

ΕΠΕΤΗΡΙΣ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΡΕΥΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

10-11

1963-64

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΑΡΙΘ. ΕΙΣΑΓ. 8271
ΑΡΧ. ΑΡΙΘ. 758. 47

ΕΠΕΤΗΡΙΣ
ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

10-11
(1963-1964)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
1966

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΑΚΥΡΩΤΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

ΥΠΟ

ΜΕΝΕΛΑΟΥ Α. ΤΟΥΡΤΟΓΛΟΥ

Ἀκυρωτικὸν δικαστήριον οὐδέποτε πρὸ τοῦ Καποδιστρίου συνέστη. Ἡ ἔδρυσίς του ἐπετεύχθη μόλις τὸ 1830¹, ἀφ' ἧς ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 152 Ὑψηφίσματος τῆς 15ης Αὐγούστου 1830 ὁ νέος Ὁργανισμὸς τῶν Δικαστηρίων², ὅστις προέβλεπε τὴν σύστασιν Ἀνωτάτου δικαστηρίου ἔχοντος ἀκυρωτικὴν δικαιοδοσίαν³. Συγχρόνως δὲ ὁ αὐτὸς Ὁργανισμὸς ἐχορῆγει ὁμοίαν δικαιοδοσίαν καὶ εἰς τὰ κατώτερα δικαστήρια, Πρωτόκλητον καὶ Ἐκκλητον.

1. Π. Ι. Ζέππου, Μία αἰτήσις ἀναιρέσεως τῶν Καποδιστριακῶν χρόνων, Πελοποννησιακά, τ. Α', Ἀθήναι 1956, σ. 197 ἐπ., ἐνθα καὶ πλουσία βιβλιογραφία. Κ. Τριανταφυλλόπουλος, Ἡ πολιτικὴ δικαιοσύνη ἐπὶ Καποδίστρια, Πρακτικὰ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τ. 23, ἐν Ἀθήναις 1949, σ. 478. Δ. η. μ. Σερεμέτη, Ἡ Δικαιοσύνη ἐπὶ Καποδίστρια, Ἀριστ. Παν/μιον Θεσσαλονίκης 1959, σ. 248, 25. Κ. Βασιλείου, Περὶ τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἀναιρέσεως ἐν τῷ ἀστικῷ δικονομικῷ δικαίῳ, ἐν Ἀθήναις 1903-1906, σ. 47 ἐπ.. Βλ. καὶ Γεν. Ἐφημ. Ἑλλ., Ε', τ. 95, σ. 445-6. Ὁμοίως βλ. τὸ ὑπ' ἀριθ. 178 Δ/γμα τῆς 20ῆς Σεπτεμβρίου 1830, ἐνθα ἀναφέρονται τὰ ὀνόματα τῶν πέντε μελῶν τοῦ Ἀνωτάτου καὶ τοῦ παρ' αὐτῷ Εἰσαγγελέως (Π. Ι. Ζέππου, αὐτόθι, σ. 236), ὡς καὶ ἀνέκδοτον ἔγγραφο, δημοσιευόμενον κατωτέρω (ἀρ. 1), ἐν ᾧ φαίνεται ἡ δόσις ὅρκου ὑπὸ τῶν ἀναλαβόντων ὑπηρεσίαν μελῶν τοῦ Ἀνωτάτου καὶ τοῦ Γραμματέως αὐτοῦ· παρατίθεται δὲ συνημμένως ἐν αὐτῷ καὶ ὁ τύπος τῶν δοθέντων ὅρκων. Πρβλ. καὶ Γ. Μάουρερ, Ὁ ἐλληνικὸς λαός, τ. Α' (μετάφρ. Εὐστ. Καραστάθη), Ἀθήναι 1943, σ. 443. Καν. Δεληγιάννη, Ἀπομνημονεύματα, τ. 3, σ. 214, 218-9.

2. Βλ. Γεν. Ἐφημ. τῆς Ἑλλάδος, ἔτος Ε', Παράρτ. φύλλ. 73 τῆς 10-9-1830, σ. 314 καὶ εἰς αὐτοτελῆ ἔκδοσιν τῆς «Ἐθνικῆς Τυπογραφίας» ὑπὸ τὸν τίτλον «Πολιτικὴ καὶ Ἑγκληματικὴ Διαδικασία», εἰς τὴν ὁποίαν προηγεῖται τὸ περὶ Διοργανισμοῦ Δικαστηρίων ὑπ' ἀριθ. 152 Ὑψηφισμα μετὰ τῶν Διαταγμάτων ὑπ' ἀριθ. 153-160. Ἐν Αἰγίνῃ 1830. Μεσ. Τουρτόγλου, Ὁ Διοργανισμὸς τῶν Δικαστηρίων καὶ ἡ Πολιτικὴ καὶ Ἑγκληματικὴ Διαδικασία τοῦ 1830, Ἐπετ. Ἀρχείου Ἰστορ. Ἑλλ. Δικαίου, τεύχ. 8, ἐν Ἀθήναις 1958, σ. 1 ἐπ.. Δ. η. μ. Σερεμέτη, Οἱ Δικαστικοὶ Ὁργανισμοὶ τοῦ Κυβερνήτου, Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ περιοδικοῦ «Ἀρμενόπουλος», Θεσσαλονίκη 1954, σ. 488.

3. Βλ. ὁμοίως καὶ τὰς εἰς τὸ 153 Διάταγμα τῆς 15ης Αὐγούστου 1830 ἐπισυναφθείσας «Διαδικασίας», ἧτοι τὴν Πολιτικὴν (κεφ. ΚΖ') καὶ τὴν Ἑγκληματικὴν (κεφ. Θ').

Εἶναι ἀληθές, ὅτι καὶ πρὸ τοῦ 1830 ἡ ἐν Τροιζῆνι συνεχίσασα τακτικῶς τὰς ἐργασίας της Γ' Ἐθνικὴ Συνέλευσις, εἰς τὸ παρ' αὐτῆς ψηφισθὲν *Πολιτικὸν Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος*, ὥριζε τὴν ἴδρυσιν, ἐν ἄρθρῳ 136 τοῦ περὶ Δικαστηρίων Θ' κεφαλαίου αὐτῆς, πλὴν ἄλλων τακτικῶν δικαστηρίων, καὶ ἐνὸς α' Ἀνώτατου ἢ Ἀκυρωτικοῦ Δικαστηρίου, τὸ ὁποῖον παρεδρεῖ εἰς τῆς Κυβερνήσεως τὴν καθέδραν»¹. Τὸ Ἀκυρωτικὸν ὅμως τοῦτο δικαστήριον οὐδέποτε συνέστη². Ὁμοίαν τύχην εἶχε καὶ τὸ διαρκούσης τῆς Ἐπαναστάσεως ὀρισθὲν Ἀνώτατον Δικαστήριον.

Οὕτως εἰς τὴν προηγηθεῖσαν Α' Ἐθνικὴν Συνέλευσιν τῆς Ἐπιδαύρου, τὸ παρ' αὐτῆς ψηφισθὲν *Προσωρινὸν Πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος* περιεῖχε διάταξιν περὶ συστάσεως Ἀνωτάτου Κριτηρίου³, ἣτις ἐκυρώθη ἐν συνεχείᾳ ὑπὸ τῆς ἐν Ἀστρεὶ Β' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως⁴. Οὐδέποτε ὅμως καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἀνωτάτου δικαστηρίου ἐπραγματοποιήθη ἡ σύστασις, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι τοῦτο ἀπετέλει ἀπλῶς τρίτον βαθμὸν δικαιοδοσίας καὶ οὐχὶ ἀκυρωτικὸν δικαστήριον⁵.

Ἀπὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Κυβερνήτου, ἰδίᾳ δὲ ἀφ' ἧς, περὶ τὰ τέλη τοῦ 1829, ἤρχισαν λειτουργοῦντα τὰ δικαστήρια⁶ ἡ ἔλλειψις ἀκυρωτικοῦ δικαστηρίου καθίστατο ὀσημέραι ἔτι μᾶλλον αἰσθητή. Τοῦτο καταφαίνεται καὶ ἐκ τῆς ὑπὸ ἡμερομη-

1. Ἀνδρ. Μάμουκα, *Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος, ἥτοι Συλλογὴ κλπ.*, τ. Θ', σ. 148. Ἰακ. Βισβίτζη, *Ἡ Πολιτικὴ Δικαιοσύνη κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν* μέχρι τοῦ Καποδιστρίου, Ἀθῆναι 1941, σ. 172. Κ. Βασιλείου, ἐνθ' ἄν., σ. 47.

2. Ἀξία μνείας ἐνταῦθα εἶναι καὶ ἡ ἀναγνωσθεῖσα εἰς τὴν Συνέλευσιν ἀναφορὰ τοῦ Ν. Σπηλιάδου. Ἐν αὐτῇ ὁ Ν. Σπηλιάδης προτείνει εἰς τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν ὅπως «πρὶν ἢ διαλυθῇ συστήσῃ τὸ ἀνώτατον δικαστήριον». Τὸ γεγονὸς δὲ τῆς ἐλλείψεως ἀνθρώπων, ἐχόντων γνώσεις νομικῆς διὰ τὴν συγκρότησιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, δὲν νομίζει ὅτι πρέπει ν' ἀποτελῇ τὴν αἰτίαν τῆς συνεχοῦς ἀναβολῆς τῆς συστάσεως τοῦ ἀνωτάτου: «Εἶναι ὁμολογούμενον, ὅτι ἄνθρωποι διὰ τὰς τὸ συγκροτήσουν, ἢ εἶναι σπάνιοι εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἢ δὲν εὐρίσκονται ὀλοτελῶς· ἀλλὰ διὰ τοῦτο πρέπει τάχα νὰ μὴ συστήσωμεν πώποτε τὰ δικαστήρια;» (Ἀνδρ. Μάμουκα, ἐνθ' ἄν., τ. Η', σ. 66-68).

3. Ἀνδρ. Μάμουκα, ἐνθ' ἄν., τ. Β', σ. 31.

4. «οἱ». Νὰ συσταθῇ Ἀνώτατον Κριτήριον, ὅπου διατρίβει ἡ Διοίκησις.

οδ'. Εἰς αὐτὸ νὰ ἀποφασίζονται αἱ πολιτικαί, καὶ ἐγκληματικαὶ διαδικασίαι ἀνεκκλήτως. Πρωτοπαρρησίαστος δ' ὑπόθεσις δὲν ἀναφέρεται εἰς αὐτό.

οε'. Νὰ σύγκειται ἀπὸ ἐννέα μέλη, ἐκλεγόμενα ἀπὸ τὸ Βουλευτικὸν καὶ Ἐκτελεστικόν, ἐκτὸς τοῦ σώματός των, καὶ ἐκλέγοντα τὸν Πρόεδρον αὐτῶν. (Ἀνδρ. Μάμουκα, ἐνθ' ἄν., τ. Β', σ. 142).

5. Κ. Βασιλείου, ἐνθ' ἄν., σ. 47.

6. Γ. Μάουρερ, ἐνθ' ἄν., τ. Α', σ. 438.

νίαν 6 Νοεμβρίου 1829 δημοσιευμένης κατωτέρω ανεκδότου ἐπιστολῆς¹ τοῦ ἐκτελοῦντος τότε χρέη Δημοσίου Συνηγόρου εἰς τὸ 'Ανεκκλήτον Κριτήριον Χριστοδούλου Κλονάρη². Εἰς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, ἀπευθυνόμενος ὁ Κλονάρης πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης Ἰωάννην Γενατᾶν³, ἐξ ἀφορμῆς μιᾶς ὑποθέσεως, ἣτις ἔδει ν' ἀναιρεθῇ, θεωρῶν δὲ ὅτι τὸ 'Ανεκκλήτον δικαστήριον οὐδεμίαν ἀκυρωτικὴν δικαιοδοσίαν εἶχεν ἐπ' αὐτῆς, εἰσηγεῖται ὡς μόνην λύσιν, ὅπως δοθῇ δι' ἐνὸς Διατάγματος εἰς τὸ 'Ανεκκλήτον ἡ ἐξουσία νὰ δικάζῃ καὶ ὡς 'Ακυρωτικόν. Τὴν ἀκυρωτικὴν ὅμως ταύτην δικαιοδοσίαν τοῦ 'Ανεκκλήτου δὲν τὴν ἐννοεῖ πλήρη ἀλλὰ περιορισμένην καὶ δὴ μόνον ἐπὶ τῶν σοβαρῶν περιπτώσεων, πρὸς τὸν σκοπὸν ν' ἀποφευχθῇ ἡ σώρευσις πληθώρας ὑποθέσεων ὑποκειμένων εἰς ἀναίρεσιν. Δὲν ἀγνοεῖ ὅμως ὁ Κλονάρης τὸν κίνδυνον, τὸν ὅποιον συνεπάγεται ἡ ἀπονομὴ εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ δικαστήριον τῆς ἐξουσίας νὰ δικάζῃ ὡς 'Εφετεῖον καὶ ὡς 'Ακυρωτικόν. Ἀποκλίνει ὅμως ὑπὲρ τῆς λύσεως ταύτης, διότι ἐθεώρει ἀνέφικτον, ὑπὸ τὰς κρατούσας τότε συνθήκας, τὴν δημιουργίαν ἐνὸς διακεκριμένου δικαστηρίου ἔχοντος ἀκυρωτικὴν δικαιοδοσίαν.

Τὰς ἰδίαις πρὸς τὸν Κλονάρην ἀπόψεις, ὅτι δηλαδὴ τὸ 'Ανεκκλήτον ἐστερεῖτο παντελῶς ἀκυρωτικῆς δικαιοδοσίας, ἐκφράζει δι' ἐγγράφου τοῦ πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματέα καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ 'Ανεκκλήτον⁴. Λαμβάνον τοῦτο ἀφορμὴν ἕκ τινος ὑποθέσεως διαπιστοῖ μὲν ὅτι ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοκλήτου, ἀνεκκλήτος οὖσα λόγῳ ποσοῦ, ἀπόκειται εἰς ἀκύρωσιν διὰ παράβασιν οὐσιώδους προκαταρκτικῆς διατυπώσεως», κρίνει ὅμως ἑαυτὸ ἀναρμόδιον νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ὑποθέσεως ὡς ἀκυρωτικόν. Τὸ σπουδαῖον δὲ εἶναι ὅτι ζητεῖ ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν νὰ τοῦ δοθῇ δύναμις ἀκυρωτικῇ, ὥστε «νὰ χωρισθῇ ἡ δύναμις τοῦ ἀκυροῦν ἀπὸ ἐκείνην τοῦ ἀναθεωροῦν (sic)». Μὲ πολλὴν δὲ παρρησίαν καταλήγει εἰς τὴν ἀποψιν ὅτι «ἐν ὅσῳ δὲν τῷ

1. Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη γραφεῖσα εἰς τὴν γαλλικὴν δημοσιεύεται ἐν τοῖς ἐπομένοις (ἀρ. 2).

2. Περὶ τοῦ Χριστοδούλου Κλονάρη ὡς Δημοσίου Συνηγόρου, βλ. Δ. η. μ. Σ. ρ. ε. μ. ε. τ. η., 'Ὁ Χριστοδούλος Κλονάρης (1788-1849) καὶ ἡ συμβολή του εἰς τὴν ἀναγέννησιν τῆς δικαιοσύνης, 'Ανάτυπον ἐκ τοῦ ὑπὲρ Περ. Βιζουκίδου ἀναμνηστικοῦ τόμου τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ 'Αριστ. Παν/μίου Θ/νίκης, Θεσσαλονίκη 1961, σ. 329 ἐπ.. 'Ομοίως 'Ι. α. κ. Β. ι. σ. β. ι. ζ. η., 'Ἡ πρώτη ἐν 'Ελλάδι Εἰσαγγελικὴ ἀγόρευσις, 'Επετ. 'Αρχείου 'Ιστορ. 'Ελλην. Δικαίου, τευχ. 5, ἐν 'Αθήναις 1954, σ. 144. Μ. Τ. ο. υ. ρ. τ. ὁ γ. λ. ο. υ., 'Ὁ Διοργανισμὸς κλπ., ἐνθ' ἀν., σ. 2 ἐπ.. Πρβλ. καὶ Μ. Δ. Σ. τ. α. σ. ι. ν. ο. π. ο. ὑ. λ. ο. υ., Τινὰ περὶ τοῦ Χριστοδούλου Κλονάρη, πρώτου Προέδρου τοῦ 'Αρείου Πάγου, Τιμητικὸς τόμος ἐπὶ τῇ 125ετηρίδι τοῦ 'Αρείου Πάγου, ἐν 'Αθήναις 1963, σ. 57 ἐπ..

3. Περὶ τοῦ Ἰωάννου Γενατᾶ, βλ. Ν. Ι. Π. α. ν. τ. α. ζ. ο. π. ο. ὑ. λ. ο. υ., 'Ὁ Ἰωάννης Γενατᾶς, εἰς περιοδικὸν 'Αθηνᾶ, τ. ΝΓ' (1949) καὶ εἰς ἀνάτυπον.

4. Τὸ ἔγγραφο τοῦτο φέρει ἡμερομηνίαν 8-11-1829 καὶ ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ τότε Προέδρου τοῦ 'Ανεκκλήτου Κριτηρίου Π. Νοταρᾶ: (Δ. Σ. ρ. ε. μ. ε. τ. η., 'Ἡ δικαιοσύνη ἐπὶ Καποδίστρια, ἐνθ' ἀν., σ. 419, ἀρ. 78).

ἤθελε δοθῇ τοιαύτη ἄδεια διὰ τὰς ἀποφάσεις, εἰς ὅσας ἔγινε παράβασις τῶν ὑπαγορευομένων διατυπώσεων, στοχάζεται ἐαυτὸ ἀναρμόδιον νὰ κρίνῃ. . . »).

Ἐνῶ ὅμως ὁ Χριστόδουλος Κλονάρης καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ Ἀνεκκλήτου ἐθεώρουν ὅτι τὸ τελευταῖον τοῦτο δικαστήριον οὐδεμίαν ἀκυρωτικὴν δικαιοδοσίαν εἶχε, ὁ δὲ Μιχ. Σικελιανὸς¹ εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 1830², διὰ τὴν προσωρινήν, προφανῶς, θεραπεῖαν τῆς καταστάσεως, ὑποβάλλει σχέδιον, δι' οὗ παρέχεται εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους ἢ τῆς «μεταρρυθμίσεως ἀγωγῇ» ἐνώπιον τοῦ Ἀνεκκλήτου Κριτηρίου εἰς ἣν περίπτωσιν παρεβιάσθησαν «τύποι γραπτοὶ Διαδικασίας», τὴν 21ην Ἰουλίου 1830 ὁ τότε Δημόσιος Συνήγορος Γ. Ράλλης δι' ἀναφορὰς του πρὸς τὴν Γραμματεῖαν τοῦ Δικαίου ὑποστηρίζει ὅτι «ἐνόσω δὲν ἀλλοιωθῇ ὁ δικαστικὸς ὀργανισμὸς, τὸ ἀνέκ-

1. Ὁ Μ. Σικελιανὸς διατελέσας ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἀνεκκλήτου Κριτηρίου (Π. Ι. Ζέ-
π ο υ, ἐνθ' ἀν., σ. 236) ἐν συνεχείᾳ δὲ καὶ Πρόεδρος τοῦ Ἀνωτάτου (βλ. κατωτέρω τὰ ὑπ' ἀρ. 3,
4 καὶ 5 δημοσιευόμενα ἔγγραφα) ὁμοίως καὶ Γεν. Ἐφημ. Ἑλλ., Ε', τ. 95, σ. 445-6) εἶναι ὁ
διαδεχθεὶς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τοῦ Δικαίου τὸν ἀποχωρήσαντα Ἰω. Γενατᾶν. Κατωτέρω
παραθέτομεν ἀνέκδοτον ἀπόσπασμα, εἰλημμένον ἐκ τῆς εἰς τὰ Ἀρχεῖα τοῦ Γαλλικοῦ Ὑπουργείου
τῶν Ἐξωτερικῶν ἀποκειμένης ἐμπιστευτικῆς ἐκθέσεως, τὴν ὁποίαν ἀπέστειλεν ὁ ἐν Ἑλλάδι ἀν-
τιπρόεδρος (Résident) τῆς Γαλλίας βαρὼνος Achille Rouen τὴν 24 Φεβρουαρίου 1830 πρὸς τὸν
Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Γαλλίας πρίγκιπα Polignac, περιέχον πληροφορικὰ στοιχεῖα
καὶ εὐμενεῖς κρίσεις διὰ τὸν Μ. Σικελιανόν: «Siciliano. On dit beaucoup de bien de ce magi-
strat qui est fort attaché à la famille de Mr le comte Capo d'Istrias. Tout le monde s'accorde
à faire l'éloge de sa capacité et de sa probité. Il est né à St Maura et paraît âgé de 42 à 43
ans» (Archives des Affaires Étrangères, Grèce, vol. 8, p. 122 v.). Παρόμοιαι εὐμενεῖς κρίσεις
ἐπαναλαμβάνονται καὶ εἰς μεταγενεστέραν (28 Ἰουλίου 1831) ἐκθεσιν τοῦ αὐτοῦ ἀντιπροέβου
(Μ. Τ ο υ ρ τ ο γ λ ο υ, Ὁ Διοργανισμὸς κλπ., ἐνθ' ἀν., σ. 17), ὁ δὲ Γεώργιος Αἰνιάν, κληθεὶς
παρὰ τοῦ Κυβερνήτου νὰ ὑποβάλλῃ κατάλογον τῶν κατὰ τὴν κρίσιν του ἀξίων ἵνα καταλάβωσι θέ-
σεις δικαστικὰς, γράφει τὰ ἑξῆς ἐνδιαφέροντα περὶ τοῦ Μιχ. Σικελιανοῦ: «... διὰ μὲν τὸ Ἀνώτατον
ἐκτὸς τοῦ κ. Μ. Σικελιανοῦ δὲν βλέπω ποῖοι ἄλλοι δύνανται νὰ κατέχουν ἀξίως ἐκεῖνον τὸν ὑψηλὸν
τόπον, ὁ ὅποιος, διὰ τὰς πράξεις τὰς ἀκυρωτικὰς μάλιστα, ἀπαιτεῖ φῶτα νομικὰ» (βλ. τὸ πλήρες
κείμενον τοῦ ἀνεκδότου Καταλόγου μετὰ τῶν λίαν ἐνδιαφεροῦσων παρατηρήσεων τοῦ Γ. Αἰνιάνος
δημοσιευόμενον ἐν τοῖς ἐπομένους ἀρ. 6). Πρὸς σχηματισμὸν δὲ πληρεστέρως εἰκόνης περὶ τοῦ ποῖα
πρόσωπα εἶχον τὰ ἐφόδια ἐκεῖνα ὥστε νὰ χρησιμοποιηθῶσιν ὑπὸ τοῦ νεοσυστάτου Ἑλληνικοῦ
κράτους πρὸς πλήρωσιν τῶν δικαστικῶν θέσεων, δημοσιεύονται ἐν συνεχείᾳ (ἀρ. 6) καὶ οἱ
κατάλογοι οἱ συναχθέντες ὑπὸ τῶν γερουσιαστῶν Γ. Μ. Ἀντωνοπούλου, Π. Δ. Δημητράκο-
πούλου, Γ. Μαυρογένη, Ρήγα Παλαμῆδη καὶ Ἀνδρ. Καλαμογδάρτη.

Περὶ Μιχ. Σικελιανοῦ πρβλ. Π. Ρ ο ν τ ο γ ι ἄ ν ν η, Οἱ Πρόγονοι καὶ Θ. Ξ ὁ δ η, Οἱ πρό-
γονοι τοῦ Σικελιανοῦ, ἐν Ν. Ἑστία, τ. 52, τεύχ. 611, σ. 6 ἐπ. καὶ τ. 60, τεύχ. 696, σ. 922 ἐπ..

2. Δ. Σ ε ρ ε μ έ τ η, ἐνθ' ἀν., σ. 429, 84.

κλητον πρέπει νὰ θεωρῇται καὶ ὡς ἀκυρωτικὸν καὶ ὡς ἀνώτατον εἰς τὰς ὑποθέσεις τὰς ὁποίας τῷ παραπέμπει ἡ Σ. Κυβέρνησις»¹.

Ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς ὅμως πάλιν ἡ Κυβέρνησις, μὴ συμμεριζομένη, ὡς φαίνεται, τὰς ἀπόψεις τοῦ Δημοσίου Συνηγόρου Ράλλη, διατείνεται ὅτι διατῆρει ἡ ἰδία τὴν ἀκυρωτικὴν ἐξουσίαν² καὶ οὐδαμῶς εἶχε παραχωρήσει ταύτην εἰς ἕτερον δικαστήριον³. Ὁ δὲ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης Ἰω. Γενατᾶς, εἰς κατωτέρω δημοσιευόμενον ἀνέκδοτον ἔγγραφόν του⁴ ἀπευθυνόμενον εἰς τὸν Κυβερνήτην, ἰσχυρίζετο κατηγορηματικῶς ὅτι ἡ Κυβέρνησις, συστήσασα τὰ ὀλίγα Πρωτόκλητα δικαστήρια ὡς καὶ τὸ ἐν Ἀνέκκλητον⁵, ἐπεφύλαξεν εἰς ἑαυτὴν καὶ μόνην τὴν «δύναμιν τοῦ Ἀκυρωτικοῦ». Παρὰ ταῦτα ὅμως δὲν μετεχειρίσθη τὴν ἐξουσίαν ταύτην⁶, ἀλλ' ἀνέβαλε τὴν ἐκδίκασιν τῶν ὑποβληθεῖσων εἰς αὐτὴν «ἀναφορῶν», μέχρι τῆς συστάσεως Ἀκυρωτικοῦ δικαστηρίου.

Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, εὐνόητος ἦτο ἡ σύγχυσις καὶ ἡ ἀβεβαιότης, ἥτις ἐπεκράτει ἐκ τῆς διατηρήσεως ἐν ἐκκρεμότητι πλήθους ὑποθέσεων. Σωρεῖα ἀναφορῶν ὑπεβάλλοντο εἰς τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματεῖαν ὑπὸ τῶν θιγομένων ἐκ δικαστικῶν ἀποφάσεων, οἵτινες προσέβαλλον ταύτας δι' «ἐκκλήσεων» ἐνώπιον τοῦ Ἀκυρωτικοῦ δικαστηρίου⁷. Ἐξ ἐτέρου ὅμως οἱ νικῶντες διάδικοι, ἔχοντες ὑπὲρ αὐτῶν τελεσιδικίους ἀποφάσεις, δικαίως διεμαρτύροντο διὰ τὴν δημιουργη-

1. Δ. Σερεμέτη, ἐνθ' ἀν., σ. 445, 401.

2. Κ. Τριανταφυλλοπούλου, ἐνθ' ἀν., σ. 478.

3. Βλ. τὸ κατωτέρω (ἀρ. 7) δημοσιευόμενον ἀνέκδοτον ἔγγραφον τῆς ἐπὶ τοῦ Δικαίου Γραμματείας πρὸς τὸ Ἀνέκκλητον Δικαστήριον.

4. Ἐγγραφον ἀρ. 8.

5. Διὰ τοῦ ΙΘ' Ψηφίσματος τῆς 15 Δεκ. 1828 (Ἀνδρ. Μάμουκα, ἐνθ' ἀν., τ. 11, σ. 505 ἐπ. καὶ Γεν. Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος τῆς 19 Δεκεμβρίου 1828, ἔτ. Γ', ἀρ. 95, σ. 393 ἐπ.).

6. Εἶναι ἀληθές, ὡς ἄλλως τε τοῦτο προκύπτει καὶ ἐκ τῶν ἀποκειμένων εἰς τὰ Γενικά Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους ἀνεκδότων ἐγγράφων, ὅτι εἰς τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων καθ' ἃς οἱ ἡττηθέντες διάδικοι ἐζήτουν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τὴν ἀκύρωσιν τῶν εἰς βῆρος τῶν ἀποφάσεων, δίδεται παρὰ τῆς Γραμματείας τοῦ Δικαίου ἡ στερεότυπος ἀπάντησις: «Ἀναβάλλεται ἡ ἀγωγή ἐωσὺ συστηθῇ ἡ Ἀκυρωτικὴ Ἀρχή». Εἰς ὁρισμέναις ὅμως ἀποφάσεις ἡ Κυβέρνησις, παρὰ τὰς ἀντιθέτους διαβεβαιώσεις τοῦ Γενατᾶ, φαίνεται ὅτι ἤσκησεν ἀκυρωτικὴν ἐξουσίαν. Οὕτως εἰς τὰ Γενικά Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους καὶ εἰς φάκελον τοῦ Ὑπουργείου Δικαίου (ἀριθ. 36, Νομοθεσία) ἀνεῦρον, ὑπὸ τὴν ἐπικεφαλίδαν «Ἀποφάσεις Δικαστηρίων ἀκυρωθεῖσαι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως», τὰς περιλήψεις τριῶν τοιούτων ἀκυρωθεισῶν, ὡς φαίνεται, δικαστικῶν ἀποφάσεων τοῦ ἔτους 1830 (Ἰανουάριος, Μάρτιος, Ἀπρίλιος).

7. Πρβλ. Δ. Σερεμέτη, ἐνθ' ἀν., σ. 130-131, 457, 459, 460, ἀρ. 115, 118, 119.

θεῖσαν κατάστασιν τῆς πλήρους ἀσταθείας. Αἱ διαμαρτυρίαι δὲ αὐταὶ δὲν περιορίζοντο εἰς γενικότητας παραπόνων, ἀλλὰ συνωδεύοντο ἐνίοτε ὑπὸ ἐπιχειρημάτων νομικῶν, λίαν εὐστόχων. Μία τοιαύτη ἀξιολόγου περιεχομένου διαμαρτυρία, ἀπευθυνθεῖσα ὑπὸ τύπον ἀναφορᾶς πρὸς τὸ Ἀνεκκλήτον Δικαστήριον, εἶναι ἡ τοῦ Σ. Νικολάου, ἐξ ἀφορμῆς κοινοποιήσεως εἰς αὐτὸν ἀντιγράφου τῆς πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματεῖαν ἀναφορᾶς τοῦ ἀντιδίκου του Κ. Δ. Περρούκα. Ὁ τελευταῖος οὗτος ἐζήτει, προφανῶς, τὴν ἀναίρεσιν τῆς εἰς βάρος του ἀποφάσεως τοῦ Ἀνεκκλήτου Κριτηρίου, δι' ὃ καὶ ἐκαλεῖτο ὁ Σ. Νικολάου ν' ἀπολογηθῇ ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ¹.

Ὁ συντάξας τὴν ἀναφορὰν ἐπίτροπος ² Ν. Σκοῦφος, διὰ σοβαρῶν ἐπιχειρημάτων διημφεσβήτει ὅτι ἡ Κυβέρνησις εἶχεν ἀκυρωτικὴν δικαιοδοσίαν. Τὸ περὶ Διοργανισμοῦ Δικαστηρίων Ψήφισμα, οὐδαμῶς, κατὰ τὸν συντάκτην τῆς ἀναφορᾶς, προέβλεπε δικαστικὴν ἐξουσίαν ἀνωτέραν τῆς τοῦ Ἀνεκκλήτου καὶ συνεπῶς οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν εἶχεν οὗτος ν' ἀπολογηθῇ εἰς δικαστικὴν ἐξουσίαν μὴ ἀνεγνωρισμένην. Ἐὰν δὲ ἡ Κυβέρνησις ἐθεώρει ὅτι μὴ συστήσασα Ἀκυρωτικὸν Δικαστήριον διετήρησεν ἡ ἰδία τὴν ἀκυρωτικὴν ἐξουσίαν, τοῦτο οὐδέποτε κατέστησε γνωστὸν εἰς τοὺς Ἕλληνας.

Ἡ ἀναφορὰ αὕτη προσεκάλεσεν, ὡς φαίνεται, αἰσθησιν. Τοῦτο καθίσταται φανερόν ἐκ τοῦ ὅτι, διαβιβασθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἀνεκκλήτου δικαστηρίου πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης, ἔτυχεν ἰδιαιτέρων ἐκτενῶν ἐκ μέρους τοῦ Ἰω. Γενατᾶ παρατηρήσεων, αἵτινες καὶ ἀπηυθύνθησαν πρὸς τὸ Ἀνεκκλήτον «πρὸς χειραγωγίαν τοῦ ἐκθέτου τῆς ἀναφορᾶς». Ἐν αὐταῖς ὁ Γενατᾶς, μὲ τὴν διακρίνουσαν αὐτὸν ἐμβρίθειαν, διακηρύσσων κατ' ἀρχὴν τὴν ἀναγκαιότητα τῆς ἀκυρωτικῆς ἀρχῆς, ³ ἐξηγεῖ τοὺς λόγους δι' οὓς ἡ Κυβέρνησις διετήρησε δι' ἑαυτὴν τὴν ἀκυρωτικὴν ἐξουσίαν μὴ παραχωρήσασα ταύτην εἰς ἰδιαίτερον δικαστήριον. Ὑπογραμμίζων τὸ γεγονός ὅτι τὸ «δικαστικὸν σύστημα» ἦτο νεοεῖσακτον, καὶ συνεχίζων μὲ τὸν προσφιλεῖς εἰς αὐτὸν τρόπον τῶν ἐρωταποκρίσεων ⁴, αἰτιολογεῖ ὡς ἐξῆς τὴν μέχρι τότε μὴ σύστασιν Ἀκυρωτικοῦ. «Οἱ πολιτικοὶ νόμοι εἶναι εἰς τάξιν; Ὁ Ἀρμενόπουλος μόνος ὑπάρχει εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ὑπάρχουν εἰσέτι διαδικασίαι; Ὑπάρχει συρροὴ ἀνδρῶν εἰδη-

1. Δ. Σερεμέτη, ἐνθ' ἀν., σ. 455, ἀρ. 114.

2. Ἐπίτροποι ἐκαλοῦντο οἱ πληρεξούσιοι (Ἰακ. Βισβίτζη, ἐνθ' ἀν., σ. 198. Πρβλ. Ν. Μάτση, Νομικὰ ἔγγραφα Ὑδρας τῶν ἐτῶν 1782-1826, Ἀθήναι 1964, σ. 10).

3. «Δὲν ὑπάρχει τακτικὸν δικαστικὸν σύστημα, χωρὶς νὰ συνυπάρχῃ καὶ τὸ ἀκυρωτικὸν σῶμα».

4. Κ. Τριανταφυλλοπούλου, ἐνθ' ἀν., σ. 477.

μόνων εἰς τὴν νομικὴν, καὶ μὲ ἀπαιτουμένην πεῖραν εἰς τὸ ἀμφισβητούμενον τοῦ νόμου, καὶ εἰς τὴν γνῶσιν τῆς φύσεως τῶν τύπων, καὶ τὴν ἐφαρμογὴν των;»

Εἰς τὸ συγκεκριμένον ὁμῶς ἐπιχείρημα τοῦ συντάκτου τῆς ἀναφορᾶς, δι' οὗ οὗτος διημφεσβήτει τὸ δικαίωμα τῆς Κυβερνήσεως, ὅπως ἀσκῇ ἀκυρωτικὴν ἐξουσίαν ἐφ' ὅσον οὐδέποτε εἶχε καταστήσει τοῦτο γνωστόν, ἢ ἀπάντησις τοῦ Γενατᾶ δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς πειστικὴ, προβάλλουσα τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι «δὲν ἐδηλοποίησεν ἡ Κυβέρνησις. . . ὅτι διετήρησεν εἰς ἑαυτὴν τὴν ἀκυρωτικὴν δύναμιν. Ναὶ τὴν δύναμιν ταύτην τὴν εἶχε διὰ νὰ τὴν δώσῃ. Τὴν ἔδωκεν; Ὁχι. Ἀνάγκη ἄρα νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι διατηρεῖ ἐκείνο, τὸ ὅποῖον διὰ ν' ἀποδοθῇ εἶναι χρεῖα νὰ τὸ δώσῃ εἰς ἄλλους. Τίς δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ κυβέρνησις ἔδωκε τοιαύτην δύναμιν εἰς ἄλλους;».

Εἶναι ἄξιον μνηστέου ὅτι εἰς τὰς λίαν ἐνδιαφερούσας αὐτάς παρατηρήσεις¹, εἰς ἃς ἐκτίθενται ἐναργῶς καὶ αἱ γενικώτεραι ἐπὶ τῆς ὁργανώσεως τῆς δικαιοσύνης κυβερνητικαὶ προθέσεις, γνωστοποιεῖται ἡ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως προπαρασκευὴ τακτικῆς συλλογῆς ὅλων τῶν πολιτικῶν βυζαντινῶν νόμων, ὡς καὶ ἡ ἐν σχεδίᾳ περάτωσις τῆς Πολιτικῆς καὶ Ἑγκληματικῆς «Διαδικασίας» (Δικονομίας). Τὸ ἔγγραφο τῶν παρατηρήσεων τοῦ Γενατᾶ συνετάγη τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1830, αἱ δὲ Διαδικασίαι, πράγματι, ὁμοῦ μετὰ τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, ἐδημοσιεύθησαν βραδύτερον, μετὰ τὰς γενομένας ἐπ' αὐτῶν παρατηρήσεις², τὴν 15 Αὐγούστου 1830.

Οὕτω διὰ τῆς δημοσιεύσεως τῶν νομοθετημάτων τούτων ἡ ἀπὸ πολλοῦ ἐκ τῶν πραγμάτων ἐπιβαλλομένη σύστασις Ἀκυρωτικοῦ δικαστηρίου³ κατέστη πραγματικότης. Διὰ τοῦ νέου Ὁργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων τοῦ 1830, ὅστις ἀντικατέστησε τὸν πρὸ αὐτοῦ ἰσχύσαντα «Διοργανισμὸν τῶν Δικαστηρίων» τῆς 15 Δεκεμβρίου 1828⁴, ἰδρύθη, μετὰ τῶν ἄλλων δικαστηρίων, καὶ τὸ Ἀνώτατον ἢ Ἀκυρωτικόν. Ἡ ἀκυρωτικὴ ὁμῶς δικαιοδοσία τοῦ δικαστηρίου τούτου ὑφίστατο μόνον διὰ

1. Τὸ πλήρες κείμενον τῶν ἀνεκδότων αὐτῶν παρατηρήσεων δημοσιεύομεν ἐν τοῖς ἐπομένοις. (ἀρ. 7).

2. Τὰς ἐμπεριστατωμένας ἐπὶ τῶν νομοθετημάτων τούτων παρατηρήσεις τῶν διακεκριμένων νομικῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης Ἀλερίνου Πάλμπα καὶ Μιχ. Σικελιανοῦ βλέπε δημοσιευομένας ἐν τῇ ἡμετέρᾳ, περὶ τοῦ Διοργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς Πολιτικῆς καὶ Ἑγκληματικῆς Διαδικασίας τοῦ 1830, μελέτῃ.

3. Ἰδιαιτέρως τονίζεται ἐν ἀρχῇ τοῦ 152 Ὑψίσματος ὅτι ἡ σύστασις τοῦ Ἀνωτάτου ἀπαιτεῖ ἀνάγκην: «Θεωροῦντες τὴν ἀνάγκην νὰ συστηθῇ τέλος καὶ τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον».

4. Ἀ ν δ ρ. Μ ἄ μ ο υ κ α, τ. ΙΑ', σ. 505 ἐπ.. Βλ. ὁμοίως καὶ Γεν. Ἐφημ. τῆς Ἑλλάδος, ἀρ. 95/19-12-1828, σ. 393-4. Πρβλ. καὶ Ν. Π α ν τ α ζ ὅ π ο υ λ ο ν, Ἀπὸ τῆς «λογίας» παραδόσεως εἰς τὸν Ἀστικὸν Κώδικα, 1947, σ. 176.

τάς άνεκκλήτους άποφάσεις τών έκκλήτων δικαστηρίων ¹. Άντιθέτως τās έκκλη-
τάς τοιαύτας έδίκαζε τοῦτο ως τριτοβάθμιον.

“Όσον άφορᾷ δέ εις τās άνεκκλήτους άποφάσεις τών κατωτέρων δικαστηρίων,
ήσκουν δικαιοδοσίαν άκυρωτικοῦ, τὸ μὲν Πρωτόκλητον διὰ τās άποφάσεις τοῦ Εί-
ρηνοδικείου, τὸ δὲ “Εκκλητον διὰ τās άποφάσεις τοῦ Πρωτοκλήτου ².

‘Η σύνθεσις τοῦ ‘Ανωτάτου Δικαστηρίου ἦτο πενταμελής. Διὰ τοῦ άρθρου δὲ
106 τοῦ ‘Οργανισμοῦ προεβλέπετο, ἐν περιπτώσει ἐλλείψεως ἢ ἐξαιρέσεως, ἡ ἀνα-
πλήρωσις τών μελῶν τοῦ ‘Ανωτάτου ὑπὸ Γερουσιαστῶν, διοριζομένων ὅμως εις
πᾶσαν περίπτωσιν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως.

‘Η περὶ τὰ τέλη τοῦ 1830 ἑναρξίς τῆς λειτουργίας τοῦ ‘Ανωτάτου Δικαστηρίου ³
φαίνεται ὅτι δὲν ἔθεσε τέρμα εις τὰ παράπονα τών ἐνδιαφερομένων. Πλεῖσται ἀνα-
φοραὶ παραπόνων ἀπηυθύνοντο καὶ πάλιν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν. Δι’ αὐτῶν ἐζητεῖτο
ἡ παρέμβασις αὐτῆς πρὸς άκύρωσιν τών άποφάσεων τοῦ ‘Ανωτάτου, δικάζοντος ὡς
τριτοβαθμίου δικαστηρίου ⁴. Τὸ πλῆθος δὲ τών ἀναφορῶν ἠνάγκασεν, ὡς φαίνεται,

1. Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι καὶ ἐπὶ άνεκκλήτου ἔτι άποφάσεως, ἐὰν τὸ ἀντικείμενον τῆς ὑπο-
θέσεως ὑπερέβαινε τοὺς ὀκτὼ χιλιάδας φοίνικας, παρείχετο, κατὰ τὸ ἄρθρον 99 τοῦ ‘Οργανισμοῦ,
εἰς τὸν «μὴ εὐχαριστούμενον» διάδικον ἡ δυνατότης ἐκκλήσεως ἐνώπιον τοῦ ‘Ανωτάτου Δικα-
στηρίου, ἵνα προβῇ τοῦτο εἰς «ἀναθεώρησιν».

2. Ἄρθρον 86 τοῦ περὶ Διοργανισμοῦ Δικαστηρίων 152 Ψηφίσματος: «Ὁ Πρωτόκλητος
δικαστὴς ἔχει δύναμιν άκυρωτικὴν ὡς πρὸς τās άνεκκλήτους άποφάσεις τοῦ Εἰρηνοδίκου». Ἄρ-
θρον 96: «Κρίνει (τὸ Δικαστήριον τών ‘Εκκλήτων) τās εἰς τοὺς τύπους καὶ τās εἰς τὴν οὐσίαν πα-
ραβάσεις, ὡς άκυρωτικόν».

3. Εἰς Γεν. Ἐφημ. Ἑλλ., Ε', τ. 95, σ. 445-6, δημοσιεύεται ἡ ἀπὸ 24 Νοεμβρίου 1830
γνωστοποίησις τοῦ ‘Ανωτάτου Δικαστηρίου, τοῦ ὁποίου πρῶτος Πρόεδρος διετέλεσεν ὁ Μ. Σικε-
λιανός, περὶ ἐνάρξεως τών ἐργασιῶν του. Πρβλ. καὶ τὸ κατωτέρω (άρ. 10) ἀνέκδοτον ἔγ-
γραφον τοῦ ‘Ανωτάτου δικαστηρίου, τὸ ἀπευθυνόμενον πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμμα-
τεῖαν, δι’ οὗ ζητεῖται ὅπως, παρὰ τās ἀντιθέτους διατάξεις τών άρθρων 370 καὶ 371 τῆς Πολιτι-
κῆς Διαδικασίας, παρασχεθῇ εἰς τοὺς διαδίκους τὸ δικαίωμα τῆς προφορικῆς ἀναπτύξεως τών αἰ-
τήσεων των κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν δικάσιμον.

4. Ἐκ τών ἀναφορῶν αὐτῶν ὡς καὶ ἐκ τοῦ ἱκανοῦ ἀριθμοῦ τών άποφάσεων τοῦ ‘Ανωτάτου,
δικάζοντος ὡς τριτοβαθμίου δικαστηρίου, αἵτινες ἀπόκεινται εἰς τὰ Γενικά Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους
(Ἵπουργεῖον Δικαίου 1831), ἐλέγχονται ἀνακριβῆ τὰ ὑποστηριζόμενα ὑπὸ τοῦ Κ α ρ . Μ ε ν -
δ έ λ σ ω ν ο ς Β α ρ θ ό λ δ η, (Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος, μετὰφρ. Ἀγγ. Βλάχου, μέρος Β', ἐν Ἀθή-
ναις 1876, σ. 80), ὅτι τὸ Ἀνώτατον δικαστήριον «ἀπέμεινεν ἐπὶ τοῦ χάρτου καὶ οὐδέποτε πράγματι
συνεστήθη».

τὸν Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης Γενατᾶν ν' ἀπευθύνῃ ἔγγραφον ἀναφορὰν πρὸς τὸν Καποδίστριαν ὑπὸ τὴν μορφήν ἐκτενῶν παρατηρήσεων¹.

Εἰς τὰς ἀξιολόγους αὐτὰς παρατηρήσεις, αἵτινες δύνανται νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς μία μικρὰ μελέτη μαρτυροῦσα οὐχὶ συνήθη νομικὴν κατάρτισιν, ἐπιχειρεῖται συγχρόνως εἶδος ἀπολογισμοῦ τοῦ κυβερνητικοῦ ἔργου εἰς τὸν νευραλγικὸν τομέα τῆς δικαιοσύνης. Εἰδικώτερον διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων ἐπιφερομένην διάσπασιν τῆς ἀκυρωτικῆς ἀρχῆς, διὰ τῆς ἀπονομῆς ἀκυρωτικῆς ἐξουσίας καὶ εἰς ἕτερα, πλὴν τοῦ Ἀνωτάτου, δικαστήρια, καὶ τὰς ἐντεῦθεν ἀναποφεύκτους ἀντιφάσεις τῶν ἀποφάσεων, δικαιολογούμενος, ἀποδίδει ταύτην ὁ Γενατᾶς εἰς τὴν πρόθεσιν τῆς Κυβερνήσεως νὰ προστατεύσῃ τοὺς πτωχοὺς διαδίκους, οἵτινες θὰ ὑπεβάλλοντο εἰς δυσανάλογα ἐξοδα ἐρχόμενοι ἀπὸ πᾶν σημεῖον τῆς ἐπικρατείας εἰς τὸ κέντρον, ἵνα ἐπιδιώξωσι τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀνωτάτου ἀκύρωσιν τῶν ἀποφάσεων. Ἐτι δὲ ἐπικαλεῖται καὶ τὴν ἔλλειψιν συνηγόρων.

Τὸ σημαντικὸν ὅμως εἶναι ὅτι ἐν συνεχείᾳ ὁ Γενατᾶς θίγει τὴν οὐσίαν τοῦ ζητήματος: «Ἦθελεν εἶπῃ τις καὶ ποῖος θέλει κρίνει ὡς ἀκυρωτικὸν τὰς ἀποφάσεις τοῦ τρίτου φόρου;

Διατί δὲν διηρέθῃ τὸ Ἀνώτατον εἰς δύο τμήματα, ὥστε τὸ ἐν νὰ κρίνῃ ὡς τρίτος φόρος καὶ τὸ ἄλλο νὰ κρίνῃ ὡς Ἀκυρωτικὸν² τὰς ἀποφάσεις τοῦ τρίτου φόρου;

— Διότι ἡ ἔλλειψις τῶν ἀνθρώπων³ ὑπάρχει ἀκόμη καὶ διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις ἐπεφύλαξε τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς ἑαυτήν.»

Ὡς εἶναι φανερόν, ἡ ἀπάντησις αὕτη τοῦ Γενατᾶ δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς

1. Αὐταὶ διασωθεῖσαι εἰς τὰ Γενικά Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους καὶ οὔσαι ἀνέκδοτοι δημοσιεύονται ἐν τοῖς ἐπομένοις (Ἐγγραφον, ἀρ. 8).

2. Ὁ χωρισμὸς ἐνὸς τμήματος ὡς ἀκυρωτικοῦ ἔγινε μεταγενεστέρως διὰ τοῦ Πολιτικοῦ Συντάγματος τῆς Ἑλλάδος, κυρωθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 15 Μαρτίου 1832 Ψήφισματος τῆς Ε' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως (Ἀ ν δ ρ. Μ ά μ ο υ κ α, Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ διαφόρων Ἐθνικῶν Συνελεύσεων συνταχθέντα Πολιτεύματα, ἐν Πειραιεῖ 1839, σ. 133).

3. Ἐπὶ τοῦ σοβαρωτάτου ζητήματος ὕπερ ἀντεμετώπιζεν ἡ Κυβέρνησις, ἦτοι τῆς ἀνευρέσεως τῶν καταλλήλων προσώπων, μὲ γνώσεις νομικῆς, διὰ τὴν ἐπ' ἀνδρῶσιν τῶν συσταθέντων δικαστηρίων, ἰδιαιτέρου ἐνδιαφέροντος εἶναι ὁ συνταχθεὶς ὑπὸ τοῦ γερουσιαστοῦ Γεωργίου Αἰνιᾶνος καὶ ὑποβληθεὶς εἰς τὸν Κυβερνήτην κατάλογος τοιοῦτων προσώπων ὡς καὶ αἱ συνοδευούσαι αὐτὸν ἀξιολογοὶ κρίσεις, ὑποδείξεις καὶ πληροφορίες. Τὸ ἀνέκδοτον τοῦτο ἔγγραφον δημοσιεύομεν ἐν τοῖς ἐπομένοις (ἀρ. 6). Ὁμοίως βλ. καὶ ἀνέκδοτον ἀναφορὰν τῆς 18ης Δεκεμβρίου 1830 (ἀρ. 5), ἣν ἀπευθύνει ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀνωτάτου Μ. Σικελιανὸς πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματεῖαν σχετικὴν μὲ τὰς συναντωμένας δυσκολίας εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ Ἀνωτάτου ὡς ἐκ τοῦ «ἀφείκτου τῶν μεσολαβουσῶν ἐξαιρέσεων τῶν Δικαστῶν».

ικανοποιητική. Είναι βεβαίως αληθές ότι την δυσμενή εντύπωση την προκαλούμενην εκ της άπροκαλύπτου δηλώσεώς του, ότι η Κυβέρνησις επεφύλαξε πάλιν εις εαυτήν την άκυρωτικήν εξουσίαν επί των αποφάσεων του 'Ανωτάτου κρίνοντος ως τριτοβαθμίου δικαστηρίου, προσπαθεῖ νά μετριάσῃ επικαλούμενος τήν εισαγωγὴν τοῦ συστήματος τῆς διὰ «μεταρρυθμίσεως διορθώσεως» τῶν αποφάσεων. Πράγματι εἰς τὴν Πολιτικὴν Διαδικασίαν (Δικονομίαν) τοῦ 1830, καὶ δὴ εἰς τὰ ἄρθρα 359 ἕως 361¹ αὐτῆς, θεσπίζεται ἡ δυνατότης τοῦ διαδίκου ὅπως ζητήσῃ, δι' ἀναφορᾶς του ἀπευθυνομένης εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ ἐκδῶσαν τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασιν δικαστήριον, τὴν «μεταρρύθμισιν τῆς ἀποφάσεως», ἥτις, κατ' αὐτόν, «περιέχει προφανῆ παράβασιν τῶν νόμων ἢ ἀθέτησιν τῶν τύπων τῆς διαδικασίας»².

Δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου, ὡς ὑπεστήριζεν ὁ Γενατᾶς, παρείχετο ἡ εὐχέρεια εἰς τὸ δικάζον ὡς τριτοβάθμιον 'Ανώτατον δικαστήριον, νά διορθῶνῃ τὸ «ἀκούσιον λάθος». Μόνον δὲ ἐφ' ὅσον ἐνέμενεν εἰς τὴν ἀρχικὴν του ἀπόφασιν ἡ δύναμις ἡ Κυβέρνησις νά παραπέμψῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς ἓν τμήμα γερουσιαστῶν, οὔτινες θὰ ἔκρινον ὡς ἀκυρωτικὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν τοῦ 'Ανωτάτου ὡς τριτοβαθμίου δικαστηρίου. Ἐν τέλει δὲ τῶν πρὸς τὸν Κυβερνήτην ὑποβαλλομένων παρατηρήσεων του κατὰ τὴν γνώμην, ὅτι ὅλαι αἱ ἀναφοραὶ τῶν ἐνδιαφερομένων διὰ τὴν ἀκύρωσιν τῶν αποφάσεων τοῦ 'Ανωτάτου, κρίναντος ὡς τριτοβαθμίου δικαστηρίου, ἔδει νά ἀπορριφθῶσιν ὡς ἀπαράδεκτοι. Τὰς ὡς ἄνω ἐκτεθείσας ἀπόψεις τοῦ Γενατᾶ φαίνεται συμμεριζόμενος πλήρως καὶ ὁ Καποδίστριας. Τοῦτο καθίσταται φανερόν ἐκ τοῦ ὅτι εἰς τὸ περιθώριον τῆς τελευταίας σελίδος τῶν «παρατηρήσεων του» ὑπάρχει καὶ ἡ ἀνεπιφύλακτος ἔγκρισις τοῦ Κυβερνήτου.

Αἱ ἐξ ἀφορμῆς τῶν παραπόνων τῶν ἐνδιαφερομένων κατὰ τῶν αποφάσεων τοῦ

1. «359. Ὅστις νομίζει ὅτι ὁριστικὴ τις ἀπόφασις περιέχει προφανῆ παράβασιν τῶν νόμων, ἢ ἀθέτησιν τῶν τύπων τῆς διαδικασίας, δύναται προτοῦ νά προσφύγῃ εἰς τὸ 'Ανώτατον Δικαστήριον νά ἐκθέσῃ δι' ἀναφορᾶς, παρουσιασθησομένης εἰς τὸ αὐτὸ Δικαστήριον, τὸ γινόμενον λάθος, καὶ νά αἰτήσῃ τὴν μεταρρύθμισιν τῆς ἀποφάσεως.

360. Ἡ ρηθεῖσα ἀναφορὰ γνωστοποιεῖται εἰς τὸν ἀντίδικον ὅμως εἶναι ὑπόχρεως ν' ἀποκριθῇ ἐντὸς ὁκτώ ἡμερῶν, ἀφ' ἧς γενῇ ἡ γνωστοποίησις.

361. Τὸ δικάσαν Δικαστήριον ἐξετάζει τὰς δύο ἀναφοράς, κ' ἐκδίδει ἀπόφασιν».

2. Περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν αποφάσεων λίαν διαφωτιστικὴ εἶναι ἡ κατωτέρω (ἀρ. 9) δημοσιευομένη ἀνέκδοτος ἀπόφασις τοῦ 'Ανωτάτου δικαστηρίου, τῆς 22 Δεκεμβρίου 1830. Κατ' αὐτὴν μεταρρυθμίσις ἐπιτρέπεται καὶ ὅτε ὑπάρχῃ «πραγματικὸν λάθος, errore di fatto». Ὁμοίως βλ. καὶ τὰς ἀπαντήσεις τοῦ Γενατᾶ ἐπὶ τῶν κριτικῶν παρατηρήσεων τοῦ Ἀλερ. Πάλλα διὰ τὰ ἄρθρα 359-361 (Μεν. Τουρτογλου, 'Ο Διοργανισμὸς κλπ., ἐνθ' ἀν., σ. 60).

Ἀνωτάτου διατυπωθεῖσαι παρατηρήσεις τοῦ Γενατᾶ εἶναι πραγματικῶς ἀποκαλυπτικά τῶν κυβερνητικῶν κατευθύνσεων ὡς πρὸς τὴν ὀργάνωσιν τῆς δικαιοσύνης. Κρινόμεναι δὲ ἐν τῷ συνόλῳ των, οὐχὶ μόνον εἶναι ἐνδεικτικαὶ τῆς ἐπιστημονικῆς στάθμης τοῦ ἐπιφανοῦς αὐτοῦ νομικοῦ, ἀλλ' ἀποτελοῦσι συγχρόνως μνημεῖον πολυτιμον διὰ τὴν μελέτην τῆς ἱστορίας τοῦ Δικαίου τῆς Καποδιστριακῆς περιόδου. Παρὰ ταῦτα ὅμως δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὅτι εἰς ἅπαντα τὰ σημεῖα αὐτῶν πείθουσιν ἀπολύτως περὶ τῆς ὀρθότητός των.

Οὕτως ἡ παράλληλος πρὸς τὸ Ἀνώτατον ἀκυρωτικὴ ἐξουσία τοῦ πρωτοκλήτου καὶ ἐκκλήτου δικαστηρίου εἶναι φανερόν ὅτι οὐδόλως συνέτεινεν εἰς τὴν ὀρθὴν καὶ ἐνιαίαν ἐφαρμογὴν τῶν κανόνων τοῦ δικαίου. Ἐξ ἐτέρου καὶ αὕτη ἔτι ἡ λειτουργία τοῦ Ἀνωτάτου ὡς ἀκυρωτικὴ πρέπει νὰ ἦτο πολὺ περιορισμένη¹, οὐχὶ μόνον λόγῳ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ συστήματος τῆς «μεταρρυθμίσεως» τῶν ἀποφάσεων, ὅπερ προφανῶς ἐπενόησεν ἡ Κυβέρνησις πρὸς περιορισμὸν τῶν αἰτήσεων ἀναίρεσεως τῶν ἐνδιαφερομένων, ἀλλὰ καὶ διότι αὕτη παρὰ τὴν σύστασιν ἀκυρωτικοῦ δικαστηρίου, μετ' ἰδιαίτερας ἐπιμονῆς ἐπεφύλαττε εἰς ἑαυτὴν καὶ μόνον τὸ δικαίωμα νὰ κρίνῃ, ὅν ἀπόφασιν τοῦ Ἀνωτάτου, κρίναντος ὡς τριτοβαθμίου δικαστηρίου, ἔδει νὰ ἀκυρωθῇ.

1. Οὐδεμίαν κατορθώσαμεν νὰ ἀνεύρωμεν ἀπόφασιν τοῦ Ἀνωτάτου κρίναντος ὡς ἀκυρωτικοῦ. Καὶ εἰς αὐτὴν ἔτι τὴν περίπτωσιν τῆς ἀναφορᾶς τῶν Διαμαντούλας καὶ Γ. Μαυρομιχάλη (Π. Ι. Ζέπος, ἐνθ' ἄν. σ. 197 ἐπ.) εἶναι ἀμφίβολον ἐὰν τὸ Ἀνώτατον ἐπελήφθη ταύτης ὡς ἀκυρωτικόν. Ὡς ὀρθῶς παρατηρεῖ ὁ Καθηγητὴς Π. Ζέπος, ὑπεβλήθη αὕτη εἰς τὸ Ἀνώτατον Κριτήριον ὡς εἰς δικαστήριον ἀκυρωτικόν, (ἐνθ' ἄν., σ. 224. Πρβλ. καὶ στίχ. 70 ἐπ. τῆς ἀναφορᾶς) τοῦτο ὅμως, δέον νὰ ἔκρινε ταύτην μᾶλλον ὡς τριτοβάθμιον δικαστήριον καὶ οὐχὶ ὡς ἀκυρωτικόν. Εἰς τὴν ἄποψιν ταύτην ἀγόμεθα ἐκ τοῦ ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 99 τοῦ περὶ Διοργανισμοῦ Δικαστηρίων 152 Ὑψίσματος ἡ δικαιοδοσία τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου ὡς ἀκυρωτικὴ περιορίζεται μόνον ἐπὶ τῶν ἀνεκκλήτων ἀποφάσεων τῶν Ἐκκλήτων δικαστηρίων. Ὡς ἀνεκκλήτοι δὲ ἀποφάσεις, κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον, χαρακτηρίζονται ἐκεῖναι αἵτινες «εἶναι σύμφωνοι μετὰ τὰς ἀποφάσεις τοῦ Πρωτοκλήτου Δικαστηρίου».

Ἐκ τοῦ ἱστορικοῦ ὅμως τῆς ἀναφορᾶς τῶν Διαμαντούλας καὶ Γ. Μαυρομιχάλη προκύπτει ὅτι οὗτοι δικαιοθέντες ὑπὸ τοῦ Πρωτοκλήτου Ἀργολίδος, ὅπερ ἀπέρριψε τὰς αἰτήσεις τῶν Νοταραίων, δὲν ἔτυχον ὁμοίας κρίσεως καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀνεκκλήτου Κριτηρίου, ὅπερ, ὡς φαίνεται, ἐδέχθη ἐν μέρει τὴν ἀσκηθεῖσαν ἔφεσιν τῶν Νοταραίων. Διὸ καὶ προσέφυγον εἰς τὸ Ἀνώτατον προσβάλλοντες τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἀνεκκλήτου καθ' ὃ μέρος ἡττήθησαν. Ὅθεν, δεδομένου ὅτι ἡ ἀπόφασιν τοῦ Ἀνεκκλήτου δὲν ἦτο σύμφωνος πρὸς τὴν τοῦ Πρωτοκλήτου δικαστηρίου καὶ συνεπῶς ἀνεκκλήτος (ἄρθρον 99 τοῦ Διοργανισμοῦ Δικαστηρίων), ἦτο δυνατόν νὰ προσβληθῇ αὕτη ἐνώπιον τοῦ Ἀνωτάτου, ὡς τριτοβαθμίου δικαστηρίου. Δικαιοδοσία τοῦ Ἀνωτάτου ὡς ἀκυρωτικοῦ θὰ ὑφίστατο εἰς μόνην τὴν περίπτωσιν τῆς πλήρους συμφωνίας τοῦ Ἀνεκκλήτου πρὸς τὴν τοῦ Πρωτοκλήτου Ἀργολίδος, ὅτε ὅμως ἡ αἴτησις ἀναίρεσεως θὰ ἡσκειτο οὐχὶ ὑπὸ τῶν Διαμαντούλας καὶ Γ. Μαυρομιχάλη, ἀλλ' ὑπὸ τῶν Νοταραίων.

Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν ἡ Κυβέρνησις παρέπεμπε τὴν ὑπόθεσιν εἰς τμῆμα γερουσιαστῶν, διὰ νὰ κρίνωσιν οὗτοι ὡς ἀκυρωτικὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν. Τοῦτο ἦτο ἐπόμενον νὰ δημιουργήσῃ εὖλογον δυσφορίαν εἰς τὴν κοινὴν γνώμην, τοσοῦτο μᾶλλον καθ' ὅσον καὶ εἰς ἣν ἔτι περίπτωσιν ἤθελε τυχὸν κρίνει αὕτη σκόπιμον τὴν παραπομπὴν τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ Ἀνώτατον, ὡς ἀκυρωτικόν, πάλιν ἡ ἰδίᾳ θὰ ἐρρύθμιζε κατὰ τὸ δοκοῦν εἰς αὐτὴν τὴν σύνθεσιν τοῦ Ἀνωτάτου. Καὶ τοῦτο διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 106 τοῦ περὶ Διοργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων 152 Ψηφίσματος χρὴ ἀκυρωτικοῦ θὰ ἐξετέλουν γερουσιασταὶ διοριζόμενοι «εἰς πᾶσαν περίπτωσιν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως»¹.

Πάντα ταῦτα βεβαίως, εὐρισκόμενα ἐν συναρτήσῃ πρὸς τὸ σύστημα τοῦ «πεφωτισμένου δεσποτισμοῦ», ὅπερ ἐζήτουν νὰ ἐπιβάλωσιν οἱ Ἰόνιοι νομικοὶ², οὐδαμῶς συνετέλουν εἰς τὴν ἐμπέδωσιν παρὰ τῷ λαῷ τοῦ αἰσθήματος, ὅτι ἡ δικαιοσύνη ἦτο ἐλευθέρα καὶ ἀνεπηρέαστος ἀπὸ τὰς ἐκάστοτε κατευθύνσεις τῆς Κυβερνήσεως³. Παρὰ τὰς ἐλλείψεις ὅμως καὶ τὰς ἀτελείας τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, πρέπει νὰ ὁμολογηθῇ ὅτι ἡ τὸ πρῶτον ἐπὶ Καποδιστρίου ἰδρυσις ἀκυρωτικῆς δικαιοσύνης, παραλλήλως μὲ τὴν σύστασιν καὶ τῶν λοιπῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ἀποτελεῖ ἀναμφισβητήτως προσπάθειαν ἀξιολογωτάτην πρὸς δημιουργίαν εὐνομουμένης πολιτείας⁴.

1. G. Geib, Darstellung des Rechtszustandes in Griechenland während der türkischen Herrschaft und bis zur Ankunft des Königs Otto I, Heidelberg 1835, σ. 142.

2. Κ. Τριανταφυλλοπούλου, ἐνθ' ἀν., σ. 478. Μ. Τουρτόγλου, Ὁ Διοργανισμὸς κλπ., ἐνθ' ἀν., σ. 12 καὶ 16.

3. Πρβλ. καὶ Μ. Τουρτόγλου, La Grèce en 1830, L'Hellénisme Contemporain, t. IX, fasc. 2-3, Athènes 1955, p. 166. Βλ. ὁμοίως δυσμενεῖς κρίσεις τοῦ Ν. Δραγούμη ('Ἱστορικαὶ Ἀναμνήσεις, ἐκδ. 2α, τ. Α', ἐν Ἀθήναις 1879, σ. 260-261) περὶ τοῦ Γενατᾶ καὶ τοῦ Βιάρου Καποδιστρίου, χαρακτηρίζοντος μάλιστα τὸν τελευταῖον καὶ ὡς σφετεριστὴν τῆς δικαστικῆς καὶ νομοθετικῆς ἐξουσίας.

4. Κ. Τριανταφυλλοπούλου, ἐνθ' ἀν., σ. 476.

Γ.Α.Κ., Ὑπουργεῖον Δικαίου, 1-15 Φεβρουαρίου 1831

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟΝ

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

Ἀρ. ἐλ. ἐξ. 214

Πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματεῖαν

Ἐλήφθη τὸ ὑπ' ἀριθ. 4703 ἔγγραφον τῆς Σ. Ἐπικρατείας καὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ ἐξαποστέλλεται ἡ σημείωσις τῶν πρακτικῶν τοῦ Διοικητοῦ Τοποτηρητοῦ Ἀργους, ἐκ τῆς ὁποίας θέλει πληροφορηθῇ ἡ Σ. Γραμματεία τὴν ἡμέραν καθ' ἣν τὰ μέρη καὶ ὁ Γραμματεὺς τοῦ Δικαστηρίου ἔδωσαν τὸν ὄρκον, περὶ δὲ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἕκαστος εὐρέθη εἰς τὸν διορισμὸν του, εἰσὶ ὁ μὲν Κος Μιχαὴλ Σικελιανός, Μ. Καίτης καὶ Ἀ. Λόντος, εὐρέθησαν εἰς τὴν χρῆν τῶν ἀπὸ τὴν α' Νοεμβρίου.

οἱ δὲ ΚΚοι Ἀ. Φωκᾶς καὶ Στ. Δασκαλόπουλος κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν τοῦ ὄρκου των. περὶ τῆς ἀγοπορίας δὲ τῶν δύο τούτων, παρακαλεῖται ἡ Σ. Γραμματεία νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ αἷτια τὰ ὁποῖα ἐξετέθησαν εἰς τὴν προλαβοῦσαν ἀναφοράν μας ὑπ' ἀριθ. 188.

ὁ δὲ Γραμματεὺς ἔφθασε μὲν τὴν 12 Νοεμβρίου ἀλλ' ἀπασχοληθεὶς εἰς ἐπηρεσίας τοῦ Δικαστηρίου καὶ εἰς τὴν παραλαβὴν τῶν ἀρχείων, ὠρκίσθη μόνον κατὰ τὰς 25 ἐσημειώθη δὲ ὁ μισθός του ἀπὸ τὰς 9 καθ' ἣν ἡμέραν ἐκίνησεν ἀπὸ Καλαμάταν διὰ τὸν διορισμὸν του.

Οἱ ὑπογραμματεῖς δὲν ἀνέλαβον εἰσέτι τὸν ὄρκον, περιμένοντας νὰ ἐπικυρωθῇ ἡ ἐκλογή των δι' ἐπίτηδες Διατάγματος. Εὐρέθησαν δὲ εἰς τὰ χρῆν τῶν ὁ μὲν κύριος Σπυρίδων Α. Βουλγιώτης τὴν 15 Νοεμβρίου, ὁ δὲ Κος Σπυρίδων Β. Τριανταφύλλης τὴν α' Δεκεμβρίου τὸ περίσσευμα ὅμως τοῦ μισθοῦ χρεωστεῖται εἰς τὸν Κοιν Κ. Κανελλόπουλον, προσωρ. ὑπογραμματέα.

Ἐν Ἀργεὶ τῇ 11 Φεβρουαρίου

1831

Ὁ Πρόεδρος

Στάμος Δασκαλόπουλος

ὁ Γραμματεὺς

(τ.σ.) Π. Τυπάλδος

* Ἐπὶ τῶν δημοσιευομένων ἐγγράφων τηρεῖται ἡ ὀρθογραφία τοῦ κειμένου.

Ὁ Κύριος Μ. Σικελιανός, Ἀναστάσιος Λόντος, καὶ Μ. Καϊρης, Μέλη τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου, παρόντος τοῦ Διοικητοῦ Τοποτηρητοῦ Ἀργους, καὶ τῆς Ἐπαρχιακῆς Δημογεροντίας, ὠρκίσθησαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Προδρόμου, κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον:

Ἐν ὀνόματι τῆς Ἀγιωτάτης, καὶ Ἀδιαυρέτου

Τριάδος.

Ὅρκίζομαι νὰ δικάζω κατὰ τοὺς Νόμους τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, καὶ διὰ κἀμμίαν περιστάσιν νὰ μὴ παρεκτραπῶ εἰς τὰς ἀποφάσεις μου ἀπὸ αὐτούς.

Νὰ μὴ προδίδω τὰ συμφέροντα τῆς κοινωνίας, οὔτε τὰ συμφέροντα τῶν δικαζομένων.

Νὰ μὴ δέχωμαι κἀμμίαν παράκλησιν, ἢ πληροφορίαν, ἐκτὸς τοῦ Δικαστηρίου περὶ τῆς δικαζομένης ὑποθέσεως.

Νὰ μὴ καταδεχθῶ ποτὲ νὰ λάβω ἀπὸ κἀνέναν, καὶ διὰ κἀμμίαν πρόφασιν ἀμέσως, ἢ ἐμμέσως, τὸ παραμικρὸν δῶρον.

Νὰ μὴν ἐπιβρᾶζωμαι οὔτ' ἀπὸ ἔχθραν, οὔτ' ἀπὸ κακίαν, οὔτ' ἀπὸ φόβον, οὔτ' ἀπὸ συμπάθειαν, ἀλλὰ νὰ δίδω τὴν ψήφον μου μὲ τὴν ἀφιλοπροσωπίαν, καὶ σταθερότητα, αἱ ὁποῖαι ἀνήκουν εἰς ἄνδρα δίκαιον, καὶ ἐλεύθερον.

Ὅρκίζομαι τελευταῖον ὅτ' εἰμ' ἐλεύθερος ἀπὸ πάντα μυστικὸν δεσμὸν ὅποιον-δήποτε εἶδους, καὶ σκοπὸν ἔχοντα ἐναντίον τῶν Καθεστώτων Νόμων.

Ἐν Ἀργεὶ τὴν αἰὸν 9βρίου 1830

Ἀναστάσιος Λόντος

Μ. Σικελιανός

Μ. Α. Καϊρης

Κατεχωρίσθη εἰς τὸν 882ον ἀριθμὸν τῶν εἰσερχομένων τῆς τοποτηρήσεως.

Ἐν Ἀργεὶ τῇ αὐτῇ ἡμερομηνίᾳ

Ὁ ὑπογραμματεὺς

Ν. Κωνσταντινίδης

Ὁρκίσθη ὁ Κος Ἀλ. Φωκᾶς μέλος τοῦ Ἀνωτάτου κατὰ τὸν ὀπισθεν τρόπον.

Ἐν Ἀργεὶ τῇ 8 9βρίου 1830

Ἀλέξανδρος Φωκᾶς

Παρομοίως ὠρκίσθη καὶ ὁ Κ. Στάμος Δασκαλόπουλος Μέλος τοῦ Ἀνωτάτου Κοιτηρίου.

Ἐν Ἀργεὶ τῇ -22- 9βρίου 1830

Στάμος Δασκαλόπουλος

Ἴσον ἐξαχθὲν ἐκ τοῦ βιβλίου τῶν εἰσερχομένων τῆς τοποτηρήσεως ἐπ' ἀριθ. 882.—

Ἐν Ἀργεὶ τὴν 10ην Φεβρουαρίου 1831

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Γραμματέως

Ν. Κωνσταντινίδης

᾿Ωρκίσθη καὶ ὁ Γραμματεὺς τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου Κ. Π. Τυπάλδος ἐνώπιον τοῦ τοποτηρητοῦ, καὶ Δημογεροντίας, Ἀργους εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Νικολάου, κατὰ τὸν

ἀκόλουθον τρόπον.

Ἐν ὀνόματι τῆς Ἀγίας, καὶ ἀδαιρέτου Τριάδος.

᾿Ορκίζομαι νὰ μὴ προδώσω διὰ κἀνένα λόγον τὰ χρῆμ' ἐμὰ ἐπιφορτίζομαι, οὔτ' ἀπὸ ἀμέλειαν, οὔτ' ἀφιλοπροσωπίαν, οὔτ' ἀπὸ φιλοκέρδειαν.

᾿Ορκίζομαι τελευταῖον, ὅτι εἰμ' ἐλεύθερος ἀπὸ πάντα μυστικῶν δεσμῶν ὅποιονδήποτε εἶδους, σκοπὸν ἔχοντα ἐναντίον τῶν Καθεστώτων ἐθνικῶν Νόμων.

τῇ -25- 9βρίου - 1830

Ὁ Γραμματεὺς τοῦ Ἀνωτ. Δικαστηρίου

Π. Τυπάλδος

Ἐκατεχωρίσθη εἰς τὸν 1036- ἀριθμόν: τῶν εἰσερχομένων

τῇ αὐτῇ ἡμερομηνίᾳ

Ἴσον ἐξαχθὲν ἐκ τοῦ βιβλίου

Ὁ ὑπογραμματεὺς

τῶν Εἰσερχ.: τῆς Τοποτ. ἐπ' ἀριθ. 1036.

Ν. Κωνσταντινίδης

Ἐν Ἀργεὶ — τῇ -10- Φεβρουαρίου 1831

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Γραμματέως

(τ.σ.)

Ν. Κωνσταντινίδης

2

Γ.Α.Κ., Ὑπουργεῖον Δικαίου, 16-31 Ὀκτωβρίου 1829

Argos, le 9bre 1829

Monsieur, ¹

Ce n'est qu'hier que j'ai reçu votre lettre du 29 octobre. Je suis tout-à-fait de l'opinion que l'affaire dont vous me faites l'honneur de me parler, doit être renvoyée devant un autre tribunal pour y être instruite de nouveau. Mais la Cour d'appel n'a point un pouvoir de cassation pour l'objet en question.

1. Εἰς τὸ κάτω μέρος τῆς σελίδος :

•Monsieur Gennata, Secrétaire du Gouvernement au département de la Justice•.

Le chapitre X de notre instruction criminelle n'embrasse que ce qui concerne la compétence des tribunaux, et ici le tribunal d'Arcadie était compétent. On ne doit attaquer cette sentence que pour un mal-jugé, et non pour incompétence. L'art. 159 même, compris dans ce chapitre, n'autorise la Cour d'appel à renvoyer une instance d'un tribunal à l'autre que dans le cas de *de sùreté publique ou de suspicion légitime*. Il y a plus: ce renvoi est demandé, d'après ce que cet article laisse voir clairement, avant que la sentence ne soit intervenue, et ici on doit se pourvoir pour faire casser une sentence déjà rendue. Là il s'agit d'un simple renvoi; ici il est question de cassation.

Je ne vois qu'un remède: ce serait de provoquer un décret qui accordât à la Cour d'appel le pouvoir de cassation. Ceci me paraît d'autant plus nécessaire qu'il se présentera souvent des cas pour casser même des jugemens civils. La Cour viens, je pense, de vous en offrir, dans une de ses dernières lettres, un échantillon qui donne bien à réfléchir.

Je conviens pourtant que la question est très délicate; et il faudrait bien borner ce pouvoir de cassation à des cas extrêmement graves et importants. Autrement il y aurait lieu à casser trop de jugemens; car dans la plupart de ces jugemens les formes seront généralement méconnues ou mal observées.

Je ne dissimule pas non plus, combien il est dangereux de cumuler sur la même autorité judiciaire les deux qualités de juger en appel et de casser. Au moins, les arrêts de cette même Cour devraient, dans ce cas, être soumis à cassation. Qui en connaîtrait alors? Mais peut-on établir aujourd'hui en Grèce une Cour de cassation à part? D'un autre côté, verra-t-on avec indifférence les réclamations des judiciaires pour leurs droits lésés ou foulés aux pieds par l'ignorance? Ce serait bien cruel.

Dans tous les cas, pour le jugement en question, quand la Cour aurait même la faculté de le casser, je ne pourrais pas m'y pourvoir aujourd'hui en cassation; parcequ'il manque encore à la section criminelle les deux assesseurs qui, d'après l'art. 29 de l'organisation judiciaire, rendue sous le n° 8. 268 doivent être nommés par le Président. C'est pourquoi toutes ces opérations sont bornées jusqu'à présent à des travaux préparatoires. Si la Cour recevait bientôt, par un décret, la faculté de casser, aussitôt que les assesseurs seraient nommés, je me pourvois pour la cassation de la sentence que vous m'avez transmise. Autrement les condamnés devraient se borner à l'appel simple auquel ils se sont déjà pourvus. Il serait seulement fâcheux pour

eux de perdre l'un des deux degrés de juridiction qui leur reviendraient, si la sentence était cassée.

Je saisis, Monsieur, cette occasion pour vous prier de penser à la nomination d'un substitut. Comme il y a deux sections à la Cour, il faut qu'il y en ait nécessairement un. Il est impossible, d'ailleurs, que j'y suffise seul. Je vous rappelle encore la chancellerie du ministère public. Vous aurez la bonté d'en parler à S.E.

Recevez, je vous prie, l'assurance de la parfaite considération avec laquelle j'ai l'honneur d'être.

Votre dévoué serviteur
Ch. Clonarès

3

Γ.Α.Κ., Ὑπουργεῖον Δικαίου, 17-20 Δεκεμβρίου 1830

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Τὸ Ἀνώτατον
Δικαστήριον
Ἀρ. ἐλ. ἐξ. 55

Πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματείας

Εἰς τρεῖς ἐκκρεμεῖς ὑποθέσεις ἀπαιτεῖται ἀναπλήρωσις Δικαστῶν, διότι εἰς μὲν τὴν ὑπόθεσιν μεταξὺ τοῦ Ῥήγα Παλαμίδη κατὰ τοῦ Δημητρίου Λονκοπούλου καὶ Πάνου Παπασταθοπούλου ἐξαιρεῖται ὁ Πρόεδρος Μ. Σικελιανὸς καὶ Δικαστὴς Σταμ. Δασκαλόπουλος.

Εἰς δὲ ἐκείνην μεταξὺ Δημητρίου Ἀτλαζᾶ καὶ Κωνσταντίνου Χ. Δημητρίου κατὰ τοῦ Κωνσταντίνου Μάκτρα ἐξαιρεῖται ὁ εἰρημένος Πρόεδρος, καὶ οἱ Δικασταὶ Κ. Μ. Καίτης καὶ Ἀ. Φωκᾶς.

Εἰς δὲ ἐκείνην μεταξὺ Α. Γουπάρη καὶ Π. Μπὰν ἐξαιροῦνται ἐπίσης ὁ Πρόεδρος καὶ οἱ Δικασταὶ Καίτης καὶ Φωκᾶς.

Ἐπομένως παρακαλεῖται ἡ Σ. Κυβέρνησις νὰ διατάξῃ τὴν ἀναπλήρωσιν αὐτῶν.

Ἐν Ἀργεὶ τῇ 19ῃ Δεκεμβρίου 1830

Ὁ Πρόεδρος

Μ. Σικελιανὸς

(τ.σ.) ὁ Γραμματεὺς

Π. Τυπάλδος

4

Γ.Α.Κ., *Υπουργεῖον Δικαίου, 10-16 Δεκεμβρίου 1830

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Τὸ Ἀνώτατον

Δικαστήριον

Ἀρ. 26

Πρὸς τὴν Γραμματεῖαν τοῦ Δικαίου

Παρουσιάσθη εἰς τὸ Δικαστήριον τοῦτο ἔκκλησις ἐπὶ τῆς κρισιολογίας μεταξὺ Σταματίου Χατζῆ Βασιλειάδῃ καὶ Ἡλίας Πανᾶ καθ' ἣν ἐξαιροῦνται ὡς δικάσαντες εἰς τὸν παῦσαν Ἀνέκκλητον Δικαστήριον, ὃ τε Πρόεδρος Κ. Μ. Σικελιανός, καὶ ὁ Συνδικαστὴς Κ. Μ. Καϊρῆς. Ἐπομένως ἡ Σ. Κυβέρνησις θέλει εὐαρεστηθῇ νὰ ἀντικαταστήσῃ εἰς τὴν θέσιν αὐτῶν δύο μέλη τῆς Σ. Γερουσίας, διὰ νὰ κρίνωσι τὴν ὑπόθεσιν.

*Ἐν Ἀργεὶ τῇ 16 Δεκεμβρίου 1830**ὁ Πρόεδρος**Μ. Σικελιανός**(τ.σ.)**ὁ Γραμματεὺς**Π: Τυπάλδος*

5

Γ.Α.Κ., *Υπουργεῖον Δικαίου, 17-20 Δεκεμβρίου 1830

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Τὸ Ἀνώτατον

Δικαστήριον

*Αριθ. π. ἐλεγ. ἐξ. 49

Πρὸς τὴν Γραμματεῖαν τῆς Δικαιοσύνης

Τὸ Δικαστήριον τοῦτο μόλις ἐπροόδενσεν ὀλίγον εἰς τὰς ἐργασίας του καὶ εὐθὺς ἀπὴντησεν ἀπορίας καὶ δυσκολίας εἰς τὴν πρόοδόν του, διὰ τὸ ἀφενκτον τῶν μεσολαβουσῶν ἐξαιρέσεων τῶν Δικαστῶν. Εἰς τοιαύτην περίστασιν εὐρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ζητήσῃ διασαφήσεις ἀπὸ τὴν Σ. Γραμματεῖαν, ἀλλ' ἐν ταύτῃ εὐρίσκει χρέος του νὰ ἐκφράσῃ καὶ τὴν περὶ τούτου γνώμην του. Πρὶν ἢ προχωρήσῃ εἰς τὴν ἐκφρασιν ταύτην καθυποβάλλει τὰ περὶ ὧν ἀπορεῖ. Παρησιάζεται ὑπόθεσις δικα-

στέα, ἐξ ἧς ἐξαιροῦνται δύο ἢ τρία μέλη τοῦ Δικαστηρίου, δύνανται τὰ δύο μένοντα ἢ τὰ τρία νὰ ἐνασχολοῦνται περὶ τῶν προπαρασκευαστικῶν πράξεων τῶν μὴ προσβαλλουσῶν τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως ἢ περὶ τῶν προασφαλιστικῶν μέτρων τῶν ζητουμένων (εἰς τὰ ὅποια ὀλίγων ὥρῶν ἀναβολὴ ἢμπορεῖ νὰ βλάβῃ τὰ συμφέροντα τῶν μερῶν) πρὶν ἢ ζητηθῇ ἀντικατάστασις Γερουσιαστῶν, ἢ Γραμματεία δύνανται νὰ ὁδηγήσῃ εἰς τὸ πρακτέον. Ἐν τοσοῦτῳ τὸ Δικαστήριον εἶναι γνώμης νὰ παραχωρηθῇ ἡ τοιαύτη ἄδεια διὰ νὰ μὴ ἀκολουθῇ ἀργοπορία εἰς τὴν προόδον τῶν ὑποθέσεών του καὶ ἐπιβαρύνονται τὰ μέρη ἐκ τῶν ἐξόδων καὶ ἀργοποριῶν.

Ἐν Ἀργεὶ τῇ 18 Δεκεμβρίου 1830

ὁ Πρόεδρος

Μ. Σικελιανὸς

(τ.σ.)

ὁ Γραμματεὺς

Π. Τυπάλδος¹

6

Γ.Α.Κ., Ὑπουργεῖον Δικαίου, 18-19 Αὐγούστου 1830

Πρὸς τὸν ἐξοχώτατον Κυβερνήτην τῆς Ἑλλάδος

Ἐξοχώτατε!

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματεὺς μᾶς εἶπε χθές, ὅτι ἡ Ὑμ(ετέρα) Ἐξοχότης ἐπιθυμεῖ νὰ λάβῃ ἀπ' ἐκάστου τῶν Γερουσιαστῶν Κατάλογον ὑποκειμένων ἀξίων διὰ τὰ Πρωτόκλητα, Ἐκκλητα, καὶ τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον, καὶ ἐπ' αὐτῇ τῇ βάσει καθυποβάλλω καὶ ἐγὼ τὸν ἐξῆς κατάλογον.

Ἀλλὰ πρὶν νὰ προχωρήσω εἰς αὐτὸν στοχάζομαι ἀναγκαῖον νὰ καθυποβάλω ὑπ' ὄψιν τῆς Ὑμ(ετέρας) Ἐξοχότητος τινὰς παρατηρήσεις συντεिनούσας εἰς τὴν ὅσον ἐνδέχεται ἐπιτυχίαν ὑποκειμένων ἱκανῶν νὰ φέρωσιν εἰς ἔκβασιν τὴν ἐπιθυμίαν τῆς Κυβερνήσεως, ἀφορῶσαν εἰς τὸ νὰ δικαιοῦνται οἱ Πολῖται τῆς Ἑλλάδος μὲ τὴν ἀπαιτουμένην ἀφίλοπροσωπίαν καὶ ταχύτητα.

Α'. Ἐπειδὴ οἱ Δικασταὶ κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦ Ὁργανισμοῦ θὰ δικάζουν τὰς προ

¹ Ἐπὶ τῆς ὑπισθίας πλευρᾶς τοῦ ἐγγράφου :

τῆς Ἐπαναστάσεως ὑποθέσεις (καὶ τοιαῦται εἶναι αἱ περισσότεραι) κατὰ τὰ ἐπικρατοῦνται ἔθιμα, πρέπει ἐξάπαντος τὰ Δικαστήρια νὰ εἶναι σύνθετα ἀπὸ Νομικούς, καὶ ἀπὸ Αὐτόχθονας πεπαιδευμένους ὁπωσοῦν, καὶ εἰδήμονας τῶν ἐθίμων· ἐπειδὴ ἂν εἶναι σύνθετον τὸ Δικαστήριον ὅλον ἀπὸ Ἑτερόχθονας, καὶ ἂν ἤθελεν εἶναι πεπαιδευμένοι, δὲν ἤθελε δυνήθουν νὰ ἐπιτύχουν τὸν σκοπὸν τῆς Κυβερνήσεως, τὴν ἀκριβῆ δικαίωσιν τῶν Πολιτῶν τῆς Ἑλλάδος.

Β'. Μὲ ὅλην τὴν ἔνδειαν τοῦ Ταμείου νομίζω ἀναγκαῖον νὰ σύγκειται ἀπὸ πέντε μέλη τὰ Ἑκκλήσια Δικαστήρια καὶ τὸ Ἀνώτατον. Ἐπειδὴ διὰ μὲν τὸ Ἀνώτατον ἐκτὸς τοῦ Κ. Μ. Σικελιανοῦ δὲν βλέπω ποῖοι ἄλλοι δύνανται νὰ κατέχουν ἀξίως ἐκεῖνον τὸν ὑψηλὸν τόπον, ὁ ὁποῖος, διὰ τὰς πράξεις τὰς ἀκρωστικὰς μάλιστα, ἀπαιτεῖ φῶτα νομικά. Ὁ Δημήτριος Σοῦτσος, διὰ τὴν παιδείαν του καὶ τὴν τιμότητά του ἴσως ἤθελεν εἶναι ἱκανός, ἐὰν μίᾳ σημαντικῇ παρεκτροπῇ τῶν χρεῶν του δὲν τὸν κατέσταιεν ἀνάξιον τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Κυβερνήσεως. Οὔτε ὁ Κλονάρης δὲν ἦτον ἴσως ἀνίκανος, ἐὰν πολλὰ ἐλαττώματα δὲν ἐμόλυνον τὸν χαρακτήρα του. Ἄλλους Νομικούς καλοὺς δὲν γνωρίζω. Ὅταν λοιπὸν εἶναι καὶ ἀνίκανοι, καὶ ὀλίγοι, δὲν στοχάζομαι, ὅτι δύνανται νὰ κάμουν ἐκεῖνο, ὅπου ἡμπορεῖ νὰ γίνῃ, ὅταν προστεθοῦν καὶ δύο ἄλλων μελῶν ὀλίγα φῶτα. τὸ αὐτὸ στοχάζομαι καὶ διὰ τὰ Ἑκκλήσια.

Γ'. Νομίζω, ὅτι οἱ Πρόεδροι τῶν Πρωτοκλήτων πρέπει νὰ εἶναι ἐκλεκτότεροι, παρὰ τὰ μέλη τῶν Ἑκκλησιῶν. Ἐπειδὴ δύο Νομικοὶ εἰς ἓν Ἑκκλησιον ἀρκοῦν νὰ ὀδηγήσουν καὶ ἄλλους τρεῖς εἰδήμονας τῶν τοπικῶν ἐθίμων. Ἀλλ' οἱ Πρόεδροι τῶν Πρωτοκλήτων, ἐπειδὴ κατὰ τινα τρόπον εἶναι οἱ μόνοι Δικασταί, πρέπει νὰ εἶναι οἱ ἀξιώτεροι καί, διὰ νὰ τὸ δέχωνται εὐαρέστως πρέπει νὰ ἔχωσι καὶ μισθόν, τοῦλάχιστον, ἴσον μὲ τὰ μέλη τῶν Ἑκκλησιῶν, ἢ καὶ περισσότερον, διὰ τοὺς πολλοὺς κόπους, ὅπου ἔχουν νὰ δοκιμάζουν.

Ἐπ' αὐτῇ τῇ βάσει κατεστρώθη ὁ ἐφεξῆς Κατάλογος δηρημένος εἰς τέσσαρας τάξεις. Ἡ πρώτη περιέχει τοὺς ἔχοντας νομικὰς γνώσεις κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον. Ἡ Δευτέρα τοὺς ἔχοντας ἄλλον εἶδους παιδείαν, καὶ γνῶσιν ξένων γλωσσῶν. Ἡ Τρίτη τοὺς ἔχοντας ἰδέαν τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης, Γνώσιν τῶν τοπικῶν ἐθίμων, καὶ τιμότητα χαρακτῆρος. Ἡ τετάρτη τοὺς λαβόντας κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον τριβὴν εἰς τὴν Δικαστικὴν Ὑπηρεσίαν.

Α': Τὰ ξίς : οἱ ἔχοντες Νομικὰς Γνώσεις.

Μ: Σικελιανός. Κωνστ: Μεταξᾶς. Α: Σούνδιας. Ἀ: Μεταξᾶς. Ἰ: Θεοτόκης. Π: Νικολαΐδης. Κυρήτης Μαργαρίτου. Ν: Φλογαΐτης. Αί: Μωραΐτινης. Π: Σκυλίτης. Λουκᾶς Ράλλης. Σωμάκης. Νικόλαος Λέλης. Γεώργιος Καραμάνος. Γεώργιος Πλέσσος.

Β': Τὰ ξίς : οἱ ἔχοντες ἄλλον εἶδους παιδείαν.

Γεώργιος Ψύλλας. Ἀλέξανδρος Σοῦτσος Σπυρίδων Βαλέτας Στάμος Λιδασκαλόπουλος Π: Πολυζωίδης. Ἰωάννης Μελάς. Ἀθανάσιος Σκανδαλίδης. Ἀθανάσιος Πλατύκας. Π: Παπαδάκης. Ἰ: Κουζοβίκης. Διαμάντης Κεχρῆς, Γνωστός εἰς τὸν Κ. Σικελιανόν. Ἰωάννης Λεκάτης. Χ. Ματακίδης. Ἐμμ. Βερνάρδος.

Γ': Τάξις: οἱ ἔχοντες τοπικὰς γνώσεις.

Ἀθανάσιος Χατσόπουλος. Στερεοελλαδ: Γνωστός εἰς τὸν Κ. Γεννατῶν. Ν: Κόκκος, Λεονάρδος Βαλέτας (Αἰγαιοπελ.). Ἀναγνώστης Λιδασκάλου. Στερεοελλ. Μ: Κάβας Πελοπον. Μαργαρίτης Δημάδης Θετταλός. Ἰωαννούλης Καραμάνος Πελοπον. ΞΘ: Δεληγιάννης δΨ

Δ': Τάξις:

Γεώργιος Πραΐδης. Μ: Α. Καΐρης. Δημήτριος Ἰωάννου. Ἐκ Βοστίσης γνωστός εἰς τὴν Κυβέρον. Φωκᾶς Φραγγούλης. Χαράλαμπος Μιλιάνης. Δημάκης Ἱερομνήμων. Δοντόρος ἐκ Πραστοῦ. Σταματέλλος Ἀντωνίου. Ν: Ἰωάννου Κορδίας. Ζαχαρίας Παναγιωτίδης. Δρόσος Ν: Δρόσος. Ἰωάννης Οἰκονομίδης. Βενδραμῆς Οἰκονομόπουλος. Στυλιανὸς Μπαμπινιώτης. Βάρπογλος.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 18 Αὐγούστου 1830

Ὁ Εὐπειθέστατος Πολίτης.

Γεώργιος Αἰνιὰν

Ἐξοχότατε!

Ἐπειδὴ ὁ Κύριος Γενατᾶς εἰς τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν τῆς Γερουσίας ἀνέφερον κατὰ διαταγὴν τῆς Ὑ.Ε. ὅτι ἕκαστος τῶν Γερουσιαστῶν δύνатаι νὰ παρουσιάσῃ κατάλογον ὀνομάτων διὰ τὰ μέλη τῶν Δικαστηρίων.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ καθυποβάλλω ὑπ' ὄψιν τῆς Ὑ.Ε. τὸν ἐπισυναπτόμενον κατάλογον ὀνομάτων διαφόρων πολιτῶν.

Καὶ μὲ τὸ βαθύτατον Σέβας ὑποσημειοῦμαι

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 17 Αὐγούστου

1830

τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος

Πολίτης

Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος

Διὰ τὸ Ἐκκλητικὸν καὶ τὸ Ἀνώτατον

Μ. Σικελιανός, Θ. Σούντιας, Κ. Μεταξᾶς, Μ. Α. Καΐρης, Σ. Βαλέτας, Χ. Αἰνιὰν, Α. Α. Μεταξᾶς, Ἰω. Θεοτόκης, Π. Νικολαΐδης, Κυρίτζης Μαργαρίτου, Α. Μοραϊτίνης, Ἀλέξανδρος Σοῦτζος, Γεώργιος Ψύλλας, Σταματέλος Ἀντωνόπουλος, Παναγιώτης Βάρβογλης, Γεώργιος Πραΐδης, Α. Χατζόπουλος, Ἰω. Οἰκονομίδης,

Νικόλαος Φλογαΐδης, Στάμος Διδασκαλόπουλος. Σκιλίτζης Όμηρίδης, Νικόλαος Κόκος Νάξιος, Μ. Κάββας.

Διὰ τὰ πρωτόκλητα:

Δρόσος Ν. Δρόσον, Ίωάννης Κούζοβικ, Α. Βαλέτας, Α. Ράλλης, Ίωάννης Λεκάτης, Χρηστόδουλος Μητακίδης, Παππαδόπουλος νῦν Πρόεδρος ἀνατολικῆς Ἑλλάδος, Ίωάννης Μελάς, Δημάκης Ίερομνήμων, Ἀθανάσιος Σκανδαλίδης, Γεώργιος Καραμάνος, Ἀ. Πλατίνας, Δημήτριος Ίωάννον, Παναγιώτης Παππαδάκης, Α. Μεταξάς, Χαράλαμπος Μιλιάνης, Ίωάννης Εὐγενειδης, Α. Διδασκάλου ἐξ Ἀγράφων, Σωμάκης νῦν Πρόεδρος Τριπολιτζάς, Π. Δελιγιάνης, Ἀθανάσιος Σέκερης.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 17 Αὐγούστου 1830

Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος

Κατάλογος ὑποψηφίων τοὺς ὁποίους ὁ ὑπογεγραμμένος κρίνω ἀξίους διὰ τὰ συσταθησόμενα Δικαστήρια.

Διὰ τὸ Ἀνώτατον:

Μιχαὴλ Σικελιανός, Α. Σοῦτζος, Σ. Βαλέτας, Γ. Ψύλας, Π. Βονισάκης, Μ. Καΐρης, Π. Νοταράς, Ν. Κόκκος, Α. Σοῦτζος, Μ. Κάββας.

Διὰ τὰ ἔκκλητα καὶ προέδρους:

Π. Νικολαΐδης, Κ. Μαργαρίτης, Ν. Φλογαΐτης, Γ. Πραΐδης, Π. Βαφιόπουλος, Γ. Πλέσιος, Μωραΐτίνης, Σομάκης, Σούντιας, Σ. Καλογερόπουλος, Α. Πλατίνας, Α. Χατζόπουλος, Σ. Δασκαλόπουλος, Χ. Αἰνειάν, Ν. Λέλες, Α. Διδασκάλου, Ίω. Βάλβης, Α. Μοναρχίδης, Σ. Θεαγένης, Α. Ν. Δρῶσος, Μ. Μαρκοπολίτης.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 4 Αὐγούστου 1830

Π. Α. Δημητρακό(πουλος)

Διὰ τὸ Ἀνώτατον Κριτήριον:

Ὁ Κύριος Σικελιανός

Διὰ τὸ Ἐκκλητον καὶ Πρωτόκλητον

» Λεονάρδος Μεταξᾶς κάτοικος Σύρας ἐκ Σμύρνης

» Ίωάννης Μαυρογένης ἐκ Μυκόνου

» Ἰάκωβος Α. Παξιμάδης ἐκ Τήνου.

» Μιχαὴλ Καΐρης ἐξ Ἀντρου

» Γ. Πραντούνας ἐκ Νάξου

» Μαυρογορδάτος ἐκ Σμύρνης ὁ νῦν Πρόεδρος τῆς Ἡλίδος.

» Λεωνάρδος Βαλέτας ἐκ Μυκόνου ὁ νῦν συνδικαστὴς τοῦ Δικαστηρίου τῶν Βορείων Κυκλάδων.

Ἐν Ναυπλίῳ 1830 ἀγούστου 17

Γεώργιος Μανρογένης

Εὐγενέστατε Κύριε!

Κατὰ τὴν ὁποίαν ἐκάματε πρὸς τὰ μέλη τῆς Γερουσίας ἀξιώσιν λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ἐπισυνάψω καὶ γὰρ τὸν ἀπὸ μέρους μου κατάλογον ἐν τῇ παρουσίᾳ, εἰς τὸν ὁποῖον εὐρίσκετε μὲν πολλὰ ὀνόματα, ἀλλὰ μένει εἰς τὰς ἰδιαιτέρας γνώσεις τῆς Ὑμετέρας εὐγενείας νὰ ἐπιβλέψῃ εἰς τ' ἀξιώτερα τούτων ἐπειδὴ ἐπόμενον ἦτον νὰ καθυποβληθῶσιν εἰς τὴν μνήμην σας πολλὰ ὀνόματα ὅταν καὶ πολλὰ ἀναγκαιοῦσι.

Μένω μ' ὅλον τὸ προσῆκον σέβας

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 18 Αὐγούστου 1830

Ὁ Πολίτης

Ῥήγας Παλαμίδης

Διὰ τὰ πρωτόκλητα

» Νικόλαος Φλογαίτης	ἐκ
» λουκάς ράλης	ἐκ Χίου
» Π. σκυλίτζης ὁμηρίδης	ἐκ πετζῶν
» Δρόσος Ν. δρόσου	ἐκ τήνου
» Π. Νικολαΐδης	ἐκ σμύρνης
» τζιριτζής μαργαρίτης	ἐξ εἰπήρου
» ὁ εἰς μισολόγγιον κρασσᾶς	ἐκ κεφαλληνίας
» ὁ εἰς μονεμβασίαν μπραντούνας	ἐκ Νάξου
» χοῆστος παπαδόπουλος	ἐξ ὕδρας
» ζαχαρίας παναγιωτίδης	} ἐκ καριταίνης
» σωτήριος θεαγένης	
» ζαφύρης ταγκόπουλος	
» Γεώργιος καραμάνος	ἐκ λέσβου
» Παναγιώτης παπαδάκης	ἐκ τριπολιτζᾶς
» Γεώργιος παπαδόπουλος Ἱατρός	ἐκ πραστοῦ
» Γεώργιος πλέσος	ἐξ εἰπήρου
» Παναγιώτης καλαμαριώτης	ἐκ νησίου
» Ἰωάννης εὐγενεΐδης	ἐκ μονεμβασίας
» χαράλαμπος μιλιάνης	ἐκ λεονταρίου
» Ἰωάννης μελᾶς	ἐξ εἰπήρου

» Ἰωάννης οἰκονομίδης	ἐκ Νεοκάστρου
» ἀθανάσιος σκανδαλίδης	ἐξ εἰπήρου
» Α. πλατίκας	ἐκ μισολογγίου
» Ἀναγνώστου διδασκάλου	ἐξ ἀγραφῶν
» Ἰωάννης Κουζοβύκης	ἐκ τήνου
» Ἰωάννης λεκάτης	ἐκ σάμου
» Δημήτριος Βαφιόπουλος	ἐκ ζακύνθου
» Δημήτριος γουζέλης	ἐκ ζακύνθου
» Δημήτριος ἰωάννου	ἐκ βοστίτζης
» ἀνδριανὸς ἰωαννίδης	ἐξ ἄργους
» λεονάρδος Βαλέτας	ἐκ μηκώνου
» χαράλαμπος λεοντόπουλος	ἐκ καλαβρύτων
» Δημήτριος Κ. βυζάντιος	ἐκ βυζαντίου
» ἐμμανουήλ Βερνάρδος	ἐκ κορήτης
» Δημάκης ἱερομνήμων	ἐκ πατρατζικίου
» Ἀγαθόνικος μιλτιάδης	ἐκ θεσσαλονίκης
» Γεώργιος σκαλίδης	ἐκ Βυζαντίου

Διὰ τὰ Ἑκκλητα. Ὅθεν δύνανται νὰ πορισθῶσι καὶ τὰ τοῦ ἀνωτάτου.

» Πανοῦτζος νοταῤῥς	ἐκ κορίνθου
» Κωνσταντῖνος μεταξᾶς	ἐκ κεφαλληνίας
» σπυρίδων βαλέτας	ἐξ ἴου
» Μιχαήλ σικελιανός	ἐξ ἀγίας μαύρας
» Γεώργιος Ψύλας	ἐξ ἀθηνῶν
» Ἰωάννης θεοτόκης	ἐκ κερκύρας
» γιαννούλης καραμάνος	ἐκ προστοῦ
» στάμος δασκαλόπουλος	ἐκ λεβαδίας
» Ἀλέξανδρος σοῦτζος	) ἐκ Βυζαντίου
» Δημήτριος σοῦτζος	
» ἀριστίδης μοραϊντίνης	ἐκ τριεστίου
» Μ. λουρενς καΐρης	ἐξ ἀνδρου
» Ν. κῶκος νάξιος	ἐκ Νάξου
» Μιχαήλ κάββας ἱατρὸς	ἐξ ἄργους
» Π. Βάρβογλους	ἐκ τριπολιτζᾶς
» Π. πολυζωΐδης	ἐκ θεσσαλονίκης
» Γ. πραΐδης	ἐξ εἰπήρου
» Χ. αἰνιὰν	ἐκ πατρατζικίου

- ὁ εἰς πέτζαις σοῦδαις ἐξ ἁγίας μαύρας
 » ἀναστάσιος κατζαῖτης
 » ἀνδρέας μεταξᾶς Προέδρος
 εἰς ἀργολίδα ἐκ κεφαλониᾶς
 » ὁ εἰς τριπολιτζᾶν σωμάκης ἐξ ἰωαννίνων
 » σταματέλος ἀντωνόπουλος ἐξ ἄργους
 » ἡλίας Καραπαύλου ἐκ Κορώνης
 » Ἀντώνιος καραπατᾶς ἐξ ἀρκαδίας
 » ἀθανάσιος χαντζόπουλος ἐκ καρπενήσιου
 διὰ γραμματεῖς
 » Νικόλαος ἰωάννου κορδία ἐξ ἄργους
 » Ἰωάννης τζουλουφίδης
 » Νικόλαος σουῖδας ἐκ κρήτης
 » Κωνσταντῖνος λουκᾶς ἐκ τριπολιτζᾶς
 Παρατηρήσεις
 Καθέδρα τῶν ἐκκλητῶν Κατὰ τὴν πελοπόννησον ἢ Τριπολιτζᾶ
 Κατὰ τὴν στερεὰν ἐλλάδα Ὁ σάλωνας
 Κατὰ τὸ αἰγαῖον πέλαγος ἢ μύκωνος
 » Καθέδραι τῶν ἐπαρχιῶν πελοποννήσου
 Κορίνθου ἡ πόλις κόρινθος
 Καλαβρύτων ἡ Κωμόπολις Καλάβρυτα
 Γαστούνης ἡ πόλις Γαστούνη
 Ἀρκαδίας ἡ Κωμόπολις ἀρκαδία
 μισρᾶς καὶ μονεμβασίας ἡ πόλις μισρᾶ καὶ τὸ φρούριον Μονεμβάσια
 Καριταίνης ἡ Κωμόπολις καρίταινα
 σπάργης ἡ Κωμόπολις τζίμοβα
 Βοστίτζης καὶ πάτρας αἱ πόλεις Π. Πάτραι καὶ Βοστίτζα
 Φαναρίου καὶ Πύργου αἱ Κωμοπόλεις Ἀνδριτζενα καὶ Πύργος
 Μοθώνης Κορώνης } τὰ εἰς τὰ αὐτὰ ὀνόματα φρούρια
 καὶ Νεοκάστρου }
 Νησί, Καλαμάτα } αἱ εἰς τὰ αὐτὰ ὀνόματα κωμοπόλεις
 καὶ Κοντζονή μάνης }
 ἐμλακίων καὶ ἀνδρούσης τὸ χωρίον κουρτζαούση, καὶ ἡ Κωμόπολις Ἀνδρούσα
 ἀγίου πέτρου καὶ Πραστοῦ ἡ κωμόπολις ἅγιος πέτρος καὶ ἡ κωμόπολις Πραστός
 Τριπολιτζᾶς καὶ } ἡ πόλις τριπολιτζᾶ καὶ ἡ Κωμόπολις λεοντάρι
 λεονταρίου }

Ἄργος καὶ Ναύπλιον ἡ πόλις Ἄργος καὶ τὸ Φρούριον Ναύπλιον
 Κάτω Νεχαγιέ ἡ κομόπολις Κρανίδι

» ὁ πῦργος εἶναι προσκεκωλυμένος εἰς τὸ Διοικητήριον Γαστούνης. Τὸ δὲ φανάρι εἰς τὸ τῆς καριταίνης.

» Τὸ νησίον καὶ ἡ Καλαμάτα ἐπάγονται εἰς τὸ διοικητήριον. Καὶ ἡ κοντζονή μάνη, ἐμλάκις καὶ ἀνδροῦσα εἰς ἄλλα.

Ἐκλαμπρότατε Γραμματέα τῆς Δικαιοσύνης

Ἐπειδὴ εὐαρεστήθη ἡ σεβαστὴ Κυβέρνησις, καὶ ἐζήτησε μέσον τῆς ἐκλαμπρότητός σας, ἀπὸ τὰ Μέλη τῆς Γερουσίας, ὀνόματα ὑποκειμένων, νὰ τὰ διορήσῃ εἰρηνοδῆκας, καὶ εἰς τὰ πρωτόκλητα Δικαστήρια, βάλλω ὑπ' ὄφιν σας τὰ κάτωθεν, διὰ τῶν ὁποίων τὴν τιμὴν καὶ ἀξιοῦντα ἐγγυνοῦμαι, καὶ μένω μὲ βαθὺν σέβας τῇ 19 Ἀυγούστου 1830 ἐν Ναυπλίῳ.

Ἀθανάσιος Γκριάννης

Χρηστόδουλος τζήρος

Γεώργιος Κωνσταντινόπουλος

Γεώργιος Καλαμογδάτης

Ὁ Δούλος σας

Ἀνδρέας Καλαμογδάτης

7

Γ.Α.Κ., Ἔκθ. τῆς ἐπὶ τοῦ Δικαίου Γραμματείας, τ. 3ος (Ἰανουάριος 1830), ἀρ. ἐξ. 815, σ. 24

996

815

Πρὸς τὸ ανεκλ. Δικαστήριον

Ἐλήφθη ἡ τοῦ Ἀνεκκλήτου Δικαστηρίου ὑπ' ἀρ. 43 ἀναφορὰ τῆς 17 Ἰανουαρίου 1830- διευθύνουσ' ἀντίγραφον ἀναφορᾶς τῆς 15 Ἰανουαρίου 1830 παρουνσιασθεῖσαν παρὰ τοῦ Σταύρου Νικολάου διὰ τῆς ὁποίας οὗτος διαφιλονεικεῖ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν περὶ τῆς νομίμου ἰκανότητος τοῦ νὰ μετέρχεται τὴν ἀκυρωτικὴν δικαιοσύνην.

Δὲν εἶναι παράδοξον ὅτι ὑπάρχουν τοιοῦτοι τρόποι καὶ τοιαῦτα ἐπιχειρήματα.

Δὲν ἀμφιβάλλει ἡ Γραμματεία ὅτι τὸ Ἀνεκκλήτον πρέπει νὰ ἔκαμε τὰς ἀνηκούσας παρατηρήσεις πρὸς τὸν ἀναφερόμενον, ἀναμνησθὲν μάλιστα τὴν ὑπ' ἀριθ. 5 ἀναφορὰν του. Ἡ Γραμματεία μὴ ἀποτεινομένη πρὸς ὑμᾶς, οὔτινες τὴν ἐννοῆτε, ἀλλὰ πρὸς χειραγωγίαν τοῦ ἐκθέτου τῆς ῥηθείσης ἀναφορᾶς, γράφει τὰς ἐφεξῆς παρατηρήσεις.

Ἡ ἀσφάλεια τῶν ἱερῶν δικαιωμάτων τοῦ πολίτου, καὶ ἡ ἀσθένεια τοῦ ἀνθρωπίνου νοὸς ὑποκειμένου εἰς λάθῃ, ὑπεγόρευσαν διαφοροὺς βαθμοὺς εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ἐξουσίας, ἣτις ὀφείλει νὰ δικάζη τὰ ἱερὰ ταῦτα δικαιώματα. Ἐντεῦθεν πηγάζει ἡ διαίρεσις τοῦ Πρωτοκλήτου, τοῦ ἐκκλήτου, καὶ τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Δικαστηρίου. Ἐντεῦθεν πηγάζουν τὰ ποικίλα συστήματα τῶν ἐννομουμένων ἐθνῶν. ἀλλαχοῦ μὲν ἐδιορίσθησαν δύο βαθμοὶ δικαιοδοσίας, πλὴν ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι ὁμοίομορφοι αἱ δύο ἀποφάσεις, ἢ ἄλλως ἐπιστρέφει ἡ ἀπόφασις εἰς τὸ πρῶτον Δικαστήριο παρ' ἄλλων Δικαστῶν συντιθέμενον, καὶ γίνεται τοῦτο τοςάκις, ὡσάκις τὸ δεύτερον Δικαστήριο δὲν ἐπικυροῖ τοῦ πρῶτου τὴν ἀπόφασιν. ἀλλαχοῦ δ' ἐδιορίσθησαν τρεῖς βαθμοὶ δικαιοδοσίας. τοῦ πρωτοκλήτου, τοῦ ἐκκλήτου, καὶ τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ, καὶ περιπλέον τὸ Ἀκυρωτικόν. Περαιτέρω ἀλλαχοῦ δὲν ὑπάρχουν, εἰμὴ δύο βαθμοί, πλὴν αἱ ὑποθέσεις βραδύνουν τοσοῦτον διὰ τὴν ἐπιθυμητὴν ὠριμότητα, ὥστε οἱ Συνήγοροι συμφωνοῦν κατὰ κληρονομίαν, ἢ προικοδοτοῦν τὰς πολιτικὰς ὑποθέσεις τῶν πελατῶν, τοὺς ὁποίους ὑπερασπίζονται. Ἀλλαχοῦ ὑπάρχουν Δικαστήρια μὲ διπλοῦν καὶ τριπλοῦν βαθμὸν δικαιοδοσίας, πλὴν ὁ τρίτος βαθμὸς εἶναι τὸ πᾶν. εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον δὲν ὑπάρχει οὔτε διαδικασία, οὔτε εὐθνή, καθότι ὅχι μόνον παρενθέτει τὴν ἐξουσίαν του εἰς ὅλας τὰς ὑποθέσεις, εἴτε ὠρίμους, εἴτε μὴ, ἀλλὰ καὶ συνεχῶς ὑποχρεοῖ τὸ Ἐγκληματικὸν Δικαστήριο ν' ἀλλάττῃ τὴν κυρίαν οὐσίαν τῶν ἰδίων του ἀποφάσεων, καὶ τὸ αὐτὸ Δικαστήριο νὰ καταδικάζῃ εἰς θάνατον τὸν αὐτὸν ἐκεῖνον ἄνθρωπον τὸν ὁποῖον πρὸ μικροῦ εἶχεν ἀπολύσει μὲ ἀπόφασιν του. Ἀλλαχοῦ δὲ ὑπάρχει εἰς καὶ μόνος βαθμὸς καταδικάζων εἰς τὸν πάσσαλον ἢ εἰς τὴν χρηματικὴν ζημίαν καὶ τὸν νικῶντα καὶ τὸν νικώμενον. Ταῦτα πάντα ἀποδεικνύουν ὅτι πάντες ζητοῦν τὸν ἀληθῆ δρόμον, πλὴν ὁ μὲν ἐγγίζει τὸν σκοπὸν, ὁ δὲ κρατεῖται ἀπὸ νόσον, καὶ κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς ἀσθενείας του ἀπομακρύνεται μᾶλλον ἢ ἥττον.

Ἐὰν προσέξωμεν εἰς τὴν ἀσφάλειαν τὴν περὶ τῆς ὀρθότητος τῆς δικαστικῆς διοικήσεως, ἡ ἀπόλαυσις τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ τὸν σκοπὸν τῆς ἀ ν ε ξ α ρ η σ ί α ς τῆς Δικαστικῆς ἐξουσίας, εὐρίσκομεν ὅτι ὁ ὀρθὸς λόγος ὁ πρὸ τῶν νόμων ὑπάρξας ὑπαγορεύει τὰ ἐφεξῆς.

1ον ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχουν πλήρεις κώδικες

2ον πληθὺς ἀνδρῶν εἰδημόνων καὶ φρονίμων, διὰ τὰ διάφορα δικαστικά ὑπουργήματα.

3ον Βάσεις εἰς τοὺς ὑποψηφίους ἐπισύρουν εἰς τὰ ὑποκείμενά των τὴν κοινὴν ὑπόληψιν, καὶ ἠθικὴ τοιαύτη ὥστε νὰ τοὺς σέβωνται πραγματικῶς οἱ πολῖται, ὅχι διὰ τὸν πλοῦτον, τὴν γέννησιν, ἢ τὴν ἐπιρροήν, ἀλλὰ μόνον διὰ τὴν ἀρετὴν.

4ον διὰ νὰ εἶναι ἀνεξάρτητος ἡ Δικαστικὴ ἐξουσία ἀπαιτεῖται ἀκόμη νὰ ὑπάρ-

χουν οἱ ἥρωες τῶν δικαίων καὶ σωφρόνων καὶ πολυμαθεστάτων ἀνδρῶν διὰ τὰ ἀντιταχθῶσιν εἰς τὸ ὑπέρτατον Δικαστήριον.

ὅν Καθὼς ἐξασφαλίζεται τὸ Ἰδιωτικὸν συμφέρον, οὕτω πρέπει τὰ ἐξασφαλισθῆναι καὶ τὸ δημόσιον τουτέστι τὰ μὴ καταπατῶνται, ἢ τὰ ἐφαρμόζονται κακῶς οἱ νόμοι τοῦ ἔθνους, καὶ ἐπομένως ἡ Κυβέρνησις καθὸ παριστάνουσα τὸ ὅλον, ἀπαιτεῖται τὰ ἔχει φύλακα πιστόν, καὶ σοβαρόν, καὶ αὐστηρὸν εἰς τὴν αὐτὴν Δικαστικὴν ἐξουσίαν. ἐπὶ ταύτῃ δὲ τῇ βάσει διὰ τὰ διακηρυχθῆναι ἀνεξάρτητος ἡ Δικαστικὴ ἐξουσία, πρέπει ἡ Κυβέρνησις τὰ συστήσῃ Δικαστήριον ἀκρωτικόν, κατὰ τε τὴν οὐσίαν, καὶ κατὰ τὴν μορφήν αὐτοῦ ὅπως τὸ Κράτος καὶ αἱ ἀνάγκαι αὐτοῦ ὑπαγορεύουν.

ὅν ὀφείλει προσέτι ἡ Κυβέρνησις τὰ ἔχει εἰς ἕκαστον Δικαστήριον ἓνα εἰδήμονα τῆς νομικῆς φέροντα τὸ πρόσωπον τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὰ ὑπενθυμίζει τοὺς νόμους. — ὀφείλει τὰ ἔχει καὶ ἓνα ὑπουργικὸν Συμβούλιον, ὅπου τὰ διαλύονται τὰ λάθη τῶν Δικαστῶν καὶ τῶν νόμων, καὶ οὕτω τὰ προνοῖται ἀμφοτέρων ἡ τελειοποιήσεις. — ὅπου ἡ πιθανότης τοῦ λάθους εἶναι αἰσθαντικότερα, ἐκεῖ ἐπανξάνουν οἱ βαθμοί.

Τὸ βάρος τῆς πιθανότητος ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν βαθμὸν τῆς εὐταξίας τῶν νόμων ὅλων, τῆς τελειότητος αὐτῶν, καὶ ἄλλων αἰτιῶν.

Εἶναι ἐνδεχόμενον τὸ λάθος καὶ εἰς τὸν τελευταῖον βαθμὸν τῆς δικαιοδοσίας ὅθεν ἀφ' ἑνὸς μέρους ἡ ἀνάγκη τὰ λαμβάνουν πέρας αἱ δίκαι, ἀφ' ἑτέρου τὸ χρέος τῆς Κυβερνήσεως τὰ ἐπαρκεπῆ εἰς τὴν οἰκείαν ἐκτέλεσιν τῶν νόμων, ὑπεγύρουν, καὶ ἐπλάσαν τὸ ἀκρωτικὸν σῶμα, τὸ ὅποιον ἄλλοι μὲν περιορίζεται εἰς τὸ τὰ θεραπεύῃ τὴν ἀποδειγμένην νόμον τιος παράβασιν, ὅταν οἱ Κώδικες εἶναι πλήρεις, ἄλλοι δὲ εἰς τὸ τὰ θεραπεύῃ καὶ τὴν προφανεστάτην ἀδικίαν παραβαίνουσιν τὸν ἴδιον αὐτὸν ὁρθὸν λόγον.

Δὲν ὑπάρχει τακτικὸν Δικαστικὸν σύστημα, χωρὶς τὰ συνπάγχῃ καὶ τὸ Ἀκρωτικὸν σῶμα.

Καὶ αὐτὴ ἡ ἐν Τροιζήνι Συνέλευσις, δημοσιεύσασα τὸ ἱερὸν ἀξίωμα τῆς Ἀνεξαρτησίας τοῦ Δικαστικοῦ Κλάδου ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, ἐπρόλαβε συστήσασα δύο βαθμοὺς δικαιοδοσίας, καὶ ἀνώτερον ἄλλον ἔχοντα καὶ τὴν δύναμιν τοῦ Ἀκρωτικοῦ.

Ἐκ τῶν λεχθέντων ἐξάγεται ὅτι εἶναι τῆς φύσεως τοῦ Δικαστικοῦ κλάδου, ἡ ὑπαρξίς ἀκρωτικῆς Ἀρχῆς. Τοῦτο δὲ εἶναι διατεταγμένον καὶ ἀπὸ νόμον ὀητόν.

Ἐὰν ἡ Κυβέρνησις συστήσασα τὸν Δικαστικὸν κλάδον, δὲν διέταξε καὶ τὴν ἀκρωτικὴν ἐξουσίαν, ἀλλὰ τὴν διετήρησεν εἰς ἑαυτήν, οὐδὲ τὴν παρεχώρησεν εἰς ἰδιαιτέρον Δικαστήριον. Ἰδοὺ οἱ λόγοι.

Ιον Ἐπὶ Τουρκίας σύστημα τακτικῶν δικαστηρίων δὲν ὑπῆρχεν, ὥς καὶ εἰς τὸ διάστημα ὅλον τῆς Ἐπαναστάσεως. ὁ Δικαστικὸς κλάδος διετάχθη μὲν, πλὴν ἔμεινεν εἰς τὸ Διάταγμα, καὶ δὲν ἔλαβεν οὐδεμίαν ἐκτέλεσιν. τὸ Δικαστικὸν ἄρα σύστημα εἶναι νεοείσακτον.

2 — Οἱ πολιτικοὶ νόμοι εἶναι εἰς τάξιν; ὁ Ἀρμενόπουλος μόνος ὑπάρχει εἰς τὴν Ἑλλάδα.

3 — Ὑπάρχουν εἰσέτι διαδικασίαι;

4 — Ὑπάρχει συρροὴ ἀνδρῶν εἰδημόνων εἰς τὴν νομικὴν, καὶ μὲ τὴν ἀπαιτούμενην πείραν εἰς τὸ ἀμφισβητούμενον τοῦ νόμου, καὶ εἰς τὴν γνῶσιν τῆς φύσεως τῶν τύπων, καὶ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν;

Ὅσους εὔρεν καὶ ἐνόμισεν ἱκανοὺς διὰ τὴν ἔναρξιν, τοὺς ἐδιόρισεν ἡ Κυβέρνησις. οὗτοι καταβάλλουσι πᾶσαν δύναμιν, πλὴν ὑπάρχει εἰσέτι ἀδυναμία εἰς πολλὰ Πρωτόκλητα Δικαστήρια. Ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ χειραγωγήσῃ, καὶ νὰ τελειοποιήσῃ βαθμηδὸν τὸν περισπούδαστον τοῦτον κλάδον.

Τὸ χρέος τοῦτο γίνεται ἔτι μᾶλλον αἰσθαντικώτερον, ὅταν κανεῖς προσηλώσῃ τὴν προσοχὴν εἰς τὴν θλιβερὰν ἔλλειψιν τῶν Συνηγόρων. Δύο ἢ τρεῖς ἐξ αὐτῶν μόνις ἔχοντες στοιχειώδεις Ἀρχάς, ἄνευ πείρας τῶν Ἑλληνικῶν νόμων, τῆς πηγῆς αὐτῶν, καὶ τῶν πραγμάτων ἀκόμῃ, ποῖαν ὠφέλειαν δύνανται νὰ συνεισφέρουν; δύο ἢ τρεῖς ἐντελεῖς δύνανται νὰ ἐξαρκέσουν εἰς ὅλον τὸ κράτος;

Δὲν ἐδηλοποίησεν ἡ Κυβέρνησις, προσθέτει ὁ Ἐκθέτης τῆς ἀναφορᾶς, ὅτι διέτιθησεν εἰς ἑαυτὴν τὴν ἀκυρωτικὴν δύναμιν.

Ναί, τὴν δύναμιν ταύτην τὴν εἶχε διὰ νὰ τὴν δώσῃ. τὴν ἔδωκεν; ὄχι. ἀνάγκη ἄρα νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι διὰ τὴν ἐκείνην, τὸ ὅποιον διὰ ν' ἀποδοθῇ εἶναι χρεῖα νὰ τὸ δώσῃ εἰς ἄλλους. τίς δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔδωκε τοιαύτην δύναμιν εἰς ἄλλους;

Ἡ Κυβέρνησις ἐὰν δὲν ἔπραττεν, ὥσπερ ἔπραξεν, ἤθελεν εἶσθαι πολλὰ ἀπρονόητος καθότι δὲν ἠδύνατο νὰ εὐρῇ οὐδένα πολίτην μὲ φῶτα καὶ μὲ συνείδησιν, ὅστις ἠμποροῦσε πρὸς τὸ παρὸν ν' ἀναβῇ εἰς τὸ Ἀνέκκλητον βῆμα ὑπὸ τὴν βαρυντὰν εὐθύνην τοῦ ὅτι δὲν ὑπάρχει κανεῖς διορθωτῆς τῶν ἀκουσίων σφαλμάτων του. Πῶς ἠδύνατο τῷ ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ εὐρῇ οὐδένα πολίτην μὲ φῶτα καὶ μὲ συνείδησιν, ὅστις ἠμποροῦσε πρὸς τὸ παρὸν ν' ἀναβῇ εἰς τὸ Ἀνέκκλητον βῆμα ὑπὸ τὴν βαρυντὰν εὐθύνην τοῦ ὅτι δὲν ὑπάρχει κανεῖς διορθωτῆς τῶν ἀκουσίων σφαλμάτων του. Πῶς ἠδύνατο τῷ ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ εὐρῇ οὐδένα πολίτην μὲ φῶτα καὶ μὲ συνείδησιν, ὅστις ἠμποροῦσε πρὸς τὸ παρὸν ν' ἀναβῇ εἰς τὸ Ἀνέκκλητον βῆμα ὑπὸ τὴν βαρυντὰν εὐθύνην τοῦ ὅτι δὲν ὑπάρχει κανεῖς διορθωτῆς τῶν ἀκουσίων σφαλμάτων του. Πῶς ἠδύνατο τῷ ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ εὐρῇ οὐδένα πολίτην μὲ φῶτα καὶ μὲ συνείδησιν, ὅστις ἠμποροῦσε πρὸς τὸ παρὸν ν' ἀναβῇ εἰς τὸ Ἀνέκκλητον βῆμα ὑπὸ τὴν βαρυντὰν εὐθύνην τοῦ ὅτι δὲν ὑπάρχει κανεῖς διορθωτῆς τῶν ἀκουσίων σφαλμάτων του. Πῶς ἠδύνατο τῷ ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ εὐρῇ οὐδένα πολίτην μὲ φῶτα καὶ μὲ συνείδησιν, ὅστις ἠμποροῦσε πρὸς τὸ παρὸν ν' ἀναβῇ εἰς τὸ Ἀνέκκλητον βῆμα ὑπὸ τὴν βαρυντὰν εὐθύνην τοῦ ὅτι δὲν ὑπάρχει κανεῖς διορθωτῆς τῶν ἀκουσίων σφαλμάτων του.

Μέχρι τοῦδε ἐλάλησα διὰ τὸν ἐκθέτην τῆς ἀναφορᾶς. Κύριοι! ἡ Κυβέρνησις γνωρίζει τὰ χρέη της. καὶ τὰ ὁποῖα λαμβάνει μέτρα εἶναι παρεπόμενα σκέψεως. ἔχουσα δ' ὑπ' ὄφιν τὴν βαθμικὴν πρόοδον ἐναντίον τῆς ἐλλείψεως τῶν Διαδικασιῶν, ἐσχημάτισεν ἤδη τὸ σχέδιον τοῦ νέου Δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου συσταίνει τὸ Ἀκυρωτικὸν Δικαστήριον, τοιοῦτον ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν, καὶ τὸ σχῆμα, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ πολιτικὴ τοῦ Κράτους κατάστασις. Ἐσχημάτισεν ἤδη τὰς 2 διαδικασίας Πολιτικὴν καὶ Ἐγκληματικὴν, καὶ προπαρασκευάζει τακτικὴν συλλογὴν ὅλων τῶν Πολιτικῶν Βυζαντινῶν νόμων.

Ἡ Γραμματεία μὴ θέλουσα νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τῶν ἰδεῶν της, αἰτεῖ τὴν συμβουλὴν τῶν συνεργατῶν αὐτῆς. Ἐλαβε τὴν ἄδειαν νὰ πέμψῃ τὰ σχέδια πρὸς τὰ Δικαστήρια, διὰ νὰ ἴδῃ τὰς ἐπ' αὐτῶν παρατηρήσεις των. καὶ τὸ Ἀνέκκλητον, τοῦ ὁποίου ἡ φήμη ἤρχισεν ἤδη τοσοῦτον εὐτυχῶς, θέλει νὰ λάβει ἐν τάχει, διὰ νὰ ἐνασχοληθῇ εἰς αὐτά, καὶ νὰ προμηθεύσῃ εἰς τὴν Γραμματεῖαν τὰς παρατηρήσεις του.

Ἐπανερχόμενοι ἐπὶ τὸ προκείμενον τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Πετρούκα ἐὰν ὁ Σταῦρος Νικολάου δὲν παρουσιάσῃ τίποτ' ἄλλο, ἡ Γραμματεία Σᾶς προσκαλεῖ νὰ ἐπιταχύνετε τὴν ἀναφορὰν Σας, διὰ νὰ δυνηθῇ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐνεργήσῃ ἐν τάξει. — Ἐννοεῖται καλῶς, ὅτι ποτὲ δὲν ἐδόξασεν ἡ Γραμματεία νὰ ἐπιφέρῃ ἀναβολὴν εἰς τὴν ἀπόφασίν Σας.

8

Γ.Α.Κ., Ἐκθέσεις τῆς ἐπὶ τοῦ Δικαίου Γραμματείας, τόμ. 10ος (1831), σ. 19-27, ἀριθ. 6249

Ἐξοχώτατε!

Ἦρχισαν νὰ παραπεμπῶνται καὶ κατὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Ἀνωτάτου. Ὅφείλω νὰ πείσω τοὺς ἐπικαλεσθέντας τὴν ἐξουσίαν τῆς Κυβερνήσεως ὅτι ἐπὶ ματαίῳ ἀγωνίζονται.

— ὅθεν συγχωρήσατέ μοι νὰ κάμω ὀλίγας τινὰς παρατηρήσεις.

Εἶναι ἀφιλονείκητον ὅτι μία καὶ μόνη ἀπόφασις ἐνὸς Δικαστηρίου δὲν εἶναι δίκαιον νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀρκοῦσα. ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶν' ἀλάνθαστος· καὶ διὰ τὴν σημαντικὴν ταύτην ὑπηρεσίαν ὀφείλεται καὶ δεύτερος δικαστὴς διὰ ν' ἀναθεωρήσῃ τὴν παρὰ τοῦ πρώτου ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν.

Ἐκ τοῦ βαθμοῦ τῶν ὑπαρχόντων φώτων, καὶ ἐπομένως ἐκ τῆς ἀσφαλείας τῆς χορηγουμένης ἀπὸ τοὺς ὑπηρετάς τοῦ Ναοῦ τούτου, κρέμαται τὸ σύστημα περὶ τῶν διαφόρων βαθμῶν τῆς Δικαστικῆς Δικαιοδοσίας.

Ἀλλ' ὁπότεν ὁ τελευταῖος φόρος ἔκρινε τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως, δὲν δύναται,

οὔτε πρέπει ν' ἀπαιτῇ τις ἄλλην ἀνάγκησιν. *L. unie. § 1 De Prefect. Pret. (1) L. 1. § 1. 2. a quit. appell. non est necess. = L. 19.30.35. Cod. De appellat (2).*

Εἶναι ὁμολογούμενον ὅτι ἡ ὀριστικότης τῶν ἀποφάσεων δὲν καταστένει ἀλλανθαστοὺς τὰς ἀποφάσεις. ὁ αὐτὸς Οὐλπιανὸς τὸ ὁμολογεῖ. Ἴδε *L. 1. De appell. appellandi usus cum iniquitatem judicantium et imperitiam..... nonumquam bene tatas sententias in pejus reformat: neque enim ubique melius pronuntiat qui novissimus sententiam laturus sit (3).*

Δὲν ἀπέφυγεν ὁμῶς τὴν προσοχὴν τῶν αὐτῶν Νομοδιδασκάλων (τῶν ὁποίων αἱ δοξασαί παρεδέχθησαν ἀπὸ τὸν Ἰουστινιανὸν ὡς νόμοι), ὅτι αἱ κρίσεις δὲν ἤθελαν ἔχει ποτὲ τέλος, ἂν τὸ στάδιον τῶν ἀποφάσεων δὲν ἐτελείονε κατὰ γενικὸν κανόνα δι' ὀριστικῆς τινος ἀποφάσεως.

Καὶ ἂν δὲν παρέχῃ ἱκανὴν ἐγγύησιν ἡ τοῦ δευτέρου φόρου ἀπόφασις (ὅπου ὑπάρχουν δύο βαθμοὶ δικαιοδοσίας), ἢ ἡ τοῦ τρίτου, (ὅπου ὑπάρχουν τρεῖς) ὅποιαν ἀσφάλειαν ἤθελεν ἔχει ἡ κοινωνία ἀπὸ τὰ λάθη τοῦ 4ου ἢ τοῦ 5ου φόρου καὶ ἐφεξῆς ἐπ' ἄπειρον;

Καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὴν ὀριστικὴν ἀπόφασιν ἐπαρᾶχωρήθη ἡ νομικὴ ἀξίωσις (*présomption légale*) ὅτι ἐπέχει τόπον ἀληθείας καὶ δικαιοσύνης. ἐπομένως νομίζεται καλῶς ἀποφασισμένον. λέγω ἀξίωσις, διότι ὁ Οὐλπιανὸς δὲν εἶπεν ὅτι τὸ ἀποφασισθὲν περιέχει τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ὅτι ἀντὶ ἀληθείας ἐκλαμβάνεται (*pro veritate accipitur*) *L. 25. De statu hominum = L. 207 De Reg. Juris (4).*

Εἶναι μολαταῦτα δύο μέσα προσφυγῆς τὰ ὁποῖα δικαίως ἔθεσπίσθησαν κατὰ τῆς τοιαύτης νομικῆς ἀξιώσεως, καὶ ἐπομένως κατὰ τῶν ὀριστικῶς ἀποφασισθέντων.

1ον μόνον ὑπὲρ τοῦ Νόμου

2ον ὑπὲρ τοῦ μέρους.

I - Ὑπὲρ τοῦ Νόμου

θέλω μεταχειρισθῇ τὰς ἰδίας λέξεις ἐνὸς περιφήμου Νομικοῦ⁵

Μία δικαστικὴ ἀπόφασις ὀριστικὴ, ἔχουσα δύναμιν ὑπεριτάτης ἀποφάσεως δύναται νὰ καταπατήσῃ τοὺς νόμους, καὶ νὰ προσβάλλῃ περιπλέον τὴν νομοθετικὴν δύναμιν; — τότε οἱ διαφερόμενοι δὲν ἤθελον ἴδῃ τὰς ὑποθέσεις τῶν ἀποφασισμένων ἀπὸ τὸν Κριτὴν. ἀλλ' ἤθελον εἶσθαι θῦμα μιᾶς τερατώδους ἐξουσίας, ἣτις ἤθελε δί-

1. Dig. 1.11.1

2. Cod. 7.62-19.30, 35

3. Dig. 49.1.1.

4. Dig. 1.5.25

5. τοῦ Νικολίνη.

δει ὡς νόμον τὰ λάθη καὶ τὰς ὁρέξεις της. τοῦτο δὲ προέρχεται Ἰον ὁπότεν ὁ κριτὴς δὲν δίδῃ εἰς τὴν ἀπόφασίν του τοὺς οὐσιώδεις τύπους ἱκανοὺς νὰ τὴν καταστήσουν ἀνέκκλητον L. 4 Cod. De sent. et interl. ⁽¹⁾. 2ον ὁπότεν προφανῶς ἀντιβαίνει εἰς τι κείμενον Νόμον. «*si expressim sententia contra juris rigorem data fuerit si specialiter contra leges vel Senatus Consultum vel constitutionem fuerit prolata*». ⁽²⁾ Τοῦτέστιν «ὅταν προφανῶς ἀντιβαίνει εἰς τὸ αὐστηρῶς δίκαιον ἢ ἀπόφασιν. — ὅταν εἰδικῶς ἀντιβαίνει εἰς νόμον, προβούλευμα, ἢ Σύνταγμα».

Διάφοροι φιλονεικίαι δύνανται νὰ γενοῦν εἰς τὰς ἀκαδημίας περὶ τῶν τύπων, καὶ περὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ δικαίου, ἀλλ' ὅταν ὁ νόμος ἐπροσδιόρισεν ἐκεῖνο ὅπου ἐννοεῖ ὡς δίκαιον τὰ Δικαστήρια δὲν δύνανται νὰ γνωρίσωσιν ἄλλην δικαιοσύνην παρὰ τὴν τοῦ νόμου. οἱ κριταὶ εἶναι ἡ φωνὴ τοῦ νόμου. ὅποιοσδήποτε καὶ ἂν εἶναι ὁ νόμος, ἀνήκει εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν νὰ τὸν τροπολογήσῃ.

Καθὼς ἡ ἀπόφασιν, ἣτις ἐπηρεάζει τὸν νόμον, ἀφορᾷ κατ' ἐξοχὴν τὸ δημόσιον, καὶ ἐπομένως τὸν ἰδιώτην, τοιουτοτρόπως εἰς τὸν ἰδιώτην, καὶ τούτου σιωπῶντος, εἰς τὸ Δημόσιον Συνήγορον, ἐδόθη τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσωσι τὴν ἀκύρωσιν τῆς τοιαύτης ἀποφάσεως. ἡ ἀκυρωτικὴ ἐξουσία δὲν ἐνασχολεῖται εἰς τὴν οὐσίαν, ἀλλ' εἰς τὴν παραβίαν τοῦ νόμου. ὁ ἰδιώτης ὠφελεῖται πλαγίως ὅταν ἀκυροῦται ἡ ἀπόφασιν ὑπὲρ τοῦ νόμου. καὶ τότε οἱ διαφερόμενοι, ἀφοῦ ἀρθῇ ἀπὸ τὴν μέσσην ἢ ἀπόφασιν, δύνανται νὰ δώσουν ἰσχὺν εἰς τὰ δικαιώματά των, καὶ ἡ κρίσις διαφιλονικεῖται καὶ ἐξετάζεται ἐκ νέου πρὸς ὄφελός των.

εἰς ταύτας τὰς βάσεις στηρίζεται ἡ ἀληθινὴ ἀκυρωτικὴ ἐξουσία (cassation).

2. Ὑπὲρ τοῦ μέρους

Μίαν δικαστικὴν ἀπόφασιν ἣτις ἔχει δύναμιν ὑπερτάτης ἀποφάσεως, δύνανται τις νὰ προσβάλλῃ, ὅταν ἡ νομικὴ ἀξίωσις ἐκπίπτῃ τῆς ἀληθείας καὶ δικαιοσύνης της διὰ τὰ ἑξῆς ἀνακαλυφθέντα περὶ τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως.

Τὸ μέσον τοῦτο τῆς προσφυγῆς ὀνομάσθη εἰς ἀκέραιον ἀποκατάστασις κατὰ τοῦ δεδικασμένου. οἱ Γάλλοι τὴν ὀνομάζουσι *requête civile*.

Ἀλλὰ τὰ αἷτια εἶναι ὀλίγα. ὁ νόμος τὰ ἐπρόβλεψε. καὶ ἐκτὸς τούτων, τῶν παρὰ τοῦ νόμου δηλαδὴ προβλεφθέντων ἄλλα δὲν ὑπάρχουσι.

Τούτου τεθέντος

Δὲν εἶναι ἄτοπον νὰ παρατηρήσωμεν ποῖος εἶχε τὴν ἀκυρωτικὴν ἐξουσίαν.

Οἱ αὐτοκράτορες ἐπὶ τῆς παρακμῆς τῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας μὴν ἐμπιστευόμενοι τὰς ἀρχάς των διὰ νὰ συστήσουν Σῶμα ἐξαιρετικὸν τῶν ὑπὲρ τοῦ νόμου

1. Cod. 7.45.4

2. L. 19 De appel = Dig. 49.1.19

σπουδαίων ἀντικειμένων, καὶ θεωροῦντες ὅτι εἰς κανένα ἄλλον ἐκτὸς τοῦ Νομοθέτου δὲν ἀνῆκεν ἡ γνώσις τοῦ δικαιώματος τοῦ Νόμου, ἐφύλαξαν εἰς ἑαυτοὺς τὸ δικαίωμα τοῦτο, καὶ ἐντεῦθεν εἰς τοιαύτας ἀποφάσεις τὰ μέρη δὲν ἠδύναντο νὰ κάμουν προσφυγὴν τινα, εἰμὴ δι' ἰκετικῆς ἀναφορᾶς τῶν πρὸς τὸν ἡγεμόνα *L. 17. 18.*¹ *De minor = περιπλέον, «Litigatoribus in amplissimo Pretoriano iudicio si contra jus se lesos affirmant non provocandi, sed supplicandi licentiam ministramus. L. unic. C. De sentent. Praefect. pret.* (2) ἤτοι ὡσάκις οἱ διαφερόμενοι νομίζουσιν ἑαυτοὺς ἠδικημένους ἀπὸ ὀριστικῆν τοῦ Ἡγεμόνος ἀπόφασιν ἀντιβαίνουσιν εἰς τὸ δίκαιον ἔχουν τὴν ἄδειαν νὰ κάμωσιν ὅχι προσφυγὴν ἀλλ' ἰκεσίαν. »

Αὕτη ἡ ὕψηλὴ ἐξουσία εἰς τὰς Συνταγματικὰς Κυβερνήσεις ἐνεπιστεύθη εἰς εἰδικὸν Σώμα.

Διεκρίθη ὁμως ὅτι ἄλλῃ εἶναι ἡ κατὰ γράμμα παραβίασις τοῦ νόμου. «*expressim contra juris regorem* . . . ὅταν προφανῶς ἀντιβαίῃ εἰς τὸ αὐστηρῶς δίκαιον ἡ ἀπόφασις», καὶ *specialiter contra leges* . . . ὅταν εἰδικῶς ἀντιβαίῃ εἰς τὸν νόμον, προβούλευμα, ἢ Σύνταγμα.»³ οὗτοι εἶναι λόγοι τοῦ Μοδεστίνου ὁμιλοῦντος περὶ ἀποφάσεων αἱ ὁποῖαι δὲν πρέπει νὰ ἔχουν ἰσχύν.

Ἄλλο εἶναι ἡ ἐρμηνεία τοῦ νόμου.

Τὸ δὲ νὰ μὴν ἀλλοιώσῃ τις τὴν ἰσχὺν καὶ τὴν δύναμιν τοῦ νόμου, ἀναφέρεται εἰς τὴν περὶ νομικῆς ἐπιστήμην, καὶ ὅχι εἰς τὴν κατὰ γράμμα προσαρμογὴν τῶν νόμων. *L. 17. De legibus.*⁴

Ἡ ἐρμηνεία τῶν νόμων δὲν ἀνήκει ποτὲ εἰς κριτὰς ὁποιοῦνδήποτε βαθμοῦ, διότι δὲν εἶναι νομοθέται.

Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μεταπλάσῃ τις τοὺς συντηρητὰς τῆς ἀκριβοῦς ἐνεργείας τῶν νόμων εἰς ὑπερτάτην ἀρχὴν ἔχουσαν τὴν δύναμιν νὰ διερμηνεύῃ καὶ νὰ δημιουργῇ νόμους.

Τούτου τεθέντος,

Οἱ δικασταὶ πρὶν ἀποφασίσουν τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ὑπόθεσιν, θέλουν ζητήσῃ ἐρμηνείαν τοῦ κατ' αὐτοὺς σκοτεινοῦ νόμου;

ὅταν πρόκειται ὅχι περὶ τέπουν, ἀλλὰ περὶ δικαίου ἢ Κυβερνήσεως δὲν δύναται νὰ ἐπεμβῇ διὰ νὰ μὴν ἐπηρεάσῃ τὴν ἐλευθερίαν τῶν ἀποφάσεων.

Μετὰ τὴν ἀπόφασιν δύναται νὰ ἐρμηνεύσῃ τὸν νόμον.

1. Dig. 4.4.17,18

2. Cod. 7.42.1

3. Dig. 49.1.19

4. Dig. 1.3.17

Καὶ τὸ καταδικασθὲν μέρος, θέλει γενεῖ θῦμα τῆς ἐσφαλμένης ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου;

Τὸ πολλὰ σπουδαῖον ἀντικείμενον τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν ἀποφάσεων, τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ γενικῶς ὅλην τὴν κοινωνίαν, θυσιάζει τὴν μερικὴν περίστασιν. ὁ δὲ νομοθέτης δύναται ν' ἀποκριθῇ «περὶ τῶν ἐλαχίστων δὲν φροντίζει ὁ ἡγεμών. «*De minimis non curat Praetor*».

Διὰ ν' ἀποφύγουν καὶ τοῦτο, καὶ νὰ τὸ προλάβουν ὅλαι αἱ σοφαὶ Κυβερνήσεις, ἐδιόρισαν μέλη τῶν ἀκυρωτικῶν Δικαστηρίων τοὺς κατὰ βάθος μελετήσαντας τὴν θεωρίαν καὶ τὴν πρᾶξιν τῶν νόμων νομοδιδασκάλους.

Τεθέντων τούτων ἀπάντων εἰς ποίαν κατάστασιν εὐρίσκετο ἡ δικαστικὴ ἐξουσία πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως, καὶ πῶς εὐρίσκεται ἐπὶ Καποδίστρια.

Πρὶν τῆς ἐπαναστάσεως οἱ Τούρκοι ἐξουσίαζαν τὴν Ἑλλάδα.

Ἐν καιρῷ τῆς Ἐπαναστάσεως ἔγινεν ὁ ΙΓ Νόμος, διὰ νὰ συστηθῇ δικαστικὸν τι Σῶμα. ἀλλ' ἡ ἀνάγκη τοῦ νὰ δημιουργηθοῦν τὰ πάντα, ὥς καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀκόμη τῶν νόμων, καὶ ἡ παντελής ἔλλειψις παντὸς νομικοῦ συστήματος καὶ τῆς πρακτικῆς, ἀνέβαλαν τὴν ἐκτέλεσιν, καὶ ὁ Δικαστικὸς ὁργανισμὸς ἔμεινε χωρὶς ἀποτέλεσμα.

Αἱ αἵρετοκρισίαι ἀνεπλήρουν τὴν ἔλλειψιν τῆς Δικαστικῆς ἐξουσίας καὶ αἱ Ἐπιτροπαί, διοριζόμεναι ἀπὸ τὰς διαφόρους Ἀρχάς.

Εἶναι ἀνάγκη ν' ἀναφέρω ὁποῖαι ἦσαν (ὁμιλῶ γενικῶς) αἱ αἵρετοκρισίαι; αἱ μεταξὺ τῶν Δικαστῶν καὶ τῶν ἐκλεγόντων αὐτοὺς μερῶν συνθῆκαι; πῶς καθεὶς ἐπροσπάθει, ὅσον ἠδύνατο νὰ γνωμοδοτήσῃ ὑπὲρ ἐκείνου ὅστις τὸν ἔκλεξεν; ὁποῖαν δυσκολίαν ἐδοκίμαζεν ὁ τρίτος εἰς τὸ νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὴν γνώμην ἐκατέρου; καὶ ποία ἡ συμπλοκή, ἡ σύγχυσις, ἡ ἀπάτη, ἡ δολιότης, τὰ ἐγκλήματα τὰ ὁποῖα ἦσαν ἡ συνέπεια τῶν αὐτῶν ἐκλογῶν καὶ πράξεων τῶν διαιτητῶν;

Διὰ τὰς ἐπιτροπὰς ἀρκεῖ νὰ εἶπω ὅτι, ὥς ἀπὸ τὸ ἀυθαίρετον καὶ πατριαστικὸν πνεῦμα κινουμένης, ἠναγκάσθη ἡ Συνέλευσις τῆς Τροιζήνης νὰ τὰς καθαιρέσῃ.

Ὅλαι αἱ Συνελεύσεις ὠμίλησαν περὶ τῆς Δικαστικῆς ἐξουσίας. ἀλλὰ διὰ τὰς ὑπαρχούσας δυσκολίας δὲν ἔκαμαν οὔτε κἄν δοκίμιόν τι.

Ἐφθασε κατὰ τὸ 1828 ἡ Ὑ.Ε. μετ' ὀλίγον καιρὸν ἐσυστήσετε τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν. ἡ ἔλλειψις Νομικῶν Σῶς ἠνάγκασε νὰ συστήσετε ὀλίγα Πρωτόκλητα, καὶ ἐν μόνον Ἀνέκκλητον, ἐπιφυλάξας εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν δύναμιν τοῦ Ἀκυρωτικοῦ. δὲν τὴν μετεχειρίσθητε. ἀνεβάλετε τὰς ἐξετάσεις ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐλάβετε ἀναφορῶν μέχοι τῆς συστάσεως τοῦ Ἀκυρωτικοῦ.

Ἠλαττώθησαν αἱ δυσκολίαι, μετεργυνάσθη τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐξουσίας ἣτις ἐδόθη παρὰ τοῦ Β. Ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀργεὶ Δ. ἐθνο-

συνελεύσεως. Καὶ εἰς τοῦτον ὁμως τὸν ὀργανισμόν δὲν ἐκάματε εἰμὴ ἄλλο δοκίμιον.

Ἐπολλαπλασιάσατε τὰ Πρωτόκλητα διὰ τὴν εὐκολίαν τῶν πολιτῶν, ἐσυστήσατε τρία ἔκκλητα· ἓν διὰ τὴν Πελοπόννησον, ἄλλο διὰ τὸ Αἰγαῖον Πέλαγος, καὶ ἄλλο διὰ τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα, τοῦ ὁποίου ἀνεβλήθη ἡ σύστασις ἐωσότου νὰ ὀργανισθῶσιν οἱ ἐπαρχίαι ἐκεῖναι. καὶ διὰ τὰς σημαντικὰς ὑποθέσεις ἐσυστήσατε τρίτον φόρον τὸ Ἀνώτατον.

Μὴ δυνάμενος ὁμως νὰ συγκεντρώσετε τὴν δύναμιν τῆς Ἀκυρωτικῆς ἐξουσίας εἰς ἓν καὶ μόνον σῶμα, καὶ θεωρῶν τὸ ἐπικρατοῦν φιλόδικον καὶ στρεψόδικον πνεῦμα τῶν Ἑλλήνων καρπὸν τῶν παρελθουσῶν ἠθικῶν δυστυχιῶν, διηρέσατε τὴν ἐξουσίαν ταύτην διορίζων τὸ Πρωτόκλητον, Ἀκυρωτικὸν διὰ τὰς ἀποφάσεις τοῦ Εἰρηνοδίκου, τὸ Ἐκκλητον, διὰ τὰς τῶν Πρωτοκλήτων, καὶ τὸν τρίτον φόρον, διὰ τὰς τῶν Ἐκκλητῶν.

Δὲν ἡγνῶει ἡ Κυβέρνησις τὰ ἐνδεχόμενα, τὰ ὁποῖα ἠδύναντο νὰ συμβῶσι ὡς πρὸς τὴν πρακτικὴν Ἀκυρωτικὴν διὰ τὴν πληθὺν τῶν Δικαστηρίων εἰς τὰ ὁποῖα ἐνεπιστεύθη ἡ αὐτὴ δύναμις, ἀλλ' ἐπρόκρινε τὴν ἀσήμαντον ἐνδεχομένην ἀντίφασιν, δυναμένην νὰ θεραπευθῇ διὰ τῆς ἐπαγρυπνήσεως τοῦ Ἀνωτάτου, παρ' ἄλλα βαρύτερα, ὁποῖα εἶναι αἱ ἀναριθμητοὶ ζημίαι τὰς ὁποίας ἤθελαν δοκιμάσει οἱ κάτοικοι παραιτοῦντες τὰς ἐργασίας τῶν καλύβων των, καὶ τῶν ἀγρῶν των ἡμιτελεῖς, τὰ ζῶα των ἀφύλακτα, καὶ τὰς οἰκογενεῖας των ἄνευ προστασίας, διὰ νὰ τρέχουν ἀφ' ὅλα τὰ μέρη τῆς ἐπικρατείας εἰς Δικαστήριον διαμένον εἰς τὴν Καθέδραν τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ ἔλλειψις Συνηγόρων καὶ φίλων εἰδημόνων δ' ἐπιτροπὰς ἐργασίας, τὸ νὰ εἶναι ξένοι, οἱ ὀλίγοι ἐκεῖνοι οἵτινες ἐνεργοῦν τὰ τῶν Συνηγόρων, καὶ ἔλλειπεις σχέσεων, ἡ δυσπιστία ἣτις βαθμοποιεῖται κατὰ τὴν δύναμιν τῆς ὑπάρξεως τοῦ πατριαστικοῦ πνεύματος, ὅλα ταῦτα κατέστησαν προφανές ὅτι ἂν ἤθελε παραδεχθῇ διαφορετικὸν τι σύστημα, ἤθελαν ἀναμφιβόλως θυσιασθῇ οἱ πτωχοί, καὶ οἱ ὑπερέχοντες ἤθελον θριαμβεύσει.

Ἐὰν ἀντιτείνῃ τις ὅτι ἤθελαν διορθωθῇ τὰ κατὰ ταῦτα, ἀνίσως δὲν ὑπέκειντο εἰς ἀκέρωσιν αἱ ἀποφάσεις τῶν Εἰρηνοδικῶν, ὁποῖων ἐμπι(στο)σύνην ἡμπορεῖ τις νὰ ἔχῃ εἰς τὸ κατὰστημα τῆς εἰρηνοποιουῦ δικαιοσύνης;

ἤθελεν εἶπῃ τις· καὶ ποῖον θέλει κρίνει ὡς ἀκυρωτικὸν τὰς ἀποφάσεις τοῦ τρίτου φόρου;

Διὰ τὴν δὲν διηρέθη τὸ Ἀνώτατον εἰς δύο Τμήματα ὥστε τὸ ἓν νὰ κρίνῃ ὡς τρίτος φόρος, καὶ τὸ ἄλλο νὰ κρίνῃ ὡς Ἀκυρωτικὸν τὰς ἀποφάσεις τοῦ τρίτου φόρου;

— Διότι ἡ ἔλλειψις τῶν ἀνθρώπων, ὑπάρχει ἀκόμη. καὶ διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις ἐπεφύλαξε τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς ἑαυτήν.

ἡ Κυβέρνησις ὅμως μὴν ἔχουσα σκοπὸν νὰ τὸ μεταχειρισθῇ διὰ γενικοῦ τινος μέτρου ἐπρόλαβε τὴν περίστασιν.

Διὰ τὴν ἀπαλλάξιν τὰ Δικαστήρια ὡς μετερχόμενα τὴν Ἀκυρωτικὴν Ἀρχὴν ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ κατωτέρου Δικαστηρίου, διέταξε τὴν διὰ μεταρρυθμίσεως διόρθωσιν πρὶν γενῇ ἢ περὶ ἀκυρώσεως προσφυγῇ.

Ἐπιτυχάνουσα ἡ Κυβέρνησις τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἠθέλησε νὰ ἐπιτύχῃ καὶ δευτέρου ἄλλον, τοιούτου νὰ θέσῃ εἰς κατάστασιν καὶ τὸ Ἀνώτατον αὐτὸ μετερχόμενον τὸν τρίτον φόρον, νὰ ἐπιδιορθῇ τὸ ἀκούσιον λάθος. — Καὶ ἐὰν ἐπιμείνῃ τότε ἡ Κυβέρνησις ἤθελε διατάξει, ὅσας ἐξ ὑπάρχει ὅλη, νὰ παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς ἓν τμήμα γερονσιαστών (οἵτινες εἶναι οἱ φυσικοὶ ἀναπληρωταὶ τοῦ Ἀνωτάτου) διὰ νὰ κρίνῃ ὡς Ἀκυρωτικὸν τὴν κατηγορηθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ Ἀνωτάτου ὡς τρίτου φόρου.

Ἐπιμένουσα ὅμως ἡ Κυβέρνησις ὥστε νὰ μὴν ἐπεμβῇ παντελῶς εἰς τὴν ἀκύρωσιν τῶν ἀποφάσεων τοῦ Ἀνωτάτου κρίνοντος ὡς τρίτου φόρου, παρατηρεῖ ὅτι ἐπειδὴ τὸ ἴδιον αὐτὸ Ἀνώτατον ἔχει τὴν Ἀκυρωτικὴν δύναμιν εἰς ὅλας τὰς ἐκκαλουμένας ἀποφάσεις, ὑπάρχει ἄρα ἡ ἀξίωσις ὅτι αἱ ἀποφάσεις του εἶναι σύμφωνοι μὲ τοὺς τέπους καὶ νόμους, καὶ ἐπομένως δὲν δύναται κανεὶς νὰ τὰς κατηγορήσῃ, καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν.

Συγχωρεῖται δὲ εἰς τὰ μέρη νὰ ζητήσωσι τὴν μεταρρυθμίσιν εἰς τὸ Ἀνώτατον ὅταν κρίνῃ ὡς τρίτος φόρος, ὅχι διότι δύνανται νὰ προσδράμωσιν εἰς ἄλλην ἀνωτέραν Ἀρχήν, καθὼς συμβαίνει εἰς τὰ κατώτερα Δικαστήρια, ἀλλὰ διὰ νὰ δώσῃ τὴν ἰσχυρὰν εὐχαρίστησιν εἴτε εἰς τὸ μέρος, εἴτε εἰς τὸ δημόσιον διὰ τὸ συμφέρον τοῦ Νόμου, διὰ δευτέρας πράξεως, ἢ ὅποια ἢ ἐπιδιορθῶναι τὸ λάθος ἂν ἔλαβε χώραν, ἢ διακηρύττει ὅτι καλῶς ἐδικάσθη.

ἐκ πάντων τούτων ἔπεται ὅτι:

ὅλαι αἱ ἀναφοραὶ κατὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Ἀνωτάτου ὡς τρίτου φόρου, νὰ θεωρῶνται ὡς ἀπαράδεκτοι.

Τοιαύτη εἶναι ἡ περὶ τούτου γνώμη μου.

Εἰς τὴν Ὑ. Ε. ἀνέκει ν' ἀποφασίσῃ.¹

1. Εἰς τὸ περιθώριον: «ἀπόφασις τῆς Α.Ε.

Εἰς τὴν γνώμην τοῦ Γραμματέως καὶ ὁδηγούμενος μὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα ὅς ἀπαντήσῃ εἰς τὰς ἀναφορὰς κατὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Ἀνωτάτου ὡς Τρίτου φόρου καὶ θέλει γνωστοποιηθῇ πρὸς τὸ Ἀνώτατον δι' ὁδηγίαν του».

Γ.Α.Κ., Ὑπουργεῖον Δικαίου, 22—31 Δεκεμβρίου 1830

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ἀριθ. Γεν. Ἐλ. Ἐξερ.

Τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον

72

Τῇ 8ῃ Δεκεμβρίου(ου) τοῦ 1830 ἔτους προεδρεύοντος τοῦ Κ. Μ. Σικελιανοῦ, καὶ Συνδικαζόντων τῶν Κ. Στάμ. Δασκαλοπούλου, Α. Φωκά, Ἀ. Λόντου, καὶ Μ. Καϊρη.

Λαβὸν ὑπ' ὄφιν τὸ ἀπὸ 15 τοῦ τρέχοντος μηνὸς μηνολογούμενον ὑπόμνημα μετὰ παρατηρήσεις τοῦ Δημοσίου(ου) Συνηγόρου δι' οὗ ἐξαιτεῖται τὴν μεταρρύθμισιν τῆς ἀπὸ 16 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς προδικαστικῆς πράξεως τοῦ Δικασ(τηρίου) τούτου ἀναβαλούσης ἐξ ἐπαγγέλματος τὴν συζήτησιν περὶ τῆς ἐκκλήσεως τοῦ Νικολά(ου) Κόντου τοῦ ἤδη καταδικασθέντος παρὰ τοῦ Εἰδικοῦ περὶ Αἰσθητικῆς Δικαστηρίου(ου), ἔως οὗ τοῦ Δημοσίου(ου) Συνηγόρου συμμορφωθέντος μετὰ τὸ πνεῦμα τοῦ Νόμου, ἤθελε προβληθῇ, καὶ ἐκπεραιωθῇ ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Δικαστηρίου(ου) ἡ περὶ ἀνακρίσεως ἀγωγῇ, ἐὰν αὕτη ὑπάρχει ἔνεκα τῶν νέ(ων) μετὰ τὴν ἀπόφασιν ἀνακαλυφθεῖσων ἀποδείξεων.

Καὶ

Ἐπειδὴ κατὰ τοὺς παραδεχθέντας δικαστικούς κανόνας ἡ μεταρρύθμισις τῶν ὁρίστῶν πράξεων καὶ ἀποφάσεων ἐπιτρέπεται μόνον ὅταν ὑπάρῃ προφανὴς παράβασις Νόμου, ἢ ἀθέτησις τύπου, ἢ τὸ πολὺ καὶ πραγματικὸν λάθος *errore di fatto* καὶ ὅχι ὅταν ἀμφισβητεῖται περὶ διερμηνείας, καὶ περὶ καλῆς, ἢ κακῆς, κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ νομοθέτου ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου, ἢ τοῦ τύπου.

Ἐπειδὴ τὸ περὶ ἀνακρίσεως 326: ἄρθρ. τῆς ἐγκληματικῆς διαδικασίας εἶναι ἀπόλυτον εἰς τὴν ἐκφράσιν του μὴ διακρίναν ἐὰν χαίρῃ τὴν αὐτὴν δύναμιν τὸ Πρωτοκλήτως ἢ μόνον τὸ ὁριστικῶς κρίνον Δικαστήριον.

Ἐπειδὴ ἂν ἡ ἔννοια τοῦ Νομοθέτου δὲν ἦτον, ὅτι τὸ δικάσαν Δικαστήριον, ὁποῖον καὶ ἂν ἦναι, καὶ κατ' ἐξοχὴν τὸ Πρωτόκλητον ν' ἀνακρίνῃ τὴν ὑπόθεσιν ἐν περιστάσεσι νέων ἀποδείξεων, τ' ἀκόλουθα 327 καὶ 328 τοῦ αὐτοῦ Κεφαλαίου(ου) ἄρθρα, ἀξάνουσι τὸν δισταγμὸν, διότι αὐτὰ ὑποθέτουσιν, ὅτι τὸ κριτήριο παραπέμπει τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸν ἐξεταστήν, καὶ λαβὸν τὴν ἐκ τούτου ἀναφορὰν δικάζει ὁριστικῶς, ἀλλὰ δὲν ἔχει ἐξεταστήν εἰ μὴ τὸ Πρωτόκλητον, ὅθεν ἂν καὶ προστίθεται τὸ ὁριστικῶς, τοῦτο δὲν σημαίνει ἀναγκαίως, ὅτι ἡ ἀνάκρισις ἀρμόζει μόνον εἰς τὸ Ἀνώτα-

τον τὸ μόνον ὀριστικῶς δικάζον Δικαστήριον, ἀλλ' ὅτι εἰς τὴν αὐτὴν περιπτῶσιν κατ' ἐξαίρεσιν ὁ Νομοθέτης ἠθέλησε νὰ χρηματίσῃ ὀριστική, ἢ περὶ ἀνακρίσεως ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου(ου).

Ἐπειδὴ ἂν μεσολάβησε ἔλλειψις τις τυπογραφική, ἢ ὁποία δῆποτε ἀσάφεια εἰς τὴν φράσιν τοῦ περὶ ἀνακρίσεως Κεφαλαίου, ὥστε ν' ἀποτελέσῃ σφαλερὰν τὴν ἐφαρμογὴν τῶν εἰς αὐτῷ διατυπώσεων, δύναται ὁ Δημόσιος Συνήγορος ν' ἀναφερθῇ ἐξ ἐπαγγέλματος πρὸς τὴν ὑπερτάτην ἀρχὴν παρακινῶν αὐθεντικὴν διερμηνείαν τοῦ νοῦ τοῦ Νόμου πρὸς ὁδηγίαν τῶν μεταγενεστέρων δικῶν.

Διὰ ταῦτα πάντα

Ἀπορρίπτει τὴν διαληφθεῖσαν περὶ μεταρρυθμίσεως αἵτησιν τοῦ Δημοσί(ου) Συνηγόρου

Ἐν Ἀργεὶ τὴν 22 Χβρίου(ου) 1830

Ἰσον ἀπαράλλακτον

Ἐν Ἀργεὶ τῇ 23 Χβρίου(ου) 1830 (Τ.Σ.)

(Τ.Σ.) ὁ Γραμματεὺς

Π. Τυπάλδος

Ὁ Πρόεδρος

Μ. Σικελιανός

Στ. Δασκαλόπουλ(ος)

Μ. Α. Καίτης

Ἀλέξ. Φωκᾶς

Α. Λόντος

ὁ Γραμματεὺς Π. Τυπάλδος

Ἰσον ἐξ ἴσου ἀπαράλλακτον

Ἐν Ἀργεὶ 30 Δεκεμβρίου 1830

Ὁ Δημόσιος Συνήγορος(ος)

(Τ Σ) Γ.Α. Πάλλης

10

Γ.Α.Κ., Ὑπουργεῖον Δικαίου, 16-31 Μαρτίου 1831

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Τὸ Ἀνώτατον

Δικαστήριον

Ἀρ. 371

Πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματείας

Οἱ περισσότεροι τῶν δικαζομένων νομίζοντες, ὅτι μέλλει νὰ ἔχωσι ἡμέραν δικάσιμον εἰς τὴν ὁποίαν ἤθελε δυνηθῶν νὰ δώσωσι τὴν ὀφειλομένην ἀνάπτυξιν, ἢ προφορικῶς, ἢ διὰ ἀνακεφαλαιώσεως, εἰς τὴν διεκδίκησίν των, ἐπιφυλάττονται ὅτι

τῶς εἰς τὰς ἀναφοράς των νὰ τὸ κάμωσι τὴν διαληφθεῖσαν δικάσιμον ἡμέραν. Ἀλλ' ἐννοήσαντες ὅτι τὸ Ἀνώτατον δὲν ἔχει χρέος νὰ δεχθῇ νέας ἀναπτύξεις, καθημερινῶς δίδουσιν ἰκετήρια παρακαλοῦντες ἵνα τοῖς διορισθῇ ἡμέρα δικάσιμος, καὶ τοῖς ἐπιτραπῇ νὰ διεκδικῶνται τότε τὰ δίκαιά των διὰ προφορικῆς ἢ καὶ γραπτῆς συνηγορίας

Τὸ 370 καὶ 371 ἄρθρον τῆς Πολιτικῆς Διαδικασίας διορίζουν ὅτι τὸ Ἀνώτατον παραλαβὸν τὸν φάκελλον, ἐξετάζει καὶ ἀποφασίζει χωρὶς ἄλλας προάξεις ἢ διατυπώσεις. Ἐνδέχεται ὅμως εἰς πολλὰς περιπτώσεις νὰ εἶναι ἀναγκαῖα ἡ προφορικὴ ἀνάπτυξις οὗσης περιπεπλεγμένης τῆς ὑποθέσεως, καὶ τοῦτο καταντᾷ ἀναγκαιότερον διὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν ἔλλειψιν Συνηγόρων, οἵτινες ἠδύναντο εἰς τὰς ἀναφοράς των μερῶν νὰ ἐξαιτῶνται κατὰ πλάτος τὰ Δίκαιά των. Ἐπομένως δὲν ἤθελεν εἶσθαι εὐχρῆς ἔργον νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὸ Ἀνώτατον ἵνα ἐνδώσῃ εἰς τὰς τοιαύτας ἰκεσίας ὡσάκις ἡ κατάστασις τῆς ὑποθέσεως δεικνύει τὴν περὶ τούτου ἀνάγκην; Τὸ αὐτὸ μέτρον δὲν εἶναι ὅμως ἀναγκαῖον εἰς τὰς ὑποθέσεις κατὰ τὰς ὁποίας τὸ Δικαστήριον ἐπικαλεῖται ὡς Ἀκυρωτικόν, ὥστε αὐτὰ δὲν χρήζουσι τῆς προβληθείσης προμηθεύσεως. Σπεύδει λοιπὸν τὸ κριτήριον τοῦτο νὰ καθυποβάλλῃ τὰ ἄνωθεν εἰς τὴν ἐπίκρισιν τῆς Σεβ. Κυβερνήσεως ἵνα διατάξῃ ὅ,τι ἐγκρίνει.

Ὁ Πρόεδρος

Ἐν Ἀργεὶ τῇ 18 Μαρτίου 1831

(Τ Σ) Στάμος Δασκαλόπουλος

Ὁ Γραμματεὺς

Π: Τυπάλδος

Ο ΚΩΔΙΞ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

1822 — 1828

Η ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ. ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΥΠΟ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Είσαγωγή

1. Ἡ ἔλλειψις ἐκδεδομένων συλλογῶν τῆς νομοθεσίας τῆς *Προσωρινῆς Διοικήσεως τῆς Ἑλλάδος* (1822-1827) ἀποτελεῖ ὡς γνωστὸν σοβαρὸν ἐμπόδιον εἰς τὸ ἔργον τοῦ ἱστορικοῦ τῶν πολιτειακῶν καὶ διοικητικῶν θεσμῶν κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν¹. Τοῦτου ἔνεκα θὰ ἀπετέλει μεγάλην προσφορὰν ἡ ὑπὸ τῆς κρατικῆς ἀρχαικῆς ὑπηρεσίας κατάρτισις καὶ δημοσίευσις συλλογῶν τῶν σωζομένων νόμων, θεσπισμάτων καὶ διαταγμάτων τῶν ἐκδοθέντων κατὰ τὴν περίοδον ἐκείνην². Εἰς τὰς συλλογὰς αὐτὰς θὰ ἔπρεπε βεβαίως νὰ προστεθοῦν καὶ αἱ ἀντίστοιχοι τῆς νομοθεσίας τῆς *Ἑλληνικῆς Πολιτείας* (1827-1833).

Ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως ὑποκινηθῇ ἡ ἐξαιρετικῶς σημαντικὴ αὕτη προσπάθεια προβαίνω ἤδη εἰς τὴν παρουσίασιν μέρους τῆς νομοθετικῆς παραγωγῆς τῆς ἐπαναστατικῆς περιόδου, δηλονότι τῶν κειμένων τῶν τυπικῶν νόμων³.

2. Νόμοι ἐκαλοῦντο κατὰ τὸ διάστημα 1822-1828 οἱ κανόνες δικαίου τοὺς ὑποίους κατήρτιζον ἀπὸ κοινοῦ οἱ ἐκάστοτε παράγοντες τῆς νομοθετικῆς λειτουργίας.

1. Χρησιμωτάτῃ ὡς ἐκ τούτου ἀποβαίνει ἡ ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κ. Ἡλ. Κυριακοπούλου ἐκπονηθεῖσα συλλογὴ τῶν ἑλληνικῶν Συναγμάτων ὑπὸ τὸν τίτλον *Τὰ Συναγμάματα τῆς Ἑλλάδος*, Ἐν Ἀθήναις 1960, ἐνθα καὶ εἰσαγωγικὰ περὶ ἐκάστου Συναγμάματος ἱστορικὰ σημειώματα.

2. Γ. Δ. Δημακοπούλου, *Ἡ Διοικητικὴ Ὁργάνωσις κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν, 1821-1827*, Ἐν Ἀθήναις 1966, σελ. 12, 15, 16. Περὶ τῆς σπουδαίας ταύτης ἐλλείψεως βλ. καὶ ἐν Θ. Γ. Ἀγγελοπούλου, α' Ἡ ἐπὶ τοῦ Ἀγῶνος Β' Βουλευτικῆς Περιόδου (26 Ἀπριλίου 1823 — 10 Ὀκτωβρίου 1824)», *Ἐπιθεώρησις τῆς Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως*, τόμ. 6 (1927), σελ. 65-68.

3. Ἀπλοῦν κατάλογον τῶν ἐκδοθέντων κατὰ τὰ ἔτη 1822-1826 νόμων, μετὰ περιλήψεως τοῦ περιεχομένου ἐκάστου, ἐδημοσίευσεν ἐν τῇ ἄνωτέρῳ μνημονευθείσῃ πραγματεῇ μου, σελ. 253-257.

Οἱ κανόνες οὗτοι διεκρίνοντο εἰδικώτερον:

α) εἰς νόμους ἐν στενῇ ὀνομασίᾳ, καὶ

β) εἰς παραρτήματα νόμων.

Ὁ τίτλος νόμος ἐδίδετο εἰς τὰ τὸ πρῶτον καταρτιζόμενα νομοθετικὰ κείμενα, ὡς καὶ εἰς ἐκεῖνα διὰ τῶν ὁποίων ἀνεθεωρεῖτο πλήρως τὸ κείμενον προηγουμένου νόμου. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ νέον κείμενον ὑποκαθίστα τὸ παλαιόν, λαμβάνον τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν χρονολογίαν ἐκείνου.

Εἰς περίπτωσιν, ἐξ ἄλλου, ἀπλῆς τροποποιήσεως κειμένης διατάξεως νόμου ἢ προσθήκης διατάξεως εἰς τὸ κείμενον αὐτοῦ ἐξεδίδετο *παράρτημα νόμου* ἔχον πλήρη ἰσχὺν νόμου. Ἐκαστον παράρτημα ἐθεωρεῖτο ὅτι ἀπετέλει μέρος τοῦ δι' αὐτοῦ τροποποιουμένου νόμου.

3. Κατὰ τὴν περίδον 1822-1828 δὲν ἐξεδόθησαν πολλοὶ νόμοι. Ἀπὸ τῆς 18ης Ἰανουαρίου 1822, καθ' ἣν ἐξεδόθη ὁ πρῶτος νόμος, μέχρι τῆς ἀφίξεως τοῦ Ἰωάννου Καποδιστρίου καὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀναλήψεως τῆς ἀρχῆς τὴν 18ην Ἰανουαρίου 1828, δηλαδὴ ἐπὶ ἐξ συναπτὰ ἑπτὰ ἐξεδόθησαν ἐν ὧν 67 νόμοι, ἐξ ὧν 58 ἐναριθμοῦνται. Ἡ ἀριθμησις τῶν τελευταίων αὐτῶν ἦτο συνεχῆς¹ καὶ ἐγένετο συνήθως δι' ἀρχαίων ἐλληνικῶν ἀριθμητικῶν συμβόλων. Εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀνωτέρω 58 ἐναριθμῶν νόμων περιλαμβάνονται καὶ τὰ τυχόντα γενικῆς ἀριθμώσεως παραρτήματα.

Οἱ νόμοι καὶ τὰ παραρτήματα νόμων κατεχωρίζοντο εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς εἰς ἴδιον Κώδικα, οὗτινος τὴν ἀριθμῆσιν ἠκολούθουν². Εἰδικώτερον τὰ παραρτήματα νόμων ἐπὶ τῆς Α' Περιόδου ἐλάμβανον ἀριθμὸν ἐκ τοῦ Κώδικος τούτου κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἐκδόσεώς των, ἐνῶ ἀπὸ τῆς Β' Περιόδου καθίστανται ταυτάριθμα τῶν ὑπ' αὐτῶν τροποποιουμένων νόμων, διατηροῦντα ὅμως τὴν πραγματικὴν χρονολογίαν των.

4. Ὁ αὐτούσιος Κώδιξ τῶν Νόμων δὲν ἀνευρέθη, παρὰ τὰς γενομένας ἐρεῦνας. Ἐκ τίνος ὅμως σημειώσεως τοῦ Ἀνδρέου Μάμουκα πληροφοροῦμεθα ὅτι τῷ 1852

1. Ἀρθρ. 4^α τοῦ Νόμου τῆς Ἐπιδαύρου, καθ' ὃ «Ὁ Κώδιξ τῶν Νόμων τοῦ Βουλευτικοῦ Σώματος τῆς Α' αὐτοῦ περιόδου, ὅστις ἤδη ἐπεθεωρήθη, νὰ ἐξακολουθῇ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν εἰς τὰς ἀκολουθοῦσας περιόδους τῆς Προσωρινῆς Διοικήσεως τῆς Ἑλλάδος». Παρὰ τὴν διάταξιν ταύτην ὁ πρῶτος κατὰ τὴν Β' Περίδον ἐκδοθεὶς νόμος ἔλαβεν ἀριθμὸν α' (1), μεταβληθέντος τούτου ἐν συνεχείᾳ εἰς κδ' (24). Βλ. σχετικῶς Θ. Γ. Ἀγγελοπούλου, «Ἡ ἐπὶ τοῦ Ἀγῶνος Β' Βουλευτικῆς Περιόδου», σελ. 156. Ἐπίσης ὁ πρῶτος νόμος τῆς Δ' Περιόδου ἔλαβεν ἀριθμὸν α' ἀντὶ τοῦ νδ' (54). Τοῦτ' αὐτὸ συνέβη καὶ εἰς τὸν τρίτον νόμον τῆς αὐτῆς Περιόδου.

2. Κατὰ μίμησιν τοῦ Γαλλικοῦ Bulletin des Lois περὶ τοῦ ὁποίου βλ. J. E. R e y m o n d, «Le Journal officiel de la République Française», *Revue Administrative*, τόμ. 4 (1951), σελ. 589-597 καὶ ἐπίσης ἐν «Les journaux officiels de la République Française. Étude historique et analytique», *Notes et Études documentaires*, 1738, 7 Μαΐου 1953, σελ. 3-11.

ἐσφύζετο ἀκόμη παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ, ἔνθα ἐφυλάσσοντο τότε τὰ κρατικά ἀρχεῖα, Κῶδιξ ἐν τῷ ὁποίῳ ἦσαν ἀντιγεγραμμένοι οἱ κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν ἐκδοθέντες νόμοι καὶ ἅπαντα τὰ ἐπὶ Ἑλληνικῆς Πολιτείας ἐκδοθέντα κυβερνητικά ψήφισματὰ¹. Ὁ Κῶδιξ οὗτος ἐνδέχεται νὰ λανθάνῃ εἰσέτι εἰς τι δημόσιον ἀρχεῖον, λίαν πιθανῶς δὲ εἰς τὸ ἀταξινόμητον τμήμα τοῦ ἀρχείου τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς ἢ εἰς τὰ Γενικά Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους. Ἐκ τοῦ Κώδικος ἐκείνου φαίνεται ὅτι ἐλήφθησαν τὰ κείμενα ἅτινα ἀπῆρτισαν τὴν γαλλιστὶ ἐκδοθεῖσαν ἐν Ἀθήναις τῷ 1835 ὑπὸ τοῦ Βασιλικοῦ Τυπογραφείου συλλογὴν ὑπὸ τὸν τίτλον: *Constitutions, Loix, Ordonnances des Assemblées Nationales, des Corps Legislatifs et du Président de la Grèce, recueillies et traduites par ordre du Gouvernement, 1821-1832*².

Πλὴν τῆς ἀνωτέρω ἐκ τῶν ὑστέρων γενομένης ἐπισήμου ἐκδόσεως, τὰ κείμενα τῶν νόμων ἔχουν δημοσιευθῇ, ἀτάκτως καὶ οὐχὶ ὅλα, εἰς τὰς τότε κυκλοφοροῦμενας ἐφημερίδας, καὶ δὴ καὶ εἰς τὰς λεγομένας Ἐφημερίδας τῆς Διοικήσεως, ὡς ἦσαν ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου 1824 μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου 1825 «Ὁ Φίλος τοῦ Νόμου», ἀκολουθῶς δὲ ἡ «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος». Ἐπίσης, ὡς θὰ σημειωθῇ καὶ περαιτέρω, πρὸς εὐρυτέραν γνωστοποίησιν τῶν διὰ τῶν νόμων καθιερουμένων κανόνων δικαίου ἐξετυποῦντο τὰ κείμενα αὐτῶν εἰς φύλλα καὶ ἐτοιχοκολλοῦντο εἰς πολυσύχναστα μέρη ἢ ἀπεστέλλοντο πρὸς τὰς διαφόρους ἀρχὰς πρὸς κατατόπισιν αὐτῶν.

5. Πρὸς κατάρτισιν τοῦ εἰς τὰς ἀκολουθοῦσας σελίδας ἀνασυνιστωμένου Κώδικος τῶν Νόμων ἐχρησιμοποίησα διὰ τοὺς πρώτους εἰκοσιν ἕνα τὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1857 καὶ 1862 γενομένην, ἡμιτελῆ δὲ ἀφθεῖσαν ἐκδοσιν «Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας μέχρι τῆς ἐγκαταστάσεως τῆς Βασιλείας»³. Ἡ ἐν τῇ συλλογῇ ταύτῃ περίληψις τῶν εἰκοσι πρώτων νόμων

1. Ἄ. Μάμουκα, *Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος*, Ἐν Ἀθήναις 1852, τόμ. ΙΑ', σελ. 389, σημ. 1.

2. Ἡ συλλογὴ αὕτη, εἰκάζω, ἐξεδόθη γαλλιστὶ διὰ νὰ διευκολύνῃ τὰς ἐργασίας τοῦ Ἀνακτοβουλίου καὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι Βασιλέων ὑπαλλήλων.

3. Περὶ τῶν περιεχόντων εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων ἀρχείων τῆς πρὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῆς Βασιλείας περιόδου βλ. «Ἐκθεσιν τοῦ κατὰ τὴν Β' Σύνοδον τῆς Α' Περιόδου Προέδρου τῆς Βουλῆς (Ρήγα Παλαμῆδ) περὶ τῶν κατὰ τὴν σύνοδον ταύτην ἔργων τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ Προέδρου αὐτῆς, 31 Ὀκτωβρίου 1846», *Πρακτικά τῶν Συνεδριάσεων τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν Δευτέραν Σύνοδον τῆς Πρώτης Βουλευτικῆς Περιόδου*, τόμ. Δ', Ἐν Ἀθήναις 1846, σελ. 3258-3259· Σ. Λάμπρου, «Κατάλογος τῶν Κωδίκων τῶν ἐν Ἀθήναις Βιβλιοθηκῶν, πλὴν τῆς Ἐθνικῆς. Α' Κώδικες τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς», *Νέος Ἑλληνομνήμων*, τόμ. 6 (1909), σελ. 95 κ. ἑξῆς· Ντ. Κονόμου, *Συμπληρωματικὸς Κατάλογος τῶν Χειρογράφων Κωδίκων τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς. Συνέχεια τῶν Καταλόγων (1-241) τοῦ Σπ. Λάμπρου*, ἀριθ. 242-448, Ἐν Ἀθήναις 1965.

ἐγένετο, ὡς ἐν αὐτῇ ἀναφέρεται, ἐκ τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων, εἰς τὸν ὁποῖον ὁμοῦς σημειοῦται ὅτι μόνον οὗτοι εἶχον περιληφθῇ¹.

Τὰ κείμενα τῶν ὑπολοίπων νόμων² ἀνεζήτησα πρῶτον εἰς τὰς Ἐφημερίδας τῆς Διοικήσεως, εἰς τὰς ὁποίας κατὰ τεκμήριον ἔδει νὰ εἶχε δημοσιευθῇ τὸ αὐθεντικὸν κείμενον αὐτῶν. Τὰ μὴ περιληφθέντα εἰς τὰς ἐν λόγῳ ἐφημερίδας κείμενα, ὡς καὶ τὰ παλαιότερα τῆς ἐκδόσεως τοιούτων ὀργάνων, ἀνεζήτησα εἰς εἰδικὰς συλλογὰς ἐγγράφων, ὡς ἡ ἀνωτέρω μνημονευθεῖσα ἐπίσημος ἐκδοσις εἰς γαλλικὴν γλῶσσαν, ἡ πολῦτιμος συλλογὴ τοῦ Ἀ. Μάμουκα, *Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος*, καὶ τὸ ἐξ ἴσου πολῦτιμον ὑπὸ τοῦ Ἀντ. Λιγνοῦ δημοσιευθὲν *Ἀρχεῖον τῆς Κοινότητος τῆς Ὑδρας*, εἰς τὸ ὁποῖον ἔχουν δημοσιευθῇ πλεῖστα ὅσα μονόφυλλα κ.ο.κ.

Τέλος εὐαρίθμους νόμους, οἵτινες δὲν ἀνευρίσκοντο δημοσιευμένοι, ἀνεζήτησα εἰς τὰ Γενικά Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους, εἰς τὸ ἐν τῷ Κέντρῳ Νεοελληνικῶν Ἐρευνῶν τοῦ Βασιλικοῦ Ἰδρύματος Ἐρευνῶν σφζόμενον μέρος τοῦ Ἀρχείου Ἀ. Λουριώτου, καὶ ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ Μουσείου Μπενάκη. Δυστυχῶς δὲν κατέστη δυνατόν νὰ ἐρευνήσω εἰς τὸ πλουσιώτατον ἀρχεῖον τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρείας τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὁποῖον ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένῃ ἀπρόσιτον εἰς τοὺς ἐρευνητάς.

Διὰ τῆς ὅλης ἐρεύνης συνεκεντρώθησαν πλὴν ἐνὸς τὰ κείμενα τῶν κατὰ τὴν περίοδον 1822-1828 ἐκδοθέντων τυπικῶν νόμων. Ἀντὶ τοῦ ἐλλείποντος ἐνὸς κειμένου παρετέθησαν τὰ σχετικὰ πρὸς τὴν ἐκδοσὶν του ἐπίσημα ἔγγραφα. Ἐκ τῶν δημοσιευομένων ἐξήκοντα ἐξ ἐν ὅλων νόμων εἰς εὐρέθῃ εἰς μόνην τὴν ἐπίσημον αὐτοῦ γαλλικὴν μετάφρασιν. Τὸ ἐλληνικὸν πρωτόγραφον αὐτοῦ δὲν κατέστη δυνατόν μέχρι στιγμῆς νὰ ἐντοπισθῇ. Κατόπιν τούτου παρετέθη οὗτος γαλλιστί, ἐν τῇ ἐλπίδι ὅτι θὰ ἀνευρεθῇ ἐν τῷ μέλλοντι καὶ τὸ ἐλληνικὸν κείμενον. Ὁκτὼ νόμοι δημοσιεύονται διὰ πρώτην φοράν, καθ' ὅσον γνωρίζω, ἐλληνιστί.

Τὰ κείμενα τῶν νόμων καὶ τῶν παραρτημάτων νόμων διὰ τῶν ὁποίων ἀνασυγκροτεῖται ὁ Κώδιξ παρατίθενται ἀκολουθῶς³. Πρὸ αὐτῶν ὁμοῦς θεωρῶ σκόπιμον

1. Βλ. «Ἐκθεσιν τῆς ἐπὶ τῆς συλλογῆς τῶν ἀρχείων τῆς Ἑλλ. Παλιγγενεσίας Ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων, 4 Ἰουνίου 1856», *Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας*, τόμ. Α', σελ' ζ'. Πρβλ. τὴν ἐν τῇ προηγουμένῃ σελίδι ἀντίθετον πληροφορίαν τοῦ Ἀ. Μάμουκα, ἐνισχυομένην καὶ ἐκ σχετικῆς πληροφορίας παρεχομένης *Αὐτοῦ*, τόμ. Γ', σελ. 72, σημ. 3. Τὸ τμήμα τοῦτο τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων δὲν εὐρίσκεται μεταξὺ τῶν καταγεγραμμένων Κωδικῶν τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς.

2. Περὶ τῶν νόμων τῆς Β' Περιόδου βλ. συμπεράσματά τινα ἐν Θ. Γ. Ἀγγελοπούλου, «Ἡ ἐπὶ τοῦ Ἀγῶνος Β' Βουλευτικῆς Περιόδου», σελ. 156 κ. ἐξ.

3. Ἐλπίζω ὅτι δὲν ἀπώλετο πᾶσα ἐλπίς νὰ ἀνευρεθῇ μίαν τῶν ἡμερῶν ὁ αὐτούσιος Κώδιξ. Ἐν περιπτώσει ἀνευρέσεως αὐτοῦ θὰ δοθῇ ἡ εὐκαιρία νὰ ἐπαληθεύσωμεν, καὶ συμπληρώσωμεν ἴσως, τὴν παροῦσαν ἐκδοσιν.

νά παράσχω τὰς ἀπαραιτήτους πληροφορίες περὶ τῆς τότε, ὑπὸ τὸ καθεστὼς τῶν τριῶν ἐν συνεχείᾳ πολιτευμάτων, νομοθετικῆς διαδικασίας, ὡς καὶ τινὰ περὶ τῆς ἐννοίας τῆς δημοσιεύσεως τῶν νόμων.

Ἡ νομοθετικὴ διαδικασία

Α'. Ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ Νόμου τῆς Ἐπιδαύρου

1. Τὸ Προσωρινὸν Πολίτευμα τῆς Ἐπιδαύρου ἀπεδέχθη τὴν ἀρχὴν τῆς διακρίσεως τῶν λειτουργιῶν, αἱ ὁποῖαι καὶ ὀνομάσθησαν ὑπ' αὐτοῦ βουλευτικὴ, ἐκτελεστικὴ καὶ δικαστικόν.

Ἡ νομοθετικὴ (βουλευτικὴ) λειτουργία ἀνετέθη διὰ τοῦ Πολιτεύματος τῆς Ἐπιδαύρου εἰς τὰ δύο Σώματα, Βουλευτικὸν καὶ Ἐκτελεστικόν¹. Ἡ ἐκτελεστικὴ ἀνετέθη εἰς τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα (ἄρθρον νς') καὶ ἡ δικαστικὴ εἰς τὰ δικαστήρια (ἄρθρα πζ' καὶ πθ').

Κατὰ τὸ ἄρθρον ι' τοῦ Πολιτεύματος «Τὰ δύο αὐτὰ Σώματα (=Βουλευτικὸν καὶ Ἐκτελεστικόν) ἰσοσταθμίζονται μὲ τὴν ἀμοιβαίαν συνδρομὴν των εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν νόμων· διότι οὔτε αἱ τοῦ Βουλευτικοῦ ἀποφάσεις ἔχουσι κῆρος νόμου ἄνευ τῆς ἐπικυρώσεως τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος, οὔτε τὰ σχέδια νόμων, ὅσα προβάλλονται παρὰ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ εἰς τὸ Βουλευτικόν, ἔχουσι κῆρος, ἂν δὲν ἐγκριθῶσιν ἀπὸ τοῦ Βουλευτικοῦ Σώματος».

Ἡ βουλευτικὴ περίοδος καθορίζετο ἐνιαυσίᾳ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐνάρξεως αὐτῆς (ἄρθρον ιθ'). Τὸ Βουλευτικὸν κατὰ τὴν Α' Περίοδον τῆς Προσωρινῆς Διοικήσεως, λόγῳ τῶν ἐκτάκτων περιστάσεων ὑπὸ τὰς ὁποίας εὐρίσκετο ἡ πατρίς, ἔδει νὰ διατελῇ ἐν διαρκείᾳ συνόδῳ (ἄρθρον κε')².

Τὸ Προεδρεῖον τοῦ σώματος³ ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ Προέδρου, τοῦ Ἀντιπροέδρου, τοῦ Α' καὶ τοῦ Β' Γραμματέως, ὡς καὶ τῶν ἀναγκαίων ὑπογραμματέων, ἐξελέγετο διὰ σχετικῆς πλειοψηφείας τῶν βουλευτῶν ἐπὶ ἐνιαυσίᾳ θητείᾳ ὅση καὶ ἡ βουλευτικὴ περίοδος (ἄρθρα ιζ' καὶ ιη')⁴.

1. Βλ. ἄρθρα ι' καὶ νς'. Διάφορος τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας ἦτο ὁ διὰ τοῦ ἄρθρου θ' τοῦ αὐτοῦ Πολιτεύματος καθιερωθεὶς θεσμὸς τῆς Διοικήσεως (Gouvernement), ἣτις συνέκειτο μὲν πάλιν ἐκ τῶν δύο ὡς ἄνω σωμάτων, ἀλλ' ἀπετέλει τὸν φορέα τῆς ἀνωτάτης ἐθνικῆς κυβερνητικῆς ἐξουσίας ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν θεσμὸν τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντος. Βλ. Γ. Δ. Δ η μ α κ ο π ο ὕ λ ο υ, Ἡ Διοικητικὴ Ὁργάνωσις, σελ. 96-97.

2. Πρβλ. ἄρθρον 59 τοῦ Γαλλικοῦ Συντάγματος τῆς 5ης Ὀκτωβρίου 1875.

3. Τὴν σύνθεσιν τῶν Προεδρειῶν τοῦ Βουλευτικοῦ κατὰ τὴν Α', Β' καὶ Γ' Περίοδον βλ. ἐν Γ. Δ. Δ η μ α κ ο π ο ὕ λ ο υ, Ἐνθ' ἀνωτ., σελ. 219-222.

4. Ὁ πλειονασμὸς αὐτὸς περιελήφθη, ὑποθέτω, διὰ νὰ μὴ θεωρηθῇ ὅτι ἀπαξ τις ἐξελέγετο πρόεδρος θὰ παρέμενεν ἐσαεὶ.

2. Ειδικὸς Κανονισμὸς τῶν ἐργασιῶν τοῦ Βουλευτικοῦ δὲν ἐξεδόθη, καθ' ὅσον γνωρίζω, κατὰ τὴν Α' Περίοδον¹. Κατὰ τὰ σχετικὰ ἄρθρα τοῦ Πολιτεύματος ὁ Πρόεδρος τοῦ Σώματος, ἡ ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος, προήδρευε τῶν καθημερινῶν συνεδριάσεων, αἵτινες ἐκαλοῦντο *συνελεύσεις*, ὀρίζων τὴν ἑναρξιν καὶ λήξιν ἐκάστης αὐτῶν (ἄρθρον κς'). Ἐπίσης ἡδύνατο νὰ καλῇ τὸ σῶμα εἰς ἐκτάκτους ἢ μυστικὰς συνεδρίας κατόπιν αἰτήσεως πέντε βουλευτῶν².

Τὸ Βουλευτικὸν ἐτέλει ἐν ἀπαρτίᾳ (πλήρης συνέλευσις) ἐφ' ὅσον ἦσαν παρόντα τὰ δύο τρίτα τῶν μελῶν αὐτοῦ³. Αἱ ἀποφάσεις ἐλαμβάνοντο διὰ σχετικῆς πλειοψηφίας, ἐν ἰσοψηφίᾳ ὑπερισχυοῦσης τῆς ψήφου τοῦ Προέδρου (ἄρθρα κθ'—λα'). Τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων καὶ πᾶσα ἄλλη πρᾶξις, συντασσόμενα καὶ προσυπογράφόμενα ὑπὸ τοῦ Α' Γραμματέως, ὑπὸ τοῦ ὁποίου καὶ κατεχωρίζοντο εἰς «ἀκριβῆ» αὐτῶν κώδικα (ἄρθρα λβ', μζ'), ὑπεγράφοντο ὑπὸ τοῦ Προέδρου⁴.

Δι' ἀποφάσεως τοῦ σώματος ἔδει νὰ συγκροτοῦνται κατὰ τριμηνίαν ἐπιτροπαὶ ἐκ βουλευτῶν, ἰσάριθμοι πρὸς τὰ ὀκτὼ μινιστέρια. Πρὸς τὰς ἐπιτροπὰς αὐτὰς ὁ Πρόεδρος θὰ διεβίβαζεν, ἀναλόγως πρὸς τὴν ἀρμοδιότητα ἐκάστης, τὸ μὲν ἀναφοράς καὶ αἰτήσεις τῶν πολιτῶν, τὸ δὲ τὰ σχέδια τῶν νόμων πρὸς ἐπεξεργασίαν (ἄρθρα λς', λζ').

3. Ἐκαστος τῶν βουλευτῶν ἡδύνατο νὰ ὑποβάλῃ «ἐπὶ συνέλευσεως» ἐγγράφως διὰ τοῦ Προέδρου σχέδια νόμων πρὸς συζήτησιν, τὰ ὁποῖα οὗτος διεβίβαζεν εἰς τὴν ἀρμοδίαν ὡς ἂνω ἐκ βουλευτῶν ἐπιτροπὴν (ἄρθρον λη').

Ἐκ τοῦ Πολιτεύματος δὲν συνάγεται ἐὰν μετὰ τὴν ἐν τῇ ἐπιτροπῇ ἐπεξεργασίαν αὐτῶν τὰ νομοσχέδια συνεζητοῦντο καὶ ἐν ὁλομελείᾳ.

Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Βουλευτικοῦ, ἐφ' ὅσον συνίστων πρότασιν πρὸς τὸ Ἐκτελε-

1. Ἰσως ἐχρησιμοποιεῖτο πρὸς τοῦτο ὁ Κανονισμὸς τῶν Ἐργασιῶν τῆς Α' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως.

2. Κατὰ τὰς μὴ μυστικὰς συνεδριάσεις τοῦ σώματος ἐπετρέπετο ἡ εἴσοδος τοῦ «ἐφημεριδογράφου» πρὸς παρακολούθησιν αὐτῶν. Κατὰ τὴν Α' Περίοδον οὐδεμίᾳ ἐφημερίᾳ ἐξεδόθη καὶ συνεπῶς ἡ διάταξις ἔμεινεν ἀνενεργός.

3. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τοῦ σώματος δὲν προσδιωρίζετο ὑπὸ τοῦ Πολιτεύματος μέχρι τῆς ἐκδόσεως ἰδίου νόμου (ἄρθρα ιβ'-ις'). Βλ. νόμον ὑπ' ἀριθμ. 17 τῆς 9ης Νοεμβρίου 1822 καὶ τὰς τροποποιήσεις αὐτοῦ. Περὶ τῆς συγκροτήσεως τοῦ Βουλευτικοῦ καὶ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ τῆς Α' Περιόδου βλ. Γ. Δ. Δ η μ α κ ο π ο ὕ λ ο υ, *Ἐνθ' ἄνωτ.*, σελ. 102-106. Τὰ ὀνόματα τῶν βουλευτῶν τῆς Α' Περιόδου βλ. ἐν Δ. Π ε τ ρ α κ á κ ο υ, *Κοινοβουλευτικὴ Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος*, τόμ. Α', Ἐν Ἀθῆναις 1935, σελ. 293-296.

4. Τὰ Πρακτικὰ τοῦ Βουλευτικοῦ Σώματος τῆς Α' Περιόδου ἔχουν δημοσιευθῇ εἰς τὰ *Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας*, τόμ. Α', σελ. 1-63.

στικόν πρὸς κατάρτισιν νόμου, ἀπεστέλλοντο ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Βουλευτικοῦ, μερίμνη τοῦ Α' Γραμματέως, ὑπὸ μορφὴν προβουλευμάτων¹ πρὸς τὸ Ἐκτελεστικὸν πρὸς ἐπικύρωσιν, εὐθὺς ἀπὸ τῆς ὁποίας ἀπέκτων κύρος νόμου (ἄρθρον λγ'). Ἡ ἐπικύρωσις τοῦ νόμου ὑπὸ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ ἐγένετο ἐν συμβουλίῳ αὐτοῦ, τῆς ἀποφάσεως γνωστοποιουμένης εἰς τὸ Βουλευτικὸν διὰ προβουλευμάτων. Ἐφ' ὅσον ἡ ἐπικύρωσις δὲν ἔφερεν ἰδίαν χρονολογίαν, ἐθεωρεῖτο ὅτι εἶχε γίνῃ τὴν αὐτὴν ἡμέραν καθ' ἣν ὁ νόμος εἶχε θεσπισθῇ ὑπὸ τοῦ Βουλευτικοῦ. Ἡ ἐπικύρωσις ἐνεφαίνετο ἐπὶ τοῦ πρὸς δημοσίευσιν κειμένου διὰ τῆς λέξεως «ἐπικυροῦται», ἀκολουθουμένης ὑπὸ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐκτελεστικοῦ, τῆς προσυπογραφῆς τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἐπικρατείας² καὶ τῆς ἐπιθέσεως τῆς σφραγίδος τῆς Διοικήσεως³. Τὸ τυπικὸν τοῦτο προεβλέπετο καὶ διὰ πᾶσαν ἄλλην πρᾶξιν ἢ θέσιμα τῆς Διοικήσεως κατὰ τὴν Α' Περίοδον (ἄρθρον νθ'), ταῦτα ὁμοίως ὑπεγράφοντο ὑπὸ τῆς ὁλομελείας τοῦ Ἐκτελεστικοῦ.

Ἐὰν τὸ Ἐκτελεστικὸν ἤρνεϊτο τὴν ἐπικύρωσιν ἢ ἀπεφάσιζε μὲν αὐτὴν ἀλλὰ μετὰ τινων τροποποιήσεων τῶν διατάξεων τοῦ νομοσχεδίου, τοῦτο ἐπεστρέφετο εἰς τὸ Βουλευτικὸν μετὰ τῶν αἰτιολογουσῶν τὰς τροποποιήσεις παρατηρήσεων τοῦ Ἐκτελεστικοῦ. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐγένετο νέα συζήτησις ἐν τῷ Βουλευτικῷ καὶ ἡ ὑπεχώρη τοῦτο ἢ ἐνέμενεν, ὅποτε τὸ ἐπίδικον νομοσχέδιον διεβιβάζετο ἐκ δευτέρου εἰς τὸ Ἐκτελεστικὸν πρὸς ἐπικύρωσιν. Εἰς περίπτωσιν δευτέρας ἀρνήσεως τοῦ Ἐκτελεστικοῦ ὅπως ἐπικυρώσει τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἀπερρίπτετο ὁριστικῶς (ἄρθρον λδ').

4. Τὸ Ἐκτελεστικὸν ἐξ ἄλλου ἡσκει τὴν νομοθετικὴν αὐτοῦ πρωτοβουλίαν διὰ τῆς ὑποβολῆς εἰς τὸ Βουλευτικὸν σχεδίων νόμων πρὸς ψήφισιν (ἄρθρον νη').

Τὰ τοιαῦτα νομοσχέδια τιθέμενα ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Βουλευτικοῦ ἢ ἀπερρίπτοντο ἢ, ἐφ' ὅσον ἐγίνοντο δεκτά, διεβιβάζοντο πρὸς ἐπεξεργασίαν εἰς τὰς καθ' ὕλην

1. Τὰ Προβουλευμάτων τοῦ Βουλευτικοῦ Σώματος τῆς Α' Περιόδου ἔχουν ἐπίσης δημοσιευθῇ *Αὐτόθι*, σελ. 67-143.

2. Πρβλ. ἄρθρον 96 τοῦ Γαλλικοῦ Συντάγματος τῆς 5ης Ὀκτωβρίου 1875.

3. Ἐν τῇ πρακτικῇ κατὰ τὴν Α' Περίοδον, τὰ μερίμνη τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἐπικρατείας καὶ Μινίστρον τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων ἀποστέλλόμενα πρὸς διαφόρους παραληπτρίας ἀρχὰς ἀντίγραφα τῶν νόμων ἔφερον ἐν συνεχείᾳ τοῦ κειμένου τὸν τίτλον καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐκτελεστικοῦ καὶ τὴν φράσιν «ὅτι ἴσον ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ», μεθ' ἣν τὸν τίτλον τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἐπικρατείας καὶ Μινίστρον τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων Θ. Νέγγρη καὶ τὴν ὑπογραφήν αὐτοῦ. Τὰ ἀντίγραφα ταῦτα ἐσφραγίζοντο προσέτι καὶ διὰ τῆς μεγάλης σφραγίδος τῆς Προσωρινῆς Διοικήσεως τῆς Ἑλλάδος, τινὰ δὲ διὰ μόνης τῆς σφραγίδος τοῦ «Μινιστερίου τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἐπικρατείας».

ἀρμοδίας ἐπιτροπὰς αὐτοῦ (ἄρθρον 18^ο). Ἐνώπιον τῶν ἐπιτροπῶν παρίστατο, πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ νομοσχεδίου, κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Ἐκτελεστικοῦ ὁ ἀρμόδιος ὑπουργός, μόνος ἢ καὶ μετ' ἄλλων συναδέλφων του (ἄρθρον 19^ο).

Ἐφ' ὅσον τὸ ὑπὸ ἐπεξεργασίαν νομοσχέδιον ἐνεκρίνετο τελικῶς ὑπὸ τοῦ Βουλευτικοῦ ἐπεστρέφετο εἰς τὸ Ἐκτελεστικὸν πρὸς τυπικὴν ἐπικύρωσιν ἵνα καταστῇ νόμος¹.

5. Κατὰ τὴν Α' Περίοδον, διαρκέσασαν μέχρι τῆς 25ης Ἀπριλίου 1823, παρὰ τὴν σχετικὴν συνταγματικὴν διάταξιν ἡ λειτουργία τοῦ Βουλευτικοῦ δὲν ὑπῆρξε διαρκής². Συγκεκριμένως τοῦτο ἐπὶ μακρὸν διάστημα (Ἰούνιος 1822-Μάρτιος 1823), λόγῳ ἀπουσίας τῶν μελῶν του εἰς διαφόρους στρατιωτικὰς ἐπιχειρήσεις, ἡδυνάτει νὰ συνέλθῃ. Εἰς ἀναπλήρωσιν αὐτοῦ συνεκροτήθη διὰ τοῦ νόμου ὑπ' ἀριθμ. 16/5 Ἰουνίου 1822 Βουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἐκ μελῶν τινων, οὐχὶ ὀλιγωτέρων τῶν πέντε, ἀποτελουμένη, ἥτις ἐλειτούργησε μέχρι τῆς 17ης Μαρτίου 1823. Πρὸς ψήφισιν νόμου ἀπητεῖτο ἡ παρουσία δώδεκα βουλευτῶν.

Τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐν λόγῳ νόμου καθὼς καὶ τὸ δι' αὐτοῦ συσταθὲν ὄργανον, ἡ Βουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ δηλαδὴ, κρίνονται ἀντισυνταγματικά διότι δὲν προεβλέπετο ὑπὸ τοῦ Πολιτεύματος περίπτωσις συμπτύξεως τοῦ Βουλευτικοῦ³.

1. Περὶ τῶν κατὰ τὴν Α' Περίοδον ἐκδοθέντων νόμων βλ. καὶ ἐν Θ. Γ. Ἀγγελοπούλου, «Ἡ ἐπὶ τοῦ Ἀγῶνος Α' Βουλευτικῆς Περιόδου (16 Ἰανουαρίου 1822-26 Μαρτίου 1823)», *Ἐπιστημονικὴ Ἐπετηρὶς τῆς Νομικῆς Σχολῆς*, τόμ. 2 (1926), σελ. 369-398. Διὰ τὴν εἰδικωτέραν σπουδὴν ἐνὸς ἐκάστου τῶν νόμων ἀπαραίτητος εἶναι ἡ ἀναζήτησις καὶ μελέτῃ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν τοῦ Βουλευτικοῦ, ἡ τῆς Βουλῆς διὰ τὸ ἔτος 1827, τῶν ἀνταλλαγέντων προβουλευμάτων μεταξὺ τοῦ Σώματος τούτου καὶ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ καὶ τῶν ἐκδοθέντων ἐν συνεχείᾳ ἐκτελεστικῶν διαταγμάτων τοῦ Ἐκτελεστικοῦ, ἡ τῆς Ἀντικυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὸ ἔτος 1827, ὡς καὶ τῆς ἡδὴ τυχὸν ὑπαρχούσης βιβλιογραφίας.

2. Τὸ Βουλευτικὸν ἦτο κατ' ἀρχὴν ἐγκατεστημένον εἰς τὴν αὐτὴν πόλιν ἢ χωρίον μετὰ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ πλὴν χρονικῶν τινων διαστημάτων καθ' ἃ ἐκάτερον τῶν σωμάτων λόγῳ πολιτικῶν διαφορῶν συνεδρίαζεν εἰς διάφορον τοῦ ἐτέρου τόπον. Πίνακα τῶν μετακινήσεων τῆς ἑδρας τῆς Διοικήσεως μεταξὺ 1822-1827 βλ. ἐν Γ. Δ. Δημακοπούλου, *Ἡ Διοικητικὴ Ὀργάνωσις*, σελ. 247-249. Εἰδικώτερον περὶ τῶν διαφορῶν οἰκίων τῶν χρησιμοποιοηθεῖσων ὡς δημοσίων καταστημάτων τοῦ Βουλευτικοῦ ὀλίγας ἔχομεν εἰδήσεις, καὶ αὐτὰς διὰ τινας μόνον τῶν ἐγκαταστάσεων του. Ὅταν μετὰ τὴν συγκρότησιν τῆς Διοικήσεως τῆς Α' Περιόδου τὰ δύο Σώματα μετέβησαν ἐκ Πιάδας (= Νέας Ἐπιδάουρου) εἰς Κόρινθον, ἐγκατεστάθησαν κατὰ μίαν πληροφορίαν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Κιζμήλ Μπέη, ἀρχικῶς, κατ' ἄλλην δὲ ἐν τῇ μεγάλῃ οἰκίᾳ τοῦ Θεοχαράκη Ρέντη, ἀκολούθως, ἐνθα ἐλειτούργει τότε καὶ τὸ Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον. Ἡ οἰκία Ρέντη δὲν σώζεται, καταστραφεῖσα διαρκούντος εἰσέτι τοῦ Ἀγῶνος. Βλ. σχετικῶς Δ. Πετρακάκου, *Κοινοβουλευτικὴ Ἱστορία*, τόμ. Α', σελ. 278, σημ. 13, ἐνθα καὶ ἡ περὶ τοῦ θέματος βιβλιογραφία.

3. Θ. Γ. Ἀγγελοπούλου, «Ἡ ἐπὶ τοῦ Ἀγῶνος Α' Βουλευτικῆς Περιόδου», σελ. 363-365.

6. 'Επίσης κατὰ τὸ τέλος τῆς Α' Περιόδου ἢ ἐν Ἀστρεὶ συνελθοῦσα Β' 'Εθνικῇ τῶν Ἑλλήνων Συνέλευσις δὲν περιωρίσθη εἰς μόνον τὸ ἔργον τῆς ἀναθεώρησης τοῦ Πολιτεύματος τῆς Ἐπιδάουρου, ἀλλὰ προέβη καὶ εἰς ἀπ' εὐθείας ἀναθεώρησιν δύο νόμων, τοῦ περὶ Ὁργανισμοῦ τῶν Ἐπαρχιῶν καὶ τοῦ περὶ προσωρινοῦ τρόπου ἐκλογῆς μελῶν τῶν δύο σωμάτων τῆς Διοικήσεως, τοῦ Βουλευτικοῦ δηλονότι καὶ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ.

Ἡ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως ἀνάληψις ἔργων κοινοῦ νομοθέτου ἐστηρίχθη εἰς ἀποφασίν της, δι' ἧς ἔκρινε σκόπιμον ὅπως πλὴν τοῦ Πολιτεύματος ἐξετασθῶν ὑπὸ ἐιδικῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἐνδεχομένως ἀναθεωρηθῶν καὶ οἱ ἄλλοι «καθεστῶτες» νόμοι ¹.

Ἀπώτερος σκοπὸς τῆς ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως συντάξεως τῶν δύο νόμων ἦτο ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ ἀποκλείσῃ τυχὸν ἀντίδρασιν τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος ὡς πρὸς τὸ ἀποφασισθὲν σύστημα διορισμοῦ τῶν ἐπάρχων καὶ τῶν ἐπαρχιακῶν ὑπαλλήλων ἀμέσως ὑπὸ τῆς Διοικήσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ καθορίσῃ αὕτη, δηλαδή ἡ Συνέλευσις, τὸν τρόπον ἐκλογῆς τῶν μελῶν τῶν δύο σωμάτων τῆς Διοικήσεως.

Ἐκτὸς τῆς ψηφίσεως τῶν ἀνωτέρω δύο νόμων, ἐπειδὴ ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 43' τοῦ Πολιτεύματος τῆς Ἐπιδάουρου προβλεφθεῖσα κατάρτισις ποινικοῦ κώδικος δὲν ἐπραγματοποιήθη μέχρι τότε, ἡ Συνέλευσις συνέστησεν ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν προχείρου τοιοῦτου. Τὸ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ὑποβληθὲν πόρισμα διεβιβάσθη ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως εἰς τὸ Βουλευτικὸν «διὰ τὰ ἐπιθεωρηθῆν ἐν ἡσυχίᾳ καὶ νομοθετηθῆν, τὰ ὀνομάζεται δὲ Ἀπάνθισμα τῶν Ἐγκληματικῶν τῆς Β' τῶν Ἑλλήνων Ἐθνικῆς Συνελεύσεως» ². Τὸ Ἀπάνθισμα τοῦτο ἐνομοθετήθη τελικῶς κατὰ τὴν Β' Περίοδον.

Β'. Ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ Νόμου τῆς Ἐπιδάουρου

1. Διὰ τοῦ Νόμου τῆς Ἐπιδάουρου ἐπῆλθον ὀρισμέναι μεταβολαὶ εἰς τὴν καθιερωμένην νομοθετικὴν διαδικασίαν ³.

1. Πρακτ. Ἐθν. Συνελ. 30 Μαρτ. μέχρι 16 Ἀπριλ. 1823, Ἀ. Μάμουκα, *Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν*, τόμ. Β', σελ. 61-80. Πρβλ. Πράξεις Ἐθν. Συνελ. Ζ' / 1 Ἀπρ. 1823, ΛΗ' καὶ ΛΘ' / 16 Ἀπρ. 1823, *Αὐτόθι*, τόμ. Β', σελ. 103-104, καὶ τόμ. Γ', σελ. 60, 68-69' Ἀναφορὰν τῆς ἐιδικῆς ἐπιτροπῆς, 12 Ἀπρ. 1823, *Αὐτόθι*, τόμ. Β', σελ. 117-118.

2. Βλ. καὶ Πρᾶξιν Ἐθν. Συνελ. ΜΓ' / 18 Ἀπρ. 1823, *Αὐτόθι*, τόμ. Γ', σελ. 81-82. Ἐκτὸς τοῦ Ἀπανθίσματος ἡ Συνέλευσις ἀνέθεσεν εἰς τὸ Βουλευτικὸν καὶ τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ νόμου περὶ δικαστηρίων. Βλ. Πρακτ. Ἐθν. Συνελ. 17, 18 Ἀπρ. 1823, *Αὐτόθι*, τόμ. Β', σελ. 81, 82, 84 καὶ Πρᾶξιν (Ψήφισμα) Ν' / 18 Ἀπρ. 1823, *Αὐτόθι*, τόμ. Γ', σελ. 86-87.

3. Πρβλ. Θ. Γ. Ἀγγελοπούλου, «Ἡ ἐπὶ τοῦ Ἀγῶνος Β' Βουλευτικῆς Περιόδου» σελ. 74.

α) Διὰ τοῦ ἄρθρου ις' ὠρίσθη ὅτι «Τὸ Βουλευτικὸν Σῶμα κατασκευάζει τοὺς νόμους τοὺς ὁποίους διευθύνει εἰς τὸ Ἐκτελεστικὸν (πρὸς ἐπικύρωσιν)».

Εἶναι σημερινὴ ἡ ἀλλαγὴ τῆς φρασεολογίας. Τὰ δύο σώματα δὲν «ἰσοσταθμίζονται μὲ τὴν ἀμοιβαίαν συνδρομὴν των εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν νόμων», ἀλλὰ οἱ νόμοι κατασκευάζονται ὑπὸ μόνου τοῦ Βουλευτικοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ θέσις οὕτω καθίσταται ἐπικρατεστέρα.

β) Ἐπὶ δευτέρας ἀρνήσεως τοῦ Ἐκτελεστικοῦ πρὸς ἐπικύρωσιν νομοσχεδίου τοῦ Βουλευτικοῦ τὸ νομοσχέδιον ἠδύνατο νὰ ἐπαναφερθῇ διὰ τρίτην φορὰν μετὰ παρέλευσιν δύο μηνῶν, ὅποτε ἐπεκυροῦτο ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ (ἄρθρον ιζ').

γ) Καθωρίσθη ὅτι ἐὰν «τὸ Βουλευτικὸν δὲν ἐγκρίνῃ τὸν παρὰ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ προβαλλόμενον νόμον, καὶ τοῖς διαφιλονικηθῇ, πίπτει ὁ νόμος» (ἄρθρον ιζ')¹.

2. Ἀπὸ τῆς Β' Περιόδου τὸ Βουλευτικὸν δὲν ἀπητεῖτο νὰ εὐρίσκεται ἐν διαρκεῖ συνόδῳ².

1. Περὶ τῶν κατὰ τὴν Β' Περίοδον ἐκδοθέντων νόμων βλ. καὶ ἐν Θ. Γ. Ἀγγελοποῦλου, «Ἡ ἐπὶ τοῦ Ἀγῶνος Β' Βουλευτικῆς Περιόδου», σελ. 156 κ. ἐξ. Περὶ τῶν ἐργασιῶν τοῦ Βουλευτικοῦ ἐξεδόθη ἴδιος Κανονισμὸς τὴν 3ην Ἰανουαρίου 1825, ὀλίγον δηλαδὴ μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς Γ' Περιόδου. Τὸ κείμενον αὐτοῦ βλ. ἐν τέλει τοῦ παρόντος. Τὰ προβουλευμάτα τοῦ Βουλευτικοῦ ὡς καὶ πᾶσαι αἱ πράξεις καὶ τὰ θεσπίσματα αὐτοῦ ὑπεγράφοντο παρὰ τοῦ Προέδρου, προσυπεγράφοντο παρὰ τοῦ Α' Γραμματέως καὶ ἐσφραγίζοντο διὰ τῆς ἰδιαίτης σφραγίδος τοῦ Σώματος. Κατὰ τὰς Β' καὶ Γ' Περιόδους ἡ ἐπικύρωσις τῶν νόμων ἐξηκολούθησε νὰ ἐμφαίνεται διὰ τῶν αὐτῶν ὡς καὶ πρότερον ἐξωτερικῶν τύπων. Αἱ διακηρύξεις (promulgations) τῶν νόμων, δηλαδὴ τὰ διδόμενα πρὸς δημοσίευσιν κείμενα αὐτῶν, εἶδει νὰ φέρουν τὰς ἰδιοχείρους ὑπογραφὰς τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐκτελεστικοῦ καὶ τοῦ προσυπογράφοντος Γενικοῦ Γραμματέως τούτου καὶ νὰ εἶναι ἐσφραγισμένα διὰ τῆς σφραγίδος τῆς Προσωρινῆς Διοικήσεως τῆς Ἑλλάδος (ἄρθρον ξβ'). Ἐν τῇ πρακτικῇ ὅμως ἀντὶ τῶν ὑπογραφῶν τῶν ἀνωτέρω δύο προσώπων ἐτίθεντο οἱ τίτλοι καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν καὶ πρὸς βεβαίωσιν τῆς γνησιότητος τοῦ περιεχομένου ἠκολούθει ἡ ἰδιοχειρὸς ὑπογραφή τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως καὶ ἡ σφραγὶς αὐτοῦ παρὰ τῇ φράσει «ὅτι ἴσον ἀπαλλάχκτον τῷ πρωτοτύπῳ». Ὁ ἀρχικὸς τύπος τῆς ἀνωτέρω σφραγίδος ἠλλαξεν ἀρχομένης τῆς Β' Περιόδου, περιορισθεὶς κατὰ τὴν διάμετρον. Μετὰ τὴν κατὰ Δεκέμβριον 1823 ἐκρηξιν τοῦ πρώτου ἐμφυλίου σπαραγμοῦ τμῆμα τῆς μέχρι τότε Διοικήσεως ἀποχωρῆσαν εἰς Τριπολιτσᾶν συναπεκόμισε μετ' αὐτοῦ ἀρχεῖα καὶ σφραγίδας, ἡ δὲ νέα ἐν Κρανιδίῳ Διοίκησις ἤρχισε χρησιμοποιοῦσα τὴν γνωστὴν ὡσείδους σχήματος μεγάλην σφραγίδα τοῦ Κράτους, ἀποτελέσασαν τὸν τρίτον τύπον τῆς σφραγίδος τῆς Προσωρινῆς Διοικήσεως τῆς Ἑλλάδος μέχρι τοῦ 1826. Δι' αὐτῆς ἐσφραγίζοντο καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ ἐκδιδόμενα διατάγματα ἢ διαταγαί, ἅτινα ὅμως ὑπεγράφοντο ὑπὸ τῆς ὀλομελείας τοῦ σώματος τούτου καὶ οὐχὶ ὑπὸ μόνου τοῦ Προέδρου (ἄρθρον ξβ'). Βλ. σχετικῶς καὶ Πρακτ. Βουλ. 6 Ἰαν. 1824, Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Β', σελ. 225 καὶ Προβ. Βουλ. 605/6 Ἰαν. 1824, ΓΑΚ, Ἐκτελ. Φ. 3.

2. Μέχρι τῆς, λήγοντος τοῦ Ἀπριλίου 1823, ἐγκαταστάσεως εἰς Τριπολιτσᾶν τῆς Διοικῆ-

Τὸ Προεδρεῖον ἠδύνατο νὰ ἀποτελεσθῇ καὶ ἐκ μὴ βουλευτῶν (ἄρθρον κ'). Ἡ διάταξις αὕτη εἶχεν ἤδη εἰσαχθῇ ὑπὸ τοῦ νόμου ὑπ' ἀριθμ. 17 τῆς 9ης Νοεμβρίου 1822 περὶ προσωρινοῦ τρόπου ἐκλογῆς τῶν μελῶν τοῦ Βουλευτικοῦ καὶ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος, εἰς τὸν ὁποῖον παρέπεμπε τὸ σχετικὸν ἄρθρον τοῦ Νόμου τῆς Ἐπιδαύρου. Σημειωτέον ὅτι ἡ ἀντίστοιχος διάταξις τοῦ Προσωρινοῦ Πολιτεύματος τῆς Ἐπιδαύρου ἦτο ἀσφαλῆς, ἀναφέρονσα ἀπλῶς ὅτι «Τὸ Βουλευτικὸν ἔχει Πρόεδρον καὶ Ἀντιπρόεδρον, ἡ διάρκεια τῶν ὁποίων εἶναι ἐτήσιος; ἡ δὲ ἐκλογὴ <αὐτῶν γίνεται> διὰ τῆς ψήφου τῶν πλειόνων» (ἄρθρον ιζ'). Καὶ τότε μὲν εἶχεν ἀφεθῇ ἀόριστος ἡ διατύπωσις, ἴσως διὰ νὰ ἐκλεγῇ Πρόεδρος τοῦ Βουλευτικοῦ ὁ Δ. Ὑψηλάντης, ὅστις δὲν ἦτο μέλος τῆς Α' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως οὐδὲ τοῦ ἀκολούθως συνταχθέντος Βουλευτικοῦ. Ἦδη ὅμως ἡ διάταξις θὰ παρέμενεν ἀναιτιολόγητος, ἂν δὲν ἐπηκολούθει ἡ κατὰ τὴν 11ην Ἰουλίου 1823 ἐκλογὴ ὡς Πρόεδρου τοῦ Βουλευτικοῦ τοῦ Ἀλ. Μαυροκορδάτου, μὴ βουλευτοῦ. Ἡ ἐκλογὴ αὕτη δύναται ἴσως νὰ ἐξηγήσῃ πολλὰ.

3. Ἐνῷ τὸ Πολίτευμα τῆς Ἐπιδαύρου προέβλεπε πράξεις ἢ ψηφίσματα τοῦ

σεως αὐτῆ ἐκινεῖτο διαρκῶς ἕνεκα διαφόρων λόγων, δυναμένη μᾶλλον νὰ θεωρηθῇ ἀνέστιος. Τὸ κατὰστημα τοῦ Βουλευτικοῦ ἐν Τριπολιτσᾷ, Κρανιδίῳ καὶ Ἀργεῖ δὲν εἶναι γνωστόν. Εἰς τὸ Ναύπλιον τὸ Βουλευτικὸν ἐγκατεστάθη τὴν 8ην Ἰουνίου 1824. Πρὸ τριῶν ἡδὴ μηνῶν (ἀρχαί Μαρτίου 1824), ἐνῷ ἐμαίνετο ὁ ἐμφύλιος πόλεμος καὶ ἡ πόλις ἐκρατεῖτο ὑπὸ τοῦ ἀντιφρονούντος φρουράρχου Πάνου Κολοκοτρώνη, ἡ Διοίκησις διέταξεν αὐτὸν νὰ παραδώσῃ τὴν πόλιν καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ ὡς καταλύματα τοῦ μὲν Ἐκτελεστικοῦ τὴν οἰκίαν τοῦ Ἀγᾶ Πασᾶ, τοῦ δὲ Βουλευτικοῦ τὴν οἰκίαν τοῦ Γιουσούφ Πασᾶ. Βλ. Ἐπιστολὴν Γ. Κουντουριώτου πρὸς Α. Κουντουριώτου, 2 Μαρτίου 1824, ἐν Ἀντ. Λιγν. ο. Ὑ, *Ἀρχεῖα Λαζάρου καὶ Γεωργίου Κουντουριώτου, 1821-1832*, Ἐν Ἀθήναις 1921, τόμ. Β', σελ. 125-126. Ποῦ ἐγκατεστάθησαν τὰ δύο Σώματα μόλις ἡ Διοίκησις εἰσῆλθεν εἰς Ναύπλιον δὲν εἶναι γνωστόν. Εὐθὺς ὅμως ἀμέσως ἀπεφασίσθη ὑπὸ τοῦ Βουλευτικοῦ ὅπως ὡς κατὰστημα αὐτοῦ χρησιμεύσῃ τὸ τζαμί τοῦ Ἀγᾶ Πασᾶ, συνεκροτήθη δὲ ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν βουλευτῶν Γκ. Καρκατσάνη, Ἰω. Κοντομᾶ καὶ Σπ. Τρικούπη διὰ νὰ ἐπιμεληθῇ τῶν ἀπαραιτήτων ἐπισκευῶν καὶ μετατροπῶν (Πρακτ. Βουλ. 15, 20 Ἰουνίου 1824, *Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας*, τόμ. Β', σελ. 316, 320). Αἱ τεχνικαὶ ἐργασίαι ἀνετέθησαν εἰς τὸν μηχανικὸν Στέφανον Βαλλιῆνον, συνετελέσθησαν δὲ μετὰ ἐν καὶ πλέον ἔτος. Ἡ λειτουργία τοῦ νέου πλήρως μετασκευασθέντος βουλευτηρίου ἤρξατο τὴν 21ην Σεπτεμβρίου 1825. Βλ. Ἐπιστολὴν Γ. Σταύρου πρὸς Γ. Κουντουριώτην, 22 Σεπτ. 1825, *Ἀρχεῖα Λαζάρου καὶ Γεωργίου Κουντουριώτου*, τόμ. Ε', Ἐν Ἀθήναις 1927, σελ. 245. Βλ. καὶ «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 1 (7 Ὀκτ. 1825)· Δ. Π. ε. τ. ρ. α. κ. ο. υ., *Ἐνθ' ἀνωτ.*, σελ. 394, σημ. 19. Ἡ Γραμματεία τοῦ Βουλευτικοῦ Σώματος ἐστεγάζετο εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Α' Γραμματέως Ἰ. Σκανδαλίδου, κηρυχθεῖσαν ἀπαραβίαστον. Βλ. Προβ. Βουλ. 1025/30 Ὀκτ. 1825, Β Β, Κῶδ. 236. Μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ Βουλευτικοῦ ἐν τῷ νέῳ αὐτοῦ οἰκίῳ ἐξεδέθη *Διαταγὴ κανονίσασα* τὰ τῆς εἰσόδου τῶν πολιτῶν εἰς τὸ Βουλευτήριον καὶ τῆς ἀκροάσεως τῶν ἐν αὐτῷ συζητήσεων. Τὸ κείμενον τῆς Διαταγῆς βλ. εἰς τὴν ἐφ. «Ὁ Φίλος τοῦ Νόμου», φ. 149 (2 Ὀκτ. 1825).

Βουλευτικοῦ, ὁ Νόμος τῆς Ἐπιδαύρου ἐμνημόνευε θεσπίσματα καὶ πράξεις αὐτοῦ (ἄρθρα λβ', με')¹. Ἡ μεταβολὴ τῶν ὅρων νομίζω ὅτι ἔχει σημασίαν, διότι διὰ τοῦ Νόμου τῆς Ἐπιδαύρου ἀνετέθησαν εἰς τὸ Βουλευτικὸν καὶ ἄλλαι ἀρμοδιότητες μετὰ δικαιώματος ἐκδόσεως ἰδίων πράξεων. Αἱ πράξεις αὐταὶ ὠνομάζοντο *θεσπίσματα* καὶ κατεχωρίζοντο εἰς ἴδιον κώδικα, λαμβάνουσαι διακεκριμένην κατὰ Περίοδον ἀρίθμῳ ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ διὰ τοὺς νόμους ἀκολουθηθὲν σύστημα².

4. Ὑπὸ τὸ καθεστῶς τοῦ Νόμου τῆς Ἐπιδαύρου διηγήθησαν ἡ Β' Περίοδος (26 Ἀπριλίου 1823 μέχρι 10 Ὀκτωβρίου 1824) καὶ ἡ Γ' Περίοδος τῆς Προσωρινῆς Διοικήσεως τῆς Ἑλλάδος (11 Ὀκτωβρίου 1824 μέχρι 17 Ἀπριλίου 1826)³. Ἡ κατὰ ταῦτα ὀργανωτικὴ διάρθρωσις τῆς Προσωρινῆς Διοικήσεως τῆς Ἑλλάδος μετεβλήθη ἄρδην ὑπὸ τῆς Γ' ἐν Ἐπιδαύρῳ Ἐθνικῆς Συνελεύσεως διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. Η' /12 Ἀπριλίου 1826 Ψήφισματος αὐτῆς. Διὰ τοῦ ψηφίσματος τούτου «ἡ ὀλικὴ κυβέρνησις τῶν ἐλληνικῶν πραγμάτων» ἀνετέθη προσωρινῶς εἰς ἐνδεκαμελῆ ἐπιτροπὴν ὑπὸ τὸν τίτλον *Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ* τῆς Ἑλλάδος, ἀποτελουμένην ἐκ προσώπων ἐκλεγέντων ὑπ' αὐτῆς ταύτης τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως. Ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ κατὰ τὸ διάστημα καθ' ὃ θὰ ἴσχυεν ἡ πρὸς αὐτὴν ἐντολὴ θὰ ὑποκαθίστα τὰ κατὰ τὸν Νόμον τῆς Ἐπιδαύρου ἀσκοῦντα τὴν Προσωρινὴν Διοίκησιν τῆς Ἑλλάδος σώματα, δηλαδὴ τὸ Βουλευτικὸν καὶ τὸ Ἐκτελεστικόν. Διὰ τοῦ ἰδίου ὡς ἄνω ψηφίσματος περὶ καθιδρύσεως τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς ὠρίσθη ὅτι «αἱ διαταγαὶ αὐτῆς θέ-

1. Τὰ Πρακτικὰ τῆς Β' Βουλευτικῆς Περιόδου ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὰ *Ἀρχεῖα* τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Β', σελ. 1-425. Τὸ Βιβλίον τῶν Πρακτικῶν τῆς Β' Περιόδου διὰ τὸ διάστημα ἀπὸ τῆς 11ης Ὀκτωβρίου 1823 μέχρι τέλους αὐτῆς φυλάσσεται ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ τῆς Βουλῆς (Κῶδ. 243). Ἐν τῇ αὐτῇ Βιβλιοθήκῃ φυλάσσονται ἀνέκδοτα τὸ Βιβλίον τῶν Πρακτικῶν τῶν μυστικῶν συνεδριάσεων τοῦ Βουλευτικοῦ Σώματος μεταξὺ 3ης Νοεμβρίου 1823 καὶ 15ης Ἀπριλίου 1826 (Κῶδ. 367) καὶ τὰ Βιβλία Πρακτικῶν αὐτοῦ κατὰ τὴν Γ' Περίοδον (Κῶδ. 344 καὶ 435). Περιλήψεις αὐτῶν ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὰς ἐφημερίδας «Ὁ Φίλος τοῦ Νόμου» καὶ «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος». Ἐξ ἄλλου τὰ ὑπὸ τοὺς ἀριθμ. 4-557 προβουλευόμενα τῆς Β' Περιόδου ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὰ *Ἀρχεῖα* τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Β', σελ. 429-680. Τὸ περιέχον τὰ ἐξ αὐτῶν προβουλευόμενα ὑπ' ἀριθμ. 4-454 βιβλίον φυλάσσεται εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Βουλῆς (Κῶδ. 366). Ἐν τῇ αὐτῇ Βιβλιοθήκῃ φυλάσσονται ἐπίσης ἀνέκδοτα τὸ Βιβλίον τὸ περιέχον τὰ ὑπ' ἀριθμ. 558-1230 προβουλευόμενα τῆς Β' Περιόδου (Κῶδ. 241) καὶ τὸ Βιβλίον τῶν Προβουλευμάτων τῆς Γ' Περιόδου (Κῶδ. 236).

2. Βλ. σχετικῶς Γ. Δ. Δ. η μ α κ ο π ο ὕ λ ο υ, *Ἡ Διοικητικὴ Ὀργάνωσις*, σελ. 10-12. Παρὰ τοῦτο, ἐκ παραδρομῆς, ἐν τέλει θεσπισμάτων τινῶν εἶχε περιληφθῇ ἡ ἐντολὴ δημοσιεύσεως των εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

3. Περὶ τῆς συγκροτήσεως τοῦ Βουλευτικοῦ καὶ Ἐκτελεστικοῦ τῆς Β' καὶ Γ' Περιόδου βλ. *Αὐτόθι*, σελ. 145-150 καὶ 164-169. Τὴν σύνθεσιν τῶν Προεδρείων τοῦ Βουλευτικοῦ κατὰ τὰς αὐτὰς Περιόδους βλ. *Αὐτόθι*, σελ. 220-222.

λουν ἐνεργεῖσθαι καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν καὶ τὰ θεσπίσματά της θέλουν ἔχει ἰσχὺν νόμου καθ' ὅλην τὴν διάρκειάν της»¹. Ἡ λειτουργία τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς ἤρξατο τὴν 18ην Ἀπριλίου 1826, ὅτε τὰ δύο Διοικητικὰ Σώματα παρέδωκαν τὴν ἐξουσίαν εἰς αὐτὴν καὶ ἔληξε τὴν 2αν Ἀπριλίου 1827². Ἀπὸ τῆς ἐπομένης, 3ης Ἀπριλίου, ἀνέλαβε τὴν ἀρχὴν ἡ ὑπὸ τῆς ἐν Τροιζῆνι Γ' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως ἐκλεγεῖσα Ἀντικυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Ἑλλάδος³. Ἐκτοτε ἤρξατο ἡ Δ' Περίοδος.

Αἱ νομοθετικοὺ περιεχομένου πράξεις τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, συνιστῶσαι νομοθετικὰ διατάγματα, δὲν ἐλάμβανον τὸν τίτλον τοῦ τυπικοῦ νόμου, ὡς μὴ λειτουργούντος ἰδίου νομοθετικοῦ σώματος⁴.

Γ'. Ὑπὸ τὸ καθεστὸς τοῦ Συντάγματος τῆς Τροιζήνος

1. Κατὰ τὸ Σύνταγμα τῆς Τροιζήνος «Ἡ κυριαρχία τοῦ ἔθνους διαιρεῖται εἰς τρεῖς ἐξουσίας· νομοθετικὴν, νομοτελεστικὴν καὶ δικαστικὴν» (ἄρθρον 36). Ἡ νομοθετικὴ, ἀποστολὴν ἔχουσα τὴν «κατασκευὴν» τῶν νόμων, ἀνῆκεν «ἰδιαιτέρως» εἰς τὸ σῶμα τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ, τὸ ὁποῖον ὀνομάσθη Βουλὴ (ἄρθρα 37, 40). Εἰς τὴν νομοτελεστικὴν, «ἐμπιστευομένην» εἰς τὸν Κυβερνήτην, ἀνετέθη ἡ ἐπικύρωσις τῶν νόμων καθ' ὠρισμένην διαδικασίαν καὶ ἡ ἐκτέλεσις αὐτῶν (ἄρθρα 38, 41, 102). Εἰς τὴν δικαστικὴν, δηλαδὴ τὰ δικαστήρια, τέλος ἀνετέθη ἡ «προσαρμογὴ» αὐτῶν (ἄρθρα 39, 42).

2. Εἰς τὸ Σύνταγμα τῆς Τροιζήνος περιελήφθησαν αἱ ἀκόλουθοι διατάξεις σχετικῶς μὲ τὴν ὀργάνωσιν τῆς νομοθετικῆς διαδικασίας.

Ἡ θητεία τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Ἀπαρχιῶν τῆς Ἑλλάδος⁵ κατὰ τὸν ἴδιον περὶ ταύτης νόμον προεβλέπετο τριετής, κατ' ἔτος δὲ θὰ ἀνανεοῦτο διὰ κλήρου τὸ ἐν τρίτον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ αὐτῶν (ἄρθρον 57). Οὐδεὶς ἡδύνατο νὰ ἐκλεγῇ ἀντιπρόσω-

1. Αὐτόθι, σελ. 12.

2. Περὶ τῆς περιόδου τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς βλ. Αὐτόθι, σελ. 190-211.

3. Αὐτόθι, σελ. 210-211.

4. Βλ. πλείονα Αὐτόθι, σελ. 12-15.

5. Κατὰ τὰ ἄρθρα 2, 3 καὶ 4 τοῦ Συντάγματος ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπικράτεια ἦτο μίᾳ καὶ ἀδιάρετος, συγκεντρωμένη ἐξ ἀπαρχιῶν, αἵτινες ἦσαν ὅσαι εἶχον λάβει ἢ θὰ ἐλάμβανον τὰ ὅπλα κατὰ τῆς ὀθωμανικῆς δυναστείας. Πρβλ. Πρακτ. Βουλ. 15 Ἰουλ. 1827, κατὰ τὰ ὅποια αἰτήσεις τοῦ Κωνσταντίνου Δεληγιάννη ὅπως ἀναγνωρισθῇ ἀντιπρόσωπος τῆς Ἐπαρχίας Ἰωαννίνων ἔμεινεν ἐκκερμής, «ἕως ὅτου νὰ γένῃ ἀπόφασις γενικὴ δι' ὅλας τὰς τοιαύτας ἐπαρχίας, ὅσαι πρότερον δὲν εἶχον ἀντιπροσώπους εἰς τὴν Βουλὴν». Βλ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 62 (24 Σεπτ. 1827).

πος εἰς δύο κατὰ συνέχειαν περιόδους (ἄρθρον 58). Δι' ἰδίου ἄρθρου καθιεροῦτο τὸ ἀσυμβίβαστον τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος πρὸς οἰονδήποτε ἄλλο δημόσιον ὑποῦργημα ἢ πρὸς τὸ τοῦ μισθωτοῦ προσόδων τῆς ἐπικρατείας ἐπὶ ποινῇ ἐκπτώσεως (ἄρθρον 63). Ἡ θητεία τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Βουλῆς, ἐκλεγομένων ὑπὸ τῆς Βουλῆς διὰ σχετικῆς πλειοψηφίας, ὠρίζετο ἐτησίᾳ (ἄρθρα 48, 54). Ὁ Πρόεδρος ἦτο δυνατόν νὰ ἐκλεγῇ καὶ ἐκ πολιτῶν μὴ ἐκλεγμένων ὡς ἀντιπροσώπων (ἄρθρον 48)¹.

Οἱ Α' καὶ Β' Γραμματεῖς τῆς Βουλῆς θὰ ἐξελέγοντο ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐκ μὴ ἀντιπροσώπων (ἄρθρον 49).

Πρὸς ὑπαρξιν ἀπαρτίας κατὰ τὰς συνεδριάσεις ἀπητεῖτο, ὡς καὶ πρότερον, ἡ παρουσία τῶν δύο τρίτων τῶν ἀντιπροσώπων (ἄρθρον 55).

Αἱ συνεδριάσεις θὰ ἦσαν δημόσιαι, μόνον δὲ εἰς περιπτώσεις ἀνάγκης θὰ συνεκαλοῦντο ὡς μυστικαὶ καὶ ἐφ' ὅσον τοῦτο θὰ ἐνεκρίνετο ὑπὸ τῆς πλειοψηφίας τῆς Βουλῆς (ἄρθρον 67). Ἐκτακτος συνεδρίασις θὰ συνεκαλεῖτο ὑπὸ τοῦ Προέδρου ὅταν κατὰ τὴν γνώμην του τοῦτο ἦτο ἀναγκαῖον ἢ ὅταν ἐζήτει τοῦτο εἰκοσὰς βουλευτῶν.

Ἡ ἑναρξίς τῆς συνόδου ὠρίσθη νὰ γίνεται κατὰ τὴν πρώτην Δευτέραν τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου, ἢ δὲ διάρκειᾳ αὐτῆς εἰς τέσσαρας ἢ πέντε μῆνας². Αἱ ἀποφάσεις θὰ ἐλαμβάνοντο διὰ σχετικῆς πλειοψηφίας· ἐν ἰσοψηφίᾳ θὰ ἐνίκα ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου (ἄρθρον 61). Ἡ τελευταία περίπτωσις ἦτο καὶ ἡ μόνη καθ' ἣν ἡδύνατο νὰ ψηφίσῃ ὁ Πρόεδρος ἐὰν δὲν προήρχετο ἐκ τῶν ἀντιπροσώπων (ἄρθρον 62).

Οἱ ἀντιπρόσωποι προεβλέπετο ὅπως διαιροῦνται «κατὰ τὰς χρεῖας τῆς ἐπικρατείας» εἰς διαρκεῖς ἐπιτροπὰς, τῶν ἔργων ἐκάστης προσδιοριζομένων ὑπὸ τοῦ σώματος (ἄρθρον 68).

1. Κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως αὐτῆς ἐξελέγη ὑπὸ τῆς Γ' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, καὶ οὐχὶ τῆς Βουλῆς, Πρόεδρος αὐτῆς ὁ Νικόλαος Ρενιέρης, μὴ ὢν ἐκλεγμένος ἀντιπρόσωπος. Βλ. Ψήφισμα 10^ο/4 Μαΐου 1827, ἐν Ἀ. Μάμουκα, *Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν*, τόμ. Θ', Ἐν Ἀθήναις 1841, σελ. 112-113. Τὴν 21ην Ἰουνίου 1827, ἐπὶ τῇ ἐναρξίᾳ τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς, ἐξελέγησαν ὁ Χριστόδουλος Αἰνιάν καὶ ὁ Βάσις Γεωργίου ὡς Α' καὶ Β' Γραμματεῖς αὐτῆς ἀντιστοίχως. Βλ. Πρακτ. Βουλ. 21 Ἰουν. 1827, «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 49 (25 Ἰουν. 1827).

2. Ἡ πρώτη καὶ μοναδικὴ σύνοδος τῆς Βουλῆς ἤρξατο τὴν 20ὴν Ἰουνίου 1827, ὅτε ἐγκαθιδρύθη αὕτη εἰς τὸ ἐν Ναυπλίῳ τζαμί τοῦ Ἀγᾶ Πασᾶ τὸ ὅποιον, ὡς ἤδη ἐσημειώθη, εἶχε μετασκευασθῇ ἀπὸ τοῦ 1825 εἰς Βουλευτήριον. Ἐκεῖ ἐλειτούργησε δι' ὀλίγας μόνον ἡμέρας. Τὴν 29ην Ἰουνίου μετεγκατεστάθη, λόγῳ τοπικῶν ἐπεισοδίων εἰς τὸ ἐπιθαλάσσιον φρούριον Μπούρτζι καὶ τὴν 15ην Αὐγούστου ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγινα. Ἐν Αἰγίνῃ ἡ Βουλὴ φέρεται ὅτι συνεδρίαζεν

3. "Εκαστος τῶν ἀντιπροσώπων ἠδύνατο νὰ προτείνει πρὸς τὴν Βουλὴν, ἐγγράφως καὶ μέσῳ τοῦ Προέδρου, σχέδιον νόμου (ἄρθρον 69). Κατὰ τὸν Κανονισμὸν τῆς Βουλῆς ¹, ὁ ὁποῖος συνεπλήρωσε κατὰ τὰ διαδικαστικὰ τὰς συνταγματικὰς διατάξεις, τὸ ὑπὸ ἀντιπροσώπου προτεινόμενον νομοσχέδιον ἔδει νὰ ἀναγιγνώσκεται ὑπὸ τοῦ Γραμματέως εἰς ἐπήκοον πάντων, τῆς ἀναγνώσεως ἐπαναλαμβανομένης τὴν ἐπομένην ἢ κατ' ἄλλην ρητὴν ἡμέραν. Μέχρι τῆς ψηφίσεώς του τὸ νομοσχέδιον θὰ ἦτο ἐκτεθειμένον ἐπὶ τοῦ γραφείου τοῦ Γραμματέως «εἰς δευτέραν σκέψιν καὶ παρατήρησιν τοῦ θέλοντος» ². Ἡ συζήτησις ἐπὶ σχεδίου νόμου ἠδύνατο νὰ ἀναβληθῇ, γινομένη εἰς ὁρισμένον ἢ μὴ χρόνον, ἀπαξ ὅμως τὸ νομοσχέδιον ἀπερρίπτετο ὑπὸ τῆς Βουλῆς δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπαναφερθῇ ἐκ νέου πρὸ τῆς παρελεύσεως τριάκοντα ἡμερῶν.

Μετὰ τὴν περάτωσιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς προτάσεως νομοσχεδίου θὰ ἐπηκολούθει ψηφοφορία κατ' ἀρχὴν φανερά, μὴ ἀποκλειομένης τῆς μυστικῆς ἐφ' ὅσον τρεῖς τοῦλάχιστον βουλευταὶ θὰ ἐζήτουν τοῦτο. Ὁ Κανονισμὸς τῆς Βουλῆς ὥριζεν ὅτι ἡ ψηφοφορία θὰ ἐγίνετο κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον: «Ὅλοι οἱ βουλευταὶ λαμβάνουν μίαν ψῆφον λευκὴν, καταφατικὴν, καὶ μίαν μαύρην, ἀποφατικὴν, καὶ ρίπτει ὁ βουλευτὴς κατὰ τὴν θέλησίν του εἰς τὰ διωρισμένα ἀγγεῖα κάθε μίαν ἀπὸ τὰς ψήφους του». Κατὰ τὸ ἄρθρον 100 τοῦ Συντάγματος «καθεὶς τῶν ἀντιπροσώπων ψηφίζει κατὰ τὴν συνείδησίν του, χωρὶς νὰ ζητῇ γνώμην καὶ ἰδιαιτέρας ὁδηγίας ἀπὸ ἐκείνους τῶν ὁποίων φέρει τὸ πρόσωπον», δηλαδὴ τοὺς ψηφοφόρους του.

Ἡ καταμέτρησις τῶν ψήφων θὰ ἐγίνετο φανερά ὑπὸ τοῦ Προέδρου βοηθουμένου ὑπὸ τοῦ Γραμματέως, ὅστις καὶ θὰ ἀνεκοίνουε τὸ ἀποτέλεσμα ταύτης εἰς ἐπήκοον πάντων τῶν παρισταμένων βουλευτῶν. Ἐφ' ὅσον πρότασις τις ἢ νομοσχέδιόν τι ἐψηφίζετο ἡ Βουλὴ δὲν θὰ ἐπανήρχετο εἰς αὐτό.

4. Τὰ οὕτω ψηφιζόμενα νομοσχέδια, λαμβάνοντα τὴν τυπικὴν μορφήν προβουλευμάτων συντεταγμένων ὑπὸ τοῦ Α' Γραμματέως τῆς Βουλῆς, ὑπογεγραμμένα ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ προσυπογεγραμμένα ὑπὸ τοῦ Α' Γραμματέως τοῦ Σώματος,

ἐντὸς τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, διαθέτοντος τὸν ἀπαραίτητον χῶρον. Ἡ Ἀντικυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ ἦτο ἐγκατεστημένη εἰς τὸν Πύργον τῆς οἰκογενείας Μαρκέλλου, καταλλήλως ἐπισκευασθέντα. Βλ. Διάτ. 784/3 Νοεμβρ. 1824, ΓΑΚ, Ἀντικ. Ἐπιτρ. Φ. 244.

1. Τὴν 21ην Ἰουνίου 1827 ἐξεδόθη Κανονισμὸς τῶν Ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς. Οὗτος ἀναδημοσιεύεται ἐν τῇ παρούσῃ μελέτῃ καὶ ἐν τέλει τῶν κειμένων τῶν νόμων.

2. Πρβλ. ἄρθρον 83 τοῦ Συντάγματος 1827, καθ' ὃ «Ἐκαστος τῶν ἀντιπροσώπων ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ζητῇ καὶ νὰ λαμβάνῃ τὰς ἀναγκίας πληροφορίας ἀπὸ τὰς Γραμματείας περὶ παντὸς πράγματος συζητουμένου εἰς τὴν Βουλὴν».

ἐσφραγισμένα δὲ διὰ τῆς σφραγίδος τῆς Βουλῆς ¹ «παρουσιάζοντο» πρὸς τὸν Κυβερνήτην πρὸς ἐπικύρωσιν (ἄρθρα 70, 71, 73) ².

Ἐφ' ὅσον ἐνεκρίνοντο ὑπὸ τοῦ Κυβερνήτου ἔδιδε νὰ ἐπικυρωθοῦν ὑπ' αὐτοῦ ἐν τὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παρουσιάσεώς των, δημοσιευόμενα δὲ τότε παρ' αὐτοῦ καθίσταντο νόμοι.

Εἰς περίπτωσιν μὴ ἀποδοχῆς τοῦ προβουλευμάτος ὡς εἶχεν ὑπὸ τοῦ Κυβερνήτου, τοῦτο θὰ ἐπεστρέφετο μερίμνη αὐτοῦ εἰς τὴν Βουλὴν μετὰ τῶν παρατηρήσεων καὶ τροποποιήσεων τὰς ὁποίας ὁ Κυβερνήτης ἔκρινεν ὡς ἀπαραιτήτους. Ἡ Βουλὴ τότε θὰ παρέπεμπε τὸ τροποποιημένον προβούλευμα εἰς τὴν ἀρμοδίαν διαρκῆ ἐκ μελῶν τῆς ἐπιτροπῇ «διὰ νὰ τὰς σκεφθῇ καὶ νὰ τὰς ὑποβάλλῃ εἰς ἀναθεώρησίν της».

Ἐὰν ἡ ἐπιτροπὴ ἀπεδέχετο τὰς τροπολογίας τὸ τροποποιηθὲν κείμενον ἀπεστέλλετο διὰ νέου προβουλευμάτος εἰς τὸν Κυβερνήτην πρὸς ἐπικύρωσιν καὶ δημοσίευσιν κατὰ τὰ ἄνω. Ἐὰν ἐξ ἄλλου ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἀπεδέχετο τὰς τροπολογίας διεβίβαζε καὶ πάλιν τὸ κείμενον διὰ προβουλευμάτος εἰς τὸν Κυβερνήτην. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ Κυβερνήτης ἢ ὑπεχώρει ἀποδεχόμενος τὸ ἀρχικὸν σχέδιον τῆς Βουλῆς ἢ ἡρνεῖτο διὰ δευτέραν φοράν νὰ ἐπικυρώσῃ τὸ προβούλευμα, ὁπότε ἔδιδε νὰ ἐπιστρέψῃ τοῦτο ἐντὸς 15 ἡμερῶν μετ' αἰτιολογίας τῆς ἀρνήσεώς του εἰς τὴν Βουλὴν, ἣτις ὑπεχρεοῦτο νὰ προβῇ εἰς ἐπανεξέτασιν αὐτοῦ. Ἐὰν αὕτη ἐπέμενεν, **ἔστω καὶ** διὰ σχετικῆς πλειοψηφίας, ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ κειμένου ὡς εἶχε ψηφισθῇ ὑπ' αὐτῆς, τοῦτο ἐπέμπετο ἐκ τρίτου εἰς τὸν Κυβερνήτην, ὅστις ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ προβῇ εἰς ἄμεσον ἐπικύρωσιν καὶ δημοσίευσιν τοῦ νομοσχεδίου, μεθ' ἣν τοῦτο καθίστατο νόμος (ἄρθρον 73).

Ἐὰν νομοσχέδιον παρέμενε μέχρι τέλους συνόδου τινὸς ἀμφισβητούμενον με-

1. Κατὰ τὴν Δ' Περίοδον λόγῳ τῆς καταργήσεως τοῦ Βουλευτικοῦ καὶ τῆς ἰδρύσεως τῆς Βουλῆς καθιερώθη νέος τύπος σφραγίδος δι' αὐτήν. Ἰδίᾳ σφραγίδι καθιερώθη καὶ διὰ τὴν Ἀντικυβερνητικὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Ἑλλάδος. Ἡ σφραγὶς τῆς Προσωρινῆς Διοικήσεως τῆς Ἑλλάδος κατηργήθη αὐτομάτως διὰ τῆς καταλύσεως τοῦ μέχρι τότε προσωρινοῦ συστήματος πολιτικῆς ὀργανώσεως. Βλ. Ἐγγρ. Ἀντικ. Ἐπιτρ. πρὸς Δημογεροντίαν Ἑρμοπούλεως, 4/7 Ἀπρ. 1827. Ἐγγρ. Ἀντικ. Ἐπιτρ. πρὸς Ἐπιτρ. Ὑγειονομίου Ἑρμοπούλεως, 33/7 Ἀπρ. 1827, ΓΑΚ, Ἀντικ. Ἐπιτρ. Φ. 216 καὶ Ἀναφορὰν Δημογερ. Ἑρμοπούλεως πρὸς Γεν. Γραμμ., 156/15 Ἀπρ. 1827, ΓΑΚ, Ἀντικ. Ἐπιτρ. Φ. 219.

2. Δι' ὅσον χρόνον θὰ ἔλειπεν ὁ ὡς Κυβερνήτης ἐκλεγείς Ἰ. Καποδίστριας καὶ μέχρι τῆς ἀφίξεώς του εἰς τὴν Ἑλλάδα τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ἀνετέθησαν διὰ ψηφίσματος τῆς Γ' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως εἰς τὴν ἀνωτέρω μνημονευθεῖσαν τριμελῆ Ἀντικυβερνητικὴν Ἐπιτροπὴν. Πρβλ. σχετικὴν διάταξιν ἐν τῷ ἄρθρῳ 101 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1827. Βλ. καὶ Γ. Δ. Δημ. α. κ. ο. π. ο. ὑ. λ. ο. υ., Ἡ Διοικητικὴ Ὁργάνωσις, σελ. 210-211.

ταξὺ Βουλῆς καὶ Κυβερνήτου, ἡ Βουλὴ ἐπελαμβάνετο τῆς ἐξετάσεως αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐπομένην σύνοδον, ὑπολογιζομένων καὶ τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην σύνοδον γενομένων παραπομπῶν αὐτοῦ, ἵνα μὴ αὐταὶ ὑπερβοῦν τὰς κατὰ τὰ ἔνω ἐν συνόλῳ τρεῖς (ἄρθρον 74).

Τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων τοῦ Σώματος συνετάσσοντο παρὰ τοῦ Α' Γραμματέως καὶ ὑπογραφόμενα παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ Προέδρου κατεχωρίζοντο εἰς λεπτομερῆ βιβλία αὐτῶν (ἄρθρον 71) ¹.

5. Ὁ Κυβερνήτης ἐξ ἄλλου εἶχε δικαίωμα νὰ προτείνῃ πρὸς τὴν Βουλὴν σχέδια νόμων. Κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτῶν ἐν τῇ Βουλῇ θὰ παρίστατο ὁ ἀρμόδιος Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας, μόνος ἢ μετ' ἄλλων συναδελφῶν του (ἄρθρον 108). Ὁ Κυβερνήτης, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς Γραμματεῖς τῆς Ἐπικρατείας (= ὑπουργοὺς), δὲν εἶχε δικαίωμα εἰσόδου εἰς τὴν Βουλὴν εἰμὴ κατὰ τὴν ἑναρξιν καὶ παῦσιν τῶν συνόδων τοῦ σώματος, εἶχεν ὅμως τὸ δικαίωμα νὰ συγκαλῇ τοῦτο εἰς ἔκτακτον συνεδρίαν ἢ σύνοδον καὶ νὰ παρατείνῃ αὐτὴν «κατὰ τὰς χρεῖας τῆς ἐπικρατείας» περισσότερον τῶν τεσσάρων μηνῶν (ἄρθρα 114, 118).

Σχέδιον νόμου προβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ Κυβερνήτου εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ἐγκρινόμενον παρ' αὐτῆς ἐπεστρέφετο αὐτῷ διὰ προβουλευμάτων πρὸς ἐπικύρωσιν καὶ δημοσίευσιν. Εἰς περίπτωσιν ὅμως καθ' ἣν νομοσχέδιον τι συνεζητεῖτο ἐν τῇ Βουλῇ καὶ τρεῖς ἐπεστρέφετο ὡς ἀπαράδεκτον πρὸς τὸν Κυβερνήτην, ἐθεωρεῖτο ὀριστικῶς ἀπορριφθὲν (ἄρθρον 75).

6. Ἡ λειτουργία τῆς Βουλῆς ἤρξατο τὴν 20ὴν Ἰουνίου 1827 καὶ ἔληξεν ἀποτόμως τὴν 18ην Ἰανουαρίου 1828 μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ τελευταίου νόμου τῆς ἐπαναστατικῆς περιόδου, κάλλιον συντακτικῆς πράξεως ², ὑπ' ἀριθμὸν ΝΗ' ³. Διὰ τῆς πράξεως ταύτης ψηφισθείσης τῇ εἰσηγήσει τοῦ Ἰ. Καποδιστρίου, μόλις τότε ἀφίχθόντος, ἀπεθέσατο ἡ Βουλὴ τὸ χρέος τῆς νομοδοτικῆς ἐξουσίας τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀναλάβει, ρυθμισθείσης κατ' ἄλλον προσωρινὸν τρόπον τῆς «Διοικήσεως τῆς Ἐπικρατείας».

1. Τὸ Βιβλίον Πρακτικῶν τῆς Δ' Περιόδου φυλάσσεται ἀνέκδοτον ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ τῆς Βουλῆς (Κωδ. 234). Περιλήψεις τῶν Πρακτικῶν ἔχουν δημοσιευθῇ εἰς τὴν «Γενικὴν Ἐφημερίδα τῆς Ἑλλάδος». Τὸ Βιβλίον Προβουλευμάτων τῆς Βουλῆς, καθ' ὅσον γνωρίζω, δὲν σφίζεται. Ἰκανὸς ἀριθμὸς προβουλευμάτων πάντως ἀπύκειται εἰς τὰ Γενικὰ Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους.

2. Βλ. Ἰ. Ἀ ρ α β α ν τ ι ν ο ῦ, *Ἑλληνικὸν Συνταγματικὸν Δίκαιον*, τόμ. Β', Ἐν Ἀθῆναις 1902, σελ. 158.

3. Περὶ τῆς Βουλῆς καὶ τῶν ἄλλων ἀρχῶν τῆς Δ' Περιόδου βλ. ἐν Γ. Δ. Δ η μ α κ ο π ο ῦ λ ο υ, «Αἱ Κυβερνητικαὶ Ἀρχαὶ τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, 1827-1833», *Ὁ Ἑρασιστής*, ἔτος 4 (1966), τεύχ. 21/22, σελ. 117-154, ἐνθα καὶ συνοπτικὸν ἱστορικὸν σημεῖωμα περὶ τοῦ νομοθετικοῦ σώματος καὶ πλήρης πῖναξ τῶν μελῶν τῆς Βουλῆς.

Τὰ ἔκτοτε καὶ μέχρι τοῦ 1844 λειτουργήσαντα κατὰ διαστήματα νομοπαρασκευαστικά ὄργανα, Πανελλήνιον, Γερουσία, Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ἦσαν ἀπλᾶ συλλογικά συμβουλευτικά σώματα¹.

Ἡ νομικὴ φύσις τῆς δημοσιεύσεως τῶν νόμων

1. Τὸ νομικὸν ἀξίωμα *Lex non obligat nisi rite promulgata* δὲν εἶχεν ἰσχὺν κατὰ τὴν περίοδον τῶν δύο πρώτων Προσωρινῶν Πολιτευμάτων τῆς Ἐπαναστάσεως. Ἡ κατὰ τὴν περίοδον ἐκείνην γινομένη δημοσίευσις εἰς τὰς ἐκάστοτε Ἐφημερίδας τῆς Διοικήσεως πλείστων νομοθετημάτων καὶ ἄλλων διοικητικῶν πράξεων δι' ὧν ἐτίθεντο κανόνες δικαίου δὲν εἶχε τὴν ἔννοιαν συστατικοῦ στοιχείου αὐτῶν, ἀλλ' ἀπλῶς δηλωτικὸν χαρακτηῖρα καὶ ἐπεδίωκε νὰ καταστήσῃ γνωστὰ εἰς τοὺς πολίτας κατὰ τὸν ταχύτερον τρόπον τὰ κείμενα ἰδίᾳ τῶν νόμων². Οὕτω τόσον ἡ τυπικὴ ὅσον καὶ ἡ οὐσιαστικὴ ἰσχὺς τῶν νόμων ἤρχιζε πολὺ ἐνωρίτερον τῆς δημοσιεύσεως, ἀμέσως ἄμα τῇ κυρώσει αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος.

2. Ὑπὸ τὸ ὡς ἄνω δηλωτικὸν πνεῦμα, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν ἐπιδείξεως πολιτικῆς ἀρετῆς, πρέπει νὰ ἐρμηνευθῇ ἄφ' ἑνὸς μὲν ἡ ἐν ἀκροτελευτίῳ ἄρθρῳ ἐνίων νόμων διατυπωμένη ἐντολὴ δημοσιεύσεως τῶν, ἄφ' ἑτέρου δὲ ἡ καταχώρισις τῶν κατὰ τὸ διάστημα μεταξὺ 14ης Ἀπριλίου 1824 καὶ 2ας Ὀκτωβρίου 1825 εἰς τὴν ἐφημερίδα «Ὁ Φίλος τοῦ Νόμου. Ἐφημερίς τῆς Διοικήσεως καὶ τῆς νήσου Ὑδρας», καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν «Γενικὴν Ἐφημερίδα τῆς Ἑλλάδος». Ἡ διάταξις τοῦ διατάγματος ὑπ' ἀριθμ. 12737 τῆς 29ης Σεπτεμβρίου 1825 περὶ συστάσεως ἐπι-

1. Βλ. Αὐτόθι, σελ. 125-126, 131-132 καὶ Τ ο Ὡ Α ὕ τ ο Ὡ, «Τὰ Πρακτικά τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, 1835-1844», Ἐπιθεώρησις Δημ. Δικαίου καὶ Διοικητ. Δικαίου, τόμ. 10 (1966), σελ. 170-177, ἐνθα καὶ ἡ περὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τῆς περιόδου ἐκείνης βιβλιογραφία.

2. Περὶ τῶν κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν καὶ δὴ καὶ κατὰ τὴν περίοδον 1821-1827 κυκλοφορηθεῖσων γενικῶς ἐφημερίδων, ἐξ ὧν τινὲς ἐξεδόθησαν ὡς «Ἐφημερίδες τῆς Διοικήσεως», βλ. Γ. Δ. Δ η μ α κ ο π ο ὕ λ ο υ, Ἡ Διοικητικὴ Ὁργάνωσις, σελ. 19-23, ἐνθα καὶ ἡ σχετικὴ βιβλιογραφία. Εἰς τὰς ὡς ἄνω ἐφημερίδας πρέπει νὰ προστεθοῦν αἱ ἀπὸ τοῦ 1827 τεθεῖσαι εἰς κυκλοφορίαν, ἧτοι ἡ ξενόγλωσσος «L'Abeille Grecque» καὶ ἡ ἑλληνόγλωσσος «Ἀνεξάρτητος Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος». Πρβλ. ἐνδιαφέρουσαν πληροφορίαν παρεχομένην ἐν τῷ ἐγγράφῳ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ ὑπ' ἀριθμ. 2967/21 Ἰουλίου 1824 πρὸς τὴν ἐν Λονδίνῳ Ἐπιτροπὴν συνάψεως δανείου, καθ' ἣν ἐξεδίδετο τότε, ἐν Αἰγίνῃ, ἐφημερίς ὑπὸ τὸν τίτλον «Κοινοποιήσις», ἐν Ἰ. Ὁ ρ λ ἄ ν δ ο υ καὶ Ἀ. Λ ο υ ρ ι ὡ τ ο υ, Ἀπολογία εἰς τὴν κατ' αὐτῶν ἀπόφασιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου περὶ τῶν ἐν Λονδίνῳ διαπραγματευθέντων δύο ἑλληνικῶν δανείων κατὰ τὸ 1824 καὶ 1825, ἐκδοθεῖσαν ἐν Ναυπλίῳ τὴν 29 Ὀκτωβρίου 1834 καὶ κοινοποιηθεῖσαν τὴν 18 Ἰανουαρίου 1835, Ἐν Ἀθήναις 1839, τόμ. Α', σελ. 273-274.

σήμου ἐφημερίδας, καθ' ἣν «διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ δημοσιεύωνται τὰ πρακτικὰ τῆς Διοικήσεως καὶ νὰ κοινοποιῶνται ἐν τάχει αἱ εἰδήσεις, ὅσαι μάλιστα ἀποβλέπουν τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ, ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ συστηθῇ ἐφημερίς εἰς τὴν καθέδραν τῆς Διοικήσεως. . .», δὲν πρέπει νὰ ἐκληφθῇ ὡς καθιερωτικὴ τῆς δημοσιεύσεως ὡς συστατικοῦ στοιχείου τοῦ νόμου.

Καὶ οἱ ἀπλοὶ ὅμως πληροφορικοὶ σκοποὶ τοὺς ὁποίους ἐπεζήτηί ἡ Διοίκησις δὲν ἐπετυγχάνοντο, διότι οὔτε ἔγκαιρος, οὔτε ἀνελλιπὴς ἦτο ἡ δημοσίευσίς. Προκειμένου μάλιστα περὶ τῶν διαταγμάτων καὶ ἄλλων πράξεων ἐλάχιστα εὑρηνται δημοσιευμένα. Ἀλλὰ καὶ τῶν νόμων ἱκανὸς ἀριθμὸς δὲν ἔχει δημοσιευθῇ. Ἡ γνωστοποίησις τῶν νόμων, ἡ διακήρυξις (promulgation) ὡς ὀνομάζετο ὑπὸ τοῦ Νόμου τῆς Ἐπιδαύρου¹, πέραν τῆς εἰς τὰς ἐκάστοτε ἐπισήμους ἐφημερίδας περιλήψεως νομοθετημάτων, ἐπραγματοποιεῖτο διὰ τοιχοκόλλησεως ἀντιτύπων αὐτῶν εἰς πολυσύχναστα μέρη. Ἡ τοιαύτη τοιχοκόλλησις, καὶ τότε ὡς καὶ σήμερον, δὲν ἀπετέλει συστατικὸν στοιχεῖον διὰ τὴν τοιχοκολλουμένην πρᾶξιν.

3. Πρὸς εὐρυτέραν κυκλοφορίαν καὶ εὐχερεστέραν χρησιμοποίησιν τοῦ κειμένου ὠρισμένων νόμων ἀπεφασίσθη τῷ 1824 ἡ ἔκδοσις αὐτῶν εἰς αὐτοτελῆ φυλλάδια πλὴν τῆς γινομένης τακτικῶς διὰ μονοφύλλων προκηρύξεων. Ἐκ τῶν φυλλάδιων αὐτῶν ἐκυκλοφορήθη μόνον ἓν, τὸ περιέχον τὸ Ἀπάνθισμα τῶν Ἑγκληματικῶν². Τὸ φυλλάδιον τοῦτο ἐξεδόθη τῷ 1825 ὑπὸ τὸν τίτλον «ΚΩΔΙΞ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ. Φυλλάδιον Α'. Ἐκ τῆς ἐν Ὑδρᾷ τυπογραφίας, 1824. ΑΠΑΝΘΙΣΜΑ ΤΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΩΝ τῆς Β. Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τῶν Ἑλλήνων» (εἰς 16ον, σελ. 40). Περιείχοντο ἐν αὐτῷ ἐκτὸς τοῦ κειμένου τοῦ Ἀπανθίσματος καὶ τὰ προηγηθέντα αὐτοῦ σχετικὰ. Τὸ Ἀπάνθισμα τῶν Ἑγκληματικῶν ἐξεδόθη εἰς δευτέραν ἔκδοσιν τῷ 1829 ἐν Αἰγίνῃ ἐκ τῆς Ἐθνικῆς Τυπογραφίας εἰς αὐτοτελὲς καὶ πάλιν φυλλάδιον ὑπὸ τὸν τίτλον «ΑΠΑΝΘΙΣΜΑ ΤΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΩΝ ΤΗΣ Β' ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ κατὰ τὸν ὑπ' ἀριθ. ΛΓ' τοῦ ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ» (εἰς 8ον, σελ. 28).

1. Βλ. ἄρθρον ξβ' τοῦ Νόμου τῆς Ἐπιδαύρου.

2. Βλ. σχετικῶς Πρακτ. Βουλευτ. 20 Δεκ. 1824, ἐνθ' ἀναγράφεται ὅτι «Ἀνεγνώσθη προκηρύξις τοῦ Φίλου τοῦ Νόμου διὰ τῆς ὁποίας εἰδοποιεῖ τὴν τύπωσιν τῶν νόμων τῆς Διοικήσεως καὶ τοῦ Κώδικος τῶν ἐγκληματικῶν νόμων», Β Β, Κῶδ. 344. Βλ. ἐπίσης ἀνακοίνωσιν τῆς ἐφ. «Ὁ Φίλος τοῦ Νόμου», φ. 94 (6 Φεβρ. 1825), καθ' ἣν «Εἰδοποιεῖται τὸ κοινόν, ὅτι εἰς τὰς 20 τοῦ παρόντος μηνὸς (=Φεβρουαρίου) κλείει ἡ καταγραφή τῶν συνδρομητῶν εἰς τὸ πρῶτον φυλλάδιον τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων, τὸ ἐμπεριέχον τὸ Ἑγκληματικὸν Ἀπάνθισμα τῆς Β. Ἐθνικῆς Συνελεύσεως» μετὰ δὲ τὴν ἡμέραν ἐκείνην δὲν ἐμποροῦν νὰ γίνουν συνδρομηταὶ πλέον εἰς αὐτόν.

4. Διάφορος ὡς πρὸς τὴν δημοσίευσιν ἔννοια καθιερώθη ὑπὸ τοῦ Συντάγματος τῆς Τροιζῆνος. Διὰ τοῦ ἄρθρου 73 καθωρίσθη ρητῶς ὅτι τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφισμένον σχέδιον νόμου, παρουσιαζόμενον ὑπὸ τύπον προβουλευματος εἰς τὸν Κυβερνήτην καὶ ἐπικυρούμενον ὑπ' αὐτοῦ ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν, μόνον μετὰ προηγουμένην δημοσίευσιν καθίστατο νόμος¹.

Συνεπῶς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Συντάγματος τῆς Τροιζῆνος ἡ δημοσίευσις λαμβάνει σαφεῖ συστατικὴν ἔννοιαν. Βεβαίως δὲν προεβλέπετο ἡ δημοσίευσις διὰ τινος ὀρισμένου ὀργάνου ὡς ἡ ἀπὸ τοῦ 1833 συσταθεῖσα «Ἐφημερίς τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος». Ἀπλῶς ἀπηρτεῖτο δημοσίευσις. Αὕτη ἡδύνατο νὰ γίνῃ ἐν τινι τῶν ἐκδιδομένων ἐφημερίδων, ἰδίᾳ εἰς τὴν «Γενικὴν Ἐφημερίδα τῆς Ἑλλάδος» ἢ διὰ μόνης τῆς τοιχοκολλήσεως τοῦ κειμένου τοῦ νόμου. Σημειωτέον ὅτι ἐκ τῶν κατὰ τὴν Δ' Περίοδον ἐκδοθέντων πέντε ἐν ὅλῳ νόμων μόνον οἱ τρεῖς ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὴν «Γενικὴν Ἐφημερίδα τῆς Ἑλλάδος».

1. Πρβλ. ἄρθρον 123 τοῦ Συντάγματος τῆς Τροιζῆνος, καθ' ὃ «Ὁ Κυβερνήτης ἐπικυρώνει καὶ δημοσιεύει τοὺς νόμους κατὰ τὸ 73 ἄρθρον».

ΤΡΟΠΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ

Ὁ σκοπὸς τῆς παρούσης ἐκδόσεως καὶ ἡ κατ' ἐξοχὴν νομικὴ σημασία τῶν δημοσιευομένων κειμένων δὲν καθιστοῦν ἀπαραίτητον τὴν διπλῆν, διπλωματικὴν καὶ φιλολογικὴν, παρουσίαν αὐτῶν.

Τὰ δημοσιευόμενα κείμενα τῶν νόμων τῆς περιόδου 1822 — 1828 περιέχουν πλείστας ἀσυνταξίας καὶ ἀνορθογραφίας ὡς καὶ γλωσσικοὺς ἰδιωματισμοὺς συνήθεις κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν. Κατὰ τὴν ἔκδοσιν προέβην εἰς διόρθωσιν τῶν ὀρθογραφικῶν λαθῶν καὶ τῆς στίξεως, ἵνα τὰ κείμενα καταστοῦν νοητὰ καὶ σαφῆς ἢ βούλησις τοῦ νομοθέτου. Τὸν γραμματικὸν τύπον καὶ τὸ ὕφος τῶν κειμένων ἐσεβάσθην ἀπολύτως.

Πᾶσα προσθήκη γενομένη ὑπὸ τοῦ ἐκδότου ἐτέθη ἐντὸς < >, πᾶσα δὲ ἀφαίρεσις ἐντὸς [].

Ο ΚΩΔΙΞ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ

Α' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

1

Νόμος υπ' αριθμ. 1 τῆς 18ης Ἰανουαρίου 1822
περὶ δανείου πέντε μυλλιοννίων γροσίων¹

Ἀριθ. 1 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ Βουλευτικὸν Σῶμα ἐθεσπίσατο

Διὰ τὴν ἐπικειμένην ἀνάγκην τοῦ νὰ οἰκονομηθῶσιν αἱ μεγάλαι χρηματικαὶ
χρεῖαι τῆς Διοικήσεως·

Διὰ τὴν παροῦσαν ἔλλειψιν χρημάτων ἀπὸ τοῦ Ταμεῖον καὶ διὰ τὴν βραδύτητα
τῶν εἰσπράξεων ἐν καιρῷ ἐσωτερικοῦ πολέμου·

α'. Θέλει ληφθῇ δάνειον πέντε μυλλιοννίων γροσίων.

β'. Τὸ δάνειον αὐτὸ θέλει διαιρεθῇ εἰς πέντε κλάσεις, δηλαδή

α'	κλάσις	γρόσια	1.000.000
β'	»	»	1.125.000
γ'	»	»	1.000.000
δ'	»	»	1.000.000
ε'	»	»	875.000

γ'. Ἡ πρώτη κλάσις θέλει διαιρεθῇ εἰς χιλίας ὁμολογίας ἀνὰ χίλια γρόσια ἢ
δευτέρα εἰς χιλίας πεντακοσίας ἀνὰ ἑπτακόσια πενήντα ἢ τρίτη εἰς δύο χιλιάδας
ἀνὰ πεντακόσια ἢ τετάρτη εἰς τέσσαρας χιλιάδας ὁμολογίας ἀνὰ διακόσια πενήντα
καὶ ἢ πέμπτη εἰς ὀκτὼ χιλιάδας ἑπτακοσίας πενήντα ἀνὰ ἑκατὸν γρόσια ἑκάστη.

δ'. Ἡ ὅλη ποσότης τοῦ δανείου θέλει ἐξοφληθῇ εἰς τρία ἔτη ἀνὰ ἓν τρίτον ἐξ ἑκά-
στης κλάσεως κατ' ἔτος.

ε'. Προσδιορίζεται τόκος ὀκτὼ τὰ ἑκατὸν διὰ τὸ ρηθὲν δάνειον καὶ θέλει πληρώ-
νεται ἀπὸ τοῦ Ταμεῖον εἰς τὸ τέλος ἑκάστης ἐξαμηνίας.

ς'. Αἱ ὁμολογίαι αὐτοῦ τοῦ δανείου ὅχι μόνον εἶναι δεκταὶ εἰς τὸ Ταμεῖον ἀντὶ
μετροητῶν διὰ τὴν ἀγορὰν ἐθνικῶν κτημάτων, ἀλλὰ καὶ οἱ προσφέροντες αὐτὰς προ-
τιμῶνται ἀπὸ τοὺς προσφέροντας μετροητὰ δι' αὐτὸ τὸ τέλος.

1. Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, Ἐν Ἀθήναις 1857, τόμ. Α', σελ. 147-148
Γενικῶς περὶ τῶν νόμων οἰκονομικῆς φύσεως τῆς περιόδου 1822-1828 βλ. Παντ. Πα-
πτάρχη, Ἱστορία τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τῆς Ἑλλάδος, Ἐν Ἀθήναις 1934, σελ. 74-144.

ζ'. Αἱ αὐταὶ ὁμολογίαι πραγματεύονται καὶ εἶναι δεκταὶ εἰς τὰ συναλλάγματα.

η'. Θέλει προσδιορισθῇ κῶδιξ ἰδιαίτερος δι' αὐτὸ τὸ δάνειον, ἐν ᾧ θέλουν φυλάττονται τὰ ἀπαράλλακτα ἀντίτυπα τῶν ὁμολογιῶν κατὰ κλάσιν καὶ κατὰ τάξιν.

θ'. Αἱ ὁμολογίαι θέλουν φέρει τὰς ὑπογραφὰς τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος, τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Μινίστρον τῆς Οἰκονομίας.

ι'. Ὁ Μινίστρος τῆς Οἰκονομίας θέλει λάβει τὰ ἀναγκαῖα μέτρα διὰ τὸν ἀσφαλῆ-
στερον σχηματισμὸν τῶν ἀνωτέρω ὁμολογιῶν, τὴν διανομὴν αὐτῶν καὶ ἐν γένει
διὰ τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος θεσπίσματος, τὸ ὁποῖον θέλει ἐκδοθῇ διὰ
τύπον καὶ καταγραφῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

Ἐν Ἐπιδάφῳ τῇ 17 Ἰανουαρίου, αὐκβ'

⟨Προσ⟩υπογράφεται

Ὁ Ἀντιπρόεδρος ⟨τοῦ Βουλευτικοῦ⟩

Πετρόμπεης Μανρομιχάλης

Ἐπικυροῦται

Α. Μανροκορδάτος
Πρόεδρος ⟨τοῦ Ἐκτελεστικοῦ⟩

Ὁ Πρῶτος Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ἰω. Σκανδαλίδης

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας,
Μινίστρος τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων,
Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Μινίστρον
Θ. Νέγρης.

2

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 2 τῆς 19ης Ἰανουαρίου 1822
περὶ γενικῆς συνεισφορᾶς (ἐράνου) ¹

Ἀριθ. 2 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ Βουλευτικὸν Σῶμα ἐθεσπίσατο

Ἐπειδὴ αἱ παροῦσαι χρεῖαι τῆς Διοικήσεως εἶναι πολλαὶ καὶ μεγάλαι, καὶ μο-
λοντοῦτο ἀνάγκη εἶναι νὰ ἀπαντηθῶσιν ὅσον τὸ δυνατόν τάξιον

Ἐπειδὴ ὁ παρὼν πόλεμος εἶναι ἐθνικὸς καὶ τὸ δίκαιον εἶναι δι' ἐθνικῶν συνεισ-
φορῶν νὰ προμηθεύωνται τὰ μέγιστα τοῦ πολέμου ἔξοδα

1. Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Α', σελ. 148-149.

Ἐπειδὴ ἀδύνατον εἶναι χριστιανικὴ ψυχὴ νὰ ὑποφέρῃ τὴν ὕβριν τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν Πίστεως καὶ ἑλληνικὴ καρδιά νὰ ἀδιαφορήσῃ διὰ τὴν στερέωσιν τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν Ἑλλήνων.

α'. Θέλει γενῇ γενικῇ συνεισφορὰ ἐκ μέρους ὅλων τῶν κατοίκων τῆς Ἑλλάδος.

β'. Κατ' ὀφειλὴν ἀπαιτεῖται τὸ νὰ συνεισφέρῃ πᾶσα ψυχὴ ἑλληνικὴ ἀνὰ ἓν γρόσι τοῦλάχιστον· ὅστις δὲ προσφέρει περισσότερον ἢ τοιαύτη προσφορὰ εἶναι ἐκούσιος.

γ'. Διὰ τὴν συλλογὴν αὐτῆς τῆς προσφορᾶς ἡ Διοίκησις θέλει διορίσει ἀνὰ ἓν γνωστὸν καὶ εὐνολήπττον ὑποκείμενον εἰς ἐκάστην τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Ἑλλάδος, εἰδοποιούσα περὶ τοῦ διορισμοῦ αὐτοῦ τὰς ἐν μέρει κεντρικὰς Διοικήσεις.

δ'. Ἐκαστον τῶν διορισθησομένων ὑποκειμένων θέλει διορίσει ἐκ συμφώνου μετὰ τῶν ἐφόρων τῆς ἐπαρχίας ἀνὰ ἓν ὑποκείμενον εἰς ἕκαστον τῶν χωρίων διὰ νὰ κάμῃ τὴν ἐν μέρει συλλογὴν συμφώνως μετὰ τῶν ὑποεφόρων τοῦ χωρίου.

ε'. Τὸ εἰς ἕκαστον τῶν χωρίων διορισμένον ὑποκείμενον θέλει λαμβάνει τὰς συνεισφορὰς τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον:

δηλαδή, θέλει κρατεῖ κατάλογον ἀκριβῇ τῶν συνεισφορῶν, εἰς τὸν ὅποιον κατάλογον ἕκαστος τῶν συνεισφερόντων θέλει σημειώνει τὸ ὄνομά του, τὸν ἀριθμὸν τῶν ψυχῶν δι' ἃς συνεισφέρει καὶ τὸ ποσὸν τῆς συνεισφορᾶς.

Θέλει δίδει εἰς ἕκαστον τῶν συνεισφερόντων ἔγγραφον ἀπόδειξιν τοῦ ποσοῦ τῆς συνεισφορᾶς. Ἄν οἱ προσφέροντες δὲν ἐξεύρουν νὰ γράψωσι, θέλει γραφῇ τὸ ὄνομά των καὶ τὸ ποσὸν τῆς συνεισφορᾶς ἀπὸ ἑνα τῶν εὐνολήπττων ἱερέων τοῦ χωρίου καὶ ἐν ἑλλείψει ἱερέως ἀπὸ τὸν ὑπόεφρον.

Ἀφοῦ τελειώσῃ ἡ συνεισφορὰ τοῦ χωρίου, ὁ κατάλογος ὑπογράφεται ἀπὸ τὸν διορισμένον διὰ τὴν συλλογὴν τῆς συνεισφορᾶς εἰς τὸ χωρίον καὶ ἀπὸ τοὺς ὑποεφόρους, καὶ στέλνεται πρὸς τὸ ὑποκείμενον τὸ διορισμένον διὰ τὴν συλλογὴν τῆς γενικῆς συνεισφορᾶς τῆς ἐπαρχίας.

ζ'. Ὁ διορισμένος διὰ τὴν συλλογὴν τῆς γενικῆς συνεισφορᾶς τῆς ἐπαρχίας συνάπτει εἰς ἓν ἀπὸ τὰς ποσότητας τῶν συνεισφορῶν τῶν χωρίων καὶ τῆς χώρας καὶ στέλλει διπλοῦν κατάλογον, τὸν μὲν πρὸς τὴν κεντρικὴν Διοίκησιν, τὸν δὲ πρὸς τὸν Μινίστρον τῆς Οἰκονομίας, τὸν ὅποιον κατάλογον ὑπογράφει ὅχι μόνον ἐκεῖνος ἀλλὰ καὶ οἱ ἔφοροι τῶν ἐπαρχιῶν.

ζ'. Αἱ ἐκ διαλείμματος συναζόμεναι ποσότητες στέλλονται παρὰ τοῦ διορισμένου εἰς τὴν ἐπαρχίαν πρὸς τὸ Ταμεῖον τῆς κεντρικῆς Διοικήσεως, ἀλλὰ συγχρόνως εἰδοποιεῖται καὶ ὁ Μινίστρος τῆς Οἰκονομίας περὶ αὐτῶν τῶν ἀποστολῶν.

η'. Οἱ κατάλογοι τῶν συνεισφορῶν θέλουν τυπωθῇ καὶ γνωστοποιηθῇ εἰς τὰ χωρία πρὸς ἀποφυγὴν πάσης ἐνδεχομένης καταχρήσεως.

θ'. Ὁ Μινίστρος τῆς Οἰκονομίας θέλει ἐνεργήσῃ τὸν παρόντα νόμον.

Ἐν Ἐπιδαύρῳ τῇ 18ᾷ Ἰανουαρίου, αὐκβ'

⟨Προσ⟩υπογράφεται

Ὁ Ἀντιπρόεδρος ⟨τοῦ Βουλευτικοῦ⟩ Ὁ Πρωτὸς Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ
Πετρόμπεης Μανρομιχάλης Ἰω. Σκανδαλίδης

Ἐπικυροῦται

Ἀ. Μανροκορδάτος
Πρόεδρος ⟨τοῦ Ἐκτελεστικοῦ⟩

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας,
Μινίστρος τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων,
Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Μινιστρῶν
Θ. Νέγρης.

3

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 3 τῆς 20ῆς Ἰανουαρίου 1822
περὶ συμπληρωματικοῦ δανείου δύο μιλλιοννίων γροσίων¹

Ἀριθ. 3 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ Βουλευτικὸν Σῶμα ἐθεσπίσατο

Ἐπειδὴ τὸ δάνειον τῶν πέντε μιλλιοννίων, θεσπισθὲν διὰ τοῦ νόμου τοῦ ἐκδοθέν-
τος κατὰ τὴν 18ᾷ Ἰανουαρίου τοῦ παρόντος ἔτους, ἐνδέχεται νὰ μὴν ἐξαρκήσῃ εἰς
τὰς προκειμένας χρείας τῆς Διοικήσεως·

Ἐπειδὴ διηρημένον ὂν τὸ ρηθὲν δάνειον εἰς πολλὰς ὁμολογίας μικρᾶς ποσότη-
τος ἡμπορεῖ νὰ λάβῃ πέρασ βραδύτερον·

Ἐπειδὴ τέλος ἡ παρῶσα κατάστασις τῶν πραγμάτων ἀπαιτεῖ τὸ νὰ εὐρεθῶσι
τρόποι διάφοροι, διὰ νὰ προικισθῇ τὸ Ταμεῖον τοῦ ἔθνους μὲ ποσότητα ἱκανὴν χρη-
μάτων·

α'. Θέλει ληφθῇ δάνειον ἐτέρων δύο μιλλιοννίων γροσίων, ἐκτὸς τῶν προαπο-
φασισθέντων πέντε μιλλιοννίων.

β'. Τὸ δάνειον αὐτὸ θέλει διαιρεθῇ εἰς τέσσαρας κλάσεις, δηλαδή

πρώτη κλάσις γροσία	400.000	}	2.000.000, ἤτοι δύο μιλλιούνια.
δευτέρα » »	600.000		
τρίτη » »	500.000		
τετάρτη » »	500.000		

1. Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Α' σελ. 149-150.

γ'. Ἡ πρώτη κλάσις θέλει διαιρεθῇ εἰς τέσσαρας ὁμολογίας, ἀνὰ ἑκατὸν χιλιάδας γρόσια ἑκάστη· ἡ δευτέρα εἰς ὀκτὼ ὁμολογίας, ἀνὰ ἑβδομήκοντα πέντε χιλιάδας γρόσια· ἡ τρίτη εἰς δέκα ὁμολογίας, ἀνὰ πενήκοντα χιλιάδας· καὶ ἡ τετάρτη εἰς εἴκοσι ὁμολογίας, ἀνὰ εἴκοσι πέντε χιλιάδας γρόσια ἑκάστη.

δ'. Τὸ δάνειον αὐτὸ θέλει ἐξοφληθῇ εἰς τρία ἔτη.

ε'. Τὰ ἄρθρα ε', ζ', ζ', η', θ' τοῦ προεκδοθέντος νόμου περὶ τοῦ δανείου τῶν πέντε μιλλιονίων φυλάττονται τὰ αὐτὰ καὶ διὰ τὸ παρὸν δάνειον.

ζ'. Αἱ ὁμολογίαι τῶν τεσσάρων αὐτῶν κλάσεων διὰ μόνων μετρητῶν ἀγοράζονται.

ζ'. Ἡ Διοίκησις ὀφείλει νὰ ἀμείψῃ τοὺς ἀγοραστὰς τῶν ὁμολογιῶν τοῦ παρόντος δανείου ἐκ τοῦ ἀναλόγου διὰ τῶν συστηθησομένων παρασήμερον τιμῆς.

η'. Ὁ Μινίστρος τῆς Οἰκονομίας θέλει λάβει τὰ ἀναγκαῖα μέτρα διὰ τὸν ἀσφαλέστερον σχηματισμὸν τῶν ἀνωτέρω ὁμολογιῶν καὶ διὰ τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου, ὅστις θέλει ἐκδοθῇ διὰ τύπον καὶ καταγραφῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

Ἐν Ἐπιδαύρῳ τῇ κ' Ἰανουαρίου, αὐκβ'

Ὁ Ἀντιπρόεδρος <τοῦ Βουλευτικοῦ>

<Προσ>υπογράφεται

Πετρόμπεης Μαυρομιχάλης

Ὁ Πρῶτος Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ἰω. Σκανδαλίδης

Ἐπικυροῦται

Ἀ. Μαυροκορδάτος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας,

Πρόεδρος <τοῦ Ἐκτελεστικοῦ>

Μινίστρος τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων,

Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Μινιστρῶν

Θ. Νέγρης.

4

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 4 τῆς 23ης Φεβρουαρίου 1822
περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἀποδημίας ¹

Ἀριθ. 4 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ Βουλευτικὸν Σῶμα ἐθεσπίσατο

Ἐπειδὴ δίκαιον καὶ ἀναγκαῖον τὰ μέλη τῆς κοινωνίας νὰ μὴν ἀπομακρύνωνται ὅταν ἐντὸς αὐτῆς εἶναι χρήσιμα·

1. Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Α', σελ. 150-151.

Ἐπειδὴ οὐδέποτε κοινωνία χρήζει ἀπάντων τῶν μελῶν αὐτῆς τόσον ὅσον τὴν ἰδίαν αὐτῆς ὅταν κινδυνεύῃ νὰ ζημιωθῇ ὑπαρξιν·

Καὶ ἐπειδὴ εἰς τοιαύτην κινδυνώδη κατάστασιν ὑποτίθεται ἡ Ἑλλάς, ἐφ' ὅσον χρόνον δὲν θεμελιώσει τὴν ἰδίαν ἀνεξαρτησίαν, τὴν ὁποίαν ἀμεταθέτως ἀπεφάσισε νὰ ἀγοράσῃ μὲ τὴν τιμὴν τοῦ ἰδίου αἵματος·

α'. Κἀνένας Ἑλλήν δὲν δύναται νὰ ἀναχωρήσῃ ἐκτὸς τῆς ἐλληνικῆς ἐπικρατείας ἄνευ τακτικοῦ ἐγγράφου ἀδείας τῆς Διοικήσεως ἐπ' οὐδεμίᾳ προφάσει καὶ ἐπ' οὐδεμίᾳ περιστάσει.

β'. Ὁ παραβάτης τοῦ νόμου τούτου «ἄτιμος ἔστω», ἥτοι νὰ ἀπογοιμνώνεται ἰσοβίως ὅλων τῶν ἱερῶν δικαιωμάτων τοῦ πολίτου Ἑλλήνος.

γ'. Ὅσοι πρὸ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ νόμου ἔφθασαν νὰ ἀναχωρήσωσι δὲν ὑπόκεινται εἰς τὴν ἀυστηρότητα τούτου, εἰμὴ τέσσαρας μῆνας ἀφ' οὗ ἐπισήμως προσκληθέντες ἀπὸ τὴν Διοίκησιν δὲν ἐπιστρέψωσιν οἴκαδε.

δ'. Αἱ κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν δυνάμεις τῆς Διοικήσεως διορίζονται νὰ προσέχωσιν εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ νόμου τούτου καὶ νὰ φροντίζωσι, συλλαμβανόμενοι οἱ φυγάδες νὰ παραδίδωνται εἰς χεῖρας τῆς Διοικήσεως, διὰ νὰ φεύγωσι δίκην ἐσχάτης προδοσίας.

Ἐν Κορίνθῳ καγ' Φεβρουαρίου ,αωκβ'

Ὁ Ἀντιπρόεδρος <τοῦ Βουλευτικοῦ>

Σωτήριος Χαλαλάμπης

Ἐπικυροῦται

<Προσ>επογράφεται

Ὁ Πρῶτος Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ἰω. Σκανδαλίδης

Ἀ. Μανροκορδάτος

Πρόεδρος <τοῦ Ἐκτελεστικοῦ>

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας,

Μινίστρος τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων,

Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Μινιστρῶν

Θ. Νέγρης.

5

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 5 τῆς 4ης Μαρτίου 1822
περὶ κηρύξεως ὡς βιαίου (ἀναγκαστικοῦ) τοῦ δανείου
τῶν πέντε μιλλιουνίων γροσίων¹

Ἀριθ. 5 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ Βουλευτικὸν Σῶμα ἐθεσπίσατο

1. Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Α', σελ. 151-152.

Ἐπειδὴ τὸ ἔθνος ἀγωνιζόμενον ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας του εὐρίσκεται εἰς δεινὰς περιστάσεις πολέμου·

Ἐπειδὴ τὸ ἀναγκαιότερον πάντων εἰς τὸν πόλεμον εἶναι τὰ χρήματα καὶ ἄνεν τούτων ὁ κίνδυνος ἄφρευτος·

Ἐπειδὴ συλλογὴ χρημάτων ἐκ τοῦ προχείρου δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνη ἀλλὰ χόθεν εἰμὴ ἀπὸ τούς ἔχοντας·

Θεσπίζεται

α'. Τὸ προθεσπιθὲν δάνειον τῶν πέντε μυλλιουνίων διὰ τοῦ προεκδοθέντος νόμου κατὰ τὴν η' Ἰανουαρίου 1822 διακηρύττεται βίαιον.

β'. Τὸ δάνειον τοῦτο θέλει ληφθῇ ἀπὸ τὰς ἐξῆς κλάσεις· τοῦ ἱεροῦ κλήρου, τῶν ιδιοκτητῶν, τῶν ἐμπόρων, τῶν τεχνιτῶν καὶ ἐν γένει τῶν εὐπόρων καὶ ἐγκαταστάτων.

γ'. Ἐκαστος τούτων καθυποβάλλεται εἰς δάνειον ἀνάλογον μὲ τὴν περιουσίαν του.

δ'. Ὅσοι τῶν δανειστῶν, μὴ ἔχοντες μετρητὰ ἀνὰ χεῖρας, προσφέρουσιν ὁμολογίας χρεωστικὰς μερικῶν ἀνθρώπων, ὁ Μινίστρος τῆς Οἰκονομίας δέχεται μὲν αὐτάς, ὅταν κρίνῃ εὐκολὸν τὴν ἐξαργύρωσίν των, δίδων σημεῖον τῆς περιλαβῆς· τὰς δὲ ἀναλόγους ἐθνικὰς ὁμολογίας τότε μόνον ἐγχειρίζει, ὅτε γενῇ ἡ ἐξαργύρωσις τῶν μερικῶν ὁμολογιῶν.

ε'. Ὅσοι εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν δείξουνσι ζῆλον καὶ προθυμίαν, δανείζοντες οἰκειοθελῶς ποσότητας ἱκανάς, οἱ τοιοῦτοι ὡς καλοὶ καὶ ἀληθεῖς πατριῶται θέλουν ἀπολαύσει ἐγκαίρως καὶ τιμὰς καὶ ἀναλόγους ἀμοιβὰς ἀπὸ τὴν Διοίκησιν.

ς'. Ὅσοι ἐγκατάστατοι ὄντες καὶ δυνάμενοι ἢ διὰ μετρητῶν ἢ διὰ ὁμολογιῶν, κατὰ τὸ § δ' τοῦ παρόντος νόμου, νὰ δανείσωσι τὴν πατρίδα, φανῶσινὰ διάφοροι καὶ ὑποκριθῶσιν ἀνέχειαν, οἱ τοιοῦτοι, φωραθέντες μετέπειτα, οὐ μόνον θέλουν κηρυχθῇ ἀνάξιοι τῆς πατρίδος καὶ παντὸς ὑποουργήματος καὶ τιμῆς ἀπόκλειστοι, ἀλλὰ θέλουν ἀποκλεισθῇ καὶ τῆς ἀγορᾶς ἐθνικῶν κτημάτων ἀμέσως τε καὶ ἐμμέσως.

ζ'. Ὁ Μινίστρος τῆς Οἰκονομίας θέλει ἐκδώσει καὶ ἐνεργήσῃ τὸν παρόντα νόμον.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ δ' Μαρτίου ,αωκβ'

Ὁ Ἀντιπρόεδρος <τοῦ Βουλευτικοῦ>

Σωτήριος Χαλαλάμπης

Ἐπικυροῦται

Ἀ. Μανροκορδάτος

Πρόεδρος <τοῦ Ἐκτελεστικοῦ>

<Προ>υπογράφεται

Ὁ Πρωτὸς Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ἰω. Σκανδαλίδης

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας,

Μινίστρος τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων,

Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Μινιστρῶν

Θ. Νέγρης.

Νόμος υπ' αριθμ. 6 τῆς 5ης Μαρτίου 1822
περὶ συστάσεως ἀναμνηστικοῦ μεταλλίου διὰ τὰ
μέλη τῆς ἐν Ἐπιδαύρῳ Ἐθνικῆς Συνελεύσεως¹

Ἀριθ. 6 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ Βουλευτικὸν Σῶμα ἐθεσπίσατο

Ἐπειδὴ ἡ ἐν Ἐπιδαύρῳ Ἐθνικὴ Συνέλευσις, ὀργανίσασα τὴν πρόσκαιρον τῆς Ἑλλάδος Διοίκησιν, χρεὸς ἱερὸν τῆς πατρίδος εἰργάσατο, δίκαιον (εἶναι) νὰ φέρωσι τὰ συγκροτήσαντα αὐτὴν μέλη σημεῖον τι τῆς τοιαύτης αὐτῶν κοινωφελοῦς ἐργασίας.

α'. Νὰ σφυροκοπηθῶσιν ἅπαξ μόνον ἀργυρὰ νομίσματα, ἅπαντα ἰσοβαρῆ, ἰσομεγέθη καὶ ἰσότιμα, ἐξ ἀργύρου καθαροῦ, ὧν ἡ διάμετρος νὰ εἶναι ἡμίσεος δακτύλου καὶ τὸ πάχος γραμμῆς γεωμετρικῆς, φέροντα ἐτέρωθεν μὲν τὸ σύμβολον τῆς Ἐπιδαύρου, γύρωθεν τοῦ ὁποῖου «Ἡ Ἑλλὰς ἐγγνωμονοῦσα», ἐτέρωθεν δὲ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἐθνικὴ Συνέλευσις .αωκβ'».

β'. Τὰ νομίσματα ταῦτα νὰ δένωνται μὲ δέμα πράσινον.

γ'. Εἰς τὸν ἀριστερὸν μαστὸν νὰ κρέμανται.

δ'. Τόσα μόνον νὰ σφυροκοπηθῶσιν, ὅσα τὰ ὑπογράψαντα τὸν Ὀργανικὸν Νόμον μέλη τῆς Συνελεύσεως, καὶ μετὰ τὴν σφυροκοπίαν αὐτῶν νὰ συντριβῇ ἡ μήτρα.

ε'. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ φέροντος τὸ νόμισμα τοῦτο ὁ κληρονόμος δὲν ἔχει ποτὲ ἄδειαν, οὔτε δύναται ποτὲ νὰ τὴν λάβῃ, τοῦ νὰ στολισθῇ αὐτό.

ς'. Ὅστις φωραθῇ εἴτε στολιζόμενος τοιοῦτον νόμισμα, εἴτε σφυροκοπήσας τοιοῦτον νόμισμα ἀκολούθως, κατηγορεῖται ἐνώπιον τῶν νόμων, καὶ ὁ μὲν πρῶτος ὡς κλέπτης δικαιωμάτων τῆς Διοικήσεως, ὁ δὲ δεύτερος ὡς κιβδηλοποιὸς τιμωροῦνται μὲ ὅλην τὴν ἀστυχρότητα τῶν νόμων.

ζ'. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ διὰ τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἐπικρα-

1. Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Α', σελ. 152. Ὁ ἀνωτέρω νόμος συνεπληρώθη διὰ τοῦ Παραρτήματος Νόμου τῆς 11ης Μαρτίου 1822. Τὰ διπλώματα ἀπονομῆς τοῦ μεταλλίου τούτου ἐπεδόθησαν εἰς τοὺς τιμηθέντας πληρεξουσίους εὐθὺς ἀμέσως κατὰ Μάρτιον 1822. Βλ. τὸ πρὸς τὸν Ἰωάν. Σκανδαλίδην δίπλωμα εἰς τὴν συλλογὴν μονοφύλλων τοῦ Μουσείου Μπενάκη. Αὐτὸ τοῦτο τὸ μετάλλιον κατεσκευάσθη μόνον μετὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ βασιλικοῦ διατάγματος τῆς 18ης /30ης Σεπτεμβρίου 1835, ὅτε καὶ ἀπενεμήθη εἰς τοὺς ἐπιζώντας πληρεξουσίους ἢ ἐπεδόθη μετὰ νέου διπλώματος εἰς τὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἐξ αὐτῶν ἀποθανόντων.

τείας νὰ διανείμῃ ἅπαξ εἰς ἕκαστον τῶν μελῶν τὸ νόμισμα μὲ τὸ δέμα καὶ μὲ τὸ ἐπι-
κυρωτικὸν ψήφισμα.

ἡ'. Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας, ὁ Μινίστρος τῶν Ἑσωτερικῶν καὶ
τῆς Οἰκονομίας νὰ συνεργήσωσι τὸ ἐπιβάλλον εἰς τὴν ταχεῖαν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόν-
τος νόμου.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ ε' Μαρτίου ,αωκβ'

Ὁ Ἀντιπρόεδρος (τοῦ Βουλευτικοῦ)

Σωτήριος Χαλαλάμπης

Ἐπικυροῦται

(Προσ)υπογράφεται

Ὁ Πρῶτος Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ἰω. Σκανδαλίδης

Ἀ. Μανροκορδάτος
Πρόεδρος (τοῦ Ἐκτελεστικοῦ)

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας,
Μινίστρος τῶν Ἑξωτερικῶν Ὑποθέσεων,
Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Μινιστρῶν
Θ. Νέγρης.

7

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 7 τῆς 9ης Μαρτίου 1822
περὶ δανείου ἐνὸς μιλλιουνίου ἰσπανικῶν κολωνάτων
ταλλήρων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ¹

Ἀριθ. 7 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ Βουλευτικὸν Σῶμα ἐθεσπίσατο

Ἐπειδὴ ἡ Διοίκησις ἔχει μεγίστην ἀνάγκην χρηματικῶν μέσων·

Ἐπειδὴ ἀπὸ τὸ ἔθνος ὀλιγώτερα ἐκ τοῦ προχείρου ἐλπίζονται ἀφ' ὅσα εἶναι
ἄφρεντα·

α'. Νὰ ληφθῶσιν 1.000.000, ἥτοι ἓν μιλλιόνιον, τάλλαρα κολωνάτα Ἰσπανίας
ἐξωθεν τῆς ἐπικρατείας, δάνεια.

β'. Ἐπὶ τόκῳ συμφερωτέρῳ.

γ'. Πληρωτέα μετὰ τρεῖς ὀλοκλήρους ἐνιαυτούς.

1. Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Α', σελ. 153.

δ'. Εἰ δὲ χρειὰ καὶ ὑποθήκης, τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα θέλει προσδιορίσει ἐκ τῶν ἐθνικῶν κτημάτων διπλὴν τοῦ δανείου τὴν ποσότητα.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ θ' Μαρτίου ,αωκβ'

Ὁ Ἀντιπρόεδρος <τοῦ Βουλευτικοῦ>

Σωτήριος Χαλαλάμπης

Ἐπικυροῦται

Ἀ. Μανροκορδάτος

<Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ>

Προσυπογράφεται

Ὁ Πρῶτος Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ἰω. Σκανδαλίδης

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας,
Μινίστρος τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων,
Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Μινίστρων
Θ. Νέγρης.

8

Παράρτημα νόμον τῆς 11ης Μαρτίου 1822
περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου ὑπ' ἀριθμ. 6¹

[Ἀριθ. 7 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων]

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Παράρτημα εἰς τὸν νόμον ἀριθ. 6

Ἐπειδὴ ὁ κύριος Βικέντιος Γαλίνας συνετέλεσεν εἰς τὴν διάταξιν τοῦ Ὁργανικοῦ Νόμου, καίτοι μὴ συγκαταριθμηθεὶς εἰς τὰ μέλη τῆς Νομοδοτικῆς Συνελεύσεως ὡς ἀπολιτογράφητος·

Ἐπειδὴ ἄξιον Ἑλλήνων νὰ διαγνωρίζωσιν ἀνδρῶν ἀρετὴν·

θ'. Ὁ εἰρημένος κύριος Βικέντιος Γαλίνας, θεωρούμενος μέλος τῆς εὐτυχοῦς ταύτης Συνελεύσεως, νὰ λάβῃ τὸ αὐτὸ βραβεῖον καὶ νὰ στολίζεται αὐτὸ ἐπίσης μὲ τὰ λοιπὰ μέλη.

ι'. Εἰς τὸ ἐξῆς ἄλλος ἄνθρωπος οὐδέποτε καὶ ἐπ' οὐδενὶ δικαίῳ νὰ ἀπαιτήσῃ τὸ βραβεῖον τοῦτο καὶ οὐδὲ νὰ προβληθῇ ποτὲ περὶ τούτου ἀπὸ τὴν Διοίκησιν.

1. Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Α', σελ. 153. Τὸ Παράρτημα τοῦτο ἔλαβε κατὰ διπλασιασμόν, ἐκ λάθους, τὸν ἀριθμὸν τοῦ ἀμέσως πρὸ αὐτοῦ ἐκδοθέντος νόμου.

ια'. Οἱ β', γ', ε' καὶ λοιποὶ τὴν αὐτὴν ἰσχὺν ἔχουσι καὶ ὡς πρὸς τὸ παρὸν παρόρημα, τὸ ὁποῖον ὑποτίθεται κατὰ λέξιν ἐμπεριεχόμενον τῷ νόμῳ.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ ια' Μαρτίου ,αωκβ'

Ὁ Ἀντιπρόεδρος <τοῦ Βουλευτικοῦ>

Σωτήριος Χαραλάμης

Ἐπικυροῦται

Ἀ. Μαυροκορδάτος

Πρόεδρος <τοῦ Ἐκτελεστικοῦ>

Προσπογράφεται

Ὁ Πρῶτος Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ἰω. Σκανδαλίδης

Ὁ Μινίστρος Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπι-
κρατείας καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων

Θ. Νέγρης.

9

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 8 τῆς 1ης Ἀπριλίου 1822

περὶ ὀργανώσεως τοῦ στρατοῦ¹

Ἀριθ. 8 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ Βουλευτικὸν Σῶμα ἐθεσπίσατο

Ἐπειδὴ ἡ τάξις ἀπανταχοῦ χρήσιμος καὶ

Ἐπειδὴ τὸ στρατιωτικὸν μάλιστα μετὰ τὴν τάξιν καὶ ὠφελιμώτερον καὶ ἀναγκαιώτατον

Ἡ Διοίκησις, γνωρίζουσα ταῦτα καλῶς, ἀποδέχεται τὴν σύστασιν τακτικοῦ στρατοῦ εἰς τὴν ἐπικρατείαν τῆς καὶ θεσπίζει τὰ ἀκόλουθα.

ΤΙΤΛΟΣ Α'

Τ μ η μ α Α'

α'. Ὁ Στρατὸς θέλει συνίσταται ἀπὸ τοὺς ἀκολούθους ὀπλισμούς, ἧτοι
ἀπὸ πεζικὸν βαρὺ.

ἀπὸ πεζικὸν ἐλαφρόν.

ἀπὸ πυροβολικὸν πολιορκίας, ἧτοι φρουρίου.

1. Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Α', σελ. 154-156. Ὁ ἀνωτέρω νόμος συνεπληρώθη διὰ τοῦ Παρρατήματος Νόμου τῆς 13ης Ἰουλίου 1824. Οἱ φερόμενοι ὡς συνημμένοι πίνακες δὲν ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὰ Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας.

ἀπὸ πυροβολικὸν πεδιάδος.

ἀπὸ ἱππικὸν βαρύ.

ἀπὸ ἱππικὸν ἐλαφρόν.

ἀπὸ ἓν σῶμα μηχανοποιῶν.

β'. "Εκαστος τῶν ἀνωτέρω εἰρημένων ὀπλισμῶν θέλει διαιρεθῇ εἰς συντάγματα, τῶν ὁποίων ὁ σχηματισμὸς θέλει διαταχθῇ ὡς ἑξῆς, οἷον

τοῦ μὲν πεζικοῦ ὡς εἰς πίνακα ὑπὸ ἀριθ. 1

τοῦ δὲ πυροβολικοῦ » 2

τοῦ δὲ ἱππικοῦ..... » 3

καὶ τοῦ τῶν μηχανοποιῶν » 4

γ'. Οἱ εἰρημένοι πίνακες ὁμοῦ μὲ τὸν παρόντα νόμον θέλουσιν εἶναι ὡς βάσις τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν συνταγμάτων, καὶ δὲν θέλουσι μεταβληθῇ πρὶν ἐκδόσεως ἐτέρου νόμου.

δ' Τὰ συντάγματα ἐκάστου ὀπλισμοῦ θέλουσιν ἀριθμηθῇ ἀλληλοδιαδόχως καὶ ὁ ἀριθμὸς θέλει ἀρχίσει ἀπὸ τοῦ σύνταγμα τὸ ὁποῖον κατὰ πρῶτον εἰς ἕκαστον τῶν ὀπλισμῶν θέλει σχηματισθῇ.

ε'. "Ολοὶ οἱ "Ελληνες οἵτινες, [ἦτοι] θεληματικῶς ἢ διωρισμένοι ὑπὸ τοῦ νόμου, ἐμβαίνουνσιν εἰς δούλευσιν στρατιωτικὴν, θέλουσι διανεμόνται μισθὰς εἰς τὰ διάφορα σώματα, χωρὶς ποτὲ νὰ εἶναι συγκεχωρημένον νὰ σχηματισθῇ σῶμα ξεχωριστὸν καὶ συνιστάμενον ἀπὸ κατοίκους ἐνὸς μόνου καὶ τοῦ αὐτοῦ μέρους τῆς Ἑλλάδος.

ς'. "Οσοὶ ἐμβαίνουνσιν ἐκουσίως εἰς τὴν δούλευσιν ὁποιοῦνδήποτε σώματος τοῦ στρατοῦ ὑποχρεοῦνται νὰ δουλεύωσι τρεῖς χρόνους ὀλοκληρήρους, μετὰ τὴν παρέλυσιν τῶν ὁποίων δύνανται νὰ λάβωσι τὴν ἄφεσίν των, ἢ ἂν θέλωσιν ἐμβαίνουνσιν ἐκ νέου εἰς τὴν δούλευσιν.

ζ'. "Ο περὶ νεοσυλλογῆς νόμος θέλει προσδιορίσει τὸν καιρὸν τῆς δουλεύσεως τῶν νεοσυλλέκτων.

η'. "Οσοὶ προβιβασμοί, τιμαὶ καὶ ἀνταμοιβαὶ μέλλουσι νὰ διανεμῶνται εἰς τὸν στρατὸν, θέλουσιν εἶναι βραβεῖον τῆς ἰδίας τοῦ ἀνδρὸς ἀρετῆς καὶ ὄχι τῆς οἰκογενείας του.

θ'. Οἱ προβιβασμοὶ καὶ ἀνταμοιβαὶ θέλουσι δίδονται παρὰ τῆς Διοικήσεως διὰ προβλήματος τοῦ Μινίστρον τοῦ Πολέμου καὶ κατὰ τὸ ρη' ἀρθρον τοῦ Ὁργανικοῦ Νόμου.

ί'. Ἐν ὅσῳ δὲν κατασταθῇ ὑπὸ τῆς Διοικήσεως στρατιωτικὸς κώδιξ, ὁ τῆς Γαλλίας θέλει ἰσχύει εἰς τὸν ἑλληνικὸν στρατὸν προσωρινῶς, ἐκτὸς τοῦ παρόντος

νόμου καὶ τῶν προσθαφαιρέσεων τὰς ὁποίας θέλει κρίνει ἀναγκαίᾳς ὁ Μινίστρος τοῦ Πολέμου μὲ τὴν συναίνεσιν τῆς Διοικήσεως.

ια'. Εἶναι ὁμοίως δεκταί, ἕως νέας διαταγῆς, ὅλαι αἱ στρατιωτικαὶ διατάξεις τῆς Γαλλίας, ἐξαιρουμένων τῶν μεταβολῶν αἱ ὁποῖαι ἤθελον εἰσαχθῇ ὑπὸ τοῦ Μινίστρον τοῦ Πολέμου συνανέσει τῆς Διοικήσεως.

ιβ'. Ἡ ἀρχαιότης τῶν ἀξιωματικῶν ἐκάστου ὀπλισμοῦ θεωρεῖται ἀπὸ τὸν καιρὸν καθ' ὃν δίδεται πρὸς αὐτοὺς τὸ ἀνῆκον δίπλωμα.

Τ μ ἦ μ α Β'

ιγ'. Ὁ μηνιαῖος μισθὸς τοῦ πεζικοῦ θέλει εἶναι κατὰ τὸν πίνακα ὑπὸ ἀριθ. 5

ιδ'. Ὁ τοῦ πυροβολικοῦ ὑπὸ ἀριθ. 6

ιε'. Ὁ τοῦ ἵππικοῦ » 7

ισ'. Ὁ τῶν μηχανοποιῶν » 8

ιζ'. Ὁ μισθὸς τῶν πελεκοφόρων θέλει εἶναι ὁ αὐτὸς μὲ ἐκεῖνον τῶν πυροβολιστῶν, ἐκτὸς ὅτι οἱ πελεκοφόροι τῆς μὲν πρώτης κλάσεως θέλουνσι λαμβάνει κατὰ μῆνα γρόσια δεκαοκτώ, τῆς δὲ δευτέρας κλάσεως γρόσια δεκαεπτὰ.

ιη'. Ὁ στρατὸς θέλει λαμβάνει τὸν μισθὸν του κατὰ δεκάδα ἡμερῶν, καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν αὐτῶν, κατὰ τοὺς παρρησιαζομένους πίνακας ἀπὸ τὰ οἰκονομικὰ συμβούλια ἐκάστου σώματος.

ιθ'. Ἐκτὸς τῶν μισθῶν, ὁ στρατὸς ἐν καιρῷ πολέμου θέλει λαμβάνει τὰς τροφὰς διὰ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ ζῶα.

Τὸ σιτηρέσιον δὲ ἐκάστου ἀνθρώπου ὁποιοῦνδήποτε ὀπλισμοῦ συνίσταται ὡς ἑξῆς:

Ψωμὶ δράμια τριακόσια δρ. 300

Κρέας βοδινὸν (δράμια) ἑκατὸν » 100

Ρύζι (δράμια) εἰκοσιπέντε » 25

Κρασί (δράμια) πενήντα » 50

Ξύλα δὲ ἀπὸ α' Ὀκτωβρίου ἕως α' Ἀπριλίου ἀνὰ

τέσσαρας δεκάδ. 4

καὶ ἀπὸ α' Ἀπριλίου ἕως α' Ὀκτωβρίου » 2

Διὰ τροφὰς ἐκάστου ζώου, ἄχρουν ἢ ξηρόχορτον πέντε » 5

Κριθάρι μίαν καὶ ἡμίσειαν » 1 1/2

Καθ' ἐκάστην

κ'. Ἐν καιρῷ εἰρήνης θέλει λαμβάνει μόνον ψωμὶ καὶ ξύλα καὶ τὰς τροφὰς τῶν ζώων.

κα'. Ἡ διανομή τῶν σιτηρεσίων καὶ τροφῶν διὰ τὰ ζῶα, τόσον ἐν καιρῷ πολέμου ὅσον καὶ ἐν καιρῷ εἰρήνης, θέλει γίνεται κατὰ τὸν πίνακα ὑπὸ ἀριθ. 9.

κβ'. Ἐκτὸς τῶν εἰς τὰ ἀνωτέρω ἄρθρα μισθῶν καὶ ζωοτροφῶν, ὁ στρατὸς θέλει ἔχει ὅλα τὰ ἐνδύματά του ἀπὸ τὴν Διοίκησιν.

κγ'. Διὰ ἐνδυμασίαν τοῦ στρατοῦ ἡ Διοίκησις ἐδέχθη τὰ ἐνδύματα τῶν εὐρωπαϊκῶν στρατευμάτων· ὁ δὲ Μινίστρος τοῦ Πολέμου εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν σωμάτων θέλει παραστήσει εἰς τὴν Διοίκησιν τὴν εἰκόνα τοῦ εἶδους, διὰ νὰ βεβαιωθῇ ἡ ἀποδοχὴ αὐτῶν.

κδ'. Ἐν καιρῷ πολέμου ὅλοι οἱ στρατιῶται ἐκάστον ὅπλισμοῦ θέλουν ἀφήσει εἰς τὴν συνεισφορὰν ἀπὸ τὸν μισθὸν των κατὰ μῆνα ἓν γρόσι περισσότερον τοῦ διωρισμένου διὰ πλυστικά, ὑποδήματα καὶ ἔσω ἐνδυμασίαν.

κε'. Τὰ ἔξοδα διὰ τὸν ἔσω ἱματισμὸν καὶ ὑποδήματα τῶν στρατιωτῶν μετὰ τὴν πρώτην δόσιν αὐτῶν θέλουν εἶναι εἰς βάρος τῆς διὰ τὰ τοιαῦτα διορισθείσης στρατιωτικῆς συνεισφορᾶς.

κς'. Ἡ διάρκεια τῶν ἐνδυμάτων καὶ ὅπλων θέλει διορισθῇ ἀπὸ ἐπίτηδες νόμον.

κζ'. Ὅλοι οἱ ἀξιωματικοὶ κατὰ πρώτην εἰς σώματα καταρτίμηνσιν των θέλουνσι λάβει παρὰ τῆς Διοικήσεως μίαν ἐνδυμασίαν ὁλόκληρον ἢ εἰς ἀμοιβὴν αὐτῆς τὴν ἀνάλογον ποσότητα χρημάτων, διορισθεῖσαν κατ' ἐπιταγὴν τῆς Διοικήσεως.

κη'. Τὰ οἰκήματα τῶν ἀξιωματικῶν θέλουν εἶναι πάντοτε εἰς βάρος τῆς Διοικήσεως.

Τ μ ἦ μ α Γ'

κθ'. Ὁ Μινίστρος τοῦ Πολέμου δύναται εἰς σχηματισμὸν νέων συνταγμάτων νὰ μετακομίσῃ ἀξιωματικὸν καὶ στρατιώτην ἀπὸ τὰ πρῶτα, οὓς ἤθελεν ἐγκρίνει, καὶ νὰ καταστήσῃ σχέδιον νέου συντάγματος.

λ'. Ὁ Μινίστρος τοῦ Πολέμου δὲν δύναται νὰ ἐκτελέσῃ ὁργανισμὸν οὐδενὸς συντάγματος χωρὶς πρῶτον νὰ λάβῃ τὴν ἄδειαν ἀπὸ τὴν Διοίκησιν.

λα'. Θέλει διορισθῇ ἐπιτηρητῆς εἰς ἕκαστον τῶν ὀπλισμῶν.

λβ'. Θέλουνσι διορισθῇ φροντισταὶ πολεμικοὶ διὰ τὰς τροφὰς τοῦ στρατοῦ, οἵτινες θέλουνσι ὑπόκεινται εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ Μινίστρον τοῦ Πολέμου.

λγ'. Θέλουνσι διορισθῇ ὁμοίως καὶ ἄλλοι φροντισταὶ πολεμικοὶ διὰ τὰ πολεμικὰ ἐφόδια, οἱ ὅποιοι ὁμοίως θέλουνσι ὑπόκεινται εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ Μινίστρον τοῦ Πολέμου.

Δ ι α τ α γ ῇ γ ε ν ι κ ῇ

λδ'. Εἰς τὸν στρατὸν θέλουν εἶναι δεκτοὶ οἱ ξένοι ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται, ἃν ἔχῃ χρειάν ἡ Διοίκησις.

λε'. Ἡ ἀρχαιότης τῶν ξένων ἀξιωματικῶν, δεχθέντων εἰς τὴν δούλευσιν, θέλει θεωρεῖται ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐφθασαν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καλῶς ὅμως ἀποδεδειγμένην.

λς'. Ἐκ τῶν ξένων ἀξιωματικῶν, ὅσοι συγχρόνως ἦλθον καὶ ἔχουσι τὸν αὐτὸν βαθμὸν, θέλουσι προτιμηθῇ ἐκεῖνοι ὅσων τὰ διπλώματα εἶναι ἀρχαιότερα.

λζ'. Ὅσοι δὲ εἰς τὸ ἐξῆς ἔλθωσι, θέλουσιν ὑποδεχθῇ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον.

λη'. Διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς ξένους, οἵτινες θέλουσιν ἔλθει ἐπομένως χωρὶς νὰ ἔχωσι διπλώματα ἀλλὰ μὲ ἀποδεικτικὰ ἐκδουλεύσεων καὶ ἄλλα ἐπιβεβαιωτικὰ τακτικά γράμματα, μένει εἰς τὴν θέλησιν τῆς Διοικήσεως νὰ τοὺς δεχθῇ εἰς τὸν ἀνάλογον αὐτῶν βαθμὸν ἢ ὅχι.

λθ'. Τὰ διπλώματα θέλουσι προτιμῶνται ἀπὸ τὰ ἀποδεικτικὰ ἐκδουλεύσεων καὶ ἀπὸ τὰ ἐπιβεβαιωτικὰ τακτικά γράμματα.

μ'. Ὁ Μινίστρος τοῦ Πολέμου θέλει κρίνει ἂν εἶναι δεκτὰ τὰ ἐπιβεβαιωτικὰ τὰ ὅποια ἀναφέρονται εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ α' Ἀπριλίου 1822

Ὁ Ἀντιπρόεδρος <τοῦ Βουλευτικοῦ>

Προσπεποράφεται

Σωτήριος Χαραλάμπης

Ὁ Πρῶτος Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ἐπικυροῦται

Ἀ. Μανροκορδάτος

Ὁ Μινίστρος Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπι-

Πρόεδρος <τοῦ Ἐκτελεστικοῦ>

κρατείας καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων

Θ. Νέγγης.

10

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 9 τῆς 5ης Ἀπριλίου 1822
περὶ συλλογῆς τῶν πολυτίμων ἱερῶν σκευῶν
τῶν ναῶν καὶ μονῶν πρὸς νομισματοκοπίαν¹

Ἀριθ. 9 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ Βουλευτικὸν Σῶμα ἐθεσπίσατο

Ἐπειδὴ ὁ νέος στόλος ἐχθρικός ἐκπλεύσας ἀπὸ τὸν Ἑλλήσπονδον διευθύνεται καθ' ἡμῶν

1. Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Α', σελ. 157-158. Περὶ τῆς νομισματοκοπίας κατὰ τὴν περίοδον ἐκείνην βλ. Γ. Δ. Δημητρίου, Προσπάθειαι Νομισματοκοπίας κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν, Ἐν Ἀθήναις 1963.

Ἐπειδὴ ὁ ἄσπονδος ἡμῶν ἐχθρὸς, καίτοι πολλάκις νικηθεὶς ἀπὸ τὰ ὄπλα μας, ἐπιμένει μεταχειριζόμενος ὅλα τὰ δυνατὰ μέσα διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τοὺς ἐκδικητικούς αὐτοῦ σκοποὺς ἐναντίον τῆς πατρίδος καὶ τῆς ἱερᾶς ἡμῶν θρησκείας.

Ἐπειδὴ, ἐφ' ὅσον φαίνεται μεγαλειτέρα ἡ ἐπιμονὴ τοῦ ἐχθροῦ πρὸς κατόρθωσιν τῶν ἀδίκων καὶ ἀνοσίων σκοπῶν του, ἐπὶ τοσοῦτον ὀφείλομεν καὶ ἡμεῖς, θαρροῦντες εἰς τὴν θεῖαν ἀντίληψιν, εἰς τὸ δίκαιον τοῦ ἐπιχειρήματος καὶ εἰς τὰς προητέρας μας τέχας, νὰ διπλασιάσωμεν τὴν προθυμίαν μας καὶ νὰ δείξωμεν εἰς τὸν ἐχθρὸν καὶ εἰς ὅλον τὸν κόσμον ὅτι ἀπεφασίσαμεν νὰ θυσιάσωμεν τὸ πᾶν, διὰ νὰ ὑπερασπισθῶμεν τὴν πίστιν, πατριδα, ἐλευθερίαν, τιμὴν, τὰ ὑπάρχοντα καὶ τὴν ἰδίαν μας ὑπαρξιν.

Ἐπειδὴ ὁμολογουμένως τὸ ἀρμοδιώτερον μέσον εἰς ματαίωσιν τῶν σκοπῶν τοῦ ἐχθροῦ εἶναι ἡ ταχίστη ἐκπλενσις τοῦ ἐθνικοῦ στόλου, ἡ δὲ στέρησις τῶν χρημάτων εἶναι τὸ μόνον ἐμπόδιον τοῦ ἀναγκαίου τούτου ἐπιχειρήματος, καὶ ἐπομένως μᾶς ἀναγκάζει νὰ προσδράμωμεν εἰς ἀμέσους πηγὰς, ὅσαι ἡμποροῦν νὰ μᾶς δώσωσιν ἐκ τοῦ προχείρου τὴν ἀπαιτουμένην χρηματικὴν ποσότητα.

Ἐπειδὴ μόναι ἄμεσοι πηγαί, ὅπου πρέπει νὰ καταφύγωμεν εἰς τοιαύτην κατεπεύγουσαν χρεῖαν, εἶναι ὁ χρυσὸς καὶ ὁ ἀργυρὸς τῶν μοναστηρίων καὶ ἐκκλησιῶν, μέταλλα τὰ ὅποια γινόμενα νομίσματα προσφέρουσι τὸ ἐτοιμώτατον μέσον διὰ νὰ πλουτήσῃ τὸ Ἑθνικὸν Ταμεῖον καὶ οὕτω νὰ κατασταθῇ ἐπιτήδειον εἰς τὸ νὰ παρέξῃ τὰς ἀπαιτουμένας δαπάνας πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς πατρίδος· ἡ δὲ ἀφαίρεσις αὐτῇ τοῦ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, ἀπλῶν κοσμημάτων καὶ ἔργων πολυτελείας θεωρουμένων, δὲν ἀντιβαίνει ποσῶς εἰς τὸ πρὸς τὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν ὀφειλόμενον σέβας, τῆς ὁποίας ὁ θεμελιωτὴς καὶ νυμφίος ἠγάπησε τὴν ἀπλότητα, ταπεινῶσιν καὶ πτωχείαν.

Ἐπειδὴ τελευταῖον τὸ συμφέρον καὶ ἡ σωτηρία τῆς πατρίδος εἶναι σφικτὰ ἐνωμένα μὲ τὴν ὑπαρξιν καὶ λαμπρότητα τῆς θρησκείας, καὶ ἐὰν ἐκείνη χαθῇ αὐτὴ βεβαίως καθυβρίζεται καὶ καταπιέζεται, ὥστε καὶ μόνος αὐτὸς ὁ ἰσχυρὸς καὶ ἀναντίρρητος λόγος δικαιώνει ἱκανῶς τὰ πρὸς σωτηρίαν τῆς πατρίδος λαμβανόμενα μέτρα.

α'. Ὅλα τὰ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ σκεύη τῶν μοναστηρίων καὶ ἐκκλησιῶν, τῶν κατὰ πᾶσαν τὴν ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν, νὰ δοθῶσιν εἰς τὸ Ἑθνικὸν Ταμεῖον.

β'. Τὰ αὐτὰ σκεύη ἢ τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν ἐξ ἐθνικῶν κτημάτων νὰ ἀφιερωθῶσι πάλιν εἰς τὰ μοναστήρια καὶ ἐκκλησίας, ἀφ' ὧν ἐλήφθησαν, μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν πραγμάτων τῆς πατρίδος.

γ'. Ἐξαιροῦνται ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τῶν εἰρημένων σκευῶν αἱ εἰκόνες, τὰ ἱερὰ δυσκοπώτητα καὶ αἱ λαβίδες.

δ'. Νὰ διορισθῶσιν ὑπὸ τῆς Διοικήσεως ἀπεσταλμένοι, κατὰ τὴν παράστασιν

τῶν Μινίστρων τῆς Θρησκείας καὶ τῆς Οἰκονομίας, διὰ τὰ φροντίσωσι τὴν σύναξιν τῶν εἰρημένων χροσῶν καὶ ἀργυρῶν σκευῶν.

ε'. Οἱ παρὰ τοῦ Μινίστρου τῆς Θρησκείας ἀπεσταλμένοι νὰ καταστρώσωσι λεπτομερῇ καὶ πλήρη καταγραφὴν τῶν ἐξ ἐκάστου τῶν μοναστηρίων καὶ ἐκκλησιῶν παραλαμβανομένων χροσῶν καὶ ἀργυρῶν σκευῶν, νὰ ζυγίσωσιν ἀκριβῶς ἕκαστον αὐτῶν καὶ νὰ δώσωσιν ἀποδείξιν περιλαβῆς εἰς τοὺς κατὰ μέρος ἡγνουμένους τῶν μοναστηρίων ἢ ἐπιτρόπους τῶν ἐκκλησιῶν.

ς'. Οἱ αὐτοὶ ἀπεσταλμένοι νὰ παραδώσωσι ζυγισμένα τὰ διάφορα εἶδη σκευῶν εἰς τοὺς ἀπεσταλμένους <τοῦ Μινιστερίου> τῆς Οἰκονομίας, καὶ νὰ λάβωσι παρ' αὐτῶν ἀποδείξιν περιλαβῆς.

ζ'. Ὅλα τὰ ἀποδεικτικά τῶν ἀπεσταλμένων <τοῦ Μινιστερίου> τῆς Θρησκείας νὰ παρησιασθῶσιν ἀπὸ τοὺς ἡγνουμένους καὶ ἐπιτρόπους εἰς τὸ Μινιστέριον τῆς Θρησκείας, διὰ τὰ δοθῶσιν εἰς αὐτοὺς ἕτερα ἀποδεικτικά, βεβαιωμένα ὑπὸ τῆς Διοικήσεως.

η'. Ὁ Μινίστρος τῆς Θρησκείας νὰ συνάξῃ ἀπὸ τοὺς ἀποσταλμένους τοῦ ὅλα τὰ μερικά ἀποδεικτικά τῶν διαφόρων ἀπεσταλμένων <τοῦ Μινιστερίου> τῆς Οἰκονομίας, καὶ δίδων αὐτὰ εἰς τὸ Μινιστέριον τῆς Οἰκονομίας νὰ λάβῃ ἐν γενικῶν ἀποδεικτικῶν τοῦ Μινιστερίου τούτου.

θ'. Ἡ Διοίκησις θέλει λάβει ὅλα τὰ ἀναγκαῖα μέτρα καὶ τὴν ἀνήκουσαν προσοχὴν διὰ τὴν ταχεῖαν καὶ ἀσφαλῆ μετακόμισιν τῶν εἰρημένων σκευῶν εἰς τὸν τόπον ὅστις παρ' αὐτῆς θέλει διορισθῇ.

ι'. Τὰ εἰρημένα σκεύη νὰ μεταβληθῶσιν εἰς νομίσματα διὰ τὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὰς μεγίστας τῆς πατρίδος χρείας.

ια'. Νόμος ἰδιαίτερος θέλει διορίσει καὶ διατάξῃ ὅσα ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν νομισματοκοπίαν.

ιβ'. Ὁ Μινίστρος τῆς Θρησκείας καὶ <ὁ Μινίστρος> τῆς Οἰκονομίας, ἕκαστος κατὰ τὸ ἀνήκον αὐτῷ μέρος, νὰ φροντίσωσι τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου, ὅστις τυπωθεὶς θέλει δημοσιεuthῇ καὶ προστεθῇ εἰς τὴν συλλογὴν τῶν νόμων.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ 5 Ἀπριλίου 1822

Ὁ Ἀντιπρόεδρος <τοῦ Βουλευτικοῦ>

Σωτήριος Χαραλάμης

Ἐπικυροῦται

Ἀ. Μαυροκορδαῶς

Πρόεδρος <τοῦ Ἐκτελεστικοῦ>

Προσυπογράφεται

ὁ Πρῶτος Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ὁ Μινίστρος Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων

Θ. Νέγρης.

11

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 10 τῆς 26ης Ἀπριλίου 1822
περὶ ἐπιβολῆς τῆς δεκάτης¹

Ἀριθ. 10 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ Βουλευτικὸν Σῶμα ἐθεσπίσατο καὶ
τὸ Ἐκτελεστικὸν ἐπεκύρωσε τάδε

Ἐπειδὴ αἱ ἐκ τῆς γῆς πρόσοδοι εἶναι αἱ κυριώτεραι τῶν προσόδων τῆς Διοικήσεως·

Ἐπειδὴ ἐπὶ τῆς τυραννίας οὔτε ἐπίσης καὶ δικαίως ἦσαν μερισμένα καὶ μεγάλα καταχορήσεις εἰσεχώρουν εἰς τὴν εἴσπραξιν αὐτῶν·

Ἐπειδὴ ἡ Διοίκησις χρεωστεῖ καὶ μὲ τὴν ἴσῃν καὶ δικαίαν διάταξιν αὐτῶν νὰ φροντίσῃ καὶ τὰς προὔπαρχούσας καταχορήσεις νὰ καταλύσῃ, ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅμως δὲν ἡμπορεῖ νὰ κάμῃ ὅλας τὰς προαπαιτουμένας ἀκριβεῖς ἐξετάσεις διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἐπιθυμητὴν τελειότητα·

α'. Ἀπὸ τοὺς καρπούς, γεννήματα καὶ ὅλα ἐν γένει τὰ προϊόντα τῶν διαφορῶν ιδιοκτητῶν γῆς νὰ λαμβάνεται τὸ δέκατον.

β'. Οἱ ἰδιαιτέροι κῆποι, ὅσοι ιδιόκτητοι ὄντες χρησιμεύουσιν εἰς τὰς οἰκιακὰς χρείας τῶν κυρίων αὐτῶν, ἐξαιροῦνται τοῦ ἀνωτέρου ὁθόρου καὶ μένουσιν ἐλεύθεροι ἀπὸ κάθε δόσιμον.

γ'. Ἀπὸ τοὺς καρπούς, γεννήματα καὶ ὅλα τὰ προϊόντα τῶν ἐθνικῶν κτημάτων (ἐξαιρουμένων τῶν ὀρυζίων καὶ ἐλαιῶν καὶ τῶν δι' ἀποκοπῆς διδομένων) νὰ λαμβάνονται εἰς τὰ δέκα μέρη τρία μόνον.

δ'. Ἀπὸ τὰ ὀρυζία νὰ λαμβάνονται εἰς τὰ δέκα δύο.

ε'. Τὰ περὶ ἐθνικῶν ἐλαιῶν θέλουν διαταχθῇ δι' ἰδιαιτέρου νόμου.

ς'. Τὰ δέκατα ἐκάστης ἐπαρχίας μεταφέρονται εἰς τὰ ἑκκαταὶ συνήθη καὶ προσδιωρισμένα μέρη.

Ὁ Μινίστρος τῆς Οἰκονομίας νὰ ἐνεργήσῃ τὸν παρόντα νόμον.

Ἐδόθη ἐν Κορίνθῳ τῇ κς' Ἀπριλίου, αὐκβ'

Ὁ Ἀντιπρόεδρος (τοῦ Βουλευτικοῦ)

Σωτήριος Χαράλαμπος

Ἐπικυροῦται

Ἀ. Μανροκορδάτος

Πρόεδρος (τοῦ Ἐκτελεστικοῦ)

Προσυπογράφεται

Ὁ Πρῶτος Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ὁ Μινίστρος Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων
Θ. Νέγρης.

1. Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Α', σελ. 158-159.

12

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 11 τῆς 29ης Ἀπριλίου 1822
περὶ Τάγματος Φιλελλήνων ¹

Ἀριθ. 11 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ Βουλευτικὸν ἐθεσπίσατο καὶ
τὸ Ἐκτελεστικὸν ἐπεκύρωσε τάδε

Ἐπειδὴ εὐρίσκονται πολλοὶ ἀξιοματικοὶ πολεμικοὶ ἐλθόντες εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ τὰ προσφέρουσι γενναίως τὸν βραχίονά των ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς

Ἐπειδὴ καὶ συμφέρον τῇ πατρίδι καὶ ἀναγκαῖον εἶναι τὰ ὠφεληθῇ ἀπὸ τὰς ἀξιολόγους γνώσεις, τὴν στρατιωτικὴν ἐμπειρίαν καὶ τὸν ἀξιέπαινον ζῆλον αὐτῶν, δεικνύουσα ἀναλόγως καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς πρὸς τοιοῦτους ἄνδρας

Ἐπειδὴ ὅλοι οἱ ἄνω εἰρημένοι ἀξιοματικοὶ δὲν εἶναι δυνατόν τὰ καταταχθῶσιν ἐπὶ τὸ παρὸν εἰς τὰ ὀργανισθέντα στρατεύματα, διὰ τὸ ὀλιγάριθμον αὐτῶν τῶν τακτικῶν σωμάτων

Θεσπίζεται

α'. Ὅλοι οἱ ξένοι ἀξιοματικοὶ παντὸς ὀπλισμοῦ εὐρισκόμενοι εἰς τὴν ἐπικράτειαν τῆς Ἑλλάδος τὰ ὀργανισθῶσιν εἰς ἓν τάγμα, τὸ ὁποῖον τὰ ὀνομάζεται Τάγμα τῶν Φιλελλήνων, ὡς ἀφιερωμένον εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος.

β'. Οἱ ἀξιοματικοὶ οὔτινες εὐρίσκονται εἰς τὴν δούλευσιν τοῦ πρώτου συντάγματος τοῦ βαρέος πεζικοῦ ἐξαιροῦνται τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, καθὼς ἀκόμη καὶ ὅσοι ἤθελαν τύχει εἰς ἄλλην δούλευσιν.

γ'. Οἱ σχηματίζοντες τὸ Τάγμα τῶν Φιλελλήνων ἀξιοματικοὶ μένουσιν εἰς τοὺς ὁποίους ἔχουσι βαθμοὺς καὶ λαμβάνουσι τὰς αὐτὰς τροφὰς καὶ τοὺς ἴσους μισθοὺς μὲ τοὺς ἀξιοματικούς τοὺς εἰς ἐνέργειαν εὐρισκομένους εἰς τὸ πρῶτον σύνταγμα τοῦ βαρέος πεζικοῦ.

δ'. Ὁ μισθὸς θέλει πληρῶνεσθαι εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μηνός, τὸ ἓν τρίτον εἰς μετρητά, τὰ δὲ λοιπὰ εἰς γραμμάτια πρὸς τὸ κοινὸν Ταμεῖον πληρωτέα μετὰ ἐξαμηνίαν.

ε'. Τὰ ἐνδύματα τοῦ Τάγματος τούτου θέλουν διορισθῇ ἀπὸ τὸν Μινίστρον τοῦ Πολέμου δι' ἐπικυρώσεως τῆς Διοικήσεως.

ς'. Ὁ ἀρχηγὸς τούτου τοῦ Τάγματος θέλει διορισθῇ παρὰ τῆς Διοικήσεως.

1. Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Α', σελ. 159-160.

ζ'. Ὁργανιζομένων ἐφεξῆς σωμάτων διαφόρων ὀπλισμῶν, οἱ ἀξιωματικοὶ αὐτῶν νὰ λαμβάνονται ἀπὸ τὸ Τάγμα τῶν Φιλελλήνων, παρατηρουμένης καὶ φυλαττομένης τῆς ἀρχαιότητος ἐκάστων. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ ὁσάκις διορίζονται ἀξιωματικοὶ εἰς τοὺς χηρεύοντας βαθμοὺς τῶν ὀργανισμένων σωμάτων.

η'. Νὰ διορισθῇ ἐπιτροπὴ κατ' ἐκλογὴν τῶν ἰδίων ἀξιωματικῶν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μινίστρον τοῦ Πολέμου διὰ νὰ προβάλλῃ εἰς ἐπικύρωσιν τῆς Διοικήσεως τὸν τρόπον τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ τάγματος τούτου καὶ τὰς διατάξεις τῆς γυμνάσεως καὶ τῆς εὐταξίας, τὰς ὁποίας θέλει εἶσθαι εἰς χρέος νὰ φυλάττῃ.

θ'. Εἰς τὸ Τάγμα τῶν Φιλελλήνων δύνανται νὰ συγκαταλεχθῶσιν ὅσοι εὐγενεῖς καὶ χρηστοίθεις νέοι τῶν Ἑλλήνων ἤθελαν ἐκλέξει τὴν στρατιωτικὴν ζωὴν, ἔχοντες τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπολοχαγοῦ.

ι'. Ὅταν τὸ Τάγμα τῶν Φιλελλήνων εὐρίσκεται εἰς ἀργίαν δὲν θέλει ὑποχρεωθῇ εἰς ἄλλην δούλευσιν, εἰμὴ εἰς φυλακὴν τῆς κατοικίας τῆς Διοικήσεως.

Ὁ Μινίστρος τοῦ Πολέμου νὰ ἐνεργήσῃ τὸν παρόντα νόμον.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ 29 Ἀπριλίου 1822

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Βουλευτικοῦ

Σωτήριος Χαραλάμπης

Ἐπικυροῦται

Ἀ. Μανροκορδάτος

Πρόεδρος (τοῦ Ἐκτελεστικοῦ)

Προσυπογράφεται

Ὁ Πρῶτος Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ὁ Μινίστρος Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων

Θ. Νέγρης.

13

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 12 τῆς 30ῆς Ἀπριλίου 1822

περὶ θέσεως ἐν ἐφαρμογῇ τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Ἐπαρχιῶν ¹

Ἀριθ. 12 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ πρῶτον συμφέρον ἐκάστης πολιτείας εἶναι ἡ σοφὴ καὶ ὀρθὴ δημόσιος

1. Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Α', σελ. 160-163.

Ὁ ἀνωτέρω νόμος ἐξεδόθη μετὰ τοῦ ἐπομένου ὑπ' ἀριθμ. 13/2 Μαΐου 1822 περὶ Ὁργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, ἐν Κορίνθῳ τῷ 1822, εἰς αὐτοτελὲς φυλλάδιον.

Ὁ νόμος ὑπ' ἀριθμ. 12 ἀνεθεωρήθη πλήρως ὑπὸ τῆς Β' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τὴν 16ην Ἀπριλίου 1823. Εἰδικώτερον περὶ τῆς πολιτευτικῆς καὶ διοικητικῆς ὀργανώσεως κατὰ τὴν περίοδον 1822-1827 βλ. Γ. Δ. Δ η μ α κ ο π ο ὕ λ ο υ, Ἡ Διοικητικὴ Ὁργάνωσις κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν, 1821-1827, Ἐν Ἀθήναις 1966.

οικονομία (*administration publique*), μόνη πηγή τῆς ἀληθοῦς τῶν ἔθνων εὐδαιμονίας·

Ἐπειδὴ, διὰ τὰ ἐμβῆ εἰς προᾶξιν ἡ δημόσιος οἰκονομία, ἀναγκαῖον εἶναι τὰ σχηματισθῶσαν ἐπαρχίαι, εἰς τὰς ὁποίας τὰ εἰσαχθῇ ἡ Διοίκησις παριστανομένη ἀπὸ τοὺς πολιτικοὺς λειτουργοὺς τῆς·

Ἐπειδὴ ἀπὸ τὸ ὁμοίμορφον τοῦ ὁργανισμοῦ καὶ ἐπομένως ἀπὸ τὴν ἀλληλουχίαν ὅλων τῶν διοικητικῶν κλάδων προέρχεται ἡ ἀληθὴς ἁρμονία καὶ ἐκ ταύτης πάλιν ἡ ἰσομερὴς διανομὴ τῶν δημοσίων φόρων καὶ ἡ ἀκριβὴς τῆς δικαιοσύνης ἐκτέλεισις, δεσμοὶ κυριώτατοι ἀδελφικῆς καὶ σφικτῆς ἐνώσεως ὁλοκλήρου ἔθνους καὶ μόνα μέσα διὰ τῶν ὁποίων φθάνει τὸ ἔθνος τοῦτο εἰς τὴν ἀληθῆ εὐδαιμονίαν·

Τὸ Βουλευτικὸν ἐθεσπίσατο καὶ

τὸ Ἐκτελεστικὸν ἐπεκύρωσε τάδε

α'. Διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς Προσωρινῆς Διοικήσεως εἰς τὰς νήσους καὶ τὴν ἄλλην ἑλληνικὴν χώραν ὑπὸ τὰ ἑλληνικὰ ὅπλα τὰ ἐνεργηθῇ τὸ ὁποῖον εἰς τὸν παρόντα νόμον προστίθεται σχέδιον ὁργανισμοῦ.

β'. Τὸ σχέδιον τοῦτο τὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὰς ἐπαρχίας, ὅσαι μέλλουσιν ἐφεξῆς τὰ ὁργανισθῶσι.

γ'. Ἐπειδὴ αἱ παροῦσαι περιστάσεις δὲν συγχωροῦσιν ἀκριβῆ ὁρίων προσδιορισμὸν ἐκάστης ἐπαρχίας, ἀντεπαρχίας καὶ κοινότητος, τὰ γενῇ ἀκολουθῶς γενικὴ περὶ τούτου διάταξις.

δ'. Τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα τὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τοὺς διορισθησομένους ἐπαρχοὺς τὴν ἀνήκουσαν εἰς αὐτοὺς περιφέρειαν.

ε'. Οἱ Μινίστροι, ἕκαστος κατὰ τὸ ἀνήκον αὐτῷ μέρος, τὰ ἐνεργήσωσι τὸν παρόντα νόμον, ὁ ὁποῖος δημοσιευθεὶς θέλει καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ λ' Ἀπριλίου 1822

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Βουλευτικοῦ

Σωτήριος Χαλαλᾶμης

Ἐπικυροῦται

Ἄ. Μαυροκορδάτος

Πρόεδρος (τοῦ Ἐκτελεστικοῦ)

Προσυνπογράφεται

Ὁ Πρῶτος Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ὁ Μινίστρος, Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων

Θ. Νέγρης.

[*Αριθ. 12 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων*]

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

α'. Ἡ ἐλληνικὴ χώρα διαιρεῖται εἰς ἐπαρχίας.

β'. Αἱ ἐπαρχίαι ὑποδιαιροῦνται εἰς ἀντεπαρχίας πρώτης καὶ δευτέρας τάξεως, καὶ αὗται εἰς κοινότητα.

γ'. Εἰς ἐκάστην ἐπαρχίαν διορίζεται εἰς ἑπαρχος, ὅστις ἔχει τὴν διοίκησιν ὅλης τῆς ἐπαρχίας.

δ'. Εἰς τὰς ἐπαρχίας διορίζονται ἀντέπαρχοι, οἱ ὅποιοι ὑπάγονται εἰς τὸν ἑπαρχον.

ε'. Εἰς πᾶσαν κοινότητα διορίζεται εἰς πρόεδρος τῶν δημογερόντων, ὁ ὁποῖος ὑπάγεται εἰς τὸν ἀντέπαρχον.

ζ'. Εἰς πᾶσαν ἐπαρχίαν ἢ ἀντεπαρχίαν θέλουν διορισθῇ ἀνάλογα δικαστήρια.

Π ε ρ ῖ Ἐ π ά ρ χ ω ν

ζ'. Οἱ ἑπαρχοὶ ἀναφέρονται ἀμέσως πρὸς τὴν Διοίκησιν διὰ τοῦ Μινίστρον τῶν Ἑσωτερικῶν Ὑποθέσεων.

η'. Εἰς πᾶσαν ἐπαρχίαν διορίζονται προσέτι

α'. Εἰς γενικὸς γραμματεὺς.

β'. » φροντιστῆς τῆς οἰκονομίας.

γ'. » φροντιστῆς τοῦ πολέμου.

δ'. » φροντιστῆς τῆς θαλάσσης (διὰ τὰ θαλάσσια μέρη).

ε'. » φροντιστῆς τῆς ἀστυνομίας.

θ'. Ὁ γενικὸς γραμματεὺς προσυπογράφεται εἰς ὅσα ὑπογράφεται ὁ ἑπαρχος ἐκτὸς τῶν μυστικῶν ἐνεργεῖ τὰ χρεὴ τοῦ ἐπάρχου εἰς ἔλλειψιν ἐκείνου καὶ διοικεῖ τὸ γενικὸν γραφεῖον.

ι'. Ὁ φροντιστῆς τῆς οἰκονομίας συνάζει τὰς προσόδους τῆς ἐπαρχίας, κρατεῖ ἀκριβῆ λογαριασμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων.

ια'. Ὁ φροντιστῆς τοῦ πολέμου ἔχει τὴν ἐπιστάσιν τῶν στρατιωτικῶν, προβλέπει ὅλα τὰ ἀναγκαῖα τῶν στρατιωτῶν καὶ φροντίζει περὶ τῆς εὐταξίας αὐτῶν.

ιβ'. Ὁ φροντιστῆς τῆς θαλάσσης ἐπαρτυπνεῖ εἰς τὸ νὰ φυλάττουν οἱ λιμενάρχαι τὰ χρεὴ των καὶ δέχεται τὰς ἀναφορὰς των φροντίζει προσέτι διὰ τὰ πολεμικὰ πλοῖα τῆς ἐπαρχίας του.

ιγ'. Ὁ φροντιστῆς τῆς ἀστυνομίας ἔχει τὴν φροντίδα τῶν ἀστυνομικῶν ὑποθέσεων τῆς ἐπαρχίας καὶ δίδει τὰς ἀναγκαῖας διαταγὰς πρὸς τοὺς ὑποφροντιστάς τῆς ἀστυνομίας.

ιδ'. "Εκαστος τῶν εἰρημένων φροντιστῶν θέλει ἔχει τὴν σχετικὴν εἰς τὸ ὑποῦργημα του ἀλληλογραφίαν μὲ τὸν ἀνάλογον μινίστρον.

Περὶ Ἀντεπαρχῶν

ιε'. Οἱ ἀντέπαρχοι ὑπόκεινται εἰς τὸν ἑπαρχον καὶ πρὸς αὐτὸν ἀναφέρονται, ἐνεργοῦντες τὰς ἐπιταγὰς τοῦ ἰδίου.

ισ'. Δοθείσης ἐκτάκτου περιστάσεως οἱ ἀντέπαρχοι, ἐνῷ ἀναφέρουσι περὶ ταύτης πρὸς τὸν ἑπαρχον, ἀναφέρουσι καὶ πρὸς τὸν Μινίστρον τῶν Ἑσωτερικῶν ἀμέσως διὰ τὰ ἰδεάζηται ἐγκαίρως ἢ Διοίκησις.

ιζ'. Ὁ ἀντέπαρχος ἔχει ἓνα γραμματέα, ἔχοντα τὰ αὐτὰ χρέη ὅσα καὶ ὁ γενικὸς γραμματεὺς τῆς ἐπαρχίας.

ιη'. Ἐχει προσέτι ἓνα ὑποφροντιστὴν τῆς οἰκονομίας, ἓνα ὑποφροντιστὴν τῆς ἀστυνομίας, ἓνα λιμενάρχην διὰ τὰ θαλάσσια μέρη, φυλάττοντας τακτικὴν ἀνταπόκρισιν μὲ τοὺς ἀμοιβαίους φροντιστὰς περὶ τῶν ἀναγομένων ὑποθέσεων εἰς τὸν κλάδον ἑκάστων.

Περὶ Κοινοτήτων

ιβ'. Ἐκάστη κοινότης ἔχει τρεῖς δημογέροντας, ἐκλεγομένους μεταξὺ τῶν χορησιμωτέρων καὶ φρονιμωτέρων κατοίκων τῆς κοινότητος.

ιγ'. Ἐκ τῶν τριῶν ἢ Διοίκησις διορίζει τὸν ἓνα πρόεδρον καὶ αὐτὸς ἔχει ἐν ταύτῳ τὴν ἐπιστάσιν τῶν ἀστυνομικῶν ὑποθέσεων τῆς κοινότητος, ἔχων ἀλληλογραφίαν περὶ αὐτῶν μετὰ τοῦ ὑποφροντιστοῦ τῆς ἀστυνομίας καὶ λαμβάνων παρ' αὐτοῦ τὰς ἀναγκαίας ἐπιταγὰς.

ιδ'. Ὁ αὐτὸς πρόεδρος τῶν δημογερόντων φέρει τὸ πρόσωπον τῆς Διοικήσεως εἰς τὰς κοινότητας καὶ ὡς τοιοῦτος ὑπάγεται εἰς τὸν ἀντέπαρχον.

ιε'. Ἐκάστη κοινότης ἔχει προσέτι ἓνα ἐπιστάτην τῆς οἰκονομίας, διοριζόμενον ἀπὸ τὴν Διοίκησιν καὶ ὑπαγόμενον εἰς τὸν ὑποφροντιστὴν τῆς ἀντεπαρχίας.

ιγ'. Ἐκάστη κοινότης παραθαλασσία ἔχει ὑπολιμενάρχην, ὑπαγόμενον εἰς τὸν λιμενάρχην τῆς ἀντεπαρχίας.

Περὶ Δικαστηρίων

κδ'. Ἐκάστη κοινότης ἔχει ἓνα εἰρηνοποιὸν κριτὴν.

κε'. Εἰς κάθε ἀντεπαρχίαν ἐκτὸς τοῦ εἰρηνοποιοῦ κριτοῦ διορίζεται δικαστήριον συνιστάμενον ἀπὸ τρία μέλη διὰ τὰς πολιτικὰς καὶ ἐμπορικὰς ὑποθέσεις καὶ ὀνομάζεται πρῶτον δικαστήριον.

κς'. Τὸ αὐτὸ δικαστήριον προθεωρεῖ ἐπὶ τὸ παρὸν καὶ τὰς ἐγκληματικὰς ὑποθέσεις, ἄλλοις ἰδιαιτέρου διορισμοῦ ἐγκληματικῶν δικαστηρίων.

κς'. Εἰς κάθε ἐπαρχίαν, ἐκτὸς τοῦ πρώτου δικαστηρίου καὶ τῶν εἰρηνοποιῶν κριτῶν, διορίζεται καὶ ἕτερον δικαστήριον, συνιστάμενον ἀπὸ πέντε μέλη καὶ ὀνομαζόμενον δικαστήριον τῶν ἐκκλήτων.

κη'. Εἰς πᾶσαν κοινότητα διορίζεται εἰς νοτάριος, καὶ ὁ νοτάριος τῆς ἐπαρχίας εἶναι πρῶτος τῶν λοιπῶν νοταρίων.

κθ'. Ὅλοι οἱ λειτουργοὶ καὶ ὑπουργοὶ πολιτικοί, πολεμικοὶ καὶ δικαστικοί, διορίζονται ἀπὸ τὴν Διοίκησιν καὶ θέλουν ἀποδίδει τὸ προσήκον σέβας πρὸς τὸν ἑπαρχον ἢ ἀντέπαρχον καὶ τελείαν ὑποταγὴν καὶ ὅσας ἐν ὀνόματι τῆς Διοικήσεως δίδουσι διαταγὰς πρὸς αὐτούς.

Τῇ 30 Ἀπριλίου 1822 ἐν Κορίνθῳ

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Βουλευτικοῦ

Σωτήριος Χαλαράμπης

Ἐπικυροῦται

Ἀ. Μαυροκορδατός

Πρόεδρος (τοῦ Ἐκτελεστικοῦ)

Προσυνπογράφεται

Ὁ Πρῶτος Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ὁ Μινίστρος Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων
Θ. Νέγρης.

14

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 13 τῆς 2ας Μαΐου 1822

περὶ θέσεως ἐν ἐφαρμογῇ τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Δικαστηρίων¹

Ἀριθ. 13 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

⟨ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ⟩

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν § πθ' τοῦ Ὁργανικοῦ Νόμου, ὀφείλετο νὰ ἐκδοθῇ νόμος περὶ συστάσεως δικαστηρίων

1. Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Α', σελ. 163-167.

Τὴν 21ην Φεβρουαρίου 1824 ὁ Ἀλέξ. Μαυροκορδατός ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Δυτικῆς Χέρσου Ἑλλάδος ἐξέδωκε λίαν σημαντικὰς Ὁδηγίας τῶν Δικαστηρίων πρὸς χρῆσιν τῶν δικαστηρίων τῆς Δυτικῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος. Τὸ κείμενον τῶν μακρῶν καὶ λεπτομερῶν αὐτῶν ὁδηγιῶν, ἐν αἷς περιλαμβάνονται διατάξεις τοῦ ὁργανισμοῦ καὶ τῆς διαδικασίας διὰ τῶν ὁποίων συμπληροῦνται καὶ ἐνιαχοῦ τροποποιεῖται ἡ Διάταξις τῶν Δικαστηρίων τοῦ νόμου ὑπ' ἀριθμ. 13, βλ. ἐν Ἰ. Βι σ β ί ζ η, Ἡ Πολιτικὴ Δικαιοσύνη κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν μέχρι τοῦ Καποδιστριαίου, Ἐν Ἀθήναις 1941, σελ. 309-317. Ἀνάλυσιν καὶ κριτικὴν αὐτῶν, Βλ. Αὐτόθι, σελ. 121-127.

Ἐπειδὴ εἰς τοὺς ζ' κδ', κε', κς', καὶ κζ' τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς δημοσίου οἰκονομίας τῶν ἐλληνικῶν ἐπαρχιῶν, κυρωθέντος διὰ τοῦ προεκδοθέντος νόμου ἀπὸ λ' Ἀπριλίου ὑπὸ ἀριθ. 12, διωρίσθη ἡ σύστασις τῶν ἀναλόγων δικαστηρίων εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ κοινότητας·

Ἐπειδὴ διὰ τὸ εὐτακτον τῶν δικαστικῶν πράξεων καὶ διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ δικαίου πανταχοῦ καὶ ἐπίσης ἀνάγκη εἶναι νὰ προσδιορισθῇ καὶ ὁ τρόπος καθ' ὃν πρέπει νὰ γίνωνται αἱ δικασταί·

Τὸ Βουλευτικὸν ἐθεσπίσατο καὶ

τὸ Ἐκτελεστικὸν ἐπεκύρωσε τάδε

α'. Εἰς ὅλα τὰ συστηθέντα δικαστήρια νὰ φυλάττηται τοῦ λοιποῦ ἀπαρεμποδίστως ἡ προστεθεῖσα εἰς τὸν νόμον Διάταξις.

β'. Ἡ Διάταξις αὕτη νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς ὅλα ἐκεῖνα τὰ μέρη τῆς ἐλληνικῆς ἐπικρατείας ὅπου μέλλει ἐφεξῆς νὰ εἰσαχθῇ ἡ Διοίκησις.

γ'. Ὁ Μινίστρος τοῦ Δικαίου νὰ ἐνεργήσῃ τὸν παρόντα νόμον, ὅστις δημοσιευθεὶς θέλει καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

Τῇ 2 Μαΐου 1822 ἐν Κορίνθῳ

Ὁ Ἀντιπρόεδρος (τοῦ Βουλευτικοῦ)

Σωτήριος Χαλαλάμπης

Ἐπικυροῦται

Ἀ. Μανροκορδάτος

(Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ)

Προσυπογράφεται

ὁ Πρώτος Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ὁ Μινίστρος Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων

Θ. Νέγγης.

ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Καθ' ἡ κ ο ν τ α τ ὠ ν εἰ ρ η ν ο π ο ι ὶ ὠ ν κ ρ ι τ ὠ ν

Ἐκαστος εἰρηνοποιὸς κριτῆς ἔχει τὴν δύναμιν τοῦ κρίνεν

α'. Τὰς πολιτικὰς καὶ ἐμπορικὰς ὑποθέσεις.

β'. Τὰς ἐπανορθωτικὰς διαφοράς.

Ὁ ἀνωτέρω νόμος ὑπ' ἀριθμ. 13 ἀνεθεωρήθη τὴν 21ην Ὀκτωβρίου 1825 ἐκδοθέντος νέου Ὄργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, συμπληρωθέντος διὰ τοῦ Παραρτήματος Νόμου τῆς 18ης Μαρτίου 1826, τοῦ ψηφίσματος τῆς Γ' ἐν Ἐπιδαύρῳ Ἐθνικῆς Συνελεύσεως ὑπ' ἀριθμ. ΙΙ' / 14 Ἀπριλίου 1826 περὶ συστάσεως προσωρινῶν Κεντρικοῦ Ἐγκληματικοῦ Δικαστηρίου, καὶ τοῦ ψηφίσματος τῆς αὐτῆς Συνελεύσεως, συνεδριαζούσης ἐν Τροιζῆνι, ὑπ' ἀριθμ. ΙΖ' / 1 Μαΐου 1827 περὶ καταργήσεως τοῦ ἐν λόγῳ Ἐγκληματικοῦ Δικαστηρίου. Τὰ κείμενα αὐτῶν βλ. εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν. Διὰ τὴν μελέτην τῆς ὀργανώσεως καὶ ἀπονομῆς τῆς πολιτικῆς δικαιοσύνης κατὰ τὴν περίοδον 1822-1828 ἀναντικατάστατος μένει ἡ περὶ τῆς ἀνωτέρω λαμπρᾶ πραγματεία τοῦ Ἰ. Βισβίτζη,

Ὡς πολιτικὸς εἰρηνοποιὸς κριτὴς ἔχει τὴν δύναμιν τοῦ κρίνειν πᾶσαν ὑπόθεσιν ἀποβλέπουσαν ὅποιονδήποτε κινητὸν καὶ ἀντοκίνητον πράγμα, μὴ τιμώμενον πλέον τῶν ἑκατὸν γροσίων (κατὰ τὸν § 4ῆ' τοῦ Ὁργανικοῦ Νόμου).

Ὡς τοιοῦτος ἔχει προσέτι τὴν δύναμιν νὰ κρίνῃ τὰς ἐπὶ τῶν ἀκινήτων ζημίας ὅποιασδήποτε ποσότητος.

Μέχρι τῶν πεντήκοντα γροσίων ἢ κρίσις του εἶναι ἀνέκκλητος· ὅταν δὲ εἶναι μεγαλειτέρα ἢ ποσότης, τότε τὰ διαφερόμενα μέρη ἐκκαλοῦνται τὴν δίκην εἰς τὸ πρῶτον δικαστήριον.

Ὡς εἰρηνοποιὸς ἐπανορθωτικὸς κριτὴς εἰμπορεῖ νὰ κρίνῃ

α'. Τὰς ὕβρεις.

β'. Τὰς συμπλοκάς αἱ ὁποῖαι δὲν προχωροῦν μέχρι πληγῶν καὶ βαρέων κτυπημάτων.

γ'. Τὰς ἐν ἡμέρᾳ γινομένας κλοπὰς, μὴ ὑπερβαινούσας τὴν ποσότητα τῶν ἑκατὸν γροσίων καὶ μὴ γινομένας με σκοπὸν ἐπιβαρύνοντα τὸ ἔγκλημα.

δ'. Τὰς βιαστικάς ἢ δολίους καταπατήσεις τῶν συνόρων.

ε'. Τὰς κλοπὰς καὶ τὰς δολίους μεταθέσεις τῶν ὑδάτων.

ς'. Τὰς με δόλον καὶ ἐπὶ σκοπῷ προξενουμένας ζημίας.

Ὁ εἰρηνοποιὸς ἐπανορθωτικὸς κριτὴς εἰς τὴν ἰδίαν κρίσιν θέλει ἀποφασίζει καὶ τῆς ζημίας τὴν ἱκανοποίησιν.

Δὲν εἰμπορεῖ νὰ διορίσῃ ποινὴν μεγαλειτέραν τριῶν μηνῶν φυλακῆς, καὶ ταύτης ἄνευ δεσμῶν τῶν ποδῶν (ποδοκακῶν).

Εἰμπορεῖ νὰ μεταβάλῃ τὴν σωματικὴν ποινὴν εἰς χρηματικὴν, μὴ ὑπερβαίνουσαν ὅμως ποτὲ τὴν ποσότητα τῶν διακοσίων πεντήκοντα γροσίων, πρὸς ὠφέλειαν τοῦ δημοσίου θησαυροῦ.

Αἱ ἀποφάσεις τοῦ εἰρηνοποιοῦ ἐπανορθωτικοῦ κριτοῦ εἰσὶν ἀνέκκλητοι.

Ἐκαστος εἰρηνοποιὸς κριτὴς ἔχει ἓνα γραμματέα, χρέος τοῦ ὁποίου εἶναι νὰ κρατῇ τὸν ἀκριβῆ κατάλογον τῶν διαδικαζομένων ὑποθέσεων καὶ τὰ λοιπὰ ἀνάλογα βιβλία τῶν ἀποφάσεων καὶ τῶν ἄλλων πράξεων.

Ὁ εἰρηνοποιὸς, τόσον πολιτικὸς καθὼς καὶ ἐπανορθωτικὸς κριτὴς, δὲν εἰμπορεῖ νὰ ἀκούσῃ οὔτε τὰ προβλήματα τοῦ ἐνάγοντος, οὔτε τὰς ἀπολογίας τοῦ ἐναγομένου ἄνευ ἐπίτηδες προσκλητικοῦ ἐγγράφου ὑπογεγραμμένου παρὰ τοῦ γραμματέως, ἐν ᾧ πρέπει νὰ φανερώνεται τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς.

Ὁ εἰρηνοποιὸς κριτὴς ὀφείλει νὰ προσφέρῃ φανερὰ τὴν ἀπόφασίν του, ἀφ' οὗ ἀκούσῃ τὰ ἀντιδιαφερόμενα μέρη.

Τὴν ἀπόφασιν ταύτην ὀφείλει νὰ δώσῃ μετέπειτα ἐγγράφον, καὶ ἂν ἡ ὑπόθεσις εἶναι ἐκκλητος τὸ καταδικαζόμενον μέρος ὀφείλει ἀμέσως νὰ φανερώσῃ τὸ παρά-

πορόν του, διὰ τὰ σημειωθῆ παρὰ τοῦ γραμματέως ἐντὸς τῆς ἀποφάσεως ἢ ζήτησις τῆς μεταβάσεως εἰς τὸ ἀνάλογον δικαστήριον.

Εἰς περιστάσεις, καθ' ἃς ὁ ἐναγόμενος προσκαλούμενος, δὲν παρησιάζεται ἐνώπιον τοῦ κριτοῦ πρὸς ἀπολογία, ὁ κριτὴς θέλει δώσει τέλος τῆς ὑποθέσεως καὶ εἰς ἀπουσίαν του.

Καθ' ἡκόοντα τοῦ πρώτου δικαστηρίου ὡς πολιτικοῦ

Τὸ πρῶτον δικαστήριον δικάζει πᾶσαν εἰς αὐτὸ παρησιαζομένην πολιτικὴν ἢ ἐμπορικὴν ὑπόθεσιν, ἐξαιρουμένων ἐκείνων ὅσαι ἀνήκουσιν εἰς τὸν εἰρηνοποιὸν κριτήν, καὶ ἡ ἀπόφασις αὐτῶν, ὅταν ἡ ὑπόθεσις εἶναι πρωτοπαρησίαστος, εἶναι ἐκκλητος εἰς τὸ δικαστήριον τῶν ἐκκλήτων.

Τὸ πρῶτον δικαστήριον δέχεται καὶ κρίνει τὰς ἐκκλήτους τοῦ εἰρηνοποιοῦ κριτοῦ καὶ αἱ περὶ τούτων ἀποφάσεις των εἶναι ὁριστικαὶ καὶ ἀνέκκλητοι.

Ἀφεύκτως ἀπαιτεῖται ὅτι ὅσαι ὑποθέσεις παριστάνονται ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου καὶ εἶναι πρωτοπαρησίαστοι νὰ εἶναι ἔγγραφοι καὶ ἡ ζήτησις τοῦ ἐνάγοντος διωρισμένη ἀκριβῶς, ἐπαριθμουμένων προσέτι καὶ τῶν ἀποδεικτικῶν.

Ὁ ἐναγόμενος, λαβὼν τὴν εἰδησιν περὶ τῆς ζητήσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἀποκρίνεται ἐγγράφως μὲ τὴν ἰδίαν τάξιν.

Τὸ δικαστήριον μετὰ τὴν ζήτησιν τοῦ ἐνάγοντος καὶ τὴν ἀπολογία τοῦ ἐναγομένου διορίζει τὴν δικάσιμον ἡμέραν· τὰ δὲ ἀντιδιαφερόμενα μέρη ἢ διὰ στόματος ἢ ἐγγράφως ἀπολογοῦνται, καὶ ὁ κριτὴς ἐπομένως δίδει τὴν ἀπόφασιν του.

Αἱ ἐκκλητοὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ εἰρηνοποιοῦ κριτοῦ πρέπει νὰ παρασταθῶσι δι' ἰδιαίτης ἀναφορᾶς τοῦ ἐκκαλουμένου τὴν δίκην μέρους ἐνώπιον τούτου τοῦ δικαστηρίου μὲ τὴν ἀκριβῆ ἐκθεσιν τῶν παραπόνων· κατὰ ταύτην δὲ τὴν ἀναφορὰν γίνεται ἡ ἀπολογία τοῦ ἐναγομένου, καὶ ὁ κριτὴς ἢ βεβαιώνει ἢ τροπολογεῖ ἢ διαιρεῖ τὴν ἀπόφασιν τοῦ κριτοῦ τῆς εἰρήνης.

Δὲν εἰμπορεῖ μίτε ὁ ἐκκαλούμενος τὴν δίκην, μίτε ὁ ἐναγόμενος νὰ μεταχειρισθῇ εἰς τὸ πρῶτον δικαστήριον κἀνὲν ἀποδεικτικὸν ἔγγραφον μὴ παρησιασθὲν ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοποιοῦ κριτοῦ.

Ἐκαστον πρῶτον δικαστήριον ἔχει ἓνα γραμματεῖα κρατοῦντα τὰ ἀνήκοντα βιβλία δι' ὅλας τὰς πράξεις τοῦ δικαστηρίου.

Καθ' ἡκόοντα τοῦ πρώτου δικαστηρίου

ὡς προθεωροῦντος τὰς ἐγκληματικὰς διαφορὰς

Τὸ πρῶτον δικαστήριον εἰμπορεῖ νὰ προθεωρήσῃ πᾶν ἔγκλημα, ἐκτὸς τῶν ὅσων ἀνήκουσιν εἰς τὸν εἰρηνοποιὸν κριτήν.

Ὁ παθὼν παρησιάζεται μὲ ἰδιαιτέραν ἀναφορὰν ἐνώπιον τοῦ κοιτηρίου, δηλοποιῶν τὴν ὁποίαν ἔπαθεν ὕβριν ἢ βλάβην, φανερώων τὸν πταίστην καὶ τὰς ἀποδείξεις τοῦ πταίσματος του· τότε τὸ δικαστήριον προχωρεῖ ἀμέσως εἰς τὴν κατάσχασιν τοῦ πταίστου.

Τὸ δικαστήριον ἐπομένως ἐξετάζει τὸν πταίστην καὶ προχωρεῖ εἰς τὴν ἔρευναν τῶν ἀποδείξεων τοῦ παθόντος.

Ὁ πταίστης προβάλλει τὴν ἀπολογία μὲ ἐκείνας τὰς ἀποδείξεις αἱ ὁποῖαι εἰμποροῦν νὰ ἀποδείξουν τὴν ἀθωότητά του.

Ὅταν τὸ ἔγκλημα δὲν εἶναι θανατηφόρον ἢ σχεδὸν τοιοῦτον, ὁ πταίστης εἰμπορεῖ νὰ ἀπολεθῇ τῆς εἰρκῆς δίδων ἐγγυητὴν ὑπὸ χρηματικῇ ἐνοχῇ, ἕως οὔ νὰ ζητηθῇ ἀπὸ τὸ ἀνάλογον δικαστήριον.

Ὅπου ὁ λόγος εἶναι περὶ πληγῶν ἢ κτυπημάτων, ὁ κοιτὴς θέλει ὑπάγει εἰς τὸν τόπον νὰ ἐξετάσῃ τὸν πληγωμένον καὶ κτυπημένον.

Εἰς πᾶν ἔγκλημα τὸ δικαστήριον ὀφείλει νὰ ἐνεργήσῃ ἐναντίον τοῦ πταίστου καὶ ἄνευ ἀναφορᾶς τοῦ παθόντος ἢ τῶν σχετικῶν τοῦ παθόντος.

Ὅταν ὁ ἐγκαλούμενος δὲν παρησιασθῇ διὰ νὰ ἀπολογηθῇ ἢ τὸ δικαστήριον δὲν δυνηθῇ νὰ συλλάβῃ αὐτόν, τότε θέλουν θεωρηθῇ αἱ ἀποδείξεις τοῦ παθόντος ἀπὸ τὸ δικαστήριον καὶ ἐν ἀπουσίᾳ ἐκείνου.

Τελειωθείσης τῆς προθεωρήσεως τὸ πρῶτον δικαστήριον πέμπει μὲ ἐπίτιδες ἀναφορὰν τὴν διαδικασίαν εἰς τὸ δικαστήριον τῶν ἐκκλήτων.

Καθ' ἡκοντα τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐκκλήτων ὡς πολιτικοῦ

Τὸ δικαστήριον τῶν ἐκκλήτων δικάζει ὅλας τὰς ἐκκλήτους τοῦ πρώτου δικαστηρίου αἱ ὁποῖαι ἤθελαν παρησιασθῇ εἰς αὐτό.

Εἰς τὰς πολιτικὰς καὶ ἐμπορικὰς ὑποθέσεις ἢ ἀποφασίς του εἶναι ὀριστικὴ μέχρι τῆς ποσότητος τῶν τεσσάρων χιλιάδων γροσίων· ὅταν δὲ ἡ ποσότης εἶναι μεγαλύτερα ἢ διαδικασία μεταφέρεται ἔμπροσθεν τοῦ Γενικοῦ τῆς Ἑλλάδος Δικαστηρίου.

Ὁ ἐγκαλούμενος τὴν δίκην, τόσον εἰς πολιτικὴν καθὼς καὶ εἰς ἐμπορικὴν ὑπόθεσιν, πρέπει νὰ παρησιάζηται ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐκκλήτων μὲ ἀναφορὰν, μὲ τὴν ὁποίαν νὰ ἐξακριβώσῃ τὸ κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ πρώτου δικαστηρίου παράπονον.

Ὁ ἐναγόμενος θέλει ἀπολογηθῇ ἐγγράφως, ἀποδεικνύων δικαίαν τὴν ἀπόφασιν τοῦ πρώτου δικαστηρίου, καὶ τὸ δικαστήριον τῶν ἐκκλήτων θέλει διορίσῃ τὴν ἡμέραν τῆς διαφιλονεικίσεως καὶ θέλει δώσῃ τὴν ἀπόφασίν του ἢ τροπολογοῦν ἢ βεβαιοῦν ἢ διαιροῦν τὴν ἀπόφασιν τοῦ πρώτου δικαστηρίου.

*Καθ' ἡκοντα τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐκκλήτων
ὡς ἐγκληματικοῦ*

Τὸ δικαστήριον τῶν ἐκκλήτων, ὡς δικαστήριον τῶν ἐγκληματικῶν, ἅμα λαβὸν καὶ θεωρήσαν τὴν ἀναφορὰν τοῦ πρώτου δικαστηρίου, ἐπιχειρεῖ τὴν ἀναθεώρησιν, ἂν κρίνῃ αὐτὴν ἀναγκαίαν ἢ ἂν τοῦτο ζητηθῇ ἐκ μέρους τοῦ παθόντος ἢ τοῦ πταίσαντος, καὶ διορίζει τὴν ἡμέραν τῆς διαφιλονεικίσεως.

Εἰς τὰς διαδικασίας τῶν ἐγκληματικῶν ἐκάτερον τῶν ἀντιδιαφερομένων μερῶν εἰμπορεῖ νὰ ἀπολογηθῇ ἐγγράφως ἢ διὰ ζώσης φωνῆς, καὶ τὸ δικαστήριον ἀφ' οὗ ἀκούσῃ τὰς ἀμοιβαίας ἀπολογίας κάμνει τὴν ἀνάλογον ἀπόφασιν.

Δοθείσης τῆς φυχῆς τοῦ πταίστου, τὸ δικαστήριον τῶν ἐκκλήτων ἀποφασίζει κατὰ τὴν ἀναφορὰν τοῦ πρώτου δικαστηρίου.

Εἰς τὰς ἐγκληματικὰς ὑποθέσεις ἢ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐκκλήτων εἶναι ὀριστική, ἐξαιρουμένης τῆς κεφαλικῆς ἢ σχεδὸν κεφαλικῆς ποινῆς, ὅτε ὁ πταίστης ἔχει μὲ παραγραφὴν τριῶν ἡμερῶν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν δίκην ἔμπροσθεν τοῦ Γενικοῦ τῆς Ἑλλάδος Δικαστηρίου.

Ἐκαστον δικαστήριον τῶν ἐκκλήτων θέλει ἔχει ἓνα γραμματεῖα, κρατοῦντα τὰ ἀνήκοντα βιβλία δι' ὅλας τὰς πράξεις τοῦ δικαστηρίου.

Καθ' ἡκοντα τῶν νοταρίων

Ἐκάστη κοινότης ἔχει ἓνα νοτάριον, ὁ ὁποῖος δὲν εἰμπορεῖ νὰ μετέλθῃ αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα ἐὰν δὲν εἶναι ψηφισμένος ἀπὸ τὴν Διοίκησιν.

Ὁ νοτάριος πρέπει νὰ ἔχῃ τὰ πρωτόκολλά του ἀπ' ἀλλήλων διακεκριμένα διὰ νὰ καταγράφῃ τὰς ἀναλόγους ὑποθέσεις εἰς αὐτά.

Τὸ ἔτος πρέπει νὰ εἶναι ὁλόγραφον καὶ ὄχι εἰς ἀριθμούς.

Εἰς πᾶν συνάλλαγμα καὶ εἰς πᾶσαν συνθήκην τὰ μέρη ὀφείλουν νὰ παρίστανται ἔμπροσθεν τοῦ νοταρίου, καθὼς καὶ οἱ μάρτυρες.

Αἱ διαλαμβανόμεναι εἰς τὰς συνθήκας πληρωμαὶ πρέπει νὰ γίνωνται ἔμπροσθεν τοῦ νοταρίου καὶ τῶν μαρτύρων.

Διὰ τὰς διαθήκας εἶναι χρεὸς τοῦ νοταρίου νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ ὅπου ὁ ἀσθενὴς εὐρίσκεται, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τοὺς ἀναλόγους μάρτυρας, καὶ νὰ φανερώσῃ εἰς τὴν διαθήκην τὴν φυσικὴν καὶ ἠθικὴν κατάστασιν τοῦ ἰδίου.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ 3 Μαΐου 1822

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Βουλευτικοῦ

Σωτήριος Χαλαλάμης

Ἐπικυροῦται

Ἀ. Μαυροκορδάτος

Πρόεδρος (τοῦ Ἐκτελεστικοῦ)

Προσυπογράφεται

Ὁ Πρώτος Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ὁ Μινίστρος Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων
Θ. Νέγγης.

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 14 τῆς 7ης Μαΐου 1822
περὶ ἀντιμισθίας τῶν στρατευθέντων δι' ἔθνικῶν κτημάτων ¹

Ἀριθ. 14 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ ἡ παροῦσα κατάστασις τῶν πραγμάτων τῆς πατρίδος ἀπαιτεῖ τὴν συνδρομὴν ὅλων ὅσοι εἰμποροῦν νὰ ὀπλοφορήσουν διὰ νὰ ἀποκρουσθῇ ὁ ἐχθρὸς καὶ νὰ στερεωθῇ ἡ ἀνεξαρτησία τοῦ ἔθνους·

Ἐπειδὴ δίκαιον εἶναι οἱ συντρέχοντες εἰς αὐτὸν τὸν ἱερόν σκοπὸν καὶ προκινδυνεύοντες νὰ ἀπολαύσωσι τοὺς καρποὺς τῶν κόπων των·

Ἐπειδὴ ἡ δικαία αὕτη ἀντιμισθία γινομένη εἰς ἔθνικὴν γῆν καὶ τοὺς ἀμειβομένους εὐχαριστεῖ καὶ τὴν χρηματικὴν ὑστέρησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Ταμείου θεραπεύει·

Τὸ Βουλευτικὸν ἐθεσπίσατο καὶ

τὸ Ἐκτελεστικὸν ἐπεκύρωσε τάδε

α'. Ὅσοι στρατιῶται εὐρίσκονται ἤδη εἰς δούλευσιν τῆς πατρίδος καὶ ὅσοι εὐοπιοὶ ὄντες καταγραφοῦν εἰς τὸ ἐξῆς ὡς στρατιῶται, ὅλοι, χωρὶς κάμμίαν ἐξαίρεσιν, θέλουν λάβει δι' ἀντιμισθίαν ἀνὰ ἓν στρέμμα γῆς κατὰ μῆνα ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς καταγραφῆς των.

β'. Μερικώτερον, ὅσοι Πελοποννήσιοι στρατιῶται στρατεύουσιν ἔξω τῆς Πελοποννήσου θέλουνσι λαμβάνει ἀντιμισθίαν ἀνὰ ἓν ἡμίση στρέμμα γῆς ἐθνικῆς κατὰ μῆνα ἕκαστος στρατιώτης.

γ'. Τόσον οἱ εὐρισκόμενοι ἤδη εἰς δούλευσιν καθὼς καὶ ὅσοι θέλουν καταγραφῇ μετέπειτα πρέπει νὰ φανερώσουν πόσον καιρὸν ἀποφασίζουσιν νὰ δουλεύουν τὴν πατρίδα ὡς στρατιῶται· αὐτὸς ὁ καιρὸς ὅμως δὲν εἰμπορεῖ νὰ εἶναι ποτὲ ὀλιγώτερος τῶν ἑξ μηνῶν.

δ'. Εὐθὺς ἀφ' οὗ τελειώσῃ ὁ καιρὸς τῆς δουλεύσεως, τὸν ὅποιον ἕκαστος τῶν στρατιωτῶν ὑπεσχέθη, ἡ Διοίκησις θέλει δώσει εἰς αὐτὸν στρέμματα γῆς ἀνάλογα μὲ τοὺς μῆνας τοὺς ὁποίους ἐδούλευσε, κατὰ τὴν ἀπόδειξιν τὴν ὁποίαν θέλει παρησιάσῃ ὑπογεγραμμένην ἀπὸ τὸν ἀρχηγόν των.

ε'. Ἐκαστος τῶν στρατιωτῶν, διὰ νὰ εἶναι βέβαιος περὶ τῆς γινομένης ἀντιμισθίας, θέλει λάβει παρὰ τῆς Διοικήσεως τὰ ἀναγκαῖα ἀποδεικτικὰ τῆς κυριότητός του ἐπάνω εἰς τὴν γῆν ἢ ὁποία τῷ δίδεται.

1. Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Α', σελ. 167-168.

ζ'. Τὰ στρέμματα γῆς, ὅσα ἀνήκουν εἰς ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἤθελον ἀποθάνει εἰς τὸν πόλεμον, θέλουν δοθῇ εἰς τοὺς κληρονόμους των δι' ὅλους τοὺς συμφωνηθέντας μῆνας τῆς ἐκδουλεύσεώς των, χωρὶς νὰ παρατηρηθῇ ἂν ἀπέθανον πρὶν τελειώσει ἡ συμφωνηθεῖσα διορία.

ζ'. Ὅμοιος, ὅσοι πληγωθέντες δὲν ἤθελον εἶναι ἱκανοὶ πλέον νὰ δουλεύσουν τὴν πατρίδα μὲ τὰ ὄπλα, θέλουν λάβει τὴν ἄδειαν νὰ παραιτηθῶσιν ἀπὸ τὴν δούλευσιν καὶ θέλουν δοθῇ εἰς αὐτοὺς στρέμματα γῆς ἀνάλογα μὲ ὅσους μῆνας ἐσυμφώνησαν νὰ δουλεύσουν.

η'. Ὅλοι οἱ εὐρίσκόμενοι ἤδη εἰς δούλευσιν στρατιωτικὴν, καθὼς καὶ ὅσοι καταγραφοῦν εἰς τὸ ἐξῆς, θέλουν κάμει ὅκον νὰ εἶναι πιστοὶ εἰς τὴν πατρίδα, νὰ φυλάττωσι τὴν στρατιωτικὴν εὐταξίαν καὶ νὰ μὴν ἀφήσουν τὴν δούλευσιν καθ' ὅλον τὸν καιρὸν τῆς ὑποσχέσεώς των.

θ'. Εἰς κἀνένα δὲν συγχωρεῖται νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τὸ σῶμα εἰς τὸ ὅποιον καταγράφη καὶ νὰ περάσῃ εἰς ἄλλο χωρὶς ἄδειαν ἔγγραφον τοῦ ἀρχηγοῦ του.

ί'. Ὅστις παραβῇ τὰ διαλαμβανόμενα εἰς τὰ δύο ἀνωτέρω ἄρθρα χάνει κάθε δικαίωμα τοῦ νὰ ζητήσῃ ἀντιμισθίαν ἢ ὁποία ἀποφασίζεται διὰ τοῦ παρόντος νόμου.

ια'. Θέλουν διορισθῇ ἐπιτροπαί, ὅπου ἤθελε κριθῇ εὐλογον, διὰ νὰ καταγράψουν τοὺς θέλοντας νὰ καταγραφῶν.

ιβ'. Διὰ τὴν καταγραφὴν ἐκείνων οἱ ὅποιοι εὐρίσκονται ἤδη εἰς δούλευσιν εἰς τὰ διάφορα σώματα θέλουν σταλῇ ἐκ μέρους τῶν ἐπιτροπῶν ἄνθρωποι οἱ ὅποιοι, συμφώνως μὲ τοὺς ἀρχηγούς τῶν σωμάτων ἐκείνων, θέλουν κάμει τὴν καταγραφὴν τῶν ὅσων θέλουν νὰ καταγραφῶσι.

ιγ'. Εἰς κάθε στρατιωτικὴν καταγραφόμενον θέλει δοθῇ ἐν ἀποδεικτικὸν καταγραφῆς, εἰς τὸ ὅποιον θέλει διαλαμβάνεται ὁ ἀριθμὸς τοῦ ἐγγράφου, ἡ ἡμέρα καθ' ἣν ἐδόθη, τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἐπίθετον τοῦ καταγραφομένου, ἡ πατρίς του, ὁ τόπος τῆς κατοικίας του, τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἐκδουλεύσεώς του, αἱ συμφωνίαι καὶ ἡ ἀνάλογος ἀντιμισθία, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος νόμου· αὐτὸ τὸ ἀποδεικτικὸν θέλει εἶναι ὑπογεγραμμένον ἢ ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴν ἢ ἀπὸ τοὺς ἀπεσταλμένους αὐτῆς.

ιδ'. Οἱ κατάλογοι εἰς τοὺς ὁποίους θέλουν εἶναι καταγραμμένα νὰ ὀνόματα τῶν καταγραφομένων θέλουν εἶναι ἀπαράλλακτοι μὲ τὰ διδόμενα ἀποδεικτικά.

ιε'. Οἱ κατάλογοι τῶν καταγραφῶν θέλουν γίνεαι διπλοῖ, διὰ νὰ δοθοῦν τόσον εἰς τοὺς ἀρχηγούς ἐκάστου σώματος ὅσον καὶ (εἰς) τὸ Μινιστέριον τοῦ Πολέμου.

ις'. Ἰδιαίτερος νόμος θέλει διατάξει τὰς μεγαλειτέρας ἀμοιβάς τῶν ὁποίων ἤθελαν κριθῇ ἄξια αἱ πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τῶν διαφόρων ἀξιωματικῶν.

Οἱ Μινιστροὶ τῆς Οἰκονομίας καὶ τοῦ Πολέμου θέλουν ἐνεργήσῃ, ἐφ' ὅσον ἀνή-

κει ἐκάστω, αὐτὸν τὸν παρόντα νόμον, ὅστις θέλει δημοσιευθῇ καὶ καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ 7 Μαΐου 1822

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Βουλευτικοῦ
Σωτήριος Χαλαλάμπης

Προσυπογράφεται

Ὁ Προῶτος Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ἐπικυροῦται

Ἀ. Μαυροκορδάτος
(Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ)

Ὁ Μινίστρος Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπι-
κρατείας καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων
Θ. Νέγρης.

16

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 15 τῆς 9ης Μαΐου 1822
περὶ μετονομασίας τῆς Πεδιάδος εἰς Νέαν Ἐπίδαυρον
καὶ ἐξαιρέσεως τῶν κατοίκων τῆς ἐκ τῆς δεκάτης¹

Ἀριθ. 15 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ ἡ Πεδιάς ἐχρημάτισε τὸ μέρος εἰς τὸ ὁποῖον οἱ πληρεξούσιοι παρα-
στάται τῶν ἐλευθέρων ἐπαρχιῶν τῆς Ἑλλάδος συναχθέντες ἐσύστησαν τὴν Προσω-
ρινὴν Διοίκησιν τῆς πατρίδος·

Ἐπειδὴ ἐν τῇ Ἐπιδανυρίδι πλησιεστάτη εἶναι πρὸς τὴν ἀρχαίαν πόλιν Ἐπί-
δαυρον·

Ἐπειδὴ δίκαιον αἱ ἐπερχόμεναι γενεαὶ τόσον τῶν Πεδιαδιτῶν ὅσον καὶ τῶν
ἄλλων Ἑλλήνων νὰ μὴ λησμονήσωσι τὸν τόπον τῆς Ἑθνικῆς τῶν Ἑλλήνων Συνε-
λεύσεως·

Τὸ Βουλευτικὸν Σῶμα ἐθεσπίσατο καὶ
τὸ Ἐκτελεστικὸν ἐπεκύρωσε τάδε

α'. Ἡ Πεδιάς νὰ ὀνομασθῇ Νέα Ἐπίδαυρος.

β'. Ἡ Νέα Ἐπίδαυρος νὰ ὀνομασθῇ πόλις καὶ εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν πόλεων
νὰ καταριθμηθῇ.

γ'. Οἱ πολῖται Ἐπιδανύριοι νὰ μὴν ὑπόκεινται εἰς τὴν ἀποδεκάτωσιν ἢ ἐξαί-

1. Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Α', σελ. 169.

ρεσις δὲ αὕτη νὰ περιορίζεται εἰς ὅσα μόνον εὐρέθησαν ἔχοντες κτήματα κατὰ τὸν Μάρτιον μῆνα τοῦ 'αὐθα' ἔτους.

δ'. Οἱ Μινίστροι τῶν Ἑσωτερικῶν καὶ τῆς Οἰκονομίας νὰ ἐνεργήσωσι τὸν παρόντα νόμον.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ θ' Μαΐου 1822

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Βουλευτικοῦ

Σωτήριος Χαραλάμης

Ἐπικυροῦται

Α. Μανροκορδάτος

Πρόεδρος (τοῦ Ἐκτελεστικοῦ)

Προσυπογράφεται

Ὁ Πρῶτος Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ὁ Μινίστρος, Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπι-
κρατείας καὶ τῶν Ἑξωτερικῶν Ὑποθέσεων

Θ. Νέγρης.

17

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 16 τῆς 5ης Ἰουνίου 1822

περὶ προσωρινῆς Βουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ¹

Ἀριθ. 16 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ διάφορα μέλη τοῦ Βουλευτικοῦ Σώματος, καθορῶντα τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον τῇ πατρίδι, ἐπρότεινον νὰ ἐκστρατεύσωσι καὶ παραλαβόντες ὑπὸ τὴν ὁδή-
γίαν αὐτῶν διάφορα στρατιωτικὰ σώματα ὅπου ὁ κίνδυνος τῆς πατρίδος νὰ τρέξω-
σιν·

Ἐπειδὴ εἶναι δίκαιον καὶ ἀναγκαῖον νὰ μὴν ἐμποδισθῇ ἡ ἔργῳ ἐκπλήρωσις
τῶν ἐγγενῶν τούτων φρονημάτων τῶν εἰρημένων τούτων μελῶν καὶ ἐν τούτοις νὰ
μὴ διαταραχθῇ ὅλως ἡ συνέχεια τῶν ἐργασιῶν τῆς Διοικήσεως·

Τὸ Βουλευτικὸν ἐθεσπίσατο καὶ

τὸ Ἐκτελεστικὸν ἐπεκύρωσε τάδε

α'. Ἀπὸ τῆς σήμερον μία ἐπιτροπή, συγκειμένη ἀπὸ μέλη τοῦ Βουλευτικοῦ
Σώματος, ἐπέχει τόπον τοῦ Βουλευτικοῦ Σώματος· τὸ ποσὸν τῶν μελῶν τῆς ἐπι-
τροπῆς εἶναι ἀπροσδιόριστον, οὐδέποτε ὁμῶς ὀλιγώτερον τῶν πέντε.

1. Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Α', σελ. 169-170.

β'. Αἱ ἀποφάσεις τῆς Βουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἔχουσι τὴν αὐτὴν δύναμιν καὶ τὸ κῆρος ὥσάν νὰ ἦσαν ἀποφάσεις τοῦ Βουλευτικοῦ Σώματος· νόμος ὁμοῦ δὲν κα-
τασκευάζεται εἰμὴ διὰ τῆς παρουσίας δώδεκα μελῶν τοῦ Βουλευτικοῦ.

γ'. Πρόεδρος τῆς Βουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ὁ αὐτὸς τοῦ Βουλευτικοῦ, Ἀν-
τιπρόεδρος δὲ ὁ κύριος Βασίλειος Μπονδούρης καὶ Προῦτος Γραμματεὺς ὁ αὐτὸς
τοῦ Βουλευτικοῦ.

δ'. Ἡ διάρκεια τῆς ἐπιτροπῆς ἔσεται ἄχρι τῆς ἐπιστροφῆς ὅλων ἢ τῶν δύο
τρίτων ἀπὸ τὰ ἀπόντα μέλη τοῦ Βουλευτικοῦ Σώματος.

ε'. Ὁ παρὼν νόμος, δημοσιευθεὶς διὰ τῶν τύπων καταχωρισθῆσεται εἰς τὸν
Κώδικα τῶν Νόμων.

Ἐν Ἀργεὶ τῇ 5 Ἰουνίου 1822

Δημήτριος Ὑψηλάντης

Προσπογράφεται

Πρόεδρος (τοῦ Βουλευτικοῦ)

Ὁ Προῦτος Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ἐπικυροῦται

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας,

Ἀθανάσιος Κανακάρης

Μινίστρος τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων

Θ. Νέγρης.

18

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 17 τῆς 9ης Νοεμβρίου 1822

περὶ προσωρινοῦ τρόπου ἐκλογῆς μελῶν

τοῦ Βουλευτικοῦ καὶ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος¹

Ἀριθ. 17 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ Βουλευτικὸν Σῶμα ἐθεσπίσατο

Ἐπειδὴ ὁ Ὀργανικὸς τῆς Ἐπιδεύου Νόμος, κατὰ τὸν § 18¹ (αὐ) τοῦ, ἀποφασί-
ζει ἐτήσιον τὴν διάρκειαν τοῦ Βουλευτικοῦ Σώματος καθὼς καὶ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ.

Ἐπειδὴ κατὰ τοὺς § 19¹ καὶ 20¹ ἰδιαιτέροι νόμοι πρόειπεν νὰ ἐκδοθῶσι περὶ ἐκ-
λογῆς τῶν δύο τούτων τὴν Διοίκησιν συγκροτούντων σωμάτων καὶ

Ἐπειδὴ οἱ πολεμικοὶ περισπασμοὶ καὶ ἡ ἀποπηγάζουσα ἐσωτερικὴ ἀνωμαλία
δὲν ἐπέτρεψαν εἰς τὴν Διοίκησιν νὰ προσπορισθῇ ὅσα φῶτα ἀπαιτεῖ τῶν νόμων τού-
των ἢ κατασκευῇ.

1. Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Α', σελ. 170-171. Ὁ νόμος οὗτος συνε-
πληρώθη διὰ τοῦ ἐναριθμοῦ Παραρτήματος Νομοῦ ὑπ' ἀριθμ. 23/24 Μαρτίου 1823 καὶ ἀνεθεω-
ρήθη ὑπὸ τῆς Β' Ἑθνικῆς Συνελεύσεως τὴν 16ην Ἀπριλίου 1823.

α'. Οἱ εἰρημένοι δύο νόμοι περὶ ἐκλογῆς παραστατῶν καὶ συνθέσεως τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος ἀναβάλλονται ἀναγκαίως.

β'. Αἱ ἀπαιτούμεναι ἐκλογαὶ τῶν παραστατῶν νὰ γίνωσιν οὕτως. Εἰς ἕκαστον χωρίον ὁ λαὸς νὰ ἐκλέξῃ εὐνοπολήπτους γέροντας ἀναλόγως μὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν οἰκογενειῶν· τὰ μὲν δηλονότι συνιστάμενα χωρία ἀπὸ δέκα μέχρι τῶν πενήκοντα οἰκογενειῶν, ἕνα· τὰ δὲ ἀπὸ περισσότερα αὐτῶν ἄχρις ἑκατὸν, δύο· τὰ δὲ ἀπὸ ἑκατὸν μέχρι διακοσίων, τρεῖς· καὶ τὰ ἀπὸ διακοσίων ἄχρι τριακοσίων, τέσσαρας· εἰς δὲ τὰ χωρία ἔχοντα περισσοτέρας τῶν τριακοσίων, πέντε.

"Οἱοι δ' αὐτοὶ οἱ ἐκλεχθέντες, φέροντες ἔγγραφα ἀποδεικτικὰ τῶν χωρίων των μὲ τὰς ὑπογραφὰς τῶν πλειότερων κατοίκων, νὰ συνέλθωσιν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας, ἢ ὅποια νὰ ἐκλέξῃ ἐννέα εὐνοπολήπτους γέροντας ἐφοδιάζονσα (αὐτοὺς) μὲ ἐνδεικτικὰ ἔγγραφα ἐπίσης, καὶ τότε ὅλοι ὁμοῦ αὐτοὶ οἱ ἐκλεκταὶ νὰ ἐκλέξωσιν ἕνα ἐνιαύσιον βουλευτὴν μεταξὺ τῶν ἐμφρονεστέρων καὶ ἡθικωτέρων ἐπαρχιωτῶν μὲ τῶν πλειότερων τὰς ψήφους.

γ'. Καθ' ὅλην τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα (τὴν Πελοπόννησον, τὴν Ἀνατολικὴν καὶ τὴν Δυτικὴν) ἐκάστη τῶν ἐπαρχιῶν νὰ ἐκλέξῃ ἕνα ἐνιαύσιον παραστάτην. Ὅλη δ' ἡ Σπάρτη (Μάνη) δύο παραστάτας ἔχει νὰ ἐκλέξῃ.

δ'. Αἱ νῆσοι Ὑδρα, Σπέτται καὶ Ψαρρὰ νὰ ἐκλέξωσι παραστάτας ὅσους καὶ πέροι.

ε'. Ἀπὸ τὴν νῆσον Κρήτην τέσσαροι παραστάται νὰ ἐκλεχθῶσιν ἀπὸ τὴν νῆσον Εὐβοίαν δύο, καὶ ἀπὸ τὰς λοιπὰς ὅλας νήσους τῆς Ἑλλάδος ἀφ' ἐκάστης ἐπαρχίας, συμφώνως μὲ τὰς ἀντεπαρχίας των, ἀνὰ εἰς παραστάτης νὰ ἐκλεχθῶσιν.

ς'. Εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν παραστατῶν οἱ ἐξῆς τρεῖς ὅροι νὰ φυλαχθῶσιν

α'. Οἱ παραστάται νὰ εἶναι Ἑλλήνες.

β'. Νὰ ἔχωσιν ἡλικίας τριάκοντα πλήρη ἔτη.

γ'. Νὰ εἶναι αὐτόχθονες ἢ νὰ ἔχωσι σταθερὰν κατοικίαν εἰς τὰς ἐπαρχίας παρὰ τῶν ὁποίων ἐκλέγονται παραστάται· ἂν δὲ καὶ ἀπὸ τοὺς ἐφετεינוὺς παραστάτας καὶ τοὺς Ἀρεοπαγίτας καὶ Γερουσιαστὰς ἐκλέξωσι μὲ τοὺς εἰρημένους ὅρους αἱ ἐπαρχίαι τὸν ἐρχόμενον ἐνιαυτὸν παραστάτας των, εἶναι πάντῃ ἀδιάφορον.

ζ'. "Οἱοι οἱ παραστάται νὰ συνέλθωσι περὶ τὰ τέλη τοῦ Δεκεμβρίου ὅπου διατρίβει ἡ Διοίκησις καὶ κατὰ τὴν α' Ἰανουαρίον νὰ ἐκλέξωσι πέντε μέλη, καὶ μετὰ τῶν πέντε ἕνα Πρόεδρον, διὰ νὰ συγκροτηθῇ τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα· νὰ ἐκλέξωσι δὲ προσέτι καὶ Πρόεδρον τοῦ Βουλευτικοῦ Σώματος. Εἶναι δ' ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀδιάφορον νὰ ἐκλέξωσιν εἰς ταῦτα τόσον ἐκ τῶν παλαιῶν ὅσον ἐκ τῶν νέων παραστατῶν καὶ ἀκόμη ἐκ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, ἀνδρας ὅμως ἐπὶ ἀρετῇ καὶ συνέσει διαστελλομένους.

η'. Ἄν δὲν συμπέσῃ ὅλων τῶν παραστατῶν ἢ σύγχρονος ἔλευσις, τῶν δύο τρίτων ἢ παρουσία εἶναι ἀρκετὴ εἰς τὰς ἐκλογάς.

θ'. Αἱ ἐκλογαὶ νὰ γίνωσι διὰ τῆς ψήφου τῶν πλειόνων· μόνοι δ' οἱ νέοι παραστάται νὰ ψηφισθῶσιν εἰς αὐτάς.

ι'. Ἀπὸ τῆς α' ἄχρι τῆς ιε' Ἰανουαρίου τὸ νέον Ἐκτελεστικὸν νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τοῦ ἐφετεινῶν τοὺς λογαριασμοὺς κατὰ τὴν τάξιν· ἡ δὲ ἐφετεινὴ Διοίκησις νὰ ἐνεργῇ εἰς τόδε κατὰ πάντα τούτων τῶν ἡμερῶν τὸ διάστημα, ἄχρις ὅτου συμπληρωθῇ ἡ ἐνιαύσιος Α' περίοδος τῆς Προσωρινῆς Διοικήσεως τῆς Ἑλλάδος.

ια'. Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει ἄχρις ὅτου οἱ εἰρημένοι δύο νόμοι ἐκδοθῶσιν.

ιβ'. Ὁ Μινίστρος τῶν Ἑσωτερικῶν νὰ ἐπιστατήσῃ ἐφ' ὅσον αὐτῷ ἀνήκει εἰς τὴν ἐνέργειαν τοῦ παρόντος νόμου, ὅστις καταχωρισθῆσεται εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

Ἐν Ἑρμιόνη τῇ θ' Νοεμβρίου ,αωκβ' καὶ β' τῆς Ἀνεξαρτησίας

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου

ὁ Ἀντιπρόεδρος <τῆς Βουλ. Ἐπιτροπῆς>

Βασίλειος Μπουδούρης

Ὁ Προῶτος Γραμματεὺς

τῆς Βουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς

Ἐπικυροῦται

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου

ὁ Ἀντιπρόεδρος <τοῦ Ἐκτελεστικοῦ>

Ἀθανάσιος Κανακάρης

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας,

Μινίστρος τῶν Ἑσωτερικῶν Ὑποθέσεων,

Θ. Νέγρης.

19

Νόμος ἐπ' ἀριθμ. 18 τῆς 12ης Ἰανουαρίου 1823
περὶ παρατάσεως τῆς Α' Περιόδου τῆς Διοικήσεως
μέχρι τῆς 15ης Φεβρουαρίου 1823¹

Ἀριθ. 18 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ ἀνάγκη πᾶσα νὰ μὴ μένῃ τὸ ἔθνος οὐδὲ στιγμὴν ἀδιοίκητον, τόσον διὰ τὰ ἐσωτερικῶς ὅσον καὶ διὰ τὰ ἐξωτερικῶς αὐτὸ ἀφορῶντα, ὅτι ἄλλως ἢ Ἑλλάς

1. Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Α', σελ. 171-172.

ἐπανακάμπτει φυσικῶς εἰς τὴν λαοφθόρον ἀναρχίαν, τὸ πάντων τῶν δεινῶν τρομερῶτερον·

Ἐπειδὴ κατὰ τὸν νόμον ἀπὸ θ' τοῦ παρελθόντος Νοεμβρίου ὑπὸ ἀριθ. 17 οἱ πληρεξούσιοι παραστᾶται τῶν ἐπαρχιῶν ἔπρεπε νὰ συνέλθωσι πρὸς τὰ τέλη τοῦ Δεκεμβρίου, οἱ δὲ πολεμικοὶ περισπασμοὶ καὶ ὁ βαρὺς ἐπέχων χειμὼν δὲν ἐπέτρεψεν οὐδὲ τὰ δύο τρίτα αὐτῶν ἀκόμη νὰ φθάσωσι καὶ

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν ιε' τοῦ τρέχοντος ἐκπεραιούται ἡ Α' ἐνιαύσιος περίοδος τῆς Προσωρινῆς Διοικήσεως τῆς Ἑλλάδος·

Τὸ Βουλευτικὸν ἐθεσπίσατο καὶ
τὸ Ἐκτελεστικὸν ἐπεκύρωσε τάδε

α'. Ἡ διαμονὴ τῆς Α' ἐνιαυσίου περιόδου τῆς Προσωρινῆς Διοικήσεως τῆς Ἑλλάδος νομίμως παραταθῆσεται ἄχρι τῆς δεκάτης πέμπτης ἡμέρας τοῦ ἐλευσομένου Φεβρουαρίου.

β'. Ὅσοι τῶν παραστατῶν ἐξελέχθησαν νὰ ἐπιταχύνωσι τὴν μετάβασιν τῶν ὅπου διατρίβει ἡ Διοίκησις· εἰς ὅσας δ' ἐπαρχίας εἰσέτι δὲν ἔγιναν αἱ ἐκλογαὶ νὰ γίνωσιν ἐν τάχει, ὥστε πρὸς τὰ τέλη τοῦ τρέχοντος, ἂν ὄχι καὶ προτοῦ, νὰ φθάσωσιν ἀπαξάπαντες οἱ παραστᾶται.

γ'. Εὐθὺς ὅταν τὰ δύο τρίτα τῶν παραστατῶν φθάσωσι νὰ συνέλθωσιν, ἡ παροῦσα Α' περίοδος παύει καὶ ἡ Β' ἄρχεται.

δ'. Ὁ Μινίστρος τῶν Ἑσωτερικῶν νὰ ἐνεργήσῃ τὸν παρόντα νόμον, ὅστις δημοσιευθεὶς καταχωρισθῆσεται εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

Ἐν Ἑρμῳνῇ τῇ ιβ' Ἰανουαρίου ,αωκγ' καὶ γ' τῆς Ἀνεξαρτησίας

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου

ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Βουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς

Βασίλειος Ν. Μπουδούρης

Ὁ Πρῶτος Γραμματεὺς

τῆς Βουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς

⟨Ἐπικυροῦται⟩

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου

ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Ἀθανάσιος Κανακάρης

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας,

Μινίστρος τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑποθέσεων

Θ. Νέγρης.

20

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 19 τῆς 14ης Ἰανουαρίου 1823
περὶ ἀναθέσεως τῆς Ἀντιπροεδρίας τοῦ Ἐκτελεστικοῦ
εἰς τὸ μέλος αὐτοῦ Ἰ. Ὁρλάνδον ¹

Ἀριθ. 19 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Βουλευτικοῦ

(Κατὰ τὰ πρακτικὰ τῆς σημερινῆς συνελεύσεως)

Διακηρύττει ὅτι

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν § κα' τοῦ Ὁργανικοῦ Νόμου τῆς Ἐπιδάφρου, ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ ἐκλέγονται διὰ τῆς ψήφου τῶν πλειόνων μελῶν τοῦ σώματος·

Ἐπειδὴ ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Ἀθανάσιος Κανακάρης, ἀποχωρισθεὶς τῆς ἐνσάρκου ζωῆς, ἀπέθανεν·

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ψήφισμα ἀπὸ ια' Μαΐου ἐπὶ ἀριθ. 1.399 ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ μακρὰν τῆς Διοικήσεως διατρίβει ὅπου αἱ κατεπεύγουσαι χρεῖαι τῆς πατρίδος ἀπῆλθον τὴν παρουσίαν του· καὶ

Ἐπειδὴ αἱ δεινὰ περιστάσεις τῆς πατρίδος ἠγάγκασαν καὶ τ' ἄλλα δύο μέλη τοῦ Ἐκτελεστικοῦ προσωρινῶς νὰ ἀπομακρυνθῶσι·

Τὸ Βουλευτικὸν θεσπίζει καὶ διατάττει

α'. Ὁ κ. Ἰωάννης Ὁρλάνδος, μέλος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ ὄν, νὰ ἀναλάβῃ ὅσα τῆς Ἀντιπροεδρίας μετὰ τοῦ τίτλου αὐτῆς, ἄχρι τῆς συμπληρώσεως τῆς Α' ἐνιαυσίου περιόδου τῆς Προσωρινῆς Διοικήσεως τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸν § α' τοῦ νόμου ἐπὶ ἀριθ. 18.

β'. Τὰ ἀπόντα μέλη τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος νὰ μετακληθῶσιν ἄνευ ἀναβολῆς.

γ'. Διὰ τὴν ἀπουσίαν τῶν ἄλλων μελῶν, διότι ὁ § οθ' τοῦ Ὁργανικοῦ Νόμου τῆς Ἐπιδάφρου μένει φυσικῶς ἀνενέργητος, ὁ εἰρημένος Ἀντιπρόεδρος θέλει ἔχει τὴν ἐκτελεστικὴν δύναμιν, ἐνεργῶν κατὰ τὸν § ρθ' τοῦ Ὁργανικοῦ Νόμου τῆς Ἐπιδάφρου.

δ'. Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας, Μινίστρος τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων, θέλει ἐνεργήσῃ τὸν παρόντα νόμον, κοινοποιῶν αὐτὸν κατὰ τὴν τάξιν πρὸς

1. Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Α', σελ. 172-173.

τοὺς μινίστρος καὶ δημοσιεύων καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν· καταχωρισθήσεται δ' αὐτὸς εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων

Ἐν Ἑρμιόνη τῇ ιδ' Ἰανουαρίου ,αωκγ' καὶ γ' τῆς Ἀνεξαρτησίας

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου τοῦ

Βουλευτικοῦ Σώματος

ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Βουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς

τῆς κατὰ τὸν νόμον ε' Ἰουνίου ,αωκβ'

ὑπὸ ἀριθ. ις'

Προσυπογράφεται

Βασίλειος Ν. Μπονδούρης

Ὁ Πρωτὸς Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ἐπικυροῦται

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας,

ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Μινίστρος τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων,

Ἰω. Ὁρλάνδος

Θ. Νέγρης.

21

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 20 τῆς 14ης Ἰανουαρίου 1823

περὶ Γερμανικοῦ Λεγεῶνος ¹

Ἀριθ. 20 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ ὁ κ. Σχινᾶς ἦτον διωρισμένος ἀπὸ τὴν Γενικὴν Διοίκησιν τῆς Ἑλλάδος καὶ ὁ κ. στρατηγὸς βαρῶνος Κεφαλᾶς ἦτον τακτικῶς ἐφωδιασμένος ἀπὸ τὸν Ἀρειὸν Πάγον (Κεντρικὴν Διοίκησιν τῆς Ἀνατολικῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος).

Ἐπειδὴ κατὰ πάντα λόγον δὲν πρέπει νὰ ἀποδοκιμασθῶσιν ὅσα αὐτοὶ συνδιέταξαν·

Ἐπειδὴ ὁ συσταθεὶς παρ' αὐτῶν Γερμανικὸς Λεγεὼν ἔχει καὶ ἰδιαιτέρον διοργανισμόν καὶ ἄρθρα συμφωνίας ὑπογεγραμμένα παρ' ἀμφοτέρων τῶν εἰρημένων·

Ἐπειδὴ ὁ Γερμανικὸς αὐτὸς Λεγεὼν ὡς ἐπικούρος εἰς τὴν Ἑλλάδα καταβαίνει·

Ἐπειδὴ ἡ Διοίκησις, καθ' ὅποιανδήποτε περίστασιν, δὲν δύναται νὰ δεχθῇ συνθήκας ἐναντίας τῶν ἐπικρατούντων νόμων·

Ἐπειδὴ ὁ νόμος ἀπὸ α' Ἀπριλίου ὑπὸ ἀριθ. 8 περὶ στρατιωτικοῦ ὀργανισμοῦ ἦτον ἄγνωστος πρὸς τοὺς εἰρημένους δύο παραστάτας·

1. Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Α', σελ. 173-175.

Ἐπειδὴ εἶναι ἀνάγκη νὰ δοθῇ μία ἀπόφασις εἰς ὁδηγίαν τοῦ Γερμανικοῦ Λεγεῶνος, αἱ πρῶται ἀρχαὶ τοῦ ὁποίου ἐφθασαν ἀπὸ Μαρσιλλίας εἰς Ἑλλάδα· καὶ

Ἐπειδὴ διεφυλάχθη τῆς Προσωρινῆς Διοικήσεως τῆς Ἑλλάδος τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικυρώσεως κατὰ τὸ εἶδος, ὡς ἡ ὑπογραφή τοῦ κ. Σχημὰ διαβεβαιοῖ·

Τὸ Βουλευτικὸν ἐθεσπίσατο καὶ

τὸ Ἐκτελεστικὸν ἐπεκύρωσε τάδε

α'. Ὁ Γερμανικὸς Λεγεὼν, συνιστάμενος ἀπὸ ἑξακοσίους ἀνθρώπους, ὁργανισμένος κατὰ τὸν ἐπόμενον τρόπον, εἶναι δεκτὸς εἰς δούλευσιν τῆς Προσωρινῆς Διοικήσεως τῆς Ἑλλάδος ὡς λεγεὼν ἐπικυρώων, κατὰ τὴν ἐν Τσουρίγῳ σημειωμένην συμφωνίαν τὴν κγ' Σεπτεμβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους, μὲ τὰς ἐξῆς ὁμοῦ προσθαφαιρέσεις.

β'. Ἡ διάκρισις αὕτη καὶ ἡ κατὰ τὴν κγ' Σεπτεμβρίου συμφωνία ἔχουσι τὸ κῆρος διὰ δύο ὁλοκλήρους χρόνους, εἰς τὸ τέλος τῶν ὁποίων ἀκυροῦται ὀλοτελῶς.

γ'. Ὅσοι τῶν συγκροτούντων τὸν Λεγεῶνα θελήσωσι νὰ ἀκολουθήσωσι μετὰ ταῦτα ὑπηρετοῦντες τῇ Ἑλλάδι διὰ τῶν ὅπλων, θέλουσιν ἀναποδράστως καθυποβληθῇ εἰς τὸν νόμον ἀπὸ α' τοῦ παρελθόντος Ἀπριλίου ὑπὸ ἀριθ. 8 καὶ τοὺς ἄλλους ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐκδοθησομένους νόμους.

δ'. Πρὸς τὴν ὁποίαν φέρουσι σημαίαν νὰ δεχθῶσι καὶ μίαν ἐλληνικὴν σημαίαν, ὁμοίαν μὲ ἐκείνην τοῦ α' βαρέος πεζικοῦ συντάγματος, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ τὸ ἱερόν Εὐαγγέλιον θέλει δώσουν τὸν ὄρκον τὸν στρατιωτικὸν τῆς πίστεως καὶ τῆς ὑπακοῆς.

ε'. Τὰ δύο ἔτη θέλει ἀριθμοῦνται ἀπὸ α' τοῦ ἐρχομένου Ἰανουαρίου 1823, εἴκοσι τρία, καθ' ἡμᾶς.

ς'. Ὁ εἰς τὴν α' Ἀπριλίον νόμος ὑπὸ ἀριθ. 8 καὶ ὅσοι ἄλλοι εἰς τὸ ἐξῆς ἐκδοθῶν ἀνήκοντες εἰς τὸ στρατιωτικόν, θέλουσιν ἐνεργηθῇ καὶ ἀπὸ τὸν Γερμανικὸν Λεγεῶνα ἀφ' ἧς ἡμέρας εἰς δούλευσιν συγκαταταχθῇ, καθ' ὅσα δὲν διαλαμβάνονται εἰς τὴν εἰρημένην ἀπὸ κγ' τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου συμφωνίαν καὶ τὸν παρόντα νόμον.

ζ'. Τὸ α' καὶ β' ἄρθρον τῆς κατὰ τὴν κγ' Σεπτεμβρίου συμφωνίας δὲν εἶναι δεκτά.

η'. Τὸ ἄρθρον γ' τῆς ἰδιαίτερας αὐτῶν περὶ μισθοῦ συμφωνίας ἐναντιοῦται εἰς τὰ ἄρθρα ιγ', ιδ', ιε', ις', ιζ' τοῦ νόμου α' Ἀπριλίου ὑπὸ ἀριθ. 8, τὰ ὅποια προσδιορίζουν τοὺς μισθοὺς τῶν στρατιωτῶν καθ' ὅλα τὰ διάφορα ὅπλα· διὰ δὲ τὰς εἰρημένας παρατηρήσεις ἡ Διοίκησις ἀποφασίζει ὅτι κατὰ τοὺς δύο αὐτοὺς χρόνους (ἡ' τὸ ἄρθρον β' τῆς παρούσης) οἱ στρατιῶται νὰ λάβουν γροῦσια 14 μισθὸν εἰς μετροῦτά·

τὰ δὲ λοιπὰ *II* ἀπὸ τὴν ποσότητα τῶν ἀποφασισμένων 25 γὰ ἐννοῶνται εἰς ἀντιμισθίαν, καὶ τοῦτο διότι θεωρεῖται ὁ Λεγεῶν αὐτὸς ὡς ἐπικουρία, ἀπὸ ἐπαινετὸν σκοπὸν καὶ διακαῇ ζῆλον καταβάς εἰς Ἑλλάδα μαχομένην κατὰ τῆς τυραννίας.

θ'. Ἡ ἀντιμισθία γὰ ἐννοηθῇ μόνον διὰ ἐκείνους τῶν τοῦ Λεγεῶνος ὅσοι ἀπὸ Γερμανίαν κατέβησαν καὶ δι' ἐκείνους ὅσοι θέλει εὐρεθῶσι καθ' ὁδὸν πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου μὲ ἀπόδειξιν· οἱ δὲ ἐπομένως ἐλευσόμενοι θέλουν λαμβάνει ὅσα μόνον ὁ εἰρημένος νόμος ὑπὸ ἀριθ. 8 προσδιορίζει.

ι'. Ὁ μισθὸς εἰς τὸν καθένα τῶν τοῦ Λεγεῶνος θέλει δίδεται ἀφ' ἧς ἡμέρας ἔλθῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα.

ια'. Κατὰ τὸ *ιη'* ἄρθρον τοῦ νόμου τῆς *α'* Ἀπριλίου ὑπὸ ἀριθ. 8 εἰς κάθε δέκα ἡμέρας θέλουν παρορησιάζονται οἱ λογαριασμοὶ τῶν μισθῶν τοῦ Λεγεῶνος.

ιβ'. Ὁ λογαριασμὸς τῆς ἀντιμισθίας θέλει ἐξακολουθεῖ καθ' ἕκαστον μῆνα.

ιγ'. Οἱ μισθοὶ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑποαξιωματικῶν θέλει διορισθῶν κατὰ τὸ *ιγ'* ἄρθρον τοῦ νόμου *α'* Ἀπριλίου, πίνακα *ε'*.

ιδ'. Ἡ χρονικὴ ἀντιμισθία διὰ τοὺς ἀξιωματικούς διὰ τὰ ἐνδύματα θέλει εἶναι ἡ αὐτὴ μὲ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ *α'* πεζικοῦ βαρέος συντάγματος καὶ διὰ μίαν μὲνην φορὰν, ὡς τὸ ἄρθρον 27 τοῦ νόμου *α'* Ἀπριλίου διαλαμβάνει.

ιε'. Αἱ ἀποφασισμέναι τροφαὶ εἰς τὴν συνθήκην *γ'* Σεπτεμβρίου διὰ τὸν Γερμανικὸν Λεγεῶνα, ἂν καὶ δὲν εἶναι εἰς τὴν αὐτὴν ποσότητα τὴν ὁποίαν διορίζει εἰς τὸ *ιθ'* ἄρθρον τοῦ νόμου *α'* Ἀπριλίου, ἡ Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος μ' ὅλον τοῦτο τὰς δέχεται, ἐπειδὴ καὶ οἱ Γερμανοί, διὰ τὸ κλίμα καὶ τὴν συνήθη αὐτοῖς δίαιταν, εἶναι πολλὰ διαφορετικοὶ ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας κατὰ τὴν δίαιταν· οἱ δὲ ἀξιωματικοὶ θέλει τὰς λάβουν κατὰ τὸν νόμον τῆς Διοικήσεως *α'* Ἀπριλίου ὑπὸ ἀριθ. 8.

ισ'. Ἡ Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος εἰς διατήρησιν τῶν ἐνδυμάτων τοῦ Λεγεῶνος δὲν θέλει δώσει ἄλλο τι παρὰ *II* γρόσια διωρισμένα εἰς τὸ *η'* ἄρθρον τῆς παρούσης· ἀπὸ αὐτὰ θέλουν συνεισφέρει ἕκαστος εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ Λεγεῶνος τὰ ὅσα εἶναι διωρισμένα εἰς τὸ *η'* ἄρθρον τῆς παρούσης· ἀπὸ αὐτὰ θέλουν συνεισφέρει ἕκαστος εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ Λεγεῶνος τὰ ὅσα εἶναι διωρισμένα εἰς τὸν πίνακα (*modello*) κατὰ *ε'* τοῦ νόμου *α'* Ἀπριλίου, καὶ περισσότερα ἂν τὸ συμβούλιον τῆς οἰκονομίας τοῦ Λεγεῶνος ἀποφασίσῃ.

ιζ'. Τὰ ἄρθρα *β'* καὶ *γ'* τῆς συμφωνίας *γ'* Σεπτεμβρίου, ἀνίσχοντα εἰς ὅσους θέλουν γὰ δουλεύουν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν στρατιωτικῶς, εἶναι δεκτά, μὲ τὴν συγκατάθεσιν ὅμως τοῦ Μινιστερίου τοῦ Πολέμου καὶ χωρὶς αὐτῆς οὐδέποτε.

ιη'. Τὸ τάγμα τῶν γενικῶν ἀξιωματικῶν, ἀναφερόμενον εἰς τὸ *ε'* ἄρθρον

τῆς συμφωνίας καὶ Σεπτεμβρίου, δὲν εἶναι δεκτὸν εἰμὴ ἐφ' ὅσον ἀνήκει εἰς τὸν Λεγεῶνα.

ιβ'. Τὰ ζητήματα τῶν φροντιστῶν τοῦ Γερμανικοῦ Λεγεῶνος θέλει διευθύνονται πρὸς τὸν Μινίστρον τοῦ Πολέμου τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως καὶ ὅχι ὡς ἀναφέρεται εἰς τὸ ζ' ἄρθρον τῆς συμβιβάσεως.

κ'. Ὅσοι προβιβασμοὶ εἰς τὸ η' καὶ θ' ἄρθρον τῆς συμφωνίας διορίζονται διὰ τοῦ Μινίστρον τοῦ Πολέμου θέλει ἀναφέρονται πρὸς τὴν Διοίκησιν διὰ τὰ ἐπικυρωθῶσι καὶ ἄλλως δὲν εἶναι δεκτοὶ ποτέ.

κα'. Ὁ Γερμανικὸς Λεγεὼν θέλει κατ' εὐθείαν ὑπόκειται εἰς τὰς προσταγὰς τῆς Διοικήσεως, δοθησομένης αὐτῷ διὰ τοῦ Μινίστρον τοῦ Πολέμου, καὶ ὅχι κατὰ τὸ 10 ἄρθρον τῆς συμβιβάσεως.

κβ'. Τὸ ἄρθρον ιδ' ἐπικυροῦται, ὅμως πρέπει πάντοτε ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ Μινιστερίου τοῦ Πολέμου.

κγ'. Διὰ τὴν εἰς γῆν προσδιορισθησομένην ἀντιμισθίαν, κατὰ τὸ ιε' ἄρθρον τῆς συμφωνίας, θέλει ἐκδοθῇ ἰδιαίτερος περὶ τοῦτον νόμος καὶ κατ' αὐτὸν θέλει ἐνεργηθῶν τὰ διωρισμένα.

κδ'. Ἄν ἄλλα συντάγματα ἢ τάγματα γερμανικὰ ἢ ἄλλων γενῶν θέλουν ἔλθει εἰς τὴν δούλευσιν τῆς Ἑλλάδος, αὐτὰ θέλει ὁργανισθῶν ὡς ὁ νόμος ἐπὶ ἄρθρον 8 ἀπὸ α' Ἀπριλίου, παρὰ τὸν ὁποῖον ἄλλη συμφωνία δὲν εἶναι ποτὲ δεκτή.

κε'. Τὰ ἄρθρα τοῦ παρόντος νόμου καὶ ἡ κατὰ τὴν καὶ Σεπτεμβρίου συμφωνία δὲν θέλουν δώσει τὸ παραμικρὸν δικαίωμα εἰς κανένα ἄλλο στρατιωτικὸν σῶμα, οὔτε ἑλληνικόν, οὔτε ἑτεροεθνές, παρὸν ἢ ἐλευσόμενον εἰς δούλευσιν τῆς Ἑλλάδος, οὐδὲ μεταλλαγὴν οὐδ' ἐναντίωσιν θέλουν ἐπιφέρει εἰς τοὺς νόμους καὶ τὰς διωρισμένας διαταγὰς, οὐδὲ δικαίωμα εἰς ἄνθρωπον νὰ παραπονεθῇ, ἐπεὶ ταῦτα πάντα θεωροῦνται ὡς ἰδιαίτερα συγκατάθεσις τῆς Διοικήσεως πρὸς τὸν Λεγεῶνα ὡς πρὸς ἐπικυρούς, καὶ δύο μόνους ἐνιαυτοὺς ἰσχὺν νόμον ἔχουσιν.

κς'. Οἱ Μινίστροι, ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας, Μινίστρος τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων, καὶ ὁ τοῦ Πολέμου νὰ ἐνεργήσωσι τὸν παρόντα νόμον, ὅστις δημοσιευθεὶς καταχωρισθήσεται εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

Ἐν Ἐρμιόνη τῇ ιδ' Ἰανουαρίου, αὐχ' καὶ γ' τῆς Ἀνεξαρτησίας

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου

ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Βουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς

Προσυνπογράφεται

Βασίλειος Ν. Μπουδούρης

Ὁ Πρωτὸς Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ἐπικυροῦται

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας,

ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Μινίστρος τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων.

Ἰωάννης Ὁρλάνδος

Θ. Νέγρης.

22

Νόμος υπ' αριθμ. 21 τῆς 18ης Ἰανουαρίου 1823
περὶ καθορισμοῦ τοῦ Ναυπλίου ὡς ἑδρας τῆς Διοικήσεως¹

Ἀριθ. 21 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Διακηρύττει ὅτι

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν § 2β' τοῦ Ὁργανικοῦ Νόμου τῆς Ἐπιδιόρθου, ἔχει τὸ δικαίωμα ἡ Διοίκησις νὰ μεταλλάσῃ τόπον διατριβῆς κατὰ τὴν χρείαν καὶ

Ἐπειδὴ τὸ Ναύπλιον εἶναι κατὰ πάντα ἀρμόδιος τόπος νὰ ἐνδιατρίβῃ ἡ Διοίκησις·

Τὸ Βουλευτικὸν ἐθεσπίσατο καὶ

τὸ Ἐκτελεστικὸν ἐπεκύρωσε τάδε

α'. Ἡ Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος προσδιορίζει τὴν διατριβὴν τῆς εἰς Ναύπλιον.

β'. Ὅλα τὰ μέλη τῆς Διοικήσεως ἐκεῖ νὰ συνέλθωσι.

γ'. Οἱ μινίστροι, ἐφ' ὅσον ἐκάστῳ ἀνήκει, νὰ ἐνεργήσωσι τὸν παρόντα νόμον, ὅστις δημοσιευθεὶς καταχωρισθῇσεται εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

Ἐν Ἐρμιόνη τῇ 17^ῃ Ἰανουαρίου, αὐγ' καὶ γ' τῆς Ἀνεξαρτησίας

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας,

Ὁ Ἀντιπρόεδρος (τοῦ Ἐκτελεστικοῦ) Μινίστρος τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων

Ἰω. Ὀρλάνδος

Θ. Νέγγρη.

23

Νόμος υπ' αριθμ. 22 τῆς 6ης Φεβρουαρίου 1823
περὶ παρατάσεως τῆς Α' Περιόδου τῆς Διοικήσεως
μέχρι τῆς συγκεντρώσεως τῶν 2/3 τῶν βουλευτῶν¹

Ἀριθμὸς κβ' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Διακηρύττει ὅτι

Ἐπειδὴ τὴν 1^η τοῦ τρέχοντος ἐκπεραιούται ἡ κατὰ τὸν νόμον ὑπὸ ἀρ. 17^η μη-

1. Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Α', σελ. 176. Περὶ τῆς ἐκάστοτε ἑδρας τῆς Διοικήσεως κατὰ τὴν περίοδον 1822-1827 βλ. Γ. Δ. Δημητρίου, Ἡ Διοικητικὴ Ὁργάνωσις, σελ. 247-249.

1. Ἀρχεῖον τῆς Κοινότητος Ὑδρας 1778-1832 (=Ἀρχεῖον Ὑδρας), τόμ. Θ' (1823), σελ. 50-51. Ἀντίγραφον ἐπικεκυρωμένον παρὰ τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἐπικρατείας Θ. Νέγγρη.

νιαία παράτασις τῆς Α' ἐνιαυσίου περιόδου τῆς Προσωρινῆς Διοικήσεως τῆς Ἑλλάδος·

Ἐπειδὴ τὰ γενικά ἐθνικά συμφέροντα ἀπαιτοῦσι τὴν ὑπαρξιν τῆς Διοικήσεως ἀδιάλειπτον· καὶ

Ἐπειδὴ διὰ τὰς πολεμικὰς περιστάσεις πολλάκις μετακληθέντες εἰσέτι ὁμως δὲν ἔφθασαν ἐνταῦθα τόσοι πληρεξούσιοι παραστάται τῶν ἐλευθέρων ἐπαρχιῶν τῆς Ἑλλάδος ὥστε νὰ συμποσωθῶσι τοῦλάχιστον τὰ δύο τρίτα αὐτῶν·

Τὸ Βουλευτικὸν ἐθεσπίσατο καὶ
τὸ Ἐκτελεστικὸν ἐπεκύρωσε τάδε

α'. Ἡ διαμονὴ τῆς Α' ἐνιαυσίου περιόδου τῆς Προσωρινῆς Διοικήσεως τῆς Ἑλλάδος νομίμως παραταθῆσεται ἄχρις ὅτου τὰ δύο τρίτα τοῦλάχιστον τῶν πληρεξουσίων παραστατῶν συνέλθωσιν ὅπου διατρῖβει ἡ Διοίκησις.

β'. Εἰθὺς ὅταν ἡ διαληφθεῖσα ποσότης τῶν παραστατῶν φθάσῃ, ἡ παροῦσα Α' περίοδος πᾶναι καὶ ἡ Β' ἄρχεται.

γ'. Ὁ Μινίστρος τῶν Ἑσωτερικῶν νὰ ἐνεργήσῃ τὸν παρόντα νόμον, ὅστις δημοσιευθεὶς καταχωρισθῆσεται εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

Ἐν Ἑρμιόνη τῇ 5' Φεβρουαρίου, αὐκγ' καὶ γ' τῆς Ἀνεξαρτησίας

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου
ὁ Ἀντιπρόεδρος (τοῦ Ἐκτελεστικοῦ)
Ἰωάννης Ὀρλάνδος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας,
Μινίστρος τῶν Ἑξωτερικῶν Ὑποθέσεων
Θ. Νέγρης.

24

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 23 τῆς 24ης Μαρτίου 1823
περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ὑπ' ἀριθμ. 17 περὶ τῶν
βουλευτῶν ἐπαρχιῶν τινῶν τῆς Πελοποννήσου¹

⟨Ἀριθ. 23 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων⟩

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Παράρτημα εἰς τὸν δέκατον ἑβδομον νόμον

Ἐπειδὴ εἰς τὴν Πελοπόννησον εὐρίσκονται ἐπαρχίαι τινὲς διόλου δυσανά-

1. Μ. Μπενάκη, Ἀρχ. Ἀγῶνος, Φ. 1. Πρβλ. τὸ γαλλικὸν κείμενον τοῦ νόμου ἐν *Constitutions, Lois, Ordonnances*, σελ. 65-66.

λογοι ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῶν κατοίκων, χωρὶς νὰ συμφέρῃ πρὸ τῆς γενικῆς διαιρέσεως τῆς Πελοποννησιακῆς χώρας εἰς ἰσομεγέθεις ἐπαρχίας ἐνούμεναι ὡς μικραὶ παραστάτην νὰ ἐκλέγῃσι, καὶ ἀδικοῦνται ὡς ἐκ τούτου αἱ πολυανθρωπότεραι· καὶ

Ἐπειδὴ τὸ σύστημα τῆς ἐκλογῆς τὸ κατὰ τὸν νόμον ἀπὸ θ' Νοεμβρίου, αὐχρ' ὑπ' ἀρ. 17 εἶναι τὸ μόνον ἀνάλογον μὲ τὴν ἐνεστῶσαν τῶν ἑλληνικῶν πραγμάτων διάθεσιν·

Τὸ Βουλευτικὸν ἐθεσπίσατο καὶ

τὸ Ἐκτελεστικὸν ἐπεκύρωσε τάδε

α'. Ἐν τῇ Πελοποννήσῳ ὁ Μυστράς, ἡ Καρύταινα, ἡ Κόρινθος, τὰ Καλάβρυτα, ἡ Γαστούνη καὶ ἡ Ἀρκαδιά, ἀνὰ δύο παραστάτας νὰ ἔχῃσιν εἰς τὴν Προσωρινῇ Διοίκησιν τῆς Ἑλλάδος· αἱ δὲ λοιπαὶ ἅπασαι ἀνὰ ἓνα.

β'. Εἶναι ἄκυρος εἰς τὸ ἐξῆς ὁ § γ' τοῦ νόμου ὑπὸ ἀρ. 17 ἐφ' ὅσον μόνον ἀντιβαίνει εἰς τὸ παρὸν παράρτημα, ἄλλως δ' αὐτὸς καὶ οἱ λοιποὶ τὴν αὐτὴν ἰσχὺν ἔχουσι καὶ ὡς πρὸς τὸ παράρτημα τοῦτο, τὸ ὁποῖον ὑποτίθεται κατὰ λέξιν ἐμπεριεχόμενον τῷ νόμῳ.

Ἐν Ἀστρεὶ τῇ κδ' Μαρτίου, αὐχρ' καὶ γ' τῆς Ἀνεξαρτησίας

⟨Ὁ Πρόεδρος τοῦ Βουλευτικοῦ⟩

⟨Ὁ Ἀ' Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ⟩

⟨Ἐπικυροῦται⟩

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου
ὁ Ἀντιπρόεδρος ⟨τοῦ Ἐκτελεστικοῦ⟩
Ἰωάννης Ὁρλάνδος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας,
Μινίστρος τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων
Θ. Νέγρης.

25

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 12 τῆς 30ῆς Ἀπριλίου 1822
περὶ Ὁργανισμοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Ἐπαρχιῶν ὡς ἀνεθεωρήθη
ὑπὸ τῆς Β' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τὴν 16ην Ἀπριλίου 1823 ¹

Ἀρ. ΛΗ' τῶν πρακτικῶν τῆς Συνελεύσεως

Η ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ

Ἀναθεωρήσασα καὶ ἐπιδιορθώσασα τὸν παρόντα νόμον

1. Ἀ. Μάμουκα, Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος, τόμ. Γ', σελ. 60-68. Βλ. καὶ Γ. Δ. Δημακοπούλου, Ἡ Διοικητικὴ Ὁργάνωσις, σελ. 153-157. Ὁ νέος Ὁργανισμὸς

ἐψηφίσατο τάδε

α'. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ δημοσιευθῇ εἰς τὴν ἐπικράτειαν.

β'. Ἀπαράλλάκτως ν' ἀντικατασταθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων ἐπ' ἀρ. ιβ'.

Ἐξεδόθη ἐν Ἀστροὶ τῇ ις' Ἀπριλίου, αὐγ' καὶ γ' τῆς Ἀνεξαρτησίας

Ὁ Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως

τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως

Πετρούμπης Μανρομυχάλης

Θ. Νέγρης.

Ἀρ. ΙΒ' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Ἐπειδὴ πρῶτον συμφέρον ἐκάστης πολιτείας εἶναι ἡ σοφὴ καὶ ὀρθὴ δημόσιος οἰκονομία (*administration publique*), μόνη πηγὴ τῆς ἀληθοῦς τῶν ἔθνων εὐδαιμονίας·

Ἐπειδὴ διὰ τὰ ἔμβη εἰς προᾶξιν ἡ δημόσιος οἰκονομία ἀναγκαῖον εἶναι νὰ σχηματισθῶσιν ἐπαρχίαι, εἰς τὰς ὁποίας νὰ εἰσαχθῇ ἡ Διοίκησις παριστανομένη ἀπὸ τοὺς πολιτικούς λειτουργοὺς τῆς·

Ἐπειδὴ ἀπὸ τὸ ὁμοίωμα τοῦ ὀργανισμοῦ, καὶ ἐπομένως ἀπὸ τὴν ἀλληλουχίαν ὄλων τῶν διοικητικῶν κλάδων προέρχεται ἡ ἀληθὴς ἁρμονία, καὶ ἐκ ταύτης πάλιν ἡ ἰσομερὴς διανομὴ τῶν δημοσίων φόρων, καὶ ἡ ἀκριβὴς τῆς διοικήσεως ἐκτέλεισις, δεσμοὶ κυριώτατοι τῆς ἀδελφικῆς καὶ σφικτῆς ἐνώσεως ὁλοκληροῦν ἔθρους καὶ μόν' μέσα διὰ τῶν ὁποίων φθάνει τὸ ἔθνος τοῦτο εἰς τὴν ἀληθῆ εὐδαιμονίαν·

Τὸ Βουλευτικὸν ἐθεσπίσατο καὶ

τὸ Ἐκτελεστικὸν ἐπεκύρωσε τάδε

α'. Διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς Διοικήσεως εἰς τὴν ἐλληνικὴν ἐπικράτειαν νὰ ἐνεργηθῇ τὸ ὅποῖον εἰς τὸν παρόντα νόμον προστίθεται σχέδιον ὀργανισμοῦ.

β'. Τὸ σχέδιον τοῦτο νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὰς ἐπαρχίας, ὅσαι μέλλουσιν ἐφεξῆς νὰ ὀργανισθῶσι.

τῶν Ἐπαρχιῶν ἐξεδόθη τῷ 1824 ἐν Μεσολογγίῳ ὑπὸ τοῦ Ἀν. Πολυζωίδου μετὰ τοῦ Νόμου τῆς Ἐπιδιόρθου εἰς ἴδιον φυλλάδιον ὑπὸ τὸν τίτλον: «Προσωρινὸν Πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος. Καὶ σχέδιον Ὀργανισμοῦ τῶν Ἐπαρχιῶν αὐτῆς. Ἀμφότερα ἐπιδιορθωμένα καὶ ἐπικυρωμένα ὑπὸ τῆς Δευτέρας Ἐθνικῆς Νομοθετικῆς τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεως ἐν Ἀστροὶ, οἷς ἔπονται τὸ Πολιτικὸν Σύνταγμα τῆς Βρετανίας καὶ τὸ τῶν Ἠνωμένων Ἐπικρατειῶν τῆς Ἀμερικῆς. Μετὰ τῆς Διατετώσεως τοῦ Συνεδρίου αὐτῶν ἐξ Ἀγγλικῶν καὶ Γαλλικῶν Συγγραμμάτων μεταφρασθέντα ὑπὸ Α. Πολυζωίδου».

γ'. Ἐπειδὴ αἱ παροῦσαι περιστάσεις δὲν συγχωροῦσιν ἀκριβῆ ὁρίων προσδιορισμὸν ἐκάστης ἐπαρχίας, νὰ γένη ἀκολούθως γενικὴ περὶ τούτων διάταξις.

δ'. Τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τοὺς διορισθησομένους ἐπαρχοὺς τὴν ἀνήκονσαν εἰς αὐτοὺς περιφέρειαν.

ε'. Οἱ μινίστροι, ἕκαστος κατὰ τὸ ἀνήκον αὐτῷ μέρος, νὰ ἐνεργήσωσι τὸν παρόντα νόμον, ὁ ὁποῖος δημοσιευθεὶς θέλει καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ 30 Ἀπριλίου 1822

Ὁ Πρόεδρος (τοῦ Ἐκτελεστικοῦ)

Ἀ. Μανροκορδάτος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας,

Μινίστρος τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων

Θ. Νέγρης.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

α'. Ἡ ἑλληνικὴ ἐπικράτεια διαφεῖται εἰς ἐπαρχίας.

β'. Αἱ ἐπαρχίαι ὑποδιαιοῦνται εἰς κομοπόλεις καὶ χωρία.

γ'. Ἐκάστη ἐπαρχία ἔχει

1. Ἐνα ἑπαρχον.

2. Ἐνα γενικὸν γραμματέα.

3. Ἐνα ἐπιστάτην τῶν προσόδων.

4. Ἐνα ἐπιστάτην τῶν ἐξόδων.

5. Ἐνα ἀστυνόμενον. Εἰς δὲ τὰς νήσους καὶ παραλίους ἐπαρχίας ὁ ἀστυνόμενος θέλει ἐκπληροῖ καὶ τὰ χρέη τοῦ λιμενάρχου.

δ'. Ἐκαστον χωρίον ἔχει δημογέροντας ἀναλόγως μὲ τὴν ποσότητα τῶν οἰκογενειῶν· τὰ μὲν δηλαδὴ μέχρι τῶν ἐκατὸν οἰκογενειῶν ἓνα, τὰ δὲ μέχρι τῶν διακοσίων δύο, τὰ δὲ μὲ μέχρι τριακοσίων τρεῖς, καὶ τὰ μέχρι τετρακοσίων τέσσαρας. Ὅσα δ' ἔχουσι περισσοτέρας τῶν τετρακοσίων νὰ μὴν ἐκλέγῃσι περισσότερον τῶν τεσσάρων.

ε'. Ἐκάστη κομοπόλις, καὶ ἡ πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας, ἔχει δημογέροντας μὲ τὴν ἀνωτέρω ἀναλογίαν.

Π ε ρ ῖ Ἐ π ά ρ χ ω ν

ς'. Ὁ ἑπαρχος διορίζεται ἀμέσως παρὰ τῆς Διοικήσεως· νὰ μὴν εἶναι ὁμῶς κάτοικος ἢ αὐτόχθων τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας, οὔτε νὰ διορίζωνται ἑπαρχοὶ εἰς δύο ἐπαρχίας ἀμοιβαίως.

ζ'. Ὁ ἑπαρχος παριστάνων τὴν Διοίκησιν ἔχει τὴν πρόνοιαν τῆς ἐπαρχίας.

η'. Ἀναφέρεται πρὸς τὴν Διοίκησιν διὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑποθέσεων.

θ'. Παρατηρεῖ ἀκριβῶς τὰς πράξεις τῶν ἐπιστατῶν καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν.

ι'. Ἐχει ἐκτελεστικὴν δύναμιν ἀνάλογον μὲ τὴν ἔκτασιν τῆς ἐπαρχίας, τῆς ὁποίας δυνάμεως τὰ μὲν δύο τρίτα διορίζονται ἀμέσως παρὰ τῆς Διοικήσεως μεθ' ἑνὸς ἀρχηγοῦ, τὸ δὲ ἓν τρίτον δίδεται ἐκ τῶν κατοίκων τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας.

ια'. Ἐκτελεῖ τὰς ἀποφάσεις τῶν κριτηρίων διὰ τῆς ὑπ' αὐτὸν ἐκτελεστικῆς δυνάμεως.

ιβ'. Δίδει βοήθειαν διὰ τῆς ἐκτελεστικῆς δυνάμεως εἰς τοὺς ἐπιστάτας, δημιουργώντας καὶ εἰς τὸν ἀστυνόμον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν χρῶν των.

ιγ'. Ἐκτελεῖ διὰ τῶν ἐπιστατῶν καὶ δημιουργόντων μὲ τὴν ἀνήκουσαν ἀναλογίαν τὰς περὶ στρατολογίας πρὸς αὐτὸν διαταγὰς τῆς Διοικήσεως· τοὺς δὲ συναχθέντας στρατιώτας παραδίδει ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ παρὰ τῆς Διοικήσεως διορισμένου ἀρχηγοῦ.

Περὶ Γενικοῦ Γραμματέως

ιδ'. Ὁ γενικὸς γραμματεὺς διορίζεται ἀμέσως παρὰ τῆς Διοικήσεως.

ιε'. Διοικεῖ τὸ γενικὸν γραφεῖον.

ισ'. Προσυπογράφεται εἰς ὅσα δημόσια ἔγγραφα ὑπογράφεται ὁ ἑπαρχος.

ιζ'. Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ἐπάρχου ἐνεργεῖ τὰ χρέη αὐτοῦ.

Περὶ Ἐπιστατῶν

ιη'. Οἱ ἐπιστάται ἐκλέγονται μεταξὺ τῶν τιμωτέρων ἐπαρχιωτῶν διὰ τῆς ψήφου τῶν πλειόνων κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

α'. Ἐκαστον χωρίον ἐκλέγει ἓνα ἐκλεκτὴν ἢ καὶ περισσοτέρους, καθὼς καὶ αἱ κομποπόλεις καὶ ἡ πρωτεύουσα· ἡ δὲ ψήφος ἐκάστου τῶν ἐκλεκτῶν μετρεῖται μὲ τὴν ποσότητα τῶν οἰκογενειῶν ἀπὸ τὰς ὁποίας εἶναι ἐκλελεγμένος ὁ ἐκλεκτής.

β'. Οἱ ἐκλεκταὶ οὗτοι συνέρχονται εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ ἐκλέγουν αὐτοὺς τοὺς ἐπιστάτας.

γ'. Τὰ δύο τρίτα τῶν ἐκλεκτῶν εἶναι ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς διὰ τὴν ἔχῃ κῆρος ἢ ἐκλογή.

δ'. Ὁ ἐπιστάτης τῶν προσόδων συνάξει τὰ εἰσοδήματα τῆς ἐπαρχίας καὶ κρατεῖ ἀκριβῆ λογαριασμὸν.

ε'. Δὲν δίδει τὴν παραμικρὰν χρηματικὴν ποσότητα ἄνευ τακτικοῦ ἐγγράφου τοῦ ἐπάρχου.

κα'. Δίδει λογαριασμὸν κατὰ διμηνίαν διὰ τοῦ ἐπάρχου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Οἰκονομίας.

κβ'. Λαμβάνει διὰ τοῦ ἐπάρχου τὰς διδομένας διαταγὰς παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Οἰκονομίας καὶ ἀνταποκρίνεται μετ' αὐτοῦ.

κγ'. Ὁ ἐπιστάτης τῶν ἐξόδων προμηθεύει τὰ ἀναγκαῖα τῆς ἐπαρχίας, λαμβάνων τὰ ἐξόδα παρὰ τοῦ ἐπιστάτου τῶν προσόδων.

κδ'. Κρατεῖ ἀκριβῆ λογαριασμὸν τῶν ὅσα λαμβάνει καὶ δίδει.

κε'. Δίδει λογαριασμὸν κατὰ διμηνίαν διὰ τοῦ ἐπάρχου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Οἰκονομίας.

κς'. Λαμβάνει διὰ τοῦ ἐπάρχου τὰς διδομένας διαταγὰς παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Οἰκονομίας καὶ ἀνταποκρίνεται μετ' αὐτοῦ.

Π ε ρ ῖ Ἀ σ τ υ ν ὁ μ ο υ

κζ'. Ὁ ἀστυνόμος διορίζεται ἀμέσως παρὰ τῆς Διοικήσεως, ἣτις θέλει δώσει εἰς αὐτὸν τὰς ἀναγκαῖας ὁδηγίας.

κη'. Λαμβάνει τὰς διδομένας διαταγὰς παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἀστυνομίας διὰ τοῦ ἐπάρχου καὶ ἀνταποκρίνεται μετ' αὐτοῦ.

Π ε ρ ῖ Δ η μ ο γ ε ρ ὁ ν τ ω ν

κθ'. Οἱ δημογέροντες ἐκλέγονται παρὰ τῶν κατοίκων τῆς ἐπαρχίας κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

α'. Συνάζονται οἱ κάτοικοι ἐκάστου χωρίου καὶ ἐκλέγουσιν ἓνα δημογέροντα διὰ τῆς ψήφου τῶν πλειόνων. Αἱ δὲ κωμοπόλεις καὶ ἡ πρωτεύουσα ἐκλέγουσι κατὰ τὸν § ε'.

β'. Τὰ δύο τρίτα εἶναι ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς διὰ νὰ ἔχη κῶρος ἡ ἐκλογή.

γ'. Οἱ ἐκλεχθέντες δημογέροντες λαμβάνουσιν ἔγγραφον ἀποδεικτικὸν τῆς νομίμου ἐκλογῆς των.

λ'. Οἱ δημογέροντες ὀφείλουσι νὰ ἐκτελῶσι τὰς παρὰ τοῦ ἐπάρχου διδομένας διαταγὰς.

λα'. Κρατοῦν ἀκριβῆ λογαριασμὸν τῶν ὅσα λαμβάνουν καὶ δίδουν.

λβ'. Δίδουν λογαριασμὸν κατὰ μῆνα εἰς τοὺς ἐπιστάτας.

λγ'. Οἱ αὐτοὶ ἐκτελοῦσι τὰ χρῆα τῶν εἰρηνοποιῶν κοιτῶν.

λδ'. Ἄν ὁ ἐπαρχος ἀποδειχθῇ παραβάτης τῶν χρεῶν του, μετακαλεῖται παρὰ τῆς Διοικήσεως καὶ παιδεύεται.

λε'. Ἄν τις τῶν ἐπιστατῶν ἢ ὁ γενικὸς γραμματεὺς ἢ ὁ ἀστυνόμος κατηγορηθῶσιν ἐπὶ παραβάσει τῶν χρεῶν των, τότε ὁ ἐπαρχος παύει αὐτοὺς τοῦ ὑπουργήματος καὶ διορίζει προσωρινούς, ἀναφερόμενος πρὸς τὴν Διοίκησιν· οἱ δὲ προσωρινοὶ νὰ ἐκλέγονται ἀπὸ τὸν ἐπαρχον μετὰ τῶν δημογερόντων.

λς'. "Αν εἷς ἢ πλείονες τῶν δημογερόντων κατηγορηθῶσιν ἐπὶ παραβάσει τῶν χορῶν των, ἡ δὲ κατηγορία παραδεχθῇ συμφώνως παρὰ τοῦ ἐπάρχου καὶ τῶν ἐπιστατῶν, ἐκπίπτουσι τοῦ ὑπουργήματος καὶ ἀντ' αὐτῶν ἐκλέγονται ἄλλοι κατὰ τὸν § κβ'.

Π α ρ α ρ τ η μ α

Ἡ νῆσος Κρήτη, ἐπειδὴ διὰ τὴν γεωγραφικὴν αὐτῆς θέσιν δὲν δύναται νὰ ἔχη τακτικὴν συνεχῇ ἀλληλογραφίαν μετὰ τῆς Διοικήσεως, προσέτι καὶ διὰ τὴν ἔκτασιν αὐτῆς καὶ διὰ τὰς ἄλλας αὐτῆς περιστάσεις, ἡ Διοίκησις ἐπὶ τοῦ παρόντος διορίζει, ἐκτὸς τῶν κατ' ἐπαρχίαν ἐπαρχῶν καὶ λοιπῶν, ὡς ἀνωτέρω, μίαν τριμελῆ ἐπιτροπὴν, ἐντὸς τῆς ὁποίας προσδιορίζει τὸν πρόεδρον, καὶ αὐτὴ ἡ ἐπιτροπὴ ἐπέχει τόπον γενικοῦ ἐπάρχου. Διευθύνεται δὲ πρὸς τὴν Διοίκησιν κατὰ τὸν § η'.

Τὰ δὲ ἀμοιβαῖα καθήκοντα τῆς ἐπιτροπῆς μετὰ τῶν κατὰ μέρος ἐπαρχῶν θέλει προσδιορισθῶσιν ἀπὸ τὴν Διοίκησιν.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ λ' Ἀπριλίου ,αωκβ' καὶ β' τῆς Ἀνεξαοτησίας

Ὁ Πρόεδρος (τοῦ Ἐκτελεστικοῦ)

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας,

Ἀ. Μανροκορδάτος

Μινίστρος τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων

Θ. Νέγρης.

26

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 17 τῆς 9ης Νοεμβρίου 1822
περὶ ἐκλογῶν ὡς ἀνεθεωρήθη ὑπὸ τῆς Β' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως
τὴν 16ην Ἀπριλίου 1823 ¹

Ἀρ. ΛΘ' τῶν πρακτικῶν τῆς Συνελεύσεως

Η ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ

Ἀναθεωρήσασα καὶ ἐπιδιορθώσασα τὸν παρόντα νόμον

Ἐψηφίσασα τάδε

α'. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ δημοσιευθῇ εἰς τὴν ἐπικράτειαν.

β'. Ἀπαρλλάκτως νὰ ἀντικατασταθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων, ὑπ' ἀρ. ΙΖ'.

Ἐξεδόθη ἐν Ἀστρεὶ τῇ ις' Ἀπριλίου ,αωκγ' καὶ γ' τῆς Ἀνεξαοτησίας

Ὁ Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως

τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως

Πετρόμπεης Μανρομιχάλης

Θ. Νέγρης.

Ἔπονται καὶ αἱ λοιπαὶ ὑπογραφαὶ ὡς καὶ εἰς τὸν Ὁργανικὸν Νόμον

1. Ἀ. Μάμουκx, Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος, τόμ. Γ', σελ. 68-72.

Ἄρ. ΙΖ' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Διακηρύττει ὅτι

Ἐπειδὴ ὁ Νόμος τῆς Ἐπιδιόρυς ἀποφασίζει ἐτήσιον τὴν διάρκειαν τοῦ Βουλευτικοῦ Σώματος, καθὼς καὶ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ.

Ἐπειδὴ ἰδιαίτεροι νόμοι πρέπει νὰ ἐκδοθῶσι περὶ ἐκλογῆς τῶν δύο τούτων τὴν Διοίκησιν συγκροτούντων σωμάτων καὶ

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ παρόντος εἶναι ἀδύνατον νὰ κατορθωθῇ ὁ πορισμὸς τῶν ὅσα φῶτα ἀπαιτεῖ τῶν νόμων τούτων ἢ κατασκευή·

Τὸ Βουλευτικὸν ἐθεσπίσατο καὶ
τὸ Ἐκτελεστικὸν ἐπεκύρωσε τάδε

α'. Οἱ σταθεροὶ νόμοι περὶ ἐκλογῆς παραστατῶν καὶ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος ἀναβάλλονται ἀναγκαίως.

β'. Αἱ ἀπαιτούμεναι ἐκλογαὶ τῶν παραστατῶν νὰ γίνωσιν οὕτως. Εἰς ἕκαστον χωρίον ὁ λαὸς νὰ ἐκλέξῃ κοινῶς ἐνυπολήπτους ἄνδρας. Ὅλοι δ' αὐτοὶ οἱ ἐκλεχθέντες, φέροντες ἔγγραφα ἀποδεικτικὰ τῶν χωρίων των μὲ τὰς ὑπογραφὰς τῶν πλειότερων κατοίκων νὰ συνέλθωσιν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας, ἢ ὁποία νὰ ἐκλέξῃ κοινῶς ἐνυπολήπτους ἄνδρας, ἐφοδιάζονσα μὲ ἐνδεικτικὰ ἔγγραφα ἐπίσης. Καὶ τότε ὅλοι ὁμοῦ αὐτοὶ οἱ ἐκλεκτοὶ νὰ ἐκλέξωσιν ἓνα ἐνιαύσιον παραστάτην μεταξὺ τῶν ἐμφορνεστέρων καὶ ἠθικωτέρων ἐπαρχιωτῶν μὲ τῶν πλειότερων τὰς ψήφους· ἢ δὲ ψήφος ἐκάστου τῶν ἐκλεκτῶν μετρεῖται μὲ τὴν ποσότητα τῶν οἰκογενειῶν ἀπὸ τὰς ὁποίας εἶναι ἐκλελεγμένος.

γ'. Ἐκάστη ἐπαρχία ἔχουσα ἀριθμὸν κατοίκων ἡττονα τῶν εἰκοσιπέντε χιλιάδων, ἀνὰ ἓνα παραστάτην, καὶ μεῖζονα τῶν εἰκοσιπέντε, ἀνὰ δύο νὰ ἐκλέγωσιν.

δ'. Ἡ νῆσος Ὑδρα τρεῖς παραστάτας νὰ ἐκλέγῃ, δύο ἡ νῆσος Σπετζῶν καὶ δύο ἡ νῆσος Ψαροῶν.

ε'. Εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν παραστατῶν οἱ ἐξῆς ὅροι νὰ φυλάττωνται:

α'. Οἱ παραστάται νὰ εἶναι Ἕλληνες.

β'. Νὰ ἔχωσιν ἡλικίας εἰκοσιπέντε ἔτη πλήρη.

γ'. Νὰ εἶναι ἀυτόχθονες.

δ'. Ἄν δὲν εἶναι ἀυτόχθονες, νὰ εἶναι κάτοικοι πρὸ πέντε ἐτῶν εἰς τὴν ἐπαρχίαν, ἔχοντες ἐν αὐτῇ ἀκίνητα κτήματα. Οἱ δὲ πολιτογραφούμενοι

ἀπολαμβάνουσι τὸ δικαίωμα τοῦ παραστάτου κατὰ τὸν § 1α' τοῦ Νόμου τῆς Ἐπιδιόρυ.

ζ'. Ὅλοι οἱ παραστάται νὰ συνέρχονται περὶ τὰ τέλη τοῦ Μαρτίου ὅπου δια-
τρίβει ἡ Διοίκησις καὶ νὰ ἐκλέγωσι πέντε μέλη, καὶ μετὰ τὸν ἕνα Πρόεδρον καὶ
ἕναν Ἀντιπρόεδρον, διὰ νὰ συγκροτῇται τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα· νὰ ἐκλέγωσι δὲ
προσέτι Πρόεδρον καὶ Ἀντιπρόεδρον καὶ δύο Γραμματεῖς τοῦ Βουλευτικοῦ Σώμα-
τος· εἶναι δ' ἀδιάφορον νὰ ἐκλέγωσιν εἰς ταῦτα τόσον ἐκ τῶν παλαιῶν ὅσον ἐκ τῶν
νέων παραστατῶν καὶ ἀκόμη ἐκ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, ἄνδρας ὅμως ἐπ' ἀρετῇ καὶ
συνέσει διαστελλομένους.

ζ'. Ἐὰν δὲν συμπέσῃ ὅλων τῶν παραστατῶν ἡ σύγκλητος ἔλευσις, τῶν δύο
τρίτων ἢ παρουσία εἶναι ἀρκετὴ εἰς τὰς ἐκλογάς.

η'. Αἱ ἐκλογαὶ νὰ γίνωνται διὰ τῆς ψήφου τῶν πλειόνων.

θ'. Ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς ἄχρὶ τῆς κε' Ἀπριλίου τὸ νέον Βουλευτικὸν νὰ λαμβά-
νῃ τοὺς λογαριασμοὺς τῆς διατρεχούσης περιόδου καὶ νὰ ἐνασχολῇται εἰς τὸν προσ-
διορισμὸν τοῦ ὑποθετικοῦ λογαριασμοῦ τῆς ἐρχομένης περιόδου, τῶν κατὰ γῆν καὶ
θάλασσαν δυνάμεων. Ἐν τούτοις ἡ Διοίκησις νὰ ἐνεργῇ καὶ κατὰ τὴν κε' νὰ ἀρχί-
ζῃ ἡ νέα περίοδος.

ι'. Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει, ἄχρις ὅτου οἱ εἰρημένοι δύο νόμοι ἐκδοθῶσιν.

ια'. Ὁ Μινίστρος τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ ἐπιστατήσῃ ἐφ' ὅσον αὐτῷ ἀνήκει εἰς
τὴν ἐνέργειαν τοῦ παρόντος νόμου, ὅστις δημοσιευθεὶς καταχωρισθήσεται εἰς τὸν
Κώδικα τῶν Νόμων.

Ἐν Ἐρμύνη τῇ θ' Νοεμβρίου, αὐκβ' καὶ β' τῆς Ἀνεξαρτησίας

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου

ὁ Ἀντιπρόεδρος

τῆς Βουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς

Βασίλειος Μπουδούρης

Ὁ Πρῶτος Γραμματεὺς

τῆς Βουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς

Ἐπικυροῦται

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου

ὁ Ἀντιπρόεδρος

τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Ἀθανάσιος Κανακάρης

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας,

Μινίστρος τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων

Θ. Νέγρης.

Β' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

27

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 24 τῆς 11ης Μαΐου 1823
περὶ δανείου τεσσάρων ἑκατομμυρίων ἰσπανικῶν ταλλήρων¹

Ἀριθ. κδ' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ Βουλευτικὸν ἐθεσπίσατο

Ἐπειδὴ κατὰ τὸν παρηρησιασθέντα καὶ θεωρηθέντα ὑποθετικὸν λογαριασμὸν τὸ περίσσευμα τῶν ἐξόδων κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἀπεδείχθη σαφέστατα·

Ἐπειδὴ ὁ προχειρότερος καὶ συμφερότερος τρόπος διὰ τὴν ἀπάντησιν τῶν ἐξόδων εἶναι ὁ τοῦ δανείου·

α'. Νὰ ἀνοιχθῇ δάνειον τεσσάρων μυλλιοντίων ἰσπανικῶν ταλλήρων.

β'. Τὸ δάνειον τοῦτο νὰ ἀσφαλισθῇ δι' ὁμολογιῶν ἴσης ποσότητος τῶν τεσσάρων μυλλιοντίων ταλλήρων καὶ δι' ἐγγυήσεως ἐπὶ τῶν ἐθν. κτημάτων.

γ'. Τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα νὰ πραγματοποιηθῇ καὶ νὰ φέρῃ εἰς ἐκβασιν τὸ δάνειον τοῦτο κατὰ τὸν συμφερότερον τρόπον.

Ἐν Τριπολιτζᾷ τῇ 14^ῃ Μαΐου 1823

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Βουλευτικοῦ

Ὁ Πρῶτος Γραμμ(ατεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ)

Ἰωάννης Ὁρλάνδος

Ἰω. Σκανδαλίδης

Ἐπικυροῦται

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ
Πετρόμπεης Μαυρομιχάλης

Ὁ Γενικὸς Γραμμ(ατεὺς) τοῦ Ἐκτελεστικοῦ
Α. Μαυροκορδάτος.

28

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 25 τῆς 31ης Μαΐου 1823
περὶ ἐκστρατείας μελῶν τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος²

Αρ. κε' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ ἡ συρροὴ τῶν ἐχθρικῶν στρατευμάτων εἰς Λάρισσαν καὶ Τρίκαλα καὶ ἡ μελετωμένη ἔφοδος αὐτῶν βεβαιοῦται·

1. ΓΑΚ, Α (=Ἀρχεῖον Ὁθωνικῆς περιόδου), Ὑπ. Οἰκονομικῶν — Τράπεζα, Φάκ. Hollendische Bank.

2. Ἀρχεῖον Ὑδρας, τόμ. Θ', σελ. 200-201. Πρβλ. ΓΑΚ, Ἀρχ. Βλαχ. Βουλ. Φ. 22.

Ἐπειδὴ ἡ Διοίκησις ὀφείλει νὰ λάβῃ μέτρα δραστήρια διὰ τὴν ἀντίκρουσιν αὐτῶν.

Ἐπειδὴ ἡ παρουσία τῶν μελῶν τοῦ Ἐκτελεστικοῦ ἐπὶ κεφαλῆς ἢ πλησίον τῶν στρατευμάτων θέλει κινήσῃ τὰ αἰσθήματα τῆς φιλοτιμίας καὶ τὴν ἀνδρείαν τῶν στρατιωτῶν, καὶ τὰς πολεμικὰς ἐργασίας θέλει εὐκολύνει.

Τὸ Βουλευτικὸν ἐθεσπίσατο καὶ
τὸ Ἐκτελεστικὸν ἐπεκύρωσε

α'. Τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα νὰ μεταβῇ εἰς Μέγαρα ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ κατὰ τὸν Ἰσθμὸν συγκροτουμένου Γενικοῦ Στρατοπέδου.

β'. Ἐν ἣ καὶ δύο μέλη τοῦ αὐτοῦ Σώματος νὰ ἐκστρατεύσωσι πρὸς καιρὸν ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ περὶ τὰς Π. Πάτρας συγκροτουμένου στρατοπέδου.

γ'. Ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ καὶ ἐν τῶν λοιπῶν μελῶν μετὰ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως νὰ μένωσιν εἰς Μέγαρα, ἔχοντες ἀκέραιον τὴν ἐκτελεστικὴν δύναμιν.

δ'. Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ τὸ Βουλευτικὸν μένει πλήρες καὶ ὅλα τὰ ὑπουργεῖα (ἐκτὸς τοῦ Πολέμου, τὸ ὁποῖον συνακολουθεῖ εἰς τὴν ἐκστρατείαν) μένουσι παρὰ τῷ Βουλευτικῷ, ἐκπληροῦντα τὰ χρεὴ καὶ καθήκοντά των.

ε'. Τὸ Βουλευτικὸν ὅποτεν στοχασθῇ ἀρμόδιον, ἡμπορεῖ νὰ μετακαλέσῃ τὸ Ἐκτελεστικὸν ὅπου διατρίβει τὸ Βουλευτικόν.

ς'. Τὸ Βουλευτικὸν δύναται, ὅταν κρίνῃ ὠφέλιμον, νὰ μετοικήσῃ ἐκεῖ ὅπου εὐρίσκεται τὸ Ἐκτελεστικὸν ἢ ὅπου ἄλλου κρίνει εὐλογον.

Ὁ παρὼν νόμος νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων καὶ δημοσιευθῇ.

Ἐν Τριπολιτζᾷ τῇ 31 Μαΐου 1823 καὶ γ' τῆς Ἀνεξαρτησίας

Ἐν Ἀντιπρόεδρος τοῦ Βουλευτικοῦ
Βρεσθένης Θεοδώρητος

Ἐν Ἀ' Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ
Ἰω. Σκανδαλίδης

Ἐπικυροῦται

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ
Πετρόμπεης Μανρομιχάλης

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς
Α. Μανροκορδάτος.

29

Νόμος υπ' αριθμ. 26 τῆς 2ας Ἰουνίου 1823
περὶ ἔρανον ἑνὸς ἑκατομμυρίου γροσίων¹

Ἀρ. κς' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ ὁ ἐχθρὸς ἐτοιμάζει νέαν ἐκστρατείαν κατὰ τῆς Ἑλλάδος·

Ἐπειδὴ διὰ τὰ ματαιωθούν οἱ σκοποὶ τοῦ ἀνάγκη νὰ ληφθῶσι μέτρα δραστήρια· καὶ

Ἐπειδὴ ἄνευ χρηματικῶν μέσων τὰ τοιαῦτα μέτρα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ληφθῶσι·

Τὸ Βουλευτικὸν ἐθεσπίσατο καὶ
τὸ Ἐκτελεστικὸν ἐπεκύρωσε τάδε

α'. Λοορίζεται ἔρανος ἑνὸς μυλλιοννίου γροσίων ἀφ' ὅλην τὴν ἐλληνικὴν ἐπι-
κοράτειαν.

β'. Ὁ ἔρανος οὗτος νὰ ληφθῇ ἀφ' ὅλους τοὺς κατοίκους ἀναλόγως τῆς κατα-
στάσεώς των.

γ'. Τὸ Ἐκτελεστικὸν νὰ λάβῃ τὰ πλέον δραστήρια μέτρα, ὥστε ὁ ἔρανος οὗ-
τος νὰ καταβληθῇ ἐντελῶς· ἐκ μὲν τῆς Πελοποννήσου ἐντὸς τεσσαράκοντα ἡμερῶν,
ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν μερῶν τῆς Ἑλλάδος ἐντὸς δύο μηνῶν τὸ πολὺ.

Ὁ παρὼν νόμος νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων καὶ νὰ δημοσι-
ευθῇ.

Τῇ 2 Ἰουνίου 1823 (ἐν) Τριπολιτζᾷ

Ἐκ τῆς Ἀντιπροέδρου τοῦ Βουλευτικοῦ
Βρεσθένης Θεοδώρατος)

Ἐκ τῆς Α' Γραμματεὸς τοῦ Βουλευτικοῦ
Ἰω. Σκανδαλίδης).

Ἐπικυροῦται)

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ
Πετρόμπης Μανρομιχάλης

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς
Ἀ. Μανροκορδάτος.

1. Ἀρχεῖον Ὑδρας, τόμ. Θ', σελ. 206.

30

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 27 τῆς 28ης Ἰουλίου 1823

περὶ δασμοῦ¹

Ἀρ. κζ' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα

Ἐπειδὴ διὰ τὸ ἄνισον καὶ ἀκανόνιστον τῶν δασμῶν εἰς διάφορα τῆς Ἑλλάδος μέρη, εἰς τινα δὲ καὶ διὰ τὴν μὴ εἰσπραξίν αὐτῶν καὶ ζημίᾳ ἱκανὴ προξενεῖται εἰς τὸν οὐσιώδη τοῦτον κλάδον τῶν δημοσίων προσόδων, καὶ ἀταξία εἰσχωρεῖ εἰς τὰς εἰσπράξεις καὶ ἀδικία πολλάκις γίνεται εἰς τοὺς ἐμπορευομένους·

Ἐπειδὴ δὲ ὁ κανονισμὸς αὐτῶν δι' ἐπισήμον καταλόγου εἶναι τὸ μόνον μέσον πρὸς παῦσιν τῆς ζημίας, τῶν καταχρήσεων καὶ τῆς ἀδικίας·

Διατάττει

α'. Οἱ δασμοὶ εἰς τὰ ἐξερχόμενα τῆς Ἑλλάδος καὶ τὰ εἰσερχόμενα εἶδη ἐμπορίου προσδιορίζονται κατὰ τὸν ἐπισυναπτόμενον κατάλογον ὑπὸ σημείων α'.

β'. Ὁ προσδιορισμὸς οὗτος τῶν δασμῶν δὲν φέρει καμμίαν μεταβολὴν εἰς τὰ καθεστῶτα δικαιώματα τοῦ τελωνείου.

γ'. Ἡ εἰσπράξις τῶν δασμῶν γίνεται εἰς μὲν τὰ εἰσερχόμενα εἶδη ἀπὸ τοὺς πωλοῦντας, εἰς δὲ τὰ ἐξερχόμενα ἀπὸ τοὺς ἀγοράζοντας.

δ'. Μίαν καὶ μόνην φορὰν πληρώνεται δασμὸς τόσον εἰς τὰ εἰσερχόμενα ὅσον καὶ εἰς τὰ ἐξερχόμενα εἶδη διὰ θαλάσσης.

ε'. Τὰ προϊόντα τῆς Ἑλλάδος μεταφερόμενα ἀπὸ μίαν ἐπαρχίαν εἰς ἄλλην διὰ θαλάσσης, εἰς μὲν τὴν ἐξαγωγὴν ὑπόκειται εἰς δασμόν, εἰς δὲ τὴν εἰσαγωγὴν μένονν ἐλεύθερα.

ς'. Ὁ παρὼν νόμος νὰ καταχωρηθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων καὶ δημοσιευθῇ.

28 Ἰουλίου 1823 ἐν Τριπολιτζᾷ

Ἐκ τοῦ «Ἐπιτροπέου» τοῦ Βουλευτικοῦ

Πανοῦτσος Νοταρᾶς

Ἐπικυροῦται

Ἐκ τοῦ Α' Γραμματέως τοῦ Βουλευτικοῦ

Ἰω. Σκανδαλίδης

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Πετρόμπεης Μανρομυχάλης

Ἐκ τοῦ ἀπουσίας τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως

Ν. Σπηλιάδης.

1. Ἀρχεῖον Ὑδρας, τόμ. Θ', σελ. 327-332. Πρβλ. Ἀ. Χατζῆ - Ἀναργύρου, *Τὰ Σπετισιωτικά*, Ἐν Πειραιεῖ 1861, τόμ. Α', σελ. 694. Ἐπίσης βλ. Πρακτ. Βουλ. 28 Ἰουλ. καὶ 31 Αὐγ. 1823, Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Β', σελ. 134-136, 139-140, ἐνθα διάφορός πὺς πίναξ δασμῶν. Ἡ ἐπικύρωσις ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Ἐκτελ. Σώματος τὴν 31ην Αὐγούστου 1823 ἐν Σαλαμῖνι.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΔΑΣΜΟΝ

Εἶδη εἰσερχόμενα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπικράτειαν

γρόσ. παράδες

Κοιμέζο τὴν ὀκὰν	10	
Λουλάκι Λαχούρι ἡ ὀκὰ	4	
Ὅμοιον δευτέρας ποιότητος Σὰν Δομένικο ἡ ὀκὰ	4	
Ὅμοιον Καρολίνας ἡ ὀκὰ	2	
Μπακάμι κόκκινον ἡ ὀκὰ		10
Ὅμοιον <μόρπον> ἡ ὀκὰ		3
Μοσχοκάρυδον ἡ ὀκὰ	3	
Γαρούφαλον ἡ ὀκὰ	1	20
Κανέλλα ἡ ὀκὰ	1	
Κακουλέδες ἡ ὀκὰ	3	
Ταμβάκος τῆς μύτης ἡ ὀκὰ	2	
Καπνὸς ἡ ὀκὰ		20
Καφὲς ἡ ὀκὰ		20
Ζάχαρι κεφάλια ἡ ὀκὰ		10
Ὅμοία σκόνῃ ἄσπρῃ ἡ ὀκὰ		8
Ὅμοία σκόνῃ κατωτέρα ἡ ὀκὰ		4
Κάνδιον ἡ ὀκὰ		30
Πιπέρι μαῦρον ἡ ὀκὰ		16
Ἀγιοκέρι ἄσπρον ἡ ὀκὰ		20
Σατούνι ἡ ὀκὰ		10
Βαμβάκι μαγλίτζι ἡ ὀκὰ		15
Ὅμοιον μετ' σπόρον καὶ εἰς καρόκια		4
Κανάβι φίνον ἡ ὀκὰ		5
Λινάρι φίνον ἡ ὀκὰ		5
Ὅμοιον ἄξαντον ἡ ὀκὰ		2
Βοῖδοπέτζια ἐργασμένα ἡ ὀκὰ		12
Βοῖδοπέτζια Μπονοζαῖρες ἡ ὀκὰ		10
Τελατίνια ἡ ὀκὰ		20
Τομάρια ἐργασμένα κόκκινα, μαῦρα καὶ βαλανιδιά, ἡ ὀκὰ		10
Ὅμοια κίτρινα ἡ ὀκὰ		12
Κοιμέζια Λιόκια ἡ ὀκὰ		20
Ψαρικά παντὸς εἶδους ἀλατισμένα καὶ καπνισμένα ἡ ὀκὰ		4
Νήματα φράγκικα ψιλὰ ἡ ὀκὰ	1	20

	γρόσ. παράδες	
"Ομοια χοντροά ή δκά	1	
Βοῖδοπέτζια ἀλατισμένα τὸ ἐν	1	
Βουβαλοπέτζια τὸ ἐν	3	
"Αλεποντόμαρα τὸ ἐν		10
Τραγοτόμαρα ἄργαστα τὸ ἐν		5
Προβιές ἄργαστες ή μία		2
Ροσόλια ή μποτίλια ή μισιοκάρικη		5
Αί δέ ἄλλαις, ἀναλόγως		
Ρούμι εἰς μποτίλια μισιοκάρικη		5
Εἰς δέ βουτζιά τὸ γαλόνι		25
Σταφίδα χονδρή ή ραζακιά τὸ καντάρι	2	20
Κλωνά χουσῆ τὸ δράμι		5
Γαλόνια χουσᾶ τὸ δράμι		4
"Ετερα ἄσπρα τὸ δράμι		3 1/2
Κλωνά ἄσημένα ἄσπρη τὸ δράμι		4
Χουσάφι καὶ ἄσημι εἰς λαγκέτα καὶ πούλιες τὸ δράμι		5
Στόφες Γάντζο τὸ μπράτζο	8	
"Ομοιες στόφες πρώτης ποιότητος τὸ μπράτζο	3	
"Ομοιες δευτέρας ποιότητος τὸ μπράτζο	2	
"Ομοια ἀραδωτὰ καὶ μὲ ξόμπλια καὶ ὅ,τι ἄλλο εἶδος χουσσὸν μαν- φατούρα ἐρχομένη ἀπὸ τὴν Εὐρώπην τὸ μπράτζον	2	
Τεφεπασιὰ τὴν πήχην	20	
"Αλτινούκια καὶ σελιγκέδες πρώτης ποιότητος τὸ τόπι	20	
"Ομοια δευτέρας ποιότητος τὸ τόπι	15	
Σεβαγιά χουσᾶ τοῦ Σαμιοῦ τὸ τόπι	12	
"Ομοια δευτέρας ποιότητος καὶ τοῦ Χαλεπιοῦ ὅσα ἔχουν χουσάφι ἐπάνω των ἐρχόμενα ἀπὸ Τουρκίαν τὸ τόπι	7	
Σαμαλατζάδες τὸ τόπι	2	
"Ομοιοι τοῦ Χαλεπιοῦ τὸ τόπι	2	
Μοναμπιετχανιά Σάμικα τὸ τόπι	5	
"Ομοια Τζεταριά "Ιντικα τὸ τόπι	7	
"Ομοια τῆς Προύσας τὸ τόπι	3	
Σταμπουλσαλιά τὴν πήχην		10
Γκιεζιά Πόλεως τὴν πήχην		10
Σ<αντάλι> μεταξωτὸν τὴν πήχην		6

γρόσ. παράδες

Μετάξια τῆς Πόλεως διὰ κέντισμα τὸ δρόμι	1	
Σιντζαντέδες πρώτης ποιότητος τὸ κομμάτι	5	
Ὅμοιοι δευτέρας ποιότητος τὸ κομμάτι	3	
Ὅμοιοι τρίτης ποιότητος	1	20
Κιλίμια πρώτης ποιότητος	10	
Ὅμοια δευτέρας ποιότητος τὸ κομμάτι	6	
Ὅμοια τρίτης ποιότητος τὸ κομμάτι	3	
Κουτουνιά Σουραλιά πρώτης ποιότητος τὸ τόπι	8	
Ἑτερα δευτέρας ποιότητος τὸ τόπι	3	
Γκερμεσότια τὸ τόπι	2	20
Ἀγγιούρ σαλιά τὸ τόπι	8	
Ἀσπρα πανιά τοῦ Μισιριού τὰ 20 τὸ τόπι		20
Τζεμπέρια Πόλεως καὶ Σμύρνης πρώτης ποιότητος τὸ τόπι	8	
Ὅμοια δευτέρας ποιότητος τὸ τόπι τὰ 20	5	
Ὅμοια τρίτης ποιότητος τὰ 20 τὸ τόπι	3	
Ὅμοια τετάρτης ποιότητος τὰ 20 τὸ τόπι	2	
Ὅμοια πέμπτης ποιότητος τὰ 20 τὸ τόπι	1	
Ἀλατζάδες Μαγνησίας τὸ τόπι		20
Ἀσταρικά Σμύρνης καὶ Πόλεως πρώτης ποιότητος τὸ τόπι		20
Ὅμοια δευτέρας ποιότητος τὸ τόπι		10
Μπουγασιά κόκκινα καὶ γαλάζια πρώτης ποιότητος τὸ τόπι		20
Ὅμοια δευτέρας ποιότητος τὸ τόπι		10
Ζωνάρια μάλλινα τοῦ Μισιριού τὸ καθέν		30
Λαχούρια τῆς Ἰνδίας πρώτης ποιότητος τὸ καθέν	60	
Ὅμοια δευτέρας ποιότητος τὸ καθέν	40	
Ὅμοια τρίτης ποιότητος τὸ καθέν	20	
Ὅμοια τετάρτης ποιότητος τὸ καθέν	1	
Προσκέφαλα Μπελεντένια πρώτης ποιότητος		12
Ὅμοια δευτέρας ποιότητος		8
Τουνεζίνικα φέσια ἢ τουζίνα	12	

Ἡ ὁκὰ ἀπὸ δρόμια τετρακόσια, ἀριθ. 400

Τῇ 28 Ἰουλίου 1823 ἐν Τριπολιτζᾷ

Ὁ Α' Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ἰωάννης Σκανδαλίδης.

Εἶδη ἐξερχόμενα

γρόσ. παράδες

Μετάξι ψιλὸν ἢ ὀκὰ	2	20
Ὅμοιον χοντρὸν ἢ ὀκὰ	2	
Πιρνοκόκκι ἢ ὀκὰ	2	
Ἀγιοκέρι ἢ ὀκὰ		20
Τυρὶ ἢ ὀκὰ		5
Τετράγκαθον ἢ ὀκὰ		5
Μέλι ἢ ὀκὰ		2
Κικίδι ἢ ὀκὰ		3
Μαλλὶ ἢ ὀκὰ		2
Ὅραντζιέρι ἢ ὀκὰ		1
Λινάρι τῆς ἐπικρατείας σπόρκον ἢ ὀκὰ		1
Σαρδέλες ἢ ὀκὰ		4
Λινοκόκκι εἰς τὴν ὀκ. τὸ κοιλὸν		10
Λάδι ἢ βαρέλα	5	
Λάδι ὅσον διέρχεται διὰ τῶν καστελίων ὅπου εἶναι εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν προσωρινῶς, ἢ βαρέλα	3	
Ρακὴ σπύριτον ἢ βαρέλα	5	
Ὅμοια σκέτα ἢ βαρέλα	2	20
Κρασί ἢ βαρέλα		30
Τραγόμελλον κονρευτικὸν εἰς τὸ καντάρι	3	
Ταμπάκινον τραγόμελλον εἰς τὸ καντάρι	1	
Σταφίδα χοντρή τὸ καντάρι	1	
Ριζάρι τὸ καντάρι	2	
Ἀγοτόμαρα καὶ προβιὲς τὸ κομμάτι		1
Τραγοτόμαρα τὸ κομμάτι		2
Λαγοτόμαρα τὸ κομμάτι		2
Ἀλεποντόμαρα τὸ κομμάτι		20
Κουναβοτόμαρα τὸ κομμάτι		10
Βόδια καὶ γελάδια τὸ ἐν	10	
Μοσχάρια τὸ ἐν	5	
Χοίρους τὸν ἕνα	4	
Ἔτερους μικροὺς χοίρους	2	
Ὅμοιοι μικρότεροι	1	
Γιδοπρόβατα εἰς τὸ ἐν	1	

γρόσ. παράδες

Μουλάρια εἰς τὸ ἔν	20
᾽Αλογα εἰς τὸ ἔν	15
Γαῖδοῦρια εἰς τὸ ἔν	8
Βαλανίδι χαμάδια ἡ χιλιάς	10
᾽Ομοιον χοντρον ἡ χιλιάς	7
Σταφίδα ἡ χιλιάς	25
Δοῦγες σταφιδάρικες ἀκέραιες ἡ χιλιάς	14
Δοῦγες βοντζάρικες ἡ χιλιάς	20
Σῦκα ἐνὸς βελονίου αἱ χίλιαι τζαπέλαι	12
᾽Ετερα σῦκα πιτὰ αἱ χίλιαι τζαπέλαι	10
᾽Η κάθε ὀκὰ ἀπὸ δράμα 400	
Βενέτικη βαρέλα ἀπὸ ὀκάδες 48	
Τῇ 28 ᾽Ιουλίου 1823 ἐν Τριπολιτζᾷ	

᾽Ο Α' Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

᾽Ιωάννης Σκανδαλίδης.

31

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 28 τῆς 26ης Σεπτεμβρίου 1823
περὶ καθορισμοῦ προσωρινῆς ἑδρας τῆς Διοικήσεως ¹

No XXVIII du Bull. des Lois

GOUVERNEMENT PROVISOIRE DE LA GRÈCE

Considérant que les circonstances actuelles de la patrie et le danger auquel est exposée la Grèce occidentale exigent la présence du Gouvernement dans Peloponnèse;

Le Corps Législatif décrète

Art. 1er. Le pouvoir exécutif sera transféré immédiatement à Nauplie, pour s'occuper du siège de la forteresse de Patras, de l'expédition de secours par ter-

1. *Constitutions, Lois, Ordonnances*, σελ. 87-88. Βλ. σχετικῶς Πρακτ. Βουλ. 26 Σεπτ. 1823, ᾽Αρχεῖα τῆς ᾽Ελληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Β', σελ. 163 καὶ Προβ. Βουλ. 331/26 Σεπτ. 1823, Ἀδελφ. σελ. 569-570. Τὸ ἐλληνικὸν κείμενον τοῦ ὡς ἄνω νόμου δὲν ἀνεῦρον.

re et par mer à Missolonghi, et de tout ce qui est nécessaire à la destruction de l'ennemi, qui se trouve dans la Grèce occidentale, et entretiendrait une correspondance régulière avec le Corps Législatif.

2. Le Corps Législatif, durant l'absence du Corps Exécutif, continuera l'exercice de ses fonctions.

3. Les ministres sont invités à se rendre auprès du pouvoir exécutif.

4. Le Corps Législatif, dès qu'il aura terminé les affaires dont il s'occupe, se transportera à Argos, où il appellera le Corps Exécutif, ou bien il se rendra lui même à Nauplie.

5. La présente loi sera publiée et insérée au Bulletin des Lois.

Donné à Salamine, le 26 Septembre 1823

(Suivent les signatures).

32

Παράρτημα Νόμου της 15ης Ιανουαρίου 1824

περί δανείου εκατὸν χιλιάδων ἰσπανικῶν ταλλήρων ἐξ Ἑπτανήσου¹

Παράρτημα εἰς τὸν νόμον ὑπ' ἀριθμὸν κδ'

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ αἱ χρεῖαι τῆς πατρίδος παρίστανται πρὸ τῆς συνάξεως τῶν ἐθνικῶν εἰσοδημάτων καὶ

Ἐπειδὴ ἀνάγκη τὰ προφθάσωμεν τὴν Κρίτην καὶ ἄλλα τινὰ πάσχοντα μέρη τῆς επικρατείας, εἰς τὸ ὅποιον χρειάζονται χρήματα·

Τὸ Βουλευτικὸν ἐθεσπίσατο

α'. Νὰ ἀνοιχθῇ ἐν δάνειον ἐξωτερικὸν ἀπὸ τὴν Ἑπτανήσον ἢ ἄλλοθεν πλησίον, ἀπὸ εκατὸν χιλιάδας τάλληρα ἰσπανικά.

1. ΓΑΚ, Βουλ. Βλ. καὶ Πρακτ. Βουλ. 10, 11, 12, 14, 15 Ἰαν. 1824, Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Β', σελ. 229, 230, 231, 233, 234. Ἡ διαπραγματεύσις τοῦ δανείου ἀνετέθη εἰς τὸν Ἀναγνώστην Οἰκονόμου. Βλ. Ἐκτελ. πρὸς Προκρίτους Ὑδρας, 160/28 Ἰαν. 1824, (Πρόκρ. Ὑδρας) πρὸς Ἐκτελ. 3 Φεβρ. 1824, Ἐκτελ. πρὸς Πρόκρ. Ὑδρας, 216/5 Φεβρ. 1824, ἐν Ἀρχεῖφ Ὑδρας, τόμ. II', σελ. 37, 42, 45. Τὸ ἀνωτέρω Παράρτημα δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὴν συλλογὴν Constitutions, Lois, Ordonnances.

β'. Τοῦτο τὸ δάνειον νὰ ἐπερείδηται εἰς τὸ δάνειον τοῦ νόμου ὑπ' ἀρ. κδ' μὲ τὴν ἐγγύησιν τοῦ ἰδίου νόμου.

γ'. Αὐτὸ τὸ δάνειον τῶν ταλλήρων ἑκατὸν χιλιάδων νὰ πραγματοποιηθῇ μὲ τὸν συμφερότερον τόκον καὶ μὲ διορίαν ἐνὸς χρόνου, ἢ καὶ ὀλιγότερον κατὰ τὴν εὐκολίαν τῆς Διοικήσεως.

δ'. Νὰ πληρωθῇ ἀπὸ τὰ χρήματα ὅπου θέλει ἔμβωσιν ἀπὸ τὸ ρηθὲν δάνειον τοῦ νόμου ὑπ' ἀρ. κδ' ἢ ἀπὸ τὰς κοινὰς προσόδους.

ε'. Τὸ παρὸν θέσπισμα δημοσιευθὲν θέλει καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

Τῇ 15 Ἰανουαρίου 1824 καὶ γ' τῆς Ἀνεξαρτησίας ἐν Κρανιδίῳ

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Βουλευτικοῦ

Ὁ Α' Γραμματεὺς <τοῦ Βουλευτικοῦ>

† Βρεσθῆνης Θεοδώρητος

Ἰω. Σκανδαλίδης

<Ἐπικυροῦται>

<Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

<Ὁ Προσωρινὸς Γενικὸς Γραμματεὺς

Γεώργιος Κουντουριώτης>

Π. Γ. Ρόδιος>.

33

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 29 τῆς 29ης Φεβρουαρίου 1824
περὶ καθορισμοῦ τοῦ Ναυπλίου ὡς ἑδρας τῆς Διοικήσεως¹

Ἀριθ. 29 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ καὶ εἶναι χρεία μεγίστη τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους νὰ ἐκτελῶνται μὲ δραστηριότητα

Ἐπειδὴ εἰς τὴν ταχεῖαν διάδοσιν καὶ ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν πρέπει νὰ ἐκλεχθῇ καθέδρα τῆς Διοικήσεως τόπος ἀρμόδιος, ἐνόνων τὰς κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν σχέσεις καὶ ἀλληλογραφίας, καὶ ἐπειδὴ τὸ Ναύπλιον εἶναι κατὰ πάντα ἀρμοδιώτατον

Τὸ Βουλευτικὸν θεσπίζει

α'. Ὅτι καθέδρα τῆς Προσωρινῆς Διοικήσεως προσδιορίζεται τὸ Ναύπλιον.

β'. Ὅλα τὰ μέλη τῆς Διοικήσεως νὰ συνέλθωσιν ἐκεῖ.

1. ΓΑΚ, Ἐκτελ. Φ. 3.

γ'. Τὰ Ὑπουργεῖα, ἐφ' ὅσον ἀνήκει εἰς ἕκαστον, νὰ ἐνεργήσωσι τὸν παρόντα νόμον.

δ'. Ὁ παρὼν νόμος δημοσιευθεὶς νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

Ἐν Κρανιδίῳ τῇ 29 Φεβρουαρίου 1824 καὶ γ' τῆς Ἀνεξαρτησίας

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Βουλευτικοῦ

Ὁ Α' Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

† Βρεσθένης Θεοδώρητος

Ἰω. Σκανδαλίδης

Ἐπικυροῦται

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Ὁ Προσωρινὸς Γεν. Γραμματεὺς

Γεώργιος Κουντουριώτης

Π. Γ. Ρόδιος.

34

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 30 τῆς 27ης Ἀπριλίου 1824

περὶ χρησιμοποίησεως τοῦ δανείου τῶν τεσσάρων ἑκατομμυρίων
ἰσπανικῶν ταλλήρων¹

Ἀρθ. 30 <τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων>

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ καὶ πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν χρειῶν τῆς Ἑλλάδος τὸ Βουλευτικὸν Σώμα ἀπεφάσισε νὰ ληφθῇ δάνειον ἐξωτερικὸν ἀπὸ τέσσαρα μιλλιούνια τάλληρα ἰσπανικά κατὰ τὸν νόμον ὑπ' ἀρθ. κδ' καὶ ἐπειδὴ τοῦτο τὸ δάνειον ἐπραγματεύθη εἰς Λονδῖνον, καὶ τοῦ ὁποίου μέρος ἔφθασεν εἰς Ζάκυνθον· καὶ

Ἐπειδὴ εἰς ταύτην τὴν περίστασιν ἀπαιτεῖται ἀσφάλεια μετὰ προσοχῆς καὶ χορηγίας μετὰ φρονήσεως, τῶν ὁποίων ἡ ἔλλειψις ἐμπορεῖ νὰ βλάβῃ, διὰ νὰ προκαταληφθῶσι ταῦτα τὰ ἐνδεχόμενα·

Τὸ Βουλευτικὸν ἐθεσπίσατο

α'. Ἀπὸ τὸ δάνειον τοῦτο νὰ μὴν ἐξοδευῇται μηδ' ὀβολὸς διὰ προγεγονότα ἔξοδα ἢ λογαριασμοὺς ὁποιοῦνδε ποιοῦν εἵδους.

β'. Τὸ δάνειον τοῦτο θέλει χρησιμεύσει εἰς τὰς προόδους τοῦ ἔθνους, ἐξοδευόμενον μὲ τὴν ἀπαιτουμένην οἰκονομίαν εἰς τὰς κατὰ γῆν καὶ θάλατταν ἐκστρατείας καὶ ἄλλας μελλούσας ἀνάγκας τοῦ ἔθνους.

1. Ἐφ. «Ὁ Φίλος τοῦ Νόμου», παράρτ. φ. 14 (2 Μαΐου 1824). Ὁ νόμος οὗτος ἐπρυποποιήθη διὰ τοῦ Παραρτήματος Νόμου τῆς 9ης Αὐγούστου 1824.

γ'. Τὸ δάνειον τοῦτο θέλει παρακατατεθῇ ἐν Ζακύνθῳ ἢ ἐν Σηρίῳ.

δ'. Ὁφείλει νὰ δίδῃ ἢ ἐκ Λονδίνου συστηθεῖσα ἐνταῦθα ἐπιτροπὴ ἐκ τούτου τοῦ δανείου, ὅπου διατάξει ἡ Διοίκησις κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον ἤγουν ὁσάκις ἤθελεν ἐμφανισθῇ ἔγγραφος ἀπόδειξις τοῦ Βουλευτικοῦ, ὑπογεγραμμένη παρὰ τοῦ Προέδρου ἢ Ἀντιπροέδρου καὶ προσυπογεγραμμένη παρὰ τοῦ Α' ἢ Β' Γραμματέως, καὶ μετ' αὐτῆς σημείωσις τῶν περὶ τούτου πρακτικῶν ἐκείνης τῆς ἡμέρας ὑπογεγραμμένη ἀπὸ τὰ μέλη τοῦ Βουλευτικοῦ τὰ συγκροτοῦντα τὴν συνέλευσίν του, καὶ προσυπογεγραμμένη ὁμοίως παρὰ τοῦ Α' ἢ Β' Γραμματέως, καὶ παρρησιαζομένη παρὰ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ διὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Οἰκονομίας).

ε'. Ὁ παρὼν νόμος, ἀναλλοίωτος φυλαττόμενος κατὰ γράμμα καὶ ἔννοιαν ἕως ὅτου νὰ ἐξοδευθῇ ὅλον τὸ δάνειον, δημοσιευθεὶς θέλει καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

Ἐν Ἀργεὶ τῇ 27 Ἀπριλ. 1824

Ὁ Ἀντιπρόεδρος (τοῦ Βουλευτικοῦ)
Βρεσθένης Θεοδώρητος

Ὁ Α' Γραμματεὺς (τοῦ Βουλευτικοῦ)
Ἰω. Σκανδαλίδης

Ἐπικυροῦται

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ
Γ. Κουντουριώτης

Ὁ Προσωρ. Γενικ. Γραμματεὺς
Π. Γ. Ρόδιος.

35

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 31 τῆς 28ης Ἀπριλίου 1824

περὶ κυρώσεως τοῦ δανείου τῶν τεσσάρων ἑκατομμυρίων ἰσπανικῶν ταλλήρων¹

(Ἀριθ. λα' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων)

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ δυνάμει τοῦ νόμου ὑπ' ἀρ. κδ' τῆς Ἑλλάδος δάνειον πραγματευθὲν ἐπεραιώθη ἐν Λονδίῳ καὶ ἐπαρρησιάζθησαν τὸ συμφωνητικὸν καὶ ὅλα τὰ ἀνήκοντα ἔγγραφα·

Τὸ Βουλευτικὸν ἐθεσπίσατο

α'. Ὅτι τὸ δάνειον τοῦτο εἶναι δεκτὸν καὶ ἀναγνωρίζεται ὡς χρέος κοινὸν τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ συμφωνητικὸν τῆς ἐν Λονδίῳ Ἐπιτροπῆς συγκειμένης παρὰ τῶν

1. Ἐφ. ὁ «Φίλος τοῦ Νόμου», φ. 18 (16 Μαΐου 1824). Βλ. καὶ Ψήφισμα Γ' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ὑπ' ἀριθμ. Π'/14 Ἀπρ. 1826, περὶ ἀναγνωρίσεως τοῦ δανείου ὡς ἀχρέους κοινοῦ τῆς Ἑλλάδος, ἐν Ἀ. Μ. ἀ. μ. ο. υ. κ. α., Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος, τόμ. Δ', σελ. 114-116.

κυρίων Ἰωάννου Ὁρλάνδου καὶ Ἀνδρέου Λουριώτου, μετὰ τῶν κ. κ. Ἀνδρέου Λουγγιάνου, Ἀνδρέου Λουγγιάνου τοῦ νεωτέρου, Ἀνδρέου Μεαγέρον Ὁβριένου, Ἐδουάρδου Ἐλίκου, Ἰωσήφ Οὔμη, ἐκδεδομένον τῇ 21 Φεβρουαρίου 1824.

β'. Ὅτι αἱ συμφωνίαι τούτου τοῦ δανείου περιεχόμεναι εἰς ὀκτὼ ἄρθρα παραδέχονται καὶ ἐπικυροῦνται, ὅπως ὑπεγράφησαν ἀπὸ τὰ εἰρημένα μέλη, ὡσαύτως καὶ τὰ ἀναφερόμενα εἰς τοῦτο ἔγγραφα τῆς 21 Φεβρουαρίου 1824 καὶ τῆς 18 Μαρτίου 1824.

γ'. Δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ νὰ ἐπικυρώσῃ τὸ συμφωνητικόν, ὡσαύτως καὶ τὰ ρηθέντα δύο ἔγγραφα μὲ τὴν προσυπογραφήν τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως καὶ σφραγίδα τῆς Διοικήσεως.

δ'. Τοῦ παρόντος νόμου νὰ γίνωσι τέσσαρα πρωτότυπα, καὶ τὰ μὲν δύο νὰ μείνωσιν εἰς τὰ Ἀρχεῖα τοῦ Βουλευτικοῦ καὶ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος, τὸ δὲ τρίτον νὰ ἐγχειρισθῇ πρὸς τὴν ἐνταῦθα διορισθεῖσαν ἐκ Λονδίνου Ἐπιτροπὴν, καὶ τὸ τέταρτον ν' ἀποσταλῇ μετὰ τοῦ συμφωνητικοῦ εἰς τὴν ἐν Λονδίῳ Ἑλληνικὴν Ἐπιτροπὴν διὰ νὰ ἐγχειρισθῇ ὅπου ἀνήκει.

ε'. Ὁ παρὼν νόμος δημοσιευθεὶς καταχωρισθήσεται εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

Τῇ 28 Ἀπριλίου 1824 ἐν Ἀργεῖ

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Βουλ(εντικοῦ) Ὁ Α' Γραμ(ματεὺς) τοῦ Βουλευτ(ικοῦ)
Βρεσθένης Θεοδώρητος Ἰω. Σκανδαλίδης

Ἐπικυροῦται

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστ(ικοῦ) Ὁ Προσ. Γεν. Γραμ(ματεὺς)
Γεώργιος Κουντουριώτης Π. Γ. Ρόδιος.

36

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 32 τῆς 16ης Ἰουνίου 1824
περὶ ἐκποιήσεως τῶν δημοσίων προσόδων¹

Ἀρ. 32 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ καὶ τὰ ὑποκείμενα εἰς φθορὰν κτήματα διὰ τὴν κακὴν τῶν περισσο-

1. ΓΑΚ, Ἀρχ. Βλαχ. Βουλ. Φ. 22. Ὁ νόμος οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ Παραρτήματος Νόμου τῆς 12ης Ἰουλίου 1824.

τέρων ἐκ ξύλων οἰκοδομὴν φθείρονται κατ' ἔτος, καὶ περισσότερον ὥς ἐκ τῆς ἀμελείας τῶν ἐνοικούντων ἐνοικιαστῶν·

Ἐπειδὴ ἐκ τούτου τὸ Ἔθν. Ταμεῖον ζημιώνεται μεγάλως κατακοιμισμένων τῶν οἰκοδομημάτων·

Ἐπειδὴ τὸ δάνειον ἐμποδίζεται κατὰ τὸ παρὸν διὰ τὸν θάνατον τοῦ μακαρίτου Λόγδ Βύρωνος καὶ διὰ τὴν αἰφνίδιον ἀναχώρησιν τοῦ συνταγματάρχου Στανόπ·

Ἐπειδὴ νόμος ἀνάλογος μὲ τὰς ἀνάγκας δὲν εὑρίσκεται κατὰ τὸ παρὸν· καὶ

Ἐπειδὴ διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς πατρίδος ἀνάγκη νὰ ληφθῶσι τὰ πλέον δραστηρία μέτρα εἰς ἐξοικονόμησιν χρημάτων διὰ τὰς κατὰ γῆν καὶ θάλατταν ἐκστρατείας καὶ ἄλλας κατεπειγούσας ἀνάγκας·

Τὸ Βουλευτικὸν ἐθεσπίσατο

α'. Δυνάμει τοῦ § λε' τοῦ Ὁργανικοῦ Νόμου νὰ γένη ἐκποίησης ἐθνικῶν κτημάτων κατὰ τὸ Ψήφισμα τῆς Ἐθν. Συνελεύσεως ὑπ' ἀριθ. λβ', δηλαδ. ἐργαστηρίων, ὀσπιτίων καὶ σπιτοτοπίων μὲ τὰς περιοχάς των, ἐν γένει τῶν μύλων, εἴτε κτισμένων εἴτε χαλασμένων, μαγαζίων, χανίων, τζαμιῶν, λουτρῶν, μεδρεσέδων, φούρων καὶ ἐλαιωτριβείων.

β'. Διὰ προκηρύξεως τῆς Διοικήσεως νὰ δηλοποιηθῇ ἅπαντα ἡ ἐπικρατεία κατὰ τὸν Διοργανικὸν Νόμον.

γ'. Εἰς ἐκάστην ἐπαρχίαν τῆς ἐπικρατείας θέλει γίνεαι ἐκποίησης περιῶν τοῦ ἐνὸς τετάρτου μέρους τῶν ἐθν. φθαρτῶν κτημάτων.

δ'. Ἡ ἀγορὰ θέλει γίνεαι δι' ἐτοίμων ἐπὶ χειρὸς μετρητῶν, τῶν ὁποίων τὸ ἓν πέμπτον εἶναι δεκτὸν κατὰ τὸ παρὸν εἰς ἐθνικὰς ὁμολογίας.

ε'. Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ διορίσῃ ἓνα ἀρχιτέκτονα δόκιμον νὰ δώσῃ σχέδιον μετασχηματισμοῦ τῶν ἀγρῶν, ὅπου εὑρίσκονται ἀπλοὶ τόποι οἰκίῶν καὶ συμμετροίαν τῶν νεοκτισθησομένων· τὸ δὲ τῆς Οἰκονομίας ἀνθρωπον εἰδήμονα τῆς ἐκτιμήσεως, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα θέλουν ἀναφέρει εἰς τὴν Διοίκησιν διὰ νὰ ἐπικυρωθῶσιν· ἀμφότεροι δὲ οὗτοι νὰ συνεπιστατῶσι μετὰ τοῦ ἐπάρχου καὶ τῶν ἐπιστατῶν ἐκάστης ἐπαρχίας εἰς τὴν ἐκποίησιν.

ς'. Ἡ πρώτη πώλησις θέλει γίνεαι εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας· αὕτη στελλομένη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Οἰκονομίας θέλει διακηρύττεται ὅπου διατρίβει ἡ Διοίκησις, διὰ νὰ γίνεαι ἡ τελευταία πώλησις εἰς ὅποιον προσφέρει τὴν περισσότεραν τιμὴν καὶ μετὰ τὴν καταμέτρησιν τῶν χρημάτων εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον θέλει λαμβάνει τὸ πωλητήριον ἔγγραφον.

ζ'. Εἰς ὅποιαν ἡμέραν φθάσει μέρος τοῦ δανείου εἰς χειρὸς τῆς Διοικήσεως νὰ παύσῃ ἡ ἐκποίησης.

η'. Τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Ἑσωτερικῶν καὶ τῆς Οἰκονομίας θέλουσιν ἐπιστατή-
σει εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου.

θ'. Ὁ παρὼν νόμος δημοσιευθεὶς καὶ διὰ τοῦ τύπου καταχωρισθήσεται εἰς
τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

Τῇ 16 Ἰουνίου 1824 ἐν Ναυπλίῳ

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Βουλευτικοῦ
Βρεσθένης Θεοδώρητος

Ὁ Α' Γραμματεὺς <τοῦ Βουλευτικοῦ>
Ἰω. Σκανδαλίδης

Ἐπικυροῦται

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ
Γεώργιος Κουντουριώτης

Ὁ Π<ροσωρινός> Γ<ενικός> Γραμματεὺς
Π. Γ. Ρόδιος.

37

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 33 τῆς 1ης Ἰουλίου 1824
περὶ Ἀπανθίσματος τῶν Ἑγκληματικῶν

Ἀρ. μγ' τῶν Πρακτικῶν τῆς Ἐθν. Συνελεύσεως¹

Η ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ

Θεωρήσασα ὅτι αἱ περὶ ἐγκληματικῶν ἐργασίαι τῆς Ἐπιτροπῆς χρήζουσι πο-
λημέρου ἐργασίας·

Θεωρήσασα ὅτι ὁ § π' τοῦ Νόμου τῆς Ἐπιδάουρον ἀναφέρει τὸ Ἀπάνθισμα
τοῦτο τῶν Ἑγκληματικῶν ὡς ἔργον τῆς παρούσης Συνελεύσεως·

Ἐψηφίσατο τάδε

α'. Τὸ Βουλευτικὸν Σῶμα νὰ ἐπεξεργασθῇ τὸ παρὼν περὶ ἀμαρτημάτων καὶ
ποινῶν πόνημα τῆς Ἐπιτροπῆς.

β'. Νὰ νομοθετηθῇ ἀπὸ τὴν Διοίκησιν ἐπιδιορθούμενον· καὶ ὁ νόμος αὐτός,
καταχωριζόμενος εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων ὑπὸ τὸν αὐξὼντα ἀριθμὸν, νὰ ὀνομά-
ζεται «Ἀπάνθισμα τῶν Ἑγκληματικῶν τῆς Δευτέρας Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τῶν
Ἑλλήνων».

1. Α. Μάμουκας, Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος, τόμ. Γ', σελ. 81-82. Τὸ
Ψήφισμα ΜΓ' παρὰ τὴν ἐντολὴν τῆς Συνελεύσεως δὲν περιελήφθη κατὰ τὴν πρώτην ἐκδοσιν
τοῦ Ἀπανθίσματος. Εἰς τὴν δευτέραν ἐκδοσιν τοῦ Ἀπανθίσματος, τῷ 1829, τὸ καίμενον τοῦ
νόμου τούτου προετάχθη τοῦ Ψηφίσματος.

γ'. Τὸ παρὸν ψήφισμα νὰ τεθῇ κατ' ἀρχὰς τοῦ νόμου τούτου.

Ἐν Ἀστροί τῇ 17 Ἀπριλίου, αὐτοῦ καὶ γ' τῆς Ἀνεξαοτησίας

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐθν. Συνελεύσεως

Πετρόμπεης Μανρομιχάλης

⟨Τὰ μέλη τῆς Ἐθν. Συνελεύσεως⟩

Σωτήριος Χαλαράμπης

Πανοῦτζος Νοταρᾶς

Ἀναγνώστ. Παπαγιαννόπουλος

Ἀναστάσιος Λόντος

N. Μηλιάνης

Ἰωάννης Κοντομᾶς

Γκέκας Καρακατζάνης

Ἰωάννης Δ. Μαμούνης

Γεώργιος Παππαδάκης

Ἀναγνώστης Παναγιώτου

Ἀναγνώστης Ζορογιαννόπουλος

Γεώργιος Παπαηλιόπουλος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

τῆς Ἐθν. Συνελεύσεως

Θ. Νέγρης.

ΑΠΑΝΘΙΣΜΑ ΤΩΝ ΕΠΙΚΛΗΜΑΤΙΚΩΝ ¹

Ἀριθ. 37 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΕΡΙ ΑΜΑΡΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΙΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

Περὶ ἀμαρτημάτων ἐναντίον τῆς κοινῆς ἀσφαλείας

Κεφάλαιον Α'

Περὶ ἀμαρτημάτων ἐναντίον τῆς ἐξωτερικῆς ἀσφαλείας τῆς ἐπικρατείας

α'. Ἐσχάτης προδοσίας ὑπεύθυνον εἶναι

1. Ὅποιοι Ἕλληνες σηκώσωσιν ὅπλα ἐναντίον τῆς Πατρίδος.

1. Κ ὠ δ ι ξ τ ὶ ν Ν ὅ μ ω ν, Φυλλάδιον Α'. Ἀπάνθισμα τῶν Ἐγκληματικῶν τῆς Β. Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τῶν Ἑλλήνων, Ἐν Ὑδρᾷ 1824 (=1825), σελ. 13-40. Εἰς τὴν Συλλογὴν *Constitutions, Lois, Ordonnances*, ἐδημοσιεύθη ὡς νόμος ὑπ' ἀριθμ. 34. Βλ. καὶ ἀκολουθῶς σελ. 140, στήμ. 1. Ἐπίσης βλ. ἀνωτέρω σελ. 58.

2. "Οποιοι με όποιονδήποτε τρόπον συνεννοηθῶσι με ξένας δυνάμεις διὰ τὰ διεγείρωσι πόλεμον ἐναντίον τῆς πατρίδος ἢ πράξωσί τι ἀποβλέπον τὴν κατάργησιν τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τοῦ Πολιτεύματος τοῦ Ἑθνους.

3. "Οποιοι με όποιονδήποτε τρόπον συνεννοηθῶσι με τοὺς ἐχθροὺς τῆς πατρίδος, ὥστε νὰ εὐκολύνουν εἰς αὐτοὺς τὴν εἴσοδον εἰς τὴν ἐπικράτειαν.

4. "Οποιοι παραδώσωσιν εἰς τοὺς ἐχθροὺς πόλιν, φρούριον, τοποθεσίαν, λιμένα, ἀποθήκην, πλοῖον πολεμικὸν καὶ ὅσα ἄλλα ἀνήκουν εἰς τὴν ἐπικράτειαν.

5. "Οποιοι προμηθεύσουν εἰς τοὺς ἐχθροὺς βοήθειαν, στρατιώτας δηλαδή καὶ ἄλλα ἀναγκαῖα.

β'. Ὁ ἐγκληματίας ἐσχάτης προδοσίας παιδεύεται με θάνατον.

Κεφάλαιον Β'

Περὶ ἁμαρτημάτων ἐναντίον τῆς ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας τῆς ἐπικρατείας

γ'. "Οποιοι ἤθελαν λάβει ἄρματα ἢ παρακινήσωσιν ἄλλους νὰ σηκώσουν ἄρματα με σκοπὸν τοῦ νὰ ἐπιφέρουν ἐμφύλιον πόλεμον, ἢ κατασφάξωσιν, ἢ καύσωσιν, ἢ ληστεύσωσιν, ἢ ἀρπάσωσιν, ἢ ξεγυμνώσωσιν ἐπαρχίαν τινά, ἢ κοινότητα, ἢ κάμωσι συνωμοσίαν, ἢ φατρίαν διὰ νὰ ταράξωσι τὴν κοινὴν ἡσυχίαν, οἱ πρωταῖτιοι τούτων νὰ θανατώνωνται.

δ'. "Οποιος ἐκουσίως διὰ ὑπόνομον καταζημίση φρούριον, ἢ ἄλλο δημόσιον κτίριον, ἢ κατακάψῃ ἐφόδια πολεμικά, τροφάς, ἀποθήκας, πλοῖον πολεμικὸν νὰ θανατώνεται.

ε'. "Οποιος, εἴτε πολιτικός εἴτε πολεμικός, κατακρατήσῃ φρούριον, πόλιν, ἢ πλοῖον πολεμικὸν ἐναντίον τῆς θελήσεως τῆς Διοικήσεως, εἶναι ὑπεύθυνος ἐσχάτης προδοσίας.

ς'. "Οποιος συνειδῶς συνωμοσίαν ὀργανιζομένην, ἢ προμελετημένας ἐπιβουλὰς ἐναντίον τῆς ἀσφαλείας τῆς ἐπικρατείας, δὲν εἰδοποιήσῃ εἰς εἰκοσιτέσσαρας ὥρας τὴν τοπικὴν διοίκησιν, νὰ φυλακώνεται ἀπὸ δύο ἕως πέντε χρόνους.

ζ'. "Οποιος καταπατήσῃ τὰς περὶ ὑγειονομίας διαταγὰς νὰ θανατώνεται.

Κεφάλαιον Γ'

Περὶ ἁμαρτημάτων ἐναντίον τῶν δικαιωμάτων τοῦ πολίτου

η'. "Οποιος με βιαίους τρόπους ἐμποδίσῃ πολίτην νὰ ἀπολαμβάνῃ τὰ πολιτικά του δικαιώματα νὰ φυλακώνεται ἀπὸ ἑξ μῆρας ἕως δύο χρόνους καὶ νὰ στερεῖται

πέντε χρόνους πᾶν πολιτικὸν δικαίωμα· ἐὰν δὲ τὸ ἁμάρτημα τοῦτο ἔγινεν ἐκ προμελέτης εἰς μίαν ἢ πολλὰς ἐπαρχίας ἢ κοινότητας, οἱ αἵτιοι νὰ λαμβάνωσι διπλὴν τὴν τιμωρίαν.

θ'. "Οποῖος εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐκλογῆς ἀγοράσῃ ἢ πωλήσῃ ψῆφον, νὰ μὴν ἐμβαίνει εἰς κανένα πολιτικὸν ὑπούργημα εἰς δύο χρόνους καὶ εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα νὰ μὴ ψηφοφορῇ.

ι'. "Ο πολίτης εἰς τὸν ὁποῖον ἤθελον ἐμπιστευθῇ ἔγγραφα περιέχοντα τὰς ψήφους τῶν πολιτῶν, ἂν κάμῃ δόλον προσθέτων, ἀφαιρῶν, ἢ νοθεύων αὐτά, νὰ μὴν ἐμβαίνει εἰς κανένα πολιτικὸν ὑπούργημα ἀπὸ δύο ἕως πέντε χρόνους, καὶ νὰ καταδικάζεται εἰς χρηματικὴν ποινὴν ἀπὸ ἑκατὸν ἕως πεντακόσια γρόσια.

Κεφάλαιον Δ'

Περὶ παραχαρακτῶν

ια'. "Οποῖος ἢ κάμῃ ἢ μεταχειρίζεται ἐθνικὰς ὁμολογίας πλαστὰς ἢ σφραγίδας τῆς Διοικήσεως νὰ θανατώνεται.

ιβ'. "Οποῖος χωρὶς τὴν ἄδειαν τῆς Διοικήσεως κόπῃ νομίσματα ἑλληνικά, νὰ φυλακώνεται ἀπὸ πέντε ἕως δέκα χρόνους καὶ νὰ καθυποβάλλεται εἰς χρηματικὴν ζημίαν ἀπὸ πέντε ἕως δέκα χιλιάδες γρόσια.

ιγ'. "Οποῖος κόπῃ κίβδηλα νομίσματα νὰ θανατώνεται.

ιδ'. "Οποῖος κόπῃ νόμισμα ξένων δυνάμεων τὸ ὁποῖον εἶναι εἰς χρῆσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα, νὰ φυλακώνεται ἀπὸ τρεῖς ἕως πέντε χρόνους καὶ νὰ ζημιώνεται ἀπὸ τρεῖς ἕως πέντε χιλιάδες γρόσια.

ιε'. "Οποῖος ἐμπορεύεται κίβδηλα νομίσματα, νὰ φυλακώνεται πέντε χρόνους καὶ νὰ πληρώσῃ ἀπὸ χίλια ἕως δέκα χιλιάδες γρόσια.

ις'. "Οποῖος ἐξεύρῃ ἐκεῖνον ὁποῦ κόπῃ νομίσματα χωρὶς τὴν ἄδειαν τῆς Διοικήσεως, κατὰ τοὺς ἀνωτέρω παραγράφους, ἢ ἐμπορεύεται κίβδηλα καὶ δὲν εἰδοποιήσῃ εἰς εἰκοσιτέσσαρας ὥρας τὴν τοπικὴν διοίκησιν, νὰ πληρώσῃ εἰς τὸ κοινὸν Ταμεῖον ἀπὸ ἑκατὸν ἕως πεντακόσια γρόσια. "Αν δέ τις ἀπὸ ἐκείνους ὅσοι κόπτουν νομίσματα ἤθελεν εἰδοποιήσει περὶ τούτου τὴν τοπικὴν διοίκησιν, νὰ συγχωρεῖται.

ιζ'. "Οποῖος κοινεύῃ νομίσματα νὰ ζημιουῖται ἀπὸ ἑκατὸν ἕως χίλια γρόσια.

Κεφάλαιον Ε'

Περὶ πλαστογράφων

ιη'. "Οποῖος ἤθελε γράφει ψευδῇ διαταγὴν ὡς ἐκ μέρους τῆς Διοικήσεως ἢ

τινος ἐν γένει τῶν ὑπουργῶν αὐτῆς, νὰ φυλακώνεται ἀπὸ δύο μῆνας ἕως ἑξ ἡμέρας.

ιβ'. "Οποῖος νοθεύσῃ ἢ γράφῃ ψευδῇ διαβατήρια, νὰ φυλακώνεται ἀπὸ ἑξ ἡμέρας ἕως ἑνα χρόνον.

ιζ'. "Οποῖος κάμῃ ψευδεῖς ὑπογραφάς, ἢ ψευδεῖς ὁμολογίας, ἢ νοθεύσῃ ὑπογραφήν ἄλλου τινός, ἢ ἀριθμόν, νὰ φυλακώνεται ἀπὸ ἑνα ἕως τρεῖς χρόνους.

Κεφάλαιον Σ'

Περὶ καταχρήσεως τῶν ὑπουργῶν τῆς Διοικήσεως

κα'. "Οποῖος τῶν διοικητῶν, ἢ ὑπουργῶν τῆς Διοικήσεως βλάβῃ παρανόμως τὴν ἀτομικὴν ἐλευθερίαν, ἢ τὰ πολιτικά δικαιώματα ἑνὸς ἢ πολλῶν πολιτῶν, ἢ δώσῃ ἔγγραφον διαταγὴν ἀντιβαίνουσαν εἰς τὸν Ὁργανικὸν Νόμον, νὰ ἐκπίπτῃ τοῦ ὑπουργήματός του καὶ νὰ στερεῖται δέκα χρόνους τὰ πολιτικά ὑπουργήματα, καὶ νὰ παιδεύεται ὡς ἀπλοῦς πολίτης, κατὰ τὸ ἀμάρτημά του.

κβ'. "Οποῖος ὑπουργὸς τῆς Διοικήσεως εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν χρεῶν του ἤθελε μεταχειρισθῇ βίαν, ἢ διορίσῃ ἄλλον νὰ τὴν κάμῃ ἐναντίον τινὸς ὑποκειμένου παρανόμως, νὰ ἐκπίπτῃ ἀπὸ τοῦ ὑπουργήματός του, καὶ νὰ παιδεύεται κατὰ τὸ ἀμάρτημά του.

κγ'. "Οποῖος ὑπουργὸς τῶν κριτηρίων, ἢ τῆς ἀστυνομίας ἔμβῃ εἰς οἰκίαν πολίτου ἐκτὸς τῶν περιστάσεων τῶν διωρισμένων ἀπὸ τοὺς νόμους καὶ ἐναντίον εἰς τοὺς τρόπους ὅπου διορίζει ὁ νόμος, νὰ παιδεύεται μὲ χρηματικὴν ποινὴν ἀπὸ δέκα ἕως ἑκατὸν γροσίων.

κδ'. "Οποῖος τῶν ὑπουργῶν τῆς Διοικήσεως μεταχειρισθῇ τὴν δύναμιν τοῦ ὑπουργήματός του διὰ νὰ ἐναντιωθῇ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν νομίμων διαταγῆς ἀνηκούσης εἰς τὴν συνάθροισιν τῶν νομίμων δοσιμάτων, ἢ εἰς τὴν ἀπόφασιν τῶν κριτηρίων, ἢ εἰς ὅποιανδήποτε ἄλλην ὑπόθεσιν, νὰ φυλακώνεται ἀπὸ τρεῖς ἕως πέντε χρόνους, καὶ νὰ στερεῖται δέκα χρόνους τῶν πολιτικῶν ὑπουργημάτων.

κε'. "Οποῖος τῶν ὑπουργῶν ἀνακληθῇ, ἢ ἐμποδισθῇ, ἢ ἔξωσθῇ ἀπὸ τοῦ ὑπουργήματός του μὲ διαταγὴν τῆς Διοικήσεως καὶ παρακούσῃ, νὰ πληρώσῃ ἀπὸ ἑκατὸν ἕως χίλια γρόσια καὶ νὰ ἀποκλείεται τῶν δημοσίων ὑπουργημάτων ἀπὸ δύο ἕως πέντε χρόνους.

κς'. "Οποῖος ὑπουργὸς κρατήσῃ εἰς φυλακὴν πολίτην περισσότερον τῶν εἰκοσιτεσσάρων ὥρων χωρὶς νὰ τῷ φανερώσῃ τὴν νόμιμον αἰτίαν τῆς φυλακώσεώς του, νὰ ἐκπίπτῃ τοῦ ὑπουργήματός του καὶ νὰ ἀποζημιωῇ τὸν φυλακωθέντα.

κζ'. "Οποῖος πολίτης χωρὶς ἐπιταγὴν τῆς Διοικήσεως φυλακώσῃ ἄλλον, νὰ φυλακώνεται ἀπὸ ἑξ ἡμέρας ἕως δύο χρόνους καὶ νὰ ἀποζημιωῇ τὸν φυλακωθέντα.

Κεφάλαιον Ζ'

Περὶ δωροδοκίας τῶν δημοσίων ὑπουργῶν

κη'. "Οποῖος κριτῆς διαφθαρῇ ἢ μὲ δῶρα ἢ μὲ ὑποσχέσεις καὶ ἀποφασίσῃ ἄδικα εἰς ἐγκληματικὰς διαδικασίας, νὰ χάσῃ τὰ πολιτικά του δικαιώματα διὰ παντός καὶ νὰ πληρώσῃ εἰς τὸ Ταμεῖον διπλάσια τῶν ὅσα ἔλαβε.

κθ'. "Οποῖος κριτῆς διαφθαρῇ ἢ μὲ δῶρα ἢ μὲ ὑποσχέσεις καὶ ἀποφασίσῃ ἄδικα εἰς μὴ ἐγκληματικὰς διαδικασίας, νὰ χάσῃ τὰ πολιτικά του δικαιώματα ἀπὸ ἓνα ἕως τρεῖς χρόνους καὶ νὰ πληρώσῃ τὰ διπλᾶ ἀπ' ὅσα ἔλαβε, ποτὲ ὅμως ὀλιγώτερα τῶν ἑκατὸν γροσίων.

λ'. "Οποῖος διὰ φιλίαν ἢ δι' ἔχθραν ἢ δι' ὁποιαδήποτε ἄλλην σχέσιν κερῆν ἄδικα, νὰ ἐκπίπτῃ τοῦ ὑπουργήματός του καὶ νὰ μὴν ἐμβαίνει εἰς δημόσιον ὑπουργημα ἀπὸ ἑξ μῆρας ἕως δύο χρόνους.

λα'. "Οποῖος τῶν ὑπουργῶν φωραθῇ ὅτι ἔλαβε δῶρα καὶ παρέβῃ τὰ χρέη του, νὰ ἐκπίπτῃ τοῦ ὑπουργήματός του, καὶ νὰ πληρώσῃ διπλᾶ τῶν ὅσα ἔλαβε, ποτὲ ὅμως ὀλιγώτερα τῶν ἑκατὸν γροσίων.

λβ'. "Οποῖος τῶν ὑπαλλήλων ὑπουργῶν φωραθῇ ὅτι ἔλαβε δῶρα καὶ παρέβῃ τὰ χρέη του, νὰ ἐκπίπτῃ τοῦ ὑπουργήματός του.

Κεφάλαιον Η'

Περὶ ἀντιστάσεως καὶ ἀπειθείας πρὸς τὴν καθεστῶσαν ἐξουσίαν

λγ'. "Οποῖοι ἐναντιωθοῦν μὲ βίαν ἢ κτεπήσουν ὁποιοδήποτε ὑπουργὸν τῆς Διοικήσεως ἐκτελοῦντα τὰς ἐργασίας τοῦ ἐπαγγέλματός του, ἐὰν εἶναι περισσότεροι τῶν εἴκοσι, εἰ μὲν ἔνοπλοι, οἱ πρωταίτιοι τούτων νὰ φυλακώνωνται μὲ δεσμὰ ἀπὸ ἓνα ἕως ἑξ μῆρας καὶ νὰ πληρώνουν ἀπὸ πενήντα ἕως πεντακόσια γρόσια ἕκαστος· εἰ δὲ ἀοπλοι, οἱ πρωταίτιοι αὐτῶν νὰ φυλακώνωνται μὲ δεσμὰ ἀπὸ ἓνα ἕως ἑξ μῆρας, καὶ νὰ πληρώνουν ἀπὸ εἴκοσιν ἕως ἑκατὸν γρόσια. Ἐὰν δὲ εἶναι ἓνας ἢ δύο, ἔνοπλοι μὲν νὰ φυλακώνωνται ἀπὸ πέντε ἕως εἴκοσι ἡμέρας, ἀοπλοι δὲ νὰ πληρώσῃ ἕκαστος ἀπὸ δέκα γρόσια.

Κεφάλαιον Θ'

Περὶ φυγαδεύσεως τῶν φυλακωμένων

λδ'. Ἐὰν δι' ἀμέλειαν τοῦ δεσμοφύλακος φύγῃ ὁ φυλακωμένος, νὰ φυλακώνεται ὁ δεσμοφύλαξ ἀπὸ δέκα ἡμέρας ἕως εἴκοσι, εἰ δὲ καὶ συνεννοηθῇ μὲ αὐτόν, νὰ παιδεύεται ἀναλόγως μὲ τὸ ἁμάρτημα τοῦ ἐνόχου.

λε'. "Οποῖος προμηθεύσῃ εἰς φυλακωμένον ἐργαλεῖα διὰ νὰ τῷ εὐκολύνῃ τὴν φυγὴν, νὰ φυλακώνεται ἀπὸ δύο μῆρας ἕως δύο χρόνους.

λζ'. "Οποιος εισάξη ἄρματα εἰς τοὺς φυλακωμένους καὶ δι' αὐτῶν φύγωσι μὲ βίαν, ἂν εἶναι δεσμοφύλαξ νὰ φυλακώνεται ἀπὸ πέντε ἕως δέκα χρόνους, εἰ δὲ ἄλλος ἀπὸ δύο ἕως πέντε χρόνους.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Περὶ ἀμαρτημάτων

ἐναντίον τῆς προσωπικῆς ἀσφαλείας

Κεφάλαιον Α'

Περὶ φόνου

λζ'. Κάθε φονεὺς ἐκ προμελέτης νὰ θανατώνεται. Τὴν αὐτὴν ποινὴν λαμβάνει καὶ ὁ ἐκ μελέτης βρεφοκτόνος.

λη'. "Οποιος ἐκ προμελέτης φονεύσῃ μὲ δηλητήρια φάρμακα, νὰ θανατώνεται ἐὰν δὲ ἀποτύχῃ, νὰ παιδεύεται κατὰ τὸν § λθ'.

λθ'. "Οποιος φονεύσῃ ἐκουσίως, ὅχι ὅμως καὶ ἐκ προμελέτης, νὰ φυλακώνεται ἀπὸ δέκα ἕως δεκαπέντε χρόνους. "Αν ὅμως φονεύσῃ πατέρα ἢ μητέρα, νὰ θανατώνεται.

μ'. "Αν τις ἀποδειχθῇ ὅτι ἐκ προμελέτης θέλων νὰ φονεύσῃ ἀπέτυχε τοῦ σκοποῦ του καὶ μόνον ἐπλήρωσε, νὰ φυλακώνεται δέκα χρόνους καὶ νὰ πληρώσῃ τὰ ἔξοδα τοῦ πληρωθέντος. Εἰ δὲ τοῦτο ἔγινεν ὅχι ἐκ προμελέτης ἀλλ' ἐκουσίως, ὁ ὑπεύθυνος νὰ φυλακώνεται πέντε χρόνους.

μα'. Οἱ συμπράκτορες καὶ συμμετοχοὶ τῶν ἀνωτέρω ἐγκλημάτων νὰ παιδεύονται καθ' ὅσον συνήργησαν εἰς τὸ ἐγκλημα.

Κεφάλαιον Β'

Περὶ πληγῶν καὶ κτυπημάτων ἐκουσίων

μβ'. "Οποιος πληγώσῃ ἐκ προμελέτης, νὰ φυλακώνεται ἀπὸ δέκα μῆνας ἕως δύο χρόνους.

μγ'. "Οταν ὁ κτυπήσας δὲν προξενήσῃ βλάβην ἢ πληγὴν, νὰ φυλακώνεται ἀπὸ ἓνα μῆνα ἕως τρεῖς, καὶ νὰ ζημιούται ἀπὸ εἴκοσιν ἕως διακόσια γρόσια.

μδ'. "Οποιος γένῃ αἰτίας νὰ ἀποβάλλῃ γυνή ἢ μὲ ποτὰ ἢ μὲ ἱατρικὰ ἢ μὲ βίαν ἢ μὲ ὅποιονδήποτε ἄλλον τρόπον, εἴτε μὲ συγκατάθεσιν τῆς γυναικὸς εἴτε μὴ, νὰ φυλακώνεται πέντε χρόνους. Τὴν αὐτὴν τιμωρίαν λαμβάνει καὶ ἡ γυνή, ὅταν ἀφ' ἐαυτῆς μὲ τοὺς ἀνωτέρω τρόπους ἀποβάλλῃ.

με'. Ὁ ἱατρός, χειρουργός, φαρμακοποιὸς ἢ φαρμακοπώλης, συμβουλευόν

ιατρικά ἢ συνεργῶν καὶ αὐτὸς εἰς ἀποβολὴν ἐμβρύου, λαμβάνει διπλὴν τιμωρίαν, εἰ γένῃ ἢ ἀποβολῇ.

μζ'. Ἐὰν ἐκ τῶν ἀνωτέρω συμβῇ θάνατος εἰς τὴν γυναῖκα, διπλὴν τιμωρίαν νὰ λαμβάνῃ ὁ αἷτιος.

μς'. Ὁ φόνος, αἱ πληγαί, καὶ τὰ τραύματα ὅπου ἀναγκάζεται νὰ κάμῃ τις διὰ τὴν νόμιμον αὐτοῦ ὑπεράσπισιν, ἢ ἄλλου τινός, δὲν νομίζονται ἁμαρτήματα.

Κεφάλαιον Γ'

Περὶ φόνου καὶ πληγῶν ἀκουσίων

μη'. Ὅποιος φονεύσῃ εἰς τὸν βρασμὸν τῆς μέθης του, νὰ φυλακώνεται πέντε χρόνους. Ἐὰν δὲ ἡ μέθη εἶναι ἐκ προμελέτης, ὁ φονεὺς παιδεύεται κατὰ τὸν § λζ'. Ἐὰν δὲ μόνον πληγώσῃ, νὰ φυλακώνεται ἀπὸ ἑξ μῆρας ἕως δύο χρόνους.

μθ'. Ὅποιος ἀπὸ ἀπροσεξίαν, ἀστοχασίαν καὶ ἀνεπιτηδειότητα φονεύσῃ, νὰ φυλακώνεται ἑξ μῆρας, ἢ νὰ πληρώσῃ ἀπὸ διακόσια ἕως χίλια γρόσια. Ἐὰν ὅμως ἐκ τῶν εἰρημένων δὲν γένῃ φόνος, ἀλλὰ πληγὴ, νὰ πληρώσῃ τὰ ἔξοδα τοῦ πληγωθέντος.

ν'. Ὁ μανικὸς καὶ ὁ ἔχων ἡλικίαν κατωτέραν τῶν ἐπὶ χρόνων, εἰ φονεύσῃ, νὰ συγχωρεῖται.

Κεφάλαιον Δ'

Περὶ ἁμαρτημάτων διαφθειρόντων τὰ ἥθη

να'. Ὅποιος δημοσίως ἀναισχυρήσῃ, νὰ φυλακώνεται ἀπὸ τρεῖς ἡμέρας ἕως δύο μῆρας, ἢ νὰ πληρώσῃ ἀπὸ εἴκοσι ἕως διακόσια γρόσια.

νβ'. Ὅποιος βιάσῃ ἢ φωραθῇ ὑπεύθυνος κάθε ἄλλης ἀτιμίας ἐναντίον τῆς σεμνότητος, εἴτε τελειώσῃ τὸ ἔργον, εἴτε δοκιμάσῃ νὰ τὸ κάμῃ μὲ βίαν πρὸς ἄρρεν ἢ θῆλυ, νὰ τιμωρεῖται ὡς ἐπομένως διορίζομεν.

νγ'. Ἀνὴρ ὑπανδρὸς φθείρων παρθένον μὲ βίαν, φυλακώνεται χρόνους δύο καὶ προικίζει τὴν κόρην ἀναλόγως τῆς καταστάσεως αὐτοῦ καὶ τῆς παρθένου.

νδ'. Ὅποιος φθείρῃ παρθένον μὲ συγκατάθεσίν της, εἰ μὲν εἶναι ὑπανδρευμένος, νὰ φυλακώνεται ἑξ μῆρας· εἰ δὲ καὶ εἶναι ἀνύπανδρος, εἰ μὲν συγκατανεύσουν καὶ τῶν δύο μερῶν αἱ γυνῶμαι, νὰ τὴν λαμβάνῃ γυναῖκα, εἰδὲ μή, νὰ πληρώσῃ γρόσια πενήντα εἰς τὸ ὀφρανοτροφεῖον.

νε'. Ὅποιος φθείρῃ κόρην ἡλικίας κατωτέρας τῶν δώδεκα χρόνων, νὰ φυλακώνεται ἀπὸ τρεῖς ἕως ἑξ χρόνους, καὶ νὰ προικίσῃ τὴν κόρην ἀμέσως, ἀναλόγως τῆς καταστάσεως αὐτοῦ καὶ τῆς κόρης.

νς'. Ὁ ἄρσενοκοίτης [της] φυλακώνεται πέντε χρόνους. Ἐὰν δὲ δοκιμάσῃ νὰ

κάμη τὰ ἀνωτέρω ἁμαρτήματα καὶ ἐκ περιστάσεως ἐμποδισθῇ νὰ τὰ ἐκτελέσῃ, νὰ λαμβάνῃ τὸ τρίτον τῆς ποινῆς ὅπου ἤθελε λάβει ἂν τὰ ἐκτελοῦσεν.

νζ'. Ὁ ὑπανδρος ἔχων καὶ τρέφων παλλακίδα εἰς τὴν οἰκίαν του, ἐγκαλούμενος παρὰ τῆς γυναικὸς του, ν' ἀποβάλῃ τὴν παλλακίδα, καὶ νὰ πληρώσῃ ἀπὸ ἑκατὸν ἕως δύο χιλιάδας γρόσια.

νη'. Ὅποιος διαφθείρῃ τὰ ἦθη τῆς νεολαίας, παρακινῶν, συνεργῶν, ἢ εὐκολύνων τὴν ἀσέλγειαν ἢ τὴν διαφθορὰν τοῦ ἐνὸς ἢ τοῦ ἄλλου μέρους, νὰ φυλακώνεται ἀπὸ τρεῖς μῆνας ἕως ἓνα χρόνον.

νθ'. Ὁ ὑπανδρος ὅστις ἀποδειχθῇ μοιχός, νὰ φυλακώνεται ἀπὸ τρεῖς μῆνας ἕως ἓνα χρόνον, ἢ νὰ πληρώσῃ εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον ἀπὸ ἑκατὸν ἕως δύο χιλιάδας γρόσια. Ἡ δὲ μοιχαλὶς νὰ φυλακώνεται ἀπὸ τρεῖς μῆνας ἕως ἓνα χρόνον. Τὸν δὲ μοιχὸν δὲν δύναται ἄλλος νὰ ἐγκαλέσῃ εἰς τὸ κριτήριον εἰμὴ ὁ ἀνὴρ τῆς γυναικὸς.

ξ'. Ὅποιος εἶναι ὑπανδρευμένος καὶ ὑπανδρευθῇ καὶ ἐκ δευτέρου πρὸ τῆς διελύσεως τοῦ πρώτου γάμου, νὰ ἀκυροῦται ὁ δεύτερος καὶ νὰ πληρώσῃ εἰς τὸ Ταμεῖον ἀπὸ ἑκατὸν ἕως δύο χιλιάδας γρόσια· νὰ ἀποζημιώσῃ καὶ τὴν γυναῖκα ἐὰν αὕτη δὲν ἤξευρεν ὅτι ὁ ἀνὴρ ἦτο ὑπανδρευμένος· τὰ δὲ ἐκ τοῦ δευτέρου γάμου παιδιά εἶναι εἰς βάρος τοῦ ἀνδρός.

Κεφάλαιον Ε'

Περὶ ἀρπαγῆς γυναικῶν

ξα'. Ὅποιος ἀρπάσῃ παρθένον μὲ βίαν ἢ βάλῃ νὰ ἀρπαχθῇ παρθένος, νὰ φυλακώνεται πέντε χρόνους. Οἱ δὲ συνεργάται εἰς τοῦτο νὰ πληρῶνωσιν ἕκαστος ἀνὰ ἑκατὸν γρόσια εἰς τὸ Ταμεῖον.

ξβ'. Ὅποιος ἀρπάσῃ μὲ βίαν γυναῖκα ὑπανδρον ἢ βάλῃ νὰ ἀρπαχθῇ γυνὴ ὑπανδρος, νὰ φυλακώνεται ἐξ χρόνους. Ἐὰν δὲ ἡ ἀρπαγὴ ἔγινε μὲ συγκατάθεσιν τῆς γυναικὸς, ἡ μὲν γυνὴ φυλακώνεται ἐξ χρόνους, ὁ δὲ ἄρπαξ, ἂν εἶναι ὑπανδρος, τέσσαρας χρόνους. Οἱ συμπράκτορες τούτου νὰ πληρῶνωσιν ἕκαστος ἀνὰ ἑκατὸν γρόσια εἰς τὸ Ταμεῖον.

ξγ'. Ὅποιος ἀρπάσῃ γυναῖκα χήραν μὲ βίαν ἢ βάλῃ νὰ ἀρπαχθῇ, νὰ φυλακώνεται ἓνα χρόνον. Οἱ δὲ συμπράκτορες εἰς τοῦτο νὰ πληρῶνωσιν ἕκαστος ἀνὰ δέκα ἕως πενήντα γρόσια εἰς τὸ Ταμεῖον.

Κεφάλαιον Σ'

Περὶ ψευδομαρτυρίων

ξδ'. Ὅποιος ψευδομαρτυρήσῃ εἰς διαδικασίαν ἐγκληματικὴν, διορθωτικὴν καὶ πολιτικὴν, λαμβάνει τὴν αὐτὴν ποινὴν ὅποιαν ἐπροξένησεν εἰς ἐκείνον κατὰ

τοῦ ὁποῖον ἐψευδομαρτύρησεν. Εἰδὲ καὶ ἡ ψευδομαρτυρία φωραθῇ πρὶν βλάβῃ, νὰ παιδεύεται ὁ ψευδομάρτυς ἀναλόγως μὲ τὸ ἁμάρτημα, τὸ ὁποῖον καὶ ἂν ἠθέλησε δὲν ἐδυνήθη νὰ τὸ βάλῃ εἰς πρᾶξιν. Ἐὰν ὁ ψευδομάρτυς λάβῃ χροῖματα, ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδίδῃ αὐτὰ εἰς τὸ κοινὸν Ταμεῖον.

Κεφάλαιον Ζ'

Περὶ συκοφαντῶν καὶ ὑβριστῶν

ξε'. Ὅταν ἡ προσαπτομένη συκοφαντία εἶναι τοιαύτη ὥστε ἐδύνατο νὰ ἐπιφέρῃ ποινὴν πολυχρονίου φυλακῆς ἢ ἐξορίας, ὁ συκοφάντης νὰ φυλακώνεται ἀπὸ δύο ἕως πέντε χρόνους, καὶ νὰ πληρώσῃ ἀπὸ ἑκατὸν ἕως δύο χιλιάδας γρόσια. Ἐὰν δὲ ἡ συκοφαντία ἐδύνατο νὰ ἐπιφέρῃ ποινὴν θανάτου, τότε ὅχι μόνον νὰ καθυποβάλλεται εἰς τὰς ἀνωτέρω ποινάς, ἀλλὰ νὰ ἀποκλείεται διὰ βίου τῶν δημοσίων ὑπουργημάτων. Εἰς κάθε ἄλλην περίστασιν ὁ συκοφάντης νὰ φυλακώνεται ἀπὸ ἓνα ἕως ἑξ μῆνας καὶ νὰ ἀποκλείεται τῶν δημοσίων ὑπουργημάτων ἕως πέντε χρόνους.

ξς'. Ὅποιοι ὑβρίσῃ ἢ ἀτιμάσῃ τινὰ μὲ καταφρονητικὸν λόγον, εἰς τόπον δημόσιον ἢ συνελέουσιν κοινὰς ἢ κοινολογήσῃ τὰς ὕβρεις διὰ φυλλαδίων τυπωμένων ἢ χειρογράφων, νὰ πληρώσῃ ἀπὸ δέκα ἕως πεντακόσια γρόσια.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

Περὶ ἁμαρτημάτων ἐναντίον τῆς ιδιοκτησίας

Κεφάλαιον Α'

Περὶ κλοπῆς

ξζ'. Ὁ ληστής, εἰ μὲν κάμῃ φόνον, θανατώνεται· εἰδὲ μὴ, φυλακώνεται ἀπὸ δέκα ἕως δεκαεννέα χρόνους. Ἐὰν δὲ εἶναι πολλοὶ λησταὶ μαζί, ὁ μὲν ἀρχηγὸς αὐτῶν θανατώνεται, οἱ δὲ σύντροφοὶ του φυλακώνονται ἀπὸ δέκα ἕως δεκαεννέα χρόνους.

ξη'. Οἱ πειραταὶ φυλακώνονται ἀπὸ δέκα ἕως δεκαεννέα χρόνους, ὁ δὲ ἀρχηγὸς αὐτῶν θανατώνεται.

ξθ'. Καταδικάζονται εἰς φυλακὴν δεκαεννέα χρόνων ὅσοι κλέπτουν μὲ τὰς ἀκολούθους πέντε περιστάσεις:

α'. Διὰ ρυκτός.

β'. Ἄν εἶναι δύο ἢ πολλοί.

γ'. Ἄν εἶναι ἔνοπλοι ὅλοι ἢ μέρος αὐτῶν.

δ'. Ἄν ἐτρούπησαν τοῖχον ἢ ἐτσάκισαν θύραν ἢ ἐμεταχειρίσθησαν σκάλας καὶ

αντικλειδία, ἃν ἔλαβον ὄνομα ὑπουργοῦ τῆς Διοικήσεως πολιτικοῦ ἢ στρατιωτικοῦ, ἢ ἐπρότειναν ψευδῇ διαταγὴν τῆς Διοικήσεως.

ε'. "Ἄν ἔκαμον τὸ ἀμάσθημα μὲ βίαν, ἢ φοβερισμοὺς φόνον.

ο'. "Ὅσοι κλέβουν μὲ βίαν καὶ μὲ ἄλλας δύο τῶν ἀνωτέρω πρώτων τεσσάρων περιστάσεων, νὰ φυλακώνωνται πέντε χρόνους. Ἐὰν ὁμως κάμουν καὶ πληγὴν, νὰ φυλακώνωνται δέκα ἕως δεκαπέντε χρόνους.

οα'. "Ὅποιος κλέψῃ μὲν μετὰ τῶν ἐν τῷ δ' ἄρθρῳ τοῦ § 50' περιστατικῶν, καὶ ἂν ὑπῆρχε τὸ ὄργανον τῆς κλοπῆς (δηλ. ἢ τὸ ἀντικλείδι ἢ σκάλα κτλ.) εἰς τὴν οἰκίαν, νὰ φυλακώνεται πέντε χρόνους.

οβ'. Οἱ ἀγωγιάται, οἱ караβοκύριοι, οἱ ἐπιστάται αὐτῶν, ὅπου νοθεύσουν κρασία ἢ ἄλλα εἶδη, νὰ παιδεύονται μὲ χρηματικὴν ποινὴν, ἀναλόγως τῆς ζημίας τὴν ὁποίαν ἐπροξένησαν.

ογ'. "Ὅποιος κλέψῃ καθ' ὅποιονδήποτε ἄλλον τρόπον ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω περιστάσεων, νὰ φυλακώνεται ἀπὸ δεκαπέντε ἡμέρας ἕως ἑνα χρόνον καὶ νὰ πληρώνῃ χρηματικὴν ποινὴν ἀναλόγως τῆς ζημίας τὴν ὁποίαν ἐπροξένησεν.

Κεφάλαιον Β'

Περὶ κατασχρήσεως ἐμπιστοσύνης

οδ'. "Ὅποιος, καταχρώμενος τὴν εἰς χαρτίον ἄγραφον εἰς αὐτὸν ἐμπιστευθεῖσαν ὑπογραφήν, γράψῃ μὲ δολιότητα ἄνω τῆς ὑπογραφῆς ἢ ἐξοφλήσῃ ἢ ἄλλο τι τὸ ὅποιον ἐμπορεῖ νὰ ζημιώσῃ τὸ πρόσωπον τοῦ ὑπογεγραμμένου ἢ τὰ ὑπάρχοντα, νὰ φυλακώνεται ἀπὸ δύο ἕως πέντε χρόνους καὶ νὰ πληρώνῃ εἰς τὸ Ταμεῖον ἀπὸ πενήντα γρόσια ἕως τρεῖς χιλιάδας.

οε'. "Ὅποιος λάβῃ ὡς παρακαταθήκην κτήματα, πραγματείας, ἐξοφλητικά, ἢ ὅποιονδήποτε ἄλλο εἶδος ἐγγράφων περιεχόντων χρὸς ἢ ἄλλο τι καὶ τὰ διαφθείρῃ ἢ τὰ ἀφανίσῃ πρὸς ζημίαν τοῦ ιδιοκτῆτου, ἢ τοῦ κληρονόμου, ἢ δὲν τὰ μεταχειρισθῇ ὡς ἐδιωρίσθη, νὰ παιδεύεται μὲ χρηματικὴν ποινὴν ἀπὸ ἑκατὸν γρόσια ἕως πέντε χιλιάδας, καὶ νὰ φυλακώνεται ἀπὸ ἑνα μῆνα ἕως ἑνα χρόνον καὶ νὰ πληρώνῃ καὶ τὴν ζημίαν.

ος'. "Ὅποιος ἀφοῦ παρησιάζῃ εἰς κρισιολογίαν ἐγγράφα ἢ ἄλλο τι, τὰ πάρῃ δολίως μὲ ὅποιονδήποτε τρόπον, νὰ πληρώνῃ ἀπὸ εἰκοσιπέντε ἕως τριακόσια γρόσια.

οζ'. "Ὅποιος φωραθῇ ὅτι ἤνοιξεν ἢ ἐκράτησε δολίως γράμμα ἄλλου τινός, νὰ φυλακώνεται ἑνα μῆνα, ἂν τὸ γράμμα εἴναι μερικόν, εἰδὲ καὶ εἶναι κοινόν, νὰ φυλακώνεται ἕξ μῆνας.

Κεφάλαιον Γ'

Περὶ ἐμπρησμοῦ καὶ ἄλλων ζημιῶν

οη'. "Οποῖος θεληματικῶς καύσῃ οἰκίαν, καράβια, ἀποθήκας ὁποιοῦνδεπο-
τοῦν εἶδους, ἐλαιῶνας, ἢ προξενήσῃ ἄλλας μεγάλας ζημίας, νὰ φυλακώνεται μὲ δε-
σμὰ ἀπὸ δέκα ἕως δεκαεννέα χρόνους.

οθ'. "Οποῖος ἐξ ἀπροσεξίας καύσῃ οἰκίαν, ἢ πλοῖον, ἢ καρποὺς θερισμένους
ἢ ἀθερίστους, νὰ φυλακώνεται ἀπὸ τέσσαρας ἡμέρας ἕως τρεῖς μῆνας καὶ νὰ πληρώ-
ρῶνῃ τὴν ζημίαν.

π'. "Οποῖος θεληματικῶς μὲ ὁποιοῦνδήποτε τρόπον κρημνίσῃ οἰκοδομὰς, γε-
φύρας, ἢ ἄλλας κατασκευὰς, ἢ μέρος ἢ ὅλον, νὰ φυλακώνεται ἀπὸ ἕξ μῆνας ἕως
πέντε χρόνους καὶ νὰ πληρῶνῃ τὴν ζημίαν. Ἐὰν ἐκ τῶν εἰρημένων ἀκολουθήσῃ φό-
νος, νὰ παιδεύεται ὡς φονεὺς· εἰδὲ πληγὴ νὰ τιμωρῇται κατὰ τὸ ἄρθρον τὸ περὶ
πληγῶν ἐν Τμήμ. Β', Κεφ. Β'.

πα'. "Οποῖος μὲ ὁποιοῦνδήποτε τρόπον καύσῃ, ἢ ἀφανίσῃ κατάστιχα, σχέδια
ἐγγράφα, πρωτότυπα τῆς κοινῆς ἐξουσίας, χρεωστικὰς ὁμολογίας, συναλλαγματικὰς
(πόλιτσας) ἐμπόρων, ἢ τραπεζιτῶν (σαράφηδων), γράμματα περιέχοντα ἢ χρησι-
μεύοντα ὡς ὁμολογίαι ἢ ἐξοφλήσεις, νὰ παιδεύεται κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.
Ἐὰν τὰ ἀφανισθέντα γράμματα εἶναι τῆς Διοικήσεως, νὰ φυλακώνεται ἀπὸ πέντε
ἕως δέκα χρόνους. Περὶ δὲ ἄλλον πράγματος ὁ ἔνοχος νὰ φυλακώνεται ἀπὸ ἑνα ἕως
τρεῖς χρόνους, καὶ νὰ πληρῶνῃ ἀπὸ ἑκατὸν ἕως πεντακόσια γρόσια.

πβ'. "Οποῖος φαρμακεύσῃ ἄλογα ἢ ἄλλα ζῶα φορταγωγὰ (ἀγωγιάτικα), βόας,
πρόβατα καὶ λοιπά, νὰ φυλακώνεται ἀπὸ ἕξ μῆνας ἕως δύο χρόνους, καὶ νὰ πληρῶνῃ
ἀπὸ δέκα ἕως τριακόσια γρόσια.

ΓΕΝΙΚΑ

α'. Κάθε ἐγκληματικός, ἐκτὸς τῆς σωματικῆς ἢ χρηματικῆς ποινῆς, νὰ εἶναι
ὑπόχρεως νὰ πληρῶνῃ τὰς ἐκ τοῦ ἐγκλήματος προελθούσας ζημίας.

β'. "Οταν τὸ ἐγκλημα εἶναι φονικόν, ἂν ὁ φονευθεὶς ἔχῃ παιδιά ἀνήλικα ἢ πε-
ριουσία τοῦ φονεῦς νὰ βοηθῇ τὴν διατροφὴν τῶν ἀνηλίκων παιδίων ἕως νὰ φθάσωσιν
εἰς νόμιμον ἡλικίαν, ἢ τῶν γονέων ἂν εἶναι ἀσθενεῖς καὶ ἄποροι.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἐκ τοῦ Γ' Τμήματος

Κεφάλαιον Α'

Περὶ κλοπῆς

α'. "Οποῖος κλέψῃ κανένα γεωργικὸν ἐργαλεῖον εἰς καιρὸν ἐργασίας, νὰ τὸ δίδῃ
ὀπίσω καὶ νὰ ραβδίζεται ἀπὸ εἴκοσι ἕως πενήντα.

β'. "Οποῖος κλέψῃ βώδιον, πρόβατον, ἄλογον, ἢ ἄλλο εἶδος ζώου, νὰ πληρώνῃ διπλὴν τιμὴν τοῦ κλαπέντος καὶ νὰ ξυλλίξεται ἀπὸ εἴκοσι ἕως ἑκατόν.

γ'. "Αν ὁ δραγάτης κλέψῃ ἀπὸ τοὺς καρποὺς ὅπου φυλάττει, νὰ χάσῃ τὰ δραγατικά καὶ νὰ πληρώνῃ τὴν τιμὴν τοῦ κλαπέντος πράγματος.

δ'. "Αν τις θελήσῃ νὰ κλέψῃ πρόβατα ἢ βώδια καὶ ἐκ τούτου διασκορπισθῇ ἢ ἀγέλῃ, ὅποια ζημία ἀκολουθήσῃ νὰ τὴν πληρώνῃ.

ε'. "Αν τινὰς σκοτώσῃ τι ζῶον, ὅταν ἀποδειχθῇ, νὰ πληρώνῃ τὴν τιμὴν μὲ ὁποιοδήποτε τρόπον καὶ ἂν ἔγινε.

< Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 1 Ἰουλίου 1824 >

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Βουλευτικοῦ
Βρεσθένης Θεοδώρητος

Ὁ Α' Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ
Ἰωάν. Σκανδαλίδης

Ἐπικυροῦται

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ
Γεώργιος Κουντουριώτης

Ὁ Προσ. Γεν. Γραμματεὺς
Π. Γ. Ρόδιος.

38

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 34 τῆς 1ης Ἰουλίου 1824
περὶ ἐπικυρώσεως τοῦ Ἀπανθίσματος τῶν Ἑγκληματικῶν

Ἀριθ. λγ' (=λδ') τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κατὰ τὸ Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμὸν ια' τῆς ἐν Ἀστροὶ Ἑθνικῆς Συνελεύσεως, ἡ

1. Ὁ ἀνωτέρω νόμος ἐδημοσιεύθη τὸ πρῶτον εἰς τὸ ἐκδοθὲν ἐκ τῆς ἐν Ἰδρυα τυπογραφίας, τῷ 1824 (=1825), Φυλλάδιον Α' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων, σελ. 7-8, ἐξ οὗ καὶ ἀναδημοσιεύεται ἐν τῷ παρόντι. Εἰς τὸ φυλλάδιον ἐκεῖνο φέρει ἂν ἀριστερὰ ἐπιγραφὴν «Φύλ. 60. Περίοδος Β. Ἀριθ. λγ. τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων». Ἡ ἔνδειξις αὕτη εἰς τὴν γενομένην τῷ 1829 δευτέραν ἐκδοσιν τοῦ Ἀπανθίσματος δὲν περιελήφθη. Ὁ ἀνωτέρω νόμος ἀναδημοσιεύθη εἰς τὴν ἐκδοσιν *Constitutions, Lois, Ordonnances*, γαλλιστί, φέρων τὸν ἀριθμὸν 33, τοῦ Ἀπανθίσματος δημοσιευθέντος ἐκεῖ ὡς νόμου ὑπ' ἀριθμ. 34.

Ὁ δοθεὶς ἀριθμὸς (λγ') εἰς τὸν περὶ ἐπικυρώσεως τοῦ Ἀπανθίσματος τῶν Ἑγκληματικῶν νόμον, φρονῶ ἥδη ὅτι μᾶλλον δὲν εἶναι ὁ ὁρθός. Ὁ ἀριθμὸς λγ' ἀνήκει εἰς τὸ κείμενον τοῦ Ἀπανθίσματος τῶν Ἑγκληματικῶν, λαβὼν ἴδιον αὐξοῦντα ἀριθμὸν νόμου. Ὁ εἰσαγωγικὸς καὶ ἐπικυρωτικὸς αὐτοῦ νόμος ἐπρόκειτο νὰ λάβῃ ἀρχικῶς τὸν ἀριθμὸν λβ' (32), ἐκ λάθους ὅμως, διότι

διορισθεῖσα Ἐπιτροπὴ ἐξέθετο πρόχειρον Ἀπάνθισμα τῶν Ἐγκληματικῶν τῆς Ἐθνικῆς Βας Συνελεύσεως τῶν Ἑλλήνων, ὡς ἐκ τῆς ἀναφορᾶς τῆς ἰδίας δηλὸν γίνε-
ται, τὸ ὁποῖον ἐπεξεργασθὲν τὸ Βουλευτικόν, καὶ μὲ τὴν ἐνδεχομένην διόρθωσιν καὶ
τὰς γεροντείας προσθαφαιρέσεις·

Τὸ Βουλευτικὸν ἐθεσπίσατο

α'. Τὸ παρὸν Ἀπάνθισμα τῶν Ἐγκληματικῶν τῆς Β' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως
τῶν Ἑλλήνων νὰ ἔχη τὸ κῶρος εἰς τὰ κοιτήρια πάσης τῆς ἐλληνικῆς ἐπικρατείας.

β'. Οἱ κατὰ διαφόρους τόπους δικασταὶ κατὰ τοῦτο νὰ ἐξετάζωσι, δικάζωσι,
καὶ καταδικάζωσι τὰ ἐγκλήματα. Ὅσα δὲ τῶν ἐγκλημάτων δὲν ἐμπεριέχονται εἰς
τὸ παρὸν Ἀπάνθισμα νὰ κρίνονται κατὰ τὰ Βασιλικά· ὡσαύτως δὲ καὶ κατὰ τοὺς
ἐκδιδόμενους ἀπὸ τὴν Διοίκησιν νόμους κατὰ τὸν § π'.

γ'. Τὸ Ὑπουργεῖον τοῦ Δικαίου νὰ ἐνεργήσῃ τὸν παρόντα νόμον.

εἰς τὸν χρονικῶς ἀμέσως προηγούμενον νόμον ὑπ' ἀριθμ. 32/16 Ἰουνίου 1824 περὶ ἐκποιήσεως
τῶν δημοσίων προσόδων εἶχε δοθῇ πρὸς στιγμὴν ἐκ παραδρομῆς ἄσχετος ἀριθμὸς (115;). Κατό-
πιν τούτου αὖξων ἀριθμὸς τοῦ εἰσαγωγικοῦ νόμου θὰ πρέπει νὰ εἶναι ὁ λδ'. Βλ. σχετικῶς Πρακτ.
Βουλ. 23 Ἰουν., 1 Ἰουλ., 10 Ἰουλ. 1824, Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Β', σελ.
324, 326, 333, 334, 344. Πρβλ. Θ. Ἀγγελοπούλου, «Ἡ ἐπὶ τοῦ Ἀγῶνος Β' Βουλευτικῆς
Περίοδος», σελ. 157-158. Βλ. καὶ Δ. Μιράσγετζη, «Ὁ πρῶτος Ποινικὸς Κώδιξ τῆς
Νεωτέρας Ἑλλάδος. (Τὸ «Ἀπάνθισμα τῶν Ἐγκληματικῶν» τοῦ 1823)», *Σωφρονιστικαὶ Πλη-
ροφορίαι*, τόμ. 4 (1939), σελ. 116-119 καὶ 175-178 καὶ εἰς ἀνάτυπον (Ἐν Ἀθήναις 1940). Τὸ Ὑ
Λύτοῦ, «Ἡ ἐλληνικὴ ποινικὴ νομοθεσία κατὰ τὰ ἔτη 1822-1834», *Μεσαιωνικά
Γράμματα*, τόμ. 2 (1934), σελ. 54-96 καὶ εἰς ἀνάτυπον. Ἰ. Γεωργάκη, *Πνευματικοὶ καὶ
πολιτικοὶ ὀρίζοντες τοῦ συγχρόνου ποινικοῦ δικαίου*, Ἐν Ἀθήναις 1949, σελ. 176-182. Δ.
Σερμετῆ, *Ἡ Δικαιοσύνη ἐπὶ Καποδίστρια. Α' Πρώτη Περίοδος 1828-1829*, (Ἐν
Ἀθήναις) 1959, σελ. 37-38. Πρβλ. Μ. Τουρτόγλου, *Παρθενοφοβία καὶ Εὐρεσις θησαυ-
ροῦ*, Ἐν Ἀθήναις 1963, σελ. 105 κ. ἐξῆς.

Ἡ κατάρτισις τοῦ Ἀπανθίσματος τῶν Ἐγκληματικῶν ἐγένετο εἰς ἐκτέλεσιν ἐπιταγῆς τοῦ
Νόμου τῆς Ἐπιδάουρου ὑπὸ πολυμελοῦς ἐπιτροπῆς διορισθείσης ὑπὸ τῆς Β' Ἐθνικῆς Συνελεύ-
σεως μὲ τὴν ἐντολὴν «νὰ ἐκθέσῃ τὰ κυριώτερα τῶν ἐγκληματικῶν ἐκ τοῦ προχείρου, ἐραυζομένη
ἀπὸ τοὺς νόμους τῶν αἰμνήτων Βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων καὶ ἄλλοθεν» καὶ «Συντόμως νὰ
καθυποβάλλῃ εἰς τὴν ἐπίκρισιν τῆς Συνελεύσεως τὴν ἐκθεσὶν ταύτην». Βλ. Ψήφισμα Β' Ἐθν.
Συνελεύσεως, ὑπ' ἀριθμ. ΙΑ'/1 Ἀπρ. 1823, Ἀ. Μάμουκα, *Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν τῆς
Ἑλλάδος*, τόμ. Β', σελ. 104-105.

Ἡ Συνέλευσις παρέπεμψε διὰ ψήφισματος τὸ κατάρτισθαι ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς σχέδιον πρὸς
περαιτέρω ἐπεξεργασίαν εἰς τὸ Βουλευτικὸν μὲ τὴν ἐντολὴν «Νὰ νομοθετηθῇ ἀπὸ τὴν Διοίκησιν
ἐπιδιορθούμενον καὶ ὁ νόμος αὐτός, καταχωριζόμενος εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων ὑπὸ τὸν αὖξον-
τα ἀριθμὸν, νὰ ὀνομάζεται Ἀπάνθισμα τῶν Ἐγκληματικῶν τῆς Δευτέρας
Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τῶν Ἑλλήνων», τοῦ ψήφισματος τούτου τιθεμένου «κατ'
ἀρχὰς τοῦ νόμου τούτου». Τὸ ἐν λόγῳ Ψήφισμα ΜΓ'/18 Ἀπρ. 1823 βλ. ἀνωτέρω σελ. 128-129.

δ'. Ὁ παρὼν νόμος δημοσιευθεὶς καὶ διὰ τοῦ τύπου καταχωρισθήσεται εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 1 Ἰουλίου 1824

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Βουλευτικοῦ
Βρεσθένης Θεοδώρητος

Ἐπικυροῦται

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ
Γ. Κουντουριώτης

Ὁ Α' Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ
Ἰ. Σκανδαλίδης

Ὁ Προσ. Γεν. Γραμματεὺς
Π. Γ. Ρόδιος.

39

Παράρτημα νόμου τῆς 12ης Ἰουλίου 1824
περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ὑπ' ἀριθμ. 32¹

Παράρτ(ημα) εἰς τὸν νόμον ὑπ' ἀρ. λβ'

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἄν καὶ ὁ νόμος ὑπ' ἀριθ. λβ' περὶ ἐκποιήσεως εἰς τὸν ζ' παράγραφον προσδιορίζει τὴν συνέχειαν τῆς ἐκποιήσεως ἄχρι τῆς ὥρας καθ' ἣν φθάσῃ μέρος τοῦ δανείου εἰς τὰς χεῖρας τῆς Διοικήσεως, ἐπειδὴ ὅμως τὸ φθάσαν μέρος τῆς α' δόσεως τοῦ δανείου δὲν ἐξαρκεῖ εἰς τὰς κατεπειγούσας ἀνάγκας, καὶ ἐπειδὴ αἱ λοιπαὶ δόσεις ἀργοποροῦσι καὶ ἡ παρούσα ἐποχὴ εἶναι κρίσιμος διὰ τὰς κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν ἐκστρατείας τοῦ ἐχθροῦ, τὰς ὁποίας πρέπει ν' ἀντικρούσωμεν μὲ ἀναλόγους δυνάμεις·

Τὸ Βουλευτικὸν ἐθεσπίσατο

α'. Νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ ἐκποίησις κατὰ τὸν περὶ αὐτῆς νόμον ὑπ' ἀριθμὸν λβ'.

β'. Ἡ ἐξακολούθησις τῆς νὰ γένη ἕως οὗ νὰ φθάσῃ ἡ τρίτη δόσις τοῦ δανείου καὶ τότε νὰ παύῃ.

γ'. Οἱ λοιποὶ παράγραφοι τοῦ αὐτοῦ νόμου ἔχουν τὴν αὐτὴν ἰσχὺν ὡς πρὸς τὸ παρὸν παράρτημα, τὸ ὁποῖον ὑποτίθεται κατὰ λέξιν ἐμπεριεχόμενον τῷ νόμῳ.

Τῇ 12 Ἰουλίου 1824, Ναύπλιον

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Βουλευτικοῦ
Βρεσθένης Θεοδώρητος

Ἐπικυροῦται

Ὁ Πρωτ. Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ
Ἰ. Σκανδαλίδης

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Ὁ Προσωρινὸς Γενικὸς Γραμματεὺς

1. Ἐφ. «Ὁ Φίλος τοῦ Νόμου», φ. 36 (18 Ἰουλ. 1824).

40

Παράρτημα Νόμου τῆς 13ης Ἰουλίου 1824
περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου ὑπ' ἀριθμ. 8¹

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Παράρτημα εἰς τὸν νόμον ὑπ' ἀρ. η'

μα'. Ἐπειδὴ ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1822, ἀφ' ὅτου ἐξεδόθη ἐν Κορίνθῳ ὁ νόμος ὑπ' ἀρ. η' περὶ συστάσεως τακτικοῦ στρατοῦ εἰς τὴν ἐλληνικὴν ἐπικράτειαν, ἄχρι τῆς σήμερον ἐγένετο μεταβολὴ εἰς τε τὴν τιμὴν τῶν νομισμάτων καὶ εἰς τὰς τροφάς, δίκαιον ὁ μισθὸς τῶν τακτικῶν στρατιωτῶν ν' ἀυξήσῃ εἰς τὰ γρόσσ. δέκα ἔξι, καὶ κατ' ἀναλογίαν τῶν λοιπῶν ὑπαξιωματικῶν μόνον.

μβ'. Οἱ δὲ μισθοὶ τῶν ἀξιωματικῶν διὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ Ταμείου νὰ μένωσιν οἱ αὐτοί.

μγ'. Ἄν καὶ ἡ ἐνδυμασία τῶν εὐρωπαϊκῶν στρατευμάτων ἐνεκρίθη δεκτὴ καὶ εἰς τὸν ἐλληνικὸν στρατόν, κατὰ τὸν § κγ' τοῦ αὐτοῦ νόμου ὑπ' ἀριθ. η', διὰ τὸ ἀρμοδιώτερον καὶ ἐνδολώτερον κατὰ τὸ παρὸν διορίζεται ὁ ἐλληνικὸς ἱματισμὸς δεκτὴ ἐνδυμασία τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ τῆς Ἑλλάδος.

μδ'. Οἱ ἐπίλοιποι παράγραφοι τοῦ ρηθέντος νόμου ὑπ' ἀριθ. η' τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ἰσχὺν καὶ πρὸς τὸ παρὸν παράρτημα, τὸ ὅποιον ὑποτίθεται κατὰ λέξιν ἐμπεριεχόμενον τῷ νόμῳ.

Τῇ 13 Ἰουλίου 1824 (Ναύπλιον)

Ὁ Ἀντιπρόεδρος <τοῦ Βουλευτικοῦ>

Βοεσθέν(ης) Θεοδώρητος

Ἐπικυροῦται

Ὁ Α' Γραμ(ματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ)

Ἰ. Σκανδαλίδης

Ὁ Πρόεδρος <τοῦ Ἐκτελ(εστικοῦ)>

Γ. Κουντουριώτης

Ὁ Προσωρ. Γεν. Γραμ(ματεὺς)

Π. Γ. Ρόδιος.

1. Ἐφ. α' Ο Φίλος τοῦ Νόμου», φ. 36 (18 Ἰουλ. 1824). Γενικῶς περὶ τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν βλ. Χρήστου Σ. Βυζαντίου, Ἱστορία τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τῆς πρώτης συστάσεώς του κατὰ τὸ 1821 μέχρι τῶν 1832, Ἐν Ἀθήναις 1837. Διὰ τὰ «ἄτακτα» στρατεύματα βλ. Ἀπ. Βακαλοπούλου, Τὰ Ἑλληνικὰ στρατεύματα τοῦ 1821. Ὁργάνωση, Ἡγεσία, Τακτική, Ἠθῆ, Ψυχολογία, Ἐν Θεσσαλονίκῃ 1948.

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 35 τῆς 31ης Ἰουλίου 1824
περὶ δανείου δέκα πέντε ἑκατομμυρίων ἰσπανικῶν ταλλήρων¹

Ἀριθ. λε' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ καὶ ὁ πόλεμος χορῆζει πολλῶν χρημάτων·

Ἐπειδὴ τὸ ἐλληνικὸν ἔθνος πολεμοῦν διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν του ἔχει χρεῖαν πολλῶν χρηματικῶν πόρων διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν πολιτικὴν του ὑπαρξιν καὶ

Ἐπειδὴ αἱ κατὰ τὸ παρὸν πρόσοδοι καὶ ἡ δανεισθεῖσα ποσότης εἶναι μικρὰ ὥς πρὸς τὰς μεγάλας χρεῖας τῆς Ἑλλάδος·

Τὸ Βουλευτικὸν ἐθεσπίσατο

α'. Νὰ ἀνοιχθῇ δάνειον ποσότητος δεκαπέντε μυλλιονίων ταλλήρων ἰσπανικῶν, ἀρ. 15.000.000.

β'. Τὸ δάνειον τοῦτο νὰ ἀσφαλισθῇ δι' ὁμολογιῶν ἴσης ποσότητος τῶν δεκαπέντε μυλλιονίων ταλλήρων δι' ἐγγυήσεως ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν κτημάτων.

γ'. Τὸ παρὸν δάνειον θέλει χρησιμεύσει εἰς μόνας τὰς μελλούσας ἀνάγκας τοῦ ἔθνους.

δ'. Τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα νὰ πραγματοποιηθῇ καὶ νὰ φέρῃ εἰς ἔκβασιν τὸ δάνειον κατὰ τὸν συμφερότερον τρόπον.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 31 Ἰουλίου 1824

Ὁ Ἀντιπρόεδρος (τοῦ Βουλευτικοῦ) Ὁ Πρῶτος Γραμματεὺς (τοῦ Βουλευτικοῦ)
Βρεσθένης Θεοδώρητος Ἰωάννης Σκανδαλίδης

Ἐπικυροῦται

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Ὁ Προσωρινὸς Γενικὸς Γραμματεὺς
Γεώργιος Κουντουριώτης Π. Γ. Ρόδιος.

1. Ἰωάννου Ὁρλάνδου καὶ Ἀνδρέου Λουριώτου, Ἀπολογία.... εἰς τὴν κατ' αὐτῶν ἀπόφασιν τοῦ Ἑλεγκτικοῦ Συνεδρίου περὶ τῶν ἐν Λονδίῳ διαπραγματευθέντων δύο ἐλληνικῶν δανείων κατὰ τὸ 1824 καὶ 1825, ἐκδοθεῖσαν ἐν Ναυπλίῳ τὴν 29 Ὀκτωβρίου 1834 καὶ κοινοποιηθεῖσαν τὴν 18 Ἰανουαρίου 1835, Ἐν Ἀθήναις 1839, τόμ. Α', σελ. 23, 94.

Ἡ σύναψις τοῦ δανείου, γενομένη διὰ συμφωνητικοῦ τὴν 7ην Φεβρουαρίου 1825 μετὰ τῶν Ἰωσήφ καὶ Σαμψὼν Ricardo ἐν Λονδίῳ, ἐπεκυρώθη καὶ ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τοῦ Βουλευτικοῦ «ὡς κοινὸν τῆς Ἑλλάδος χρέος» διὰ τοῦ Θεσπίσματος ὑπ' ἀριθμ. 7 τῆς 1ης Ἀπριλίου 1825, ἐπι-

42

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 36 τῆς 14ης Ἰουλίου 1824
περὶ Ἐθνικοῦ Ταμείου¹

⟨Ἀριθ. λς' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων⟩

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ ἡ προφύλαξις τῶν δημοσίων χρημάτων εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ ἀναγκαιότερα εἰς τὴν ἐπικράτειαν καὶ

Ἐπειδὴ εἰς τοῦτο εἶναι ἀνάγκη νὰ μεταρρυθμισθῇ τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον

Τὸ Βουλευτικὸν ἐθεσπίσατο

1. Τὸ Ταμεῖον παραδίδεται εἰς τοιμελῇ ἐπιτροπὴν, ἣτις νὰ παρασταίνῃ τὸν Γενικὸν Ταμίαν.

2. Τὰ εἰσοδήματα καὶ γενικῶς ὅλα τὰ δημόσια χρήματα νὰ εἰσάγονται εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον διευθυνόμενα διὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Οἰκονομίας.

3. Γενικῶς αἱ πληρωμαί, τόσον εἰς μετρητά ὅσον καὶ εἰς συναλλαγματικές, νὰ γίνωνται ἀπὸ τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον.

4. Ἡ ἀπόδειξις τῆς παραλαβῆς νὰ δίδεται ἀπὸ τὸ Ταμεῖον ἐπιβεβαιωμένη καὶ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Οἰκονομίας.

5. Εἰς τὰς πληρωμὰς τὰς ὁποίας τὸ Ταμεῖον θέλει κάμει ἀπαιτοῦνται:

α) νὰ γένη αἰτήσεις παρὰ τοῦ ἀναλόγου ὑπουργείου πρὸς τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα.

β) Ἡ αἰτήσις αὕτη τοῦ ὑπουργείου, ἂν εἶναι δεκτὴ παρὰ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος, νὰ ἐπικυρωθῇ παρ' αὐτοῦ καὶ νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Οἰκονομίας μὲ ἰδιαιτέραν διαταγὴν τοῦ Ἐκτελεστικοῦ.

κυρωθέντος τὴν 3ην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὑπὸ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ. Βλ. τὸ καίμενον τοῦ Θεσπίσματος ἐν ἐφ. «Ὁ Φίλος τοῦ Νόμου», φ. 107 (10 Ἀπρ. 1826). Πρβλ. ἐπίσης Ὑψίσμας τῆς Γ' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ὑπ' ἀριθ. Π' / 14 Ἀπρ. 1826, περὶ ἐπικυρώσεως τοῦ δανείου τούτου, ἐν Ἀ. Μά-
μ ο υ κ α, Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν, τόμ. Δ', σελ. 114-116.

1. Ἐφ. «Ὁ Φίλος τοῦ Νόμου», φ. 63 (20 Ὀκτ. 1824). Ὁ νόμος οὗτος δὲν εἶχεν ἐπικυρωθῇ παρὰ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ μέχρι τῆς 26ης Σεπτεμβρίου. Ἐπειδὴ κατ' αὐτὴν συνεπληροῦτο δέμηρον ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας καθ' ἣν «ἐπροβλήθη» εἰς τὸ Ἐκτελεστικόν, ἀπεφασίσθη νὰ σταλῇ ἐκ νέου πρὸς αὐτὸ διὰ νὰ ἐπικυρωθῇ ὑποχρεωτικῶς κατὰ τὸ ἄρθρον 17 τοῦ Συντάγματος. Βλ. Πρακτ. Βουλ. 24, 29 Σεπτ. 1824, Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Β', σελ. 415, 419. Πρβλ. Πρακτ. Βουλ. 26 Ἰουλ. 1824, Αὐτόθι, σελ. 369. Πράγματι τὸ νομοσχέδιον ἐπεστράφη ἐπικυρωμένον διὰ τοῦ Προβ. Ἐκτελ. 5379/10 Ὀκτωβρ. 1824. Βλ. Πρακτ. Βουλ. 11 Ὀκτ. 1824, ΒΒ, Κῶδ. 344. Ἐπίσης βλ. Γ. Δ η μ α κ ο π ο ὑ λ ο υ, Ἡ Διοικητικὴ Ὀργάνωσις, σελ. 173-175.

γ) Ἡ αὐτὴ αἰτησις νὰ προσυπογραφθῇ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Οἰκονομίας καὶ νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὰ κατάστιχα αὐτοῦ.

δ) Οὕτως ἐφωδιασμένη ἡ αἰτησις διευθύνεται πρὸς τὸ Ταμεῖον καὶ πληρώνεται, καὶ μένει φυλαγμένη εἰς τὰ ἀρχεῖα αὐτοῦ.

6. Τὸ Ταμεῖον χρεωστεῖ νὰ πληρώνῃ, ὡςάκις ἤθελε παρησιασθῇ ἐπίσημον ἀποδεικτικὸν τοῦ Βουλευτικοῦ διὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Οἰκονομίας, τοὺς μισθοὺς τοῦ Σώματος τούτου. Ὁμοίως θέλει πληρώνει καὶ τοὺς μισθοὺς τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος, ὡςάκις ἤθελε παρησιασθῇ ἐπίσημον ἀποδεικτικὸν τοῦ αὐτοῦ Σώματος.

7. Ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ταμεῖου χρεωστεῖ:

α) Νὰ κρατῇ ἀκριβῇ κατάστιχα τῆς παραλαβῆς καὶ δόσεως καὶ ἄλλα δύο κατάστιχα εἰς τὰ ὁποῖα νὰ ὑπογράφονται ὅσοι λαμβάνουν καὶ ὅσοι δίδουν χρήματα εἰς τὸ Ταμεῖον.

β) Ὅλα τὰ κατάστιχα πρέπει νὰ εἶναι ἐσφραγισμένα μὲ τὴν σφραγίδα τῆς Διοικήσεως καὶ ὑπογεγραμμένα παρὰ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐκτελεστικοῦ καὶ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως.

γ) Νὰ πηγαίνῃ μετὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Οἰκονομίας τοὐλάχιστον ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος πρὸς τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα νὰ φανερώνῃ τὴν κατάστασιν τοῦ Ταμεῖου.

δ) Ὅταν τὸ Βουλευτικὸν τὴν ζητήσῃ τὴν κατάστασιν τοῦ Ταμεῖου, νὰ τὴν κάμνῃ γνωστὴν ἀμέσως, καὶ

ε) Τὸ κιβώτιον τοῦ Ταμεῖου ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ τρεῖς κλειδωνίας διαφορετικὰς, καὶ ἕκαστον μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς νὰ κρατῇ ἓν κλειδίον.

8. Τὰ ὑποκείμενα τῆς Ἐπιτροπῆς διορίζονται ἀπὸ τὸ Ἐκτελεστικόν, ἐκλεγόμενα ἀπὸ μίαν σημείωσιν ἐννέα ὀνομάτων, τὰ ὁποῖα θέλει παρησιαῖζει τὸ Βουλευτικὸν πρὸς τὸ Ἐκτελεστικὸν ἀνὰ τρία διὰ νὰ ἐκλέγῃ τὸ Ἐκτελεστικὸν ἓν, καὶ μετὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ πρώτου ἕτερα τρία, καὶ μετὰ τὴν τοῦ δευτέρου τὰ τελευταῖα τρία.

9. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι πάντοτε πλήρης· τὴν δ' ἔλλειψιν τινὸς μέλους ἢ ἀπουσίαν προσωρινὴν ἀναπληροῖ τὸ Ἐκτελεστικόν, ἐκλέγον ἀπὸ μίαν σημείωσιν τριῶν ὀνομάτων παρησιαζομένην παρὰ τοῦ Βουλευτικοῦ.

10. Ἄν ἡ τριμελὴς Ἐπιτροπὴ τοῦ Ταμεῖου ἢ ἓν μέλος αὐτῆς κατηγορηθῇ ἐνώπιον τοῦ Βουλευτικοῦ ἢ Ἐκτελεστικοῦ εἰς ὅσα ἀφορῶσι τὰ χρήματα τοῦ Ταμείου καὶ ἡ κατηγορία γενῇ δεκτὴ διὰ τῆς ψήφου τῶν πλειόνων, καθαιρεῖται καὶ ὡς ἀπλοῦς πολίτης διευθύνεται εἰς τὸ Γενικὸν τῆς Ἑλλάδος Κριτήριον.

11. Ὁ Ταμίας χρεωστεῖ νὰ πληρώνῃ μόνον κατὰ τὸν τρόπον καθ' ὃν διατάσσεται ἀνωτέρω, ἕως οὗ νὰ συμπληρωθῇ ἡ χρηματικὴ ποσότης τοῦ ὑποθετικοῦ λο-

γριασμοῦ, ὁ ὁποῖος ἤθελεν ἐγκριθῇ ἀπὸ τὸ Βουλευτικὸν καὶ παρησιασθῇ εἰς τὸν Ταμίαν.

12. Ὁ παρὼν νόμος ἀναλλοιώτως φυλαττόμενος καταχωρισθήσεται εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 14 Ἰουλίου 1824

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Βουλ(ευτικοῦ) Ὁ Α' Γραμμ(ατεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ)
Β(ρεσθένης) Θεοδώρητος Ἰω. Σκανδαλίδης

Ἐπικυροῦται

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Ὁ Προσωρ. Γεν. Γραμμ(ατεὺς)
Γ. Κουντουριώτης Π. Γ. Ρόδιος.

43

Παράρτημα Νόμου τῆς 9ης Αὐγούστου 1824
περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου ὑπ' ἀριθμ. 30¹

Παράρτημα εἰς τὸν νόμον ὑπ' ἀριθ. 30 τοῦ Κώδικος <τῶν Νόμων>

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ ἡ Ἰονικὴ Διοίκησις διὰ προκηρύξεώς της σημειωμένης 7) 19 τοῦ Ἰουνίου ἀπαγορεύει τὸ νὰ παρακατατεθῇ τὸ ἐν Λονδίῳ πραγματευθὲν δάνειον παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως εἰς Ζάκυνθον ἢ Κόθηρα·

Ἐπειδὴ τὸ τρίτον ἄρθρον τοῦ ὑπ' ἀριθ. 30 νόμου διορίζον τὴν παρακαταθήκην ταύτην δὲν εἶχε βεβαίως σκοπὸν οὔτε τὴν κατ' ἐπανάληψιν κηρυχθεῖσαν οὐδετερότητα τῆς Ἰονικῆς Διοικήσεως νὰ βλάβῃ, οὔτε αἰτίαν ψυχρότητος νὰ δώσῃ εἰς τὸ γειτονικὸν τοῦτο κράτος· καὶ

Ἐπειδὴ μάλιστα ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις δὲν ἐφαντάσθη ποτὲ νὰ ἐξαίτιασῃ τὰς νήσους ταύτας ὡς τόπον παρακαταθήκης, ἀλλὰ θεωροῦσα τὸ δάνειον ἔργον ἐμπορίου μὴ ἀπηγορευμένον εἰς τοὺς ὑπηκόους τῆς Μεγάλης Βρεταννίας καὶ τοῦ Ἰονικοῦ Κράτους εἰς τινὰ τούτων μερικῶς ἐσκόπευε νὰ ἀσφαλίσῃ τὰ ἐκ τοῦ δανείου χρήματα·

Τὸ Βουλευτικὸν ἐθεσπίσατο

α'. Αἱ ἐκ τοῦ ρηθέντος δανείου ἐρχόμεναι τοῦ λοιποῦ χρηματικαὶ ποσότητες νὰ διενθένονται κατ' εὐθείαν εἰς Ναύπλιον, ὅπου διατρίβει ἡ Διοίκησις.

1. Ἐφ. «Ὁ Φίλος τοῦ Νόμου», παράρτ. φ. 44 (15 Αὐγ. 1824).

β'. Ἐξαιρουμένον τοῦ τρίτου ἄρθρου τοῦ κατὰ τὴν 27 Ἀπριλ. ὑπ' ἀριθ. 30 ἐν Ἀρχεὶ ἐκδοθέντος νόμου, ἀκυρουμένον διὰ τοῦ παρόντος παραστήματος, ὅλα τὰ λοιπὰ ἄρθρα ἐπικυροῦνται καθ' ὅλην των τὴν ἔννοιαν.

γ'. Τὸ παρὸν παράστημα νόμον νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων καὶ νὰ δημοσιευθῇ.

Ἐν Ναυπλίῳ 9 Αὐγούστου 1824

Ὁ Ἀντιπρόεδρος <τοῦ Βουλευτικοῦ> Ὁ Πρωτ. Γραμ<ματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ>
Β<ρεσθένης> Θεοδώρητος Ἰ. Σκανδαλίδης

Ἐπικυροῦται

Ὁ Πρόεδρος <ος> τοῦ Ἐκτελ<εστικοῦ> Ὁ Προς. Γεν. Γραμ<ματεὺς>
Γ. Κουντουριώτης Π. Γ. Ρόδιος.

Γ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

44

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 37 τῆς 22ας Ἰανουαρίου 1825
περὶ ἐκμισθώσεως τῶν ἀμπελώνων τῆς Κορίνθου¹

<Ἀριθμ. λζ' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων>

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ κατὰ τὸν § πη' τοῦ Γ' κεφ. τοῦ Ὁργανικοῦ Νόμου ἡ Διοίκησις ὀφείλει νὰ λάβῃ δραστήρια μέτρα εἰς τὴν δυνατὴν ἐμφύχωσιν τῆς γεωργίας· καὶ

Ἐπειδὴ πολλαὶ ἐθνικαὶ σταφίδες εὐρίσκονται εἰς τινὰς ἐπαρχίας ἐκ τῶν ὁποίων ἄλλαι μὲν εἶναι καλλιεργημέναι καὶ καλλιεργοῦνται ἤδη, ἄλλαι δὲ δὲν ἔλαβον ἔως τώρα τὴν ἀναγκαίαν καλλιέργειαν·

Τὸ Βουλευτικὸν θεσπίζει

α'. Ὅσαι σταφίδες εἶναι καλλιεργημέναι, νὰ ἐνοικιάζωνται διὰ πέντε χρόνους καὶ νὰ δίδωσιν οἱ ἐνοικιασταὶ ἐκ τοῦ εἰσοδήματος τρία εἰς τὰ πέντε· ὅταν δὲ τὸ ἔθνος ἀποφασίσῃ νὰ τὰς ἐκποιήσῃ, ἡ ἐκποίησις νὰ γίνεται μετὰ τὴν σύναξιν τῶν καρπῶν, ἂν τύχωσιν αἱ σταφίδες δεδουλευμέναι παρὰ τῶν ἐνοικιαστῶν. Ἐξαιροῦνται αἱ σταφίδες τῆς Γαστουνῆς, αἱ ὁποῖαι διὰ τὴν κατάστασίν των νὰ ἐνοικιάζωνται διὰ πέντε χρόνους καὶ αὐταί, πλὴν τοῦ μὲν πρώτου χρόνου ὅλον τὸ εἰσόδημα νὰ μένῃ εἰς τοὺς ἐνοικιαστάς, ἐκ δὲ τοῦ εἰσοδήματος τῶν ἀκολουθῶν τεσσάρων χρόνων νὰ

1. Ἐφ. α' Ὁ Φίλος τοῦ Νόμου», φ. 99 (23 Φεβρ. 1825).

δίδωσιν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον τὰ ἡμίση, ἡ δὲ ἐκποίησης αὐτῶν νὰ μὴν γένη παρὰ μετὰ τὸ τέλος τῶν πέντε χρόνων, ἂν ἀποφασισθῇ.

β'. Ὅσαι δὲ σταφίδες ἐσυμφωνήθησαν πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως νὰ φυτευθῶσιν ἐξ ἡμισείας καὶ ἔπειτα μετὰ τινα προθεσμίαν νὰ μοιρασθῶσιν, ἂν ἡ συμφωνηθεῖσα προθεσμία ἐτελείωσεν νὰ ἐξακολουθήσωσιν οἱ αὐτοὶ φυτενταὶ τὴν καλλιέργειάν των, δίδοντες εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον διὰ μὲν τὸ ἥμισυ μέρος τὸ ὅποιον εἶναι ιδιόκτητόν των τὸ δέκατον, διὰ δὲ τὸ ἄλλο ἥμισυ τὸ ὅποιον εἶναι ἐθνικόν, τὸ ἥμισυ τοῦ εἰσοδήματος καὶ τοῦτο διὰ τρεῖς χρόνους.

Μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν τριῶν χρόνων νὰ μοιράζωνται αἱ φυτευμέναι σταφίδες κατὰ τὴν ὁποίαν ἔκαμον οἱ φυτενταὶ συμφωνίαν.

γ'. Ὅλα τὰ ἐξοδα τῆς καλλιέργειας νὰ εἶναι εἰς βάρος τῶν ἐνοικιαστῶν.

δ'. Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Οἰκονομίας νὰ ἐνεργήσῃ τὸν παρόντα νόμον.

ε'. Ὁ παρὼν νόμος ἐπικυρωθεὶς καὶ δημοσιευθεὶς νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

Τῇ 22 Ἰανουαρίου 1825 ἐν Ναυπλίῳ

Ὁ Πρόεδρος <τοῦ Βουλευτικοῦ>

Πανοῦτσος Νοταρᾶς

Ὁ Β' Γραμ<ματεὺς> τοῦ Βουλευτικοῦ

Ἄνδρ. Παπαδόπουλος

<Ἐπικυροῦται>

<Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Γεώργιος Κουντουριώτης>

<Ὁ Προσωρινὸς Γενικὸς Γραμματεὺς

Π. Γ. Ρόδιος>.

45

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 38 τῆς 3ης/6ης Φεβρουαρίου 1825

περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς πωλήσεως πλοίων ἄνευ ἀδείας τῆς Διοικήσεως¹

<Ἀριθ. λη' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων>

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ ἡ ἐνδόξως τοῦ σκοποῦ τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος τῆς Ἑλλάδος κρέμαται πολλὴ ἀπὸ τὴν δύναμιν τοῦ ναυτικοῦ τῆς καὶ

Ἐπειδὴ ἡ ὀλιγόστευσις τῶν πλοίων εἶναι οὐσιωδεδεστέρα βλάβη τοῦ ἔθνους

Τὸ Βουλευτικὸν θεσπίζει

α'. Κανὲν πλοῖον ὁποιοῦνδήποτε μεγέθους νὰ μὴ νομίζεται καλῶς πωλημένον,

1. Ἐφ. «Ὁ Φῶς τοῦ Νόμου», φ. 97 (16 Φεβρ. 1825). Πρβλ. Ἀρχ. Ὑδρας, τόμ. ΙΑ', σελ. 25-26.

ἐὰν ἡ πώλησις δὲν γένη διὰ τακτικοῦ ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν.

β'. Κανὲν ἀπὸ τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα χωροῦντα ὑπὲρ τὰς τέσσαρας χιλιάδας κοιλά νὰ μὴ πωλῆται, παρὰ εἰς μοναχοὺς τοὺς αὐτόχθονας Ἑλλήνας, κατοίκους τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος, ἔχοντας κτήματα, ἀφοῦ πρῶτον ἐγκριθῇ ἡ πώλησις καὶ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν.

γ'. Διὰ τὴν χωρητικότητα τοῦ πλοίου νὰ παρησιάζῃ ὁ πωλητὴς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν τακτικὸν ἐγγραφον τῆς πατρίδος του.

δ'. Ἄν κανὲν ἀπὸ τὰ πλοῖα ἤθελε πωληθῇ κατὰ παραβάσιν τοῦ παρόντος νόμου καὶ ἡ πώλησις τότε νὰ εἶναι ἄκυρος καὶ ὁ πωλητὴς νὰ παιδεύεται μὲ τὴν στέρησιν τῆς τιμῆς τοῦ πλοίου του.

ε'. Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν νὰ ἐνεργήσῃ τὸν παρόντα νόμον.

ζ'. Ὁ παρὼν νόμος νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων καὶ νὰ δημοσιευθῇ διὰ τοῦ τύπου.

Ἐξεδόθη ἐν Ναυπλίῳ τῇ 3 Φεβρουαρίου 1825

Ὁ Πρόεδρος (τοῦ Βουλευτικοῦ)

Πανοῦτσος Νοταρᾶς

Ὁ Β' Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ἀνδρέας Παπαδόπουλος

Ἐπικυροῦται τῇ 6 Φεβρουαρίου 1825)

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Γεώργιος Κονντουριώτης)

Ὁ Προσωρινὸς Γενικὸς Γραμματεὺς

Π. Γ. Ρόδιος).

46

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 39 τῆς 6ης/28ης Φεβρουαρίου 1825

περὶ φόρου ἐπὶ τῶν συκῶν καὶ συκαμίνων¹

Ἐξ Αριθ. 10' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων)

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ αἱ πρόσοδοι τόσον τῶν ἰδιοκτητῶν, ὅσον καὶ τῶν ἐθνικῶν συκῶν καὶ συκαμίνων δὲν ἐκανονίσθησαν εἰσέτι διὰ νόμου· καὶ

Ἐπειδὴ ἡ κανονικὴ τῶν προϊόντων αὐτῶν εἰσπραξις καὶ τὸ Ταμεῖον ὠφελεῖ καὶ τὰς καταχρήσεις παύει·

Τὸ Βουλευτικὸν θεσπίζει

α'. Ἐκ τῶν συκῶν, τῶν μὲν ἰδιοκτητῶν φυτευμένων εἰς γῆν ἰδιόκτητον νὰ

1. Ἐφ. α' Ὁ Φίλος τοῦ Νόμου», φ. 104 (23 Μαρτ. 1825). Ἐν Constitutions, Lois, Ordonnances, σελ. 125—126, φέρει ἡμερομηνίαν 6 Φεβρουαρίου 1825.

λαμβάνεται τὸ δέκατον. Τῶν δ' ἰδιοκτητῶν φυτευμένων εἰς γῆν ἐθνικὴν νὰ λαμβάνονται δύο εἰς τὰ δέκα. Τῶν δ' ἐθνικῶν φυτευμένων εἰς γῆν ἐθνικὴν νὰ λαμβάνεται τὸ ἥμισυ.

β'. Ἐκ τῶν συκαμινεῶν τῶν μὲν ἰδιοκτητῶν, φυτευμένων εἰς γῆν ἰδιοκτητῶν νὰ λαμβάνεται τὸ δέκατον. Τῶν δ' ἰδιοκτητῶν φυτευμένων εἰς γῆν ἐθνικὴν νὰ λαμβάνονται δύο εἰς τὰ δέκα. Τῶν δ' ἐθνικῶν φυτευμένων εἰς γῆν ἐθνικὴν, ἀφ' οὗ ληφθῇ τὸ δέκατον νὰ λαμβάνεται καὶ τὸ ἥμισυ. Ἡ δὲ εἰσπραξις νὰ γίνεται εἰς κοινούμι μὲν ὅταν τὰ φύλλα ἐξοδεύονται εἰς τὸν τόπον ὅπου καὶ αἱ συκάμινοι, εἰς φύλλα δὲ ὅταν αὐτὰ μεταφέρονται εἰς ἄλλον τόπον.

γ'. Ὁ παρὼν νόμος δημοσιευθεὶς διὰ τοῦ τύπου νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

δ'. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Οἰκονομίας νὰ ἐνεργήσῃ τὸν παρόντα νόμον.

Ἐξεδόθη ἐν Ναυπλίῳ τῇ 28 Φεβρουαρίου 1825

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Βουλευτικοῦ

Πανοῦτσος Νοταρᾶς

Ἐπικυροῦται

Ὁ Β' Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ἀ. Παπαδόπουλος

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Γ. Κουντουριώτης

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς

Ἀ. Μανροκορδάτος.

47

Νόμος ἐπ' ἀριθμ. 40 τῆς 17ης Φεβρουαρίου 1825

περὶ τελωνειακῶν δασμῶν¹

Ἀριθ. μ' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ καὶ ἡ τακτικὴ τοῦ τελωνίου εἰσπραξις εἶναι μία ἀπὸ τὰς μεγαλυτέρας πηγὰς τῆς δημοσίου οἰκονομίας

Ἐπειδὴ τὸ ἄνισον καὶ ἀκανόνιστον τοῦ αὐτοῦ τελωνίου ἐπιφέρει ἀρκετὰς ζημίας εἰς τὸ Ταμεῖον καὶ μεγάλας δυσκολίας εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ

Ἐπειδὴ διὰ τὰ ὠφελήθη, ὥς εἰκόσ, τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον καὶ νὰ ἀπαντηθοῦν αἱ δυσκολίαι, ἀναγκαίως ἐπιτεταὶ νὰ κανονισθῇ καθ' ὅσον αἱ περιστάσεις τὸ συγχωροῦν, καὶ νὰ εἰσαχθῇ οὕτως ἐξίσον εἰς ὅλην τὴν ἐπικράτειαν

1. Ἀρχεῖον Ὑδρας, τόμ. ΙΑ' (1825), σελ. 45-47. Πρβλ. ἐφ. «Ὁ Φίλος τοῦ Νόμου», φ. 101 (2 Μαρτ. 1825).

Τὸ Βουλευτικὸν θεσπίζει

α'. Τὰ τελωνεῖα νὰ μένουν μὲ τὰ σύνορα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἦσαν καὶ ἕως εἰς τὰ 1820.

β'. Εἰς ὅσον τόπον ἐκτείνεται κάθε σύνορον τοῦ αὐτοῦ τελωνείου νὰ μὴ πληρῶνται παρὰ ἓν τελώνιον.

γ'. Ὅλα γενικῶς τὰ εἶδη τῶν πραγματειῶν εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς νὰ πληρῶνουν τελώνιον πρὸς τέσσαρα, ἀριθ. 4, εἰς τὰ ἑκατὸν κατὰ τὰς ἀγορὰς τοῦ τόπου ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔρχονται ὅταν εἰσάγονται, καὶ κατὰ τὰς ἀγορὰς πάλιν τοῦ ἐλληνικοῦ τόπου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀγοράζονται ὅταν ἐξάγονται.

δ'. Ἐξαιροῦνται ἀπὸ τὴν πληρωμὴν τοῦ τελωνίου, ὅταν εἰσάγονται εἰς τὴν ἐλληνικὴν ἐπικράτειαν, καὶ ὁπότεν ἀκόμη εἰσάγονται καὶ ἐξάγονται μεταξὺ τῶν ὁρίων τῆς ἐπικρατείας, τὰ σιτάρια, κριθάρια, σίκαλι, καλαμπόκι, βρώμη καὶ ἀλεύρια. Ἀλλ' ὁπότεν τὰ εἶδη ταῦτα ἐξάγονται ἀπὸ τὴν ἐλληνικὴν ἐπικράτειαν διὰ ξένην ἐπικράτειαν, νὰ πληρῶνουν τότε πρὸς ὅκτὼ εἰς τὰ ἑκατὸν.

ε'. Ὅπότεν πραγματεῖαι ἐκβάλλονται ἐκ διαλειμμάτων ἀπὸ πλοίων καὶ πωλοῦνται οὕτως ἐκ διαλειμμάτων, νὰ πληρῶνουν πρὸς τέσσαρα, ἀριθ. 4, εἰς τὰ ἑκατὸν κατὰ τὰς ὁποίας ἤθελον κάμει πωλήσεις.

ς'. Αἱ διὰ μετακόμισιν (*per transito*) διωρισμέναι καὶ φανερωμέναι εἰς τὸ τελωνεῖον πραγματεῖαι νὰ πληρῶνουν ἓν εἰς τὰ ἑκατὸν· ἀλλ' ἂν ἤθελον περάσει τρεῖς μῆνες χωρὶς νὰ μετακομισθῶν, πάλιν νὰ πληρῶνουν ἄλλο ἓν εἰς τὰ ἑκατὸν καὶ οὕτως ἐφεξῆς δι' ὅσον καιρὸν ἤθελον σταθῇ εἰς τὸν αὐτὸν τόπον. Κατὰ χρεὸς δὲ πρὲς εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστης τριμηνίας νὰ φανερόντωνται εἰς τὸ τελωνεῖον ὅτι εἶναι διὰ μετακόμισιν, διότι εἰς τὸ ἐναντίον θὰ ἐννοοῦνται πλέον διὰ ἔξοδον τοῦ τόπου ἐκείνου καὶ θὰ πληρῶνουν τελώνιον πρὸς τέσσαρα τὰ ἑκατὸν κατὰ τὸν § γ'.

ζ'. Χρεωστῇ ὁ ἔμπορος, ἀφοῦ φθάσῃ εἰς τινὰ λιμένα τῆς ἐπικρατείας καὶ ἀφοῦ παρησιασθῇ εἰς τὸ ὕγειονομεῖον ἢ ἄλλο ἀντ' αὐτοῦ διωρισμένον μέρος, νὰ φανερωθῇ ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὥρων τὰς πραγματείας του εἰς τὸ τελωνεῖον, καὶ ἂν εἶναι διὰ νὰ μετακομισθῶν εἰς ἄλλο μέρος ἢ διὰ νὰ ἐξοδευθῶν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον. Ἄν δ' ἤθελε περάσει ἢ ῥηθεῖσα προθεσμία καὶ αἱ πραγματεῖαι δὲν ἤθελον φανερωθῇ εἰς τὸ τελωνεῖον, θέλουν ἐκλαμβάνεσθαι πλέον διὰ ἔξοδον τοῦ τόπου ἐκείνου καὶ θέλουν πληρῶναι τελώνιον πρὸς τέσσαρα εἰς τὰ ἑκατὸν.

η'. Ὅσαι πραγματεῖαι πωλούμεναι εἰς τινὰ λιμένα τῆς ἐπικρατείας μεταφέρονται ἀπὸ πλοίων εἰς πλοῖον χωρὶς νὰ ἀποβιβασθῶν ἔξω εἰς τὴν γῆν, νὰ πληρῶνουν διὰ τὴν ἀγορὰν καὶ πώλησιν ταύτην ἓν τελώνιον πρὸς τέσσαρα εἰς τὰ ἑκατὸν.

θ'. Τὰ σιτάρια καὶ ἄλλα γεννήματα ξένων ἐπικρατειῶν, ὅποτεν εἰσαγόμενα πωλῶνται εἰς ἐλληνικὸν λιμένα καὶ μεταφέρονται ἀπὸ πλοῖον εἰς πλοῖον διὰ ξένην ἐπικράτειαν, νὰ πληρώνουν δύο εἰς τὰ ἑκατόν.

ι'. Ὅσαι πραγματεῖαι μεταφέρονται ἀπὸ πλοῖον εἰς πλοῖον παρὰ τοῦ ἰδίου κυρίου αὐτῶν διὰ νὰ μετακομισθοῦν εἰς ἄλλο μέρος, νὰ πληρώνουν τὸ ἥμισυ τελώνιον, δηλαδὴ δύο εἰς τὰ ἑκατόν.

ια'. Τὰ σιτάρια καὶ ἄλλα γεννήματα ξένης ἐπικρατείας, ὅποτεν εἰσαγόμενα φανερωθοῦν εἰς τὸ τελωνεῖον ὅτι εἶναι διὰ νὰ μετακομισθοῦν εἰς ξένην ἐπικράτειαν καὶ μεταφέρονται ἀπὸ πλοῖον εἰς πλοῖον, νὰ πληρώνουν ἓν εἰς τὰ ἑκατόν.

ιβ'. Ὅσα ζῶα ἐμπορεύονται μεταξὺ τῶν ὁρίων τῆς ἐπικρατείας καὶ ὅσα εἰσάγονται ἀπὸ ξένας ἐπικρατείας εἰς τὴν ἐλληνικὴν ἐπικράτειαν, νὰ πληρώνουν τέσσαρα εἰς τὰ ἑκατόν.

ιγ'. Ὅσαι πραγματεῖαι ληφθοῦν εἰς λαθρεμπόριον (*contrabando*), νὰ πληρώνουν τετραπλοῦν τελώνιον.

ιδ'. Ὁ τελώνης ἠμπορεῖ νὰ λαμβάνῃ εἰς πραγματείας πρὸς τρία ἥμισυ τὰ ἑκατόν τὴν πληρωμὴν τοῦ τελωνίου του, ὅταν δὲν ἤθελεν εὐχαριστηθῇ εἰς τὴν ὁλόκληρον παρορρησιαζομένην καταγραφὴν τῆς ἀγορᾶς τοῦ ἐμπορίου, ἀλλ' εἶναι εἰς χρέος νὰ λαμβάνῃ ἀναλόγως ἀπὸ ὅλας τὰς πραγματείας.

ιε'. Κανὲν πλοῖον, οὔτε ἔμπορος ὁμογενὴς ἢ ἄλλοεθνής, δὲν μπορεῖ νὰ ἀποβιβάσῃ πραγματείας εἰς τόπον ὅστις δὲν εἶναι διωρισμένος διὰ τελωνεῖον, τοῦναντίον δὲ θέλει νομίζεσθαι ὡς λαθρεμπόριον.

ιζ'. Ὁ παρὼν νόμος δημοσιευθεὶς διὰ τοῦ τύπου νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

ιζ'. Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Οἰκονομίας νὰ ἐνεργήσῃ τὸν παρόντα νόμον.

Ἐξεδόθη ἐν Ναυπλίῳ τῇ 17 Φεβρουαρίου 1825

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Βουλευτικοῦ
Πανοῦτζος Νοταρᾶς

Ὁ Β' Γραμματεὺς (τοῦ Βουλευτικοῦ)
Ἀνδρέας Παπαδόπουλος

Ἐπικυροῦται

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ
Γεώργιος Κουντουριώτης

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς
Ἀ. Μανροκορδάτος.

Νόμος υπ' αριθμ. 41 τῆς 18ης Φεβρουαρίου 1825
περὶ ἀπαγορεύσεως ἐξαγωγῆς τῶν ζώων κλπ.¹

⟨Ἀριθ. μα' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων⟩

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ καὶ τὸ παντελεύθερον ἐμπόριον τῶν ζώων εἰς τὴν ἐπικράτειαν ἐπέ-
συρε καὶ ἐπισύρει τὴν στέρησιν καὶ τῶν ἀναγκαιοτέρων διὰ τὴν γεωργίαν καὶ διὰ
τὴν τροφὴν ζώων· καὶ

Ἐπειδὴ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐμποδισθῇ ἡ ὑπερβολικὴ καὶ ἐπιζήμιος ἐξαγωγή
τούτων, νὰ ἀπαντηθοῦν αἱ καταχρήσεις καὶ νὰ προληφθοῦν αἱ ἐκ τῆς ὑστερήσεως
τούτων προξενούμεναι μέγισται ζημίαι εἰς τὴν γεωργίαν τῆς ἐπικρατείας·

Τὸ Βουλευτικὸν θεσπίζει

α'. Νὰ μὴν ἐξάγονται ἀπὸ τὴν ἐπικράτειαν διὰ ξένην ἐπικράτειαν ὅλα τὰ θη-
λυκὰ ζῶα, ἐκτὸς τῶν γεροντικῶν ἀγελάδων· τὰ ἄλογα τοῦ πολέμου (ἄτια καὶ
ἰτίτζια)· τὰ διὰ τὴν γεωργίαν βώδια· τὰ βομβάλια· τὰ μοσχάρια· τὰ ἐρίφια· τὰ
ἀρνία.

β'. Ἐκτὸς τοῦ τελωνίου νὰ πληρώνεται διὰ τὰ ζῶα καὶ δασμὸς ὡς ἀκολού-
θως:

διὰ τὰ φορτηγὰ ἄλογα	γρόσ.	100
τὰ μουλάρια	»	150
τοὺς ὄνους	»	20
τὰ ἄχρηστα εἰς τὴν γεωργίαν βώδια καὶ γελάδας γεροντικὰς	»	50
τὰ τραγιά καὶ κριάρια	»	6
τοὺς χοίρους τοῦ α' μεγέθους	»	20
τοῦ β' μεγέθους	»	15
τοῦ γ', δηλ. τὰ μικρὰ	»	10
τοὺς γάλλους	»	3
τὰς χίνας	»	2
τὰς πάπιας	»	1
τὰς ὀρνίθας καὶ πουλιά	παράδ.	30

γ'. Ὅστις θέλει νὰ ἐξάξῃ ζῶα ἔξω τῆς ἐπικρατείας, νὰ λαμβάνῃ ἀπὸ τὸ ἐπαρ-
χεῖον ἔγγραφο ἀδειαν, νὰ πληρῶνῃ εἰς τὸ ἐπαρχεῖον τὸν διωρισμένον δασμὸν καὶ

1. Ἐφ. «Ὁ Φίλος τοῦ Νόμου», φ. 102 (6 Μαρτ. 1825).

νά παρορησιάξῃ τὴν ἄδειαν εἰς τὸν τελώνην, ὅστις χρεωστεῖ νὰ κρατῇ ὅλας τὰς ἐγγράφους ἀδείας τοῦ ἐπαρχείου καὶ κάθε μῆνα νὰ τὰς στέλλῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Οἰκονομίας. Ἀκόμη χρεωστεῖ νὰ κρατῇ κατάστιχον ὅλων τῶν ἐξαγομένων ζώων. Ὅστις δὲ θέλει νὰ μεταφέρῃ ζῶα ἀπὸ ἓν μέρος εἰς ἓν ἄλλο τῆς ἐπικρατείας, νὰ δίδῃ εἰς τὸ ἐπαρχεῖον ἐγγύησιν ὅτι μόλις φθάσῃ εἰς τὸ ὁποῖον ἔχει σκοπὸν νὰ μεταφέρῃ τὰ ζῶα μέρος, θέλει στέλλει ἀποδεικτικὸν ἐγγράφον ἀπὸ τοῦ ἐπαρχείου τοῦ μέρους τούτου πρὸς τὸ ἐπαρχεῖον τοῦ μέρους ἐκείνου ὅθεν ἐξῆλθον τὰ ζῶα.

δ'. Ἄν ὁ τελώνης δώσῃ ἄδειαν νὰ ἐξαχθοῦν ζῶα χωρὶς ἐγγράφου ἀδείας τοῦ ἐπαρχείου, ἢ ἂν τις ἄλλος ἐξάξῃ ζῶα κρυφίως χωρὶς τῆς ἀδείας τοῦ ἐπαρχείου καὶ τοῦ τελώνου, νὰ παιδεύονται μὲ χρηματικὴν ποινὴν χιλίων ἕως δέκα χιλιάδων γροσίων καὶ μὲ φυλακὴν ἑνὸς μηνὸς ἕως ἑνὸς χρόνου.

ε'. Ὁ παρὼν νόμος δημοσιευθεὶς διὰ τοῦ τύπου νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

ζ'. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Οἰκονομίας νὰ ἐνεργήσῃ τὸν παρόντα νόμον.

Ἐξεδόθη ἐν Ναυπλίῳ τῇ 18 Φεβρουαρίου 1825

Ὁ Πρόεδρ(ος τοῦ Βουλευτικοῦ)

Πανοῦτσος Νοταρᾶς

Ἐπικυροῦται

Ὁ Β' Γραμ(ματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ)

Ἀνδρ. Παπαδόπουλος

Ὁ Πρόεδρ(ος) τοῦ Ἐκτελ(εστικοῦ)

Γ. Κουντουριώτης

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς

Ἀ. Μαυροκορδάτος.

49

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 42 τῆς 18ης/28ης Φεβρουαρίου 1825

περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων¹

ᾠ(αριθ. μβ' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων)

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ διὰ τὰ βόσκοντα εἰς ἐθνικὴν γῆν ζῶα, ὥσαύτως καὶ διὰ τὰ μεταφερόμενα εἰς ἐθνικὴν γῆν ἀπὸ ἐπαρχίαν εἰς ἐπαρχίαν καὶ ἀπὸ χωρίου εἰς χωρίον, χρεωστοῦσιν οἱ κύριοι αὐτῶν νὰ χορηγῶσι δι' αὐτὸ τοῦτο ἀνάλογον πρόσδοδον εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον

1. Ἐφ. «Ὁ Φίλος τοῦ Νόμου», φ. 105 (3 Ἀπρ. 1825). Περὶ τῶν φορολογικῶν νόμων τοῦ ἔτους 1825 βλ. ἐν Παραρτήματι Α' τοῦ παρόντος συναφῇ «Διάταξι τῶν δημοσίων προσόδων ἐκ τῶν προϊόντων γῆς».

Ἐπειδὴ ἡ ἐκ τῶν χειμαδίων πρόσδοδος ἀκανόνιστος οὕσα ἐπέφερε καὶ ἐπιφέρει διαφόρους λογοτριβὰς καὶ ἐμπόδια εἰς πολλὰ μέρη· καὶ

Ἐπειδὴ εἶναι δίκαιον νὰ κανονισθῇ καὶ αὕτη καθὼς καὶ αἱ λοιπαὶ πρόσοδοι·

Τὸ Βουλευτικὸν θεσπίζει

α'. Ὅλοι οἱ κύριοι ζώων βοσκῆς θέλουν πληρῶναι κατ' ἔτος διὰ μὲν τὰ γιδοπρόβατα ἀνὰ δύο παρ' (ἄδες) εἰς τὸ κεφάλι, διὰ δὲ τὰ χονδρὰ ζῶα, ἐξαιρουμένων τῶν φορηγῶν καὶ τῶν ὅσα χρησιμεύουν εἰς καλλιέργειαν τῆς γῆς, ἀνὰ ἕξ, καὶ διὰ τοὺς χοίρους ἀνὰ τέσσαρας παρὰδες.

β'. Ἡ καταμέτρησις τῶν ζώων καὶ ἡ εἰσπραξις νὰ γίνεται εἰς ὅλα τὰ μέρη ἐντὸς τοῦ Φεβρουαρίου, ἀρχομένης ταύτης τῆς εἰσπραξέως ἀπὸ τοῦ ἐρχόμενου χιλιωστὸν ὀκτακοσιοστὸν εἰκοστὸν ἕκτον ἔτος, μετὰ δὲ τὴν εἰσπραξιν νὰ δίδεται εἰς τοὺς κυρίους τῶν ζώων τὸ ἀνήκον ἀποδεικτικόν.

γ'. Δι' ὅσα γιδοπρόβατα ἢ χονδρὰ ζῶα μεταφέρονται εἰς χειμάδια ἐθνικὰ (κισλάδες) ἢ καλοκαιρινὰ λιβάδια (γιαϊλάδες), εἶναι εἰς χρέος οἱ κύριοι αὐτῶν νὰ συμφωνῶσι πρῶτον μὲ τὸν ἑπαρχον τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκονται τὰ χειμάδια ἢ τὰ καλοκαιρινὰ λιβάδια ἢ, ἀντὶ τοῦ ἐπάρχου, μὲ τὸν ἀγοραστήν ταύτης τῆς προσόδου, ἐὰν εἶναι πωλημένοι, νὰ πέρουν συμφωνητικὸν γράμμα καὶ τότε μόνον νὰ φέρον τὰ ζῶα τῶν εἰς αὐτά.

δ'. Οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων ἐκείνων ὅσα ἔχουν χειμάδια τῆς κοινότητος (μεράδες), δὲν ἔχουσι τὴν ἄδειαν νὰ μεταφέρωσι τὰ ζῶα τῶν εἰς ἐθνικὰ χειμάδια, ἐὰν καὶ αὐτοὶ πρῶτον δὲν συμφωνήσωσι μὲ τὸν ἑπαρχον ἢ μὲ τὸν ἀγοραστήν καὶ λάβωσι συμφωνητικὸν γράμμα. Οἱ δὲ κάτοικοι χωρίων τὰ ὅποια δὲν ἔχουσι χειμάδια τῆς κοινότητος, βόσκοντες τὰ ζῶα τῶν εἰς ἐθνικὰ χειμάδια κείμενα ὁμῶς ἐντὸς τοῦ ὁρίου τῶν χωρίων τῶν, θέλουν πληρῶναι ἀνὰ τρεῖς μὲν παρὰδες διὰ τὰ γιδοπρόβατα καὶ ἀνὰ ἐννέα διὰ τὰ χονδρὰ ζῶα· μεταφέροντες δὲ τὰ ζῶα τῶν ἐκτὸς τῶν ὁρίων τοῦ χωρίου τῶν εἰς ἐθνικὰ χειμάδια, ὀφείλουν καὶ αὐτοὶ νὰ συμφωνῶσι μετὰ τοῦ ἐπάρχου ἢ μετὰ τοῦ ἀγοραστοῦ.

ε'. Ὅταν μεταφέρονται ἢ γιδοπρόβατα ἢ χονδρὰ ζῶα ἢ ἀπὸ τὰ καλοκαιρινὰ λιβάδια εἰς τὰ χειμάδια καὶ ἀπ' αὐτὰ πάλιν εἰς τὰ καλοκαιρινὰ λιβάδια ὅθεν ἤθελον ἀπεράσει, δὲν εἶναι συγχωρημένον νὰ σταθοῦν περισσότερον ἀπὸ εἰκοσιτέσσαρας ὥρας, μῆτε εἰς ἐθνικὴν, μῆτε εἰς ιδιόκτητον γῆν, ἐὰν δὲν ἤθελον συμφωνήσῃ προτέρον μὲ τὸν κύριον αὐτῶν.

ς'. Ὅσοι πράξουν ἐναντίον τῶν θεσπιζομένων εἰς τοὺς παραγράφους γ', δ' καὶ ε' τοῦ παρόντος νόμου, νὰ πληρῶνουν διπλὴν τιμὴν ἀπ' ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἔλαβον τὰ ἀναγκαῖα συμφωνητικὰ κατὰ τὴν τάξιν.

ζ'. Οἱ Ὑπουργοὶ τῶν Ἑσωτερικῶν, τῆς Οἰκονομίας, καὶ τοῦ Δικαίου νὰ ἐνεργήσωσι τὸν παρόντα νόμον.

η'. Ὁ παρὼν νόμος νὰ δημοσιευθῇ διὰ τοῦ τύπου καὶ νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

Ἐξεδόθη ἐν Ναυπλίῳ τῇ 18 Φεβρουαρίου 1825

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Βουλευτικοῦ Ὁ Β' Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ
Πανοῦτσος Νοταρᾶς Ἀ. Παπαδόπουλος

Ἐπικυροῦται τῇ 28 Φεβρουαρίου 1825

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Γ. Κουντουριώτης Ἀ. Μανροκορδάτος.

50

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 43 τῆς 21ης Φεβρουαρίου 1825
περὶ διανομῆς ἀγόνων γαιῶν¹

ᾠ Αριθ. μγ' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ εὐρίσκονται εἰς διάφορα μέρη τῆς ἐπικρατείας τόποι ἐθνικοὶ ἀκαλλιέργητοι καὶ

Ἐπειδὴ συμφέρει νὰ καλλιεργηθῶσι πρὸς αὐξησιν τῆς γεωργίας καὶ πρὸς ὠφέλειαν τοῦ Ἐθνικοῦ Ταμεῖου

Τὸ Βουλευτικὸν θεσπίζει

α'. Ὅσα χωράφια εἶναι βαλτώδη χωρὶς κανένα δένδρον ἢ κάλαμον, νὰ δίδωνται εἰς καλλιεργητὰς διὰ τρεῖς χρόνους ἀφ' ἧς ἡμέρας τὰ ἀνοίξουν καὶ νὰ λαμβάνεται ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν τὸ δέκατον.

β'. Ὅσα χωράφια εἶναι βαλτώδη μὲ χαμόδενδρα ἢ μὲ καλάμια, ἀκόμη καὶ ὅσα εἶναι θεμένα εἰς λόφους μὲ σφεροδούκλια ἢ ἀφάνας, σχοῖνα, ἢ ἄλλα χαμόδενδρα, νὰ δίδωνται διὰ πέντε χρόνους εἰς καλλιεργητὰς καὶ νὰ λαμβάνεται ὁμοίως ἐκ τῶν καρπῶν αὐτῶν τὸ δέκατον.

γ'. Ἄν ἡ Διοίκησις θελήσῃ νὰ ἐκποιήσῃ αὐτὰ τὰ ἀνοιχθέντα χωράφια, τόσον τῶν πρώτων ὅσον καὶ τῶν δευτέρων, ἢ ἐκποιήσῃ νὰ γένῃ μετὰ τὴν προθεσμίαν καὶ μετὰ τὴν σύναξιν τῶν καρπῶν αὐτῶν.

1. Ἐφ. «Ὁ Φίλος τοῦ Νόμου», φ. 103 (9 Μαρτ. 1825).

δ'. Ὁ παρὼν νόμος δημοσιευθεὶς διὰ τοῦ τύπου νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

ε'. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Οἰκονομίας νὰ ἐνεργήσῃ τὸν παρόντα νόμον.

Ἐξεδόθη ἐν Ναυπλίῳ τῇ 21 Φεβρουαρίου 1825

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Βουλευτικοῦ

Πανοῦτσος Νοταρᾶς

Ἐπικυροῦται

Ὁ Β' Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ἀ. Παπαδόπουλος

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελέστικοῦ

Γ. Κουντουριώτης

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς

Ἀ. Μαυροκορδάτος.

51

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 44 τῆς 17ης/19ης Ἀπριλίου 1825
περὶ ἐκμισθώσεως τῶν ἀκαλλιέργητων ἀμπελώνων¹

Ἐριθ. μδ' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ καὶ κατὰ συνέπειαν τῶν χρεῶν τῆς ἡ Διοικήσεως ὀφείλει κατὰ τὸν § πη' τοῦ Γ' Κεφ. τοῦ Ὁργανικοῦ Νόμου νὰ λάβῃ πρόνοιαν εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς γεωργίας· καὶ

Ἐπειδὴ πολλοὶ ἔθνηκοι ἀμπελῶνες εὐρίσκονται εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν ἀκαλλιέργητοι, χωρὶς νὰ φέρωσι καμμίαν ὠφέλειαν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον·

Τὸ Βουλευτικὸν θεσπίζει

α'. Ὅσοι ἀμπελῶνες ἔμειναν ἀκλάδεντοι καὶ ἀκαλλιέργητοι ἀπὸ τοῦ 1821 ἄχρι τοῦδε, νὰ ἐνοικιάζωνται διὰ ἑπτὰ χρόνους.

β'. Οἱ ἐνοικιασταὶ τῶν ἀμπελώνων τούτων νὰ δίδωσιν εἰς τὰ πέντε ἔτη τὸ δέκατον μόνον εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον, εἰς δὲ τὰ λοιπὰ δύο τὸ ἡμισυ τοῦ εἰσοδήματος.

γ'. Ὅλα τὰ ἔξοδα τῆς καλλιέργειας νὰ εἶναι εἰς βάρος τῶν ἐνοικιαστῶν.

δ'. Ὅταν τὸ ἔθνος ἀποφασίσῃ νὰ ἐκποιήσῃ αὐτοὺς τοὺς ἀμπελῶνας, ἡ ἐκποίησις νὰ γίνεταί μετὰ τὴν σύναξιν τῶν καρπῶν τοῦ ἐβδόμου ἔτους.

1. Ἐφ. α'Ο Φίλος τοῦ Νόμου», φ. 111 (24 Ἀπρ. 1825). Εἰς τὰ Γενικά Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους σφύζεται (δημοσιευθὲν ὑπὸ Ἰ. Βιτσιζή, Ἡ Πολιτικὴ Δικαιοσύνη κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν

ε'. Ὁ παρὼν νόμος ἐπικυρωθεὶς καὶ δημοσιευθεὶς διὰ τοῦ τύπου νὰ καταχω-
ρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

ζ'. Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Οἰκονομίας νὰ ἐνεργήσῃ τὸν παρόντα νόμον.

Ἐξεδόθη ἐν Ναυπλίῳ τῇ 17 Ἀπριλῆ(ιου) 1825

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Βουλευτικοῦ

Πανοῦτσος Νοταρᾶς

Ὁ Α' Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ἰω. Σκανδαλίδης

Ἐπικυροῦται τῇ 19 Ἀπριλῆ(ιου) 1825 Ναύπλιον

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Γκίκας Μπότσης

Ὁ Προσωρ. Γεν. Γραμματεὺς

Δ. Χρηστίδης.

Ἐπανάστασιν, σελ. 414-415) τὸ ἀκόλουθον σχέδιον νόμου περὶ χρεωστασίου, καταρτισθὲν ὑπὸ τοῦ Βουλευτικοῦ ἀλλὰ μὴ τυχὸν τῆς ἐπικυρώσεως τοῦ Ἐκτελεστικοῦ. Εἰς τὸ σχέδιον τοῦτο εἶχε δοθῇ κατὰ τὴν συνήθη διαδικασίαν ὑπὸ τοῦ Βουλευτικοῦ αὐξων ἀριθμὸς πρὶν ἢ ἐπικυρωθῇ ὑπὸ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ.

Ἐν προκειμένῳ τὸ νομοσχέδιον δὲν ἐπικυρώθη καὶ ὁ αὐξων ἀριθμὸς αὐτοῦ (μδ') ἐδόθη εἰς τὸν νόμον περὶ ἐκμισθώσεως τῶν ἀκαλλιεργήτων ἀμπελώνων.

Ἀρ. μδ' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ ἐξ αἰτίας τοῦ πολέμου καὶ τῶν ἐσωτερικῶν ἀνωμαλιῶν εὗρεν ἐμπόδιον ἢ μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων δοσοληγία

Ἐπειδὴ ἡ παῦσις αὐτῆς νεκρῶνει καὶ τὸ ἐμπόριον καὶ τὰς χρείας τῆς κοινωνίας

Ἐπειδὴ εἶναι ἀνάγκη ἀνοιγομένη ἤδη νὰ ὑποβληθῇ εἰς τινες περιορισμούς, διὰ νὰ μὴ γίνωνται καταχρήσεις τόσον ἐκ μέρους τῶν δανειστῶν, ὅσον καὶ ἐκ μέρους τῶν χρεωφειλετῶν

Τὸ Βουλευτικὸν θεσπίζει

α'. Ὅλα τὰ γενικὰ τῶν ἐπαρχιῶν χρεὴ ν' ἀναβληθῶσι πρὸς τὸ παρὼν εἰς ἄλλην ἐποχὴν.

β'. Τὰ κοινὰ χρεὴ τῶν χωριῶν καὶ τῶν πόλεων νὰ πληρωθοῦν εἰς τρεῖς χρόνους ἀρχομένην τοῦ πρώτου χρόνου τῇ α' ἢ Ἰανουαρίῳ τοῦ 1826 ἔτους καὶ εἰς μὲν τὸν α'ον χρόνον νὰ πληρῶνται οἱ ὀφειλέται τὸ τρίτον μέρος τοῦ χρέους μὲ τὸ ἀνάλογον τῶν τόκων αὐτοῦ, εἰς δὲ τὸν δεύτερον ὁμοίως τὸ ἄλλο τρίτον καὶ εἰς τὸν τρίτον νὰ γίνεταί ἡ ἐξόφλησις.

γ'. Ὅλοι οἱ ὀφειλέται τῶν ἀτομικῶν χρεῶν ν' ἀρχίσουν νὰ πληρῶνουν μετὰ ἓνα μῆνα ἀφ' ἧς γένῃ γνωστὸς ὁ παρὼν νόμος, τὸ ἓν τρίτον τοῦ χρέους των μὲ τὸ ἀνάλογον τῶν τόκων αὐτοῦ. Μετὰ δὲ ἐξ ἑνὸς μῆνα ὁμοίως τὸ ἄλλο τρίτον καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ χρόνου νὰ γίνεταί ἡ ἐξόφλησις.

δ'. Οἱ τόκοι νὰ πληρῶνονται ὅπως ἐσυμφωνήθησαν μεταξὺ τῶν δανειστῶν καὶ χρεωφειλετῶν, τόσον τῶν ἀτομικῶν χρεῶν, ὅσον καὶ τῶν κοινῶν τῶν χωριῶν καὶ πόλεων ἕως τῆς α' ἢς Ἀπριλίου τοῦ 1821 ἔτους· μετὰ δὲ τὴν α' ἢν Ἀπριλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους νὰ πληρῶνονται μὲ προσδιορισμένον τόκον δέκα εἰς τὰ ἑκατὸν συμφώνως μὲ τοὺς Βασιλικοὺς νόμους.

ε'. Ὁ Ὑπουργὸς τοῦ Δικαίου νὰ ἐνεργήσῃ τὸν παρόντα νόμον.

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 45 τῆς 2ας Μαΐου 1825
περὶ δανείου πεντακοσίων χιλιάδων ἀγγλικῶν λιρῶν ¹

Ἀριθ. με' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ καὶ εἶναι χρεία νὰ κομισθῇ εἰς τὴν ἐπικράτειαν τακτικὸν στρατεύμα ἐξωθεν τῆς Ἑλλάδος, (δεκτὸν κατὰ τὸν § λδ' τοῦ ἀριθμοῦ ἡ' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων) τοῦ ὁποίου κατὰ τὸ παρὸν ὁ ἀριθμὸς διορίζεται διὰ τέσσαρας χιλιάδας, ἀριθ. 4.000, με' ὅλα τὰ ἀναγκαιοῦντα· καὶ

Ἐπειδὴ εἰς τὴν μετακόμισιν, εἰς ἱματισμὸν, ὅπλισμὸν καὶ ἄλλα αὐτῶν τῶν ξενικῶν στρατευμάτων καὶ τῶν συστηθησομένων ἐλληνικῶν ταγμάτων (κατὰ τὸν § α' τοῦ ἀριθμοῦ ἡ' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων) χρειάζεται ποσότης χρημάτων·

Τὸ Βουλευτικὸν θεσπίζει

α'. Νὰ διαπραγματευθῇ δάνειον πεντακοσίων χιλιάδων λιρῶν στερελινῶν ἴσης ποσότητος ὁμολογιῶν ἀσφαλιζομένων ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν κτημάτων.

β'. Τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα νὰ ἐνεργήσῃ τὸν παρόντα νόμον κατὰ τὸ συμφερότερον.

γ'. Ὁ παρὼν νόμος νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

Ἐξεδόθη τῇ 2 Μαΐου 1825 ἐν Ναυπλίῳ

Ὁ Πρόεδρος (τοῦ Βουλευτικοῦ)
Πανοῦτσος Νοταρᾶς

Ὁ ἈΓραμματεὺς (τοῦ Βουλευτικοῦ)
Ἰω. Σκανδαλίδης

Ἐπικυροῦται τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ αὐτοῦ ἔτους

Ὁ Ἀντιπρόεδρος (τοῦ Ἐκτελεστικοῦ)
Γκίκας Μπότσης

Ὁ Πρὸς. Γεν. Γραμματεὺς
Α. Χρηστίδης.

ζ'. Ὁ παρὼν νόμος δημοσιευθεὶς διὰ τοῦ τύπου νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.
Ἐξεδόθη τῇ 20 Μαρτίου 1825 ἐν Ναυπλίῳ

Ὁ Πρόεδρος (τοῦ Βουλευτικοῦ)
(Τ.Σ.) Πανοῦτζος Νοταρᾶς

Ὁ Β' Γραμματεὺς (τοῦ Βουλευτικοῦ)
Ἀνδρέας Παπαδόπουλος.

Βλ. σχετικῶς Ἰ. Βι σ β ί ζ η, Ἐνθ' ἀνωτ., σελ. 18-19.

1. ΒΙΕ, Κέντρον Νεοελληνικῶν Ἑρευνῶν, Ἀρχεῖον Ἀ. Λουριώτου.

53

Νόμος υπ' αριθμ. 46 τῆς 11ης Αὐγούστου 1825
περὶ ἀπαγορεύσεως κτήσεως ξένης ὑπηκοότητος ¹

Ἀριθ. μς' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ τινες Ἕλληνες εἴτε ἐξαπατώμενοι, εἴτε μὲ τὴν ἐλπίδα τοῦ νὰ προστατεύωνται εἰς πράξεις ἐναντίας τῶν καθεστώτων νόμων ζητοῦντες λαμβάνουν ἀπὸ διαφόρους προξένους ἢ πράκτορας ξένων Δυνάμεων ὑπερασπίσεις καὶ δυνάμει αὐτῶν νομίζουσιν τὸν ἑαυτὸν τοὺς ὑπηκόους ἐκείνων τῶν Δυνάμεων καὶ ἐπομένως ἐλευθέρους τῶν χρεῶν εἰς ὅσα τοὺς καθυποβάλλει ὁ νόμος·

Τὸ Βουλευτικὸν ἐθέσπισε

α'. Οὐδεὶς τῶν Ἑλλήνων ὁποιασδήποτε τάξεως καὶ βαθμοῦ ἔχει τὴν ἄδειαν νὰ ζητήσῃ ἢ λάβῃ ὑπεράσπισιν ξένης Δυνάμεως ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος.

β'. Οὔτε μεταβαίνων ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐπιστρέφων εἰς τὴν πατρίδα του ὁ Ἕλλην δύναται νὰ γνωρισθῇ ξένης Δυνάμεως ὑπήκοος ἢ ὑπερασπιζόμενος ἀπὸ αὐτὴν τὴν Δύναμιν, ἐὰν δὲν ἀπέκτησε τακτικῶς τὸ δικαίωμα τῆς πολιτογραφήσεως εἰς τὴν ἐπικράτειαν τῆς Δυνάμεως ἐκείνης μὲ ὅποιον τρόπον οἱ νόμοι καθιστῶσι τὴν πολιτογράφησιν νόμιμον.

γ'. Κάθε ὑπεράσπισις διδομένη εἰς Ἕλληνα ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ ὅποιον δῆποτε πρόξενον ἢ πράκτορα ξένης Δυνάμεως ἢ ἀντιπρόξενον, ἢ καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος ἄνευ τῆς νομίμου πολιτογραφήσεως, δὲν ἔχει καμμίαν ἰσχύν, οὔτε οἱ ἔχοντες αὐτὴν παύουσιν τοῦ νὰ θεωρῶνται ὡς Ἕλληνες καὶ νὰ ὑπόκεινται ὡς τοιοῦτοι εἰς ὅσα χρεὴ προσδιορίζει εἰς αὐτοὺς ὁ νόμος.

δ'. Ὅσοι Ἕλληνες ἀποδειχθοῦν ὅτι ἔλαβον τοιοῦτον εἶδος ὑπερασπίσεως, ἂν ἔλαβον τὴν ὑπεράσπισιν πρὶν τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἀκυροῦται αὐτὴ ἢ ὑπεράσπισις, ἂν δὲ τὴν ἔλαβον μετὰ τὴν δημοσίευσιν τούτου τοῦ νόμου καταδικάζονται εἰς ποινὴν χρηματικὴν πεντήκοντα διστῆλων ἰσπανικῶν καὶ χάνουν διὰ πενταετίαν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ εἶναι ἐκλογεῖς ἢ νὰ ἐκλέγονται ἀντιπρόσωποι εἰς τὸ Βουλευτικὸν Σῶμα, ἀποκλείονται δὲ κατὰ τὸ αὐτὸ τῆς πενταετίας διάστημα καὶ ἀπὸ κάθε πολιτικὸν ἢ στρατιωτικὸν ὑποὔργημα.

ε'. Ὅσοι ὑποπέσωσι καὶ δεύτερον εἰς τὸ αὐτὸ ἔγκλημα καθυποβάλλονται εἰς ποινὴν χρηματικὴν ἑκατὸν ἰσπανικῶν διστῆλων καὶ χάνουν διὰ βίον τὸ δικαίωμα

1. Ἀρχ. Ὑδρας, τόμ. ΙΑ', σελ. 479-480. Ἡ ἔκδοσις τοῦ νόμου τούτου εἶχεν ἀντιμετωπισθῇ ἤδη ἀπὸ τῆς Β' Περιόδου καὶ εἶχε κατάρτισθῇ τὸ ἀκόλουθον νομοσχέδιον ὑπὸ τοῦ Βουλευτικοῦ (βλ. ΓΑΚ, Ἀρχ. Βλαχ. Βουλ. Φ. 22).

νά είναι ἐκλογεῖς ἢ νά ἐκλέγονται ἀντιπρόσωποι, ἀποκλειόμενοι ἐπίσης διὰ παντός ἀπὸ κάθε πολιτικὸν ἢ στρατιωτικὸν ὑποῦργημα.

ζ'. Τὸ δικαίωμα ξένης ὑπερασπίσεως, καὶ τακτικῶς λαμβανόμενον κατὰ τὸν § β', διορίζεται εἰς τὸ ὑποκείμενον τοῦ λαμβάνοντος αὐτό· δὲν ἰσχύει ὅμως καὶ ὡς πρὸς τὰ κτήματα αὐτοῦ ἐπάνω εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐπὶ τῶν ὁποίων γίνονται αἱ ἀνάλογοι εἰσπράξεις κατὰ τοὺς καθεστῶτας νόμους.

ζ'. Ὅσοι λάβουν τακτικῶς τὸ δικαίωμα ξένης ὑπερασπίσεως χάνουν τὸ δικαίωμα τὸ ὁποῖον ὁ Ὅργανικὸς Νόμος χαρίζει εἰς μόνους τοὺς Ἕλληνας.

η'. Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτερικῶν, (τὸ Ὑπουργεῖον) τῆς Οἰκονομίας καὶ (τὸ Ὑπουργεῖον) τοῦ Δικαίου νά ἐνεργήσωσι τὸν παρόντα νόμον.

θ'. Ὁ παρὼν νόμος νά δημοσιευθῇ διὰ τοῦ τύπου καὶ νά καταχωρηθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

Ἐξεδόθη τῇ 11 Ἀγούστου 1825 ἐν Ναυπλίῳ

Ὁ Πρόεδρος (τοῦ Βουλευτικοῦ) Ὁ [Γενικός] (Α') Γραμματεὺς (τοῦ Βουλευτικοῦ)

Πανοῦτζος Νοταρᾶς

Ἰ. Σκανδαλίδης

Ἐπικυροῦται

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Ὁ Γενικός Γραμματεὺς

Γεώργιος Κουντουριώτης

Α. Μανροκορδάτος.

Ἀρ. . . τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ ὅλοι οἱ αὐτόχθονες κάτοικοι τῆς Ἐπικρατείας τῆς Ἑλλάδος ὅσοι πιστεύουν εἰς Χριστὸν εἶναι Ἕλληνες, κατὰ τὸν Ὅργανικὸν Νόμον παράγρ. β'.

Ἐπειδὴ ὅλοι οἱ Ἕλληνες, ὡς πολῖται, ἀπολαμβάνουναι χωρὶς καμμίαν διαφορὰν τὰ πολιτικὰ δικαιώματα καὶ εἶναι δεκτοὶ εἰς πολιτικὰ ὑποῦργήματα καὶ στρατιωτικά, παράγρ. ε'.

Ἐπειδὴ, ὡς πολῖται, πρέπει νά ὑποτάσσωνται εἰς τοὺς καθεστῶτας νόμους τῆς Ἑλλάδος· καὶ

Ἐπειδὴ ἀναγκαῖον νά γίνῃ φροντίς καὶ περὶ ἐξωτερικῶν σχέσεων·

Τὸ Βουλευτικὸν θεσπίζει

α'. Δὲν εἶναι συγχωρημένον εἰς κανένα Ἕλληνα, ἐντὸς τῆς ἐλληνικῆς ἐπικρατείας, νά εἶναι ἐπὶ πλοῦς ἢ ὑπὸ τὴν προστασίαν ξένης Ἀνάμεως.

β'. Δὲν εἶναι συγχωρημένον εἰς κανένα Ἕλληνα νά ἔχῃ πολιτικὸν ὑποῦργημα ξένης Ἀνάμεως ἐντὸς τῆς Ἐπικρατείας τῆς Ἑλλάδος.

γ'. Ὅποιος ἔχει πολιτικὸν ὑποῦργημα ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος χρεωστεῖ νά παρησιάζῃ τὰ περὶ τούτου ἐγγράφα ἐκ μέρους τῆς Διοικήσεώς του εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Διοίκησιν.

δ'. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἑσωτερικῶν νά ἐνεργήσῃ τὸν παρόντα νόμον.

ε'. Ὁ παρὼν νόμος δημοσιευθεὶς καὶ διὰ (τοῦ) τύπου καταχωρηθήσεται εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων καὶ ἀρχεται ἡ ἐνέργειά του ἀπὸ πρώτης Σεπτεμβρίου.

Τῇ 14 Ἰουλίου 1824 Ναύπλιον

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Ὁ Α' Γραμματεὺς

Ἰω. Σκανδαλίδης.

54

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 47 τῆς 20ῆς Αὐγούστου 1825
περὶ δανείου πεντακοσίων χιλιάδων ἀγγλικῶν λιρῶν ¹

Ἀριθ. μζ' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ ἡ αὔξησις τῶν τακτικῶν στρατευμάτων καὶ ἡ κατασκευὴ νέων διαφόρων μεγέθους πολεμικῶν πλοίων εἶναι ἀδιστάκτως τὸ προσφορώτερον μέσον διὰ τὴν στερέωσιν τῆς ἐλληνικῆς ἀνεξαρτησίας·

Ἐπειδὴ ἀναλόγως μὲ τὴν αὔξησιν τῶν κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν δυνάμεων ἀπατεῖται καὶ ἡ τῶν χρηματικῶν μέσων δι' ὧν αὕτη θέλει κατορθωθῇ·

Θεωρηθέντος τοῦ νόμου τοῦ ἐκδοθέντος τὴν βαν Μαΐου τοῦ παρόντος ἔτους ὑπ' ἀριθ. μέ' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων·

Θεωρηθείσης τῆς κατὰ συνέπειαν τοῦ νόμου τούτου ἐκδοθείσης Διαταγῆς τὴν 9 Μαΐου 1825 ὑπ' ἀριθ. 7375·

Θεωρηθείσης ὡσαύτως τῆς ὑπ' ἀριθ. 8734 Διαταγῆς ἐκδοθείσης τὴν 8 Ἰουνίου 1825·

Τὸ Βουλευτικὸν θεσπίζει

α'. Νὰ συμφωνηθῇ νέον δάνειον πεντακοσίων χιλιάδων, ἀριθ. 500.000, λιρῶν στεργλίνων, ἀσφαλιζόμενον δι' ὁμολογιῶν ἴσης ποσότητος ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν κτημάτων.

β'. Ἐὰν τὸ δάνειον τῶν πεντακοσίων χιλιάδων, ἀριθ. 500.000, λιρῶν στεργλίνων θεσπισθὲν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. μέ' νόμου καὶ τὸ ὑπόλοιπον μέρος τοῦ δανείου τῶν δεκαπέντε μιλιοννίων ἰσπανικῶν ταλλήρων, κατὰ συνέπειαν τοῦ ὑπ' ἀριθ. λε' νόμου καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8734 διαταγῆς δὲν ἐσυμφωνήθησαν, δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου νὰ συμφωνηθῇ δάνειον ὁλοκλήρων δύο μιλιοννίων, ἀριθ. 2.000.000, λιρῶν στεργλίνων ἐμπεριλαμβανομένων εἰς αὐτὰς καὶ τῶν ἀνωτέρω δυὸ ποσοτήτων, δηλ. τῶν πεντακοσίων χιλιάδων λιρῶν στεργλίνων καὶ τοῦ ὑπολοίπου μέρους τοῦ δανείου τῶν δεκαπέντε μιλιοννίων ἰσπανικῶν ταλλήρων, καὶ νὰ ἀσφαλισθῇ ἡ ὅλη ποσότης δι' ὁμολογιῶν ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν κτημάτων.

γ'. Τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα νὰ φέρῃ εἰς ἐκβασιν τὸ δάνειον κατὰ τὸν συμφερότερον τρόπον.

1. BIE, Κέντρον Νεοελληνικῶν Ἑρευνῶν, Ἀρχεῖον Ἀ. Λουριώτου.

δ'. Ὁ παρὼν νόμος νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

Ἐξεδόθη τῇ 20 Αὐγούστου 1825 ἐν Ναυπλίῳ

Ὁ Πρόεδρος <τοῦ Βουλευτικοῦ> Ὁ [Γενικός] <Α'> Γραμματεὺς <τοῦ Βουλευτικοῦ>

Πανοῦτσος Νοταρᾶς

Ἰ. Σκανδαλίδης

Ἐπικυροῦται

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Ὁ Γενικός Γραμματεὺς

Γεώργιος Κουντουριώτης

Α. Μανροκορδάτος.

55

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 48 τῆς 10ης Σεπτεμβρίου 1825
περὶ ἀπογραφικῆς στρατολογίας¹

<Ἀριθ. μὴ' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων>

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ ἡ αὔξησις τοῦ τακτικοῦ <στρατοῦ> εἶναι τὸ συντελεστικώτερον μέσον εἰς τὴν στερέωσιν τῆς ἐλληνικῆς ἀνεξαρτησίας, αὕτη δὲ ἡ αὔησις δὲν κατορθοῦται βασίμως εἰμὴ διὰ τῆς νομίμου κατ' ἀπογραφὴν στρατολογίας·

Τὸ Βουλευτικὸν θεσπίζει

α'. Νὰ γενῇ κατ' ἀπογραφὴν στρατολογία εἰς ὅλην τὴν ἐλληνικὴν ἐπικράτειαν κατ' ἀναλογίαν ἐνὸς στρατιώτου εἰς τὰς 100 ψυχὰς κατοίκων ἐκάστης πόλεως, κομποπόλεως ἢ χωρίου, ἡ δὲ ἡλικία τοῦ στρατιώτου νὰ προσδιορίζεται ἀπὸ 18 ἕως 30 ἐτῶν.

β'. Ἐπειδὴ ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων εἰς τὰς πόλεις, κομποπόλεις ἢ χωρία ἐνδέχεται πολλάκις νὰ μὴν εἶναι εἰς ἑκατοντάδας πλήρεις, ὅταν ὁ ἀριθμὸς τῆς τελευταίας ἑκατοντάδος ὑπερβαίνει τὰς 50 ψυχὰς λαμβάνεται ὁ ἀπαιτούμενος στρατιώτης· ὅταν δὲ ὁ ἀριθμὸς αὐτῆς τῆς τελευταίας ἑκατοντάδος εἶναι ἐλάττων τῶν πενήκοντα ψυχῶν τότε δὲν λαμβάνεται στρατιώτης.

γ'. Ἡ στρατολογία νὰ γίνετα διὰ κλήρον καὶ κανεὶς Ἕλλην τῆς ἡλικίας 18 μέχρι 30 ἐτῶν, ὅποιος καὶ ἂν ᾔθελεν εἶσθαι, δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐξαρεθῇ τῆς στρατιωτικῆς ταύτης ἀπογραφῆς ἢ ν' ἀποφύγῃ τὸν κλήρον ἐκτὸς ἐὰν ἀντιτάξῃ ἄλλον τῆς παρὰ τοῦ νόμου διορισθείσης ἡλικίας καὶ ἐξ ἐκείνων εἰς οὓς δὲν ἔπесен ὁ κλήρος.

1. Ἐφ. «Ὁ Φίλος τοῦ Νόμου», φ. 147 (25 Σεπτ. 1825).

δ'. Ἐξαιροῦνται τῆς ἀπογραφῆς οἱ μονογενεῖς υἱοὶ καὶ οἱ πάσχοντες ἀποδεδειγμένως σωματικὴν ἀνικανότητα.

ε'. Ἐκ τῶν ἀπογραφομένων στρατιωτῶν ν' ἀλλάζεται κατ' ἔτος μὲ κλήρον τὸ τρίτον μέρος τῆς ἀναλογίας ἐκάστης ἐπαρχίας καὶ ν' ἀντικαθίσταται ἀπὸ τὴν αὐτὴν ἐπαρχίαν ἴσος ἀριθμὸς νέων στρατιωτῶν ὥστε κατὰ τριετίαν ν' ἀνανεοῦται ὁλοκλήρως τὸ Τακτικόν.

ς'. Ἡ ἀλλαγὴ αὕτη δὲν εἶναι ὑποχρεωτική, ἀλλ' οἱ θέλοντες νὰ μένουν εἰς δούλευσιν στρατιωτικὴν εἶναι δεκτοί, μάλιστα κατὰ προτίμησιν.

ζ'. Οἱ ἀξιοματικοὶ ὑποχρεοῦνται εἰς τριετὴ δούλευσιν, οὗτ' ὑπόκεινται εἰς ἀνανέωσιν τοῦ τριτημορίου· μετὰ πλήρη δὲ τριετίαν, ἐὰν θέλωσι νὰ παραιτηθῶν θέλουν φυλάττει τὸν στρατιωτικὸν αὐτῶν βαθμὸν καὶ λαμβάνει τὸ τρίτον τοῦ ἀναλόγου εἰς τὸν βαθμὸν αὐτῶν μισθοῦ.

η'. Ὁ παρὼν νόμος νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων καὶ νὰ δημοσιευθῇ.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 10 Σεπτεμβρίου 1825

Ὁ Πρόεδρος (τοῦ Βουλευτικοῦ)

Πανούτζος Νοταρᾶς

Ἐπικυροῦται

Ὁ Α' Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ἰω. Σκανδαλίδης

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Γεώργιος Κουντουριώτης

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς

Α. Μανροκορδάτος.

56

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 49 τῆς 5ης Ὀκτωβρίου 1825

περὶ νοσοκομείων ¹

(Ἀριθ. μθ' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων)

〈ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ〉

Ἐπειδὴ ἡ σύστασις τῶν νοσοκομείων ὄχι μόνον εἶναι ἔργον φιλάνθρωπον ἀλλὰ καὶ χρέος ἀπαραίτητον τῆς Διοικήσεως·

Ἐπειδὴ ἀπὸ μόνῃν τὴν σύστασιν δὲν προκύπτει ἡ ἀνάλογος ὠφέλεια, ἂν δὲν εἶναι βάσιμος καὶ σταθερά· καὶ

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 4 (17 Ὀκτ. 1825).

Διὰ τὰ γένη τοιαύτη ὅσα ἀπαιτεῖται ἀνάγκη νὰ διορισθῇ πύρος σταθερὸς καὶ ἀνάλογος μὲ τὰς χρεῖας καὶ περιστάσεις·

Τὸ Βουλευτικὸν θεσπίζει

α'. Νὰ συστηθῶσι τὰ ἀναγκαῖα νοσοκομεῖα διὰ τοὺς ἀσθενεῖς καὶ πληρωμέ-
ρους.

β'. Ἀφ' ὅλας τὰς πληρωμὰς τῶν μισθῶν ὅσαι γενοῦν ἀπὸ τὴν σήμερον νὰ κρατῆται ἡμισυ εἰς τὰ ἑκατόν, τὸ ὅποιον νὰ ἀφιερωθῇ διὰ τὰ ἔξοδα τῶν νοσοκομείων.

γ'. Τὸ Ταμεῖον νὰ κρατῇ εἰς χωριστὸν μέρος τὴν ποσότητα τοῦ ἡμίσεος εἰς τὰ ἑκατόν εἰς ὅσας ἐδιωρίσθη ἢ θέλει διορισθῇ νὰ κάμῃ πληρωμὰς μισθῶν, καὶ εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς νὰ παραδίδῃ τὸ ὅλον τῆς συνάξεως εἰς τοὺς ἐπὶ τῶν νοσοκομείων διορισθησομένους ἐπιστάτας μὲ καθαρόν λογαριασμόν.

δ'. Νὰ γενῇ διάταξις γενικὴ περὶ τοῦ τρόπου τῆς συστάσεως καὶ τῆς ἐπιστασίας τῶν νοσοκομείων, ἡ ὁποία κυρωθεῖσα νὰ προστεθῇ ὡς παράρτημα εἰς τὸν παρὸν νόμον.¹

ε'. Τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Ἑσωτερικῶν καὶ τῆς Οἰκονομίας νὰ ἐνεργήσωσι τὸν παρὸν νόμον, ἐφ' ὅσον εἰς ἕκαστον αὐτῶν ἀνήκει.

ς'. Ὁ παρὼν νόμος καταχωρισθεὶς εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων νὰ δημοσιευθῇ.

Ἐξεδόθη ἐν Ναυπλίῳ τῇ 5 Ὀκτωβρίου 1825

Ὁ Πρόεδρος <τοῦ Βουλευτικοῦ>

Ὁ Λος Γραμματεὺς <τοῦ Βουλευτικοῦ>

Πανοῦτζος Νοταρᾶς

Ἰω. Σκανδαλίδης

Ἐπικυροῦται

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς

Γκέκας Μπότασης

Ἀ. Μανροκορδάτος.

57

Νόμος (ὑπ' ἀριθμ. 13) τῆς 21ης Ὀκτωβρίου 1825
περὶ ἀναθεωρήσεως τοῦ ταυταρίθμου νόμου τῆς 22ας Μαΐου 1822
περὶ Ὁργανισμοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Δικαστηρίων²

(ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ)

Τὸ Βουλευτικὸν Σῶμα

Ἀνάμει τοῦ Ψηφίσματος τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως ὑπ' ἀριθ. Ν' ἀναθεωρήσαν καὶ ἐπιδιορθώσαν τὸν παρὸν νόμον·

1. Βλ. τὸ ἐν τέλει τοῦ παρόντος Παράρτημα Β'.

2. Ὁ ἀναθεωρημένος νόμος 13 τῆς 21ης Ὀκτωβρίου 1825 μετὰ τῶν πέντε πρώτων πα-

θεσπίζει

α'. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ δημοσιευθῇ εἰς τὴν ἐπικράτειαν.

β' . Ἀπαρἀλλάκτως ἡ ἀντικατασταθῆ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων ἐπ' αὐτοῦ.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 21 Ὀκτωβρίου 1825

Ὁ Πρόεδρος (τοῦ Βουλευτικοῦ)

Πανούτσος Νοταῶς

³Επικυροῦται

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου

Ὁ Ἀντιπρόεδρος (τοῦ Ἐκτελεστικοῦ)

Γκίκας Μπότσης

Ὁ Β' Γραμματεὺς (τοῦ Βουλευτικοῦ)

Ἀνδρέας Παπαδόπουλος

Ὁ Γενικός Γραμματεὺς

⁹ *A. Μανσοκορδατος.*

παρχαφών του Ὁργανισμοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Δικαστηρίων ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν «Γενικὴν Ἐφημερίδα τῆς Ἑλλάδος», φ. 12 (14 Νοεμβρ. 1825).

‘Ολόκληρον τὸ κείμενον τοῦ ‘Οργανισμοῦ μετὰ τοῦ κειμένου τοῦ νόμου ἐξεδόθη εἰς αὐτοτελὲς φυλλάδιον ἐπὶ Καποδιστριαίῳ τῷ 1829 (σελ. 20). Ἐν τῷ αὐτῷ φυλλάδιῳ ἐδημοσιεύθη καὶ τὸ ὑπ’ ἀριθμ. 8268/15 Δεκ. 1828 Πήφισμα τοῦ Κυβερνήτου περὶ Διοργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων καὶ τὸ ὑπ’ ἀριθμ. 9470/18 Φεβρ. 1829 διάταγμα περὶ προσωρινῆς ἐφαρμογῆς τῶν κανόνων διαδικασίας τῶν ἐμπεριεχομένων εἰς τὸν ‘Οργανισμόν τῶν Ἑλληνικῶν Δικαστηρίων τοῦ 1825, ἐφ’ ὅσον οὗτοι δὲν κατηργοῦντο διὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ Καποδιστριαίῳ καταρτισθέντος ὡς ἄνω Διοργανισμοῦ. Εἰς τὸ αὐτὸ φυλλάδιον περιέχονται καὶ τὰ διατάγματα 9469, 9471, 9472/18 Φεβρ. 1829 περὶ συγκροτήσεως δικαστηρίων καὶ περὶ δικαστικῶν ἐσόδων μετὰ πίνακος αὐτῶν.

Τὸ ὡς ἂνω φυλλάδιον εὐρίσκεται εἰς χεῖράς μου συνεσταχωμένον μετὰ τῆς δευτέρας ἐκδόσεως τοῦ Ἀπανθίσματος τῶν Ἑγκληματικῶν, τῶν διαταγμάτων 10151-10155/16 Μαρτίου 1829 (ἴδιον φυλλάδιον ἐκ σελ. 6) καὶ τῶν διαταγμάτων 152-160/15 Αὐγούστου 1830 περὶ Ὁργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, ὡς καὶ μετὰ τῆς Πολιτικῆς Διαδικασίας (ἴδιον φυλλάδιον ἐκ σελ. 88). Βλ. σχετικῶς καὶ Ἰ. Βισβίτζη, *Ἡ Πολιτικὴ Δικαιοσύνη*, σελ. ις' καὶ 131. Τὸ δημοσιευόμενον ἐνταῦθα κείμενον τοῦ ἀναθεωρημένου νόμου 13/21 Ὀκτ. 1825 μετὰ τοῦ συνοδούντος αὐτὸν Ὁργανισμοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Δικαστηρίων γίνεται ἐκ τοῦ παρ' ἐμοὶ φυλλαδίου τοῦ 1829. Ὁ ἀνωτέρω νόμος περιλαμβάνεται εἰς τὴν συλλογὴν *Constitutions, Lois, Ordonnances*, φέρων ἀριθμὸν 50 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων.

Τὸ ὑπ' ἀριθμ. Ν' /18 Ἀπρ. 1823 Ψήφισμα τῆς Β' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως εἶχεν ὡς ἐξῆς:

Ἀριθ. Ν' τῶν πρακτικῶν τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως

H EΘNIKH ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ

θεωρήσασα ὅτι ὁ Ὁργανισμὸς τῶν Δικαστηρίων πρέπει νὰ εἶναι ἀνάλογος μὲ τὴν κατάστασιν τοῦ ἔθνους·

Ἀριθ. γ' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ σκοπὸς πάσης ἐννομονομένης πολιτείας εἶναι τὸ νὰ ἀπολαμβάνῃ ἕκαστος πολίτης τὸ δίκαιόν του·

Ἐπειδὴ διὰ τὰς ἀπολαμβάνει χρειάζεται καὶ τακτικὴ διάταξις περὶ κριτηρίων·

Τὸ Βουλευτικὸν ἐθεσπίσατο καὶ
τὸ Ἐκτελεστικὸν ἐπεκύρωσε τάδε

α'. Ὁ προστιθέμενος εἰς τὸν παρόντα νόμον περὶ κριτηρίων Ὁργανισμὸς νὰ ἐνεργηθῇ καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν εἰς πᾶσαν τὴν ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν.

β'. Ὁ Ὑπουργὸς τοῦ Δικαίου νὰ ἐνεργήσῃ τὸν παρόντα νόμον, ὁ ὁποῖος δημοσιευθεὶς διὰ τοῦ τύπου νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ 2 Μαΐου 1822

Ὁ Ἀντιπρόεδρος (τοῦ Βουλευτικοῦ)

Σωτήριος Χαλαράμπης

Προσυνπογράφεται

Ὁ Α' Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ἰ. Σκανδαλίδης

Ἐπικυροῦται

Ὁ Πρόεδρος (τοῦ Ἐκτελεστικοῦ)

Α. Μανροκορδάτος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας,

Μινίστρος τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων κ.τ.λ.

Θ. Νέγγης.

Θεωρήσας ὅτι εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων τοῦ Βουλευτικοῦ Σώματος ὁ περὶ δικαστηρίων νόμος ἔχει χρειάν πολυήμερον ἐργασίας·

Ἐψηφίσατο τάδε

α'. Τὸ Βουλευτικὸν Σῶμα νὰ ἐπεξεργασθῇ προσεχῶς τὸν νόμον ἀπὸ β' Μαΐου ,αωκβ' ἕπ' ἀριθ. γ' καὶ νὰ μεθαρμόσῃ κατὰ τὸ συμφερότερον.

β'. Νομοθετούμενος ν' ἀντικατασταθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων ἕπ' ἀριθ. γ' καὶ ἡμέραν β' Μαΐου ,αωκβ' καθὼς ἀντικατεστάθησαν οἱ λοιποὶ ἐπιδιορθωθέντες νόμοι τοῦ αὐτοῦ Κώδικος ἀπὸ τὴν Συνέλευσιν.

γ'. Τὸ παρὸν ψήφισμα θέλει προστεθῇ εἰς τὸ τέλος τούτου τοῦ ἐκδοθησομένου νόμου περὶ Ὁργανισμοῦ Δικαστηρίων, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς ἐπικύρωσιν.

Ἐν Ἀστρεὶ τῇ ιη' Ἀπριλίου ,αωκγ' καὶ γ' τῆς Ἀνεξαετησίας

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως

Πετρόμπεης Μανρομιάλης

καὶ ὁ Ἀρχιγραμματεὺς (τῆς Ἐθν. Συνελεύσεως)

Θ. Νέγγης

(Ἔπονται καὶ αἱ λοιπαὶ ὑπογραφαί).

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Α'. Διορίζονται εἰς τὴν Ἑλλάδα τέσσαρα εἶδη δικαστηρίων:

α'. Τὸ τῶν εἰρηνοποιῶν.

β'. Τὸ πρῶτον ἢ ἐπαρχιακὸν δικαστήριον.

γ'. Τὸ τῶν ἐκκλήτων.

δ'. Τὸ Ἀνώτατον τῆς Ἑλλάδος Δικαστήριον.

Β'. Οἱ δημογέροντες ἐκάστου χωρίου, κομποπόλεως, ἢ πόλεως, διορίζονται νὰ ἀναλάβωσι τὰ χρεῖα τῶν εἰρηνοποιῶν κριτῶν.

Γ'. Εἰς πᾶσαν ἐπαρχίαν διορίζεται ἓν δικαστήριον.

α'. Τὸ ἐπαρχιακὸν δικαστήριον συνίσταται ἀπὸ τρεῖς κριτὰς λαϊκοὺς, ἐκλεγομένους ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας καὶ διοριζομένους ἀπὸ τὴν Διοίκησιν κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον.

Κάθε ἐπαρχία ἐκλέγει ἐννέα ὑποκείμενα ἄξια, εἴτε ἐντὸς εἴτε ἐκτὸς τῆς ἐπαρχίας, διὰ πληρεξουσίων κατὰ τὸν περὶ ἐκλογῆς τῶν παραστατῶν νόμον.

Ἐπεὶτα προβάλλει τὰ ἐννέα αὐτὰ ὀνόματα εἰς τὴν Διοίκησιν καὶ αὕτη ἐκλέγει ἐξ αὐτῶν τρία.

β'. Τὸ ἐπαρχιακὸν δικαστήριον ἔχει ἓνα γραμματέα, μὴ ἔχοντα συγγενειάν τινα μὲ τοὺς κριτὰς, διορισμένον ἀπὸ τὴν Διοίκησιν, ἣτις προσδιορίζει καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀναγκαίων ὑπογραμμάτων ἐκλεγομένων ἀπὸ τοὺς κριτὰς καὶ ἀπὸ τὸν γραμματέα. Ἐχει ἀκόμη καὶ ἓνα κλήτορα· ἔχει καὶ σφραγίδα, τῆς ὁποίας ἡ εἰκὼν εἶναι ἡ Ἀθηνᾶ μὲ περιγραφὴν τοιαύτην «Τὸ Δικαστήριον τῆς δεῖνος ἐπαρχίας».

Δ'. Διορίζονται πρὸς τὸ παρὸν δικαστήρια τῶν ἐκκλήτων, συγκείμενα ἀπὸ πέντε μέλη λαϊκὰ ἐκλεγόμενα ἀπὸ τὴν Διοίκησιν, τὰ ἐξῆς:

α'. Ἐν εἰς Τριπολιτῆάν, διὰ τὰς ἐπαρχίας Καλαβρύτων, Βοστίτης, Π. Πατρῶν, Γαστούνης, Πύργου, Ἀρκαδίας, Νεοκάστρου, Μοθώνης, Κορώνης, Νησίου, Κοντσουκμάνης, Ἰμπλακίων, Φαναρίου, Λεονταρίου, Καρυταίνης, Καλαμάτας, Μυστρᾶ, Ἀνδροῦσης, Νέας Σπάρτης, καὶ Τριπολιτῆας.

β'. Ἐν εἰς Ναύπλιον, διὰ τὰς ἐπαρχίας Ναυπλίου, Ἀργους, Κορίνθου, Μονεμβασίας, Ἀγίου Πέτρου, Πραστοῦ, Κάτω Ναχαγιέ, Ὑδρας, Σπετσῶν, Πόρου, καὶ Δεσβενοχωρίων.

γ'. Ἐν εἰς Ἀθήνας, διὰ τὰς ἐπαρχίας τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος· ἀκόμη διὰ τὴν Αἰγίαν καὶ Σαλαμίνα.

δ'. Ἐν εἰς Μεσολόγγι, διὰ τὰς ἐπαρχίας τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος.

ε'. Ἐν εἰς Νάξον, διὰ τὰς Σποράδας καὶ Κυκλάδας νήσους.

ς'. Ἐν διὰ τὴν Κρήτην.

ζ'. Τὸ δικαστήριον τῶν ἐκκλητίων ἔχει πρόεδρον ἐκλεγόμενον ἀπὸ τὰ μέλη κατὰ τριμηνίαν, ἓνα γραμματέα καὶ τοὺς ἀναγκαίους ὑπογραμματεῖς καὶ ὑπηρέτας κατὰ τὸν § Γ', β', ἔχει καὶ σφραγίδα τῆς ὁποίας ἡ εἰκὼν εἶναι ἡ Ἀθηνᾶ μὲ περιγραφὴν τοιαύτην «Δικαστήριον τῶν Ἐκκλητίων».

Ε'. Τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον διορίζεται εἰς τὴν καθέδραν τῆς Διοικήσεως δι' ὅλην τὴν ἐλληνικὴν ἐπικράτειαν.

α'. Τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον σύγκειται ἀπὸ ἐννέα μέλη λαϊκὰ ἐκλεγόμενα ἀπὸ τὴν Διοίκησιν· ἐκλέγεται ἀπὸ τὰ ἴδια μέλη πρόεδρος ἐνιαύσιος.

β'. Τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον ἔχει πρῶτον καὶ δεύτερον γραμματέα, ἐκλεγόμενους καὶ διορισμένους ἀπὸ τὴν Διοίκησιν, ἔχει καὶ τοὺς ἀναγκαίους ὑπογραμματεῖς καὶ ὑπηρέτας κατὰ τὸν § Γ', β', ἔχει καὶ σφραγίδα, τῆς ὁποίας ἡ εἰκὼν εἶναι ἡ Ἀθηνᾶ μὲ περιγραφὴν τοιαύτην «Ἀνώτατον τῆς Ἑλλάδος Δικαστήριον».

Καθ' ἡ κ ο ν τ α τ ὠ ν δ ι κ α σ τ η ρ ι ὠ ν ἐ ν γ έ ν ε ι

Σ'. α'. Οἱ κριταὶ χρεωστοῦν νὰ δέχωνται τὰ δικαιολογήματα τῶν διαφορομένων, τόσον ἐγγράφως ὅσον καὶ διὰ στόματος, μὲ ἰλαρότητα καὶ ὑπομονήν.

β'. Οἱ κριταὶ κρίνουσι κάθε ὑπόθεσιν παρουσιαζομένην εἰς αὐτοὺς κατὰ τὸν § π' τοῦ Ὁργανικοῦ Νόμου.

γ'. Ὁ ἐνάγων πρέπει νὰ πρωτοπαρουσιάσῃ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ εἰς τὸ δικαστήριον τῆς ἐπαρχίας εἰς τὴν ὁποίαν ἤθελεν εὔρεθῃ ὁ ἐναγόμενος, εἴτε Ἑλλήν εἶναι οὗτος εἴτε μὴ.

δ'. Οἱ κριταὶ δὲν ἠμποροῦν εἰς τὴν ἰδίαν ὑπόθεσιν νὰ χρησιμεύσουν ὥς κριταὶ καὶ μάρτυρες ἐπὶ τοῦ ἰδίου δικαστηρίου, ἂν καὶ αὐτόπται ἤθελαν εἶσθαι τοῦ διαφιλονεικουμένου πράγματος· χρεὸς τῶν δὲ εἶναι νὰ ἐξετάζουν τὰ ζητήματα τοῦ ἐνάγοντος, τὰς ἀπολογίας τοῦ ἐναγομένου, τὰ ἀποδεικτικά ὅσα παρησιάζονται, τὰς μαρτυρίας ὅσαι νομίμως εἶναι δεκταί, καὶ θεμελιούμενοι εἰς αὐτὰ νὰ κάμνωσι τὰς ἀποφάσεις τῶν.

ε'. Ὅταν παρουσιασθῇ ἐνάγων εἰς ὁποιονδήποτε τῶν δικαστηρίων εἴτε διὰ λόγον (πρὸς τοὺς εἰρηνοποιούς κριτάς), εἴτε ἐγγράφως (πρὸς τὰ λοιπὰ δικαστήρια), τὸ δικαστήριον ἔχει χρεὸς νὰ διορίσῃ ἀμέσως τὸν γραμματέα νὰ στείλῃ προσκλητικὸν ὅρισμὸν εἰς τὸν ἐναγόμενον, ἐξηγοῦν ἐν αὐτῷ ρητῶς τὸ ζήτημα τοῦ ἐνάγοντος εἰς ἓν ἢ εἰς περισσότερα κεφάλαια κατὰ τὴν φύσιν τῆς ὑποθέσεως, προσδιορίζον καὶ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν πρέπει νὰ παρουσιασθῇ ἢ νὰ ἀποκριθῇ.

ς'. Ὅταν παρησιασθῇ εἰς τὸ δικαστήριον ἐνάγων ζητῶν μεσεγγύησιν (se-

questre), πράγματος ἢ πλοίου, ἐμπόδιον ἀναχωρήσεως ὑποκειμένου, σφάλισμα ἐργαστηρίου, μαγαζίου, ἢ ὁσπητίου, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, τὸ δικαστήριον πρέπει ἀμέσως νὰ σκεφθῇ τὸ ζήτημα, τὰς μεσολαβούσας περιστάσεις, τὰ ἀποτελέσματα ὅσα ἐκ τοιούτων κινήματων ἡμποροῦν νὰ προέλθουν, καὶ ν' ἀποφασίξῃ ἂν τὸ ζήτημα εἶναι δεκτὸν ἢ ὄχι, καὶ χρείας τυχούσης νὰ γίνεται καὶ ἔκτακτος τῶν κριτῶν συνέλευσις πρὸς ἐξέτασιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ πράγματος, καὶ ἂν μετὰ τὴν ἀπόφασιν καὶ ἐνέργειαν τῆς μεσεγγυήσεως ὁ ἐναγόμενος ζητήσῃ ἐγγύησιν, τὸ δικαστήριον νὰ τὴν ἀποφασίξῃ ἂν τὴν ἐγκρίνῃ δικαίαν καὶ νὰ προσδιορίξῃ καὶ τὴν ἀνάλογον ποσότητα τῆς μεσεγγυήσεως.

ζ'. Ἐκτὸς τῶν ἰδίων ἀναφορῶν, ὅσα ἄλλα γράμματα παρουσιάζονται εἰς τὸ δικαστήριον δι' ἀπόδειξιν τοῦ δικαίου, καθὼς ὁμολογίαι, συναλλαγματικά, ἐπιστολαί, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, πρέπει νὰ εἶναι ἀντίγραφα τῶν πρωτοτύπων <καὶ> νὰ συντροφεύωνται μὲ κατάλογον. Ὁ δὲ ἀντιφερόμενος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὰ πρωτότυπα, ἂν θέλῃ, διὰ νὰ τὰ παραβάλλῃ.

Ὅλα αὐτὰ πρέπει νὰ παρησιάζονται πρὶν τῆς διαφιλονεικίσεως.

η'. Ἡ διαφιλονεικίσις ἐκάστης ὑποθέσεως ἡμπορεῖ νὰ γένη εἴτε διὰ στόματος ἢ ἐγγράφως καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη ἢ διὰ ἐπιτρόπων ἢ διὰ συνηγῶρων.

θ'. Διὰ τὰς ἀποκρίσεις καὶ δι' ὅλα τὰ παρουσιαζόμενα ἔγγραφα εἰς τὰ δικαστήρια εἰδοποιεῖται ἀμέσως τὸ μέρος ἐναντίον τοῦ ὁποίου διευθύνονται διὰ νὰ λάβῃ ἂν θέλῃ ἀντίγραφα καὶ νὰ ἐτοιμάσῃ τὴν ἀπολογίαν του.

ι'. Πᾶσα ἀπόφασις δικαστηρίου πρέπει νὰ ἐκτελῇται μετὰ παρέλευσιν πέντε ἡμερῶν μετὰ τὴν κοινοποίησιν, ἐκτὸς τῶν ἐγκληματικῶν.

ια'. Τὰ δικαστήρια χρεωστοῦν ὅταν παρουσιασθῇ ὑπόθεσις εἴτε ἐναντίον τῆς Διοικήσεως ἢ ἐναντίον τῶν ἐθνικῶν δικαιωμάτων, καθὼς συνόρων, ἐθνικῶν κτημάτων, ὑδάτων, ὑποστατικῶν, τελωνείων, δασμῶν κ.τ.λ. νὰ εἰδοποιήσουν διὰ τοῦ ἐπάρχου τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Δικαίου, διὰ νὰ λάβῃ τὰ ἀνήκοντα μέτρα πρὸς ὑπεράσπισιν αὐτῶν.

ιβ'. Τὰ δικαιώματα τοῦ ἔθνους θέλουν ἐξετάζεσθαι ἀπὸ τοὺς κριτὰς κατὰ τὸν ὁποῖον ἐξετάζονται τρόπον καὶ τὰ τῶν πολιτῶν καὶ θέλουν ὑπερασπίζεσθαι ἢ δι' ἐπιτρόπων ἢ διὰ συνηγῶρων, διοριζομένων διὰ τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Δικαίου.

ιγ'. Μετὰ τὴν σύστασιν τῶν δικαστηρίων οὐδὲν ἄλλο συγχωρεῖται, παρὰ τὰς αἵρετοκρισίας τῶν ὁποίων ἡ ἀπόφασις πρέπει νὰ παρουσιάζεται εἰς τὸ δικαστήριον διὰ νὰ καταχωρῇται εἰς τὰ κατάστιχα αὐτοῦ καὶ νὰ διορίζεται ἡ ἐνέργεια τῆς ἀποφάσεως.

ιδ'. Μετὰ τὴν δόσιν τοῦ ἡλίου οὐδεὶς ἐπιτρέτῃς τῶν δικαστηρίων ἢ ὁποι-

αδήποτε ἐξουσία ἡμπορεῖ νὰ εἰσέλθῃ εἰς οἰκίαν πολίτου (διότι εἶναι ἱερὸν ἄσυλον) διὰ χρέος του, ἐκτὸς ἐγκλημάτων.

ιε'. Αὐστηρῶς εἶναι ἀπηγορευμένον τὸ νὰ σταλῇ στρατιωτικὴ ἐκτελεστικὴ δύναμις εἰς οἰκίαν πολίτου διὰ χρέος του, ἐκτὸς ὅταν μετὰ πρώτην καὶ δευτέραν διαταγὴν τοῦ δικαστηρίου δὲν ὑπακούσῃ νὰ παρησιασθῇ. "Οστις τῶν κοιτῶν προστάξῃ τοῦτο ἄνευ τῶν δύο προηγουμένων προσκλήσεων, καταδικάζεται νὰ ἀποκριθῇ ὅλας τὰς ζημίας καὶ ἔξοδα ὅσα ἤθελαν ἀκολουθήσει, καὶ νὰ παιδεύεται ὡς καταπατητῆς τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας τοῦ πολίτου.

ις'. Δὲν φυλακώνεται τινὰς δι' ἀναγκείας ὑποθέσεις εἰς τὰ δικαστήρια χωρὶς ἔγγραφον διαταγὴν αὐτῶν.

ιζ'. Κάθε φυλακωμένος εἰδοποιεῖται μετὰ εἰκοσιτέσσαρας ὥρας τὴν αἰτίαν τῆς φυλακώσεώς του.

ιη'. Ὁ φυλακωμένος δύναται ν' ἀπολυθῇ τῆς φυλακῆς (ἐκτὸς ἂν φυλακωθῇ ὡς ἐγκληματίας) δίδων προσωπικὴν ἐγγύησιν.

ιθ'. Εἰς κάθε ἐγκλημα τὰ δικαστήρια ἐνεργοῦν ἐναντίον τοῦ πταιίστου κατὰ πρόσκλησιν τῶν ἐντοπίων ἀρχῶν καὶ χωρὶς κατηγορίαν τοῦ παθόντος καὶ τῶν σχετικῶν αὐτοῦ.

κ'. Τὰ δικαστήρια λογίζονται πλήρη ὅταν εἶναι παρόντα ὅλα τὰ μέλη αὐτῶν· εἰς ἀπουσίαν τινὸς μέλους τῶν ἐπαρχιακῶν καὶ ἐκκλησιῶν δικαστηρίων ὁ γραμματεὺς ἀναπληροῖ τὸν τόπον αὐτοῦ προσωρινῶς· ἀντ' αὐτοῦ δὲ προσυπογράφεται ὁ διορισθὲν μέλος παρὰ τῶν κοιτῶν ὑπογραμματοῦς μὲ ὑπογραφὴν τοιαύτην «Ὁ τόπον ἐπέχων τοῦ γραμματέως».

κα'. Ἄν δὲ ἀποθάνῃ ἢ παραιτηθῇ κανένα τῶν μελῶν ὁ γραμματεὺς ἀναπληροῖ τὸν τόπον αὐτοῦ προσωρινῶς, ἕως οὗ νὰ εἰδοποιηθῇ ἡ Διοίκησις καὶ προσδιορίσῃ διὰ μὲν τὰ ἐπαρχιακὰ δικαστήρια ἓνα ἐκ τῶν προσκλεχθέντων ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας ἕξ καὶ μεινάντων· διὰ δὲ τὰ δικαστήρια τῶν ἐκκλησιῶν ὅποιον ἐγκρίνῃ, ἀντὶ δὲ τοῦ γραμματέως προσυπογράφεται ὁ διορισθὲν μέλος ὑπογραμματοῦς μὲ ὑπογραφὴν τοιαύτην «Ὁ τόπον ἐπέχων τοῦ γραμματέως».

κβ'. Ὅταν κανὲν ἐπαρχιακὸν δικαστήριον ἢ κανὲν τῶν ἐκκλησιῶν ἀπαντήσῃ ἀμφιβολίαν εἰς τὴν ἐννοίαν τινος νόμου, χρεωστοῦν νὰ ἀναφέρωνται εἰς τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον, διὰ νὰ δώσῃ λύσιν τῆς ἀμφιβολίας· ἂν ὅμως τὸ κείμενον τοῦ νόμου εἶναι τοσοῦτον ἀσαφές ὥστε χρειάζεται ἐπεξηγηματικὸν παραρτήματος, τότε τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον ἀναφέρεται εἰς τὸ Βουλευτικόν, διὰ νὰ γένῃ συγκαταθέσει καὶ τῶν δύο διοικητικῶν σωμάτων τὸ ἀναγκαῖον ἐπεξηγηματικὸν παράρτημα.

κγ'. Τὰ δικαστήρια πρέπει νὰ ἔχωσι τὰ ἀναγκαῖα πρωτόκολλα διὰ νὰ γράψωσι τὰς ἀποφάσεις, τὰ προσκλητικά, καὶ ἄλλας τῶν δικαστηρίων πράξεις.

κδ'. Αἱ ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων γίνονται ἢ ὁμοφώνως ἢ διὰ τῆς ψήφου τῶν πλειόνων· οἱ δὲ κριταὶ χρεωστοῦν ὅλοι νὰ ὑπογράψουν τὴν ὑπερισχύουσαν ἀπόφασιν, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ συνυπογράφη καὶ ὁ γραμματεὺς.

κε'. Αἱ ἐξετάσεις τῶν μαρτύρων γίνονται ἐγγράφου παρόντων τῶν κριτῶν καὶ τοῦ γραμματέως, ἀφοῦ πρῶτον ὁρκωθῶσιν οἱ μάρτυρες ὅτι δὲν θέλουσιν εἰπεῖ παρὰ μόνην τὴν ἀλήθειαν, εἰς ὅσα ἐρωτηθῶσιν ἢ ἡξεύρωσιν. Αἱ δὲ ἐξετάσεις γίνονται καθ' ἑνὸς κατὰ μέρος καὶ οἱ μάρτυρες δὲν συγκοινωνοῦν ἐν ὧσιν διαρκοῦν αἱ ἐξετάσεις.

Καθ' ἡκοντα τῶν εἰρηνοποιῶν κριτῶν.

Ζ'. α'. Οἱ εἰρηνοποιοὶ κριταὶ κρίνουσι πολιτικὰς ὑποθέσεις καὶ ἐπανορθωτάς διαφοράς.

β'. Ὡς πολιτικοὶ εἰρηνοποιοὶ κριταὶ κρίνουσι πᾶσαν ὑπόθεσιν μὴ τιμωμένην πλεόν τῶν ἑκατὸν γροσίων.

γ'. Μέχρι τῶν εἴκοσι πέντε γροσίων ἢ κρίσις τῶν εἶναι ἀνέκκλητος· ὅταν δὲ εἶναι μεγαλητέρα ἢ ὑπόθεσις, τότε τὰ διαφερόμενα μέρη ἐκκαλοῦνται τὴν δίκην εἰς τὸ ἐπαρχιακὸν δικαστήριον, καὶ τοῦτο ἡμπορεῖ νὰ γενῇ εἰς διάστημα τριῶν ἡμερῶν μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἀποφάσεως.

δ'. Ὡς ἐπανορθωτικοὶ εἰρηνοποιοὶ κριταὶ κρίνουσι τὰς ὑβρεις, τὰς συμπλοκάς αἱ ὁποῖαι δὲν προχωροῦν μέχρι πληγῶν καὶ βαρέων κτυπημάτων· τὰς κλοπὰς μὴ ὑπερβαίνουσας τὴν ποσότητα τῶν ἑκατὸν γροσίων· τὰς βιαστικὰς ἢ δολίους κατακτήσεις τῶν συνόρων· τὰς κλοπὰς ἢ δολίους μεταθέσεις τῶν ὑδάτων καὶ τὰς μὲ δόλον ἢ ἐπὶ σκοπῷ προξενουμένας ζημίας.

ε'. Ὅταν ὁ ἐναγόμενος προσκαλούμενος δὲν παρουσιασθῇ ἐνώπιον τοῦ κριτοῦ εἰς ἀπολογία ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὥρων, ὁ κριτὴς θέλει δώσει τέλος τῆς ὑποθέσεως καὶ εἰς ἀπουσίαν του.

ς'. Ὁ εἰρηνοποιὸς κριτὴς, ὡς ἐπανορθωτικὸς εἰς τὴν ἰδίαν κρίσιν, θέλει ἀποφασίζει καὶ τῆς ζημίας τὴν ἱκανοποίησιν.

ζ'. Δὲν ἡμπορεῖ νὰ διορίσῃ ποινὴν μεγαλητέραν δέκα ἡμερῶν φυλακῆς καὶ ταύτην χωρὶς δεσμά.

η'. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ εἰρηνοποιοῦ κριτοῦ ὡς ἐπανορθωτικοῦ εἶναι ἀνέκκλητοι.

θ'. Αἱ ἀποφάσεις τῶν εἰρηνοποιῶν κριτῶν νὰ γίνωνται ἐγγράφως.

ι'. Οἱ εἰρηνοποιοὶ κριταί, ἀφ' οὗ ἀκούσουν τὰ διαφερόμενα μέρη, δύνανται ὡς εἰρηνοποιοὶ νὰ συμβουλευθῶσιν αὐτὰ πρὸς ἐξισασμόν, πρὶν ἀποφασίσωσι.

*Καθ' ἡκοντα τοῦ ἐπαρχιακοῦ δικαστηρίου
ὡς πολιτικοῦ*

Η'. α'. Τὸ ἐπαρχιακὸν δικαστήριον κρίνει πᾶσαν ὑπόθεσιν πολιτικὴν καὶ ἐμπορικὴν παρουσιαζομένην εἰς αὐτό, ἐξαιρουμένων ἐκείνων ὅσαι ἀνήκουσιν εἰς τὸν εἰρηνοποιὸν κριτὴν.

β'. Τὸ ἐπαρχιακὸν δικαστήριον δέχεται καὶ κρίνει τὰς ἐκκλήτους τοῦ εἰρηνοποιοῦ κριτοῦ, καὶ αἱ περὶ τούτου ἀποφάσεις του εἶναι ὁριστικαὶ καὶ ἀνέκκλητοι.

γ'. Οἱ λαβόντες ἐκκλητον πρέπει εἰς διάστημα δέκα ἡμερῶν νὰ παρουσιασθοῦν εἰς τὸ ἐπαρχιακὸν δικαστήριον παρελθούσης τῆς διορίας ἢ κρίσις δὲν εἶναι δεκτὴ, ἐκτὸς ἀποδεδειγμένης εὐλόγου αἰτίας.

δ'. Τὰ παρησιαζόμενα εἰς τὸ ἐπαρχιακὸν δικαστήριον ζητήματα, τόσον τοῦ ἐνάγοντος καθὼς καὶ τοῦ ἐναγομένου, γίνονται ἐγγράφως· τὸ δικαστήριον ἀφ' οὗ ἐξετάσῃ, ἀφ' οὗ τὰ θεωρήσῃ καὶ σκεφθῇ περὶ τούτων, διορίζει τὴν δικάσιμον ἡμέραν καθ' ἣν πρέπει νὰ παρουσιασθοῦν τὰ διαφερόμενα ὑποκείμενα αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἐπιτρόπον ἢ συνηγόρου καὶ ν' ἀπολογηθοῦν ἢ διὰ στόματος ἢ καὶ ἐγγράφως. Ἀφ' οὗ δὲ οἱ κριταὶ ἀκούσουν καὶ τὰς διὰ στόματος διαφιλονεικῆσεις τῶν διαφερομένων, ἀποφασίζουν ἢ ὁμοφώνως ἢ κατὰ τὴν γνώμην τῶν περισσοτέρων ἐγγράφως.

ε'. Ὅταν ὁ ἐναγόμενος δὲν παρουσιασθῇ εἰς τὴν παρὰ τοῦ δικαστηρίου διορισμένην ἡμέραν, τότε ἡ ἀπόφασις γίνεται καὶ ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ, ἀφ' οὗ θεωρηθῶσιν αἱ ἀποδείξεις τοῦ ἐνάγοντος. Αὕτη δὲ ἡ ἀπόφασις δὲν ἐμβαίνει εἰς πρᾶξιν παρὰ πέντε ἡμέρας ἔπειτα, ἀφ' οὗ γενῇ καὶ ιδεασθῇ ὁ ἐναγόμενος.

ς'. Γενομένης ἀποφάσεως ἐν ἀπουσίᾳ, εἰδοποιεῖται ἀμέσως τὸ καταδικασθὲν μέρος κατὰ τὸν § 5', ε', ἔχει δὲ τρεῖς ἡμέρας καιρὸν μετὰ τὴν ἀπόφασιν νὰ παρουσιασθῇ ἢ αὐτὸς ἢ ἐπίτροπός του καὶ νὰ ζητήσῃ δι' ἀναφορᾶς τὴν ἀκρόασιν· τὸ δικαστήριον δέχεται τὸ ζήτημα, διορίζει νὰ σημειωθῇ εἰς τὸ περιθώριον τοῦ βιβλίου ὅτι ἀναθεωρεῖται ἡ ὑπόθεσις καὶ ἐπομένως προχωρεῖ εἰς τακτικὴν ἐτοιμασίαν τῆς δίκης καὶ διορίζει ἄλλην δικάσιμον ἡμέραν πρὸς ἀναθεώρησιν.

ζ'. Ὁ δις καταδικασθεὶς ἐν ἀπουσίᾳ χάνει τὸ δικαίωμα τῆς ἐκκλήτου καὶ πληρώνει τὰ ἔξοδα ὅσα ἠκολούθησαν εἰς τὸν ἐνάγοντα αὐτὸν μὲ ἐπὶ τούτῳ ἔρευναν καὶ ἀποφασιν τῶν κριτῶν.

η'. Αἱ ἀποφάσεις ὑπογράφονται ἀπ' ὅλους τοὺς κριτάς, προσυπογράφονται καὶ ἀπὸ τὸν γραμματέα.

θ'. Ἐκλέγεται ἀναμεταξύ των ἐκ τῶν μελῶν πρόεδρος κατὰ μῆνα περιοδικῶς διὰ τὰ φυλάττεται ἡ τάξις.

ι'. Κάθ' εἰς τῶν διαφερομένων ἡμπορεῖ νὰ ζητήσῃ ἔκκλητον εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἐπαρχιακοῦ δικαστηρίου καὶ χρεωστεῖ νὰ κάμῃ τοῦτο εἰς διάστημα τριῶν ἡμερῶν μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἀποφάσεως. Τότε ὁ πρόεδρος σημειώνει ἐπάνω εἰς τὴν ἀπόφασιν ὅτι ἡ δίκη εἶναι ἔκκλητος.

Καθ' ἡκοντα τοῦ ἐπαρχιακοῦ δικαστηρίου
ὡς προθεωροῦντος τὰς ἐγκληματικὰς ὑποθέσεις

θ'. α'. Τὸ ἐπαρχιακὸν δικαστήριον προθεωρεῖ τὰς ἐγκληματικὰς ὑποθέσεις, ἐξετάζει ἀκριβῶς τοὺς ἐνόχους, τοὺς παρευρεθέντας, τὰ ἀποδεικτικὰ γράμματα, καὶ ὅσα ἄλλα κρίνει εὐλόγον· μετὰ δὲ τὴν ἐξέτασιν γνωμοδοτεῖ ἂν εἶναι ἀθῶος ἢ ἐνοχος ὁ κατηγορούμενος.

β'. Ἐὰν ὁ κατηγορούμενος εἶναι ἀθῶος, φέρεται ἡ γνώμη τοῦ δικαστηρίου μὲ ὅλα τὰ ἔγγραφα τῆς διαδικασίας εἰς τὸ δικαστήριον τῶν ἐκκλήτων, τὸ ὅποιον ἂν συμφωνήσῃ μὲ τὴν γνώμην τοῦ ἐπαρχιακοῦ δικαστηρίου ἀθωοῦται ὁ κατηγορούμενος· εἰδὲ μή, τὸ δικαστήριον τῶν ἐκκλήτων ἐξακολουθεῖ τὴν κρίσιν καὶ δίδει τέλος τῆς διαδικασίας.

γ'. Ἐὰν δὲ τὸ ἐπαρχιακὸν δικαστήριον εὕρῃ τὸν κατηγορούμενον ἐνοχον, τότε φέρεται αὐτὸς μὲ ὅλα τὰ ἔγγραφα τῆς διαδικασίας εἰς τὸ δικαστήριον τῶν ἐκκλήτων, τὸ ὅποιον ἀφ' οὗ ἐξετάσῃ ἀκριβῶς τὴν ὑπόθεσιν ἀποφασίζει.

Καθ' ἡκοντα τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐκκλήτων

Ι'. α'. Τὸ δικαστήριον τῶν ἐκκλήτων πρωτοπαρησίαστον ὑπόθεσιν δὲν δέχεται· κρίνει τὰς ἐκκλήτους διαφορὰς τοῦ ἐπαρχιακοῦ δικαστηρίου, τὰς προθεωρήσεις καὶ τὴν γνώμην αὐτοῦ εἰς τὰς ἐγκληματικὰς ὑποθέσεις.

β'. Οἱ ἔχοντες ἔκκλητον πρόειπαι, εἰς διάστημα δέκα πέντε ἡμερῶν μετὰ τὴν σημείωσιν τῆς ἐκκλήτων, νὰ παρουσιασθῶν εἰς τὸ δικαστήριον τῶν ἐκκλήτων· παρελθούσης τῆς διορίας ἢ ἔκκλητος δὲν εἶναι δεκτὴ ἐκτὸς ἀποδεδειγμένης εὐλόγου αἰτίας.

γ'. Λαμβάνει τὴν ἔγγραφον κατηγορίαν καὶ ἀπολογίαν τῶν διαφερομένων καὶ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἐπαρχιακοῦ δικαστηρίου, θεωρεῖ αὐτάς καὶ εἰς τὴν δικάσιμον ἡμέραν ἀκούει καὶ τὰς διαφιλονεικίσεις τῶν δύο διαφερομένων μερῶν καὶ ἀποφασίζει.

δ'. Εἰς τὴν δικάσιμον ἡμέραν ὅταν εἶναι ὑπόθεσις ἐγκληματική ἀναγκαίως πρέπει νὰ παρευρίσκεται ὁ πταίστης εἰς τὸ δικαστήριον, ἂν καὶ δι' ἑτέρου ἀπολογῇται.

ε'. Ἐὰν ὁ πταίστης δὲν παρουσιασθῇ ἢ φύγῃ, τὸ δικαστήριον τῶν ἐκκλήτων ἀποφασίζει καὶ ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ.

ς'. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐκκλήτων εἰς ὅτι εἶναι σύμφωνοι μὲ τὰς ἀποφάσεις τοῦ ἐπαρχιακοῦ δικαστηρίου εἶναι ἀνέκκλητοι· ἐὰν ἡ ὑπόθεσις ὑπερβαίῃ τὰς εἴκοσι χιλιάδας γρόσια, τότε ὁ μὴ εὐχαριστούμενος ἀναφέρει τὰς ἀποφάσεις τῶν δύο δικαστηρίων εἰς τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον διὰ νὰ γένῃ μία ἀναθεώρησις ἐὰν ἡ ὑπόθεσις ἀπεφασίσθῃ καλῶς ἢ ὄχι. Ὅταν δὲ εἶναι ἀσύμφωνοι ἐκκαλοῦνται αἱ ὑποθέσεις εἰς τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον.

Ἡ σημείωσις τῆς ἐκκλήτου πρέπει νὰ γενῇ εἰς διάστημα πέντε ἡμερῶν μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἀποφάσεως.

ζ'. Αἱ ἀποφάσεις του εἶναι ὁριστικαὶ καὶ ἀμετάβλητοι εἰς τὰς ἐγκληματικὰς ὑποθέσεις, ὅταν ἡ ποινὴ δὲν ὑπερβαίῃ τριῶν μηνῶν φυλακῆν καὶ χιλίων γροσίων χρηματικὴν ποινήν· ὅταν δὲ ἡ ποινὴ εἶναι μεγαλυτέρα τότε αἱ ἀποφάσεις του διεσθύνονται εἰς τὸ Ἀνώτατον τῆς Ἑλλάδος Δικαστήριον.

η'. Ὁ γραμματεὺς τοῦ δικαστηρίου συνυπογράφεται εἰς τὰς ἀποφάσεις τῶν κριτῶν, ἔχει καὶ τὰ ἀνήκοντα βιβλία διὰ νὰ καταγράφῃ τὰς ἀποφάσεις καὶ τὰς ἄλλας πράξεις τοῦ δικαστηρίου.

Καθ' ἡκοντα τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου

ΙΑ'. α'. Τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον κρίνει ὁριστικῶς ὅλας τὰς ἐκκλήτους διαφορὰς τῶν ἐκκλήτων δικαστηρίων πάσης τῆς ἐλληνικῆς ἐπικρατείας.

β'. Οἱ ἔχοντες ἐκκλήτον πρέπει, εἰς διάστημα τριάνοντα ἡμερῶν μετὰ τὴν σημείωσιν τῆς ἐκκλήτου, νὰ παρρησιασθοῦν εἰς τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον· παρελθούσης τῆς διορίας ἢ ἐκκλήτος δὲν εἶναι δεκτὴ, ἐκτὸς ἀποδεδειγμένης εὐλόγου αἰτίας.

γ'. Οἱ διαφερόμενοι παρουσιάζονται δι' ἀναφορῶν εἰς τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον· αὐτὸ λαμβάνει τὰς ἐγγράφους κατηγορίας καὶ ἀπολογίας τῶν διαφερομένων, ὅλα τὰ ἐγγράφα τῆς διαδικασίας, δέχεται καὶ τὰς εἰς αὐτὸ διδομένας ἐγγράφους καὶ διὰ λόγον κατηγορίας καὶ ἀπολογίας ἀπὸ τοὺς ἰδίους διαφερομένους εἰς τὴν διωρισμένην ἡμέραν καὶ οὕτω κρίνει καὶ ἀποφασίζει.

δ'. Οἱ διαφερόμενοι δὲν χρεωστοῦν νὰ παρουσιάσουν εἰς αὐτὸ εἰμὴ τὰ ὅσα ἀναφέρονται πρὸς ἀπολογία τῶν καὶ ὅσα ἐπαρουσιάσθησαν εἰς τὸ ἐπαρχιακὸν δικαστήριον· προσθέσεις καὶ ἀφαιρέσεις δὲν συγχωροῦνται εἰς κανένα.

ε'. Ὁ ζητήσας ἔκκλητον ἢ εἰς τὸ τῶν ἐκκλήτων δικαστήριον ἢ εἰς τὸ Ἀνώτατον, ἂν καταδικασθῇ χρεωστῇ κατ' ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου νὰ πληρώσῃ ὅλας τὰς ζημίας καὶ ἔξοδα, ὅσα ἤθελαν ἀκολουθήσει εἰς τὸν ἀντιφερόμενόν του.

ς'. Αἱ ἀποφάσεις τόσοι τῶν δικαστηρίων τῶν ἐκκλήτων, ὅσον καὶ τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου νὰ δημοσιεύωνται διὰ τοῦ τύπου.

ζ'. Ἡ ἔλλειψις ἐνὸς μέλους τούτου τοῦ δικαστηρίου εἴτε δι' ἀσθένειαν, εἴτε δι' ἄλλην αἰτίαν ἀναπληροῦται κατὰ τὸν § οὗ τοῦ Ὁργανικοῦ Νόμου.

η'. Ὁ πρῶτος γραμματεὺς συνυπογράφεται εἰς τὰς ἀποφάσεις· εἰς ἔλλειψιν τοῦ πρώτου ὁ δεύτερος ἐκπληροῖ τὰ χρέη αὐτοῦ· ἔχει πρὸς τούτοις τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον τοὺς ἀναγκαίους ὑπογραμματεῖς καὶ τὰ ἀνήκοντα βιβλία εἰς καταγραφήν τῶν ἀποφάσεων καὶ ἄλλων πράξεων τοῦ δικαστηρίου.

Περὶ ἐξαίρεσεως (recusation) κριτῶν

IB'. Κάθε κριτῆς ἐξαίρεται (ἀποκλείεται) διὰ τὰς ἐφεξῆς αἰτίας ἀπὸ διαδικασίαν.

α'. Ἐὰν ἔχῃ συγγένειαν μὲ τοὺς διαφορομένους, ἐξ αἵματος μὲν ἕως εἰς τὸν τέταρτον βαθμὸν, συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ, ἐξ ἀγχιστείας δὲ ἕως εἰς τὸν δεύτερον βαθμὸν, συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ.

β'. Ἀν ὁ κριτῆς, ἡ γυναῖκά του ἢ οἱ ἀνιόντες καὶ κατιόντες ἢ οἱ ἐξ ἀγχιστείας συγγενεῖς, κατὰ τοὺς εἰρημένους βαθμοὺς (ἀρ. α'), ἔχον διαφορὰν παρομοίαν μὲ τὴν τῶν διαφορομένων.

γ'. Ἀν ὁ κριτῆς ἢ οἱ εἰρημένοι συγγενεῖς ἔχον ἀγωγὴν εἰς τὸ δικαστήριον ἐκεῖνο ὅπου ἓνας τῶν διαφορομένων ὑπάρχει κριτῆς, ἢ ἂν εἶναι δανεισταὶ ἢ χρεῶσται ἐνὸς τῶν διαφορομένων.

δ'. Ἀν ὁ κριτῆς ἔχῃ μετὰ τινος τῶν διαφορομένων σχέσεις ἐξ ἐπιτροπῆς, ἢ ἐκ κληρονομίας συγγενικῆς, ἢ κατὰ χάριν, ἢ ἐκ κέρδους ἐμπορικοῦ, ἢ ἐξ ὑπηρεσίας ὁποιασδήποτε.

ε'. Ἀν ὁ κριτῆς ἐσυμβούλευσεν ἢ συνηγόρευσεν ἢ ἔγραψε περὶ τῆς διαφορᾶς ἢ προηγουμένως ἐφάνη ὡς κριτῆς ἢ αἵρετοκριτῆς τῆς διαφορᾶς ταύτης· ἂν ὠργάνισεν ἢ ἐσύστησε τὴν κρισιολογίαν ἢ ἐπρομήθευσεν τ' ἀναγκαῖα δι' αὐτὴν ἔξοδα.

ς'. Ἀν ὑπάρχῃ ἀποδεδειγμένη θανάσιμος ἔχθρα μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἐνὸς τῶν διαφορομένων.

ζ'. Ἐὰν ὁ κριτῆς γνωρίζῃ εἰς ἑαυτὸν αἰτίαν ἐξαίρεσεως, χρεωστῇ νὰ τὸ ἀναφέρῃ εἰς τὸ σῶμα τῶν κριτῶν τὸ ὅποιον θέλει ἀποφασίσῃ ἂν ὁ κριτῆς πρόπῃ νὰ ἐξαίρεθῇ.

η'. Ἐὰν παρουσιασθῇ αἰτία ἐξαιρέσεως εἰς τὸ σῶμα τῶν κριτῶν, οἱ δὲ διαφερόμενοι γνωρίζοντες αὐτὴν στέργουν νὰ μένῃ ὁ κριτής, παρουσιάζουν ἐγγράφως τὴν γνώμην των εἰς τὸ δικαστήριον τὰ διαφερόμενα μέρη καὶ τότε ὁ κριτής δὲν ἐξαιρεῖται.

θ'. Ἡ ἐξαίρεσις τοῦ κριτοῦ πρέπει νὰ προβάλεται εἰς τὸ δικαστήριον ἐγγράφως ἀπὸ τὸν διαφερόμενον τρεῖς ἡμέρας τοῦλάχιστον πρὸ τῆς δικασίμου ἡμέρας.

ι'. Ὄταν ὁ κριτής ἐξαιρεθῇ διὰ τὰς εἰρημένας αἰτίας, διορίζεται ἀντ' αὐτοῦ ἄλλος ἐκλεγόμενος ἀπὸ τοὺς λοιποὺς κριτὰς καὶ τὸν ἔπαρχον· τὰ δὲ μέλη τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου ἀντικαθίστανται κατὰ τὸν § οὗ τοῦ Ὁργανικοῦ Νόμου ἀλλὰ προσωρινῶς καὶ δι' ἐκείνην μόνην τὴν ὑπόθεσιν.

Καθ' ἡκοντα τῶν γραμματέων

II". α'. Ὁ γραμματεὺς χρεωστεῖ νὰ φυλάττῃ καλῶς ὅλα τὰ εἰς φύλαξιν ἐμπιστευόμενα ἔγγραφα τοῦ δικαστηρίου.

β'. Δὲν ἔμπορεῖ νὰ εὐγάλῃ ἀπὸ τὸ γραφεῖόν του πρωτότυπα ἔγγραφα καὶ νὰ τὰ δώσῃ εἰς τινα, ἀλλ' ἀντίγραφα αὐτῶν ἐσφραγισμένα καὶ ἐπικυρωμένα παρ' αὐτοῦ.

γ'. Χρεωστεῖ πρὸ πάντων νὰ προφυλάττεται καλῶς ἀπὸ τὸ νὰ ἀλλάξῃ ἢ νὰ συγχωρήσῃ ν' ἀλλάξουν ἄλλοι καιρὸν, λέξεις, περιόδους ἢ φράσεις ἐγγράφων παρησιασθέντων εἰς τὸ δικαστήριον.

δ'. Χρεωστεῖ νὰ φυλάττῃ τὰ βιβλία τοῦ δικαστηρίου καθαρά, χωρὶς σβέσματα ἢ ξύσματα ἢ ἐπιδιορθώσεις καὶ προσθήκας διὰ νὰ ἔχωσιν εἰς κάθε καιρὸν τὴν προσήκουσαν πίστιν.

58

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 50 τῆς 11ης Νοεμβρίου 1825
περὶ πωλήσεως μέρους τῶν ἐθνικῶν προσόδων¹

Ἐκ τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων ἀρθ. ν'

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ ἡ αὔξησις τοῦ τακτικοῦ (στρατοῦ) ἀπαιτεῖ τὴν ὑπαρξιν πόρου σταθεροῦ διὰ τὴν ἐξοικονόμησιν τῶν ἀναγκαίων ἐξόδων·

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 12 (14 Νοεμβρ. 1825). Ὁ ἀνωτέρω νόμος περιελήφθη εἰς τὴν συλλογὴν *Constitutions, Lois, Ordonnances*, φέρων τὸν ἀριθμὸν 51 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων. Τὸ ἀναφερόμενον ἐν τῷ νόμῳ Ψήφισμα λβ'/14 Ἀπριλίου 1823 τῆς Β' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως βλ. ἐν Ἀ. Μάμουκα, *Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος*,

Ἐπειδὴ ὁ προχειρότερος πόρος εἶναι ὁ ἐκ τῆς ἐκποίησης τῶν ὅσα ὁ νόμος δὲν ἀπαγορεύει ἐθνικῶν κτημάτων·

Θεωρηθέντων τοῦ ὑπ' ἀριθ. λβ' Ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀστρεὶ Ἐθνικῆς Συνελεύσεως καὶ τοῦ § λε' τοῦ Ὁργανικοῦ Νόμου·

Τὸ Βουλευτικὸν θεσπίζει

α'. Νὰ γενῇ ἐκποίησις μέρους τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα ἐθνικῶν κτημάτων ὅπως προσδιορίζονται εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. λβ' Ψήφισμα τῆς προλαβούσης Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, δηλ. ἐργαστηρίων, ὀσπιτίων, ὀσπιτοτόπων μὲ τὰς περιοχὰς τῶν, μύλων εἴτε κτισμένων εἴτε χαλασμένων, μαγαζίων, χανίων, λουτρῶν, τζαμίων, μεδρεσέδων καὶ ἐλαιοτριβεύων.

β'. Ἡ ἐκποίησις αὕτη νὰ γενῇ κατὰ λόγον τῆς ἀξίσεως καὶ τῶν χρεῶν τοῦ τακτικοῦ, ὥστε τὸ σῶμα τοῦτο νὰ μὴ μένῃ ποτὲ ἀπρομήθετον τῶν ἀναγκαίων.

γ'. Νὰ φυλαχθῇ, καθ' ὅσον συγχωροῦν αἱ περιστάσεις, ἡ ἀναλογία τῶν ἐκποιήσεων κατὰ τὰς διαφόρους ἐπαρχίας.

δ'. Ἡ καταβολὴ τῆς τιμῆς τῶν ἀγορῶν νὰ γίνεται κατὰ τὸ ἥμισυ εἰς μετρητὰ καὶ κατὰ τὸ ἄλλο ἥμισυ ἀδιαφόρως, εἴτε εἰς διαταγὰς πληρωτέας ἀπὸ τὰ Ταμεῖον ἀπὸ ἐκποιήσεις ἢ ἐξ ὁποιοῦδήποτε ἄλλου πόρου, εἴτε εἰς ἐθνικὰς ὁμολογίας.

ε'. Νὰ ἀποφασισθῇ δι' ἰδιαιτέρας διαταγῆς ὁ τρόπος δι' οὗ θέλον γενέσθαι τακτικαὶ αἱ ἐκποιήσεις, διοριζομένης εἰς τοῦτο (κατὰ συναίνεσιν ἀμφοτέρων τῶν συγκροτούντων τὴν Διοίκησιν Σωμάτων) ἐπιτροπῆς ἐξ εὐνοπολήπτων ὑποκειμένων, ἡ ὁποία θέλει ἐνεργήσῃ τὴν ἐκποίησιν.

ς'. Νὰ μὴν ἡμπορῇ νὰ παύσῃ ἡ διοριζομένη ἐκποίησις, παρ' ἂν οὗ διορισθῇ ἄλλος πόρος ἀνάλογος διὰ τὰς χρεῖας τοῦ τακτικοῦ.

ζ'. Ὁ παρὼν νόμος νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων καὶ νὰ δημοσιευθῇ διὰ τοῦ τύπου.

Τῇ 11 Νοεμβρίου 1825 ἐν Ναυπλίῳ

Ὁ Πρόεδρος (τοῦ Βουλευτικοῦ)

Πανοῦτζος Νοταρᾶς

Ἐπικυροῦται

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Γκίκας Μπότσης

Ὁ Ἀ' Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ἀ. Παπαδόπουλος

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς

Ἀ. Μανροκορδάτος.

τόμ. Γ', σελ. 15-16. Βλ. καὶ Νόμον 53/6 Φεβρουαρίου 1826 περὶ πωλήσεως μέρους τῶν ἐθνικῶν κτημάτων, ἀκολουθῶς σελ. 184. Ἐπίσης βλ. καὶ Κ. Κ ο λ υ β ᾱ, Ἱστορικὸν σημεῖωμα ἐπὶ τῆς νομοθεσίας τῶν ἐθνικῶν κτημάτων κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν, Ἐν Ἀθῆναις 1919.

Νόμος υπ' αριθμ. 51 τῆς 24ης Δεκεμβρίου 1825
περὶ δανείου ἐνὸς ἑκατομμυρίου ἰσπανικῶν ταλλήρων¹

Ἐκ τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων ἀριθ. να' *

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ ὁ ἔχθρος ἐπιμένων ὥς οὐδέποτε εἰς τὸν κατὰ τῆς Ἑλλάδος πόλεμον, ἔχει καὶ ἐντὸς τοῦ χειμῶνος εἰς ἐνέργειαν τὰς κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν δυνάμεις του·

Ἐπειδὴ καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις ἀναγκάζεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον νὰ ἔξη εἰς συνεχῇ ἐνέργειαν τὰς κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν δυνάμεις τῆς· καὶ

Ἐπειδὴ διὰ τὴν ἐξοικονόμησιν ὅλων τῶν ἀναγκαίων ἐξόδων αὐτῶν τῶν δυνάμεων ἀπαιτεῖται πόρος πρόχειρος καὶ ἱκανός·

Τὸ Βουλευτικὸν θεσπίζει

α'. Νὰ γενῇ δάνειον ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος ποσότητος ἐνὸς μυλλιοννίου ἰσπανικῶν ταλλήρων.

β'. Τὸ δάνειον τοῦτο, διηρημένον εἰς διάφορα τμήματα, ν' ἀσφαλισθῇ μὲ τὴν ἐγγύησιν τοῦ ἔθνους, δηλαδὴ μὲ τὴν ὑποθήκην μέρους ἀναλόγου παντὸς εἶδους ἐθνικῶν κτημάτων, κειμένων εἰς ὅποιονδήποτε μέρος τῆς ἑλληνικῆς ἐπικρατείας. Τοῦτο δὲ τὸ δάνειον νὰ γίνεται κατ' ἀναλογίαν τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐθνικῶν κτημάτων καὶ νὰ μὴν ὑπερβαίνει τὰς ἑκατὸν χιλιάδας τάλληρα.

γ'. Ἡ ὑποθήκη ἐκάστου ὀρισμένου μέρους νὰ γίνεται διὰ δημοσίου κηρύξεως εἰς τὸν προσφέροντα περισσοτέραν ποσότητα.

δ'. Ὁ δανειστής νὰ λαμβάνῃ ὅλον τῆς ὑποθήκης τὸ εἰσόδημα, ἐκτὸς τῶν δεκάτων τὰ ὁποῖα ὑποχρεοῦται νὰ δίδῃ τακτικῶς εἰς τὴν Διοίκησιν, καθὼς λαμβάνονται καὶ ἀπὸ τὰ ιδιόκτητα.

ε'. Ἡ διάρκεια τοῦ δανείου εἶναι ὀλόκληρα ἑξ ἔτη, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ὁποίων ἡ Διοίκησις χρεωστεῖ νὰ ἐπιστρέφῃ εἰς τὸν δανειστὴν τὴν ποσότητα τοῦ δανείου, δίδουσα καὶ τόκον πρὸς ὀκτὼ εἰς τὰ ἑκατὸν διὰ τὸν καθέκαστον χρόνον· εἰδεμὴ νὰ δίδῃ εἰς αὐτὸν τὴν ἐντελῇ κυριότητα ἐπὶ τοῦ κτήματος, τὸ ὁποῖον εἶχεν εἰς ὑποθήκην, μὲ τακτικὸν ἔγγραφον ἰδιοκτησίας.

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 24 (30 Δεκ. 1825). Ὁ ἀνωτέρω νόμος περιελήφθη εἰς τὴν συλλογὴν *Constitutions, Lois, Ordonnances*, φέρων τὸν ἀριθμὸν 52 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων.

ζ'. Ἡ καταβολὴ τοῦ δανείου νὰ γίνεται κατὰ μὲν τὸ ἥμισυ εἰς μετρητά, κατὰ δὲ τὸ ἄλλο ἥμισυ ἀδιαφόρως, εἴτε εἰς διαταγὰς πληρωτέας ἀπὸ τὸ Ταμεῖον ἐξ ὁποιοῦδήποτε πόρου, εἴτε εἰς ἐθνικὰς ὁμολογίας.

ζ'. Τὰ ἐκ τοῦ δανείου τούτου χρήματα νὰ ἐξοδευθῶσιν εἰς τὰς μελλούσας ἀνάγκας τῆς πατρίδος, δηλ. εἰς τὸ ναυτικόν, εἰς τὸ στρατιωτικόν, τὰ φρούρια καὶ εἰς τροφὰς καὶ πολεμεφόδια.

η'. Νὰ ἀποφασισθῇ δι' ἰδιαιτέρας διατάξεως ὁ τρόπος διὰ τοῦ ὁποίου θέλει γίνεσθαι τακτικὴ ἢ ὑποθήκη, ἐπιστατούσης εἰς τοῦτο καὶ εἰς τὴν παραλαβὴν τῶν δανείων πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία θέλει διορισθῇ κατὰ συναίνεσιν ἀμφοτέρων τῶν συγκροτούντων τὴν Διοίκησιν Σωμάτων.

θ'. Ὁ παρὼν νόμος νὰ ἐνεργῇται ἕως οὗ ἤθελε φθάσει μία δόσις τοῦ προϋποβλεπέντος τρίτου δανείου ἢ παρηρησιασθῇ ἄλλος ἰκανὸς πόρος.

ι'. Ὁ παρὼν νόμος νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων καὶ νὰ δημοσιευθῇ.

ια'. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Οἰκονομίας νὰ ἐνεργήσῃ τὸν παρόντα νόμον.

Ἐξεδόθη ἐν Ναυπλίῳ τῇ 24 Δεκεμβρίου 1825

Ὁ Πρόεδρος <τοῦ Βουλευτικοῦ>

Ὁ Ἀ' Γραμματεὺς <τοῦ Βουλευτικοῦ>

Πανοῦτζος Νοταρᾶς

Ἀ. Παπαδόπουλος

Ἐπικυροῦται

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως

Γεώργιος Κουντουριώτης

Γ. Πραΐδης.

60

Νόμος ἐπ' ἀριθμ. 52 τῆς 25ης Ἰανουαρίου 1826

περὶ ὑγειονομιῶν ¹

Ἐκ τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων ἀριθ. νβ'

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ ἐν τῶν ἀναγκαιοτάτων εἶναι ἡ σύστασις τῶν ὑγειονομιῶν διὰ τὴν κάθαρσιν τῶν εἰσερχομένων εἰς τοὺς λιμένας τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τόπους ὑποκειμένους εἰς λοιμικὰς ἀσθενείας καὶ

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 33 (30 Ἰαν. 1826). Ὁ ἀνωτέρω νόμος περιελήφθη εἰς τὴν συλλογὴν *Constitutions, Lois, Ordonnances*, φέρων ἀριθμὸν 53 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων.

Ἐπειδὴ ἡ σύστασις αὐτῶν ἀπαιτεῖ τὴν διατήρησιν τῆς εὐταξίας·

Τὸ Βουλευτικὸν θεσπίζει

α'. Νὰ συστηθῶσιν ὑγειονομεῖα εἰς ὅλας τὰς παραλίους πόλεις τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰς ὁποίας ἐλλιμενίζονται πλοῖα διαφόρου μεγέθους.

β'. Εἰς ἐκάστην αὐτῶν τῶν πόλεων νὰ ἐκλέγωνται ἀπὸ τὸν ἑπαρχὸν καὶ ἐπιστατοδημογέροντας ὁκτὼ ἐκ τῶν εὐνοποληπτοτέρων κατοίκων, ἐκ τῶν ὁποίων δύο ἀνὰ τριμηνίαν νὰ ἐπιστατῶσιν εἰς τὸ ὑγειονομεῖον ἀμισθί· καὶ εἰς μὲν τὰς ἐμπορευομένας πόλεις νὰ ἔχωσιν ἓνα γραμματέα διοριζόμενον ἀπὸ τὴν Διοίκησιν, εἰς δὲ τὰς μικρὰς πόλεις νὰ ἐκπληρῶσιν οἱ ἴδιοι καὶ τὰ χρέη τοῦ γραμματέως.

γ'. Τὰ εἰσοδήματα τοῦ ὑγειονομεῖου καὶ καθατηρίου νὰ συνάζωνται ἀπὸ τοὺς ὑγειονόμους, τῶν ὁποίων τὸν λογαριασμὸν νὰ πέμπωσι τακτικῶς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Οἰκονομίας κατὰ τριμηνίαν (μόλις παραλάβουν ἄλλοι τὴν ἐπιστάσιαν) διὰ τοῦ ἑπαρχείου, πέμποντες ἐν ταῦτῳ καὶ ἀντίγραφα τῶν πρακτικῶν τῶν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτερικῶν.

δ'. Ἡ εἰς τὸν παρόντα νόμον ὑπὸ στοιχεῖον α' συναπτομένη Προσδιόρισις (tariffe) τῶν ὑγειονομικῶν διατάξεων νὰ φυλάττηται ἐπ' ἀκριβές, καὶ τὸ δόσιμον τῶν καθαριζομένων πλοίων νὰ εἶναι κατ' αὐτὴν τὴν Προσδιόρισιν.

ε'. Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτερικῶν νὰ ἐνεργήσῃ τὸν παρόντα νόμον.

ς'. Ὁ παρὼν νόμος νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων καὶ νὰ δημοσιευθῇ διὰ τοῦ τέπου.

Ἐξεδόθη τῇ 25 Ἰανουαρίου 1826 ἐν Ναυπλίῳ

Ὁ Πρόεδρος <τοῦ Βουλευτικοῦ>

Πανοῦτζος Νοταρᾶς

Ἐπικυροῦται

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Γεώργιος Κουντουριώτης

Ὁ Α' Γραμματεὺς <τοῦ Βουλευτικοῦ>

Α. Παπαδόπουλος

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς

Α. Μανροκορδάτος.

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΣ (ΤΑΡΙΦΑ) ¹

Περὶ τοῦ πόσον πρέπει νὰ πληρώνουν οἱ ἐπιβάται ὅταν ἐμβαίνουν εἰς τὸ καθατήριον, ὁμοίως καὶ τὰ πλοῖα μικρὰ καὶ μεγάλα, καὶ οἱ ἐπ' αὐτοῖς ἐπιβάται ὅταν καθαρίζωνται ἐν τῷ πλοίῳ καὶ λαμβάνουν τὴν ἐλευθέραν κοινωνίαν (πράτιγον).

1. Ἀρχ. Ὑδρας, τόμ. IB', σελ. 44-45.

Τὸ ἐμβαδὸν τοῦ πλοίου Τόννους	Κοιλὰ	Υγειονομείου Γρόσια	Φυλάκων Γρόσια	Ἡ ἄθροισις πάντων Γρόσια
3	120	10	2	12
5	200	12	3	15
10	400	24	6	30
25	1000	1.20	30	2.10
30	1200	1.30	33	2.23
40	1600	2	1	3
50	2000	2.30	1.10	4
60	2400	3.10	1.20	4.30
70	2800	4	1.30	5.30
80	3200	4.20	2	6.20
90	3600	5	2.10	7.10
100	4000	5.20	2.20	8
150	6000	8	3.30	11.30
200	8100	11	5	16
250	10000	13	6.10	19.10
300	12000	16	7	23
350	14000	18	8.30	26.30
400	16000	21	10	31
450	18000	23	11.10	34.10
500	20000	26	11.20	37.20
550	22000	28.30	12.30	41.20
600	24000	31	14	45

* Εξοδα διὰ τὸ καθαυτήριον

Διὰ οἶκημα καὶ ἐλευθέραν κοινωνίαν.....	γρ. 12
Διὰ φύλακα καθ' ἡμέραν	» 3

* Εξοδα πλοίων καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῖς ἐπιβατῶν

Τὸ πλοῖον εἰς φύλαξιν πληρώνει καθ' ἡμέραν	γρ. 3
Τὸ πλοῖον διὰ τὴν ἐλευθέραν κοινωνίαν δι' ἕκαστον τόννον	» 10
Οἱ ἐν τῷ πλοίῳ ἐπιβάται διὰ τὴν ἐλευθέραν κοινωνίαν	» 6

Σ χ ό λ ι ο ν

Ὅσοι ἐπιβάται ἔμβουν εἰς ἓνα καὶ τὸ αὐτὸ οἶκημα ἐν τῷ καθαυτήριῳ, πληρώνουν ἓνα φύλακα τὴν ἡμέραν.

Ὅσοι τῶν ὁμογενῶν, ἐνδεεῖς ὄντες καὶ διὰ τὰς ἐθνικὰς περιστάσεις τῆς πατρίδος δυστυχήσαντες ἢ ἀναχωροῦντες κατατρεγμένοι ἀπὸ τὴν ἐχθρικήν τῆς ὀθωμανικῆς τυραννίας ἐπικράτειαν, εἰσέρχονται εἰς τὸ καθαυτὸν διὰ τὰ καταφύγωσιν εἰς τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα, οὗτοι εἶναι ἐλεύθεροι κάθε πληρωμῆς.

Τὸ πλοῖον πληρώνει ἓνα φύλακα· ὅταν δὲ ἔχῃ πολλοὺς ἐπιβάτας, πληρώνει δύο φύλακας, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ εἰς θέλει εἶναι ἔνδον τοῦ πλοίου καὶ ὁ ἕτερος ἔξω.

Ἐξεδόθη τῇ 25 Ἰανουαρίου [1826] ἐν Ναυπλίῳ

Ὁ Πρόεδρος <τοῦ Βουλευτικοῦ>

Πανοῦτζος Νοταρᾶς

Ὁ Πρῶτος Γραμματεὺς <τοῦ Βουλευτικοῦ>

Ἀ. Παπαδόπουλος

Ἐπικυροῦται

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Γεώργιος Κουντουριώτης

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς

Ἀ. Μανροκορδάτος.

61

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 53 τῆς 6ης Φεβρουαρίου 1826
περὶ πωλήσεως μέρους τῶν ἐθνικῶν κτημάτων¹

Ἐκ τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων ὑπ' ἀριθ. γγ'

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ ὁ ἐχθρὸς συνεκέντρωσεν ὅλας σχεδὸν τὰς δυνάμεις του εἰς τὴν πολιορκίαν τοῦ Μεσολογγίου, τὸ ὁποῖον, διὰ τὰ ἀντισταθῆ καὶ τοῦ λοιποῦ μετὰ τὴν αὐτὴν γενναϊότητα καὶ ἐπιτυχίαν, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐφοδιασθῇ μ' ὅλα τ' ἀναγκαῖα.

Ἐπειδὴ διὰ τὴν πρόβλεψιν τῶν ὅσων ἀφεύκτως ἀναγκαιοῦσι, δηλ. τροφῶν καὶ πολεμεφοδίων, ἱκανῶν μισθῶν καὶ σιτηρεσίων τῆς φρουρᾶς, ἐπισκευῶν διαφόρων τοῦ φρουρίου, ἱκανῆς ναυτικῆς δυνάμεως εἰς ἀντίκρουσιν τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου, καὶ ἄλλων ἐπικειμένων ἀναποφεύκτων γενικῶν ἀναγκῶν τῆς πατρίδος, ἀπαιτεῖται πόρος ἱκανὸς καὶ πρόχειρος.

Ἐπειδὴ ὁ ἐκ τοῦ δανείου πόρος ἔπαισε πρὸς τὸ παρόν, καὶ ὁ ἐκ τῆς ὑποθήκης

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 37 (13 Φεβρ. 1826). Βλ. καὶ ἀνωτέρω σελ. 178-179. Ὁ νόμος 53 περιελήφθη εἰς τὴν συλλογὴν *Constitutions, Lois, Ordonnances*, φέρων ἀριθμὸν 54 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων. Ὁ νόμος οὗτος κατηργήθη διὰ τοῦ Ψηφίσματος τῆς Γ' Ἑθν. Συνελεύσεως ὑπ' ἀριθμ. ιδ' τῆς 16ης Ἀπριλίου 1826, τὸ κείμενον τοῦ ὁποίου εἶχεν ὡς ἀκολούθως:

δὲν ἐνηργήθη, οὐδὲ ἄλλος προχειρότερος εὑρίσκεται παρὰ τὸν ἐκ τῆς ἐκποιήσεως μέρους ἐθνικῶν κτημάτων·

Θεωρηθέντων τοῦ § 2^α τοῦ Ὁργανικοῦ Νόμου καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. ν' Νόμου·

Τὸ Βουλευτικὸν θεσπίζει

α'. Νὰ γενῇ ἐκποιήσις μέρους ἐθνικῶν κτημάτων, δηλ. γῆς καλλιεργημένης ἢ μὴ, σταφυδῶν, ἀμπελώνων, ἐλαιώνων, περιβολίων καὶ παντὸς εἵδους δένδρων, διὰ ὀκτακοσίας χιλιάδας ἰσπανικὰ τάλληρα.

β'. Ἡ καταβολὴ τῆς τιμῆς τῶν ἀγροῶν νὰ γίνεται κατὰ μὲν τὸ ἥμισυ εἰς μετρητά, κατὰ δὲ τὸ ἄλλο ἥμισυ εἰς διαταγὰς ἢ εἰς ἐθνικὰς ὁμολογίας.

γ'. Τὰ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως ταύτης χρήματα νὰ χρησιμεύσουν εἰς τὰς ἐπικειμένας ἀναποφεύκτους ἀνάγκας τῆς πατρίδος καὶ κατ' ἐξοχὴν εἰς ὑπεράσπισιν τοῦ Μεσολογγίου, δηλ. εἰς προμήθειαν τροφῶν καὶ πολεμεφοδίων διὰ τὴν φρουρὰν καὶ τὰ ἔξωθεν στρατόπεδα, εἰς ἀπόδοσιν μισθοῦ καὶ σιτηρεσίων τῆς φρουρᾶς, εἰς τὰς ἀναγκαίας ἐπισκευὰς τοῦ φρουρίου καὶ εἰς τὴν ναυτικὴν δύναμιν.

δ'. Νὰ ἀποφασισθῇ δι' ἰδιαιτέρας διατάξεως ὁ τρόπος διὰ τοῦ ὁποίου θέλει γίνεσθαι τακτικὴ ἢ ἐκποιήσις, ἐπιστατούσης εἰς τοῦτο ἐπταμελοῦς ἐπιτροπῆς ἣτις θέλει διορισθῇ συναινέσει ἀμφοτέρων τῶν συγκροτούντων τὴν Διοίκησιν Σωμάτων.

ε'. Ὁ παρὼν νόμος νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων καὶ νὰ δημοσιευθῇ διὰ τοῦ τύπου.

Ἐξεδόθη τῇ 6 Φεβρουαρίου 1826 ἐν Ναυπλίῳ

Ὁ Πρόεδρος <τοῦ Βουλευτικοῦ>

Ὁ Πρῶτος Γραμματεὺς <τοῦ Βουλευτικοῦ>

Πανοῦτζος Νοταρᾶς

Ἀ. Παπαδόπουλος

Κυροῦται

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς

Γεώργιος Κουντουριώτης

Ἀ. Μανροκορδάτος.

Ἀριθ. ιδ' τοῦ Κώδικος τῶν Ψηφισμάτων

Ἡ ΕΘΝΙΚΗ Γ' ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ

Θεωρήσασα τὸ ὑπ' ἀριθ. λβ' Ψήφισμα τῆς ἐν Ἀστρεὶ Ἐθνικῆς Β' Συνελεύσεως, τὸ ὁποῖον ἀπαγορεύει τὴν ἐκποίησιν τῆς ἐθνικῆς γῆς·

Θεωρήσασα τὸν ὑπ' ἀρ. γγ' Νόμον τῆς Γ' Περιόδου, ἀντικείμενον εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. λβ' Ψήφισμα·

Ψηφίζει

α'. Ὁ νόμος οὗτος παύει εἰς τὸ ἐξῆς ἀπὸ τοῦ νὰ ἐνεργῇται.

β'. Ἡ ἕως ἐδῶ ἐκποιήσις τῶν ὅσα τὸ ὑπ' ἀρ. λβ' Ψήφισμα τῆς ἐν Ἀστρεὶ Ἐθνικῆς Β' Συνελεύσεως ἀπαγορεύει ἀκυροῦται, καὶ τὰ ἐκποιηθέντα μένουσι πάλιν ἐθνικά.

Παράρτημα Νόμου της 18ης Μαρτίου 1826

περί συμπληρώσεως τοῦ Νόμου (ὑπ' ἀριθμ. 13) της 21ης Ὀκτωβρίου 1825¹

Ἰδρυσις Ἐμπορικοῦ Δικαστηρίου Σύρου

Παράρτημα εἰς τὸν περὶ συστάσεως δικαστηρίων Νόμον ὑπ' ἀριθ. ιγ'

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ χρέος τῆς Διοικήσεως εἶναι νὰ συντελῇ εἰς τὴν πρόοδον τοῦ ἔμπορίου·

Ἐπειδὴ ἐν τῶν συντελεστικωτέρων μέσων εἰς τὴν πρόοδον αὐτοῦ εἶναι ἡ δικαιοσύνη καὶ αὕτη φυλάττεται διὰ τῶν δικαστηρίων· καὶ

Ἐπειδὴ ἔμπορικώτερον μέρος τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἡ Σύρος·

Θεωρήσαν τὸν ὑπ' ἀριθ. ιγ' Νόμον·

Τὸ Βουλευτικὸν θεσπίζει

α'. Νὰ συστηθῇ πρὸς τὸ παρὸν Ἐμπορικὸν Δικαστήριον εἰς τὴν νῆσον Σύρον.

γ'. Ἡ Διοίκησις χρεωστεῖ ν' ἀποζημιωῇ τοὺς ἀγοραστὰς μὲ τὸ ὁμοειδὲς ἀντάλλαγμα τῆς δοθείσης τιμῆς.

δ'. Τὸ παρὸν ψήφισμα νὰ καταχωρηθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Ψηφισμάτων καὶ νὰ δημοσιευθῇ διὰ τοῦ τύπου.

Τῇ 16ῃ Ἀπριλίου 1826 ἐν Ἐπιδαύρῳ

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐθνικῆς Γ' Συνελεύσεως

Πανοῦτζος Νοταρᾶς

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

Ἀ. Παπαδόπουλος.

Βλ. Ἀ. Μάμουκα, *Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος*, τόμ. Δ', σελ. 116-117. Τὸ κείμενον τοῦ Ψηφίσματος τῆς Β' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως ὑπ' ἀριθμ. λβ'/14 Ἀπριλίου 1823, βλ. *Αὐτόθι*, τόμ. Γ', σελ. 15-16. Πρβλ. ἐπίσης Ψήφισμα τῆς Γ' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως ὑπ' ἀριθμ. Γ'/13 Ἀπρ. 1826 περὶ ἐπικυρώσεως τοῦ Ψηφίσματος λβ', *Αὐτόθι*, τόμ. Δ', σελ. 112.

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 50 (31 Μαρτ. 1826). Βλ. καὶ ἐν Ἰ. Βισβίτζη, *Ἡ Πολιτικὴ Δικαιοσύνη*, σελ. 155-159 καὶ 190-193. Ἐπίσης βλ. Ν. Πανταζοπούλου, *Ἀπὸ τῆς «Λογίας» Παραδόσεως εἰς τὸν Ἀστικὸν Κώδικα*, Ἐν Ἀθήναις 1947, σελ. 138-147· καὶ Δ. Σερεμέτη, *Ἡ Δικαιοσύνη ἐπὶ Καποδίστρια*, σελ. 71-77, 166-168.

Ὀλίγον ἀργότερον ἐξεδόθη ὑπὸ τῆς Γ' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τὸ ἀκόλουθον ψήφισμα:

Ἀριθ. ιε' τοῦ Κώδικος τῶν Ψηφισμάτων

Ἡ ΕΘΝΙΚΗ Γ' ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ

Θεωρήσασα τὸ ὑπ' ἀρ. μγ' Ψήφισμα τῆς ἐν Ἀστρεὶ Β' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως·

Θεωρήσασα τὸν ὑπ' ἀρ. ιγ' Νόμον τῆς Β' Περιόδου·

Θεωρήσασα ὅτι εἶναι πολὺ δύσκολον εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις νὰ ἔμβῃ οὗτος ὁ νόμος εἰς ἐνέργειαν καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν· καὶ

Γνωρίζουσα ὅτι εἶναι ἐπ' ἀνάγκης μ' ὅλον τοῦτο νὰ μὴ μένωσιν ἀτιμώρητοι ὅσοι ὑποπίπτουν εἰς ἐγκλήματα·

β'. Τὸ δικαστήριον τοῦτο νὰ συνίσταται ἀπὸ τρία μέλη, ἐξ ὧν ὁ εἷς θέλει εἶσθαι πρόεδρος, ὅστις θέλει διορίζεσθαι καὶ στέλλεσθαι παρὰ τῆς Διοικήσεως.

γ'. Νὰ ἔχῃ καὶ ἓνα γραμματέα διοριζόμενον ἀπὸ τὴν Διοίκησιν, καὶ τοὺς ἀναγκαίους ὑπογραμματεῖς διοριζομένους ἀπὸ τοὺς κριτάς.

δ'. Τὰ λοιπὰ δύο μέλη ἐκλέγονται κατὰ τὸν ἐφεξῆς τρόπον:

Οἱ ἔμποροι τῆς Σύρας ἐκλέγουν μεταξὺ τῶν ὁκτὼ ἐνάρετα καὶ ἔμπειρα ὑποκείμενα, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα ἀναφέρονται εἰς τὴν Διοίκησιν διὰ τὰ ἐπικυρώνονται· οὗτοι δὲ ἐκλεχθέντες καὶ ἐπικυρωθέντες γίνονται μέλη τοῦ δικαστηρίου, συνεργαζόμενοι μετὰ τοῦ προέδρου ἀμισθὶ ἀνὰ δύο κατὰ τριμηνίαν.

Ψηφίζει

α'. Διορίζεται προσωρινῶς ἐν Κεντρικὸν Ἐγκληματικὸν Δικαστήριον, συγκείμενον ἀπὸ πέντε μέλη ἐκλεγόμενα παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Συνελεύσεως καὶ διατρίβον ὅπου καὶ ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπή.

β'. Κρίνει ὅλα τὰ ἐγκλήματα κατὰ τὸ Ἀπάνθισμα τῶν Ἐγκληματικῶν, τὸ ἐπικυρωθὲν διὰ τοῦ μγ' Ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀστρεὶ Β' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, καὶ κατὰ τοὺς βυζαντινοὺς νόμους·

γ'. Αἱ ἀποφάσεις του εἶναι ἀνέκκλητοι.

δ'. Ἀπαιτεῖται ὥστε ὅλα τὰ μέλη νὰ εἶναι παρόντα.

ε'. Αἱ ἀποφάσεις του γίνονται διὰ τῆς ψήφου τῶν πλειόνων.

ς'. Τὴν ἑλλειψιν ἐνὸς ἢ πλειόνων μελῶν ἀναπληροῖ δι' ἐκλογῆς ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Συνελεύσεως.

ζ'. Ἐκλέγει μεταξὺ τῶν μελῶν του πρόεδρον.

η'. Ἐχει γραμματέα, ὅστις προσυπογράφεται εἰς ὅλας τὰς ἀποφάσεις τοῦ δικαστηρίου.

θ'. Ἐχει καὶ σφραγίδα, τῆς ὁποίας τὸ ἔμβλημα εἶναι ἡ Ἀθηνα μὲ περιγραφὴν Προσωρινὸν Ἐγκληματικὸν Δικαστήριον.

ι'. Τὸ παρὸν ψήφισμα νὰ καταχωρηθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Ψηφισμάτων καὶ νὰ δημοσιευθῇ διὰ τοῦ τύπου.

Τῇ 16 Ἀπριλίου 1826 ἐν Ἐπιδαύρῳ

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐθνικῆς Γ' Συνελεύσεως

Πανοῦτζος Νοταρᾶς

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

Ἀ. Παπαδόπουλος.

Βλ. Ἀ. Μάμουκα, Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν, τόμ. Δ', σελ. 117-118. Τὸ κείμενον τοῦ Ψηφίσματος μγ'/18 Ἀπριλίου 1823 τῆς Β' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως βλ. ἀνωτέρω σελ. 128-129.

Τὸ Ἐγκληματικὸν Δικαστήριον κατηργήθη διὰ τοῦ ἀκολουθοῦ ψηφίσματος τῆς ἐν Τροιζήνι Γ' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως:

Ἀριθ. ιζ'

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΙΤΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ

Θεωροῦσα τὸ ὑπ' ἀριθ. ι' (=ιε') καὶ 16 Ἀπριλίου 1826 ἐν Ἐπιδαύρῳ ἐκδοθὲν Ψήφισμα

ε'. Τὸ δικαστήριον τοῦτο κρίνει καὶ ἀποφασίζει κατὰ τὸν ἀποδεχθέντα <Ἐμπορικὸν> Κώδικα τῆς Γαλλίας.

ς'. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ δικαστηρίου τούτου εἶναι ἀνέκκλητοι μέχρι τῶν πεντακοσίων γροσίων ὅταν δὲ ὑπερβαίνουν ταύτην τὴν ποσότητα ἐκκαλοῦνται εἰς τὸ Ἑκκλήτων Δικαστήριον τοῦ Αἰγαίου πελάγους.

ζ'. Εἰς ἀπουσίαν ἐνὸς μέλους τοῦ δικαστηρίου ἐκλέγεται ἐν ἑκ τῶν ἐπιλοίπων εἰς καὶ ἀναπληροῖ τὸν τόπον αὐτοῦ.

η'. Τὸ Ὑπουργεῖον τοῦ Δικαίου νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν παράρτημα τοῦ νόμου.

θ'. Τὸ παρὸν παράρτημα νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸν Νόμον ὑπ' ἀριθ. γ'.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 18 Μαρτίου 1826

Ὁ Ἀντιπρόεδρος <τοῦ Βουλευτικοῦ>

Βρεσθένης Θεοδώρητος

Ὁ Β' Γραμματεὺς <τοῦ Βουλευτικοῦ>

Βάιος Γεωργίου

Ἐπικυροῦται

Ὁ Ἀντιπρόεδρος <τοῦ Ἐκτελεστικοῦ>

Γκίκας Μπότασης

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς

Ἀ. Μαυροκορδάτος.

Θεωροῦσα ὅτι τῶν πολιτῶν τινὲς νομίζονται ἡδικοημένοι ἀπὸ τὸ Ἀνέκκλητον Ἑγκληματικὸν Δικαστήριον, τὸ παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Συνελεύσεως συστηθὲν εἰς Ναύπλιον

Ψηφίζει

α'. Τὸ αὐτὸ Ψήφισμα ὑπ' ἀριθ. ι' (=ιε') καὶ 16 Ἀπριλίου 1826 ἀκυροῦται καθ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ἔκτασιν.

β'. Τὸ Ἑγκληματικὸν ἐν Ναυπλίῳ Δικαστήριον παύει.

γ'. Δίδεται εἰς τοὺς πολίτας ὅσοι νομίζονται ἡδικοημένοι δικαίωμα ἐφέσεως πρὸς τὸ δικαστήριον τῶν ἐκκλητῶν.

δ'. Τὸ παρὸν ψήφισμα νὰ καταχωρηθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Ψηφισμάτων καὶ νὰ δημοσιευθῇ διὰ τοῦ τέπου.

Ἐξεδόθη τὴν 1 Μαΐου 1827 ἐν Τροιζήνι

Ὁ Πρόεδρος

Γεώργιος Σισίνης

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Συνελεύσεως

Νικόλαος Σπηλιάδης.

Βλ. Ἀ. Μάμουκα, Ἐνθ' ἀνωτ., τόμ. Θ', σελ. 111-112. Περὶ τοῦ Ἑγκληματικοῦ Δικαστηρίου βλ. καὶ Δ. Σερεμέτη, Ἡ Δικαιοσύνη ἐπὶ Καποδίστρια, σελ. 40-41.

Κατὰ τὴν Δ' Περίοδον ὑπεβλήθη ὑπὸ τῆς Ἀντικυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς τὴν Βουλὴν κατὰ πρότασιν τῶν Ἀντιπρέσβων τὸ Προβούλευμα 469/15 Σεπτ. 1827 μετὰ συνημμένου νομοσχεδίου περὶ συστάσεως Ἑγκληματικοῦ Δικαστηρίου (βλ. ΓΑΚ, Ἀντικ. Ἐπιτρ. Φ. 2.)

Τὸ ἐν λόγῳ νομοσχέδιον, οὗτινος ἀντίγραφον φυλάσσεται ἐν ΓΑΚ, Ἀρχ. Βλαχ. Βουλ. Φ. 22, εἶχεν ὡς ἑξῆς:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ἐπειδὴ ἡ ζωὴ, ἡ τιμὴ καὶ τὰ κτήματα ἐκάστον ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας εὐρισκομένον εἶναι ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων· καὶ

Ἐπειδὴ ἔνεκα τῆς ἐλλείψεως ἐγκληματικοῦ δικαστηρίου τὰ γινόμενα ἐγκλήματα τοῦ φόνου, πειρατείας, κλοπῆς καὶ λοιπὰ δὲν παιδεύονται, διὰ τοῦτο καὶ ἡ τιμὴ, ἡ ζωὴ τοῦ πολίτου καὶ λ(οιπὰ) δὲν εἶναι εἰς ἀσφάλειαν·

Ἡ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων ψηφίζει

καὶ ἡ Ἀντικυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπικυροῖ

α'. Νὰ συσταθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐνταῦθα ἐν Ἑγκληματικὸν Δικαστήριον.

β'. Τὸ δικαστήριον τοῦτο νὰ συνίσταται ἀπὸ πέντε μέλη ἐκλεγόμενα καὶ διοριζόμενα ἀπὸ τὰ δύο σώματα, ἐξ ὧν ὁ εἰς κατὰ μῆνα θέλει ἐκπληροῖ τὸν τόπον τοῦ προέδρου.

γ'. Τὸ δικαστήριον τοῦτο νὰ κρίνῃ καὶ ἀποφασίζῃ τοὺς φόνους, τὰς πειρατείας, τὰς κλοπὰς καὶ λοιπὰ, ἔχον βάσιν τὸν Κώδικα τοῦ προεκδοθέντος Ἑγκληματικοῦ Ἀπανθίσματος καὶ ἐν ἐλλείψει αὐτοῦ τοὺς βυζαντινοὺς νόμους τῶν πάλαι ἀειμνήστων αὐτοκρατόρων.

δ'. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ δικαστηρίου τοῦτον μέχρι τῆς συστάσεως τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου θέλει εἶναι ἀνέκκλητοι, συσταθισομένων δὲ ἀνακαλοῦνται.

ε'. Ἡ ἐπὶ τοῦ Δικαίου καὶ τῆς Παιδείας Γραμματεία τῆς Ἐπικρατείας νὰ ἐνεργήσῃ τὸν παρόντα νόμον.

Ἐν Αἰγίνῃ τῇ 2 Σεπτεμβρίου 1827

Ὁ Πρόεδρος

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς.

Βλ. Πρακτ. Βουλῆς, 15 Σεπτ. 1827, ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 71 (26 Ὀκτ. 1827). Τὸ ἀνωτέρω σχέδιον διεβιβάσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς εἰς συγκροτηθεῖσαν ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπὴν ἐκ βουλευτῶν πρὸς σύνταξιν γενικοῦ σχεδίου ὁργανώσεως δικαστηρίων, εἰς ἐκτέλεσιν τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος τοῦ 1827. Βλ. ὡς πρὸς τὴν συγκρότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς βλ. ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 54 (27 Αὐγ. 1827), σελ. 2 (213), φ. 68 (15 Ὀκτ. 1827), σελ. 2 (270) Εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιτροπὴν εἶχον διαβιβασθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ προβουλευόμενα τῆς Ἀντικυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς περὶ συστάσεως Ἐμπορικοῦ Δικαστηρίου εἰς Ναύπλιον, Θαλασσίου Δικαστηρίου, καὶ γενικώτερον πλήρους συστήματος τακτικῶν δικαστηρίων.

Παρ' οὗτι ἡ νομοπαρασκευαστικὴ ἐπιτροπὴ ἐπεξεργάσθη καὶ ὑπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν πλήρεις σχέδιον νόμου περὶ δικαστηρίων, οὗτινος μάλιστα δέκα ὁκτὼ ἄρθρα συνεζητήθησαν καὶ ἐνεκρίθησαν κατ' ἀρχὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, δὲν ἐξεδόθη ὁ σχετικὸς νόμος μέχρις ἀφίξεως τοῦ Καποδιστρίου. Βλ. καὶ Πρακτ. Βουλῆς, 2 Νοεμβρ. 1827, ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 77 (2 Νοεμβρ. 1827).

Τὰ ψηφισθέντα ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἄρθρα τοῦ πρώτου μέρους τοῦ νέου, τρίτου κατὰ σειρὰν, Ὁργανισμοῦ περὶ Δικαστηρίων εἶχον ὡς ἑξῆς:

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

1. Τρία εἶδη δικαστηρίων εἶναι δεκτὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸν § 136 τοῦ Πολιτεύματος αὐτῆς.

α'. Τὸ τῶν εἰρηνοδικῶν.

β'. Τὸ ἐπαρχιακόν.

γ'. Τὸ τῶν ἀνεκκλήτων.

Ἐκτὸς τούτων, διορίζεται καὶ ἐν ἀνωτάτῳ ἢ ἀκυρωτικῶν δικαστηρίων.

Διατάξεις γενικαὶ τῶν δικαστηρίων

2. Οἱ κριταὶ χρεωστοῦν νὰ δέχωνται τὰ δικαιολογήματα τῶν διαφορομένων, τόσον ἐγγράφως ὥσον καὶ προφορικῶς, μὲ ἰλαρότητα πάντοτε καὶ ὑπομονήν.

3. Κρίνουνσι πᾶσαν ὑπόθεσιν παρουσιαζομένην εἰς αὐτοὺς κατὰ τὸν § 133 τοῦ Πολιτεύματος.

4. Δὲν ἔμπορουν νὰ χρησιμεύσουν οἱ αὐτοὶ καὶ ὡς κριταὶ καὶ ὡς μάρτυρες εἰς τὴν παρ' αὐτῶν κρινομένην ὑπόθεσιν, ἂν καὶ αὐτόπται ἦβελον εἶσθαι τοῦ διαφιλονεικουμένου πράγματος.

5. Χρεωστοῦν νὰ ἐξετάζουν τὰ ζητήματα τοῦ ἐνάγοντος, τὰς ἀπολογίας τοῦ ἐναγομένου, τὰ ἀποδεικτικά, ὅσα παρησιάζονται, τὰς μαρτυρίας, ὅσαι εἶναι νομίμως δεκταί, καὶ εἰς αὐτὰ θεμελιούμενοι ν' ἀποφασίσουν.

6. Ὁ ἐνάγων πρέπει νὰ πρωτοπαρουσιάσῃ τὴν ὑπόθεσίν του εἰς ἐκείνης τῆς ἐπαρχίας τὸ δικαστήριον, εἰς τῆς ὁποίας τὴν περιφέρειαν ἠθέλην ἔχει τὴν σταθερὰν κατοικίαν του ὁ ἐναγόμενος, εἴτε Ἑλλήν εἶναι οὗτος εἴτε μὴ. Ἐὰν δὲ οἱ ἐναγόμενοι, δύο τινὲς ἢ καὶ πλείονες πάρεσι καὶ εἰς διαφόρους ἐπαρχίας τὴν σταθερὰν τῶν κατοικίαν ἔχοντες ἕκαστος, τότε ὁ ἐνάγων παρουσιάζει τὴν ὑπόθεσίν του κατ' ἰδίαν τὸν ἐκλογὴν εἰς τὸ δικαστήριον μιᾶς τῶν ἐπαρχιῶν, ἐφ' ὅσας ἔχουσιν ἕκαστος τὴν σταθερὰν τῶν κατοικίαν οἱ ἐναγόμενοι.

7. Ὅταν παρουσιασθῇ ἐνάγων εἰς ὁποιοδήποτε τῶν δικαστηρίων (εἴτε διὰ λόγον πρὸς τοὺς εἰρηνοδίκας, εἴτε ἐγγράφως πρὸς τὰ λοιπὰ δικαστήρια), τὸ δικαστήριον ἔχει χρεὸς νὰ διορίσῃ τὸν γραμματέα νὰ στείλῃ προσκλητικὸν εἰς τὸν ἐναγόμενον, ἐξηγῶν ἐν αὐτῷ ρητῶς τὸ ζήτημα τοῦ ἐνάγοντος εἰς ἐν ἢ περισσότερα κεφάλαια κατὰ τὴν φύσιν τῆς ὑποθέσεως καὶ προσδιορίζων τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ὀφείλει νὰ παρουσιασθῇ.

8. Τὰ ζητήματα τόσον τοῦ ἐνάγοντος καθὼς καὶ τοῦ ἐναγομένου, γίνονται ἐγγράφως ἢ προφορικῶς, κατὰ τὸν ἄνω 7 παράγραφον. Τὰ δικαστήρια, ἀφοῦ τὰ ἐξετάσουν, ἀφοῦ τὰ θεωρήσουν καὶ σκεφθοῦν περὶ αὐτῶν, προσδιορίζουν τὴν δικάσιμον ἡμέραν, καθ' ἣν ὀφείλουν νὰ παρουσιασθοῦν ἀμφοτέρω τὰ διαφερόμενα μέρη αὐτοπροσώπως, ἢ δι' ἐπιτρόπων αὐτῶν, ἢ συνηγῶρων, καὶ ν' ἀπολογηθοῦν ἢ διὰ στόματος ἢ καὶ ἐγγράφως· ἀφοῦ δὲ οἱ κριταὶ ἀκούσουν καὶ τὰς διὰ στόματος διαφιλονεικήσεις τῶν διαφορομένων, ἀποφασίζουν.

9. Ἐκτὸς τῶν ἰδίων ἀναφορῶν, ὅσα ἄλλα ἐγγραφα παρουσιάζονται εἰς τὰ δικαστήρια δι' ἀπόδειξιν τοῦ δικαίου, ὅσον ὁμολογίαι, συναλλαγματικά, ἐπιστολαὶ καὶ ἄλλα παρόμοια, πρέπει νὰ εἶναι ἀντίγραφα τῶν πρωτοτύπων καὶ νὰ συντροφεύονται μὲ κατάλογον· ὁ δὲ ἀναφερόμενος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὰ πρωτότυπα, ἂν θέλῃ διὰ νὰ τὰ παραβάλλῃ. Ὅλα δὲ ταῦτα πρέπει νὰ παρουσιάζονται πρὶν τῆς διαφιλονεικήσεως.

10. Αἱ διαφιλονεικήσεις ἐκάστης ὑποθέσεως γίνονται εἴτε προφορικῶς εἴτε ἐγγράφως καὶ ἀπὸ τὰ δύο διαφερόμενα μέρη ἢ δι' ἐπιτρόπων αὐτῶν ἢ διὰ συνηγῶρων.

11. Πᾶσα ἀπόφασις δικαστηρίων πρέπει νὰ ἐκτελῇται μετὰ παρέλευσιν πέντε ἡμερῶν μετὰ τὴν κοινοποίησιν, ἐκτὸς τῶν ἐγκληματικῶν.

12. Ὅταν παρουσιασθῇ ὑπόθεσις εἴτε ἐναντίον τῆς Κυβερνήσεως, εἴτε ἐναντίον τῶν ἐθνικῶν δικαιωμάτων, κτημάτων, ἀποβλέπονσα κτλ., τὰ δικαστήρια χρεωστοῦν νὰ εἰδοποιήσουν τὴν ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Γραμματειῶν τῆς Ἐπικρατείας διὰ τῆς τοπικῆς ἀρχῆς, διὰ νὰ λάβῃ τὰ ἀνήκοντα μέτρα πρὸς ὑπεράσπισιν.

13. Τὰ δικαιώματα τοῦ ἔθνους θέλουν ἐξετάζεσθαι ἀπὸ τοὺς κριτάς, καθ' ὃν τρόπον ἐξετάζον-

Α' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

63

Νόμος υπ' αριθμ. 54 τῆς

περὶ ὁρισμοῦ τῆς Αἰγίνης ὡς προσωρινῆς κυβερνητικῆς καθέδρας ¹

Τὸ κείμενον τοῦ Νόμου υπ' αριθμ. 54 δὲν ἀνεῦρον παρὰ τὰς ἐρεῦνας εἰς τὰς ὁποίας προέβην. Εἰς τὴν συλλογὴν *Constitutions, Lois, Ordonnances*, δὲν περιλαμβάνεται, ἀμφιβάλλω δὲ ἂν τελικῶς ἡριθμῆθη τοιοῦτος νόμος. Ἀντὶ τοῦ κειμένου αὐτοῦ παραθέτω ἐνταῦθα τὰ διαμοιφθέντα σχετικὰ ἔγγραφα:

καὶ καὶ τὰ τῶν πολιτῶν, καὶ θέλον ὑπερασπίζεσθαι ἢ δι' ἐπιτρόπων ἢ διὰ συνηγόρων, διοριζομένων διὰ τῆς Γραμματείας τῶν Ἑσωτερικῶν.

14. Μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου οὐδεὶς ὑπηρετῆς τῶν δικαστηρίων ἢ ὁποιαδήποτε ἐξουσία ἡμπορεῖ νὰ εἰσέλθῃ εἰς οἰκίαν πολίτου (διότι εἶναι ἱερὸν ἄσυλον) διὰ χρέος του, ἐκτὸς ἐγκλημάτων.

15. Αὐστηρῶς ἀπαγορεύεται νὰ σταλῇ στρατιωτικὴ ἐκτελεστικὴ δύναμις εἰς οἰκίαν πολίτου διὰ χρέος του, ἐκτὸς ἐὰν δὲν ὑπακούσῃ νὰ παρυσιασθῇ κατὰ πρώτην καὶ δευτέραν τοῦ δικαστηρίου διαταγὴν.

16. Δὲν φυλακώνεται κανεὶς χωρὶς ἔγγραφον διαταγὴν τῶν δικαστηρίων.

17. Κάθε φυλακωμένος εἰδοποιεῖται μετὰ 24 ὥρας τὴν αἰτίαν τῆς φυλακώσεώς του.

18. Ὁ φυλακωμένος δύναται ν' ἀπολυθῇ τῆς φυλακῆς, δίδων προσωπικὴν ἐγγύησιν, ἐκτὸς ἂν φυλακωθῇ ὡς ἐγκληματίας.

Οἱ § 8, 10 καὶ 13 ἔμειναν νὰ κυρωθοῦν εἰς ἄλλην συνεδρίασιν, ὡς περὶ συνηγόρων διαλαμβάνοντες.

Βλ. Πρακτ. Βουλῆς, 15 καὶ 17 Νοεμβρ. 1827, ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 81 (30 Νοεμβρ. 1827) καὶ φ. 82 (7 Δεκ. 1827). Περὶ ὧν τῶν ἀνωτέρω βλ. σχετικῶς καὶ ἐν Ἰ. Β. σ. β. ἱ. ζ. η, Ἡ Πολιτικὴ Δικαιοσύνη, σελ. 172-174.

1. Περὶ τῶν νόμων τῆς Δ' Περιόδου σκόπιμον εἶναι νὰ σημειωθοῦν ἐνταῦθα τὰ ἑξῆς.

Εἰς τὴν συνοπτικὴν ἐκθεσιν πεπραγμένων τῆς Βουλῆς, τὴν ὑποβληθεῖσαν πρὸς τὸν Κυβερνήτην ἅμα τῇ ἀφίξει του εἰς Αἴγιναν, σημειοῦται ἡ ἐκδοσις ἀπὸ τῆς 20ῆς Ἰουνίου 1827 καὶ ἐπέκεινα τῶν ἀκολουθῶν νόμων: α) νε', περὶ τοῦ ἐκ λειῶν λαμβανομένου ἐθνικοῦ δικαϊώματος, ἐκδοθέντος τὴν 30ὴν Ἰουλίου ἐκ Μπουρτζίου, β) νς' (;), περὶ ὁρισμοῦ τῆς Αἰγίνης ὡς προσωρινῆς κυβερνητικῆς καθέδρας, ἐκδοθέντος κατὰ τὰ μέσα Αὐγούστου ἐπίσης ἐκ Μπουρτζίου, γ) περὶ σταθμῶν ἐκδοθέντος ἐν Αἰγίνῃ τὴν 1ην/2αν Νοεμβρίου 1827. Βλ. Ἐγγρ. Βουλῆς, 182/17 Ἰαν. 1828, ἐν Δ. Πετράκη, Κοινοβουλευτικὴ Ἱστορία, τόμ. Α', σελ. 396-398.

Ἐξ ἄλλου εἰς τὴν ἐκδοσιν *Constitutions, Lois, Ordonnances*, περιλαμβάνονται μόνον τρεῖς νόμοι διὰ τὸ ἔτος 1827, ὁ περὶ λειῶν φέρων τὸν ἀριθμὸν νε' /30 Ἰουλίου 1827, ὁ περὶ σταθμῶν φέρων τὸν ἀριθμὸν νς' /1 Νοεμβρίου 1827, καὶ ὁ περὶ προσωρινῆς διοικήσεως τῆς ἐπικρατείας υπ' ἀριθμὸν νζ' /18 Ἰανουαρίου 1828.

Εἰς τὸ ἀδημοσίευτον μέχρι τοῦδε ἑλληνικὸν κείμενον τοῦ Νόμου νε' περὶ λειῶν σημειοῦται

α'. Προβούλευμα της Βουλής προς την 'Αντικυβερνητικήν 'Επιτροπήν, υπ' αριθμ. 7 της 4ης 'Ιουλίου 1827, διαβιβάζον Ψήφισμα της Βουλής περί άποχωρήσεως τών διοικητικών σωμάτων εκ Ναυπλίου¹

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

'Η Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων

Πρὸς τὴν Ἀντικυβερνητικὴν Ἐπιτροπὴν

'Εγκλείονται ἐνταῦθα δύο πρωτότυπα Ψηφίσματος ὑπ' ἀρ. α^{ον} περὶ μεταβάσεως καὶ τῶν δύο διοικητικῶν σωμάτων ἀπὸ τὸ Ναύπλιον, διὰ τὰ ἐπικυρωθῶσιν ἀφ' οὗ ἐγκριθοῦν, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἐν τὰ ἐπιστραφῇ ἐπικυρωμένον διὰ τὰ κατατεθῇ εἰς τὰ ἀρχίβια τῆς Βουλῆς.

'Εκ τοῦ πλοίου Ἐρατὼ ἐν τῷ λιμένι Ναυπλίου τῇ 4 Ἰουλίου 1827

'Ο Πρόεδρος <τῆς Βουλῆς>

N. Ρενιέρης

'Ο Λος Γραμματεὺς <τῆς Βουλῆς>

X. Αἰνιάν.

ὡς αὖξων ἀριθμὸς αὐτοῦ ὁ α', κατ' ἐπανάληψιν προφανῶς τῆς κατὰ τὴν ἑναρξιν τῆς Β' Περιόδου γενομένης παραδρομῆς ἐκ τοῦ συστήματος τῆς κατὰ συνέχειαν ἀριθμήσεως τῶν νόμων.

'Ο νόμος περὶ ὀρισμοῦ τῆς Αἰγίνης ὡς προσωρινῆς κυβερνητικῆς καθέδρας δὲν ἀνευρέθη. Εἰς τὴν Διακήρυξιν ἀντιθέτως τῆς Ἀντικυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς 374/9 Αὐγ. 1827 ('Α. Μάμουκα, *Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν*, τόμ. Ι', σελ. 19-23), ἐκδοθεῖσαν ἐκ τοῦ Μπουρτζίου, ἀναφέρεται ὅτι «κατὰ τὴν συγκατάθεσιν τῆς Βουλῆς, δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀρ. Α' Ψηφίσματος καὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 32 Προβουλεύματος, ἀπεφασίσθη ἡ μετάβασις αὐτῆς εἰς Αἶγιναν», ἐνθα καὶ πράγματι μετέβη ἡ Κυβέρνησις κατὰ τὰ μέσα Αὐγούστου. Βλ. σχετικῶς ἐν 'Α. Μάμουκα, *Ἐνθ' ἄνωγ.*, σελ. 15, σημ. γ', καὶ Διακήρυξιν Ἀντικυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς, 17 Αὐγ. 1827, περὶ ἀφίξεώς της εἰς Αἶγιναν, ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 53 (24 Αὐγ. 1827).

Τὸ εἰς τὴν «Γενικὴν Ἐφημερίδα τῆς Ἑλλάδος» δημοσιευθὲν κείμενον τοῦ περὶ σταθμῶν νόμου δὲν φέρει αὖξοντα ἀριθμὸν. Τὸ ἐν ΓΑΚ, Βουλ. φυλασσόμενον ἀντίγραφον τοῦ Νόμου νς' τῆς 1ης Νοεμβρίου φέρει αὖξοντα ἀριθμὸν 3, ἐν τῇ ἐνωσίᾳ προφανῶς τοῦ τρίτου νόμου τῆς Δ' Περιόδου. 'Ο νόμος οὗτος δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς ὁ νς'. Τοῦτο πιστοῦται ἐκ τοῦ ὅτι ὁ τροποποιησας αὐτόν, μετὰ μῆνα μόλις, νέος νόμος, ὁ ὑπ' ἀριθμ. νς' τῆς 2ας Δεκεμβρίου 1827, ἀναφέρεται εἰς τὸν Νόμον νς', συνοδευόμενος καὶ ὑπὸ τοῦ ἀναθεωρουμένου κειμένου ἐκείνου.

'Ο τελευταῖος νόμος, κάλλιον συντακτικῇ πρᾶξις, τῆς Βουλῆς τῆς Δ' Περιόδου εἶναι γεγονός ὅτι φέρει αὖξοντα ἀριθμὸν νη'. Κατὰ τοῦτο δὲ εἶναι λανθασμένη ἡ ἀρίθμησις του εἰς τὴν ἔκδοσιν *Constitutions, Lois, Ordonnances*, ἐνθα φέρεται ὑπ' ἀριθμὸν νς'.

1. ΓΑΚ, Ἀντικ. Ἐπιτρ. Φ. 237. Ἡ γολέτα «Ἐρατὼ» ἀνῆκεν εἰς τὸν Βαυαρὸν φιλέλληνα συνταγματάρχην Κάρολον Heideck.

β'. Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 1 τῆς 4ης Ἰουλίου 1827 περὶ μετακινήσεως τῶν Διοικητικῶν Σωμάτων ἐκ Ναυπλίου ¹

Ἄρθ. 1

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ἡ Βουλὴ

Ἐπειδὴ διὰ τὰς ἐσωτερικὰς ἐμφυλίους ταραχὰς καὶ ἀταξίας τῶν φρουρῶν τοῦ Ναυπλίου ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Ἀντικυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ δὲν δύνανται νὰ ἐκτελῶσιν ἐλευθέρως τὰ ὁποῖα ἐπεφορτίσθησαν παρὰ τοῦ ἔθνους ἱερῶτατα χρῆς των καὶ

Ἐπειδὴ πρῶτον ἀπαιτούμενον εἶναι τὰ διοικητικὰ σώματα νὰ ἐνεργῶσιν ἐλευθέρως τὰ χρῆς των

Ψηφίζει

α'. Ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Ἀντικυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ μετὰ τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν νὰ μεταβῶσιν ἐντεῦθεν εἰς τόπον ἀσφαλῆ καὶ ἡσυχον, ὅπου δύνανται νὰ ἐκτελῶσιν ἐλευθέρως τὰ χρῆς των.

β'. Τὸ παρὸν Ψήφισμα νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Ψηφισμάτων καὶ νὰ δημοσιευθῇ διὰ τοῦ τύπου.

Τῇ 4 Ἰουλίου 1827 ἐκ τοῦ πλοίου Ἐρατῶ ἐν τῷ λιμένι Ναυπλίου

Ὁ Πρόεδρος (τῆς Βουλῆς)

Ὁ Αὐτὸς Γραμματεὺς (τῆς Βουλῆς)

N. Ρενιέρης

X. Αἰνιάν

Ἡ Ἀντικυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ

Ἐπικυροῖ

Γεώργιος Μανρομυχάλης

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Ἀστυνομίας

Ἰωάννης Μ. Μηλαίτης

Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ἰωαννοῦλης Νάκος

Ἀναστάσιος Λόντος.

γ'. Προβούλευμα τῆς Βουλῆς πρὸς τὴν Ἀντικυβερνητικὴν Ἐπιτροπὴν, ὑπ' ἀριθμ. 8 τῆς 5ης Ἰουλίου 1827, διαβιβάζον Ψήφισμα τῆς Βουλῆς περὶ νέας κυβερνητικῆς ἔδρας ²

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ἡ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων

Πρὸς τὴν Ἀντικυβερνητικὴν Ἐπιτροπὴν

Ἐγκλείονται ἐνταῦθα δύο πρωτότυπα Ψηφίσματος ὑπ' ἀριθμ. 2 περὶ τοῦ

1 ΓΑΚ, Ἀρχ. Βλαχ. Ἀρχεῖον Ρήγα Παλαμῆδη, Φ. 265.

2. ΓΑΚ, Ἀντικ. Ἐπιτρ. Φ. 237.

διορισμοῦ τοῦ τόπου εἰς τὸν ὁποῖον θέλουν μεταβῶσιν ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Κυβέρνησις, διὰ τὰ ἐπικυρωθῶσιν ἀφ' οὗ ἐγκριθοῦν, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἐν τὰ ἐπιστραφῇ ἐπικυρωμένον διὰ τὰ κατατεθῇ εἰς τὰ ἀρχίβια τῆς Βουλῆς.

Ἐν Βουρτζίῳ τῇ 5 Ἰουλίου 1827

Ὁ Πρόεδρος <τῆς Βουλῆς>

N. Ρενιέρης

Ὁ Α' Γραμματεὺς <τῆς Βουλῆς>

X. Αἰνιάν.

δ'. Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 2 τῆς 5ης Ἰουλίου 1827 περὶ ὁρισμοῦ προσωρινῆς κυβερνητικῆς καθέδρας ¹

Ἀριθ. 2

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ἡ Βουλὴ

Ἐπειδὴ εἰς τὴν χθесινὴν συνεδρίασιν διὰ Ψηφίσματος ὑπ' ἀριθ. α' ἀπεφασίσθη τὰ μεταβῇ ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Κυβέρνησις ἀπὸ τοῦ Ναύπλιον· καὶ

Ἐπειδὴ σήμερον προτεθέντος λόγου περὶ τοῦ τόπου τῆς μεταβάσεως ἐνεκρίθη καὶ ἀπεφασίσθη προσωρινὴ καθέδρα τῆς Διοικήσεως ἡ νῆσος τῶν Σπετσῶν.

Ψηφίζει

α'. Ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Κυβέρνησις τὰ μεταβῇ προσωρινῶς εἰς τὴν νῆσον τῶν Σπετσῶν.

β'. Ἄν δι' αἰτίας ἐλλόγους δὲν ἐγκριθῇ τοῦτο καὶ παρὰ τῶν κατοίκων τῆς νήσου, διορίζει διὰ προσωρινὴν καθέδραν αὐτῆς καὶ τῆς Κυβερνήσεως τὰ Μέθενα.

γ'. Τὸ παρὸν Ψήφισμα τὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Ψηφισμάτων καὶ τὰ δημοσιευθῇ διὰ τοῦ τύπου.

Τῇ 5 Ἰουλίου 1827 ἐν Βουρτσίῳ

Ὁ Πρόεδρος <τῆς Βουλῆς>

N. Ρενιέρης

Ὁ <Α'> Γραμματεὺς <τῆς Βουλῆς>

X. Αἰνιάν

Ἡ Ἀντικυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ

Ἐπικυροῖ

Γεώργιος Μανρομιχάλης

Ἰωάννης Μ. Μηλαίτης

Ἰωαννοῦλης Νάκος

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Ἀστυνομίας

Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ἀναστάσιος Λόντος.

1. ΓΑΚ, Ἀρχ. Βλαχ. Ἀρχεῖον Ρήγα Παλαμῆδη, Φ. 265. Πρβλ. Ἐγγρ. Ἀντικ. Ἐπιτρ. πρὸς Προκρ. Σπετσῶν, 197/4 Ἰουλ. 1827, ΓΑΚ, Ἀντικ. Ἐπιτρ. Φ. 237. Ἐγγρ. Γραμμ. Ἐσωτ. καὶ Ἀστυν. πρὸς Προκρίτους Σπετσῶν, 340/2 Ἰουλ. 1827, ἐν Ἀ. Χ α τ ζ ῆ - Ἀ ν α ρ γ ὅ ρ ο υ,

Τὰ ἀνωτέρω Ψηφίσματα δὲν εὗρον ἀμέσως ἀπὸ τὴν Ἀντικυβερνητικὴν Ἐπιτροπὴν, ἐπικυρωθέντα πολὺ ἀργότερον.

Τὸ θέμα ἐπανῆλθε πρὸς συζήτησιν κατὰ τὰς ἀρχὰς Αὐγούστου καὶ ἀφοῦ ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε ψηφισθῇ καὶ ἐπικυρωθῇ ὁ περὶ λειῶν νόμος τῆς 30ῆς Ἰουλίου 1827.

ε'. Ἀπόσπασμα Πρακτικῶν τῆς Βουλῆς, τῆς 7ης Αὐγούστου 1827, περὶ μεταφορᾶς τῆς ἔδρας τῆς Κυβερνήσεως εἰς Αἴγινα¹

«*Ἐν τῇ συνεδριάσει ταύτῃ ἐπροβλήθη πάλιν περὶ μεταβάσεως καὶ μεθ' ἱκανὴν σύσκεψιν ἀπεφασίσθη νὰ μεταβῶσι καὶ τὰ δύο διοικητικὰ σώματα ἐντεῦθεν τόπος δὲ τῆς μεταβάσεως ἐνεκρίθη ἡ Αἴγινα. Καὶ περὶ τούτου ἐστάλη Προβούλευμα εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὑπ' ἀριθ. 32.*»

Ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις ἐλήφθη κατόπιν ἐπαναφορᾶς ὑπὸ τῆς Ἀντικυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ θέματος περὶ τοῦ ἀσφαλεστέρου τόπου πρὸς ἐγκατάστασιν τῶν κυβερνητικῶν ἀρχῶν².

ς'. Προβούλευμα τῆς Βουλῆς πρὸς τὴν Ἀντικυβερνητικὴν Ἐπιτροπὴν, ὑπ' ἀριθμ. 32 τῆς 7ης Αὐγούστου 1827, περὶ μεταφορᾶς τῆς ἔδρας τῆς Κυβερνήσεως εἰς Αἴγινα³

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ἡ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων

Πρὸς τὴν Ἀντικυβερνητικὴν Ἐπιτροπὴν

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀρ. 661 ἐγγράφου τῆς περὶ μεταβάσεως, ἡ Βουλὴ σκεφθεῖσα ἱκανῶς περὶ τούτου ἐνέκρινε κατὰ τὸ προγεγονὸς Ψήφισμα ὑπ' ἀρ. α' νὰ μεταβῶσι καὶ τὰ δύο διοικητικὰ σώματα ἐντεῦθεν, τόπον δὲ τῆς μεταβάσεως ἀρμόδιον ἐνέκρινε καὶ ἐπροσδιώρισε τὴν Αἴγινα. Εἰδοποιεῖται λοιπὸν περὶ τούτου καὶ ἡ Ἀντικυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ διὰ νὰ φροντίσῃ περὶ ὅλων τῶν ἀναγκασιούτων εἰς τὴν μετακόμισιν καὶ περὶ τῆς προμηθείας τῶν ἀναλόγων καταλυμάτων.

Τὰ Σπεταισιωτικά, τόμ. Α', σελ. 1093-1097. Ἐγγρ. Προκρίτων Σπετσῶν πρὸς Χ' Ἰ. Μέξην, Γ. Μπούκουρην, Γκ. Καρακατσάνην, 6 Ἰουλ. 1827, Αὐτόθι, τόμ. Γ', σελ. 556-557.

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 63 (5 Ὀκτ. 1827).

2. Βλ. καὶ Προβούλευμα Βουλῆς πρὸς Ἀντικ. Ἐπιτροπὴν, 15/17 Ἰουλ. 1827 ἐν ΓΑΚ, Ἀντικ. Ἐπιτρ. Φ. 283, ὡς καὶ Προβούλευμα Ἀντικ. Ἐπιτροπῆς πρὸς Βουλὴν, 661/5 Αὐγ. 1827, ΓΑΚ, Ἀντικ. Ἐπιτρ. Φ. 239.

3. ΓΑΚ, Ἀντικ. Ἐπιτρ. Φ. 239.

Τῇ 7 Αὐγούστου 1827 ἐν Βουρζίω

Ὁ Πρόεδρος <τῆς Βουλῆς>
Ν. Ρενιέρης

Ὁ Πρώτος Γραμματεὺς <τῆς Βουλῆς>
Χ. Αἰνιάν.

ζ'. Διάταγμα Ἀντικυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς, ζυπ' ἀριθμ. 365 τῆς 7ης Αὐγούστου 1827, περὶ μεταφορᾶς τῆς κυβερνητικῆς ἔδρας εἰς Αἴγιναν ¹

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ἡ Ἀντικυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ὑπ' ἀρ. α' Ψήφισμα ἀπεφασίσθη νὰ γένῃ μετάβασις τῶν δύο διοικητικῶν σωμάτων καὶ

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ὑπ' ἀρ. 32 Προβούλευμα τῆς Βουλῆς ἐνεκρίθη ὡς τόπος ἀρμόδιος διὰ τὴν κατοικίαν αὐτῶν ἡ Αἴγινα

Διατάττει

α'. Ἡ μετάβασις αὕτη νὰ κηρυχθῇ εἰς ὅλην τὴν ἐπικρατείαν.

β'. Νὰ προσκληθῶσιν οἱ Πρόκριτοι Σπετσῶν νὰ ἀποστείλωσιν ἐνταῦθα δύο γολέτας διὰ νὰ μεταφέρωσι τὰ δύο διοικητικὰ σώματα.

γ'. Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Ἀστυνομίας Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας νὰ ἀπέλθῃ εἰς Αἴγιναν διὰ νὰ προδιαθέσῃ τὰ πρὸς κατοίκησιν αὐτοῦ.

δ'. Νὰ διαταχθῇ ὁ Δημήτριος Αἰνιάν νὰ ἐνεργῇ εἰς ἀπουσίαν αὐτοῦ.

ε'. Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Ἀστυνομίας Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν νὰ ἐνεργήσωσι τὸ παρὸν διάταγμα.

Ἐν Μπορτζίω τῇ 7 Αὐγούστου 1827

Ἡ Ἀντικυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ

Γ. Μαυρομυχάλης

Ἰωάν. Μ. Μηλαίτης

Ἰωάν. Νάκος.

η'. Ἀπόσπασμα Ἐγγράφου τῆς Βουλῆς τῆς Δ' Περιόδου πρὸς τὸν Κυβερνήτην, ὑπ' ἀριθμ. 182 τῆς 17ης Ἰανουαρίου 1828, ἐπέχον θέσιν Ἐκθέσεως τῶν πεπραγμένων αὐτῆς ²

«Ἀλλὰ μὲ ὅσους καὶ ἂν ἐμεταχειρίσθῃ τρόπους μὴ δυνηθεῖσα <ἡ Βουλὴ> νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦ, ἡγαγκάσθη μετὰ δέμνηρον περίπτον ἐκεῖ διατριβὴν τῆς νὰ ἀποφασίσῃ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. νς' (=νδ';) νόμου προσωρινὴν καθέδραν τῆς Λιουκίσεως τὴν

1. Αὐτόθι.

2. Δ. Πετρακάκου, Κοινοβουλευτικὴ Ἱστορία, τόμ. Α', σελ. 396.

νήσον Αἴγινα, ὡς τόπον καταλλήλοτερον ὡς πρὸς τὰς περιστάσεις, ὅπου καὶ μετέβη κατὰ τὴν 18ην Αὐγούστου».

Ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἐγγράφῳ ἀριθμεῖται λαμβασμένως ὁ περὶ τῆς μεταφορᾶς τῆς ἑδρας τῆς κυβερνήσεως «νόμος» ὡς ὑπ' ἀριθμ. νς'. Τὸν ἀριθμὸν τοῦτον φέρει ὁ περὶ σταθμῶν ἐπόμενος νόμος.

64

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 55 τῆς 30ης Ἰουλίου 1827

περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ναυτικῶν λειῶν¹

Ἀριθ. Αὐτ. <νε' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων>

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ἐπειδὴ τὸ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀπὸ τὰς λείας διδόμενον εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον δικαίωμα τῆς Κυβερνήσεως δεκαπέντε εἰς τὰ ἑκατόν, ἀρ. «15» εἰς τὰ 100, εἶναι καὶ νομίζεται ποσότης μικρὰ ὡς πρὸς τὰς χρεῖας τοῦ Ἐθ. Ταμεῖου καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐξ αὐτῶν ἀπολαβὴν τῶν καταδρομικῶν πλοίων καὶ

Ἐπειδὴ αἱ ἐνεστῶσαι τῆς πατρίδος ἀνάγκαι εἶναι δεῖναι καὶ κατεπεύγουσαι, καὶ διὰ τὰς θεραπειὰς αὐτῶν ἀπαιτοῦνται ἀνάλογοι πόροι ἐξοικονομήσεως·

Ἡ Βουλὴ ἐνήφισε καὶ ἡ Ἀντικυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπεκύρωσε

α'. Ἐκ τῆς ὀλικῆς ποσότητος τῶν λειῶν θέλει λαμβάνεσθαι παρὰ τοῦ κα-

1. ΓΑΚ, Ἀντικ. Ἐπιτρ. Φ. 239. Ὁ ἀνωτέρω νόμος περιλαμβάνεται εἰς τὴν συλλογὴν *Constitutions, Lois, Ordonnances*, φέρων ἀριθμὸν 55 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων.

Τὸ σχέδιον τοῦ ἀνωτέρω νόμου ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τῆς Ἀντικυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τοῦ προβουλευματος αὐτῆς 349/30 Ἰουλ. 1827, προτεινομένης δι' αὐτοῦ τῆς φορολογίας τῶν νομίμων λειῶν διὰ ποσοστοῦ 25%, ἀντὶ τοῦ μέχρι τότε 15%, ἀγομένου ὡς πόρου εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον. Βλ. Μ. Μπενάκη, Ἀρχεῖον τοῦ Ἀγῶνος, Φ. 48. Ἡ Βουλὴ συνεζήτησε τὸ νομοσχέδιον τὴν 1ην καὶ τὴν 2αν Αὐγούστου καὶ «Μετὰ ἱκανὴν συζήτησιν ἀπεφασίσθη νὰ λαμβάνηται ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἀπ' ὅλας ἐν γένει τὰς νομίμους λείας 30 τὰ % ἀνεξόδως διὰ τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον, 1 τὰ % διὰ τὸ Νοσοκομεῖον καὶ 4 τὰ % διὰ τοὺς μισθοὺς καὶ λοιπὰ ἐξόδα τοῦ Θαλασσίου Δικαστηρίου, τὰ ὅποια νὰ χρησιμεύουν εἰς πληρωμὴν μισθῶν ὧν ἐν γένει τῶν ὑπαλλήλων τῆς Κυβερνήσεως. Ὁ δὲ νόμος οὗτος νὰ ἰσχύῃ μέχρι τῆς ἐκδόσεως ἐτέρου νόμου περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως. Ἐστάλη δὲ ἡ ἀπάντησις εἰς τὴν Κυβέρνησιν διὰ Προβουλευματος ὑπ' ἀριθ. 27, εἰς τὸ ὅποιον ἐνεκλείσθη καὶ τὸ (ἀναχωρηθὲν) σχέδιον τοῦ νόμου τούτου». Βλ. Πρακτ. Βουλῆς 2 Αὐγ. 1827, ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 64 (1 Ὀκτ. 1827). Τὸ Προβούλευμα μετὰ τοῦ νέου νομοσχεδίου βλ. ἐν ΓΑΚ, Ἀντικ. Ἐπιτρ. Φ. 239. Παρὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην τῆς Βουλῆς ἡ Ἀντικυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπέμεινεν ἐπὶ τῶν ποσοστῶν τὰ ὅποια εἶχεν ἤδη προτείνειν, ὑποβαλοῦσα καὶ πάλιν τὸ ὑπ' αὐτῆς ἀρχικῶς

ταδρομέως ἐν εἰς τὰ ἑκατόν, ἀρ. 1 εἰς τὰ 0)0, εἰς μετροῦτὰ διὰ τὸ εἰς Ναύπλιον Νοσοκομεῖον, γινομένης τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ φορτίου παρὰ τοῦ Θαλασσίου Δικαστηρίου.

β'. Ἀπὸ τὰ ὑπόλοιπα μένοντα ἐνεγῆντα ἐννέα νὰ λαμβάνονται εἰκοσιπέντε εἰς τὰ ἑκατόν, ἀριθ. 25 εἰς τὰ 0)0, δικαίωμα τοῦ Ἐθνικοῦ Ταμείου, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ Θαλασσίου Δικαστηρίου.

γ'. Αἱ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν καὶ τοῦ Δικαίου Γραμματεῖαι τῆς Ἐπικρατείας θέλει ἐνεργήσωσι τὸν παρόντα νόμον, ὅστις δημοσιευθεὶς διὰ τοῦ τύπου νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

Ἐν Βουρτζίῳ τῇ 30 Ἰουλίου 1827

Ὁ Πρόεδρος <τῆς Βουλῆς>

N. Ρενιέρης

Ὁ Πρωτὸς Γραμματεὺς <τῆς Βουλῆς>

X. Αἰνιάν

Ἐπικυροῦται καὶ παρὰ
τῆς Ἀντικυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς

Γεώργιος Μανρομιχάλης

Ἰω. Μ. Μηλαίτης

Ἰωαννοῦλης Νάκος

Ὁ <προσωρινῶς> ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν

Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Γ. Γλαρόκης

Ὁ ἐπὶ τοῦ Δικαίου καὶ τῆς Παιδείας

Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Γ. Κώπας.

συνταχθὲν νομοσχέδιον πρὸς ψήφισιν. Βλ. Προβ. Ἀντικ. Ἐπιτρ. 413/10 Αὐγ. 1827 μετὰ τοῦ νομοσχεδίου, ἐν Μ. Μπενάκη, Ἀρχεῖον τοῦ Ἀγῶνος, Φ. 38. Τὸ κείμενον τοῦ νομοσχεδίου εἶχεν ὡς ἐξῆς:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ἐπειδὴ τὸ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀπὸ τὰς λείας διδόμενον εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον δικαίωμα τῆς Κυβερνήσεως 15 εἰς τὰ % εἶναι καὶ νομίζεται ποσότης μικρὰ ὥς πρὸς τὰς χρεῖας τοῦ Ἐθνικοῦ Ταμείου καὶ ὥς πρὸς τὴν ἐξ αὐτῶν ἀπολαβὴν τῶν καταδρομικῶν πλοίων καὶ

Ἐπειδὴ αἱ ἐνεστῶσαι τῆς πατρίδος ἀνάγκαι εἶναι δειναὶ καὶ κατεπείγονσαι καὶ διὰ τὰς θεραπείας αὐτῶν ἀπαιτοῦνται ἀνάλογοι πόροι ἐξοικονομήσεως

Ἡ Βουλὴ ἐψήφισε καὶ ἡ Ἀντικυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπεκύρωσε

α'. Ἐκ τῶν λειῶν ἀντὶ 15 τὰ % δικαίωμα τοῦ Ἐθνικοῦ Ταμείου νὰ λαμβάνεται εἴκοσι πέντε τὰ ἑκατόν, ἧτοι 25 τὰ %.

β'. Τὰ λοιπὰ 3)4 νὰ διαιεσθῶν εἰς τρία, ἐν διὰ τὸ πλοῖον, τὸ ἄλλο διὰ τὰ ἐξοδα καὶ τὸ ὑπόλοιπον διὰ τοὺς ναύτας.

γ'. Ἐκ τοῦ δικαιώματος τοῦ Ἐθνικοῦ Ταμείου τέσσαρα μερίδια νὰ δίδωνται εἰς τὸ Θαλάσσιον Δικαστήριον, ἐν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Ναυπλίου, ἐξ εἰς τὰς Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας

65

Νόμος υπ' αριθμ. 56 τῆς 1ης/2ας Νοεμβρίου 1827
περὶ σταθμῶν¹

⟨Αριθ. νς' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων⟩

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ἐπειδὴ κατὰ τὸν § 91 τοῦ Πολιτεύματος πρέπει νὰ εἰσαχθῶσιν ὁμοειδεῖς σταθμοὶ καὶ μέτρα καθ' ὅλην τὴν ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν·

Ἐπειδὴ ἡ πολεμικὴ τῆς Ἑλλάδος κατάστασις δὲν συγχωρεῖ νὰ ἐνεργηθῇ ἡ εἴσαξις αὐτῇ καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν, δηλ. κατὰ μεταβολὴν τοῦ ποσοῦ τῆς βαρύντητος, τῆς χωρητικότητος, τῆς ἀριθμητικῆς διαιρέσεως τῶν κλασματικῶν βαρυντήτων, καὶ τῆς ὀνοματοθεσίας ἐκάστου σταθμοῦ καὶ μέτρου·

διὰ νὰ πληρῶνῶνται ἐξ αὐτῶν οἱ μισθοὶ τῶν εἰς αὐτὰ ὑπηρετούντων. Τὰ δὲ ὑπόλοιπα δεκατέσσαρα μερίδια εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον διὰ τὰς λοιπὰς τῆς πατρίδος χρείας.

δ'. Αἱ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν καὶ τοῦ Δικαίου Γραμματεῖαι τῆς Ἐπικρατείας νὰ ἐνεργήσωσι τὸν παρόντα νόμον, ὅστις δημοσιευθεὶς διὰ τοῦ τύπου νὰ καταχωρηθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

Τῇ 30 Ἰουλίου 1827 ἐν Βουρτζίῳ

Ὁ Πρόεδρος (τῆς Βουλῆς)

Ὁ Α' Γραμματεὺς (τῆς Βουλῆς)

Τὸ νέον τοῦτο προβούλευμα μετὰ τοῦ νομοσχεδίου συνεζητήθη εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 25ης Αὐγούστου, καθ' ἣν καὶ ἐψηφίσθη ὁ ὑπ' ἀριθμ. α' (=55) Νόμος, ἀφοῦ καὶ πάλιν ἐτροποποιήθη τὸ ὑπὸ τῆς Ἀντικυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς ὑποβληθὲν σχέδιον, ἐπιφυλαχθεῖσης τῆς Βουλῆς νὰ ἐκδώσῃ «ἰδιαιτέραν Διάταξιν» περὶ τῆς κατανομῆς τῶν 25%. Βλ. Πρακτ. Βουλῆς 25 Αὐγ. 1827, ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 67 (12 Ὀκτ. 1827). Ἡ Ἀντικυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπεκύρωσεν αὐθημερὸν τὸν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθέντα νόμον.

Σημειωτέον ὅτι σύστασις τακτικοῦ Θαλασσίου Δικαστηρίου δὲν εἶχεν ἔως τότε ἐπιτευχθῇ. Ἀντὶ τούτου εἶχε συγκροτηθῇ ἀπὸ τοῦ 1825 «Ἡ πενταμελὴς ἐπιτροπὴ, ἡ τόπον ἐπέχουσα θαλασσίου κριτηρίου», ἐπιφορτισθεῖσα νὰ ἐξετάζῃ «μετ' ἀκριβείας τὰ ἐνταῦθα παρὰ τοῦ στόλου διευθυνόμενα ἐμπορικὰ πλοῖα ξένης ὑπερασπίσεως, ὡς φέροντα ἰδιοκτησίας ἐχθρικός, νὰ κάμῃ τὴν κατὰ νόμους ἀπόφασιν καὶ νὰ ἀναφέρῃ τὰς ἀποφάσεις τῆς εἰς τὴν Διοίκησιν διὰ τοῦ Ἱπουργείου τοῦ Δικαίου». Βλ. Διάτ. 6677/24 Ἀπρ. 1825, ἐφ. «Ὁ Φίλος τοῦ Νόμου», φ. 115 (8 Μαΐου 1825). Πρβλ. τὸ πρωτότυπον τούτου ἐν ΓΑΚ, Ἰπ. Ναυτ. Φ. 18. Ἡ ἀνωτέρω ἐπιτροπὴ ἀνασυνεκροτήθη διὰ τοῦ Διατ. 96/22 Ἰουν. 1827, ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 49 (25 Ἰουν. 1827). Θαλάσσιον Δικαστήριον συνεστάθη τελικῶς ἐπὶ Καποδιστρίου διὰ τοῦ Κυβ. Ψηφίσματος ὑπ' ἀριθμ. κς'/10 Ἀπρ. 1829 μετ' ἀρμοδιότητά τὴν κρίσιν καὶ ἐπίλυσιν τῶν ἐκ λεῶν διαφορῶν.

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 76 (12 Νοεμβρ. 1827). Ὁ ἀνωτέρω νόμος ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἐν συνεχείᾳ δημοσιευμένου νόμου ὑπ' ἀριθ. νς' τῆς 1ης/2ας Δεκεμβρίου 1827,

Ἐπειδὴ πρὸς ἀποφυγὴν ὁποιασδήποτε δολίας σταθμίσεως ἢ μέτρον καθίσταται ἀναγκαία ἡ σύστασις δημοσίων ζυγίων καὶ μέτρων.

Ἡ Βουλὴ ψηφίζει

α'. Τὸ μέχρι τοῦδε ἀκανόνιστον μὲν ἐν χρήσει δὲ κοινῶς λεγόμενον κανδάρι, συνιστάμενον ἐκ 44 ὀκάδων ὧν ἐκάστη ἐκ 400 δραμίων, καὶ τὸ κοινῶς λεγόμενον κοιλόν, χωρητικὸν ὀκάδων 22 σίτον, νὰ γένη πρὸς τὸ παρὸν ἐν κοινῇ χρήσει καθ' ὅλην τὴν ἐλληνικὴν ἐπικράτειαν.

β'. Νὰ διορισθῶσιν καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν δημόσια ζύγια καὶ μέτρα, οἱ δὲ ζυγιστὰι καὶ μετροῦνται νὰ φροντίζωσι διὰ τὴν εὐθύτητα τὴν ἀπαιτουμένην εἰς τὰ ζυγιζόμενα καὶ μετρούμενα πράγματα, ἔχοντες τοὺς ἀποχωρῶντας ὑπαλλήλους των καὶ τοὺς ἀναγκαίους στατῆρας καὶ μέτρα διὰ τὴν εὐκολίαν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῶν κατοίκων τῆς ἐπικρατείας.

γ'. Νὰ λαμβάνωνται ἀπὸ τὰ σταθμιζόμενα πράγματα τόσοι παράδες εἰς τὸ κανδάρι ὅσα γρόσια τιμᾶται ἢ ὅκᾳ ἐκάστον πράγματος· ἀπὸ δὲ τὰ ἔλαττον τῶν τεσσάρων γροσίων τὴν ὅκᾳ τιμώμενα νὰ λαμβάνωνται ὥς καὶ ἀπὸ τῶν τεσσάρων γροσίων τὴν ὅκᾳ τιμώμενα πράγματα· ὅταν δὲ εἶναι βαρεὰ πράγματα καὶ ὑπερβαίνοντα τῶν ἐπὶ τὰ κανδαρίων τὸ βάρος ἀπαιτοῦσι δύο στατῆρας διὰ νὰ ζυγισθῶσι, νὰ λαμβάνεται τὸ διπλοῦν καὶ ἀναλόγως τὸ τριπλοῦν καὶ ἐφεξῆς· ἀπὸ δὲ τὸ σιτάρι καὶ λοιπὰ γεννήματα μετρούμενα νὰ λαμβάνεται ἀνὰ εἷς καὶ ἥμισυς παρᾶς εἰς τὸ κοιλόν.

Δι' ὅλα δὲ τὰ ζυγιζόμενα καὶ μετρούμενα νὰ πληρώνη τὰ ἡμίση ὁ πωλητὴς καὶ τὰ ἡμίση ὁ ἀγοραστὴς.

δ'. Οἱ διοικηταὶ τῶν θεμάτων, καὶ εἰς ἔλλειψιν αὐτῶν οἱ δημογέροντες, νὰ φροντίζουν διὰ τὴν εὐθύτητα τῶν ζυγιστῶν καὶ μετροῦντων καὶ τὴν ἀκριβείαν τῶν στατῆρων καὶ μέτρων εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ θέματός των, σφραγίζοντες αὐτὰ μὲ τὴν σφραγίδα τοῦ θέματος.

ε'. Οἱ ζυγιστὰι καὶ μετροῦνται ὀφείλουσι νὰ ἰσοσταθμίζωσι τοὺς στατῆρας μὲ τὸ δημόσιον ἰσόσταθμον καὶ νὰ παραβάλλωσι τὰ μέτρα μὲ τὸ δημόσιον κοιλόν.

ς'. Εἶναι ἀπηγορευμένον εἰς τοὺς πωλητὰς καὶ ἀγοραστὰς νὰ ζυγίζουν ἢ νὰ μετροῦν μὲ ἰδιά των ζύγια καὶ μέτρα, ἐκτὸς μόνον ὅταν πωλοῦν λιανικῶς πράγματα.

ζ'. Εἰς τὴν διὰ κανταρίου στάθμισιν ὑπάγονται καὶ ὅλα τὰ ρευστά.

η'. Αἱ Γραμματεῖαι τῆς Ἐπικρατείας, ἥτε ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας καὶ ἡ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Ἀστυνομίας, νὰ ἐνεργήσωσι τὸν παρόντα νόμον.

θ'. Ὁ παρὼν νόμος νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων καὶ νὰ δημοσιευθῇ διὰ τοῦ τύπου.

Ἐν Αἰγίνῃ τῇ α' Νοεμβρίου 1827

Ὁ Πρόεδρος <τῆς Βουλῆς>
Ν. Πενιέρης

Ὁ Α' Γραμματεὺς <τῆς Βουλῆς>
Χ. Αἰνιάν

[ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ]

Ἡ Ἀντικυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ
Ἐπικυροῖ τὸν παρόντα νόμον τῆς Βουλῆς
τῇ 2 Νοεμβρίου 1827 ἐν Αἰγίνῃ

Ὁ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας
Γραμμ(ατεὺς) τῆς Ἐπικρατείας
Π. Ν. Αἰδωορίκης

[Ἡ Ἀντικυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ]
Γ. Μανρομαχάλης

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Ἀστυνομίας
Γραμμ(ατεὺς) τῆς Ἐπικρατείας

Ἰω. Μ. Μηλαΐτης, Ἰωαννοῦλης Νάκος

Ἀ. Λόντος.

66

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 57 τῆς 1ης/2ας Δεκεμβρίου 1827
περὶ τροποποιήσεως τοῦ Νόμου ὑπ' ἀριθμ. 56¹

<Ἀριθ. νζ' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων>

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ἡ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων ἀναθεωρήσασα καὶ ἐπιδιορθώσασα τὸν παρόντα περὶ δημοσίων σταθμῶν καὶ μέτρων προεκδοθέντα ὑπ' ἀριθ. νζ' Νόμον τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

Ψηφίζει

α'. Κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον δημοσιενόμενος διὰ τοῦ τέπου καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν ν' αντικατασταθῇ ἀπαράλλάκτως εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων ὑπ' ἀριθ. νζ'.

β'. Ὅλοι ὅσοι ἐνοικίασαν ἐπὶ δημοπρασίας τὴν ἐπιστασίαν τῶν κατὰ τόπους δημοσίων στατήρων καὶ μέτρων καὶ ὅσοι μέλλουν νὰ ἐνοικιάσουν ἀκολούθως, κατ' αὐτὸν τὸν ἐπιδιορθωθέντα νόμον νὰ ἐνεργοῦν.

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 3 (11 Ἰαν. 1828). Πρβλ. ΓΑΚ, Βουλ. καὶ ΓΑΚ, Ἀρχ. Βλαχ. Βουλ. Φ. 22. Εἰς τὴν συλλογὴν *Constitutions, Lois, Ordonnances*, δὲν περιελήφθη.

γ'. Οἱ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν καὶ τῆς Ἀστυνομίας καὶ ὁ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας νὰ ἐνεργήσουν τὸν παρόντα νόμον.

Ἐν Αἰγίνῃ τῇ 2 Δεκεμβρίου 1827

Ὁ Πρόεδρος <τῆς Βουλῆς>

N. Πενιέρης

Ὁ Α' Γραμμ<ατεὺς τῆς Βουλῆς>

X. Αἰνιάν

Ἐπικυροῖ

Ἡ Ἀντικυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ

Γ. Μανρομιχάλης

Ἰω. Μ. Μηλαίτης

Ἰωαννοῦλης Νάκος

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἑσωτ<ερικῶν> καὶ τῆς Ἀστυν<ομίας>

Γραμ<ματεὺς> τῆς Ἐπικρ<ατείας>

Ἀ. Λόντος

Ὁ ἐπὶ τῆς Οἰκονομ<ίας>

Γραμ<ματεὺς> τῆς Ἐπικρα<τείας>

Π. Ν. Λιδωρίκης.

Ἀρ. νς' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ἐπειδὴ κατὰ τὸν § 91 τοῦ Πολιτεύματος πρέπει νὰ εἰσαχθῶσιν ὁμοειδεῖς σταθμοὶ καὶ μέτρα καθ' ὅλην τὴν ἐλληνικὴν ἐπικράτειαν

Ἐπειδὴ ἡ πολεμικὴ τῆς Ἑλλάδος κατάστασις δὲν συγχωρεῖ νὰ ἐνεργηθῇ ἡ εἴσαξις αὕτη καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν, δηλαδὴ κατὰ μεταβολὴν τοῦ ποσοῦ τῆς βαρύντητος, τῆς χωρητικότητος, τῆς ἀριθμητικῆς διαιρέσεως τῶν κλασματικῶν βαρυντήτων καὶ τῆς ὀνοματοθεσίας ἐκάστου σταθμοῦ καὶ μέτρου

Ἐπειδὴ πρὸς ἀποφυγὴν ὁποιασδήποτε δολίας σταθμίσεως ἢ μέτρου καθίσταται ἀναγκαία ἡ σύστασις δημοσίων ζυγίων καὶ μέτρων

Ἡ Βουλὴ ψηφίζει

α'. Τὸ μέχρι τοῦδε ἀκανόνιστον μὲν, ἐν χρήσει δὲ κοινῶς λεγόμενον καντάρι, συνιστάμενον ἐκ 44 ὀκάδων, ὧν ἐκάστη ἐκ 400 δραμίων, καὶ τὸ κοινῶς λεγόμενον κοιλὸν χωρητικὸν ὀκάδων 22 σίτου, νὰ γένῃ πρὸς τὸ παρὸν ἐν κοινῇ χρήσει καθ' ὅλην τὴν ἐλληνικὴν ἐπικράτειαν.

β'. Νὰ διορισθῶσι καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν δημόσια ζύγια καὶ μέτρα οἱ δὲ ζυγιστὰὶ καὶ μετρηταὶ νὰ φροντίζωσι διὰ τὴν εὐθύτητα τὴν ἀπαιτουμένην εἰς

τὰ ζυγιζόμενα καὶ μετρούμενα πράγματα, ἔχοντες τοὺς ἀποχρόντας ὑπαλλήλους των καὶ τοὺς ἀναγκαίους στατήρας καὶ μέτρα διὰ τὴν εὐκολίαν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῶν κατοίκων τῆς ἐπικρατείας.

γ'. Νὰ λαμβάνωνται ἀπὸ τὰ σταθμιζόμενα πράγματα τόσοι παράδες εἰς τὸ καντάρι, ὅσα γροσσία τιμᾶται ἢ ὁκὰ ἐκάστου πράγματος· ἀπὸ δὲ τὰ ἔλαττον τῶν τεσσάρων γροσίων τὴν ὁκὰν τιμώμενα νὰ λαμβάνωνται ὥς καὶ ἀπὸ τῶν τεσσάρων γροσίων τὴν ὁκὰν τιμώμενα πράγματα· ὅταν δὲ εἶναι βαρέα πράγματα, καὶ ὑπερβαίνοντα τῶν ἐπὶ κανταρίων τὸ βάρος ἀπαιτοῦσι δύο στατήρας διὰ νὰ ζυγισθῶσι, νὰ λαμβάνεται τὸ διπλοῦν καὶ ἀναλόγως τὸ τριπλοῦν καὶ ἐφεξῆς· ἀπὸ δὲ τὸ σιτάρι καὶ λοιπὰ γεννήματα μετρούμενα νὰ λαμβάνεται εἰς καὶ ἡμισυς παρᾶς εἰς τὸ κοιλόν. Δι' ὅλα δὲ τὰ ζυγιζόμενα καὶ μετρούμενα νὰ πληρώνη τὰ ἡμίση ὁ πωλητὴς καὶ τὰ ἡμίση ὁ ἀγοραστής.

δ'. Οἱ διοικηταὶ τῶν θεμάτων καὶ εἰς ἔλλειψιν αὐτῶν οἱ δημογέροντες φροντίζουν διὰ τὴν εὐθύτητα τῶν ζυγιστῶν καὶ μετρητῶν καὶ τὴν ἀκρίβειαν τῶν στατήρων καὶ μέτρων εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ θεματός των, σφραγίζοντες αὐτοὺς μὲ τὴν σφραγίδα τοῦ θεματος.

ε'. Οἱ ζυγισταὶ καὶ μετρηταὶ ὀφείλουσι νὰ ἰσοσταθμίσωσι τοὺς στατήρας μὲ τὸ δημόσιον ἰσόσταθμον καὶ νὰ παραβάλωσι τὰ μέτρα μὲ τὸ δημόσιον κοιλόν.

ς'. Οἱ ἐπιστάται τῶν δημοσίων κανταρίων καὶ κοιλῶν δὲν δύνανται νὰ ἐπιφέρουν τὴν παραμικρὰν βίαν εἰς τοὺς πολίτας καὶ ἐμπόρους εἰς τὸ νὰ ζυγίσουν καὶ μετροῦν μὲ τὸ δημόσιον καντάρι καὶ κοιλόν, ἀλλὰ θέλουν ζυγίζει καὶ μετρεῖ ὅταν καὶ ὁσάκις προσκληθοῦν κατὰ τοῦτο ἢ ἀπὸ τὸν ἀγοραστήν ἢ ἀπὸ τὸν πωλητήν.

ζ'. Εἰς τὴν διὰ κανταρίου στάθμισιν ὑπάγονται καὶ ὅλα τὰ ρευστά.

η'. Αἱ Γραμματεῖαι τῆς Ἐπικρατείας, ἥτε ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας καὶ ἡ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν καὶ τῆς Ἀστυνομίας νὰ ἐνεργήσωσι τὸν παρόντα νόμον.

θ'. Ὁ παρὼν νόμος νὰ καταχωρηθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νομῶν καὶ νὰ δημοσιευθῇ διὰ τοῦ τύπου.

Ἐν Αἰγίνῃ τῇ α' Δεκεμβρίου 1827

Ὁ Πρόεδρος (τῆς Βουλῆς)
Ν. Πενέσης

Ὁ Α' Γραμματεὺς (τῆς Βουλῆς)
Χ. Αἰνιάν.

Νόμος υπ' αριθμ. 58 τῆς 18ης Ἰανουαρίου 1828
περὶ προσωρινῆς διοικήσεως τῆς ἐπικρατείας¹

Ἀρ. νη' <τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων>

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ἡ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων

Ἐπειδὴ ὁ παρὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους ἐμπειστευμένος τὰς ἡνίας τῆς Κυβερνήσεως Κύριος Ἰωάννης Ἀ. Καποδίστριας ἔφθασεν εἰς Ἑλλάδα·

Ἐπειδὴ αἱ δεινὰ τῆς Πατρίδος περιστάσεις καὶ ἡ διάρκεια τοῦ πολέμου δὲν ἐσυγχώρησαν, οὔτε συγχωροῦσι τὴν ἐνέργειαν τοῦ ἐν Τροίῃ ἐπικυρωθέντος καὶ ἐκδοθέντος Πολιτικοῦ Συντάγματος καθ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ἔκτασιν·

Ἐπειδὴ ἡ σωτηρία τοῦ Ἔθνους εἶναι ὁ ὑπέρτατος πάντων τῶν νόμων· καὶ

Ἐπειδὴ ἡ Βουλὴ ἀνεδέχθη παρὰ τῶν λαῶν τὴν πρόνοιαν τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας·

Ἡ Βουλὴ μόνον σκοπὸν ἔχουσα τὸ νὰ σωθῇ ἡ Ἑλλάς, καὶ ὡς ἱερώτερόν της χρέος θεωροῦσα τοῦτο, καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους τοῦ ὁποίου ἐνεπιστεύθη τὴν φροντίδα· καὶ

Ἐπειδὴ ὁ Κυβερνήτης ἐπρόβαλε σχέδιον μεταβολῆς Διοικήσεως προσωρινῆς·

Ψηφίζει

α'. Ὁ Κυβερνήτης μετὰ τῆς Βουλῆς συγκαλοῦσι τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν εἰς Ἐ-

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 6 (25 Ἰαν. 1828). Εἰς τὴν συλλογὴν *Constitutions, Lois, Ordonnances* περιελήφθη φέρων ἀριθμὸν 57 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων. Τὸ κείμενον τοῦ ἀνωτέρω νόμου ἐκυκλοφορήθη κατὰ τὴν ἔκδοσιν αὐτοῦ καὶ δι' ἐντύπων διακηρύξεων καὶ ἔκτοτε ἐδημοσιεύθη πολλάκις. Κυρίως βλ. τοῦτο ἐν Ἀ. Μάμουκα, *Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος*, τόμ. Γ', σελ. 39-42. Τελευταίως ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ ἤδη μνημονευθέντι ἔργῳ τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Ἡ. Κυριακοπούλου, *Τὰ Συντάγματα τῆς Ἑλλάδος*, σελ. 78-80 καὶ μόλις προσφάτως ἐν τῇ ἐπίσης χρησιμωτάτῃ συλλογῇ τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Ἀπ. Δασκαλάκη, *Κείμενα — Πηγὰς τῆς Ἱστορίας τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως*, τόμ. Α', Ἐν Ἀθήναις 1966, σελ. 345-347.

Ὁ Νόμος νη' δὲν ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς Ἀντικυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἑλλάδος, διότι αὕτη εἶχεν ἤδη καταθέσει τὴν ἀρχήν. Ὁ ἀνωτέρω νόμος θεωρεῖται ὡς συντακτικὴ πρᾶξις τῆς Βουλῆς. Βλ. ἀνωτέρω σελ. 56 καὶ Γ. Δ. Δημακοπούλου, «Αἱ Κυβερνητικαὶ Ἀρχαὶ τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, 1827-1833», περ. Ὁ Ἑρμηνεύτης, τόμ. 4 (1966), τεύχ. 21/22, σελ. 121.

Οἱ παράγραφοι 1-10 τοῦ δευτέρου ἀρθροῦ τοῦ Νόμου νη' ἀπετέλεσαν τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐκδοθέντος τὴν 20ὴν Ἰανουαρίου 1828 Κυβερνητικοῦ Ὑψηφίσματος ὑπ' ἀριθμ. α' περὶ Καταστάσεως τοῦ Πανελληνίου (ἀριθμ. ἐξερχ. 4). Ἐν τῷ Ὑψηφίσματι τούτῳ προσδιορίσθη καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τοῦ Πανελληνίου εἰς εἰκοσιεπτά.

θνικὴν Συνέλευσιν κατὰ τὸν § δ' τῆς κς' συνεδριάσεως τῆς ἐν Τροιζῆνι Τρίτης Ἑθνικῆς Συνελεύσεως.

β'. Ἡ Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἐπικρατείας κανονίζεται κατὰ τὰ ἐφεξῆς ἄρθρα:

1. Ἐν Συμβούλιον συγκείμενον ἀπὸ μέλη . . . καὶ ὀνομαζόμενον Πανελλήνιον, μετέχει μετὰ τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος τῶν ἔργων καὶ τοῦ ὑπευθύνου τῆς Κυβερνήσεως, ἕως τῆς συγκροτήσεως τῆς Ἑθνικῆς Συνελεύσεως, ἥτις θέλει συνέλθει ἐντὸς τοῦ Ἀπριλίου μηνὸς 1828.

2. Τὸ Πανελλήνιον διαιρεῖται εἰς τρία Τμήματα· τὸ α' ἔχει ἀντικείμενον τὴν Οἰκονομίαν, τὸ β' τὴν διοίκησιν τῶν Ἑσωτερικῶν καθ' ὅλους αὐτῶν τοὺς κλάδους, τὸ γ' τὴν ὀπλισμένην δύναμιν ξηρᾶς καὶ θαλάσσης.

3. Ἐκαστον Τμήμα προεδρεύεται παρ' ἐνὸς τῶν μελῶν του, ὀνομαζόμενον Προβούλου. Δύο ἄλλα μέλη εἶναι ἐπιφορτισμένα εἰς ἕκαστον Τμήμα τὴν σύνταξιν τῶν πράξεών του, φέροντα τὸν τίτλον τοῦ Α' καὶ Β' Γραμματέως.

4. Ὁ Πρόβουλος τοῦ Τμήματος τῆς Οἰκονομίας, ὁμοῦ μὲ τοὺς Προβούλους τῶν δύο ἄλλων Τμημάτων, προεδρεύει τὸ Πανελλήνιον εἰς τὰς γενικάς του συνεδριάσεις· ὁ δὲ Γραμματεὺς τοῦ Τμήματος τοῦ κινούντος τὰς ὑποθέσεις εἰς τὰς ὁποίας ἐνασχολεῖται τὸ Πανελλήνιον ἐνεργεῖ τὰ χρεῖα τοῦ Γραμματέως ταύτης τῆς συνελεύσεως.

5. Ἐν διάταγμα κανονίζει μερικώτερον τὸν Ὄργανισμὸν τοῦ Πανελληνίου ὡς καὶ τῶν Τμημάτων του καὶ ὁρίζει τὰ προσήκοντα καθήκοντα αὐτῶν¹.

6. Ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Ἀντικυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ, ἥτις ἀπέθετο ἤδη τὰ χρεῖα της, παραδίδουν εἰς τοὺς τρεῖς Προβούλους καὶ τοὺς τρεῖς πρώτους Γραμματεῖς τοῦ Πανελληνίου τὰ ἀρχεῖά των, καὶ ὅλας τὰς γνωστοποιήσεις ἀποτεינוμένας εἰς τὰ χρεῖα τὰ ὅποια αἱ δύο αὗται δυνάμεις ἐνήργησαν ἀπὸ τὸν Μάϊον μῆνα ἕως σήμερον.

7. Τὰ ψηφίσματα τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος θέλουν εἶσθαι θεμελιωμένα ἐπάνω εἰς τὰς ἐγγράφους ἀναφορὰς τοῦ Πανελληνίου ἢ τῶν Τμημάτων αὐτοῦ, καθόσον τὸ ἀντικείμενον τοῦ ψηφίσματος κινεῖται ἀπὸ τὴν Διοίκησιν ἢ καὶ ἀπὸ τὴν Νομοθεσίαν.

8. Τὰ ἀντικείμενα εἶναι διοικητικὰ ἐὰν αἱ πράξεις τῆς ἐν Τροιζῆνι Συνελεύσεως ἐπρονόησαν περὶ αὐτῶν, ὥστε δὲν πρόκειται ἄλλο εἰμὴ νὰ ἐκτελεσθῇ ὁ νόμος. Εἶναι δὲ νομοθετικά ὅταν ὁ νόμος δὲν ἐπρονόησε περὶ αὐτῶν.

Τὰ ψηφίσματα ταῦτα γίνονται ἐπάνω εἰς τὰς ἀναφορὰς τοῦ Πανελληνίου· τὰ δὲ ἄλλα ἐπάνω εἰς τὰς τῶν Τμημάτων.

1. Βλ. Διάτ. 16/22 Ἰαν. 1828 περὶ τοῦ Πανελληνίου, τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, καὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς, Ἀρχ. Ὑδρας, τόμ. ΙΔ', σελ. 16-18.

9. Ὁ Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος ἔχει πλησίον του ἓνα Γενικὸν Γραμματέα φέροντα τίτλον τοῦ Γραμματέως τῆς Ἐπικρατείας, ὅστις προσυπογράφεται εἰς τὰ ψηφίσματα καὶ εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν.

10. Θέλουν συσταθῇ ἐπιτροπαὶ εἰδικαὶ ἐκτὸς τῶν κόλπων τοῦ Πανελληνίου καθόσον ἀπαιτοῦσι τοῦτο αἱ χρεῖαι τῆς Διοικήσεως καὶ αἱ ἐργασίαι αἵτινες εἶναι κατεπεῖγον νὰ προετοιμασθοῦν διὰ τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν.

γ'. Ἀποτίθεται ἡ Βουλὴ τὸ ὅποῖον ἀνέλαβε χρέος τῆς νομοδοτικῆς ἐξουσίας.

Ἐν Αἰγίνῃ τῇ 18 Ἰανουαρίου 1828

Ὁ Πρόεδρος <τῆς Βουλῆς>

N. Πενέρης

Τὰ μέλη τῆς Βουλῆς¹

Ὁ Α' Γραμματεὺς <τῆς Βουλῆς>

X. Αἰνιάν.

1. Τὸν νόμον νη' υπέγραψαν πάντες οἱ βουλευταὶ τῆς Δ' Περιόδου πλὴν τῶν Χρ. Γεροθανάση, φονευθέντος τὴν 25ην Ἰουλίου, Π. Δαρειώτου, Ἰωάν. Κ. Μαυρομιχάλη, Ἰωάν. Χατζηπέτρου, Παν. Παπατσώνη, Χρ. Καπετανάκη, Ἀναγν. Κοπανίτσα, Νεοφ. Οἰκονόμου, Παύλου Φιλαρέτου, ἀποβιώσαντος τὴν 15ην Αὐγούστου, Χαρ. Παπαπολίτου, Φρ. Βρυζάκη, Ἰωάν. Καραμάνου, Κωνστ. Λογοθέτου καὶ Μιχ. Μαρκοπολίτου. Τὰ ὀνόματα τῶν 79 υπογραψάντων βουλευτῶν βλ. παρὰ πόδας τοῦ κειμένου τοῦ νόμου (ὡς τοῦτο ἔχει καταχωρισθῇ ἐν τῷ τεύχει τῶν νόμων τῆς Δ' Περιόδου παρὰ τῷ Ἀρχεῖφ Ρήγα Παλαμῆδῃ, ἐν ΓΑΚ, Ἀρχ. Βλαχ., Φ. 265). Τὰ ὀνόματα τοῦ συνόλου τῶν μελῶν τῆς Βουλῆς τῆς Δ' Περιόδου βλ. ἐν Γ. Δ. Δημακοπούλου, «Αἱ Κυβερνητικαὶ Ἀρχαὶ τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας», σελ. 122-125. Ἐν Δ. Πετρακάκου, *Κοινοβουλευτικὴ Ἱστορία*, τόμ. Α', σελ. 402 ἀναφέρεται ὅτι τὸν νόμον υπέγραψαν 84 βουλευταί.

ΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

68

ΤΑΞΙΣ ΤΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΝ ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ¹

Ναύπλιον, 5 'Ιανουαρίου 1825

α'. Ὁ Πρόεδρος ἀνοίγει καὶ κλείει τὰς συνελεύσεις καὶ προσδιορίζει τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν αὐτῶν.

β'. Τὰ τοῦ Προέδρου ἐκπληροῦνται ἀπαράλλάκτως εἰς τὴν ἔλλειψίν του ἀπὸ τὸν Ἀντιπρόεδρον.

γ'. Χρεωστεῖ ὁ Πρόεδρος νὰ φροντίζει διὰ τὴν ἐσωτερικὴν εὐταξίαν τοῦ σώματος· ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ εὐχαριστῇ ἢ νὰ ἐπιπλήττῃ τὸν βουλευτὴν διὰ τὸν τρόπον τοῦ πολιτεύεσθαι εἰς τὸ Βουλευτήριον, νὰ τὸν ἀνακαλῇ εἰς τὴν ὑπόθεσιν ὡςάκις παρεκτρέπεται, νὰ ἐπιτάττῃ εἰς αὐτὸν σιωπὴν ὅταν οἱ λόγοι του εἶναι ἀπρεπεῖς, νὰ τὸν ἐπιπλήττῃ ὅταν χωρὶς <ἄδειαν> ἢ ἀποχωρῶντα λόγον δὲν παρευρίσκεται εἰς τὰς συνελεύσεις, καὶ νὰ τὸν ἀποβάλλῃ ἀπὸ τὸ Βουλευτήριον διὰ τινὰς ἡμέρας ἂν τὸ σφάλμα του κριθῇ ἀπὸ τὸ σῶμα ἄξιον τοιαύτης ποινῆς.

δ'. Κανένας βουλευτὴς δὲν ἐμπορεῖ νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὴν συνεδρίασιν ἐνῶ ἐπικρατῇ χωρὶς τὴν ἄδειαν τοῦ Προέδρου.

ε'. Κανένας βουλευτὴς δὲν δύναται νὰ ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὸν τόπον ὅπου διατρίβει ἡ Βουλὴ ἄνευ ἀδείας τοῦ σώματος ὅλον, εἰδὲ καὶ ἀναχωρήσῃ νὰ ἐκπύττῃ τοῦ ἀξιώματός του.

ς'. Ὅταν τινὰς ὁμιλῇ, οἱ λοιποὶ χρεωστοῦν νὰ εὐτακτοῦν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ὁμιλίας του καὶ νὰ μὴν ἔχον ἰδιαιτέρας ὁμιλίας.

ζ'. Εἰς ἐκάστην συνέλευσιν, πρὶν ν' ἀρχίσῃ ἡ συνδιάλεξις, ὁ Γραμματεὺς ἀναγινώσκει εἰς ἐπὶ ἄκρον πάντων τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνελεύσεως καὶ γίνεταί ἀπὸ τὸ σῶμα θεωρία, ἂν εἶναι ἀκριβῶς καταγεγραμμένα.

η'. Αἱ ὁμιλίαι ἢ συνδιάλέξεις εἰς τὸ Βουλευτικὸν γίνονται ἢ διὰ λόγον ἀπλοῦ ἢ ἐκφωνοῦνται γεγραμμέναι, διευθυνόμεναι πρὸς τὸν Πρόεδρον.

θ'. Ἐνας μόνον τὴν φορὰν πρέπει νὰ ὁμιλῇ ἢ νὰ ἐκφωνῇ καὶ εἰς τὸ διάστημα τῆς ὁμιλίας του νὰ μὴν ἀντικόπτεται ἀπὸ κανένα, ἔξω μόνον ἂν πέσῃ εἰς προσω-

1. Ἐφ. α' Ὁ Φίλος τοῦ Νόμου», φ. 88 (16 'Ιαν. 1825) καὶ φ. 89 (19 'Ιαν. 1825).

πικὴν ὕβριν ἢ εἰς ἄλλο ἄτοπον. "Οποῖος δὲ θέλει ἢ νὰ ἐναντιωθῇ ἢ νὰ συνηγορήσῃ μὲ τὸν λαλοῦντα, πρέπει νὰ λάβῃ τὴν ἄδειαν ἀπὸ τὸν Πρόεδρον καὶ τότε νὰ ὁμιλήσῃ, ὅταν ὁ λαλὼν παύσῃ.

ι'. Ὁ Πρόεδρος διὰ τὰς τακτικὰς ὑποθέσεις εἰδοποιεῖ τὸ σῶμα τοῦλάχιστον πρὸ μιᾶς ἡμέρας περὶ ὧσον μέλλει νὰ γένη λόγος εἰς τὸ Βουλευτικόν, ἐγνωσμένης οὐσης τῆς συνελεύσεως.

ια'. Ἐκαστος βουλευτὴς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προτείνῃ νόμου σχέδια ἢ γνώμας. Αἱ μὲν γινώμαι ἃς εἶναι διὰ λόγον, τὰ δὲ σχέδια τοῦ νόμου πάντοτε νὰ εἶναι ἐγγράφα καὶ ἐνυπόγραφα, νὰ ἐγχειρίζονται πρὸς τὸν Πρόεδρον, νὰ ἀναγινώσκονται ἀπὸ τὸν ἴδιον Πρόεδρον εἰς ἐπήκοον πάντων, καὶ πάλιν νὰ ἀναγινώσκονται καὶ ἐκ δευτέρου ἀπὸ τὸν ἴδιον τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἢ ἄλλην ρητὴν ἡμέραν, ἕως οὗ συζητῆται ἡ πραγματευομένη ὑπόθεσις, καὶ νὰ κεῖται εἰς ὅλον τὸ διάστημα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς τραπέζης εἰς δευτέραν σκέψιν καὶ θεωρίαν τοῦ θέλοντος.

ιβ'. Ἐνα σχέδιον νόμου προβληθὲν ἅπαξ ἐμπορεῖ νὰ ἀναβληθῇ καὶ ἐξετασθῇ εἰς προσδιωρισμένον ἢ ἀπροσδιώριστον καιρὸν κατὰ τὴν θέλησιν τῆς Βουλῆς.

ιγ'. Ἐνα σχέδιον νόμου τὸ ὁποῖον προβληθὲν καὶ βασανισθὲν ἔπεσε δὲν ἐμπορεῖ νὰ ἀναπροτεθῇ ἂν δὲν ἀπεράσουν ἡμέραι τριάκοντα.

ιδ'. Μετὰ τὴν τακτικὴν συζήτησιν τῆς προτάσεως, ὡς εἴρηται, καὶ ἀφοῦ οὐδεὶς τῶν βουλευτῶν δὲν θέλει νὰ ὁμιλήσῃ πλέον ὑπὲρ ἢ κατὰ τῆς προτάσεως, γίνεται ἡ ψηφοφορία τακτικὴ κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον. Ὅλοι οἱ βουλευταὶ λαμβάνουν μίαν ψῆφον λευκὴν, καταφατικὴν, καὶ μίαν μαύρην, ἀποφατικὴν, καὶ ὁρῶντι ὁ βουλευτὴς κατὰ τὴν θέλησίν του εἰς τὰ διωρισμένα ἀγγεῖα καθὲ μίαν ἀπὸ τὰς ψήφους του.

ιε'. Ἡ ψηφοφορία γίνεται καὶ παρηρησία καὶ κρυφίως κατὰ τὴν θέλησιν ὅλου τοῦ σώματος ἢ καὶ ἐνὸς μόνου μέλους ὅσον ἀφορᾷ τὴν ψῆφον του.

ις'. Ὁ ἴδιος Πρόεδρος, παρόντων τῶν βουλευτῶν καὶ τοῦ Γραμματέως, συνάξει καὶ μετρεῖ παρηρησίᾳ τὰς ψήφους· ὁ δὲ Γραμματεὺς κηρύττει τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπὲρ καὶ τῶν κατὰ.

ιζ'. Ἀφοῦ τακτικῶς μία ὑπόθεσις ἐψηφοφορήθῃ, ἡ ὑπόθεσις λογίζεται ἀποφασισμένη καὶ τελειωμένη καὶ πλέον ἄλλοτε δὲν ψηφοφορεῖται.

69

ΔΙΑΤΑΓΗ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΥΣ
Εἰς τὸ ΒΟΥΛΕΥΤΗΡΙΟΝ ΑΚΡΟΑΤΑΣ ¹

α'. Συγχωρεῖται εἰς καθὲ Ἑλληνα ἢ εἰσοδος εἰς τὸ ὑψηλότερον κάθισμα τοῦ

1. Ἐφ. «Ὁ Φίλος τοῦ Νόμου», φ. 149 (2 Ὀκτ. 1825).

Βουλευτηρίου ἐν καιρῷ συνελεύσεως· εἰς τόσους ἀνθρώπους ὅμως ὅση εἶναι ἡ χωρητικότης τῶν καθισμάτων.

β'. Δὲν συγχωρεῖται ἡ εἴσοδος εἰς κανένα ὅταν εἶναι μυστική συνέλευσις, καὶ θέλει φανερόνεται διὰ τῆς ἐλλείψεως τῆς σημαίας, ἐνῷ ὅταν ἡ συνέλευσις δὲν εἶναι μυστική ἡ σημαία θέλει εἶσθαι ὑψωμένη.

γ'. Εἰς κανένα ἀπὸ ὅσους ἐμβαίνουν εἰς τὸ Βουλευτήριον δὲν συγχωρεῖται καὶ νὲν εἶδος ἄρματος, οὔτε τζιμποῦκι ἢ ραβδίον.

δ'. Δὲν ἔχει τὴν ἄδειαν κανεὶς τῶν εἰσερχομένων ἀκροατῶν οὔτε νὰ ὀμιλήσῃ οὔτε νὰ δείξῃ ὅποιονδήποτε σημεῖον εὐχαριστήσεως ἢ δυσαρεσκείας δι' ὅσα βλέπει καὶ ἀκούει, οὔτε νὰ συνδιαλέγῃται μὲ τὸν πλησίον του.

ε'. Διαλυθείσης τῆς συνελεύσεως, νὰ ἐξέρχονται οἱ ἀκροαταὶ κατὰ τάξεις καὶ χωρὶς θόρυβον, ἐπειδὴ ὅστις ἀτακτῆσει δὲν θέλει εἶναι πλέον δεκτὸς εἰς τὸ Βουλευτήριον, καὶ θέλει δυσφημεῖται τὸ ὄνομά του.

ς'. Κανεὶς δὲν ἔχει τὴν ἄδειαν νὰ εἰσέρχεται εἰς τὸ ἐμβαδὸν κάτω τοῦ Βουλευτηρίου, ἐκτὸς τῶν πληρεξουσίων οἵτινες στέλλονται ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας διὰ κοινὰς ὑποθέσεις· δίδει ὅμως τὴν ἀναφοράν του εἰς τὸν κλήτορα τοῦ Βουλευτηρίου.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 23 Σεπτεμβρίου 1825

Ὁ Πρῶτος Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ἰω. Σκανδαλίδης.

70

ΤΑΞΙΣ ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ¹

α'. [Αρ.] Ὁ Πρόεδρος ἀνοίγει καὶ κλείει τὰς συνεδριάσεις καὶ προσδιορίζει τὴν ἡμέραν αὐτῶν. Αἱ δὲ συνεδριάσεις ἄρχονται πάντοτε τέσσαρας ὥρας πρὸ μεσημβρίας ἀμετατρέπτως, διαρκοῦσι δὲ ἀπροσδιορίστως κατὰ τὰς περιστάσεις καὶ ὁ Πρόεδρος διαλύει αὐτάς· ἀναβάλλει δὲ τὴν διάλυσιν αὐτῶν διὰ τινος ὥρας, ἂν πέντε ἐκ τῶν μελῶν τὸ ζητήσωσι πρὸς ἀποπεράτωσιν ἤδη ἀρξαμένης ὑποθέσεως.

β'. Τὰ τοῦ Προέδρου ἐκπληροῦνται ἀπαραλλάκτως εἰς τὴν ἑλλειψίν του ἀπὸ τὸν Ἀντιπρόεδρον.

γ'. Χρεωστεῖ ὁ Πρόεδρος νὰ φροντίζῃ διὰ τὴν ἐσωτερικὴν εὐταξίαν τοῦ σώματος· ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ εὐχαριστῇ ἢ νὰ ἐπιπλήττῃ τὸν βουλευτὴν διὰ τὸν τρώ-

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 55 (31 Αὐγ. 1827) καὶ φ. 56 (3 Σεπτ. 1827). Πρβλ. Αὐτόθι, φ. 54 (27 Αὐγ. 1827), σελ. 1 (213).

πον τοῦ πολιτεύεσθαι εἰς τὸ Βουλευτήριον· νὰ τὸν ἀνακαλῇ εἰς τὴν ὑπόθεσιν ὡς ἂν παρευρέσεται· νὰ ἐπιτάτῃ εἰς αὐτὸν σιωπὴν, ὅταν οἱ λόγοι του εἶναι ἀπρεπεῖς ἢ ἐκκλίπῃ εἰς ἀπεράντους καὶ ἀνοφελεῖς πολυλογίας· νὰ τὸν ἐπιπλήτῃ ὅταν χωρὶς ἄδειαν ἢ ἀποχωρῶντα λόγον δὲν παρευρίσκειται εἰς τὰς συνεδριάσεις· καὶ εἰς μὲν τὴν πρώτην φορὰν τῆς ἐλλείψεώς του ἀπὸ τὰ χρέη του νὰ συγχωρῇται· εἰς δὲ τὴν δευτέραν νὰ ἐλέγχεται· καὶ εἰς τὴν τρίτην ν' ἀποκλείεται ἀπὸ μίαν συνεδρίαν.

δ'. Κανεὶς τῶν βουλευτῶν δὲν δύναται ν' ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὴν συνεδρίαν ἐνῶ ἐπικρατεῖ χωρὶς τὴν ἄδειαν τοῦ Προέδρου, οὔτε ἀπὸ τὴν καθέδραν τῆς Βουλῆς δὲν δύναται κανεὶς ν' ἀναχωρήσῃ, εἰμὴ μὲ τὴν ἄδειαν τῆς Βουλῆς καὶ μὲ ρητὴν προθεσμίαν.

ε'. Ὅταν τινὰς τῶν βουλευτῶν θέλῃ νὰ ὁμιλήσῃ, χρεωστεῖ πρῶτον νὰ ζητῇ τὴν ἄδειαν ἀπὸ τὸν Πρόεδρον, καὶ ἐνῶ αὐτὸς ὁμιλεῖ οἱ λοιποὶ ~~χρεωστοῦν~~ νὰ εὐτακτοῦν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ὁμιλίας του καὶ νὰ μὴ κάμουν ἰδιαιτέρας ὁμιλίας.

ς'. Εἰς ἐκάστην συνέλευσιν πρὶν ν' ἀρχίσῃ ἡ συνδιάλεξις, ὁ Γραμματεὺς ἀναγινώσκει εἰς ἐπήκοον πάντων τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως καὶ γίνεται ἀπὸ τὸ σῶμα παρατήρησις ἂν εἶναι ἀκριβῶς γεγραμμένα.

ζ'. Αἱ ὁμιλίαι ἢ συνδιαλέξεις εἰς τὸ Βουλευτικὸν γίνονται ἢ διὰ λόγον ἁπλοῦ ἢ ἐκφωνοῦνται γραμμέναι.

η'. Ἐνας μόνον τὴν φορὰν πρέπει νὰ ὁμιλῇ ἢ νὰ ἐκφωνῇ καὶ εἰς τὸ διάστημα τῆς ὁμιλίας του νὰ μὴ ἀντικρίπτεται ἀπὸ κανένα, ἔξω μόνον ἂν πέσῃ εἰς προσωπικὴν ὕβριν ἢ εἰς ἄλλο ἄτοπον· ὅποιος δὲ θέλει ἢ νὰ ἐναντιωθῇ ἢ νὰ συνηγορήσῃ μὲ τὸν λαλοῦντα, πρέπει νὰ λάβῃ τὴν ἄδειαν ἀπὸ τὸν Πρόεδρον καὶ τότε νὰ ὁμιλήσῃ ἀφοῦ ὁ λαλῶν παύσῃ· ν' ἀποτείνῃ δὲ πάντοτε τὸν λόγον πρὸς τὸν Πρόεδρον καὶ οὐδέποτε πρὸς τὸν προλαβόντως ὁμιλήσαντα, εἴτε ἀναιρῶν εἴτε ἐπιβεβαιῶν· καὶ ἀποκρινόμενος δὲ εἰς προσωπικὴν ὕβριν τοῦ προλαλήσαντος πάντοτε πρὸς τὸν Πρόεδρον πρέπει νὰ διευθύνῃ τὸν λόγον του· ἂν δὲ παρεκτραπῇ καὶ οὗτος εἰς ὕβρεις ὁμοίως νὰ ἐκβάλλωνται παρὰ τοῦ Προέδρου ὅ τε προὔβρισας καὶ ὁ ἀποκριθεὶς.

θ'. Ὁ Πρόεδρος διὰ τὰς τακτικὰς ὑποθέσεις εἰδοποιεῖ τὸ σῶμα, τοῦλάχιστον πρὸ μιᾶς ἡμέρας, περὶ ὧν μέλλει νὰ γενῇ λόγος εἰς τὸ Βουλευτικόν, ἐγνωσμένης οὐσης τῆς ὑποθέσεως.

ι'. Πᾶσα ὑπόθεσις προτεθεῖσα διαφιλονεικεῖται τὴν πρώτην ἡμέραν, δὲν ἀποφασίζεται ὅμως ἀλλὰ μένει καὶ διὰ τὴν ἄλλην ἡμέραν, ἐκτὸς κατεπειγούσης ἀνάγκης. Ἐκαστος τῶν βουλευτῶν ἔχει δικαίωμα νὰ ζητῇ παρὰ τοῦ Γραμματέως σημείωσιν τῶν προτεινομένων καὶ ἀναβαλλομένων ὑποθέσεων διὰ νὰ προπαρασκευάζεται εἰς τὴν περὶ αὐτῶν διαφιλονεικίαν.

ια'. Προβληθείσης δὲ μιᾶς γνώμης καὶ διαφιλονεικουμένης δὲν συγχωρεῖται εἰς οὐδέναν νὰ προβάλλῃ ἄλλην ἐν τῷ μεταξύ, χωρὶς νὰ ἀποφασισθῇ ἡ ἐκτέλεσις, ἢ δι' ἄλλην ἡμέραν ἀναβολὴ τῆς προηγουμένης καὶ τούτου τὴν φροντίδα νὰ τὴν ἔχῃ ὁ Ἀ' Γραμματεὺς.

ιβ'. Νὰ καταχωρίζεται εἰς τὰ πρακτικὰ τὸ ὄνομα τοῦ προβάλλοντος γνώμην τινὰ καὶ τῶν ἐπιστηριζόντων ἢ ἀναιρούντων αὐτήν, καθὼς ἐν συνόψει καὶ οἱ λόγοι δι' ὧν ἐπιστηρίζεται ἢ ἀναιρεῖται ἡ προτεθεῖσα γνώμη.

ιγ'. Ἐκαστος τῶν βουλευτῶν χρεωστεῖ ἅμα εἰσελθὼν νὰ προσφέρῃ τὸ ἀνηκόν σέβας, νὰ κάθεται κοσμίως, νὰ μὴ μεταβάλλῃ τόπον οὔτε νὰ περιφέρεται ὀρθος, ἀλλὰ νὰ ἀνίσταται μόνον ὅταν ἔχῃ νὰ ὁμιλήσῃ.

ιδ'. Εἶναι ἀπηγορευμένον καὶ εἰς τοὺς βουλευτὰς καὶ εἰς πάντας τοὺς ἔχοντας εἴσοδον εἰς τὸ Βουλευτήριον νὰ βαστάζωσιν εἰσερχόμενοι ράβδον ἢ νὰ ὀπλοφορῶσιν.

ιε'. Ἄν τινες τῶν βουλευτῶν παρεκτραπῶσιν εἰς κραιναὺς καὶ γενῇ θόρυβος, ὁ Πρόεδρος ἀνακαλεῖ αὐτοὺς εἰς ἡσυχίαν κρούων τὸν κώδωνα· ἂν δέ τις ἐπιμένῃ ταραχωδῶς, ὁ Πρόεδρος τὸν διατάττει νὰ ἐξέλθῃ τοῦ Βουλευτηρίου.

ις'. Ἐκαστος βουλευτὴς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προτείνῃ νόμον σχέδια ἢ γνώμας. Αἱ μὲν γινώμαι ὡς προτείνωνται καὶ διὰ λόγου καὶ ἐγγράφως· τὰ δὲ σχέδια τοῦ νόμου πάντοτε νὰ εἶναι ἐγγράφα καὶ ἐνυπόγραφα· νὰ ἐγχειρίζωνται πρὸς τὸν Πρόεδρον· νὰ ἀναγινώσκωνται ἀπὸ τὸν Γραμματέα εἰς ἐπήκοον πάντων, καὶ πάλιν νὰ ἀναγινώσκωνται καὶ ἐκ δευτέρου ἀπὸ τὸν ἴδιον τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἢ ἄλλην ῥητὴν ἡμέραν, ἕως οὗ συζητῆται ἡ πραγματευομένη ὑπόθεσις καὶ νὰ κεῖται εἰς ὅλον τὸ διάστημα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς τραπέζης εἰς δευτέραν σκέψιν καὶ παρατήρησιν τοῦ θέλοντος.

ιζ'. Ἐνα σχέδιον νόμου προβληθὲν ἅπαξ ἐμπορεῖ νὰ ἀναβληθῇ καὶ ἐξετασθῇ εἰς προσδιωρισμένον ἢ ἀπροσδιόριστον καιρὸν, κατὰ τὴν θέλησιν τῆς Βουλῆς.

ιη'. Ἐνα σχέδιον νόμου, τὸ ὁποῖον προτεθὲν καὶ βασανισθὲν ἔπεσε, δὲν ἐμπορεῖ νὰ ἀναπροτεθῇ ἂν δὲν ἀπεράσουν ἡμέραι τριάκοντα.

ιθ'. Μετὰ τὴν τακτικὴν συζήτησιν τῆς προτάσεως, ὡς εἴρηται, καὶ ἀφοῦ οὐδεὶς τῶν βουλευτῶν δὲν θέλει νὰ ὁμιλήσῃ πλεόν ὑπὲρ ἢ κατὰ τῆς προτάσεως, γίνεται ψηφοφορία τακτικὴ κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον. Ὅλοι οἱ βουλευταὶ λαμβάνουν μίαν ψῆφον λευκὴν, καταφατικὴν, καὶ μίαν μαύρην, ἀποφατικὴν, καὶ ῥίπτει ὁ βουλευτὴς κατὰ τὴν θέλησίν του εἰς τὰ διωρισμένα ἀγγεῖα καθὲ μίαν ἀπὸ τὰς ψήφους του.

κ'. Ἡ ψηφοφορία γίνεται καὶ φανερά καὶ μυστικὴ· ἂν δὲ τρεῖς βουλευταὶ ζητήσωσι μυστικὴν τὴν ψηφοφορίαν, τότε συγκατανεύει ὅλον τὸ σῶμα εἰς τὸ ζήτημα τῶν τριῶν.

κα'. Ὁ ἴδιος Πρόεδρος ἐπὶ τῆς τραπέζης του μετὰ τοῦ Γραμματέως συνάξει καὶ μετρᾷ παρρησίᾳ τὰς ψήφους, ὁ δὲ Γραμματεὺς κηρύττει τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπὲρ ἢ κατὰ εἰς ἐπήκοον πάντων τῶν βουλευτῶν.

κβ'. Ἀφοῦ τακτικῶς μία ὑπόθεσις ἐψηφοφορήθη, ἡ ὑπόθεσις λογίζεται ἀποφασισμένη καὶ τελειωμένη καὶ πλέον ἄλλοτε δὲν ψηφοφορεῖται.

Τῇ 21 Ἰουνίου 1827 ἐν Ναυπλίῳ

Ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς
N. Ρενιέρης

Ὁ Α' Γραμματεὺς <τῆς Βουλῆς>
X. Αἰνιάν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

71

Διάταξις τῶν δημοσίων προσόδων ἐκ τῶν προϊόντων τῆς γῆς
Ναύπλιον, 23/28 Φεβρουαρίου 1825¹

Μεταξὺ τῶν κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἔτους 1825 ληφθέντων φορολογικῶν μέτρων διὰ τὴν ἐξεύρεσιν πόρων πρὸς ἐξακολούθησιν τοῦ δεινῶς χειμαζομένου Ἀγῶνος ὑπῆρξε καὶ ἡ ἐκδοσις τῆς «Διατάξεως τῶν δημοσίων προσόδων ἐκ τῶν προϊόντων τῆς γῆς» τῆς 23ης/28ης Φεβρουαρίου 1825². Ἡ Διάταξις αὕτη συνταχθεῖσα ὑπὸ τοῦ Βουλευτικοῦ καὶ ἐπικυρωθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ διεβιβάσθη πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Οἰκονομίας πρὸς διενέργειαν τῶν δημοπρασιῶν τοῦ ἔτους ἐκείνου. Αἱ παρεμβληθεῖσαι εἰς τὴν Διάταξιν σημειώσεις προέκυψαν ἐξ ἀντιρρήσεων τοῦ Ἐκτελεστικοῦ κατὰ τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ ἀρχικοῦ σχεδίου τοῦ Βουλευτικοῦ.

ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΠΡΟΣΟΔΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΤΗΣ ΓΗΣ

α'. Νὰ λαμβάνωνται ἐκ τῶν γεννημάτων, ἀπὸ μὲν τὰ ἐθνικὰ χωράφια τρία εἰς τὰ δέκα, ἀπὸ δὲ τὰ ιδιοκτῆτα τὸ δέκατον μόνον.

β'. Ὅμοιως ἀπὸ ὅλα τὰ προϊόντα τῆς γῆς, τῆς μὲν ιδιοκτῆτον τὸ δέκατον, τῆς δὲ ἐθνικῆς τρία εἰς τὰ δέκα, κατὰ τὸν προεκδοθέντα περὶ ἀποδεκατώσεως Νόμον ὑπὸ ἀριθμοῦ δεκάτου.

Σημ. Αἱ δημόσιαι πρόσοδοι νὰ πωληθῶσιν ἢ γενικῶς κατὰ ἐπαρχίας ἢ μερικῶς κατὰ χωρία, ὅπως ἤθελε κριθῇ συμφερότερον διὰ τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον.

γ'. Ἐκ τῶν σταφίδων κατὰ τὸν περὶ τούτων ἐκδοθέντα Νόμον ὑπ' ἀριθ. λζ'.

δ'. Ἐκ τῶν ἐλαιῶν, ἀπὸ μὲν τὰς ιδιοκτῆτους τὸ δέκατον, αἱ δὲ ἐθνικαὶ νὰ μὴ δοθῶσιν εἰς τοὺς ἀγοραστὰς τῶν λοιπῶν προσόδων πρὶν νὰ ἐκδοθῇ ὁ περὶ τούτων νόμος.

1. Ἐφ. α' Ο Φῶτος τοῦ Νόμου», φ. 103 (9 Μαρτ. 1823). Πρβλ. τὸ κείμενον αὐτῆς ἐν ΓΑΚ, Ἐκτελ. Φ. 65. Βλ. καὶ Προβ. Βουλ. 407/23 Φεβρ. 1825, ΓΑΚ, Ἐκτελ. Φ. 62· Προβ. Ἐκτελ. 3785/26 Φεβρ. 1825, ΓΑΚ, Ἐκτελ. Φ. 64· Προβ. Βουλ. 420/27 Φεβρ. 1825, Αὐτόθι· Προβ. Ἐκτελ. 28 Φεβρ. 1825, ΓΑΚ, Ἐκτελ. Φ. 65· Ἐγγρ. Ἐκτελ. πρὸς Ὑπ. Οἰκ. 3875/28 Φεβρ. 1825, Αὐτόθι.

2. Βλ. σχετικῶς Δ. Ζωγράφου, Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Γεωργίας, τόμ. Γ', Ἐν Ἀθῆναις 1924, σελ. 47. Πρβλ. Π. Ραπαρτζή, Ἱστορία τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τῆς Ἑλλάδος, τόμ. Α', σελ. 133 κ. ἐξῆς.

ε'. Ἐκ τῶν μεταξίων καὶ συκαμίνων κατὰ τὸν ἐκδοθέντα Νόμον ὑπ' ἀριθ. λθ'.

ς'. Ἐκ τῶν συγκῶν κατὰ τὸν ἐκδοθέντα Νόμον ὑπ' ἀριθ. λθ'.

ζ'. Ἐκ τῶν ὀρυζίων δύο εἰς τὰ δέκα.

η'. Ἐκ τῶν ἀμπελίων ὡς καὶ πέρυσιν.

θ'. Ὅλα τὰ ἐθνικὰ περιβόλια νὰ ἐνοικιάζονται διὰ τρεῖς χρόνους ἐπὶ δημοπρασίας. Ἡ δὲ δημοπρασία νὰ γίνεται κατ' ἐπαρχίας, παρόντων τοῦ ἐπάρχου, τῶν δημογερόντων καὶ τοῦ ἀγοραστοῦ τῶν προσόδων τῆς ἐπαρχίας, οἱ ὅποιοι ὀφείλουν νὰ εἰδοποιοῦν τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Οἰκονομίας εἰς ποῖον καὶ διὰ πόσῃν τιμῇ ἐνοικιάσθῃ ἕκαστον τῶν περιβολίων, διὰ νὰ σταλοῦν τὰ ἀναγκαῖα συμφωνητικὰ γράμματα εἰς τοὺς ἐνοικιαστὰς ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ κατ' αὐτὰ τόσον ὁ ἀγοραστής τούτου τοῦ ἔτους, ὅσον καὶ ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ἤθελαν ἀγοράσει τὴν αὐτὴν ἐπαρχίαν εἰς τὰ ἀκόλουθα δύο ἔτη, νὰ λαμβάνουν τὸ συμφωνητικὸν ἐνοίκιον ἀπὸ τοὺς ἐνοικιαστὰς.

ι'. Ἐκ τῶν τελωνείων, κατὰ τὸν ἐκδοθέντα Νόμον ὑπ' ἀρ. μ'.

〈Σημείωσις. Αἱ πρόσοδοι τῶν τελωνείων νὰ πωληθῶσι χωριστὰ ἀπὸ τὰς λοιπὰς προσόδους.〉

ια'. Ἐκ τῶν βοσκημάτων κατὰ τὸν ἐκδοθέντα Νόμον ὑπ' ἀρ. μβ'.

Σημείωσ. Καὶ τῶν βοσκημάτων αἱ πρόσοδοι νὰ πωληθοῦν ὁμοίως χωριστὰ.

ιβ'. Ἐκ τῶν μελισσίων πέντε παράδες τὸ μελίσσι.

ιγ'. Ἐκ τῶν βελανιδίων, τῶν μὲν ἰδιοκτητῶν νὰ λαμβάνεται τὸ δέκατον, τῶν δὲ ἐθνικῶν νὰ λαμβάνεται ἀπὸ τοὺς συνάζοντας αὐτὰ τρία εἰς τὰ πέντε.

Σημειωτέον ὅτι οἱ συνάζοντες τὰ βελανίδια χρεωστοῦσι νὰ τὰ φέρωσιν εἰς τοὺς διωρισμένους τόπους.

ιδ'. Ἐκ τῶν ρητινῶν καὶ κατραμίων τῶν μὲν ἰδιοκτητῶν νὰ λαμβάνεται τὸ δέκατον, τῶν δὲ ἐθνικῶν τρία εἰς τὰ δέκα. Ὅλα δὲ αὐτὰ τὰ δέκατα νὰ παραδίδονται εἰς προᾶγμα πρὸς τὸ ἐπαρχεῖον ἐκάστης ἐπαρχίας, ὅπου πρέπει νὰ μένωσιν ὡς παρακαταθήκη, διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς ὅποιασδήποτε χρεῖας κρήνη ἢ Διοίκησις.

Ἐξαιροῦνται τῆς ἀποδεκατώσεως : α) οἱ οἰκιακοὶ κῆποι, β) τὰ ἄχρηα, γ) ἡ ῥόβη. Καταργοῦνται δὲ : α) ἡ ἀποκοπὴ (τουρκιστὶ μαχτού, κεσίμι), β) οἱ μιζράδες, καλέμια καὶ σπαθιά.

〈Σημειωτέον ὅτι τὰ ἐθνικὰ δικαιώματα θέλουν συνάζεσθαι ἀπὸ πρώτης Μαρτίου ἕως τέλους Φεβρουαρίου.〉

Σημειωτέον ὅτι τὰ ἐθνικὰ δικαιώματα ἕκαστον χωρίου νὰ δίδονται εἰς τὴν ἐπαρχίαν ἐκεῖνην εἰς τῆς ὁποίας τὰ ὅρια ἀναφέρεται.

Τὰ χρήματα νὰ δίδονται τὰ μὲν ἡμίση ἐπὶ χειρὸς εὐθὺς μετὰ τὴν δημοπρασίαν, τὰ δὲ ἄλλα ἡμίση τῇ πρώτῃ Σεπτεμβρίου.

Οἱ εἰσπράκτορες εἶναι ἐπόχρεοι νὰ δίδουν γενικὴν καταγραφήν τῶν ὅσα συνάζουν ἐκ τῶν ἐθνικῶν καὶ ἰδιοκτητῶν κτημάτων.

Τῇ 23 Φεβρ(ουαρίου) 1825 ἐν Ναυπλίῳ

Ὁ Πρόεδρ(ος) τοῦ Βουλευτικ(οῦ)

Παν. Νοταρᾶς

Ἐπικυροῦνται τῇ 28 Φεβρ(ουαρίου) 1825

Ὁ Πρόεδρ(ος) τοῦ Ἐκτελ(εστικοῦ)

Γ. Κουντουριώτης

Ὁ Β' Γραμ(ματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ)

Ἀνδρέας Παπαδόπουλος

Ὁ Γεν. Γραμ(ματεὺς)

Ἀ. Μανροκορδάτος.

72

Σχέδιον Διατάξεως περὶ ὀργανώσεως τῶν νοσοκομείων καὶ τῆς
δημοσίας ὑγιεινῆς

Διὰ τοῦ ἄρθρου δ' τοῦ Νόμου ὑπ' ἀριθμ. μθ' τῆς 5ης Ὀκτωβρίου 1825 περὶ νοσοκομείων, προεβλέπετο ἡ ἔκδοσις ἐκτελεστικοῦ περὶ συστάσεως καὶ ἐπιστάσεως αὐτῶν διατάγματος, π ρ ο σ α ρ τ η θ σ ο μ έ ν ο υ ὡς παραρτήματος εἰς αὐτόν.

Πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ ἐν λόγῳ ἄρθρου τὸ Ἐκτελεστικὸν ὑπέβαλε πρὸς τὸ Βουλευτικὸν σχέδιον τοῦ προβλεπομένου διατάγματος ἵνα συζητηθῇ ὑπὸ τοῦ νομοθετικοῦ σώματος καὶ ληφθῇ ἡ ἔγκρισις αὐτοῦ ¹.

Τὸ σχέδιον τοῦτο, πλὴν τῶν εἰδικῶν περὶ τῶν νοσοκομείων διατάξεων, περιελάμβανε καὶ ἄλλας συναφεῖς πρὸς τὴν ὀργάνωσιν τῆς δημοσίας ὑγιεινῆς τοιαύτας. Συντάκτης τοῦ σχεδίου ἦτο ὁ κατὰ Σεπτέμβριον 1825 ἀφιχθεὶς εἰς Ἑλλάδα Γάλλος φιλέλλην ἱατρός Bailly.

Ἀναζητῶν τὸ κείμενον τοῦτο εὑρον μεταξὺ τῶν ἀνεκδότων ἐγγράφων τοῦ ἀποκειμένου εἰς τὸ Μουσεῖον Μπενάκη «Ἀρχείου τοῦ Ἀγῶνος» τὸ ἐξῆς ἀχρονολόγητον σχέδιον Κανονισμοῦ περὶ «Γενικῆς Ὑπουργίας (=Διευθύνσεως, Administration) τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα Ὑγείας» ². Ὁ Κανονισμὸς οὗτος φρονῶ ὅτι εἶναι τὸ ὑποβληθὲν εἰς τὸ Βουλευτικὸν πρὸς ἔγκρισιν σχέδιον διατάγματος.

ΓΕΝΙΚΗ ΥΠΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΥΓΕΙΑΣ

Γενικὴ διοργάνωσις

Ἀ ρ θ ρ α

α' Νὰ διορισθῇ ἀπὸ τὴν Διοίκησιν μία διευθύνουσα ἐπιτροπὴ τὰ ἀφορῶντα τὴν Γενικὴν Ὑπουργίαν τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα Ὑγείας.

1. Προβ. Ἐκτελ. 13194/9 Ὀκτ. 1825, ΓΑΚ, Ἐκτελ. Φ. 128. Πρβλ. Μ. Μπενάκη, Ἀρχεῖον τοῦ Ἀγῶνος, Φ. 23 (Ὀκτώβριος 1825).

2. Μ. Μπενάκη, Ἀρχεῖον τοῦ Ἀγῶνος, Φ. 23.

β'. Ἡ ἐπιτροπὴ νὰ συγκροτῇται ἀπὸ τρία μέλη καὶ ἓνα πρόεδρον μὲ τὸ ἐπώνυμον τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γενικῆς Ὑπουργίας τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα Ὑγείας.

γ'. Νὰ διαιρεθοῦν εἰς τὰ ἐξῆς ἀκόλουθα τμήματα τὰ ἀντικείμενα τῆς ἀσχολίας τῶν ἐπιτρόπων.

α) Τὸ ἀφορῶν τὴν ἐργασίαν τῶν τεχνῶν: ἱατρικῆς, χειρουργικῆς καὶ φαρμακοποιίας.

β) Τὸ ἀφορῶν τὰ νοσοκομεῖα.

γ) Τὸ ἀφορῶν τὴν ὑπουργίαν τῆς ὑγείας τοῦ στρατιωτικοῦ.

δ) Τὸ ἀφορῶν τὴν ὑγείαν τῶν παραλίων πόλεων.

ε) Τὸ ἀφορῶν τὴν ἱατρικὴν στατιστικὴν.

ς) Τὸ ἀφορῶν τὸ Σχολεῖον τῆς Ἱατρικῆς.

Πρῶτον Τμήμα

Περὶ τῆς ἐργασίας τῶν τεχνῶν: ἱατρικῆς,
χειρουργικῆς καὶ φαρμακοποιίας

δ'. Πρὸς ἀπαλλαγὴν τῶν προερχομένων κακῶν ἀπὸ τὴν ἀμάθειαν καὶ τὴν ἀγνοτείαν, κανεὶς ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος διατάγματος νὰ μὴν εἰμπορῇ νὰ κάμῃ οὔτε τὸν ἱατρόν, οὔτε τὸν χειρουργόν, οὔτε τὸν φαρμακοποιόν, ἂν δὲν ἔχῃ τὸ δίπλωμα τοῦ δόκτορος σχολείου τινὸς ἱατρικῆς ἢ φαρμακοποιίας, ἢ ἂν δὲν ἐπῆρε τὴν ἄδειαν ἀπὸ τοὺς ἐπὶ τούτου συστηθησομένους ἐπικριτὰς (jury).

ε'. Νὰ ἐγκαθιδρυθῇ εἰς τὰς πρωτίστας ἑλληνικὰς πόλεις μία ἐπιτροπὴ ἐπικριτῶν (jury) συγκροτημένη ἀπὸ τὸν Διευθυντὴν καὶ δύο τῶν σημαντικωτέρων ἐπιτοπίων ἀρχῶν, ἡτις νὰ καταγράφῃ τοὺς ἔχοντας δίπλωμα δόκτορος καὶ νὰ ἐξετάζῃ ὅσους μὴ κρατοῦντες δίπλωμα ἢ ἐργαζόμενοι τὴν τέχνην των πρὸ πέντε χρόνους ἐγκριθοῦν ἔμπειροι καὶ ἐγκρατεῖς τῶν ἀναγκαίων γνώσεων.

ς'. Οἱ οὕτως ἀναγνωρισθέντες δόκιμοι νὰ ἔχουν τὸν τίτλον, τὰ προνόμια καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ δόκτορος.

ζ'. Ὁ τρόπος τῶν ἐξετάσεων καὶ αἱ συνθήκαι τῆς ἀναδοχῆς (réception) νὰ προσδιορισθοῦν ἀπὸ τὸν Διευθυντὴν καὶ νὰ δημοσιευθοῦν τρεῖς μῆνας πρὶν τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἐπικριτῶν.

η'. Ἐπειδὴ τὸ τέλος διὰ τὸ ὅποιον γίνονται αἱ ἀναδοχαὶ εἶναι ὅχι ἀπλῶς τὸ συμφέρον μόνον τῶν ἀνευ διπλώματος ἐξασκούντων τὴν ἱατρικὴν, τὴν χειρουργικὴν, ἢ τὴν φαρμακοποιάν, ἀλλὰ καὶ ἡ ὠφέλεια ἐνταντῶ τῶν ἀρρώστων, νὰ μὴ γνωρισθοῦν δόκιμοι παρὰ μόνον οἱ ἐξασκούντες μίαν τῶν εἰρημένων τεχνῶν ὅχι ὀλιγώτερον ἀπὸ πέντε χρόνους καὶ ἐφεξῆς. Ὅσοι δὲ θελήσουν εἰς τὸ ἐξῆς νὰ ἐνασχοληθοῦν εἰς τὸ

πρακτικὸν τῆς ἱατρικῆς νὰ εἶναι ἀνεξαιρέτως ὑπόχρεοι νὰ γνωρισθοῦν δόκιμοι εἰς κανένα ξένον σχολεῖον ἱατρικῆς ἢ φαρμακοποιίας ὥσπου νὰ συστηθῇ Σχολεῖον Ἱατρικῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα.

θ'. Τὰ μέτρα ταῦτα νὰ μὴ παίρνονται μόνον διὰ τοὺς ἰατροὺς, χειρουργοὺς, ἢ φαρμακοποιούς, τοὺς ἐργαζομένους μέσα εἰς τὰς πόλεις, ἀλλὰ καὶ δι' ὅλους ὅσοι ζητήσουν νὰ ἔμβουν εἰς τὴν ὑπουργίαν τῆς ὑγείας τῶν νοσοκομείων, τοῦ στρατιωτικοῦ καὶ τῶν παραλίων πόλεων, ὡς καὶ ἀργότερα νὰ συστηθοῦν διδάσκαλοι εἰς τὸ Σχολεῖον τῆς Ἱατρικῆς.

Δεύτερον Τμῆμα

Περὶ τῆς διοργανώσεως τῶν νοσοκομείων

ι'. Νὰ γίνονν τέσσαρα νοσοκομεῖα εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἓνα εἰς τὸ Ναύπλιον, ἄλλο εἰς τὰς Ἀθήνας, ἄλλο εἰς τὸ Μεσολόγγι καὶ τέταρτον εἰς τὴν Κορίνθον, προσωρινῶς εἰς Γραμβοῦζαν.

ια'. Ὁ Διευθυντὴς θέλει συμφωνήσῃ μὲ τὰς ἐπιτοπίους ἀρχὰς ἐκάστης πόλεως, διὰ νὰ ἐκλέξουν τὴν τοποθεσίαν διὰ τὸ νοσοκομεῖον καὶ νὰ κάμουν τὸν κατάλογον τῶν ἰατρῶν, χειρουργῶν, φαρμακοποιῶν καὶ ὑπουργῶν, τὸν ὅποιον νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὴν ἐπίκρισιν τῆς ἐπιτροπῆς.

ιβ'. Οἱ ὑπουργοὶ νὰ εἶναι ἓνας οἰκονόμος, ἓνας ἐπιθεωρητὴς, ἓνας ἐφημέριος καὶ ἓνας νοσοκόμος.

ιγ'. Ὁ οἰκονόμος νὰ φροντίζῃ διὰ τὴν συντήρησιν τῶν σκευῶν καὶ τῶν οἰκδομημάτων τοῦ νοσοκομείου καὶ τὴν ἀγορὰν τῶν δαπανωμένων ἐκτὸς τῶν ἱατρικῶν. Νὰ δώσῃ δὲ ἀνάλογον ἐγγήρην διὰ τὰς ἐμπιστευομένας εἰς αὐτὸν χρηματικὰς ποσότητας.

ιδ'. Ὁ ἐπιθεωρητὴς νὰ καταγίνεται εἰς τὴν ἐπιθεώρησιν καὶ ἐξέτασιν τῶν λογαριασμῶν τοῦ οἰκονόμου καὶ νὰ ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐπιτροπὴν.

ιε'. Ὁ ἐφημέριος νὰ εἶναι ἐπιφορτισμένος τὴν θρησκευτικὴν ὑπουργίαν τῶν ἀρρώστων. Νὰ προειδοποιῇται δὲ περὶ τῶν ἀσχολιῶν τοῦ ἀπὸ τὸν ἱατρὸν ἢ τὸν χειρουργόν. Ὡς καὶ περὶ τῆς ἡμέρας καὶ τῆς ὥρας καθ' ἣς ἐγκριθῇ ἀπὸ τούτους πάλιν νὰ ὑποχρεώσῃ τοὺς ἀρρώστους νὰ ἐκπληροῦν τὰ θρησκευτικὰ χρέη των.

ις'. Οἱ νοσοκόμοι νὰ φροντίζουν διὰ τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ νοσοκομείου, αἱ δὲ ὑπουργαί των νὰ τοὺς προσδιορίζονται ἀπὸ τὸν ἱατρὸν, τὸν χειρουργόν καὶ τὸν φαρμακοποιόν.

ιζ'. Ὁ ἱατρὸς νὰ ἔχῃ ἓνα παραστάτην διὰ 50 ἀρρώστους. Ὁ χειρουργὸς ἓνα βοηθὸν διὰ 25 λαβωμένους καὶ ὁ φαρμακοποιὸς ἓνα βοηθὸν διὰ 100 ἀρρώστους.

ιη'. Οἱ βοηθοὶ καὶ οἱ παραστάται νὰ διορίζονται ἀπὸ τὸν Διευθυντὴν, ὅστις νὰ καθυποβάλλῃ εἰς ἐξέτασιν τοὺς ἐπισκεπτομένους ἰατροὺς τὰ νοσοκομεῖα καὶ ἐκ τῶν ἰσοδυνάμων νὰ προτιμῶνται οἱ χρηστοθεέστεροι καὶ οἱ πλέον φιλακόλουθοι εἰς τὰς ἐπισκέψεις τῶν ἰατρῶν ἢ χειρουργῶν.

ιβ'. Ὁ Διευθυντὴς νὰ εἶναι ἐπόχρεως νὰ συντάξῃ:

α) ἐν ἐγχειρίδιον πρακτικῆς ἱατρικῆς διαλαμβάνον μίαν συνοπτικὴν τῶν ἀναγκαιοτέρων, ἐκθεσιν τῆς ἀνατομίας, τῆς φυσιολογίας, τῆς παθολογίας καὶ τῆς θεραπευτικῆς.

β) ἐν ἐγχειρίδιον χειρουργικῆς περιέχον συνοπτικὴν περιγραφὴν ὅλων τῶν συσκευασίων καὶ ὅλων τῶν χειρουργικῶν μηχανημάτων τῶν ἀρμοδίων διὰ τὴν πόλιν καὶ τὸ στρατόπεδον, προσέτι καὶ μίαν ἐπίτομον διαπραγματείαν περὶ μαιευτικῆς.

γ) ἐν ἐγχειρίδιον φαρμακοποιίας διαλαμβάνον μίαν σύνοψιν τῶν κυριωτέρων γνώσεων τῆς φυσικῆς, τῆς χημείας, τῆς βοτανικῆς, τῆς φυσικῆς ἱστορίας καὶ τῆς φαρμακοποιίας. Εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτο μέρος νὰ γίνῃ ὁ κατάλογος τῶν ἀπλῶν καὶ τῶν συνθέτων ἱατρικῶν τὰ ὁποῖα εἶναι χρεία νὰ εὐρίσκωνται εἰς τὸ φαρμακεῖον τοῦ νοσοκομείου καὶ ἡ περιγραφὴ τῶν διαφόρων τρόπων καθ' οὓς ὁ φαρμακοποιὸς δύναται νὰ κατασκευάσῃ ὁ ἴδιος ὅσα ἱατρικὰ εἴμποροῦν νὰ γίνουν οἰκονομικώτερον εἰς τὸ νοσοκομεῖον.

δ'. Τὰ τρία ταῦτα συγγράμματα νὰ εἶναι ὀλίγον ὀγκώδη, οὐδὲ νὰ περιέχουν καμμίαν θεωρητικὴν ἐξέτασιν, ἀλλὰ μόνον τὴν ἐκθεσὶν τῶν βεβαιωτέρων γνώσεων τῶν διαφόρων κλάδων τῆς ἱατρικῆς καὶ τῶν μὲ ταύτην συνεχομένων ἐπιστημῶν.

ε'. Τὰ συγγράμματα ταῦτα, χρήσιμα διὰ τοὺς μαθητὰς τῶν νοσοκομείων, τοὺς μὴ σπουδάσαντας εἰς τὰ ξένα πανεπιστήμια, νὰ τυπῶνται μὲ διαταγὴν τῆς Διοικήσεως καὶ νὰ πωλῶνται καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα.

στ'. Ὁ Διευθυντὴς νὰ συντάξῃ σύνοψιν τῶν διαταγμάτων ἐπάνω εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἀρρώστων. Ταῦτα νὰ διορίζουν πῶς νὰ βαστῶνται τὰ κατὰστιχα, τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπισκέψεων καὶ τὰς ὥρας καθ' ἃς νὰ γίνωνται καθ' ἡμέραν, τὸ εἶδος καὶ τὴν ποσότητα τῶν τροφῶν διὰ πᾶσαν τάξιν ἀρρώστων, τὸν τρόπον τῆς διατροφῆς τῶν φαγητῶν καὶ τῶν ἱατρικῶν, τὴν διαίρεσιν τῶν ἀρρώστων εἰς διαφόρους τάξεις¹, τὸν τρόπον καθ' ὃν κάθε ἱατρὸς χρεωστεῖ νὰ παραδίδῃ τὰ μαθήματα τῆς χημείας εἰς ἐκπαίδευσιν τῶν μαθητῶν, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ κρατῇ τάξιν εἰς τὰς

1. Ἡ διαίρεσις αὕτη νὰ γίνῃ εἰς τοὺς νοσοῦντας ἐπιδήμιον νόσον, τὰ ἀπορριγμένα βρέφη, τὰς ἐγγαστρωμένας γυναῖκας, τοὺς γέροντας καὶ γυναικὺς ἀπαυδνατίσαντας καὶ θεωρουμένους ὡς ἀνιάτους καὶ τοὺς φυλακωμένους ἀρρώστους.

δωρεάν γενομένης εἰς τοὺς παρουσιαζομένους ἔξωθεν νὰ τοῦ ζητηθοῦν συμβουλίας, εἰς τὴν ἀναίρεσιν (σῆκωμα) τῶν νεκρῶν, εἰς τὸ ἄνοιγμα τῶν πτωμάτων, εἰς τὰς ἀνατομικὰς παραδόσεις κτ. κτ. κτ.

κγ'. Ὅταν οἱ ἄρρωστοι περισσεύουν εἰς τὸ νοσοκομεῖον, ὁ ἱατρὸς νὰ εἰδοποιῇ εὐθὺς τὸν Διευθυντὴν, ὅστις χρεωστεῖ νὰ προβλέψῃ εἰς τὴν ἐξοικονόμησίν των.

Τρίτον Τμήμα

Περὶ τῆς διοργανώσεως τῆς ὑπουργίας τῆς ὑγείας εἰς τὸ στρατιωτικόν

κδ'. Ὁ Διευθυντὴς νὰ διορίζῃ ἀκολουθοῦς παντὸς ἀρχηγοῦ ὅπλων ἓνα ἀρχίατρον, ἓνα πρῶτον χειροῦργον καὶ εἰς καθένα τούτων ἓνα βοηθὸν διὰ 500 στρατιώτας.

κε'. Οὗτοι νὰ τραβοῦν μαζί των μίαν κάμηλον ἢ ἓνα μονάριον, εἰς τὰ ὁποῖα νὰ φορτώνουν τὸ μετακομιστὸν κιβώτιον καὶ μίαν σκηρὴν ἐπιτηδεῖαν νὰ σταίνεται εὐθὺς ὅταν εἰς κακοκαιρίαν χρειασθῇ νὰ γίνουν ἐργασίαι ἀνεπίδεκται ἀναβολῆς.

κς'. Τὸ μετακομιστὸν κιβώτιον, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς τὸν πρῶτον χειροῦργον, νὰ ἔχῃ μέσα πανί, ξαντόν, δέματα, σκελοδέσμους (fanons), ταινίας, σπάγγον, ράμματα, βελόνας, καρφοβελόνας, ρακὴν, κρασί, νερόν, ποτήρια παφιλένια, ξύδι, ἀμμωνιακόν, αἰθέρα, ἐμετικόν, ὅπσιον καὶ ἄλλα ἱατρικὰ τῆς πρώτης χρειᾶς διὰ τοὺς λαβωμένους πρὶν τῆς μεταφορᾶς των εἰς τὸ νοσοκομεῖον τὸ πλησιέστερον.

κζ'. Ἡ μεταφορὰ τῶν λαβωμένων ἀπὸ τὸ πεδίον τῆς μάχης εἰς τὴν νοσοφόρον ἀρμάμαξαν (ambulance) νὰ γίνεται διὰ τῶν φερετροφόρων (=τρυματιοφόρων) ¹.

κη'. Νὰ διορίζωνται δύο φερετροφόροι διὰ χιλίους ἀνθρώπους.

κθ'. Ἡ μεταφορὰ τῶν λαβωμένων ἀπὸ τὴν νοσοφόρον ἀρμάμαξαν εἰς τὸ πλησιέστερον νοσοκομεῖον προσωρινῶς νὰ γίνεται ἐπὶ τῆς ράχης τῶν μονλαρίων ἢ καμήλων.

λ'. Νὰ διορίζωνται τέσσαρα μονάρια ἢ κάμηλοι διὰ 1000 ἀνθρώπους.

λα'. Ὁ πρῶτος χειροῦργος νὰ βαστᾷ χειρουργικὸν κιβώτιον περιέχον τὰ ἀναγκαῖα ἐργαλεῖα εἰς τὰς ἐργασίας του, αἱ ὁποῖαι εἰμπορεῖ νὰ χρειασθοῦν νὰ γίνουν

1. Οὗτοι εἶναι στρατιῶται φέροντες ὁ καθείς των τὸ ἥμισυ τοῦ φερέτρου, τὸ ὁποῖον σταί-
νεται καὶ διαλύεται εὐκολώτατα. Μέρος τοῦ ἡμίσεος τούτου βαστάζεται ἐπὶ τῶν ὤμων. Ἐνα ἄλλο
κομμάτι ὀκτὼ ποδῶν μακρὸν ἔχει μίαν αἰχμὴν εἰς τὸ ἓν ἄκρον καὶ ἐπιτηδεῖον νὰ μεταχειρισθῇ ὡς
ἀμυντήριον. Κάθε ἥμισυ εἶναι οὕτω τεχνευμένον, ὥστε πᾶς φερετροφόρος ἐνόων τὸ ἥμισυ του
μὲ τὸ ἥμισυ ἄλλου τυχόντος εἰμπορεῖ νὰ στήσῃ ἓνα φέρετρον πληρέστατον.

εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης, τέσσαρας μικρὰς φιάλας μὲ τὰ ἀναγκαιότερα ἱατρικά. Οἱ δὲ βοηθοὶ του νὰ μὴ κρατοῦν παρὰ τὰς θήκας των.

λβ'. Οἱ λαβωμένοι φθάνοντες εἰς τὸ νοσοκομεῖον νὰ ἐπισκέπτονται ἀπὸ τοὺς ἱατρούς, τοὺς χειρουργοὺς τοῦ νοσοκομείου. Εἰμποροῦν δὲ οἱ τελευταῖοι νὰ παραλάβουν βοηθοὺς τοὺς στρατιωτικοὺς χειρουργοὺς, ἃν οὗτοι σχολάζουν.

λγ'. "Όταν συμβῇ εἰς τὸ στρατόπεδον καμμιὰ ἐπιδήμιος νόσος, ὁ ἱατρὸς νὰ εἰδοποιῇ εὐθὺς τὸν Διευθυντήν.

Τέταρτον Τμῆμα

Ὑπουργία ὑγειονόμος τῶν παράλιων πόλεων

λδ'. Τὰ καθατήρια νὰ συστηθοῦν εἰς τὰς πρωτίστας πόλεις τῆς Ἑλλάδος. Ὁ ἀριθμὸς των, ἡ τοποθεσία των καὶ ἡ διοργάνωσίς των νὰ διορισθοῦν διὰ μεταγενεστέρων διαταγμάτων.

λε'. Εἰς πᾶσαν πόλιν ἢ χωρίον παράλιον τῆς Ἑλλάδος νὰ συστηθῇ ὑγειονόμος ἐφορία, συγκροτημένη ἀπὸ ἓνα ἱατρὸν καὶ δύο πρωτίστους τοῦ τόπου, ἢ ἀπὸ τρεῖς, τοὺς σημαντικωτέρους, ἃν δὲν εὐρίσκεται ἐκεῖ ἱατρός.

λς'. Τὸ ἔργον τῆς ὑγειονόμου ἐφορίας νὰ εἶναι τὸ νὰ συγχωρῇ ἢ καὶ νὰ ἐμποδίξῃ τὴν εἴσodon εἰς τὰ πλοῖα.

λζ'. "Όταν ἡ ὑγειονόμος ἐφορία ἐνὸς τόπου μὴ ἔχοντος καθατήριον ἐγκρίνει ἀναγκαῖον νὰ κάμῃ τὴν κάθαρσίν του ἓνα πλοῖον, τοῦτο νὰ μὴν εἰμπορῇ ν' ἀποβιβάσῃ τίποτε, ἐνόσω δὲν ἤθελε σταθῇ τὸν διορισμένον καιρὸν εἰς κανένα τῆς Ἑλλάδος καθατήριον καὶ δὲν λάβῃ ἓνα ἀποδεικτικὸν ὑπογεγραμμένον ἀπὸ τὴν ὑγειονόμον ἐφορίαν τῆς πόλεως εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει τὸ καθατήριον.

λη'. "Όταν μία ὑγειονόμος ἐφορία μάθῃ ὅτι εἰς ἓνα ὁποιοδήποτε τόπον τῆς Ἑλλάδος ἢ τῆς εὐρωπαϊκῆς στερεᾶς ἐπικρατεῖ ἡ κίτρινη θερμοὶ ἢ τὸ θανατικόν, ἢ ἐφορία νὰ εἶναι ὑπόχρεως νὰ εἰδοποιῇ εὐθὺς τὸν διευθυντὴν περὶ τούτου, ἀναφέρουσα ἐν ταύτῳ καὶ ὅθεν ἔχει τὴν τοιαύτην εἰδησιν.

Πέμπτον Τμῆμα

Τμῆμα τῆς ἱατρικῆς στατιστικῆς

λθ'. Ἐπειδὴ αἱ στατιστικαὶ συζητήσεις ὁμολογοῦνται τὴν σήμερον ὥς προσφύεσται νὰ ἀναγνωρίσουν τὰς αἰτίας, ὅσαι δὲν ὑποπίπτουν εἰς τὰς λεπτομερεῖς παρατηρήσεις τὰς γενομένας εἰς ἓνα μικρὸν ἀριθμὸν ἀτόμων, ἢ διευθύνουσα ἐπιτρο-

πῇ νὰ εἶναι ὑπόχρεως νὰ παρησιάζῃ εἰς τὸν Λειτουργὸν (= Ὑπουργόν) τῶν Ἑσωτερικῶν τύπους καταστίχων καθ' οὓς νὰ σημειώνονται αἱ γεννήσεις, οἱ θάνατοι, οἱ γάμοι, αἱ ἐξαγοραί, αἱ εἰσαγωγαὶ καὶ ἡ ἐσωτερικὴ ἐξόδευσις τῶν ἐντοπίων καὶ ξένων προϊόντων.

μ'. Ὁ Λειτουργὸς τῶν Ἑσωτερικῶν νὰ δίδῃ κάθε χρόνον εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοὺς πίνακας τῆς κινήσεως τοῦ λαοῦ καὶ τῆς ἰδιαιτέρας εἰς ἐκάστην πόλιν τῆς Ἑλλάδος ἐξοδεύσεως τῶν πραγμάτων. Οἱ δὲ πίνακες νὰ σχηματίζονται κατὰ τοὺς κοινοποιουμένους εἰς αὐτὸν τύπους.

μα'. Κάθε ἱατρὸς καὶ κάθε χειρουργὸς τῶν νοσοκομείων τῶν πόλεων καὶ τῶν χωρίων τῆς Ἑλλάδος νὰ παρησιάζῃ κάθε χρόνον εἰς τὸν Διευθυντὴν μίαν ἔκθεσιν γενικὴν τῶν ἀσθενειῶν, ὅσαι ἐπεκράτησαν εἰς τοὺς τόπους τῆς διατριβῆς των.

μβ'. Οἱ συντασσόμενοι πίνακες ἀπὸ τὸ λειτουργεῖον καὶ αἱ παρησιαζόμεναι ἔκθεσεις ἀπὸ τοὺς ἱατροὺς καὶ τοὺς χειρουργοὺς τῆς Ἑλλάδος ἡμποροῦν νὰ χρησιμεύσουν ὡς βάσις εἰς μίαν ἐπιχείρησιν, τὴν ὁποίαν ὁ Διευθυντὴς νὰ κοινώσῃ (= κοινοποιήσῃ) εἰς τὴν Διοίκησιν καὶ τῆς ὁποίας τέλος νὰ εἶναι ἡ συζήτησις περὶ τῆς θνητότητος, ἐξεταζομένης εἰς τὰς διαφόρους ἡλικίας, εἰς τὰ διάφορα ἐπιτηδεύματα, εἰς τὰς διαφόρους τοποθεσίας, τέλος πάντων περὶ τῆς ἐπιρροῆς τῶν καθολικῶν αἰτιῶν, τῶν ὁποίων ἀπὸ τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἐνεργείας νὰ τροποποιηθοῦν τὰ ἀποτελέσματα εἰς ὄφελος τοῦ κοινοῦ. Ἡ ὕγιωσις (= ἐξυγίανσις) τῶν νοσηρῶν τόπων, ἡ καλλιτέρευσις τῶν βιομηχανικῶν μέσων, ὁ πληθυσμὸς τῶν κατοίκων, ἡ αὔξησις τῶν προϊόντων, ἡ μείωσις τῶν νόσων νὰ εἶναι τὰ ἀντικείμενα τῶν συζητήσεων αἱ ὁποῖαι θέλουν μᾶς χορηγῇ τὰ στοιχεῖα τῆς προοδεύσεως τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῆς εὐζωίας.

Ἔκτον Τμήμα

Διοργανώσεις Σχολείου Ἱατρικῆς

μγ'. Ἐπειδὴ οἱ Ἕλληνες χρεωστοῦν νὰ καταγίνονται πάντοτε εἰς τὸ νὰ ἀπαλλαγθοῦν ἀπὸ τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ταξειδεύουν εἰς τὰ ξένα διὰ νὰ παιδευθοῦν δυνάμενοι νὰ συστήσουν παιδευτήρια εἰς τὴν πατρίδα των, καὶ ἐπειδὴ ἡ σύστασις τῶν νοσοκομείων ἐδokolύει τὴν σπουδὴν τῶν ἀσθενειῶν, ὅταν ἡ διευθύνουσα ἐπιτροπὴ κρίνῃ εὐκαιρον, ὁ Διευθυντὴς νὰ δώσῃ ἓνα σχέδιον διοργανώσεως ἐνὸς Σχολείου Ἱατρικῆς, τὸ ὁποῖον θὰ συμπληρώσῃ πᾶν ὅ,τι χρειάζεται εἰς ἓνα σύστημα ὑγειονόμου ὑποργίας.

Τὸ Ἐκτελεστικὸν εἰσηγούμενον τὸ σχέδιον διατάγματος περὶ νοσοκομείων κλπ. ἐτόνιζεν ὅτι καὶ ἂν περιέχῃ καὶ τινὰ τῶν ὑποίων ἢ ἐνέργεια φαίνεται δύσκολος, τὰ

πλεῖστα ὅμως καὶ κυριώτερα τῶν προβαλλομένων εἶναι ἀναγκαιότατα διὰ τὴν τακτικὴν σύστασιν τῶν νοσοκομείων».

Τὸ Βουλευτικὸν συνεζήτησε τὰς ἀνωτέρω προτάσεις τοῦ Ἐκτελεστικοῦ κατὰ τὴν 13ην Ὀκτωβρίου 1825, καθ' ἣν καὶ ἀπεφάσισεν ὅπως παραπέμψῃ τὸ σχέδιον εἰς τὴν ἐπὶ τῶν νοσοκομείων ἐπιτροπὴν «διὰ νὰ συνάξῃ ἐκ τῶν περιεχομένων ὅσα κατὰ τὸ παρὸν συγχωροῦσιν αἱ περιστάσεις καὶ νὰ δώσῃ ἄλλα σχέδια εἰς τὸ Ἐκτελεστικόν»¹.

Τὰ ἐν λόγῳ σχέδια ὅμως λόγῳ τῶν πολεμικῶν γεγονότων δὲν φαίνεται νὰ προωθήθησαν. Παρὰ ταῦτα νοσοκομεῖα κρατικά, κοινοτικά, ἢ στρατιωτικά ἐλειτούργησαν κατὰ τὴν ἀμέσως ἐπομένην περίοδον ἐν Ναυπλίῳ, Ἀθήναις, Σύρῳ καὶ ἀλλὰ-χοῦ².

1. Πρακτ. Βουλ. 13 Ὀκτ. 1825, ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 6 (24 Ὀκτ. 1825).

2. Βλ. γενικῶς Ἀρ. Κούζη, «Ἡ Ἱατρικὴ κατὰ τὸν Ἀγῶνα», *Ἀρχεῖα Ἱατρικῆς*, τόμ. 3 (1907), καὶ Γ. Πουρναροπούλου, «Ἕλληνες καὶ ξένοι ἱατροὶ κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν τοῦ 1821», *Δελτίον Πρακτικῶν Ἱατρικῆς Ἐταιρείας Ἀθηνῶν*, Μάρτιος - Μάιος 1953.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕΙΣ

"Ενεκα τῆς μὴ ἀνευρέσεως εἰσέτι τοῦ πιθανῶς εἰς τὰ ΓΑΚ λαθάνοντος αὐτουσίου Κώδικος τῶν Νόμων ¹, δὲν εἶχε καταστῆ δυνατὴ ἡ δημοσίευσίς τοῦ ἐλληνικοῦ κειμένου τοῦ Νόμου ὑπ' ἀριθμ. 28, παρατεθέντος μόνου τοῦ γαλλικοῦ κειμένου αὐτοῦ, καὶ παρέμενεν ὑπὸ συζήτησιν ἡ ἀρίθμησις τοῦ Ἀπανθίσματος τῶν Εγγληματικῶν ἐν σχέσει πρὸς τὸν περὶ ἐπικυρώσεως καὶ θέσεως αὐτοῦ εἰς ἐφαρμογὴν εἰδικὸν νόμον, ἀμφοτέρων ἐκδοθέντων τὴν 1ην Ἰουλίου 1824 ², τέλος δὲ παρέμενεν αἰνιγματικὸν τὸ περιεχόμενον τοῦ Νόμου ὑπ' ἀριθμ. νδ'.

Τὰ ἀνωτέρω διασαφoῦνται κατὰ ἓν μέρος ἐκ τοῦ ἐν ΓΑΚ ἀποκειμένου Ἀρχείου Ρήγα Παλαμῆδη (Ἱστορικὰ Ἀρχεῖα Ἱ. Βλαχογιάννη), ἔνθα περιλαμβάνονται τρεῖς φάκελλοι, οἱ ὑπ' ἀριθμ. 263, 264 καὶ 265, περιέχοντες ἐν ἀντιγράφῳ Συντάγματα, Πρακτικὰ Βουλῶν τοῦ Ἀγῶνος, Ψηφίσματα Ἐθνικῶν Συνελεύσεων καὶ Βουλῶν, καὶ εἰς τεύχη τοὺς νόμους τῶν Α', Β', Γ' καὶ Δ' Περιόδων ³. Τὰ τεύχη τῶν νόμων τῆς Α', Β' καὶ Γ' Περιόδου περιέχονται εἰς τὸν φάκ. 263, ἐνῶ τὸ τεύχος τῶν νόμων καὶ ψηφισμάτων τῆς Δ' Περιόδου εἰς τὸν φάκ. 265.

Τὰ περιλαμβανόμενα εἰς τὰ ἀνωτέρω τεύχη κείμενα νόμων, συνέκρινα πρὸς τὰ δημοσιευθέντα εἰς τὰς προηγούμενας σελίδας ἀντίστοιχα τοιαῦτα, μόνον ὅμως ἐξ ἀπόψεως ἀριθμήσεως καὶ χρονολογήσεως αὐτῶν, μὴ ἐπιτρέποντος τοῦ χρόνου ἐκ-

1. Βλ. καὶ Δ. Ζωγράφου, *Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Γεωργίας*, Ἐν Ἀθήναις 1923, τόμ. Β', σελ. 343, σημ. 2, ἐν ᾗ μνημονεύεται ἡ ὑπαρξίς παρὰ τοῖς ΓΑΚ τοῦ χειρογράφου Κώδικος τῶν Νόμων, τὸν ὅποιον εἶχε συμβουλευθῇ ὁ συγγραφεὺς.

2. Βλ. σελ. 140, σημ. 1 τοῦ παρόντος.

3. Τὴν ὑπαρξίν τῶν ἀνωτέρω τριῶν φακέλλων ἐπληροφορήθην ἐνῶ ἐπερατοῦτο ἡ ἐκτύπωσις τῆς μετὰ χεῖρας ἐργασίας (Φεβρουάριος 1967). Εὐρίσκω τοῦτο ὡς εὐκαιρίαν διὰ νὰ τονίσω πόσῃ σημασίαν διὰ τὴν ἔρευναν θὰ ἔχῃ ἡ ἐκτύπωσις καὶ κυκλοφορία ἐνὸς ἀπλοῦ καὶ στοιχειώδους καταλόγου, μιᾶς κεφαλαιώδους καταγραφῆς τῶν ἐν τοῖς ΓΑΚ φυλασσομένων ἀρχείων, τῶν προσιτῶν εἰς τοὺς ἐρευνητάς. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ καθίσταται εὐκολωτέρα εἰς αὐτοὺς ἡ ἀναζήτησις πληροφοριῶν. Βλ. πάντως Ν. Β. Τωμαδάκη, «Περὶ ἀρχείων ἐν Ἑλλάδι καὶ τῆς ἀρχαικῆς ὑπηρεσίας», *Δελτίον Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρείας τῆς Ἑλλάδος*, τόμ. 11 (1956), σελ.

δόσεως τῆς μετὰ χειρὸς Ἐπετηρίδος ἄλλην καθυστέρησιν. Ἐκ τῆς ἀντιβολῆς παρετήρηθησαν τὰ ἑξῆς ¹.

1. Τὸ κείμενον τοῦ Νόμου ὑπ' ἀριθ. 23 ² φέρεται ὑπὸ ἡμερομηνίαν 23 Μαρτίου 1823. Αὕτη δὲν εἶναι ἡ ὀρθή ³. Τὸν νόμον ὑπογράφουν ἐκ μέρους τοῦ Βουλευτικοῦ ὁ ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Σ. Χαραλάμπης καὶ ὁ Α' Γραμματεὺς Ἰ. Σκανδαλίδης.

2. Οἱ τροποποιηθέντες ὑπὸ τῆς Β' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως δύο νόμοι δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὰ ἀνωτέρω τεύχη.

3. Ὁ Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 25 ⁴ φέρεται ὑπὸ ἡμερομηνίαν 30 Μαρτίου 1823. Αὕτη δὲν εἶναι ἡ ὀρθή ⁵.

4. Ὁ συνημμένος τῷ Νόμῳ ὑπ' ἀριθμ. 27 τῆς 28ης Ἰουλίου 1823 ⁶ Κατάλογος Δασμῶν δὲν περιλαμβάνεται.

5. Ὑπ' ἀριθμὸν ἐγγράφου 31 καὶ ἐν σελίδι 121 τοῦ παρόντος δημοσιεύεται γαλλιστὶ τὸ κείμενον τοῦ Νόμου ὑπ' ἀριθμ. 28 τῆς 26ης Σεπτεμβρίου 1823 περὶ καθορισμοῦ προσωρινῆς ἑδρας τῆς Διοικήσεως.

Ἡδη τὸ ἐλληνικὸν κείμενον τοῦ ἀνωτέρω νόμου ἐνετοπίσθη εἰς τὸ Ἀρχεῖον Ρήγγα Παλαμῆδη, φέρον ὅμως ἡμερομηνίαν 23 ἀντὶ 26 Σεπτεμβρίου 1823. Τοῦτο ἔχει ὡς ἑξῆς :

31

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 28 τῆς 26ης Σεπτεμβρίου 1823
περὶ καθορισμοῦ προσωρινῆς ἑδρας τῆς Διοικήσεως ⁷

Ἀρ. κη' τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ αἱ παρῶσαι περιστάσεις τῆς πατρίδος διὰ τὸν κίνδυνον τῆς Ἀντικῆς

1. Αἱ παρατηρήσεις ἀφοροῦν εἰς τὰ κείμενα τῶν νόμων ὡς ταῦτα ἔχουν καταχωρισθῇ εἰς τὰ ἐν λόγῳ τεύχη.

2. Βλ. ἀνωτέρω σελ. 104 - 105 (Ἔγγρ. 24)

3. Βλ. Πρακτ. Βουλ. 24 Μαρτ. 1823, Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Α', σελ. 62.

4. Βλ. ἀνωτέρω σελ. 113 - 114 (Ἔγγρ. 28).

5. Βλ. Πρακτ. Βουλ. 31 Μαΐου 1823, Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Β', σελ. 52.

6. Βλ. ἀνωτέρω σελ. 116 (Ἔγγρ. 30).

7. ΓΑΚ, Ἀρχ. Βλαχ. Ἀρχεῖον Ρήγγα Παλαμῆδη, Φ. 263.

Ἑλλάδος ἀπαιτοῦσι ταχεῖαν τὴν ἐπικουρίαν καὶ ἀναγκαίαν τὴν παρουσίαν τῆς Διοικήσεως εἰς τὴν Πελοπόννησον·

Τὸ Βουλευτικὸν θεσπίζει

α'. Τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα νὰ μεταβῇ ἀμέσως εἰς Ναύπλιον νὰ ἐνασχοληθῇ εἰς τὴν σύστασιν τῆς πολιουρκίας τῶν Π. Πατρῶν κατὰ γῆν τε καὶ θάλασσαν εἰς Μεσολόγγιον καὶ ὅσα λοιπὰ χρειώδη εἰς τὴν καταστροφὴν τοῦ ἐν τῇ Δυτικῇ Ἑλλάδι ἐχθροῦ, φυλάττων τακτικὴν ἀνταπόκρισιν μετὰ τοῦ Βουλευτικοῦ.

β'. Τὸ Βουλευτικὸν κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας τοῦ Ἐκτελεστικοῦ μένει πλήρες καὶ ἐνασχολεῖται εἰς τὰ καθήκοντα αὐτοῦ.

γ'. Τὰ Ὑπουργεῖα προσκαλοῦνται παρὰ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ.

δ'. Τὸ Βουλευτικὸν ἀφοῦ δώσῃ τέλος εἰς τὰς ἀνὰ χεῖρας ὑποθέσεις νὰ μεταβῇ εἰς Ἀργος καὶ ἡ ἐκεῖ νὰ προσκαλέσῃ τὸ Ἐκτελεστικόν, ἢ τὸ ἴδιον Βουλευτικὸν νὰ μεταβῇ εἰς Ναύπλιον.

ε'. Ὁ παρὼν νόμος δημοσιευθεὶς θέλει καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

Ἐν Σαλαμῖνι τῇ κγ' Σεπτεμβρίου ἰωακγ' ¹ καὶ γ' τῆς Ἀεξαρχτησίας

Ὁ Ἐπιτροπικὸς

Ὁ Α' Γραμ<ματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ>

Π. Νοταρᾶς

Ἰω. Σκανδαλίδης

Ἐπικυροῦται

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Γεν. Γραμ<ματέως>

Πετρόμπεης Μανρομυχάλης

Ν. Σπηλιάδης.

6. Τὸ Παράρτημα τῆς 15ης Ἰανουαρίου 1824 ² δὲν περιλαμβάνεται.

7. Ὁ Νόμος περὶ ἐπικυρώσεως καὶ θέσεως εἰς ἐφαρμογὴν τοῦ Ἀπανθίσματος τῶν Ἑγκληματικῶν φέρεται ὑπ' ἀριθμ. λγ', ἐνῶ τὸ κείμενον τοῦ Ἀπανθίσματος ὡς κατακεχωρισμένον ἐν τῷ Κώδικι ὑπ' ἀριθμ. λδ' ³. Τὸ κείμενον τοῦ Ἀπανθίσματος δὲν περιέχεται.

1. Ἡ ὁρθὴ ἡμερομηνία εἶναι ἡ 26η Σεπτεμβρίου 1823. Βλ. Πρακτ. Βουλ. 26 Σεπτ. 1823, Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Β', σελ. 163.

2. Βλ. ἀνωτέρω σελ. 122 - 123 (Ἑγγρ. 32).

3. Βλ. ἀνωτέρω σελ. 128 κ. ἐξῆς (Ἑγγρ. 37) καὶ σελ. 140 - 142 (Ἑγγρ. 38). Βλ. καὶ Γ. Δ. Δημακοπούλου, Ἡ Διοικητικὴ Ὁργάνωσις, σελ. 256. Πρβλ. *Constitutions, Lois, Ordonnances*, σελ. 94 καὶ 98,

8. Τὸ Παράρτημα Νόμου τῆς 13ης Ιουλίου 1824¹ φέρεται ὑπὸ ἡμερομηνίαν 11 Ἰουλίου 1824.

9. Ὁ Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 39 φέρεται ὡς ψηφισθεὶς ὑπὸ τοῦ Βουλευτικοῦ τὴν 6ην Φεβρουαρίου 1825 καὶ ἐπικυρωθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ τὴν 28ην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς².

10. Ὁ ἀναθεωρηθεὶς τὴν 21ην Ὀκτωβρίου 1825 Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 13 τῆς 22ας Μαΐου 1822 περὶ Ὁργανισμοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Δικαστηρίων³ δὲν περιλαμβάνεται.

11. Εἰς τὴν συνημμένην τῷ Νόμῳ ὑπ' ἀριθμ. νβ' τῆς 25ης Ἰανουαρίου 1826 περὶ ὑγειονομείων Προσδιόρισιν (Ταρίφῶν)⁴ προστίθενται ἕτεροι δύο. Ἡ μὲν πρώτη ἐμφαίνει τὰ ἔξοδα λιμεναρχείου, νεροῦ - σαβούρας, καὶ ἀγκυρώματος⁵, ἡ δὲ δευτέρα εἶναι συγκεντρωτική.

Ἡ ἀφορῶσα εἰς τὰ ἔξοδα λιμεναρχείου, νεροῦ - σαβούρας, καὶ ἀγκυρώματος Προσδιόρισις ἔχει ὡς ἑξῆς :

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΣ (ΤΑΡΙΦΑ)⁶

τῶν ὅσων γροσίων πρέπει νὰ πληρώνη ἕκαστον πλοῖον ἐμπορικὸν κατὰ τὴν χωρητικότητά του ὅτε ἀναχωρεῖ ἀπὸ τοῦ λιμένος καὶ λαμβάνει τὸ διαβατήριόν του

Τὸ ἐμβαδὸν τοῦ πλοίου		Λιμεναρχείου		Νεροῦ καὶ σαβούρας		Ἀγκυρώματος		Ἡ ἄθροισις πάντων	
τόνοι	κοιλὰ	γρόσια	παράδ.	γρόσ.	παράδ.	γρόσ.	παράδ.	γρόσ.	παράδ.
3	120		8		4		16		28
5	200		10		5		20		35
10	400		20		10	1		1	30
25	1000	1			25	2	20	4	5
30	1200	1	7		30	3		4	37
40	1600	2		1		4		7	
50	2000	2	10	1	10	5		8	20
60	2400	2	30	1	20	6		10	10

1. Βλ. ἀνωτέρω σελ. 143 (Ἔγγρ. 40).

2. Βλ. ἀνωτέρω σελ. 150 - 151 (Ἔγγρ. 46).

3. Βλ. ἀνωτέρω σελ. 166 - 178 (Ἔγγρ. 57).

4. Βλ. ἀνωτέρω σελ. 181 - 184 (Ἔγγρ. 60).

5. Ἀγκυροβολία.

6. ΓΑΚ, Ἀρχ. Βλαχ. Ἀρχεὶον Πήγα Παλαμῆδη, Φ. 263.

Τὸ ἐμβαδὸν τοῦ πλοίου		Λιμεναρχείου		Νεροῦ καὶ σαβούρας		Ἀγκυρώματος		Ἡ ἄθροισις πάντων	
τόννοι	κοιλὰ	γρόσια	παράδ.	γρόσ.	παράδ.	γρόσ.	παράδ.	γρόσ.	παράδες
70	2800	3		1	30	7		11	30
80	3200	3	30	2		8		13	30
90	3600	4		2	10	9		15	10
100	4000	4	20	2	20	10		17	
150	6000	7		3	30	15		25	30
200	8000	9	20	5		20		34	20
250	10000	12		6	10	25		43	10
300	12000	15		7	20	30		52	20
350	14000	17		8	30	35		60	30
400	16000	19		10		40		69	
450	18000	22		11	10	45		78	10
500	20000	25		12	20	50		87	20
550	22000	27	20	13	30	55		95	30
600	24000	30		15		60		105	

Τὰ τῶν ξένων Δυνάμεων πλοῖα ὅταν ἀράξουν καὶ ὑδροφορήσουν μόνον πληρώνουν ὡς ἄνωθεν· ὅτε δὲ ἐκφορτώσουν μέρος ἢ ὅλον τὸ φορτίον πληρώνουν διπλάσιον· ὅτε δὲ ἐκφορτώσουν ἢ φορτώσουν μέρος ἢ ὅλον τὸ φορτίον πληρώνουν τριπλάσιον.

Ἐξεδόθη τῇ 25 Ἰανουαρίου 1826 ἐν Ναυπλίῳ

Ὁ Πρόεδρος (τοῦ Βουλευτικοῦ)
Πανοῦτζος Νοταρᾶς

Ὁ (Α') Γραμ(ματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ)
Ἀ. Παπαδόπουλος

Κυροῦται

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ
Γεώργιος Κουντουριώτης

Ὁ Γεν. Γραμ(ματεὺς)
Ἀ. Μανροκορδάτος.

12. Τέλος, ἐνῶ τὸ τεῦχος τῶν νόμων τῆς Γ' Περιόδου λήγει διὰ τοῦ Παραρτήματος Νόμου τῆς 18ης Μαρτίου 1826, ἐπομένου τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 53 Νόμου, τὸ τεῦχος τῶν νόμων τῆς Δ' Περιόδου, ἀκέραιον ὡς καὶ τὸ προηγούμενον, ἄρχεται διὰ τοῦ Νόμου περὶ λειῶν τῆς 30ῆς Ἰουλίου 1827, φέροντος ἐκεῖ τὸν ἀριθμὸν νε'. Τούτου ἔπονται οἱ Νόμοι ὑπ' ἀριθμ. νς' περὶ σταθμῶν, (νς') περὶ σταθμῶν (μόνον τὸ περὶ ἀναθεωρήσεως κείμενον, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ ἀναθεωρημένος νόμος, καὶ νη' περὶ προσω-

ρινῆς διοικήσεως τῆς ἐπικρατείας. Νόμος ὑπ' ἀριθμ. νδ' δὲν περιλαμβάνεται οὔτε ἐν τέλει τῆς Γ' Περιόδου, οὔτε ἐν ἀρχῇ τῆς Δ' τοιαύτης.

Ὡς ἐκ τούτου εἰκάζω ¹:

α) ὅτι ὁ ἀριθμὸς νδ' ἡ ἐθεωρήθη ἀνήκων εἰς τὸ ἐκδοθὲν ἄνευ ἀριθμοῦ Παράρτημα Νόμου τῆς 18ης Μαρτίου 1826, ἣ εἶχεν ἀφεθῆ διὰ τὰ χρησιμοποιηθῆ πρὸς ἀρίθμησην τοῦ μέλλοντος τὰ ἐκδοθῆ νόμου διὰ τὴν μετακίνησιν τῆς κυβερνητικῆς ἑδρας. Τοιοῦτος νόμος φέρεται, καὶ μάλιστα ἐξ αὐθεντικῆς πηγῆς, ὡς ἐκδοθεὶς ὑπ' ἀριθμὸν νς' ², ὡς ἤδη ἐσημειώθη. Ἐπειδὴ πάντως τὸ αὐτόσιον κείμενον τοῦ φερομένου ὡς ἐκδοθέντος νόμου δὲν εὑρέθη, παρετέθη ἡ σειρά τῶν κειμένων τῶν σχετικῶν πρὸς τὴν μετακίνησιν τῆς ἑδρας τῆς κυβερνήσεως ἐκ Ναυπλίου.

β) ὅτι ὁ ἀριθμὸς νε' ἀφορᾷ εἰς τὸν νόμον περὶ λειῶν. Εἰς τοῦτο συμφωνοῦν, ὡς ἀνεφέρθη, πρῶτον ἡ παρεχομένη ἐν τῷ ἀποσταλέντι πρὸς τὸν Κυβερνήτην ἐγγράφῳ τῆς Βουλῆς, τὴν 17ην Ἰανουαρίου 1828, πληροφορία ³, δεύτερον ἡ ἀρίθμησης τοῦ νόμου τούτου εἰς τὴν συλλογὴν *Constitutions, Lois, Ordonnances*, καὶ τρίτον ἡ ἀρίθμησης αὐτοῦ ἐν τῷ τεύχει τοῦ Ἀρχείου Ρήγα Παλαμῆδη τῷ ἀφορῶντι εἰς τοὺς νόμους τῆς Δ' Περιόδου.

1. Βλ. καὶ ἀνωτέρω σελ. 191, σημ. 1.

2. Βλ. Δ. Π ε τ ρ α κ ά ο υ, *Κοινοβουλευτικὴ Ἱστορία*, τόμ. Α', σελ. 396. Πιθανὸν ὅμως νὰ ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Δ. Πετρακάκου παρανόγησις τοῦ ὁρθοῦ ἀριθμοῦ. Τὸ χειρόγραφον δὲν εἶναι προσιτόν.

3. *Αὐτόθι*, σελ. 397.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΚΑΘ' ΥΛΗΝ

ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΟΥ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ

Οἱ ἀριθμοὶ ἀντιστοιχοῦν πρὸς τοὺς ἀριθμοὺς ἐγγράφων ὑφ' οὓς ἐκδίδονται ἐν τῇ
παρόντι τὰ κείμενα τῶν νόμων καὶ τῶν παραρτημάτων αὐτῶν

Ἀμπελώνες (ἐκμίσθωσις)	44, 51
Ἀποδημία	4
Βουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ	17
Γαῖαι (διανομή)	50
Δάνεια ἐξωτερικοῦ	7, 27, 32, 34, 35, 41, 43, 52, 54, 59
Δάνεια ἐσωτερικοῦ	1, 3, 5
Δασμοὶ τελωνειακοὶ	30, 47
Δεκάτη	11, 16
Δικαστικὸς Ὄργανισμός	14, 57
Διοικητικὴ Ὄργάνωσις	13, 25
Ἐπίδαυρος Νέα	16
Ἑδρα τῆς Διοικήσεως	22, 31, 33, 63
Ἑκλογαὶ	18, 19, 23, 24, 26
Ἑκστρατεῖαι	28
Ἐμποροδικεῖον Σύρου	62
Ἑρανοὶ	2, 29
Ζῶα (ἐξαγωγαὶ)	48
Κτήματα ἐθνικά	15, 50, 51, 61
Λεγεὼν Γερμανικὸς	21
Λεῖαι ναυτικά	64
Μετάλλια ἀναμνηστικά	6, 8
Νομισματοκοπία	10
Νομοθεσία ποινικὴ	37, 38
Νοσοκομεῖα	56
Ὁμολογίαι δανείων	1, 3
Ὄργάνωσις Διοικήσεως (Κυβερνήσεως)	17, 18, 20, 26, 67
Περίοδοι βουλευτικά	19, 23
Πλοῖα	45
Προστασία ξένης δυνάμεως	53
Πρόσοδοι δημόσιαι	36, 39, 58
Σταθμὰ	65, 66
Στρατιωτικὴ ὀργάνωσις	9, 12, 15, 40
Στρατολογία (ἀντιμισθία)	15, 55
Στρατολογία	55
Στρατολογία ξένων	12, 21
Ταμεῖον Ἐθνικόν	42
Τελωνεῖα	30, 47
Υγειονομεῖα	60
Υπηκοότης ξένη	53
Φιλέλληνες	12, 21
Φορολογία	11, 16, 46, 47, 49, 63

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ

ΛΟΙΠΩΝ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΩΝ

Ἐν τῷ εὐρετηρίῳ τούτῳ περιλαμβάνονται τὰ εἰς τὰς ὑποσελιδίους σημειώσεις τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων καταχωρισθέντα κείμενα ψηφισμάτων, σχεδίων νόμων καὶ διαταγμάτων. Ὁ ἀριθμὸς δεικνύει τὴν σελίδα εἰς τὴν ὅποιαν πρέπει νὰ ἀναζητηθῶν.

1. Σχέδιον Νόμου περὶ χρεωστασίου, 20 Μαρτίου 1825	159
2. Σχέδιον Νόμου περὶ ἀπαγορεύσεως κτήσεως ξένης ὑπηκοότητος κλπ., 14 Ἰουλίου 1824	162
3. Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. ν' τῆς 18ης Ἀπριλίου 1823 τῆς Β' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως περὶ τροποποιήσεως τοῦ Νόμου περὶ Ὁργανισμοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Δικαστηρίων	167
4. Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. ιδ' τῆς 16ης Ἀπριλίου 1826 τῆς Γ' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως ἐν Ἐπιδαύρῳ περὶ καταργήσεως τοῦ Νόμου ὑπ' ἀριθμ. νγ'	185
5. Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. ιε' τῆς 16ης Ἀπριλίου 1826 τῆς Γ' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως ἐν Ἐπιδαύρῳ περὶ ἰδρύσεως Ἑγκληματικοῦ Δικαστηρίου	186
6. Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. ιζ' τῆς 1ης Μαΐου 1827 τῆς Γ' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως ἐν Τροιζῆνι περὶ καταργήσεως τοῦ Ἑγκληματικοῦ Δικαστηρίου	187
7. Σχέδιον Νόμου περὶ Ἑγκληματικοῦ Δικαστηρίου τῆς 2ας Σεπτεμβρίου 1827	189
8. Ψηφισθὲν κείμενον τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων τοῦ 1827	189
9. Σχέδιον Νόμου περὶ λειῶν, 30 Ἰουλίου 1827	198

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Σελίς

Εἰσαγωγή.....	40
Ἡ νομοθετικὴ διαδικασία	
Α' Ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ Πολιτεύματος τῆς Ἐπιδιόρυς	44
Β' Ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ Νόμου τῆς Ἐπιδιόρυς	48
Γ' Ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ Συντάγματος τῆς Τροιζήνης	52
Ἡ νομικὴ φύσις τῆς δημοσιεύσεως τῶν νόμων.....	57
Τρόπος ἐκδόσεως τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων	60

Ο ΚΩΔΙΞ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ

Α' Περίοδος

1. Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 1 τῆς 18ης Ἰανουαρίου 1822 περὶ δανείου πέντε μυλλιονίων γροσίων.	61
2. Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 2 τῆς 19ης Ἰανουαρίου 1822 περὶ γενικῆς συνεισφορᾶς (ἐράνου).....	62
3. Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 3 τῆς 20ῆς Ἰανουαρίου 1822 περὶ συμπληρωματικοῦ δανείου δύο μυλλιονίων γροσίων.....	64
4. Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 4 τῆς 23ης Φεβρουαρίου 1822 περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἀποδημίας.....	65
5. Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 5 τῆς 4ης Μαρτίου 1822 περὶ κηρύξεως ὡς βιαίου (ἀναγκαστικοῦ) τοῦ δανείου τῶν πέντε μυλλιονίων γροσίων.....	66
6. Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 6 τῆς 5ης Μαρτίου 1822 περὶ συστάσεως ἀναμνηστικοῦ μεταλλίου διὰ τὰ μέλη τῆς ἐν Ἐπιδιόρῳ Ἐθνικῆς Συνελεύσεως	68
7. Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 7 τῆς 9ης Μαρτίου 1822 περὶ δανείου ἐνὸς μυλλιονίου ἰσπανικῶν ταλλήρων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ	69
8. Παράρτημα νόμου τῆς 11ης Μαρτίου 1822 περὶ συμπληρώσεως τοῦ Νόμου ὑπ' ἀριθμ. 6	70
9. Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 8 τῆς 1ης Ἀπριλίου 1822 περὶ ὀργανώσεως τοῦ στρατοῦ.....	71
10. Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 9 τῆς 5ης Ἀπριλίου 1822 περὶ συλλογῆς τῶν πολυτίμων ἱερῶν σκευῶν τῶν ναῶν καὶ μονῶν πρὸς νομισματοκοπίαν	75
11. Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 10 τῆς 26ης Ἀπριλίου 1822 περὶ ἐπιβολῆς τῆς δεκάτης.....	78
12. Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 11 τῆς 29ης Ἀπριλίου 1822 περὶ Τάγματος Φιλελλήνων.....	79
13. Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 12 τῆς 30ῆς Ἀπριλίου 1822 περὶ θέσεως ἐν ἐφαρμογῇ τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Ἐπαρχιῶν	80

14. Νόμος υπ' αριθμ. 13 τῆς 2ας Μαΐου 1822 περί θέσεως ἐν ἐφαρμογῇ τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Δικαστηρίων	84
15. Νόμος υπ' αριθμ. 14 τῆς 7ης Μαΐου 1822 περί ἀντιμισθίας τῶ στρατευθέντων δι' ἐθνικῶν κτημάτων	90
16. Νόμος υπ' αριθμ. 15 τῆς 9ης Μαΐου 1822 περί μετονομασίας τῆς Πεδιάδος εἰς Νέαν Ἐπίδαυρον καὶ ἐξαίρεσεως τῶν κατοίκων τῆς ἐκ τῆς δεκάτης	92
17. Νόμος υπ' αριθμ. 16 τῆς 5ης Ἰουνίου 1822 περί προσωρινῆς Βουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ..	93
18. Νόμος υπ' αριθμ. 17 τῆς 9ης Νοεμβρίου 1822 περί προσωρινοῦ τρόπου ἐκλογῆς μελῶν τοῦ Βουλευτικοῦ καὶ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος	94
19. Νόμος υπ' αριθμ. 18 τῆς 12ης Ἰανουαρίου 1823 περί παρατάσεως τῆς Α' Περιόδου τῆς Διοικήσεως μέχρι τῆς 15ης Φεβρουαρίου 1823	96
20. Νόμος υπ' αριθμ. 19 τῆς 14ης Ἰανουαρίου 1823 περί ἀναθέσεως τῆς Ἀντιπροεδρίας τοῦ Ἐκτελεστικοῦ εἰς τὸ μέλος αὐτοῦ Ἰ. Ὁρλάνδον	98
21. Νόμος υπ' αριθμ. 20 τῆς 14ης Ἰανουαρίου 1823 περί Γερμανικοῦ Λεγεῶνος	99
22. Νόμος υπ' αριθμ. 21 τῆς 18ης Ἰανουαρίου 1823 περί καθορισμοῦ τοῦ Ναυπλίου ὡς ἔδρας τῆς Διοικήσεως	103
23. Νόμος υπ' αριθμ. 22 τῆς 6ης Φεβρουαρίου 1823 περί παρατάσεως τῆς Α' Περιόδου τῆς Διοικήσεως μέχρι τῆς συγκεντρώσεως τῶν 2/3 τῶν βουλευτῶν	103
24. Νόμος υπ' αριθμ. 23 τῆς 24ης Μαρτίου 1823 περί τροποποιήσεως τοῦ Νόμου υπ' αριθμ. 17 περί τῶν βουλευτῶν ἐπαρχικῶν τινῶν τῆς Πελοποννήσου (Παράρτημα εἰς τὸν Νόμον υπ' αριθμ. 17)	104
25. Νόμος υπ' αριθμ. 12 τῆς 30ῆς Ἀπριλίου 1822 περί Ὁργανισμοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Ἐπαρχικῶν, ὡς ἀνεθεωρήθη ὑπὸ τῆς Β' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τὴν 16ην Ἀπριλίου 1823	105
26. Νόμος υπ' αριθμ. 17 τῆς 9ης Νοεμβρίου 1822 περί ἐκλογῶν, ὡς ἀνεθεωρήθη ὑπὸ τῆς Β' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τὴν 16ην Ἀπριλίου 1823	110

Β' Περίοδος

27. Νόμος υπ' αριθμ. 24 τῆς 11ης Μαΐου 1823 περί δανείου τεσσάρων ἑκατομμυρίων ἰσπανικῶν ταλλήρων	113
28. Νόμος υπ' αριθμ. 25 τῆς 31ης Μαΐου 1823 περί ἐκστρατείας τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος	113
29. Νόμος υπ' αριθμ. 26 τῆς 2ας Ἰουνίου 1823 περί ἐράνου ἐνὸς ἑκατομμυρίου γροσίων	115
30. Νόμος υπ' αριθμ. 27 τῆς 28ης Ἰουλίου 1823 περί δασμοῦ	116
31. Νόμος υπ' αριθμ. 28 τῆς 26ης Σεπτεμβρίου 1823 περί καθορισμοῦ προσωρινῆς ἔδρας τῆς Διοικήσεως	121 (βλ. καὶ 224)
32. Παράρτημα Νόμου τῆς 15ης Ἰανουαρίου 1824 περί δανείου ἑκατὸν χιλιάδων ἰσπανικῶν ταλλήρων ἐξ Ἑπτανήσου (Παράρτημα τῷ Νόμῳ υπ' αριθμ. 24 τῆς 11ης Μαΐου 1823).	122
33. Νόμος υπ' αριθμ. 29 τῆς 29ης Φεβρουαρίου 1824 περί καθορισμοῦ τοῦ Ναυπλίου ὡς ἔδρας τῆς Διοικήσεως	123
34. Νόμος υπ' αριθμ. 30 τῆς 27ης Ἀπριλίου 1824 περί χρησιμοποίησεως τοῦ δανείου τῶν τεσσάρων ἑκατομμυρίων ἰσπανικῶν ταλλήρων	124

Σελίς

35. Νόμος υπ' αριθμ. 31 τῆς 28ης Ἀπριλίου 1824 περὶ κυρώσεως τοῦ δανείου τῶν τεσσάρων ἑκατομμυρίων ἰσπανικῶν ταλλήρων	125
36. Νόμος υπ' αριθμ. 32 τῆς 16ης Ἰουνίου 1824 περὶ ἐκποιήσεως τῶν δημοσίων προσόδων ..	126
37. Νόμος υπ' αριθμ. 33 τῆς 1ης Ἰουλίου 1824 περὶ Ἀπανθίσματος τῶν Ἑγκληματικῶν ...	128
38. Νόμος υπ' αριθμ. 34 τῆς 1ης Ἰουλίου 1824 περὶ ἐπικυρώσεως τοῦ Ἀπανθίσματος τῶν Ἑγκληματικῶν	140
39. Παράρτημα Νόμου τῆς 12ης Ἰουλίου 1824 περὶ τροποποιήσεως τοῦ Νόμου υπ' αριθμ. 32	142
40. Παράρτημα Νόμου τῆς 13ης Ἰουλίου 1824 περὶ συμπληρώσεως τοῦ Νόμου υπ' αριθμ. 8	143
41. Νόμος υπ' αριθμ. 35 τῆς 31ης Ἰουλίου 1824 περὶ δανείου δεκαπέντε ἑκατομμυρίων ἰσπανικῶν ταλλήρων	144
42. Νόμος υπ' αριθμ. 36 τῆς 14ης Ἰουλίου 1824 περὶ Ἐθνικοῦ Ταμείου	145
43. Παράρτημα Νόμου τῆς 9ης Αὐγούστου 1824 περὶ συμπληρώσεως τοῦ Νόμου υπ' αριθμ. 30	147

Γ' Περίοδος

44. Νόμος υπ' αριθμ. 37 τῆς 22ας Ἰανουαρίου 1825 περὶ ἐκμισθώσεως τῶν ἀμπελώνων τῆς Κορίνθου	148
45. Νόμος υπ' αριθμ. 38 τῆς 3ης/6ης Φεβρουαρίου 1825 περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς πωλήσεως πλοίων ἄνευ ἀδείας τῆς Διοικήσεως	149
46. Νόμος υπ' αριθμ. 39 τῆς 6ης/28ης Φεβρουαρίου 1825 περὶ φόρου ἐπὶ τῶν συγκῶν καὶ συκαμίνων	150
47. Νόμος υπ' αριθμ. 40 τῆς 17ης Φεβρουαρίου 1825 περὶ τελωνειακῶν δασμῶν	151
48. Νόμος υπ' αριθμ. 41 τῆς 18ης Φεβρουαρίου 1825 περὶ ἀπαγορεύσεως ἐξαγωγῆς τῶν ζώων κλπ.	154
49. Νόμος υπ' αριθμ. 42 τῆς 18ης/28ης Φεβρουαρίου 1825 περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων	155
50. Νόμος υπ' αριθμ. 43 τῆς 21ης Φεβρουαρίου 1825 περὶ διανομῆς ἀγόνων γαιῶν	157
51. Νόμος υπ' αριθμ. 44 τῆς 17ης/19ης Ἀπριλίου 1825 περὶ ἐκμισθώσεως τῶν ἀκαλλιεργήτων ἀμπελώνων	158
52. Νόμος υπ' αριθμ. 45 τῆς 2ας Μαΐου 1825 περὶ δανείου πεντακοσίων χιλιάδων ἀγγλικῶν λιρῶν	160
53. Νόμος υπ' αριθμ. 46 τῆς 11ης Αὐγούστου 1825 περὶ ἀπαγορεύσεως κτήσεως ξένης ὑπηκοότητος	161
54. Νόμος υπ' αριθμ. 47 τῆς 20ῆς Αὐγούστου 1825 περὶ δανείου πεντακοσίων χιλιάδων ἀγγλικῶν λιρῶν	163
55. Νόμος υπ' αριθμ. 48 τῆς 10ης Σεπτεμβρίου 1825 περὶ ἀπογραφικῆς στρατολογίας	164
56. Νόμος υπ' αριθμ. 49 τῆς 5ης Ὀκτωβρίου 1825 περὶ νοσοκομείων	165
57. Νόμος (υπ' αριθμ. 13) τῆς 21ης Ὀκτωβρίου 1825 περὶ ἀναθεωρήσεως τοῦ ταυταριθμοῦ Νόμου τῆς 2ας Μαΐου 1822 περὶ Ὁργανισμοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Δικαστηρίων	166
58. Νόμος υπ' αριθμ. 50 τῆς 11ης Νοεμβρίου 1825 περὶ πωλήσεως μέρους τῶν ἐθνικῶν προσόδων	178

59. Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 51 τῆς 24ης Δεκεμβρίου 1825 περὶ δανείου ἐνὸς ἑκατομμυρίου ἰσπανικῶν ταλλήρων	180
60. Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 52 τῆς 25ης Ἰανουαρίου 1826 περὶ ὑγειονομείων	181
61. Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 53 τῆς 6ης Φεβρουαρίου 1826 περὶ πωλήσεως μέρους τῶν ἐθνικῶν κτημάτων	184
62. Παράρτημα Νόμου τῆς 18ης Μαρτίου 1826 περὶ συμπληρώσεως τοῦ Νόμου (ὑπ' ἀριθμ. 13) τῆς 21ης Ὀκτωβρίου 1825. "Ἰδρυσις Ἑμπορικῶν Δικαστηρίων Σύρου	186

Δ' Περίοδος

63. Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 54 τῆς	περὶ καθορισμοῦ τῆς Αἰγίνης ὡς προσωρινῆς κυβερνητικῆς καθέδρας	191
64. Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 55 τῆς 30ῆς Ἰουλίου 1827 περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ναυτικῶν λειῶν		197
65. Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 56 τῆς 1ης/2ας Νοεμβρίου 1827 περὶ σταθμῶν		199
66. Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 57 τῆς 1ης/2ας Δεκεμβρίου 1827 περὶ τροποποιήσεως τοῦ Νόμου ὑπ' ἀριθμ. 56		201
67. Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 58 τῆς 18ης Ἰανουαρίου 1828 περὶ προσωρινῆς διοικήσεως τῆς ἐπικρατείας		204

ΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

68. Τάξις τῶν Συνελεύσεων τοῦ Βουλευτικοῦ, 3 Ἰανουαρίου 1825	207
69. Διαταγὴ πρὸς τοὺς εἰσερχομένους εἰς τὸ Βουλευτήριον ἀκροατάς, 23 Σεπτεμβρίου 1825	208
70. Τάξις τῶν Συνεδριάσεων τῆς Βουλῆς, 21 Ἰουνίου 1827	209

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

71. Διάταξις τῶν δημοσίων προσόδων ἐκ τῶν προϊόντων τῆς γῆς, 23/28 Φεβρουαρίου 1825	213
72. Σχέδιον Διατάξεως περὶ ὀργανώσεως τῶν νοσοκομείων καὶ τῆς δημοσίας ὑγιεινῆς.	215

ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕΙΣ	223
--------------------	-----

ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ

Εὔρετήριον καθ' ὅλην τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων	229
Εὔρετήριον λοιπῶν νομοθετημάτων	230

